This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

https://books.google.com

SEP 1 _ 1984

Digitized by Google

Anecdota Oxoniensia

መጽሕፈ: **ከ**ፋሌ:

DR .

THE ETHIOPIC VERSION

OF THE

HEBREW BOOK OF JUBILEES

OTHERWISE KNOWN AMONG THE GREEKS AS

Η ΛΕΠΤΗ ΓΕΝΕΣΙΣ

EDITED FROM FOUR MANUSCRIPTS

And critically revised through a continuous comparison of the Massoretic and Samarilan Texts, and the Greek, Syriac, Vulgate and Ethiopic Versions of the Pentateuch, and further emended and restored in accordance with the Hebrew,

Syriac, Greek and Latin Fragments of this Book, which

are here published in full

HY

R. H. CHARLES, M.A. TRINITY COLLEGE, DUBLIN, AND EXETER COLLEGE, OXPORD

Oxford
AT THE CLARENDON PRESS
1895

London

HENRY FROWDE

ORFORD UNIVERSITY PRESS WARRHOUSE AMEN CORNER, E.C.

(New York MACMILLAN & CO., 66, FIFTH AVENUE

ED 41

THE LE

155552

TO

S. R. DRIVER, D.D.

D. S. MARGOLIOUTH, M.A.

AND

AD. NEUBAUER, M.A.

a 2

[11. 8.]

Digitized by Google

BS 1830 17 E75 1895

C-038363

PREFACE

A new text of the Book of Jubilees has long been needed—a text based on the two great MSS. In the British Museum and the Bibliothèque Nationale, Paris, and occasionally supplemented by the two MSS. upon which Dillmann's Edition is founded. For the latter text, students in the past were rightly grateful, and yet grateful with limitations; for unhappily that great scholar contented himself in the main with reproducing the one or the other of his MSS., however frequent or obvious their corruptions, and did not in a single instance attempt to grapple with these by means of the abundant materials for criticism collected by Fabricius and Fürst, or the still more abundant aids to criticism that lay ready to hand in the Hebrew and Samaritan texts, and the various Versions of Genesis and Exodus. Thus his text teems with corruptions that would have yielded to even a cursory study of the critical problem before him. In two later publications, it is true, Dillmann sought in some degree to atone for the inadequacy of his former work.

But since the publication of Dillmann's text, these materials have, through happy discoveries, been largely increased, and of these the present editor has tried to avail himself fully. For a list of these the reader should consult the Introduction, pp xiv-xvi.

In the continuous comparison of the Ethiopic Version of Jubilees with the Hebrew and Samaritan texts and the various Versions of the Pentateuch, the editor has gradually come to recognise the immense value of the Book of Jubilees as a witness to the Hebrew text that was current in Palestine in the century immediately preceding the Christian era. For the Hebrew author of this book had before him a text that in scores of passages is at variance with the Massoretic, and in many passages is unquestionably earlier and purer. Of these various facts, account has been duly taken in the notes, and the results have been briefly summarised in the Introduction. An exhaustive treatment of this and other questions connected with the Book of Jubilees will be given in my Commentary on this book, which, I hope, will appear next year.

In conclusion, my best thanks are due to M. Delisle, Administrateur général of the Bibliothèque Nationale in Paris, for the ready courtesy with which he lent its splendid MS. to the Bodleian Library for my use.

R. H. CHARLES.

OXFORD: November 10, 1894.

CONTENTS

INTRODUCTION:—	PAGE
I. The Book of Jubilees; its value: originally written in Hebrew: so Jerome and the Syriac Fragment testify, and the entire idiom and critical restoration of the text presuppose. This conclusion con- firmed by transliterations and fragments of original text	ix-x
II. The Versions. Greek—only preserved in fragments. Syriac. Ethiopic—accurate and trustworthy, yet in some passages corrected from the Ethiopic Version of Genesis. Latin—published by Ceriani, and edited later with much learning by Rönsch—has suffered much through careless transcription and correction from LXX and Vulgate	x-xii
III. The Ethiopic MSS. A—the Paris MS. preserves an ancient type of text, but corrected frequently from the Ethiopic Version. B—the British Museum MS. preserves the most ancient text, and is freest from corrections from without. C—the Tübingen MS. very corrupt, nearly allied to B as D is to A. D—belonging to M. d'Abbadie—is like C, remarkable for its additions and omissions. Text founded on AB, or A, or B, and only occasionally on CD, or C,	
or D. IV. Further materials for the criticism and emendation of the text.	xii-xiv
 Hebrew; Syriac; Greek; Latin; Ethiopic. V. The resultant Ethiopic text. In the process of criticism, corruptions owing to the Ethiopic Version as well as those native to the text successively removed, and the independent position of the original 	xiv-xvi
vindicated in relation to the Texts and Versions of Genesis. VI. Dillmann's Ethiopic text and its later revisions. Text of 1859 based on late and corrupt MSS.: all external critical materials ignored in its formation: resultant text arbitrary and subjective. Great advance towards a better text made in his Latin rendering of 1874, but corruptions still apparent on every page. A further stage reached in 1883: his aim being then, however,	xvi- xvii

CONTENTS.

INUE										
xvii-xx	not to purify his text, but to prove its independence in relation to the Mass, and LXX									
iixx-xx	inst all naritan two or Mass.	b., ag of Sa with nfirms	Arai eory text it co	Onk., the the the t r tex ce in	ulg., ence to of Ou viden	iyr., V n. He finities sified. its c	LXX, Sith San The at ies clas (3), but	the text of he Mass., never so watenable. e authoriti ii (a) and ndictment	urn with (rest, but increship ur e of thes Sam. in	the aut mo and
	ich the hardly ne later	gh wl ndings here s	throu es rea ges w	nses t eserve passag	e phose prost of p	of the stance Lissore	only one some in tury A.1	iter text, on passed, in fourth center of the control of the contr	This la prow text or than the corrupt r	He old and
xxiii-xxv	ed, and ones in ms on	rmali later Critici	re no d by n. (hat an place dition	orms to or re his e	ibutio lent fo nitted in t	nd contrarve and either or roduced	ther ancier the text, ar AB prese that are c ormer repr	graphy of Lexicon. ient words the fo	IX. Orthouse and and C I
xxv-xxvii	exicon .	his L	le to	mad	to be	tions	na ada	rammar, a		
xxviii	• •	•	٠	•	•	•	• •	• •	NS .	ABBREVIATIO
	ch, and	ntateu	e Pe	of the	rsions ragm	he Ver tin F	ts and tand La	based on A brew Text c, Greek, a d in full in	of the Hew, Syria	the Heb
1-177	• •	•	cs.	place	priate	••			•	
179	• •	•	•	٠.	•					APPENDIX I.
180-182 183	• •	•	•	•	•	, ,		DRASH WA		
_		•	•	•	•	•	res 68 47 8			
184		•	•					NDA .	CORRIGI	ADDENDA E.

INTRODUCTION.

I. THE BOOK OF JUBILEES; ITS VALUE AND ORIGINAL LANGUAGE.

The Book of Jubilees, which is really a haggadic commentary on Genesis, is important as being the chief and practically sole monument of legalistic Pharisaism, belonging to the century immediately preceding the Christian era. As we have the other side of Pharisaism—its apocalyptic and mystical side—represented in the Book of Enoch, so here we have its natural complement in the hard and inexorable legalism under whose yoke, according to the author, creation was subject from the beginning, and must be subject for evermore.

So sprung and conditioned, this book was naturally written in the sacred language of Palestine. Of this we have direct testimony in Jerome, Ep. lxxviii. ad Fabiolam, mansione 18, where he discusses a Hebrew word for which he could cite no authority save that of this book. The entire cast and idiom of the book confirms the statement of Jerome. We have further testimony to the same effect in the title of the Syriac fragment (printed in Appendix III), in which the present book is designated 'The Hebrew Book called Jubilees.' It is, furthermore, impossible to deal with the textual corruptions unless on this presupposition. In the case of many of these it is only necessary to retranslate them into Hebrew in order to discover the original misconception or misrcading of the Greek translator. Thus 1068: in xliii. 11 is absolutely unmeaning. If, however, we retranslate it by $\ell \pi'$ or $\ell \nu$ $\ell \mu ol$, and this in turn by 3, the origin of the mistake is evident. 'P here, as in Gen. xliv. 18, = δέομαι, pray; for the passage in Jubilees is almost a verbal reproduction of Gen. xliv. 18. See also vi. 5; xv. 26; xviii. 2; xxxi. 29; xxxix. 14; xlvii. 9.

Some interesting transliterations of Hebrew words, moreover, still survive in the text. Thus in iv. 4 we find 3.7: Dillmann not perceiving that this was a corrupt transliteration of 32 naturally failed to find any meaning

[II. 8.]

in it (Lex. Aeth. col. 674); but as the passage is a reproduction of Gen. iv. 14, the real origin and sense of 5% are no longer open to doubt. For other instances see xxxiii. 1; xl. 7.

Finally, fragments of the Hebrew original have come down to us embedded in the Midrashim, which I have printed in Appendices I and II. In these at times an entire sentence survives, preserving not only the words, but actually their original order, as we can infer from the evidence of the Versions. These Midrashim have naturally been helpful in the criticism and restoration of the text (cf. x. 1; xxxviii. 2), as well as confirmatory of emendations already made on the strength of other evidence (cf. xxxviii. 10).

II. THE VERSIONS.

There were at least three, and there were probably four Versions of this book. These were—

- i. The Greek.
- ii. The Syriac.
- iii. The Ethiopic.
- iv. The Latin.

The earliest Version was the Greek, and from it are derived the Ethiopic and Latin Versions.

i. Of the Greek only some fragments have come down to us in Epiphanius, in the Catena of Nicephorus, in the Scholia in Lagarde's Greek MS. r of Genesis, and in such annalists as Syncellus, Cedrenus, and Glycas. All such fragments have been cited in full when in any way helpful to the criticism of the text. See pp. 5, 7, 9, 36, &c.

ii. The fragment printed in Appendix III points most probably to a Syriac Version as its source. That this Version was made directly from the Hebrew original would be not an unreasonable inference from the title of the fragment, 'the Names of the Wives of the Patriarchs according to the Hebrew Book called Jubilees.' The fact that we find the Greek word στάδιον transliterated (a) does not make against this conclusion. Many Greek words had already gained an entrance into Hebrew nearly two centuries before the composition of Jubilees, and the word in question was probably early naturalised in Syriac as it is a familiar word in that literature.

iii. The Ethiopic Version, which alone preserves the original in its entirety, or almost in its entirety, is made directly from the Greek Version. This was to be expected on other grounds, as well as to be inferred from

the fact that many corruptions of the Ethiopic text are explicable only from the confusion of like Greek words by the Ethiopic translator, or from his misapprehending the meaning of the Greek word before him, or finally from an already existing corruption in the Greek Version. Cf. xiv. 12; xxiv. 3; xxxi. 18, 29; xxxii. 4, 26, 27; xxxiii. 20; xxxviii. 12; xlvii. 5.

From an exhaustive comparison of the best attainable text of the Ethiopic Version with all existing materials, it becomes clear that this Version is most accurate and trustworthy. It is indeed as a rule servilely literal. It has, of course, suffered from the corruptions naturally incident to transmission through MSS., but it is singularly free from the glosses and corrections of unscrupulous scribes, though the temptation must have been great to bring it into accord with the Ethiopic Version of Genesis. Only in the following instances did the temptation prove too great, and changes were introduced into the text in subservience to that Version: see notes on iii. 6; iv. 28; vii. 8 (add to note in loc. 'and Eth.Vers.' after 'except LXX'); xiv. 14 (see Addenda); xv. 12; xvii. 12; xxiv. 1 (see Addenda), 10 (see Addenda), 18 (see Addenda), 19; xxvii. 25, 31 (see Addenda); xxviii. 29 (see Addenda).

iv. The Latin Version, of which about one-fourth has been preserved, was first published by Ceriani in his Monumenta sacra et profana, Mediol. 1861, Tom. i. Fasc. 1, pp. 15-62. It was next edited with great learning by Rönsch in 1874, Das Buch der Jubiläen unter Beifügung des revidirten Textes der . . . lateinischen Fragmente. With enormous industry Rönsch accumulated materials from every quarter, and though he made but little critical use of these himself, he has undoubtedly lightened the labours of subsequent scholars. His Latin text is disfigured with many corruptions, which I have been at pains to remove so far as possible; and his work, however learned, is strangely wanting in reasonable order and method. It has no perspective; things, good, bad, and indifferent are thrust with equal emphasis on the attention of the weary and indignant student. He has, nevertheless, done much to merit our gratitude, and we may with safety accept his conclusions that this Version was made in Egypt or its neighbourhood by a Palestinian Jew, about the middle of the fifth century (pp. 459-460). When, however, he proceeds to maintain the superiority of the Latin to the Ethiopic Version, he labours under a misapprehension from which a more thorough knowledge of the relations of this Version to the LXX and Vulgate of Genesis would have saved him. For this Version has been corrected in conformity with the LXX in

Digitized by CTCYOD C

xvii. 5; xix. 9; xxiv. 20; xxxii. 32; xlvi. 14: with the Vulgate in xviii. 15; xxiv. 20; xxix. 13; xlii. 11; xlvi. 13; xlvii. 7 (twice), 8; xlix. 9 (twice): with some text which is also the source of the Ethiopic Version of Genesis in the two following passages, xix. 14 (cf. Eth. Vers. Gen. xxv. 27); xxxix. 13 (cf. Eth. Vers. Gen. xxxix. 23). Besides labouring under numerous corruptions, this Version is often defective, and its frequent omissions through homeoteleuton are quite in keeping with the carelessness of its transcribers. It must be conceded in Dr. Rönsch's favour, that his criticism of the respective merits of the Ethiopic and Latin Versions is not so reprehensible when we reflect that for three-fourths of the former Version he had no better authority than a German translation of one corrupt MS. Despite its many defects, however, the Latin Version is of incalculable worth in the criticism and restoration of the Ethiopic Version, for its corruptions seldom coincide with those of that Version. For its value in this respect we must refer to Section IV. iv. on the Materials for Criticism.

We have given a critically revised text of these fragments on the pages facing their Ethiopic parallels.

III. THE ETHIOPIC MSS.

These manuscripts are four in number, designated in the following pages as A B C D, and belong respectively to the National Library in Paris, the British Museum, the University Library at Tübingen, and to M. d'Abbadie.

A. The official description of this beautiful MS. in the Catalogue of the Bibliothèque Nationale is as follows: 'Vélin. 110 feuillets. 285 millimètres sur 210. Écriture sur deux colonnes, du xv² siècle. 23 à 25 lignes par page.' Some of the folios have got transposed: le folio 19 doit être place à la suite du folio 25; le folio 33 à la place du folio 40; et le folio 40 à la place du folio 33. Its official number in the Catalogue is Eth. 51.

This MS. preserves an ancient type of the text, which in a corrected and more corrupt form appears in D. It constantly combines with B against the later readings, interpolations, and omissions in C D. Unfortunately, however, its scribe toiled hard to bring it into harmony with the Ethiopic Version of Genesis. Thus in the following passages the readings of the Eth. Vers. of Genesis have replaced the original text against B C D:

iii. 4, 6, 7, 19, 29; iv. 4, 8; v. 3; vi. 9; xiv. 4, 18; xviii. 6, 10, 15 (where for all a reads sac with Eth. Vers. Gen. xxii. 16); xlii. 18.

The orthography of A is of an ancient type as compared with the normalised texts of C D. But to this subject we shall return later.

B. This valuable MS., belonging to the British Museum, is written on vellum about $8\frac{1}{4}$ inches by $7\frac{1}{4}$. It contains 190 folios: each page has two columns of 23 or 24 lines. It belongs to the earlier part of the sixteenth century. Its official number in the British Museum Catalogue is Orient. 485.

This MS. is the most valuable of the four. As a rule it agrees with A against C D; C is more nearly related to it than D. Frequently it preserves the true reading against A C D, as for instance in xxxii. 12 and xxxiv. 11, where B gives words which are åπαξ λεγόμενα, A simply omits and C D attempt to replace them by commonplace terms. It is almost wholly free from corrections from without. I can only find two instances of this nature: in xv. 15, where it is corrected from the Eth. Vers. Gen. xvii. 15, and xxxiii. 20, where it seems to be influenced either by Rev. v. 10 or 1 Pet. ii. 9. The entire Version, however, was corrected from the Eth. Vers. in certain passages at an early date. See Section II. iii.

C. This MS., which is preserved in the University Library of Tübingen, is, according to Dillmann's description, 'chartaceus, formae quartae, lxxx foliorum, cura Rev. J. L. Krapff ab ejus amanuensi in Abyssinia neglegentius transscriptus.' It is more nearly allied to B than A, but is separated in point of worth from both by a tremendous interval. Where its readings are of real or possible value they are cited in the notes; in a few cases they have been followed in the text against A B.

D. This MS., belonging to M. d'Abbadie, is, according to Dillmann, 'membranaceus, formae quartae maximae clxiii foliorum, paginis in ternas columnas divisis, una manu eleganter exaratus... Hoc novissimo saeculo vix antiquior esse videtur.' As regards its value he continues: 'ingenti et vitiorum et mendorum numero laborat, et Tubingensi vix melius censendum est.' In this verdict we heartily concur, save that we must correct it by adding that D preserves an inferior type of text to C. In two or three instances D is followed against A B, and in a larger number C D against A B.

C and D labour under all the ills incident to MSS. Their omissions and additions are to be found on every page; they are emended from the Eth. Vers. of Genesis; their corrections are not unfrequently quite alien to the text: occasionally their additions result in conflate readings. Ancient

linguistic forms are replaced by later; and the text is, so to speak, modernised and normalised.

I have arrived at these conclusions on C D after an exhaustive comparison of their readings with the Greek, Latin, and other fragmentary Versions of Jubilees; and as a result of this study, I have decided on recording their variants only occasionally. My knowledge of C and D is due to Dillmann's edition.

The text that follows is based on A B, A, or B, unless in occasional instances where C D, C, or D may be preferable. In all cases the readings of A and B are given either in the text or in the notes. Those of C D are always cited when they are of any value, and often when they are merely curious. To obviate possible misunderstanding, my method is as follows: when C is cited D is also cited, and vice versa. If a variant is given in a note followed by A, the reader is to understand that B is followed in the text. As a rule, account is not taken of C D; but should the variant in the note be followed by C, it would mean that A B D support the text, or by D that A B C support the text, or by C D that A B do so.

IV. FURTHER MATERIALS FOR THE CRITICISM AND EMENDATION OF THE TEXT.

The result of the comparison of the Ethiopic Version with the above materials has been frequently to confirm the genuineness of the text, where an editor would have been inclined to attribute its apparently erratic and isolated readings to corruption pure and simple, or else to the blunders or corrections of scribes or translators. But the more closely the text is studied, the more irresistibly the conviction dawns upon us that the original text of Jubilees possessed an independent value of its own, agreeing at times with the Mass. against the Sam., at times with the Sam. in conjunction with the LXX or other Versions against the Mass., frequently with the LXX, occasionally with the Syriac, Vulgate, and even Targum of Onkelos respectively against all else. But for a full discussion of its affinities we must refer to Section VII.

By means of the following materials I have been able frequently to see the true text underlying superficial and deep-seated corruptions. Of these, some are peculiar to the Ethiopic text, or to the Ethiopic translator; some are native to the Greek Version from which the Ethiopic was translated, or are owing to misconceptions of the Greek translator. At the end of the

enumeration of each class of materials I have added a number of the emendations made on the strength of their evidence.

i. Hebrew. In Hebrew we have the following materials for the criticism and restoration of the text: the Mass. and Sam. texts of the Pentateuch; the Samaritan Version; the Targum of Onkelos; the Midrashim printed in Appendices I, II; a list of Hebrew names drawn from Jubilees in Algazi's Hebrew Chronicle.

By means of the received Massoretic text we have been enabled to emend corruptions in our text in the following passages: i. 3; iv. 28; vii. 9, 10, 18, 19; xiii. 5; xiv. 17; xv. 10; xix. 5; xxiii. 7; xxviii. 20, 27; xxxi. 2; xliii. 11; xliv. 21; xlvii. 9. By means of the Midrashim in x. 1; xxxviii. 2, 10. Algazi's Chronicle is quoted for critical purposes on pp. 18, 37, &c. The Targum of Onkelos is valuable in confirming readings of the text where it varies decidedly from the main authorities in conformity with this Targum; cf. xiii. 20, 25; xv. 17.

The following passages have been emended from the Massoretic text: ii. 21 from Deut. vii. 6; xx. 6 from Jer. xxix. 18; xxi. 8, 11 from Lev. iii. 10 and ii. 13 respectively; xxiii. 28 from Is. lxv. 20.

ii. Syriac. In Syriac we have the Syriac Version of the Pentateuch and the Syriac fragment printed in Appendix III. As regards the latter, we must refer the reader to this Appendix. In the following passages the text is substantiated by the Syriac Version in its divergence from the Mass., Sam., LXX, Vulg., and Onk.: xii. 15; xvi. 31; xxii. 13 (+ Arab.), 30 (+ Eth. Vers. Gen.); xxiv. 4, 9 (+ Eth. Vers. Gen.); xliii. 21; xlv. 13; xlvii. 7.

iii. Greek. In Greek we have the LXX Pentateuch; the fragments of the Greek Version preserved in Epiphanius (printed on pp. 5, 7, 9); in the Catena of Nicephorus (on p. 36); in Syncellus, Cedrenus, Glycas; in the Scholia of the LXX MS. Lagarde r; the Test. xii Patriarchs.

By means of the LXX I have emended xiv. 12; xxiv. 3; by means of the fragments in Epiphanius, ii. 2 (four times), 7, 11; in Catena of Nicephorus, x. 21 (three times); by Syncellus, x. 1; by Cedrenus, xi. 2; by Schol. Lagarde r, viii. 5; by Test. xii Patriarchs, xli. 12.

This list gives a wholly inadequate idea of the value of the Greek materials, for these are of constant service in the determination and interpretation of the text.

iv. Latin. In Latin we have the Vulgate; the extensive Latin fragments which we have discussed above, II. iv; Jerome's Ep. ad Fab.; Quaest. Hebr. in Gen.

By means of the Latin fragments we have emended the text in the following passages: xiii. 15, 18; xv. 22, 24; xvi. 6, 16, 18, 23; xix. 5, 10, 11, 13; xx. 6, 9, 10, 13; xxii. 3, 14, 18; xxiii. 8, 10, 11, 14, 15, 21; xxiv. 19, 20, 26, 29, 31; xxvi. 10, 13, 21, 22; xxix. 11, 13, 20; xxx. 11, 15; xxxii. 4, 29; xxxiii. 3; xxxviii. 1; xxxix. 12; xli. 12, 14, 15; xlii. 4; xlv. 10, 12; xlvii. 13; xlviii. 1; xlix. 13.

v. Ethiopic. In Ethiopic we have the Ethiopic Version of Genesis and the Ethiopic text of Enoch. By means of the latter we have emended the text in vii. 24, and been enabled in other passages to single out the true reading when the MS. evidence was of a conflicting nature. The former is of value chiefly in determining the degree in which the Version as a whole and the different MSS. have preserved themselves from its influence. This question is discussed in Sections II. iii. and III.

V. THE RESULTANT ETHIOPIC TEXT.

The text represented in the following pages is based mainly on A B, or on A or B, and on the latter more than the former, but in a few isolated passages on C D, or on C or D. The respective merits and defects of these MSS, have been determined by an exhaustive comparison of each with the rest, as well as with the various critical materials. enumerated in Section IV. In the process of criticism we have succeeded in discovering and eliminating the various instances in which they have been prejudicially influenced by the Ethiopic Version of Genesis. In the case of B, we have found that this influence has hardly been at work at all as compared with A C D. By the further application of the critical process we have been able to eliminate those instances in which all the MSS. have been tampered with, owing to the influence of the Ethiopic Version of Genesis (Section II. iii). Having thus discounted this source of corruption, and having further been able, as we became more thoroughly saturated with the idioms and modes of thought in the work and its kindred literature, to remove successively a large proportion of the corrupttions native to the Ethiopic Version, we arrived at a stage where a fresh comparison of the text thus attained with the various critical materials already mentioned, at once issued in the most fruitful results, both as regards the primitive text of our Version and the relations of its Hebrew original to the Mass. and Sam. texts, the LXX, Syriac and Vulgate Versions, and the Targum of Onkelos.

In this fresh application of criticism to our materials we advanced steadily upwards through the centuries towards the primitive text of the Ethiopic Version, removing successively on our way the main part of the corruptions that in our earlier progress had defied solution, till at last in the ultimate stages of this process we could pass confidently beyond the limits of the Ethiopic, Latin, and Greek Versions, and determine with tolerable certainty the position occupied by the Hebrew original of Jubilees in relation to the best Texts and Versions of Genesis. See Sections VII and VIII.

VI. DILLMANN'S ETHIOPIC TEXT AND ITS LATER REVISIONS.

maka 1440: sive Liber Jubilaeorum. Aethiopice ad duorum librorum manuscriptorum fidem primum edidit Dr. A. Dillmann. 1859. To Dillmann belongs the honour of first editing the text from two MSS,, i.e. C D, of which we have given the leading characteristics above. It will be obvious to the reader that it would be impossible to attain to any satisfactory result in a work based on such materials. So far, therefore, many shortcomings in his text are not only excusable but inevitable. But when we proceed from the question of materials to method, we cannot but regard him as most reprehensible. He acted emphatically therein as a scholar in a hurry. Dealing with a text which was explicitly and unmistakeably a commentary on Genesis, he has not-save in a single solitary instance—adduced the evidence of the Mass. or Sam. texts, or of the LXX, Syr., or Vulgate Versions in order to remove the blemishes that deface every page of the MSS, on which he worked. Furthermore, the Book of Jubilees, as every student of Fabricius should have known, did not leave itself without many witnesses among the Fathers and Byzantine writers (cf. Fabric. Cod. Pseudepigr. Vet. Test. i. 849-864, ii. 120 sq.), and yet not a single fragment of these has been laid under contribution for the criticism of the text. In fact, of all the long list of critical authorities enumerated in Section IV, only one, and that in a single instance (i. e. LXX Gen. xv. 2 on p. 55 of his text), is used for critical or other purposes. Of these authorities the Latin and Syriac fragments were still of course unknown, but there were sufficient materials available for the construction of a text that would have commanded the respect of later critics.

In the absence, therefore, of any objective critical standard, it is not strange that this text should constantly appear arbitrary and subjective; nor will it provoke surprise that the editor rejects the better reading almost

Digitized by Google

as frequently as he follows it, and likewise edits, without remark, unintelligible passages where a reference to the text of Genesis would at once have explained the corruption. See xliii. 11 as compared with Gen. xliv. 8.

Possibly through inadvertence, Dillmann has left many ungrammatical passages untouched, as on pp. 33, 53, 60 (twice), 64, 65 (twice), 73, 76, 118, 134, 153, 154. The list of corrigenda might with advantage have easily been enlarged; but I do not press these defects in execution, as accuracy is a thing so difficult to attain. It is the wrongness of his method that constitutes 'the head and front of his offending.'

But in later years Dillmann sought to atone for the inadequacy of his Ethiopic text, and in 1874 he contributed to Rönsch's edition of the Latin fragments a Latin rendering of the Ethiopic text corresponding to these fragments. It is worthy of note that this Latin rendering of Dillmann was not made from the Ethiopic text of 1859, but in reality from a revised form of this text, the revision being in the main carried out on the lines suggested by the fragments of the Latin Version. It is not incumbent upon us here to deal with this contribution to the criticism of the text further than to refer to a Review in the Jewish Quarterly, July 1893, pp. 703-708, where the present editor criticised the contribution in question, and showed from a detailed examination 'that every page we examine of the revised Ethiopic text, presupposed by Dillmann's Latin translation, contains many corrupt readings where the demonstrably true reading is preserved by A B, or A, or B in agreement with the Latin Version; and that, in not a few cases, his revised text is disfigured by corruptions that admit of easy and at times demonstrably certain emendation.'

Once again Dillmann dealt with the criticism of the Ethiopic text in an Article entitled Beiträge aus dem Buch der Jubiläen zur Kritik des Pentateuch-Textes, in the Sitzungsberichte der königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1883, pp. 323-340.

In this Article, which I purposely refrained from perusing till my entire text was in print, he cites some readings from the Ethiopic MS. B, of which he had procured a collation, and justly recognises its superiority within the limited field in which he uses it. For the first time in his study of Jubilces he proceeds here beyond the limits of the text itself in search of critical materials. First of all, he quotes a number of parallel passages from Jubilces, the Massoretic text, and the LXX, in order to show by the agreement of the first with the second and its disagreement with the third, that the author of the book had the Hebrew text

and not the LXX before him. In the next place he rightly remarks that many of the passages, where Jubilees diverges from the Massoretic text and agrees with the LXX, may no doubt be consciously due to the Greek translator, who could not help at times rendering the text in the familiar language of the LXX; that others may be ascribed to the influence of the LXX, though in following it the translator did so unconsciously; and that others again may be attributed to the traditional excessis of the time from the trammels of which the author could not easily disengage himself. But Dillmann had a grossly exaggerated view of the number of readings peculiar to the LXX and Jubilees; for many of these had been introduced into the Ethiopic texts of Jubilees from the Ethiopic Version, and many that he thought peculiar to the LXX and Jubilees are supported by other authorities, and others again are due to the corruptness of his MSS. C and D.

Dillmann next deals with those cases where Jubilees presupposes a text diverging from the Massoretic. In this connection he collates the Samaritan text and frequently the LXX, and makes some emendations in which I am glad to find a confirmation of my own judgment. But after all he merely touches on the fringe of the subject. Of multitudes of instances where our text shows special affinities with the various texts and Versions of the Pentateuch, or conversely where it exhibits strong lines of divergence from them, no account at all is taken, and even in the cases considered the critical treatment is inadequate. Thus he never cites for critical purposes the Syriac Version with which the Jubilees' text stands frequently in the closest relation, hardly ever the Vulgate, and never the Targum of Onkelos, though some of the apparent idiosyncrasies of our text are unintelligible apart from them.

To sum up. In this Article Dillmann's treatment of the independent value of the Ethiopic text is good as far as it goes, but very inadequate, while as regards the text itself no real advance is made by means of B towards recovering a purer tradition. Thus the text is left pretty much as it stands in his edition of 1859. Such a neglect of evidence must naturally have its nemesis, and so we find Dillmann tracing textual affinities and divergencies in relation to the texts and Versions of the Pentateuch where none such exist, save in the corrupt MSS. on which his text is based. In the rest of the Article he discusses in a masterly way the chronological questions arising out of the Book of Jubilees. With these I hope to deal in my Commentary later.

Thus, though to Dillmann belongs the credit of first calling attention to the importance of our text in the criticism of the Massoretic Pentateuch, we cannot help observing how inadequately he has supported this contention—in the first place by failing to discover the cases that make most strongly in his favour, and in the next by failing to substantiate such instances as he does advance by the collation of other authorities. In Section VIII I have tried to marshal the evidence with such a fulness and thoroughness as to beget the hope that I may escape the scope of such strictures.

VII. THE AFFINITIES OF THE TEXT OF THE BOOK OF JUBILEES.

We shall now summarise with sufficient fulness, though not exhaustively, the affinities of the Jubilees' text with the texts and Versions of the Pentateuch. Each of these texts and Versions, while agreeing in the main with the rest, exhibits from time to time a reading peculiar to itself and wanting in attestation from without. To these idiosyncrasies of the Pentateuch Texts and Versions we have paid particular attention, with a view to determining the affinities of the Jubilees' text, and the result has been most fruitful both in other respects as well as in settling an old controversy. For as a result of this continuous comparison, we find that our text agrees in turn with the Massoretic, LXX, Syriac, Vulgate, with Onkelos, and even once with the Arabic against all the rest, but never, strange to say, with the Samaritan save in the case of a single doubtful reading—and even here the balance of evidence is decidedly against the Samaritan affinity. See additional note on p. 184, beginning, 'On p. 97 add &c.' This fact in itself makes the theory of Samaritan authorship henceforth untenable, and thus closes another chapter of criticism.

In the rest of this Section no account will be taken of the many instances in which the text of Jubilees pursues a path peculiar to itself. We shall here confine ourselves to classifying its affinities, or points in common, with the main authorities on the Pentateuch. For details, the notes and Addenda must be consulted.

- i. First, as to its agreement with individual authorities in opposition to the rest:
- (a) It agrees with the Massoretic against the Sam., LXX, Syr., Vulg., Ps.-Jon. in iii. 7—Gen. ii. 24 (see Addenda).

- (β) It agrees with the LXX against the Mass., Sam., Syr., Vulg. in v. 1—Gen. vi. 2; viii. 1—Gen. xi. 13; xiii. 1—Gen. xii. 6; xiv. 2, 12—Gen. xv. 2, 11; xvii. 6, 10—Gen. xxi. 12, 15; xxvi. 25—Gen. xxvii. 30; xxviii. 11—Gen. xxix. 32; xxix. 4—Gen. xxxi. 20; xlvi. 14—Exod. i. 11.
- (γ) It agrees with the Syriac Version against the Mass., Sam., LXX, Vulg. in xii. 15—Gen. xi. 31; xvi. 31—Lev. xxiii. 40; xxii. 13—Gen. xlix. 26; xxiv. 4—Gen. xxv. 32; xxiv. 9—Gen. xxvi. 2; xliii. 21—Gen. xlv. 21; xlvii. 7—Exod. ii. 7; xlix. 9—Num. ix 13.
- (8) It agrees with the Vulgate against the Mass., Sam., LXX, Syr. in vii. 9—Gen. ix. 23; xiv. 1—Gen. xv. 1; xiv. 22—Gen. xvi. 2; xxiv. 3—Gen. xxv. 30; xxiv. 19—Gen. xxvi. 19; xxvi. 33—Gen. xxvi. 3.
- (v) It agrees with Targum of Onkelos against the Mass., Sam., LXX, Syr., Vulg. in xiii. 20—Gen. xiii. 16; xiii. 25—Gen. xiv. 14; xv. 17—Gen. xvii. 17.
- (ζ) It agrees with the Arabic against the Mass., Sam., LXX, Syr., Vulg., Onk. in xxvii. 8—Gen. xxvii. 46.
- ii. We shall next give its affinities with two or more of the above authorities in opposition to the rest:
 - (a) Its agreement with the Mass. and Sam.:
- It agrees with the Mass. and Sam. against the LXX, Syr., Vulg. in iii. 3—Gen. ii. 20; iv. 8—Gen. iv. 25; vi. 7—Gen. ix. 4; xxvii. 22—Gen. xxviii. 13.
- (β) Its agreement with Mass., Sam., Syr. or with these + Vulg. or + Vulg. and Onk.:

It agrees with the Mass., Sam., and Syr. against the LXX and Vulg. in iii. 25—Gen. iii. 17; v. 5—Gen. vi. 8; vi. 8—Gen. ix. 6; xviii. 11—Gen. xxii. 12; xxvi. 27, 29—Gen. xxvii. 32, 34; xxvii. 21—Gen. xxviii. 13.

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Vulg. against the LXX in v. 27—Gen. vii. 24; xii. 15—Gen. xi. 31; xiv. 4, 5, 7, 12—Gen. xv. 4, 5, 7, 15; xv. 3—Gen. xvii. 1.

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Vulg., and Onk. against the LXX in xxvi. 23—Gen. xxvii. 29 (twice).

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Aq., Symm., Vulg., and Onk. against the LXX in xiii. 10—Gen. xii. 9.

(y) Its agreement with the Sam. and LXX or with these + Syr. or + Syr. and Vulg. or + Vulg.:

It agrees with the Sam. and LXX against the Mass., Syr., Vulg. in xiv. 18—Gen. xv. 20; xv. 14—Gen. xvii. 14; xvii. 1, 7—Gen. xxi. 8, 13; xxvii. 11—Gen. xxviil. 4.

It agrees with the Sam., LXX, and Syr. against the Mass., Vulg., and . Onk. in ii. 16—Gen. ii. 2.

It agrees with the Sam., LXX, Syr., and Vulg. against the Mass and Onk. in xv. 16—Gen. xvii. 16; xv. 19—Gen. xvii. 19.

It agrees with the Sam., LXX, Syr., and Vulg. against Mass., Onk., and Ps.-Jon. in xii. 23—Gen. xii. 3; xvii. 7—Gen. xxi. 13; xxviii. 8—Gen. xxix. 27; xliii. 12—Gen. xliv. 31.

It agrees with the Sam., Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. against the Mass., Vulg., and Itala in xviii. 12—Gen. xxii. 13. Onk. combines both readings.

It agrees with the Sam., LXX, and Vulg. against the Mass. and Syr. in xiv. 13—Gen. xv. 13.

(d) Its agreement with Sam., Syr., Ps.-Jon.:

It agrees with the Sam., LXX, Syr., Vulg., Onk., and Arab. against Mass. in xliii. 12—Gen. xliv. 31; xliv. 17—Gen. xlvi. 13.

(e) Its agreement with Sam. Vers., Syr., and Vulg.:

It agrees with Syr., Vulg., Sam. Vers., and possibly Sam. against Mass. and LXX in xviii. 13—Gen. xxii. 14.

(ζ) Its agreement with LXX and Syr. or with these + Vulg.:

It agrees with the LXX and Syr. against Mass., Sam., and Vulg. in iii. 24—Gen. iii. 16; xiv. 2—Gen. xv. 2; xxvi. 30—Gen. xxvii. 35; xli. 9—Gen. xxxviii. 14.

It agrees with the LXX, Syr., and Vulg. against the Mass. and Sam. in v. 8-vi. 3; xii. 23—Gen. xii. 2; xiv. 4—Gen. xv. 5; xxiv. 3—Gen. xxv. 31; xxvii. 22—Gen. xxviii. 13; xliii. 12—Gen. xliv. 30.

(η) Its agreement with LXX and Vulg. or with these + Onk.:

It agrees with the LXX and Vulg. against Mass., Sam., and Syr. in iv. 12—Gen. iv. 26; v. 32—Gen. viii. 19; xv. 24—Gen. xvii. 27; xvii. 4—Gen. xxi. 9; xxvii. 8—Gen. xxvii. 46; xxvii. 11—Gen. xxviii. 4; xxviii. 1—Gen. xxix. 1; xli. 14—Gen. xxxviii. 20.

It agrees with LXX, Vulg., and Onk. against Mass., Sam., Syr. in xv. 14—Gen. xvii. 14.

As for the passages in i, that in i (a), where the Mass. and Jub. agree in omitting the ol δύο of the LXX, is probably right, though the latter is supported by the Sam., Syr., Vulg. Many of the readings in i (β) are due to the Greek translator, who would at times give unconsciously renderings from the familiar text of the LXX; others would spring from the traditional exegesis of the time, and this source would go far to account for those in i (γ) and (ϵ).

VIII. THE VALUE OF THE BOOK OF JUBILEES IN THE CRITICISM OF THE MASSORETIC TEXT OF THE PENTATEUCH.

From a study of the preceding Section it will be clear that both before and after the Christian era the Hebrew text did not possess any hard and fast tradition. It will further be obvious that the Massoretic form of this text, which has so long been generally assumed as conservative of the most ancient tradition and as therefore final, is after all only one of the many phases through which the text passed in the process of over 1,000 years, i.e. 400 B.C. till 600 A.D. or thereabouts.

As we pursue the examination of the materials just mentioned we shall see grounds for regarding the Massorctic text as the result partly of conscious recension and partly of unconscious change extending over many centuries. How this process affected the text in the centuries immediately preceding and subsequent to the Christian era, we have some means of determining in the Hebrew-Samaritan text which, however much it may have been tampered with on religious or polemical grounds, still preserves in many cases the older reading even as it preserves the older form of alphabet. Next we have the LXX Pentateuch, to which we may assign the date 200 B.C.; next the Book of Jubilees just before the Christian era; the Syriac Pentateuch before 100 A.D. (so Rendel Harris on good grounds); the Vulgate of the fourth century; the Targums of Onkelos and Ps.-Jon, in their present form 300-600 A.D.

We have above remarked that the evidence of Section VII shows that the Massoretic text is only one of the phases through which the Hebrew text has passed; and if we consider afresh the materials of evidence in that Section in connection with their dates, we shall discover that in some respects it is one of the latest phases of the Hebrew Pentateuch that has been stereotyped by Jewish scholars in the Massoretic text. This conclusion will tally perfectly with the tradition that all existing Massoretic MSS. are derived in the main from one archetype, i.e. the Hebrew Codex left behind him by Ben Asher, who lived in the tenth century, and whose family had lived at Tiberias in the eighth.

Before passing to our main object in this Section we might point out that some of the readings enumerated in ii (γ) in the last Section can hardly go back to an earlier date than the fourth century A.D.

We shall now proceed to give a list of readings in the Massoretic text

- which should be corrected into accord with the readings attested by such great authorities as the Sam., LXX, Jub., Syr., Vulg.:
 - In viii. 19 for בְּלְיהָעוֹף פֹל יְהְעוֹף פֹל יְהָעוֹף שֹּל הַיְּהָשׁ וְּכְלֹיהָעָשׁ שִּׁל רּוֹמֵשׁ הַרּוֹמֵשׁ הַרוֹמֵשׁ הַרוֹמֵשׁ הַרוֹמֵשׁ הַרוֹמֵשׁ sumenta et reptilia quae reptant super terram), and Arabic. The LXX and Syr. confirm our emendation (see note 29, p. s1). Hence Onk. only supports the Massorctic. The restoration is confirmed by Gen. i. 26, where the very combination שִּׁרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ הַרְמָשׁ הַרְמָשׁ הַרְמָשׁ הַרְמָשׁ הַרְּמָשׁ הַרְמָשׁ הַּרְמָשׁ הַרְמָשׁ הַרְּמָשׁ הַרְּמָשׁ הַרְּמָשׁ הַרְּמָשׁ הַרְּמָשׁ הַּבְּעֹיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בְּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיים בּיים בּיִים בּיים בּ
 - In xi. 8 after הְשִיר add יְהַשְּׁרֶּקׁל with Sam., LXX, and Jub. (x. 24) against Mass. and Vulg.
 - In xi. 31 Dṇṇṇ જાજૂ?) we have a reading that should be emended in Dṇṇṇ with Jub. (xii. 15) and Syr., or into Dṇṇ with the Sam., LXX, and Vulg. Only Onk. supports the Massoretic.
 - In xii. 3 for 기가 PP read 기가 PP with Sam., LXX, Jub. (xii. 23), Syr., Vulg. The reading of the Mass. is the first movement in the change of plurals into singulars, which is completed in Onk. and Ps.-Jon., where both the participles are in the singular.
 - In xv. 21 after אָאַרְהַיּהָשָׁיִן add אַהְהַהָּלְיִי with the Sam, LXX, and Jub. (xiv. 18) against Mass., Syr., and Vulg.
 - In xvii. 14 after יְּלְקְינִי add בֵּיוֹם הַשְּׁמְינִי with Sam., LXX, and Jub. (xv. 14) against Mass., Syr., and Vulg.
 - In xvii. 16 for הְּבֵּרְהָּיִי read יְבְּרַהְיִי with Sam., LXX, Jub. (xv. 16), Syr., and Vulg. Only Onk. supports the Mass. For הַּיְהָין of Mass., Sam., and Onk. read יְהָין with LXX, Jub. (xv. 6), Syr., and Vulg. For הַּשְּׁטְ of Mass., Sam., and Onk. read יְבָים with LXX, Jub., Syr., Vulg.
 - In xvii. 19 add before אול לורעו with Sam., LXX, Jub. (xv. 19), Syr., Vulg., and Arab. Only Onk. supports the Mass.
 - In xxi. 8 after אָרְיִירְאָרָא add און with Sam., LXX, and Jub. (xvii. 1) against Mass., Syr., Vulg., Onk.
 - In xxi. 13 after በንዚህ add አዛር with Sam., LXX, and Jub. (xvii. 6) against Mass., Syr., Vulg., and Onk.
 - In xxi. 13 after לגיף add לִיף with Sam., LXX, Jub. (xvii. 6), Syr., Vulg., Arab. Only such late authorities as Mass., Onk., and Ps.-Jon. omit on religious and polemical grounds, the last giving quite a different turn in expression of national hatred, מם ליסמים 'nation of robbers.'
 - In xxii. 13 for Tow read Tow with Sam., LXX, Jub. (xviii. 12), Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. against Mass. and Vulg. Onk. combines both readings.
 - In xxii. 16 after TJMM add MPD with Sam., LXX (& ¿μέ), Jub. (xviii. 15), Syr., Vulg. (propler me). Only the Targums support the Massoretic.

- In xxv. 8 for אָבֶע יְּמִים read יְּמְבֵע יְמִים, as in Gen. xxxv. 29, with Sam., LXX, Jub. (xxiii. 8, cf. xxii. 1; xxii. 7), Syr., Vulg., Arab. Onk. supports the Massoretic.
- In xxvi. 18 for אָרָע of Mass. and Onk. read יוֶרָע with Sam., LXX, Jub. (xxiv. 18), Vulg. Syr. combines both readings.
- In xxvii. 27 after add with Sam., LXX, Jub. (xxvi. 22 Lat.), Syr. Vet. (teste Diodoro), Vulg. Onk. supports Mass. in omitting.
- In xxviii. 4 after אָרֶיף add אָרֶיף with Sam., LXX, Jub. (= אָרָי xxvii. 11). Mass., Syr., and Vulg. omit.
- In xxix. 27 for רְּאָרְאָן of Mass. and Onk. read אָרָאָלָּף with Sam., LXX, Jub. (xxviii. 8), Syr., Vulg., and Arab.
- In xli. 56 for בּיָיֶּטְ לְּיִיּשְׁלְּיִי וְּמֵּח אַוֹּצְרוֹת מַּר with Jub. (xlii. 3), LXX מוֹני סינים אַ אוֹצְרוֹת בּר Syr. and Vulg. support אוֹצְרוֹת, while בּי is actually found in the Sam., which reads ב. אשר בתם בר
- In xliv. 31 after אַקְּעָּהְ add שַׁאָשִׁ with Sam., LXX, Jub. (xliii. 12), Syr., Vulg., Arab. Mass. and Onk. stand here alone.
- In xlv. 28 after In add 'h with LXX, Jub. (xliii. 24), Syr., Vulg., and Onk. against Mass. and Sam.
- In xlvi. 13 for ন্মূল read ন্ম্প্ৰ with Sam., LXX, Jub. (xliv. 17), Syr., Vulg., Onk. 1 Chron. vii. 1 confirms this emendation.
- In xlvi. 13 for 31 of Mass., Vulg., and Onk. read 32, with Sam., LXX, and Jub. (xliv. 17). 1 Chron. vii. 1 confirms this emendation.
- In xlvi. 24 for D w read το with Sam., Jub. (xliv. 30), and 1 Chron. vii. 13. The Syr. Δια LXX Συλλήμ point in this direction.
- In xlvi. 28 for לחלת read מְּנְרְאוֹת with Sam., LXX, Syr., or with Jub. (xliv. 9) and Onk.

IX. ORTHOGRAPHY OF THE TEXT AND CONTRIBUTIONS TO THE ETHIOPIC GRAMMAR AND LEXICON.

In the following text I have reproduced as closely as possible, save in the case of manifest errors, the orthography of A B. As a rule there is a wide latitude in this respect; and of this, these MSS. fully avail themselves. In the case of the variants in the notes, on the other hand, I have given the readings of the MSS., however vicious they may be in orthography or grammar, in order to convey to the reader as true a conception as possible of the state of their text.

Digitized by Google

Much of the value of these MSS. lies in their preservation of ancient forms and words which have either omitted or normalised in such later MSS. as C D.

Thus they read LAC: as a rule instead of LAC: and AC: instead of AC: These forms are acknowledged in Dillmann's Lexicon, but the MSS. attest other ancient forms which have no recognition either in his Grammar or Lexicon. Thus more often than otherwise they write A, and not A, as the preformative in the 1st plural of the causative conjugation, and I have edited accordingly. Praetorius in his most valuable little Grammar does notice this other possible form (pp. 17, 51), but there is no hint of it in Dillmann's Grammar or Lexicon. Another form of inflection not acknowledged by Dillmann and given in brackets by Praetorius is found in AHHML; in A (xxxv. 2) for the usual AHHML; which I have edited.

Again, in xliii. 2, 10 I have edited with B nlam: for the usual nlam: and with A B manner for the usual manner in xli. 2. Like unusual forms are given in B xxv. 4; xxx. 4 (see notes). In addition to a few noted by Dillmann in the Pentateuch I have remarked two further cases in Bachmann's Ethiopic Edition of Mal. i. 10, 13.

Again, as regards the analysis of the conjugations of the verb, Dillmann's scheme is quite inadequate, and fails to take account of many forms of conjugation which I have edited in deference to A B, and for the justification of which I must refer the student to Praetorius' masterly work, which is as exhaustive in this respect as could be desired.

Dillmann's Grammar and Lexicon are based mainly on late and normalised MSS. In the case of the Lexicon—a work which, under the circumstances, is beyond all praise—this will not on the whole affect the advanced student, as he will be able to discount such shortcomings, but in the case of the Grammar it is a distinct evil.

Dillmann's statement (Grammatik, p. 363) in reference to the construct case—man kann darum kein anderes Wort zwischen die beiden im st. c.—Verhältniss stehenden einschieben—is not true if taken without qualification; for as a matter of fact demonstrative pronouns, the pronominal adjective the and numerals may intervene between the construct case and its dependent noun. Thus in the last instance the construct case may be separated from its dependent noun by half a dozen of numerals written in full. In his Chrestomathy xv-xvi Dillmann adduces two instances found in liturgical literature as exceptions to his rule, but they are not of the nature of the above.

Finally, among other additions and corrections that should be made in Dillmann's Lexicon we add the following:—

- On col. 88 add mc. = hostia, victima, Jub. xxi. 7.
- On col. 312 expunge identification of 641: with oryza in the case of Jub. xxxvii. 23, where 641: = a white bird. 641: was never a transliteration of oryza. See Amharic Lexicons of Isenberg and Halévi in loc.
- On col. 424 add +4-C:=frigidus, Jub. viii. 29.
- On col. 590 under **ILL: = collegit fructus, which Dln. gives as an unused root, add Jub. xxxii. 12, where it is found in the infinitive.
- On col. 936 under @.C.s. which Dln. gives as an unused root, add Jub. ix. 3.
- On col. 989 under **6707:1:** in the sense of brachiale, for which Dln. can cite no authority but Ludoli's Lex., add Jub. xl. 7.
- On col. 1050 under HAS: add ii. 2 AHARP: = vendiderunt eum, Jub. xxxiv. 11.

 Cf. Tigre Vocabulary under HA: This causative conjugation is not given in Dillmann's Lexicon.
- On col. 1398 under **)**Λι to which Dillmann can assign no meaning, add **)**Λι = διάρευτος, διάλευκος, Jub. xxviii. 28, 29.

ABBREVIATIONS.

Algasi's Chron.—I owe the facts cited from this work to Mr. Schechter's notice in the Jewish Quarterly, July 1890.

Aq. = Aquila's Greek Version.

Arab. = Arabic Version.

Cedrenus = Cedrenus' Ξύνοψις 'Ιστοριῶν,
Ed. Bekker, 1838-39.

Din. = Dillmann.

em. = emended.

Eth. = Ethiopic Version of Jubilees.

Eth. Vers. = Ethiopic Version of Penta-

Graec.-Ven. - Versio Veneta. hmt. - homeoteleuton. Jerome's Ep. ad Fab. - Epistula ad Fabiolam. Quaest. Hebr. - Quaestiones Hebraicae in libro Geneseos.

Jub. = Jubilecs.
Lat. = Latin Version of Jubilees.

LXX = Swete's Edition of the Septuagint.

Mass. = The Massoretic text.

Midrash Wajjissau.—See Appendix II.

om. = omit, omits, or omitted.

Onk. = Targum of Onkelos.

Ps.-Jon. = Targum of Pseudo-Jonathan.

Sam. = Hebrew text in Samaritan characters.

Sam. Vers. = Samaritan Version.

Schol. Lagarde r = Scholion in MS. r in

Lagarde's Genesis Graece.

Symm. = Symmachus' Greek Version.

Syncellus = Syncellus' Χρονογραφία, Ed.

Synceius = Synceius Χρονογραφία, Ed.
Dindorf, 1829.
Syr. = Peshitta Version, Edited by Lee.
Syr. Frag. = Syriac Fragment printed in
Appendix III.

trans. = transpose, transposed. Vulg. = Vulgate.

መጽሐፈ: ኵፋሌ:

ዝገቸ፣ ነገረ፣ ኩፋሴ፣ 'መዋዕላተ፣ ሕግ፣' ወለስመዕ፣ ለንብረ፣ ንመታት፣ ለተሰብፆትሙ።' ሴሕኖቤባስቲሆሙ፣' ውስተ፣ ዙሲ፣ ንመታተ፣ ንሰም፣ በከመ፣ ተናገሮ፣ እንዚእ፣ ሰሙሴ፣ ቤዶብረ፣ ሲና፣ አመ፣ ዕርግ፣ ዶንማእ፣ ጽላተ፣' ዘ'ሕግ፣ ወ°ዘ'ተእዛዝ፣ በቃሰ፣ እን፣Լአብሔር፣ በከመ፣ ዶቤሱ፣ ዕረን፣' ውስተ፣ ርእስ፣ ዶብር።

ወት፤ በቀዳሚ: ዓመት፣ በፀአትሙ፣ ሰደቂቀ፣ አስፌአል፣ አም፤ ንብጽ፣ በወርና፣ ግልስ፣ አ አመ፣ ዐሡት፣ ወስጻብ፣ ሰውአት፣ ወርና፣ ተናግሮ፣ እንዚአብሔር፣ ሰሙሴ፣ አንዘ፣ ይብል፣ ዐረን፣" ንቤና፣" ውስተ፣ ደብር፣ ወአሁበከ፣" ክልአት፣" ጽሳተ፣ አብን፣" ዘሕን፣ ወዘትአዛዝ፣ ዘ"መጠ፤ ጸሐፍት፣" ታሰብዎሙ። ወዐርግ፣" ሙሴ፣ ውስተ፣ ደብረ፣ እንዚአብሔር፣ ወንደረ፣" ፣ ስብሐተ፣ እንዚአብሔር፣" ውስተ፣ *ደብረ፣ ሲና፣" ወጸሰለ፣ ደመና፣ ሰዳብ፣ ዕሰተ። ወጸውዖ፣" 3 ሰሙሴ፣ በ*ዐሰት፣" ሳብዕት፣ አማአከሰ፣" ደመና፣ ወርአየ፣ ስብሐተ፣ እንዚአብሔር፣ ከሙ፣ አሳት፣ ዘደነድድ፣" ውስተ፣ ርአስ፣" ደብር። ወሀለ፣ ሙሴ፣ ውስተ፣ ደብር፣ አርብን፣" ዕሰተ፣ ወ*አርብን። 4 ሴሲተ፣ ወአመር፣ እንዚአብሔር፣ ዘ"ቀዳሚ፣ ወዘኔ፣ ደመጽእ፣ ነገረ፣" ከፋሴ፣ ዙጥ፣ *መዋዕሳተ፣ ሕን፣" ወሰ»ስምዕ። ወይሴ፣ አንብር፣ ልበክ፣" ውስተ፣ ዙጥ፣ ነገር፣ ዘአነ፣ አነጋረከ፣ በዝንተ፣ 5

Digitized by Google

B prefaces with ዶትባሪክ; እንዚአብሔር፣ እምሳክ፣ በዙሱ፣ መንፈስ፣ ወሰዙሱ፣ ዘሥጋ። ¹ መዋዕል፣ ለሕ**ን**፣ A : መዋዕባት፣ ለሕን፣ C. ¹ ለትስብዕትሙ፣ B. ውስቲሆም B. ⁴ B C omit : **እንዚአብሔር**፣ D. • C D add \\ \alpha \\ \alpha \\ \\ \alpha \\ B omits. * @157C: C D. • እ**շ**የ**L**እ፣ A. " OC7: B. ⁷ **上**0C7: B. 11 C adds Hi According to Exod. xxiv. 12, we should add wun Hi after Lac: 19 መሕሀ-በከ: C D. 18 ¥ A. ¹⁴ ዘአብ3፣ A. 16 A omits. 17 Ø9C7: B. ¹¹ ወኃደረ; A. 18 እንዚትብሎር: A (and so very frequently; occasion-**»** ደብር: ዘሲና: A. ²¹ C D add **\?H\AnhC**: but Exod. xxiv. 16 ally so in B). supports A B. ። ዕለተ: A B. and LXX Emended with Exod. xxiv. 16 ነነጥን and LXX # Emended with Exod. xxiv. בין הבילה; cf. Jub. in μέσου from ησηληλι of MSS. xxxvi. 9. LXX and Vulg. render wrongly by φλέγον, ardens. * 4 A. " መዋዕባት፣ ወሰሕን፣ B ; መዋዕለ፣ ሕን፣ C ; መዋዕባት፣ " 17C: A B C. 24 Hill: A. ወበሕን: D. ³¹ Ah; B; A omits. Is Anh; a conjecture of C D? **»** Ф С.

ደብር፣ ወ'ጸሐር፣' ውስተ፣ መጽሐፍ፣ ከመ፣ ዶርአየ፣ ትውልዶሙ፣ **ከመ፣** ኢንደንፆሙ፣' በኢንቲ፣ ትዮ፣ አኩይ፣ ዘንብሩ፣ ለአስተት፣ ሥርዐት፣ H'λክ' አውርዕ፣ ማእክሌየ፣ ወማእክሌክ፣ 6 ኖም፣⁷ ለተውልዶሙ፣ በደብረ፣ ሲና። ወይከውች፣ ከመዝ፣ አመ፣ ይመጽአ፣ ዙሲ፣ ዝነ7ር፣ ሳዕሴሆሙ፣ ወደአምሩ፣ ከመ፣ ጸደቂ፣ ኢምኔሆሙ፣ በዙሲ፣ ፍትሎሙ፣ ወበዙሲ፣ ምንባርሙ፣ ውስተ፣ ምድር፣ አንተ፣ መሐልኩ፣ ለአበዊሆሙ፣ ለአብርሃም፣ ወሲዶስሐቅ፣ ወሲደዕቀብ፣ እንዘ፣ አብል: ለዘርአክሙ: እሁብ:" ምድረ፡ እንተ፡ ተውሕዝ፡ ሐሲበ፡ ወመፃረ፡ ወይበልው: ወይጸፃው። s ወይተመየጡ: ኃቢ: "አምባክ: JħC: ኃቢ:" አለ: ኢደድኅንዎሙ: አምክሉ: ምንዳቤሆሙ፣ g ወ°ተስማዕ፣" *ዛቲ፣ ስምዕ፣ ሰሽምዕ፣ ሎመ"። እስመ፣ ይረስው፣ ዙሎ፣ ተእዛዝየ፣ ዙሎ፣" ዘሕነ፣ እኤዝነሙ።" ወየሰውሩ፣ ድኅረ፣ አስዛብ፣ ወድኅረ፣ ርከሶሙ፣ ወድኅረ፣ ንግሮሙ፣ ወይትቀነሩ ለአማልክቲሆሙ፣ ወደከውገፆሙ፣ ማዕቅፈ፣ ወሰ፣ ምንዳቤ፣ ወሰባዕር፣ ወሰመሥገርት። ፣∘ ወይትሐንሱ: ብዙኃን፣' ወይትሕንዘ: ወይወድቁ: ውስተ: አደ: ፀር:* እስሙ: ንደን: ሥርዐትና: መ[•]ት`አዛ[፡]ዝየ፡ ^{፡፡} ወበዓሳት፡ ^{፡፡} ኪዳንየ: ወስገበታትየ: ወቅድሳትየ: ዘቀደስኩ: ሲተ: በማእከሎሙ። ወደብተራየ፡ ወመቅደስየ፡ ዘቀደስኩ፡^{*} ሴተ፡ በማእከበ፡ ምድር፡ ከመ፡ አሚም፡ ስምየ፡ ሳዕሌሁ፡ 11 ወ*ይሳድር።" ወይንብሩ" ለው።' *ፍሥስታቲ ወለው።" ወንልፎ ወ*ይሰንዱ። ዝዘ:¤ ነLአሆሙ፣ ለስሒት፣ ወዶዘብሔ፣ ው**ሰዶሙ፣ ለአጋን**ንት፣ ወለ**ሆ**ሱ፣ የብሬ፣ ስሕተተ፣ ልቦሙ። 12 ወእፈኔ፣ ኀቤሆሙ፣ ሰማዕተ፣ ከመ፣ አስምዕ፣^አ ስሙ፣ ወኢ•ደሰምው፣ ወሰማዕተኔ፣ ይቀትሱ፣ መሰእሰ•ሂሳ የንሥው፣ ሕንነት ይሲድድዎሙ፣ ወ•ዙሎ፣፣ ደፀርው፣ ወ•ይዌልዩነ። ሰንቢረ፣ እኩይ፣ 13 በቅድመ፣ አዕይንትፕ። መ*አንብእ፣ ግጽና፣ አምኔሆሙ፣ ወእሚጥቃሙ፣ ውስተ፣ አይ። አሕዝብ፣ ሰደዋዩ: ወሰታብል: ወሰተበልፆ: ወ*አሴስሎሙ: [«] አማአክሲ: ⁽¹ ምድር: ወአዘርፆሙ: ማእክሲ: 14 አስዛብ:: ወይረስው: ከሎ፣ **ስ**ፖር: *ወከሎ: ተእዛዝር: ወከሎ: ፍተስር፣ ወይስስተ: ሠርቀ፣ 15 ወሰንበተ፣ ውበንሲ፣ ወ^ተኢየቤሲ፣ ወ^ተሥርዐተ። ወአምዝ፣ ይተመየጡ፣ ታቤየ፣ አማአክሲ፣

¹ ጸሕፍ: B. ¹ ኢይኅድግፆሙ: A D: ኀደግፆሙ: C. ³ A trans. after ዘ7ብሩ: and puts in acc. • Emended from በአስሕተ: B C D: በአስሕተም፡ A. D adds ወበአታይን: ' ሥርዐተ: A. , ' ክነ፡ B. ' ወየአምሩ: B. ' ጽድቅ: A: ጻድቅ: ሕነ: C D. 7 A omits. ¹⁰ ከ3h: A. . ¹¹ ሲተ: A. " ዝቃል: B. " ALC:9h: B. " A adds Al: " A trans. " አማልክተ: *ነ*ኪር: C D. " ታስምዕ: A ; ትስማዕ: ¹⁶ B C omit. 17 D adds HT: ²¹ C D omit. C D. D adds 1000 por ²⁰ B D omit. ። እኤዝዘክ: A. * OCOP: A. » ትእዛዛትየ: B. " ወዕለተ፣ ለ: ወበዓባትየ፣ C. " A adds **ሰስምና**። " የኃድር: B. » φ7-04: A B. ²³ ФНН: А. ¹¹ ፍትሐታት: ወለሙ: A. 2 078: A B. ³⁵ ሰምው: ለ, ³⁴ B C add **ይቀትል**ዎሙ; ወ. *** ደ**ዌጥ**ሙ**፡ B, 27 Hrft: A. [™] ሕኃብእ_፣ ለ. " አሴስለተው። C D. " እምክ ለ. 42 B puts in nom. 43 **ሥርዓተ**ነ B.

ሕሕዛብ፡ በዘተብ፡ ልቦሙ፣ መበዘተብ፡ ነፍሶሙ፣ መበዘተብ፡ ጎዶተሙ፣ መ' ልስተጋብራሙ፣ ' አማአክብ፡
ከተብ፡ ሕሕዛብ፡ መ'ተንሥሁ፤ ከመ፡ አትራክበሙ፣ ' መ'ሰበ፡ ታሥሁ፤ በዘተብ፡ ልቦሙ፡ መበነተብ፡
ነፍሶሙ፣ ሕዝ፡ አከሥት፣ ከሙ፣ ብዘት፡ ሰላሙ፡ በ'ጽድቅ። መ' ልይልቦሙ፣ ' ተክብ፡ ርትዕ፡ 16
በዘተብ፡ ልብየ፡ መበዘተብ፡ ነፍስየ፡ መዶከውኔ፡ ለበረከት፡ መሕክ፡ ለመርገም፡ መዶከውኔ፡'
ርአስ፡ መሕክ፡ ዘነበ። መሕሐንጽ፣ መቅደስየ፡ ማእክስሙ። መ' አንድር፡" ምስሲሆሙ፡ መአክሙ 17
የሙ፣ አምላክ። መእሙንቱ፤፡ ዶክውኔ፤፡ ሕዝብየ፡" ዘበአማን፡ መዘበጽድቅ። መኢግንድ፡ 18
የሙ፣ መአዶትፕክርሙ፣ አስሙ፡ ሕ፤፡ አንዚሕብሔር፡ አምላክሙ። መመድቀ፡ ሙሴ፡ በ7ዴ፡ 19
መጸበየ፡ መዶሴ፡ አንዚል፡ አምባክየ፡" ኢትንድን፡ ሕዝብስ፡ መርስተከ፡ ለሕዊር፡ በስሕተት፡
አደግብርዎሙ፣ ከሙ፡ ይጓተል፡" ለከ። ይትሰዕል፡" አንዚል፡" ምሕረትክ፡ ባዕበ፡ ሕዝብክ፡ 20
መፍጥር፡ ለተሙ፣ መንፈብ፡ ርቸዕ፡ መኢ*ዶክ-ንኖሙ፣ መንፈብ፡ ቤልሎር፡ ለለስተዋድናተሙ።
ቅድሚከ፡ መለአዕቅጽተሙ፡ አምክተብ፡ ፍናተ፡" ጽድቅ፡ ከሙ፡ ዶትሐንብ፡ " አምቅድሙ፡ 7ጽከ።
መእሙንቱ፡ ሕዝብስ፡ መርስተከ፡ ዘባባህከ፡ በንዶልክ፡ ዐቢዶ፡ አምአድ፡ ንብጽ፣ ፍጥር፡" ከሙ፡ 21
ልበ፡ ንዴል፡ መመንፈብ፡ ቅዱብ፡ መኢ*ዶትንዕቀዱ፡" በንጠኢትሙ፡ አምዶአዝ፡ መለስነ፡ ለዓለም።

ወዶቤት: አንዚሕብሔር: ለሙሴ: አ፤፥ አአምር:* ተዋሥኦትሙ: ወሕሲናሆሙ: ወዶቡሰ: ››
ከሳዶሙ፣ ወኢ*ዶስምዕ። አስከ: ሶበ: ደአምሩ:* ንጤአትሙ: ወ*ንጣውአ:* አበዊሆሙ።
ወአምድኅረ፣ ዝንፑ፣ ይትመየጠ፣ ንቤየ፣ በዙሱ፣ ርትዕ፣ *ወበዙሱ፣ ልብ፡* ወበዙሱ፣ ነፍስ፡ ››
ወ*ላወቂ። ቀትልፈተ፣ ልቦሙ፣ ወቀትልፈተ፣ ልበ፣ ዘርሕሙ፣ ወአፈጥር: ሎሙ፣ መንፈስ: ቅዱስ፡
ወ*ላነጽሎሙ፣ ከመ፣ ኢይትመየጠ፣ አምድኅሬና: አምይኢቲ፣ ዕሰት: አስከ፡ ሰዓሰም። ወትተሱ፡ ››
ነፍሶሙ፣ ንቤየ፣ ወ*ለዙሴ፣* ትአዛዝየ: ወ*ደገብሩ፣* ሱሙ፣* ትአዛዝየ፣* ወአከውኖሙ፡ አበ፡ ››
ወአሙንፑ፣*ይከውኑኒ፣ ውሱይ። ወይስመዩ፣* ዙሎሙ፣ ውሱይ: አምሳክ፡ ሕይው፡ ወ*ይአምሩ። ››
ዙሱ፣ መልልክ፡ ወዙሱ፣ መንፈስ፡ ወይአምርዎሙ፣ ከመ፡ አሙንፑ፣ ውሱድና፡ ወል፤፡ አበሆሙ።

³ A omits. * የ**ウ**いた B. • እተረከቦም: B. BCD ¹ አስተጋብአው። B. Φ B D. • ሕፌልስው። B. A D omit. 10 **አኃድር:** B. 7 A A D. omit. 11 **1901hap:** C D. 12 ሕንዝር: A. ። **ደኃደን**ሙ: B. A adds ማእከድም። 16 ኢ**ደ** 70 ርዎም። B. 17 **ኢይ** ተ ጥ ሕ፡ A. ዞ *እምባ*ክየ: A : ወአምባኪየ: D. B D omit. " ወይትሌዐል: Α: ይትሌዓል: Β. 10 A reads እንዚአብሔር: and trans. before ወይትሴዐል: ²³ ሐዝበከ; A B. **»** ይዝኇሙ: A. 31 **C**CT: A. " ይትኃንሱ: B. ⁸ ወፍጥር: 28 Cf. Neh. ix. 2 ²⁶ አሕምር: C D. 17 ሰ*ም*ው: A. A D. **» ይ**ትዓቀጹ: B. ירעדי. " **ጎ**ጤአተ: A. B omits. ³¹ አወቂ: B. **ዶ አነጽ**ሎሙ: B. Emended from AHA: * ደንብአ: A D, apparently a conjecture. 35 A rare construction used for the sake of emphasis, cf. Dln. Lex. col. 24, or possibly a corruption of AAPar **ሥ ት**አዛዛትየ፡ B. ⁸⁷ አ*ያ*ወላከ: A. **» ወስ**ሙገተኒ: Α. **።** ወደሰምዩ፡]}. **" ያለምሮ**ሙ፣ ለ : የለምሮሙ፣ B.

- ²⁷ ወዶቤት: ሰመልክከ: 7ጽ: ጸሐፍ: ሰሙሴ: እምቀጻሚ: ፍጥረት: እስከ: አሙ: ይትልክጽ:⁷ ²⁸ መቅደስየ: በማእከስው: ሰዓሰሙ: ዓሰማት:: ወደስተርኢ: እንዚአብሔር: ሰዐይነ: ከሱ: ወደአምር:' ዙሱ: ከሙ:' እነ፡" አምባከ: እስራኤል: ወ°አብ: ሰዙስሙ:" ደቂቀ: ደዕቀብ:" ወንጉሥ: በደብረ: ጽዮን: ሰዓሰሙ: ዓሰም፤ ወትከውን: ጽዮን: ወእየሩሳሌም: ቅድስቲ::'
- ወነሥስ: መልስከ: ንጽ፣ ዘተየሐውር፣" ቅድመ፣ ተዐይንተሙ፣" በአስራአል፣ ጽኅተ: ዘኩፋሴ፣ ንመታት፣ እምስመ፣ ፍጥረተ፣^ከ ሕፃ፣^μ ወሰ^ካስምዕ፣ ሰቡብ**ነ**ሆሙ፣^μ በኢዮሴሴዎ፯፣^μ በበ፣ ዓመት፣ በዙሱ፣ ኍልቀሙ፣" ለኢዮቤሲዎች፣" በበዓመት፣" አምዕበት፣ ፍጥረት፣" አስከ፣" ሕመ፣ ይት"ኃደስ፣" ስማደት፣" ወምድር፣" ወዙሱ፣ ፍጥረተው፣ በከመ፣ ኀይላቲሆው፣ ለሰማይ፣" በደብረ፡ ጽዮጓ፡ ወዙሱ፡ ብርሃናት፡ ዶትቴደሱ፡" ሰፊውስ፡ ወሰሰላም፡ ወሰበረከት፡ ለዙትሙ፣ ¥ ወ*ይቤ:" መልአከ: 7ጽ: ለሙሴ: በቃሲ: አንዚሕብሔር: አንዘ: ይብል: ጸሐፍ: ዘለ: ነፖረ: ፍጥረት: ከመ፡ በሰዱስ፡ ዕለት፡ ፈጸመ፡ እንዚሕብሔር፡ አምባክ፡ ዙሱ፡ ንብር፡ ወዙሱ፡ ዘፈጠረ፡" ወእስንበተ: በ*ዕለት:" ሳብዕት: ወቀደሳ: ለዙሱ: ዓለማት: ወአንበራ፡ ትኢምርት: ለዙሱ:" 2 7ብሩ። አስሙ፡ በዕለተ፡ ቀዳሚት፡ ፌጠረ፡ ሰማደተ፡ አለ፡ *መልዕልት፡ ወምድረ፡" ወማደተ፡ ወዙሉ። መንፈሰ። ዘይተለአክ: ቅድሜሁ: መሳአክተ: * *7ጽኒ: ወመሳአክተ: * ቅዳሴ፣ ወ ወ ባእክተ: መንፈሰ: " እስትንፋስ: " ወመባእክተ: " መንፈሰ: " ደመናት: ወ"ሰጽልመት: ወሰለመዳ: " ወሰበረድ: ወሰ•አስሐትያ: " ወመባእክተ: ቃሳት: " ወ*፣ፖድዳቶት: " ወ*መባርቅት; ወመባእክተ: " መናፍስት:[™] ሰቍር፡ ወሰመር**ቁ**፡ ወ™ሰክረምት:*ወሰመጸው:ወሰማእረር:'' *ወሰሐጋይ:ወሰተሉ፡ መናፍስተ: ተ7ባሩ: " ዘበሰማደት: ወዘበምድር: ወቀሳደተ: ⁵ *(ዘመትሕተ: ምድር: ወ)ማዕምቅ፤

¹ አሌቅሮውካ C : D omits. **፡ ወ**ለንተ፣ ጸሐፍ፣ B C. ¹ አየድዓክ B. • ዘኢዮቤልዎች B. ¹ A omits. ፣ ይትኃነጽ፣ B. ona C D. ' ወደ*ሽም*ርዎ፣ ለ. * A D omit. " ATTI A B C. ¹¹ እበ፣ በታው፣ ለ. " **አ**ስራጹል፣ ለ. 13 TLCCI A. " 17.C1.0'an 13. ¹⁴ ተፈጥረ፣ ለ : ፍጥረት፣ C. 16 Am 71 A. Text is here very uncertain. 17 cm C. " ሰቡባኔሁ፣ C; ወሰቡባኔሁ፣ D. " ለኢዮቤልዎን፣ B: **» ·ኖል**ቀሙ: A. መሰ<mark>ለዮ</mark>ቤልዮዝ C D. ። ወኢዮቤልዎን: B. 23 B omits. a A B add ተለብ: C D transpose it before ፍጥረት: I have omitted ተለብ as M Though A B C D omit, I have here added a corruption, possibly of Xin: Anh: according to the correction of a scribe in D. " ይትሐደስ: A; ይትሔደስ: C D. A puts in acc. " ይትሐደስ: A; ይትሔደሱ: C D. " ይኩኔ: A. " ይቤሎ: A.

EPIPHANIUS.

Hepl Mérpew and Bradpiev. Chap. axii, Dindorf's edition, vol. iv, pp. 27-28, whose text is here emended with the aid of MS. Marcianus (the variants of which are given by Dindorf, vol. iv, pracf. xv-xvi) and the Ethiopic text.

Τῆ μὲν γὰρ¹ πρώτη ἡμέρα ἐποίησε² τοὺς οὐρανοὺς τοὺς ἀνωτέρους² (καὶ) τὴν γῆν ΙΙ. 2 (καὶ) τὰ ὕδατα. [ἐξ ὧν ἐστι χιὼν καὶ¹ κρύσταλλος καὶ χάλαζα καὶ παγετοὶ καὶ δρόσος⁴] τὰ πνεύματα τὰ λειτουργοῦντα ἐνώπιον αὐτοῦ, ⟨ἄτινά ἐστι τάδε¹⟩ *ἄγγελοι πρὸ προσώπου, καὶ ἄγγελοι τῆς δόξης, καὶ³ ἄγγελοι πνευμάτων πνεύντων, (καὶ) ἄγγελοι νεφελῶν καὶ γνόφων⁶ (καὶ) χιόνος καὶ¹ χαλάζης καὶ πάγου, (καὶ) ἄγγελοι φωνῶν¹ (καὶ) βροντῶν καὶ¹ ἀστραπῶν, (καὶ) *ἄγγελοι ψύχους καὶ καύματος * (καὶ) χειμῶνος καὶ¹ φθινοπώρου καὶ¹ ἔαρος καὶ θέρους, καὶ πάντων τῶν πνευμάτων τῶν κτισμάτων αὐτοῦ τῶν ἐν οὐρανοῖς καὶ *ἐν τῆ γῆ°, (καὶ) *τὰς ἀβύσσους¹⁰, ⟨τήν τε

MS. Marc. omits.
 MS. Marc. adds δ Θεός.
 Dindorf's text τοὺς ἀνωτίρους οὐρανούς.
 MS. Marc. δρόσοι.
 MS. Marc. omits.
 For ἄγγελοι τῆς δύξης, Ethiopic gives συλλιτή: Φλίδι: = ἄγγελοι τῆς ἀγιωσύνης.
 The same Ethiopic phrase recurs in xv. 27, where the Latin equivalent is given as archangeli benedictionis.
 MS. Marc. γιόφου.
 Dindorf ψύχους, καύματος.
 MS. Marc. τάς τε ἐν ἀβύσσοις.

^{*} A adds F.C. OHA: ³¹ ዕለተ፣ A B. **"** መልዕልተ፡ ምድር፡ A D. but Epiphan, de Mensuris et Ponderibus, chap, xxii, supports B C. * A B put in B C D prefix o, but Epiph. dyyelos supports A. nom. **■** B omits through ²⁷ της δόξης, Epiph. ²⁶ A omits. ***** B C D add **አሳት: መ**መባእከተ: homeoteleuton. mid but Epiph, omits with A. " For መንፈሰ։ አስት" Epiph, gives արականար ጣ A adds አተሱ፣ ዘይትማወስ፣ 49 Epiph, omits, but cf. Enoch lx. 16-21. especially last verse. 4 Added with Epiph, sal yelder. 44 Emended with Epiph. xidens from watter A B; C D omit. Xidens was possibly corrupted into mirror. 4 አስኃካይ B. "Emended with Epiph, dwww from #4841 4 17-C3C: A D. " mis. Trib; Epiph. omits. **መ** ወለ B. " ወመሳአክት፣ B. 41 Epiph, trans. " ወለዙሲ: መናፍስት: ወለዙሲ: ነፍስት: ወለሐጋይ: ትንብእ: A very corrupt; Epiph. agrees exactly with B our text. Emended with Greek from OHAHA: \$41.77: where, as the order of the words is wholly lost in this context, HA: may be a corruption of AAT: or HA: may be an attempt to compensate for the omission of the two abysses which originally followed in the text.

ወጽልመተ፣ ' * መምሴተ፣ (ወልሴተ)፣ ውብርሃ፣፣ ወንሀ፣ ወጽባስ፣ ' * Hλስተዳለው፣ በአኢምር፣ ልቤ፣፣ ' 3 ወእሜካ ርኢት: ምንባር፣ ወባረክናሁ፣ ወሰባሕት፣ ቅደሜሁ፣ በእንተ፣ **ት**ሱ: ምንባሩ፣ ኢስመ፣ 4 ስብዐት፣ ንብረ፣ ዐቢይተ፣ ንብረ፣ በቀዳሚት፣ ዕለት። መ¹በዕለት፣' ሳኔታ፣ ንብረ፣ ምጽናንት፣ ማእከሰነ ማይ፣ ወ ተከፍለ፡ ማደት፡ በይእቲ፡ ዕለት፣ መንፈቀሙ፣ ዐርጉ፡ ሳዕለ፡ ወመንፈቀሙ፣ ወረዱ፣ መትሕተ፣ ምጽናንት፣ ማእከሲ፣ ዳቢ፣ 7ጻ፣ ለ*ዙሲ፣ ምድር፣ መ*ዘንተ፣ ባሕቲት፣ 5 ንብረ: ንብረ: " በሳኔታ፣ ዕለት። ወ*በማልስት: ዕለት:" [ንብረ: በከመ:]" *ይቤ: ለማደት:" ይላልፉ፣ አምቅድመ፣ 7ዩ፣ ለዙሳ፣ ምድር፣ ውስተ፣ መካች፣ አለዱ፣ ወደስተርኢ፣ የብስ። 6 ወንብሩ:" ከማሁ: ማደት:" በከው: ዶቤስው: ወተንታው: አምደበ: *7\$: ለ"ምድር: ውስተ: ን መካገ፣ አሕጹ፣ አፍክ፡ እምጽና**ን**ትዝ፡ ወ°አስተርአየ፡¹⁰ የብስ:: ወበዶአቲ፡ ዕለት፡ ፈጠረ፡ ሳቲ፡ ዙሎ:" አብሀርተ: በበ፡ ምንባኢሆሙ:" ወዙሎሙ: አፍላን:" ወ*ምንባኢሆሙ:" ለማደት: ውስተ: አድባር። ወውስተ: ከሴ: ምድር: ወዙሎው: ምዕቃሳተ:" ወ'ከሎ:" ጠሲ: ምድር: ወዘርሕ። ዘይዘራእ። ወዘተሉ ዘይበቍል። ወዕፀው። *አለ: ይፈርዮ። ወ*አማተ:» ወግተ: *ኢዶም*፣ በ*ኢዶም*፣" ለ"ተድሳ፣ ወሰዙሱ፣"... አርባዕተ:" ዘንተ፣ ዐቢይተ; ትውልደ:" 7ብረ፣ 8 እንዚአብሔር;" በ*ዕለት:" ማልስት: ወበ*ዕለት:" ራብዕት: ንብረ: ፀሐየ: ወወርን: ወከዋክብተ: ወእንበርው፣ ውስተ፣ ምጽናየተ፣ ሰማይ፣ ከመ፣ ደብርሁ፣ ዴቢ፣ ከተለ። ምድር፣ ወለኩንኖ፣ o መንልት; » ወሴሴት; » ወሰፈሴጥ: ማዕከበ: ብርሃን: ወጽልመት:: ወወሀበ: እንዚሕብሔር: « ወሰበዓባት: ወሰዓመታት፣ ወሰሰንበታት፣ ዓመታት፣ ወሰ*ኢዮቤልውሳት: ወሰዙሱ: Zlbi 10 ሰዓመታት። ወይፈልጥ ማእክስ ብርሃን፣ ወማእክስ ጽልመት፣ ወሰ*ጣዕዮ፣ * ከመ፣ ይጥዐይ፣ * ነተሉ፣" ዘዶ**ሠርፅ፣ ወዶልሀት፣ ደ**በ፣ ምድር፣ **ሠለስተ፣ ዘ**ንተ፣ ዘመደ፣" ንብረ፣ በዕለት፣ ራብዕት፣፣ ፣፣ ወበዕለት፣ ኃምስት፣ ፌጠረ፣ እናብርት፣ ዐበይት፣ ማአክለ፣ ቀሳድት፣ ማድት፣ እስመ፣ ዝንት፣ ተንብረ፣ 12 አዕዋል፣ ወዝሮ፣ Hመዶሙ። ወሠረቀ፣ ፀሐይ፣ ሳዕቤሆሙ፣ በ*ጥዒና፣" ወሳዕለ፣ ዝር።

¹ ወጽልመት፣ ዕሙት፣ ጥተ፡ A: ወጽልመት: B C D. I have emended and restored the text from A, and Greek τήν τε ύποκάτω της γης και του χάους, (και) τὸ σκότος, as above. ் ውብርሃን፡ ወንህ፡ ወጽባሕ፡ ወምሴት፡ A. So B C D, but omitting ወጽባሕ፡ MSS. confused and unintelligible save through Greek, which I have followed in emending and restoring text. For \$70th; we should read 00t; with Greek. ³ Epiph. omits. 1 9770C: A. • **ዕለተ**: A B. ⁶ A omits. ⁷ ተፈልጠ፡ ማይ፡ ለ. 8 So Epiph. ¹⁰ C D give the passive construction έμμέσω; C D omit. • So Epiph.; A D omit. ¹¹ በዕለተ: ማልስት: A. against A B and Epiph. 12 Interpolated. 13 That 7-02: Ano: are interpolated is clear from Ano: Lakov: ver. 6. Otherwise A is here either a sign of the jussive contrary to rule, or it marks the object of 7-112: 14 C3A4: A.

ύποκάτω τῆς *γῆς καὶ) τοῦ χάους¹, (καὶ) τὸ σκότος², *ἐσπέραν καὶ νόκτα³, (καὶ) τὸ φῶς, *ἡμέραν τε καὶ ὅρθρον⁴... ...ταῦτα τὰ ἔπτα μέγιστα ἔργα ἐποίησεν 3 (δ Θὲος) ἐν τῆ πρώτη ἡμέρα.

ἐν δὲ τῆ δευτέρα τὸ στερέωμα τὸ ἐν μέσφ τῶν ὑδάτων, *καὶ ἐν αὐτῆ τῆ ἡμέρα 4 (δι)εμερίσθη τὰ ὕδατα, τὸ ἡμισυ αὐτῶν ἀνέβη ἐπάνω τοῦ στερεώματος (καὶ τὸ ἡμισυ κατέβη ὑποκάτω τοῦ στερεώματος τοῦ) ἐμμέσφ ἐπὶ προσώπου⁵ πάσης τῆς γῆς. τοῦτο μόνον *τὸ ἔργον⁰ ἐποίησεν ⟨δ Θεὸς⟩ ἐν τῆ δευτέρα ἡμέρα. (τῆ) τρίτη 5 δὲ ἡμέρα... τὰς θαλάσσας,... τοὺς ποταμοὺς, τὰς πηγὰς..., καὶ λίμνας,... τὰ σπέρματα τοῦ σπόρου, καὶ τὰ βλαστήματα, (καὶ) τὰ ξύλα τὰ κάμπιμά ⟨τε καὶ ἄκαρπα⟩ καὶ⁰ τοὺς δρυμούς... *καὶ πάντα τὰ φυτὰ κατὰ γένος⁰. Ταῦτα τὰ τέσσαρα ἔργα τὰ μέγιστα ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τῆ τρίτη ἡμέρα.

Τῆ δὲ 7 τετάρτη τὸν ἥλιον (καὶ) τὴν σελήνην (καὶ) τοὺς ἀστέρας... 8 ... ταῦτα τὰ τρία ἔργα 6 τὰ μέγαλα ἐποίησε (ὁ Θεὸς) ἐν τῆ τετάρτη ἡμέρα. 10 Τῆ δὲ 7 πέμπτη τὰ κήτη τὰ μέγαλα,... τοὺς ἰχθύας καὶ τὰ ἄλλα ἔρπετα * τὰ ἐν 11

¹ MS. Marc. αβύσσου τῶν ὑδάτων τῶν τε ἐπάνω τῆς γῆς, ἐξ οδ ὑπὲρ σκότος ἐστί. καὶ τό.
³ MS. Marc, adds τό.
³ Emended from ἐσπέρα καὶ νύξ.
⁴ Emended from ἡμέρας τε καὶ ὅρθρου, Dindorf's text; ἡμέρα καὶ ὅρθρου, MS. Marc.
⑤ καὶ τὴν ὁιαμέρισιν τῶν ἐπάνω τοῦ στερεώματος ὑδάτων καὶ τῶν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος ἐπὶ πρόσωπου, Dindorf's text, very corrupt. This verse is quoted in Catena Niceph. i. col. 22 from Severus, ἐκούφισε τὸ ἡμισυ κοῦ ὕδατος ἄνω καὶ κατέλιπε τὸ ἡμισυ κάτω.
⑤ Dindorf omits.
³ MS. Marc. adds σὺν ταῖς νεφέλαις.

ሥ ሰማደት: A. 17 78: A. ነ⁸ አስተርአየት: B. ነ ወንብረ፣ A C D. 19 A omits: ልንታተ: C. **» ጉባአሆ**ው። A, preceded by an erasure; ምንባላቲሆው። C; **ም**ፖባኬሆሙ፣ D. ²¹ A B put in nom. **" ምንባኢሆሙ**። A D: **ምን**ባላቲሆሙ። C. *» ምድር*: B. B puts in nom. A puts in nom. * B adds በዘርሉ: ወዝሎ: ጠሰ፡ *ምድር*፡ C adds nnHCh-⁵⁷ Emended with Epiph. τὰ βλαστήματα from ዘይትበሳዕ፣ 28 A B put in nom. * H.E.&.S: A. **። ወሰ** B D. " መበዘብ። A. Add አትልክት: በበዘመዳ፤ with Greek. ለኢዳም: D. D omits. **»** ወአርባዕተ፡ Β. A omits. **» ዕ**ለተ፡ B. ካ ውስተ: B C. B puts in acc. 40 A D omit. **" አውራኃ**ት: B. 4 C D omit. " ኢዮቤልሳት: A. " T2P: A; TOP: C; 101P: D. Text ⁴⁷ A puts in acc. corrupt. " 977; which MSS, transpose after with met; met; and give in " በአዴሁ: B. nom. I have restored here with Greek. For HA: MSS. read HA: A omits @ before *ነ*ተሎ: " **ይትኃ**ወስ: B. 12 ML25: A. " ዶ**ሥር**ጽ: ውስቲ: ምድር: A. **μ 00σ:** Β; A adds on Hotel

11 ዘሥጋ፣ ዘንተ፣ 'ውለስተ፣ ዘመዶነ' ንብረ፣ አሙ፣ ዕለት፣' ኃምስት። ወበ'ዕለት፣' ሲድስት፣ ንብረ፣ 14 ከተለ አራዊት፣ ምድር፣ ወከተለ እንስሳ፣ ወከተለ ዘይትሐወስ፣ ደብ፣ ምድር። ወአምድኅረዝ፣ ዙሱ፣ ንብረ፣ ሰብ**አ፣' ብእሴ፣ ውብእሲቲ፣ ንብር**ም፣ ወ*አስለ**ጦ፣ ሳዕ**ሲ፣' ዙሱ፣' ዘዲቢ፣ ምድር፣ ሦሱ: ዘይት†መስ። **ጳ**ብ፡ ምድር፡ *ወሳዕለ: ሦሱ፣ ምድር፡° ወደበ*ዝ፡¹⁰ ሦሱ: አስሰሙ፡¹⁰ 15 ወሕርባዕተ: ዘንተ፣ ዘመደ፡ ንብረ፡ በዕለት:" ሳድስት። *ወኮi፡ ዙሴ፡ ዕሥራ፡ ወክልኤት፡ ዘመድ። 16 ወ**ሬ**ጸመ፣ <mark>አት። ንብር። በ</mark>ዕለት፣ ሳድስት:" አት።" ዘበሰማደት: ወዘበምድር፣ ወውስት፣ ¹⁷ አብሀርት: ወውስተ: ቀሳደት: ወውስተ: *ብርሃ**፣**: ወውስተ: ጽልመት፣¹⁷ ወውስተ: ሐሴ:: ወ¹²ወሀብ፣ ተአምርተ፣ ዐቢና፣ ዕለተ፣ ስንቢታት፣ ከመ፣ **ገኩ**ገ፣ እንዘ፣ ንንብር፣ ሰዱስ፣ ዕለተ፣ ንብረ፣ 18 ወ*ናስነብት;" አመ፣ ዕለት;" ሳብዕት: አምዙሱ: ንብር። ወዘስሙ; መሳእክት: ንጽ: ወዘስሙ፤ መሳእክተ፣ ቅዳሴ። *ክልጹተ፣ ዘመደ። የበይተ፣ ዘገተ፣ ይቤለ፤፣ *ናስገብት፣ ምስሌሁ፣" በሰማይ፣ 19 ወቢም.¢ር። ወይቤለክ ናሁ፣ ሕክ" አፈልጥ፣ ሲተ፣ ሕዝበ። አምዙሱ፣" አሕዝብ። ወ°ደሰነብፑ፣ የ እሙገተ፤፣ ወ*አቄድሶሙ፣" ሴተ፣ ሰሕዝብ'የ፣" ወ*አባርኮሙ፣™ በከመ፣ ቀደስክዋ፣¹¹ ሰዕለተ፣ ሰንበታት፣ ፡፡ ወ አቁድስ፣ ፡፡ ሴተ፣ ወከመዝ: አባርኮሙ፣ ፡፡ ወዶከውኑ፤፡ ሕዝብየ፡ ወለ፤፡ አከውናሙ፡ 20 አምባከ። ወንረይኩ፣ *ዘርእ፡ ደዕቀብ፡ በዙሱ፡ አምዘርኢኩ፡* ወጸሐፍካይ፡ ሲቲ፡* ወልደ፡ በዙረ፡ ወቀደስክዎ፡ ሲቲ፡ ለዓለመ፡ ዓለም፡ ወ*ዕለቲ፡[×] ስገበታት፡ አ*ኤምር*ሙ፡^{፡፣} ክመ፡ ደሰገብቱ፡ 21 ባቲ: አምዙሱ፣ ፖብር። ወገብረ፣ ቦቹ፣ ትኢምርቲ፣" ከማሁ፣ በዚደሰነብቹ፣ አሙገቸኒ፣" ምስሌክ በ*ዕለት: " ሳብዕት: ለበሲዕ: ወለ*በትይ: " ወሰባርኩ: ዘፈጠረ: ዙሎ: " በከመ: ባረክ: " ወ*ቀደሰ: " 22 ሎቹ:* ሕዝበ: ዘደጠፊ:" እምዙሱ: አሕዛብ:" ወከሙ: ደሰገብቹ: ኃቡረ፡ ምስሌ፤። ወገብረ፡ 23 ፌቃዳቲሁ: ይዕር7፣ መዐዛ: ሠናይ: ዘ*ይትዌክፍ:" ቅድሜሁ: ዠጽ: መዋዕለ። ዐሥራ፣ ወክልኤ: አርአስተ፡ ሰብ**ስ፡ አም**አዳም፡ *እስከ፡ ደዕቀብ፣″ ወ™ዕሥራ፡ ወከልኡ፡" ዘመዶ፡ *7ብር፡ ተንብረ።" እስከ፡ ዕለት፡ ሳብዕት፣ ዝንተ፡ ቡሩክ፡ ወቅዱስ፡ *ወውእተ٤፡ ቡሩክ፡ ወቅዱስ፡ካ 24 ወዝንቱ: ምስለ: ዝንቱ: ኮi: ሰቅዳሴ:" ወለበረከት:: ወተውህበ: ለዝንቱ: ከመ: ይኩን:" ዙሉ: *መዋዕለ: ቡሩካነ: ወቅዱሳነ:^u ዘስምዕ: ወሕ**ን**: ቀዳሚ: በከመ: ተቀደሰ:^u ወ*ተባረከ:^u 25 በ*ዕለት:" ሳብዕት። **ፌ*ጠረ፡ ሰማየ፡ ወም.ድረ፡" ወዙሎ: ዘ*ፌጠረ፡" በሰዱስ፡ ዕለት: ወ*ወሀበ፡" አን፤ኒሕብሔር፣ ዕለተ፣ *ሳብዕተ፣ ቅድስተ፣" ሰ"ዙሱ፣ ምንባሩ፣" በእንተዝ፣ ሕዝዝ፣ በእንቲአሃ፣ 26 ዙሴ:[™] ዘይንብር፣ ባቲ፡ ዙሴ፣" ንብረ፡ ይሙት: ወዘኒ፡" ደረዙሳ፡" ምቲ፡ ሲይሙት።" ወለንቲ፡ ²⁷ ባቲ፡ ዙሉ፡[®] ንብረ፡ ወከሙ፣ ኢያርዙስዋ፡ አስሙ፣ ቅድስቲ፣ ይአቲ፣ እምዙሲ፣ መዋዕል። ወ^ማዙሲ፣ ዘደጊምና፣ ሞት፣ ለ"ዶሙት፣ ወዙሱ፣" ዘደገብር፣ ባቲ፣ ዙሎ፣ ንብረ፣ ሞት፣ ለ"ዶሙት፣ ሰንለም፣ ከመ፣ ደዕቀቡ፣ ደቂቀ፣ አስራአል፣ *ዘተ፣ ዕለተ፣ በትውልዶው፣ ወአደሠረው፣ አምድር፣ as አስመ፣" ዕለት፣ ቅድስት፣ ዶአቲ፣ ወዕለት፣ ቡርክት፣ ዶአቲ። ወዙሱ፣ ሰብእ፣ ዘ*የዐቅባ፣" ወደሰነብት፣

¹ ዙስ፣ ንብሬ፣ ውሲስቲ፣ ንብሬ፣ ውዘንቲ፣ ዘሙይ፣ ለ. º ዕለቲ፣ ለ B. º ዕለቲ፣ ለ.

9

τοξε δδασι, (καί) τὰ πέτεινα, τὰ πτερωτά 1... ... ταθτα τὰ τρία έργα (τὰ μέγαλα) ι ε ἐποίησεν (ὁ Θεὸς) ἐν τἢ πέμπτη ἡμέρα. τἢ ὸὲ¹ ἔκτη ἡμέρα τὰ θηρία ... τὰ κτήνη 13 (καί) τὰ έρπετα της γης. (καὶ μετὰ ταθτα ἐποίησε) του ἄνθρωπου . . . ταθτα τὰ 14 τέσσαρα μεγάλα έργα εποίησεν (ὁ Θεός) εν τη έκτη ημέρα. Καὶ εγένετο πάντα 15 *είκοσι δύο γένη έν ταις εξ ήμεραις . Καὶ συνετέλεσεν πάντα * τὰ έργα αὐτοῦ + 16 έν τη έκτη ημέρα, όσα έν τοις ουρανοίς και *όσα έπι της γης 6, (και) έν ταις θαλάσσαις καλ έν ταις άβύσσοις, (καλ) έν τῷ φωτλ καλ έν τῷ σκότει καλ έν πασι . . . [Καὶ ἐδήλωσε δι' ἀγγέλου τῷ Μωυσεῖ ὅτι] καὶ εἴκοσι δύο *κεφάλαια ἄπὸ 'Αδὰμ ἄχρι 23 τοῦ Ἰακώβ6. ... καὶ ἐκλέξομαι ἐμαυτῷ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ... ... λαὸν 20, 21 περιούσιον από πάντων των έθνων?.

¹ MS. Marc. omits. * τὰ ἐν ταῖς ἐξ ἡμέραις παρὰ τοῦ Θεοῦ ποιηθέντα ἔργα κ.Υ. Dindorf. Dindorf adds & Ocos. ⁴ Dindorf omits. de vn vn. Dindorf. · έσονται κεφαλαί μέχρι τοῦ 'Ιακώβ καὶ 'Ισραήλ ἐπικληθέντες, MS, Marc. 7 Text of verses 20, 21, 23 abbreviated and transposed. Even the Ethiopic text is defective. Cf. Syncellus, Chronographia i. D. K. όμου τὰ πάντα ἔργα είκοσι δύο Ισάριθμα τοῖς είκοσι δύο Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ ταῖς Ἑβραϊκαίς βίβλοις και τοίς από 'Αδάμ έως 'Ιακώβ είκοσι δύο γεναρχίαις, ώς εν λεπτή φέρεται Γενέσει.

⁴ B adds አሐዱ፣ C አሐዴ፣ • ሕስሰጡ፣ ሰ B. A puts in acc. በሕር፣ A. B omits. · C D add #r 10 C D omit. ። **ይት**ኃወስ: B. ¹³ አስሲጠ: B. ¹¹ በዕለታ: ወበዕለተ: A: በዕለተ: B. 15 A omits 25 A omits. through homeoteleuton. Here LXX τῦ ἔκτη, Syr, and Jubilees agree against Heb. of Gen. ii. 2 ידיקקיעי ¹⁷ ጽልመት: ወውስተ: ብርሃ**፤**: A. ¹⁶ A puts in nom. 18 A puts **" ናዕርፍ**፡ A : **ና**ሰንበት፡ B. ²¹ ቅድሳት: B. in acc. 20 A omits. ²² ክልኤ: * ሕዝብየ: A. Howe: A. " ናዕር**ፍ**፡ ምስሌሆም፡ A. A omits; **» አ**ቁድስ: B. አማአክብ: B C. **»** A omits ; አሕዝብ**ና:** B. ³¹ **ቀ**ደስክዎን: A D. " B C D omit. **»** አባርክ: B C D. **≈ ሰ**3በታቲ: A : ። ቀደስክዎች A C. ^ዛ አባርካ፡ B. ሰንበት: B. ች For HCh: A B read በHCh: በዙሲ: አምዛርኢኩ; is corrupt, possibly from አምነተሉ: ዘርአሁ: So Greek. **»** ዕለታተ: B. **» ዕለተ**፣ A B. 40 At.P. A. 41 B omits: ¹⁷ አሕምሮሙ: A. B puts in nom. # Emended with Deut. vii. 6 하였다 다양 ። ቀደለ፡ B. A adds with: ማ ባረኮ: B. from HPATCA: Perhaps HPMCP; stood originally. **"** ሕዝብ: A. **" ይትወክፍ**: B. 4 Anhibi A B D. Text corrupt and defective, especially ver. 22. See citation from Syncellus above. " 7-021 7-021 A. **ው ዕለተ**፣ B. " @H3F3: A. " 智田夏 A. **" ቀ**ደሳ፣ C D. " Enl BCD. 4 A puts in nom. **"** ባሪክ: A : ካ ዘፈጠረስ፣ ስማይ፣ ወምደር፣ B. ባሪካ፣ C D。C D add ለዕለተ፣ ሰንበት፣ **" ተ**ፈጥረ: B. *የ ም*ግባራት: ለ. w wun B. • በዓል፣ ቅ.ድስቲ፣ B : በዓል፣ ቅዱስ፣ C D. " A A. 4 A omits; ACh-fi C D. " Htt B: C D read Htt and trans. " H M A B. before Onti 4 a B. 97 B C D omit. B omits. A puts in acc. 70 B adds እንዚአብሎር፣ ⁷¹ ዛቲ፣ ዕለት: ለ A. ⁷² እስከ፡ A. ^ው **የ**ዓቅብ: B.

[11, 8.]

- ማርቲ አምዙስ፣ ፖብሩ፣ ቅዱስ፣ ውበሩት። ይከውን፣ በዙስ፣ መተዕል፣ ከጣት። አይድዕ፣ ወንፖር፣ ሲደቂቀ፣ አስራኤል፣ ዙነኔሃ፣ ለዛቲ፣ ዕለት፣ ወደሰንብቱ፣ ባቲ፣ ወ*ከመ፣ አይታድንተ፣ በስሕተተ፣ ልቦሙ፣ ከመ፣ አይቱት፣ ሰ*ፖቢሪ፣ ፖብር፣ ባቲ፣ ዘአይከውን፣ *ዛደስተርአ፣ ለፖቢር፣ ባቲ፣ ፈቃይሙ፣ ወከመ፣ ኢ'ያስተዳልዉ፣ ባቲ፣ ዙሎ፣ ዘይተበባዕ፣ ወዘይስተይ፣ ወሰቀዴሐ፣ ጣይ፣ ወሰአብአ፣ ወለአውፅኦ፣ ባቲ፣ ዙሎ፣ ዘይዳወር፣ በአናቅጹሆሙ፣ ዘአደስተዳለውው፣ 'ሎሙ፣ አሙንቱ፣ በሰዳስ፣ ዕለት፣ ንብረ፣ ውስተ፣ መኃድራያሆሙ። "ወአደብኡ፣ መአደውፅኡ፣ አምቤት፣ ቤተ፣ በዛቲ፣ ዕለት፣ አስመ፣ ቅድስት፣ ይአቲ፣ *ወቡርክት፣ ይአቲ፣ አምዙሱ፣ ዕለት፣ ኢዮቤል፣ "ዘኢዮቤልውሳት፣ በዛቲ፣ አስንበት፣ በሰማድት፣ ዘአንበሰ፣ ይትአመር፣ ለዙሱ፣ ዘሥጋ፣ በአስንብት፣ ባቲ፣ በ*ዴበ፣ ምድር። ወ'ባረክ፣ ፌጣሬ፣ ዙሱ፣ ወኢቀደብ፣ ዙሎ፣ *ሕዝበ፣ ወአሕዛበ፣ ለአስንብት፣ ባቲ፣ ዘአንበሰ፣ አስራኤል፣ ባሕቲቱ፣ " ሰባሕቲቱ፣ ወሀበ፣ " ይብባዕ፣ " ወ'ይስተይ፣ " ወለአስንብት፣ ባቲ፣ ከአንበሰ፣ አንድኤስ፣ መነድቱ፣ መነበ፣ ይብባዕ፣ " ወ'ይስተይ፣ መስአስንብት፣ ባቲ፣ በነዴበ፣ ምድር። ወገረካ፣ ፌጣሬ፣ ዙሱ፣ ዘፈጠረ፣ *ዛተ፣ ዕለተነ " ለበረክት፣ ወለቅድሳት፣ 33 ወሰስብሐትን አምዙሱ፣ መዋዕል። ዝንቱ፣ ሕን፣ ወስምዕ፣ ተውህበ፣ ሲደቂቀ፣ አስራኤል፣ ሕን፣ ዘሰዓለም፣ ሰ'ትውልዶሙ። "
- ድ ወበሰዱስ: መዋዕልነ* ዘሰንበት: ካልአት፣" አምጻአነ፡ በቃሰ፡ አንዚአብሔር፡ ንበ፡ አዳም፡
 ከተ፡፡ አራዊት፡ ወ'ከተ፡፡ አንበሳ፡ ወ'ከተ፡፡ አዕዋሬ፡፡ ወ'ከተ፡፡ ዘይትታወስ፡፡ ውስተ፡
 ምድር፡ ወ'ከተ፡፡ ዘይትታወስ፡፡ ውስተ፡ ማይ፡* በበ፡ ዘመይሙ፡ ወበበ፡ አምሳተሙ፡
 ወአራዊተ፡፡ በቀዳሚት፡ ዕለት፡ ወአንስሳ፡ በሳኔታ፡ ዕለት፣ ወ'አዕዋሬ፡፡ በ'ዕለት፡፡ ማልስት፡
 ወ'ከተ፡፡ ዘይትሐወስ፡፡ ዴበ፡፡ ምድር፡ በ'ዕለት፡፡ ራብዕት፡ ወ'ዘይትሐወስ፡፡ ውስተ፡፡
 ማይ፡ በ'ዕለት፡፡ ታምስት፡፡ ወሰመየሙ፡ አዳም፡ ለከተሙ፡፡ *በበ፡ አስማቲሆሙ፡፡ ወበከሙ፡
 3 ጸውያሙ፡ ከማሁ፡ ካኔ፡ ስዋሙ፡፡ ወበታዎስ፡ አላ፡ መዋዕል፡ ሀሉ፡፡ አዳም፡ አንዘ፡ ይራል፡
 ዘንተ፡ ከሉ፡ ተባዕተ፡ ወአንስተ፡ በከሉ፡ ዘመድ፡ ዘበምድር፡ ወ'ውእተስ፡ ሀሉ፡፡ ባሕቲት፡
 4 ወአልቦ፡ ዘ'ረክበ፡፡ ሎፑ፡፡ ዘይሬድል፡፡ ዘከማሁ፡፡ ወይይለስ፡ ኢንዚአብሔር፡ ለክ፡፡ አክ፡

A B omit. ⁸ B omits. In HPATCA: I have omitted & after H. For this ' ደስተዳለዉ፣ B. ' ባቲ፣ A. clause which D omits, C gives 4.4200; 'wath A. 10 ኢዮቤልት: C; D omits. A trans. A puts in nom. 7 A omits. " ባሕቲተሙ፣ A; ባሕቲት፣ B. 18 Ach: A. and so frequently. ። ዘ**ኢዮቤባት**፣ ለ. " ይባል0 B; ከመ፣ ይብ40፣ C D. " ይስተት B. " መሀባ፣ C: መመሀባ፣ D. " HhAA: B. " A puts 18 B puts in nom. 19 O. (2004 A. » ዕለት፣ A. * ዕለተ: B: ። ዘይት ኃውስ: B. * ማደት: Λ. ³⁶ A puts in acc. **»** ውስተ፡ ለ. " A B put in nom. A trans. after 78073 **» ዕ**ለተ፣ B. 34 @\$@-P@": A. **። ሀለው:** B. A omits. " Ech-a: B. > £0: B. Here text agrees with Gen. ii. 20 NYO more closely than LXX εὐράθη, Syr. and Vulg. A trans, before Hehft: " C D omit: A adds \7HA: * A omits: (LS: D. before Air

ሥናዶ፡ የሀሰ። •ብእሲ፡ ባስቲቲ፡ • *፣ንባር፡ ሎቲ፡ መር.ድሕ፡ ዘከማሁ። ወወደና፡ እንዚሕብሔር፡ 5 አምባከ ከ ህድመቲ፡ ሳዕሌሁ፡ ወኖመ፡ ወነሥሕ፡ በብእሲቲ፡ አማአከሰ፡ ነዕጽምቲሁ፡ ዐጽመ፡ አሕዶ፡ ወዶአቲ፡ ንቦ፡ ፍጥሬታ፡ በብእሲቲ፡ አማአከሰ፡ አዕፅምቲሁ፡ ወሐነጸ፡ ሥጋ፡ ህናንቴሃ፡ ወሐነጸ፡ ባስሊቲ፡፡

ውለን-ድኅረ፣ ፕሬአመ፣ የለጓታ፣ "ለርብኝ፣" መዋሀል፣ "ቦምድር፣ "ነበ፣ ተሬጥረ፣" አባእናሁ። 9 ውስተ፣ "ነነተ፣ ኤዶም፣" ከመ፣ ይተቀነይ፣" ወይዕቀባ፣ ወ*ብእስተ፣ " ሕብኡ፣" በሰማንይ፣" መዋዐል፣ ወ*አምድኅረ፣ ዝንፑ፣ ቦአት፣" ውስተ፣ ነነተ፣ ኤዶም።" ወ*በእንተ፣ ዝንፑ፣ ተጽሕፈ፣ 10 ትእዛዝ፣" ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ በእንተ፣ ትወልድ፣ ለአመ፣ "ተባዕተ፣ ወለደት፣ ሰቡዐ፣ መዋዕለ፣" ተነበር፣" ውስተ፣ ርዙሳ፣" በከመ፣ በቡዕ፣ "መዋዐል፣ ቀዳሚት፣ " ወ፴መዋዐለ፣ ወስቡስ፣ ዕሰተ፣ "ትንበር፣" ውስተ፣ ይመ፣ ንጽሓ፣" ወዘሎ፣ ቅዱብ፣ ኢትግስስ፣ ወውስተ፣ መቅደብ፣ ኢትባእ፣

¹ በባሕቲቱ: ብእሲ: A. 1 A adds hore: ³ **ንንበርኬ**; ሎፑ; ሲጸ; ወመርድል: HELEA: A. Difference due to Eth. Vers. Gen. ii. 18. 4 A omits. ii. 21 (LXX) נותרובים, Mass. חַרָּדְמָה. *' ማ*እክለ: A B. 7 **UC3-ty:** B. * A.C. add አዳም: **• ዕለተ**፣ A B. ¹⁰ መጽሕ: A D ; አምጽሕ: C. ¹¹ **ታሴሃ**: A D. አምዓጽምየ፣ B. A adds ይእቲ፣ ። **ዘሥጋየ**፣ B. ላ This should be ብእሴት: as in Gen. ii. 23. Same corruption is found in Eth. Vers. Gen. ii. 23. יי שלאלי A; this points to influence of Eth. Vers. Gen. ii. 23, where against and dλήφθη (LXX) it gives ΦλλΤ: C supports B; D combines A B. " A B C omit. B omits through homeoteleuton. For Links A reads Links " A C omit. » አቡሁ፣ ወእም፣ A. " Lh?: B. A adds harbor: under influence of Eth. Vers. of Gen. ii. 24. So LXX, Syr., and Vulg. 88 A trans. ²² ብእሲት: A. " ወበሳብዕት: B. * B C omit; ካልአት፣ D. * A trans. * B puts in nom. For መዋዕለ: A reads ዕለት: A puts in nom. " CHOO" A. ³⁰ A trans. before እምድ ጎረ; and reads እም for ሲ. ³¹ **ቻ** A. ³² መዋዕሲ: B. C omits. *** ብእሴ**ቸይ A; ሰብእሴቸይ C D. ³⁷ አብአዋ: A C D. B omits. * B trans, after * ይም : " አይም : B. 42 A C omit. " ትነብር: B. **" ር**ዝሳቲሃ: A C. ማ **ቀዳ**ሚት: A ; መዋዐል: B ; **"** ሰውዐ; C D. መዋዕል: **ቀዳ**ሚ; C D. **" ው**ማሳሳ: መዋዕለ: ወሰ ለሰ: መዋዕለ: B. * 18: A B.

። እስከ፡ ተፈጽም፡ ዘንተ፡ መዋዕለ፡ ዘበተባዕት። ወዘ*በ'አንስት፡ ክልኤ፡ ሰውታተ፡ *በከሙ፡ ክልኤ፡ ሰቡናት፣ ተዳምድት፣ በ'ርừሳ፣ ወስሳ፣ መዋዕለ፣ ወሰዱስ፣ ዕለተ፣ ትንበር፣ ቢደሙ ንድሓ፣ ፡፡ ወይከውና፣ ከተለን፣ ሰማንደ፣ መዋዕለ። ወሬዱማ፣ አላንተ፣ ሰማንደ፣ መዋዕለ፣ አባእናሃ፣ " ውስተ፣ 7ነተ፣" አዶም፣ አስመ፣ ቅድስተ፣ ዶአቲ፣ አም"ዙሱ፣ ምድር፣ ወዙሱ፣ ዕፅ፣ *ዘትኩል፣ ሰእሳንቸ:" መዋዕል፣ ዙስ፣ ቅዱስ፣ ኢ•ተልክፍ፣" ወ"ውስቲ፣" መቅደስ፣ ኢትባእ፣ እስከ፣ **አ**መ፣ ¹⁴ *ዶትፈጸማ፣ አሳንቲ፣ መዋዕል:[™] በተባዕት፣ ወሰአንስት። ዝንቲ፣ ሕን፣ ወስምዕ፣ ዘተጽሕፈ፣ 15 ለ"እስራኤል: ይዕቀቡ: ዙሎ: መዋዕለ። ወበሱበኒ: ቀዳማዊ: H*ኢዮቤሌው: ቀዳማዊ:" ወሀለዉ:" አዳም፡ ወብእሲቸ፡ ሰብዐተ፡ ዓመተ፡ ውስተ፡ 7ነተ፡" **ኤዶም፡** እጓዝ፡ ይትቀነይ፡ ወ•የዐቅብ፡ 16 ወምግባረ፡ ወሀብናሁ፡ ወ*ሀሎi፡³ እንዘ፡ ንሚህር፡ *7ቢሮት፡ ዙሎ፡³ ዘደስተርኢ፡ ለቅኔ፡፡ ወሀሎ፡ እ'ነዘ: ይተቀነይ: ወውስቸስ: ዕራቀ:" ወኢደአምር: ወኢየንፍር: ወየዐቅብ: 7ነተ:" እምአዕዋፍ፣ ወእምአራዊት: ወእምእንስሳ: ወደስተጋብእ: ፍሬሁ: ወይበልዕ: ወደነብር: ተረፎ:" ሎቹ: <u>፣</u> መሰብአሲቸ፣ ወደነብር፣ ዘይትዐቀብ። ወንሲቅ፡ ፍጻሜሁ፡ ሰሰብዓቸ፡[™] ዓመት፡ አለ፡ ፈጸመ፡ በሀየ: *ሰብዓተ: ዓመተ:» ጥንቁቀ: ወበካልእ: ወርጎ: አመ: *ዐሡሩ: ወሰቡዐ፣" መጽአ: አርዌ: ም.ድሮ. ውቀርበ: ጎበ: ብእሲት: ወይቤሳ: አርዌ: ምድር: ለብእሲት: እምዙሱ:º ዕፅ:º ዘውስት: ¹⁸ 7ነት: ሕዘዘክሙ፣ እፖዚሕብሑር: *እንዘ: ይብል:³ ኢትብልው: አምኔሁ:: ወትቤሎ: አም*ዙሉ:³ ፍሬ፡ ዕፅ፡ ዘውስተ፡ 7፥ት፡' ዶቤሰֈ፡ አን!Lአብሔር፡ ብልው፡ ወእምነ፡ ፍሬ፡ ዕፅ፡ ዘማእክሲ፡ 7፥ት፡' 19 *ዶቤብ: እንዚአብሔር:* ኢትብልዑ: እምኔሁ: ወኢትልክፍዎ: ከመ: ኢትሙቸ:: ወዶቤባ: እርዌ፡ ም.ድር፡ ሰብእሲት፡ አኮ፡ ሞተ፡ ዘተመውቱ፡ እስመ፡ *ደ*አምር፡ እንዚአብሔር፡ አመ፡ ዕለተ፡ ' ትበልው አምኔሁ: ይተረነው፣" አዕይንቲክሙ፣ ወትከውኑ: ከመ፡ አማልክት፣" ወታአምሩ፡ ሠና፣ 20 ወእኩየ። ወርእየት: ብእሲት: 08: ከመነ[®] አዳም፣ ውእት: ወደሠምር፣ ለዐይ<u>ች</u>: ወሆናይ፣ ፍፈሆ፣ 21 ለበሲዕ; ወነሥአት: እምኔሁ: ወበልዐት:፡ ወከደነት: ንፍረታ: በቁጽለ: በለስ: ዘቀዳሚ: ወወሀበተ፡

³ B adds መዋዕለ። ' **ቀዳ**ሚት: A : ቀዳሚደት: B. 1 A omits. 4 CHA: A. **' ት**ነብር፣ B. ් **ንጽ**ሕ፡ A. * # A. • አሳንቱ: A : አለ: B. ¹⁰ ቦአት: A. " በውስተ፣ B. 11 A puts in nom. " HUሎ: ውስቴታ፣ ትኩል፡ ቅዱስ፡ ውእቱ፡ A. " ፍቱሎን: A. ¹⁶ በአማንቱ: A. " Dadds H3F: · ፣ ት**շ**ስስ: B. 18 A D omit. " ተፈጽም፣ ዘንተ፣ መዋዕሲ፣ A. " C D add fatt ³¹ ሲደቂቀ: C D. " ኢዮቤልው። ቀዳሚ: Β. ²⁰ ሀለው: Β. **። የዐቅ**ባ፡ B. **»** ሀሰውብ: B. * 70.Ct: #A: C D. ***** ተራፎ: B. **»** ሰብዕ: ለ. 27 06-4: A; B omits. » ሰብዐተ: ዓመት፣ A. " **00** æ₁ B C D. [™] C D omit. 34 Gen. iii. 2 omits. ³⁶ D omits; Gen. iii. 3 supports text. " ይትፈታሕ: A, due to Eth. Vers. Gen. iii. 5; **£1290**; B. * አ*ም*ሳክ: A. * A adds ws & o.

መጠቀበ፣ ወንብረ፣ ሎቸ፣ ምርሕ፣ ወክዴክ ንፍረት። ወረንም፣ እንዚአብሔር፣ ለአርዊ፣ ምድር: 23 ወተምዕፆ፣ ለዓለም፣ ወሰብአሲት*ኒ፣ ተምፅዓ፣* አስመ፣ ሰምዐት፣ ቃለ፣ አርዌ፣ ም.ድ*ር*፣ ወበልዐት፣ መይቤብ። እብዝና፣ አበዝና፣ ሰነንዘንኪ፣ ወሰ 10C th ነ በሐዘን፣ ለቆ፣ ውስደ፣ ወንበ፣ ምትኪ፣ 😥 ምንባእኪያ ወውእት፣ ዶኬንያኪ። ወለአዳምሂ፣ ዶቤሎ፣ እስሙ፣ ሰማዕከ፣ ቃለ፣ ብእሲት ከነ፡ 25 መበሳዕክ፣ አምውአቸ፣ ዕፅ፣ ዘአዘዝኩክ፣ ከመ፣ ኢትብሳዕ፣ አምኔሁ፣ *ርግም*ተ፣ ትኩን፣ ምድር፣ በእንቲአከ። አስዋከ። ወአሜከሳ፣ ይብቁልከ። ውብሳዕ፣ ታብስተከ፣ በሐፈ። 7ጽከ፣ አስከ፣ አመ፣ ምድር፣" ት7ብእ።" ወ7ብረ፡ ሱሙ፣ ሕልባበ፡ ዘማዕስ፡ ወሕልበሶሙ፣ ወፌነዎሙ፣ ኢምንነተ፡ 26 **አደም። ወበዶአቲ: ዕለት: አንት፣ ወፅ**ሕ: አም*ግነት: አዳም፡**»** ዐጠነ: ለመዐዛ: ሥናይ: ዕጣነ: ₂₇ ስቲ!: ወ*ቀንኣተ:" ወማየ: ልብን:" ወ*ሰንበለ:" በድባስ: ምስለ: ትንማኤ: ፀሐይ: እምዕለተ:" ከደነ: ንፍረት። ወበዶአቲ: ዕለት: ተፈጽመ፡ አፈ፡ ዙሱ፡ አራዊት: ወዘአንስሳ፡ ወዘአዕዋፍ: ፡8 . ወዘደንሶሱ: ወዘ*ዶትሐወስ: እምነቢብ: እስሙ: ዙሎሙ: ዶትና7ሩ: ዝንተ: *ምስለ: ዝንተ:' ከገፈረ:* አሐደ፡፣ ወልሳ፤ አሐደ፡፣ ወ*ፈ፤ወ:* አም*ገተቲ:* ኤዶም፡ ለዙሱ: ከሥጋ፡ ዘሀሎ: 29 ውስተ: 7ነተ:" **ኡዶም**፡ ወተዘርዉ: ዙሴ: ዘሥጋ: በበ: ዘመዶሙ: ወበበ: ፍጥረትሙ:[»] ውስተ: መካገ: ዘተፈጥረ፣ ሎሙ። ወሰአዳም፣ ባሕቲቸ፣ ወሀቦ፣ ይክድገ፣ ኀፍረት፣ አምዙሱ፣ አራዊት፣ 30 ፍትሐ፡ ሕ7፡ ይክድኔ፡ ኀፍረተሙ፡ ወኢይትከሥት፡ ከመ፡ አሕዛብ፡ ይትከሥት።** ወአሙ: 3፡ **ሥርቀ: ወርኅ: ራ-በዕ: ወፅሉ: አዳም: ውብእሲ**ቱ: **እም**ግነት:** ኤዶም: ወንደሩ: ውስተ: ምድረ:[∞]

¹ A omits. • ምራአ: C D. Y Zi B. **ሳ ተምዕ**ዐ፡ ሳዕሌሃ፡ A. A B omit. ⁷ ወበሐዘ3፡ Α. • **ምግባ**λ**ኪ**: A C D. **' አም**ውስተ: B : • **σ**Λ A : **σ** B. አምውስተ: ውእቱ C D—a conflate reading. » B adds ውስች: " 0179Ch: D. owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 17, which agrees with LXX iv rois ipyous oov. Thus A B C agree with Mass. בעבודך, Sam., and Syr. LXX implies געבודך, which it took apparently for בַּעְבוֹדְתִּף, and so Vulg. 18 **አስዋክ**: C D. B Here to be taken transitively. Cf. Gen. iii. 18 PPP draredei. 14 074: A B. ¹⁶ መሬት: ለ ነ Here ጣሚያ ነን Gen. iii. 19 is taken as in LXX ላይ ሕና. We should expect መሬት: here, but LXX has אָן alike for אַרָּשָׁת and אָנֶיּער. 18 A has mat: twice in this verse 19 A trans. before @-(11: against B C D, owing to Eth. Vers. of Gen. iii, 10. ኢዶም: AD; 7it: ኢዶም: አዳም: C-a conflate reading of B and A. ³¹ **ቀ**ንአተ: A. **"** ሰንብሳት: B : ሰንበልተ: C D. 24 Aap: B. **። ልብ**፥ ለ. **ቖ ወዘ**ታሴ: Α. * hc&c: A. A puts in nom. » ፌነዎሙ: ወሕሙ ፅሕሙ: A-a conflate reading. Here again the influence of Eth. Vers. of Gen. iii. 23 @A@ BA; seems evident. **≈ 714**71 B. » He B: He C D. 31 7171 B: A omits. **» ፍጥረታ:** B. " በአንተዝ፡ B. ። **ሕዝዝ**: A C. **» ጽሳት**: B C. * ofthut: A. 37 B omits.

33.34 ሕሕጻ፣ ውስተ፣ ምድሬ፣ ፍጥሬተሙ። ወ*ሰመና፣ አጻም፣ ስሙ፣ ብእሲቸ፣ ሴቶ። ወ*ሕክፋ* 35 ምስለ፣ ወሕድ፣ እስከ፣ ቀጻሚ፣ ኢዮቤሴው፣ ወእምድኅሬ፣ ዝንቸ፣ አእሙራ። ወውእቸስ፣ ይትጌበራ፣ ሰምድር፣ በከመ፣ ተምህረ፣ በ**የነተ፣ ' ኡዶም።

መጠማልስ። ሱብኔ፣ በካልል። ኢተቡሴው። መሰደተ። ለ*ቃቸ። መበራብዕ። መሰደተ፣ ለአቡል። መበኃምስ። *መሰደታ፣ ለአዋጊ። መበ*ቀዳሚሁ። ለኢተቤሴው። ማልስ። ቀተስ። ቃቸ። ለአቤል። አስመ። ተወከፈ። *ቀ-ርብና፣ ለአቤል። መ" ሳታዩልስ። ኢ*ተወክፈ። መሥዋዕተ። መቀተስ*! በ7ዳም። ወ*ዩርታ። ዶሙ። ኢምድር፣ ውስተ፣ ሰማይ፥ አዝዘ፡ ይሰኪ። በአንተ፣ ዛ "ቀተስ። መ*ዘሰፎ። እንዚአብሔር፣ ለ*ቃየን። *በአገተ፣ አቤል። በአንተ፣ ዘቀተስ። መንብሪ፤ የተ፣ ኑታ፣ ዲበ፡ ምድር፣ *በአገተ፣ ደመ፣ ኢታሁ፣ ወረገሞ፣ በፈበ፡ ምድር። መ መስአንተ፣ ዝነቸ፣ ተጽስፈ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ርጉም፣ ዘይዘብጉ፣ ካልል፡ በ*አከይ። መ ውበአንተ፣ ዝነቸ፣ ተጽስፈ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ርጉም፣ ዘይዘብጉ፣ ካልል፡ በ*አከይ። መ ውበለንተ፣ ዝነቸ፣ ተጽስፈ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ርጉም፣ ዘይዘብጉ፣ ካልል፡ በ*አከይ። መ ውበለነ። ከተስ። አለ። ርአየ። መሰምዕ። ይኩን። መሰብል። ዘርአየ። መ አነተረ። ይኩን። ርጉሙ፣ ከማሁ። 6 መበአንተዝ። ንሕነ። *ናየድዕ፣ መጹሕነ። ቅድመ፣ ኢንዚአብሔር፣ አምሳክ፤ ከተስ። ንመለተ። ን ለይለ። ውስተ፣ ሰማይ፡ ወምድር፣ መዘበብርሃን። መ ነበበምጽልመት፣ መዘበዙሱ። መሀለዉ፤ አዳም። ውበአስቲ፥ አዝዘ፡ ይላህዉ። በአንተ፣ አቤል፡ አርባዕተ፣ ሱባኔ፡ ዓመት፣ መሰድብዕ፡ ዓመት፣ "ዘቡባኔ፡ ኃምስ። ተፈሥሐ። መአአመራ፡ አዳም። ዳንመ፣ ለብአስቲ፣ መወሰደት፣ ሎፑ፣ መልደ፡ መስመና፣ ስሞ፣ ሴት፣ አስሙ፡ ይቤ፡ አንሥል፡ ሰነ፡ አንዚአብሔር፡ ዘርአ፡ ውስተ፣ ምድር፡ ካልል፡

⁸ AP; B. LXX (Gen, iii. 20) has here Zωή, and in iv. I Εδαν. **' ኢዮቤአው:** B. Vulg. has here *Heva*. 3 hi: A. ነ በውስተ፡ A. ⁷ ኢዮቤልው: B. * **ታ**ያል: A. ' ወሰደት: **ኤዊ**ን: ለ. **» ቀዳሜሁ**; A. " tohfi B D. " እምእዴሁ፣ ቀ-ርባኖ፣ B; እምእዴሁ፣ ቀ-ርባነ፣ C D. ⁿ B omits. B D omit. If property belongs to the text, it agrees with the twofold translation of ingip, which LXX gives in Gen. iv. 4, 5 dops and during. Eth. Vers., like the Vulg., rightly gives the same rendering both times property and " Henni A; enai B; enni ¹⁶ A adds ለእንሁ፣ ሀ ይደርስ፣ B. munera. CD, but A is clearly right. Cf, Enoch xxii, g, 6, where it says of Abel's voice Engine **ነ ተቀት**ሲ B. **™ ተ**ዝለፎ፣ A. እስከ: ሰማይ: **ወ**ይሰኪ: 91 A omits: C D omit the second (1) The Explicable only as a corrupt transliteration of 12 Gen. iv. 14. 25 CO-Li OL 178: A. This reading is borrowed exactly from Eth. Vers. of Gen. iv. 12, as the scribe did not understand 1.7: CO-L: O.E. 778: is a rendering of ordinar and M A adds HA *** እኩ**ይ: ለ. **≈** ይቤሲ B. τρέμων (LXX). ***** B C omit : ሰምው፣ D. ²⁰ A omits. A puts in nom. D omits. " C D add 10201; " A trans. ; መዳአነ: ናይድዕ: C D. " ወነተሉ፣ A. B omits. ዘበዝስው። ለ.

ህየነተ፣ ሕቤል። አስሙ፣ ቀተሎ፣ ቃየነ። ው'በቡብኔ፣ ሳድስ፣ ወሰዳ፣ ሰሕዙራ፣ ወሰቸ። ወነሥት፣ 8, 9 ቃየዝ 'ሰ*ላዋዝ' አታቱ፣ 'ሎቸ፣ ብእሲተ፣ ወወሰዶት፣ ሎቸ፣ ኡኖሕን፣' በፍጻሜ፣ ራብዕ፣ ' ኢኖቤልዉ።' ው"በሕሐዱ፣" ዓመት፣ ዘቡብኔ፣ ቀዳሚ፣ ዘ"ኃምስ፣ ኢኖቤልዉ፣" ተሐንጹ፣ ሕብድት፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወሰነጹ፣ ቃየዝ፣ ሀገሪ፣ ወሰመድ፣ ስማ፣ በስሙ፣ ወልዱ፣ ኡኖሕ።" ወአዳም፣ ሕአመራ፣ ፣፡፡ ሰሔዋ፣ ብእሲቸ፣ ወወሰዶት፣ ዓዲ፣ ተስዓተ፣" ደቂቀ። " ወበ 'ቡባኔ፣ ኃምስ፣" ዘኃምስ፣ ኢኖቤልዉ። ፣፣ ኔሥኣ፣ ሴት፣ ሰ*አዙራ፣" አታቱ፣ 'ሎቸ፣ ብእሲተ፣ ወበ 'ራብዕ፣" ወለዶት፣ ሎቸ፣ ሂኖስሃ።"

ውእት;" ቀደመ፡" ጸውፆ፡ ስመ፡ እንዚሕብሔር፡ በፈበ፡ ምድር። ወበሳብዕ፡ ኢዮሴልው፡" 12,13
በቡብኔ፡ ማልስ፡ ነሥሕ፡ ኤኖስ፡" ኖኣምሃ፡" አኅተ፡ ሎፑ፡ ብልሲተ፡ ወወለደት፡ ሎፑ፡" ወልደ፡
በማልስ፡ ዓመት፣ ዘታምስ፡ ሱብኔ፡ ውስመየ፡" ስሞ፡ ቃዶናን። ወበ "ፍጻሜ፡ ሳምን፡ ኢዮሴልዉ።" 14
ነሥሕ፡" ሎፑ፡ ቃዶናን፡ ብልሲተ፡ ሙሕሌሴትሃ፡" አኅተ፡" ወወለደት፡ ሎፑ፡ ወልደ፡ በታስዕ፡
ኢዮሴልዉ፡ በሱባኔ፡ ቀዳሚ፡ በማልስ፡ ዓመት፡ በሱባኔሁ፡ ለዝ፡ ወ*ጸውዐ፡" ስሞ፡ መሳልአል።
ወበካልአ፡ ሱባኔ፡ ዘንሥር፡" ኢዮሴልው፡" ነሥሕ፡ ሎፑ፡ መሳልአል፡ ብλሲተ፡ *ዲናሃ፡ ወሰተ፡ 15
በራኪልል፡ ወሰተ፡ አኅተ፡ አቡሁ፡" [ሎፑ፡ ብλሲተ፡]" ወወሰደት፡ ሎፑ፡ ወልደ፡ በሱባኔ፡ ማልስ፡"
በሳድስ፡ ዓመቱ፡ ወጸውዐ፡" ስሞ፡ ደሬድ። አስመ፡ በመዋዕለሁ፡ ወረዱ፡ መሳልክተ፡ አንዚአብሔር፡

A adds Horrier a duplicate rendering, which it borrows from Eth. Vers. of Gen. iv. 25, being in its turn a rendering of LXX δν ἀπέκτεινε. But B C D render Massoretic ¹ ቃደል፡ ለአቤል፡ A. text וים חוד more exactly. B omits. * λΤ A; Syr. Frag.] Δω/. Epiph. vol. ii. p. 284, Σαυή, cf. Schol. Lagarde r on Gen. iv. 17 ή γυνή Κάϊν Ασαούλ. ΔΤ : probably corrupt for λίΤ :: **ሳ አ**ታተ፡ A. • 4-00; C D. **¹ ኢዮቤል**: A. 10 A omits. 11 % A. 12 A A: B omits. ¹⁸ ኢዮቤሴው: A. 14 294: A. " ብዙኃክ A. 16 **Дф**: В. 17 A trans. 18 **አዙራ**: B. " ራብዕ; A. 31 So LXX (Gen. iv. 26) ovros and Vulg. iste. Hence for M in Massoretic text we should probably read 17. on AF: A C D. a ውጤ፤ ቀዳሚ፤ A C D, but this seems a conflate reading of which B represents one constituent. **Φ.2.001** or **Oml**: would imply 200 So also Vulg. coepit. LXX ήλπισεν points to Smin. Both this and Smin = Aq. firety may have arisen from Smin. " PAPTI A; Syr. Frag. pol. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 9 your iron roa M Amper B. (corrupt for year) in does on acrev. B adds 150 **መስ**ሴቲ፣ A; ሙ**ስ**ሴሲቲን፣ C; ሙስሴቲን፣ D; Syr. Frag. ኒፌኤ. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. ο γυνή Καϊνάν μαωλιθ άδελφή αύτου, and Syncellus, p. 18, Μαλέθ. " For ACY: A reads ACTY: For **»** ሎቹ፡ ብእሲተ፡ B. * 80-9: B. 31 Of A. Δ6" B reads Δ6h. ZAY: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 15 γυνή μαλελεήλ δινα θυγάτηρ βυραχιήλ πατραδελφου αυτού. Syr. Frag. (1) Lut. It would be better in all cases to read λίω: with Greek πατραδίλφου and Syr. 612 instead of λίτ: Ethiopic in all cases reads ATT: except in viii, 6 and xi. 7, where it agrees with Greek and Syr. Beems a corrupt addition. ። ሳድስ: A.

ውስተነ ምድር፣ እስ፣ ተስምፍ ተጉሃ፣ ከመ፣ ዶምሀርዎሙ፣ ሰደቂት፣ እንስ፣ አመስደውና 16 ወይንበሩ። 'ፍትስ። ወርትዕ፣ በ'ፈበ፣ ምድር። ወበ'ንሥር፣ ወእስዱ፣' ኢዮቤልዉ። ነሥክ፣ ሎቹ፣ ደሬድ፣⁷ ብእሲቲ፣ ወስማ፣ *ባረክ፣ ወሰቲ፣ ራሱደል፣ ወሰቲ፣ እኅቲ፣ አቡሁ፣*[ሎቹ፣ ብእሲቲ፣]* በቡባኒ፣ ራብዕ፣ ዘኪተቤልው፣՝ 'ዝንቱ፣ ወወሰደት፣' ሎቱ፣ ወልደ፣ በºቡባኒ፣ ኃምስ፣ በራብዕ፣ ፣ን የመተነ" ዘ*ኢኖቤልዉ፤' ወ*ጸውዐ፣" ስም፣ ሂኖክ። ውእቸ፣ *እንክ፣ ቀዳሚ፣ ዘተምህረ፣" መጽሐፈነ" ወትምሀርተነ" ወጥበበ፡ አም 'እ**ጓ**ሰ፡ አመሕደው፡ እምእሰ፡ ተወልዱ፡ **ጳ**በ፡ ምድር፡ ወዘጸሐፈ፡ ተአምረ፡ ሰማይ፡ በከመ፡ ሥርዐተ፡ አውራኚሆሙ፡ ውስተ፡ መጽሐፍ፡ ከመ፡ ደእምሩ፡ 18 እ**ጓ**ብ: አመሕደው፣ ZIbi ዓመታት: በከመ፡ ሥርዐታቲሆሙ፣ በሰ፡ ወር ዓሙ። ውእቸ: ቀዳሚ፣ ጸሐፈ፡ •ስምዐ፡ ወጸስምዐ፡" ሰደቂቀ፡ አጓለ፡ አመሕደው፡ ውስተ፡ ትዝምደ፡ ምድር፡ ወሱባኔሆሙ;" በኢዮቤልውሳት;' ነ7ረ; *ወመዋዕለ; ዓመታት;" አዶድዐ:" ወእውራን; በርዐ:" 19 ወሰገበታተ፣ ዓመታት፣ ነ7ረ፡ በከመ፡ አደዳዕናሁ። *ወዘኮi፡ ወዘዶከውገ፡» ርእየ፡ *በራእየ፡ ንዋሙ:" ዘከሙ፡ ዶከውን፡ ፈበ፡ ደቂቀ፡ እጓለ፡ አመሕደው፡ በ"ተውልዶሙ፡ እስከ፡ አሙ፡ ዕለተ፡ ደደገ፣ ዙስ: ርእየ: ወ*አእመረ፣" ወ*ጸሐፈ፡ ስምዖ፡" ወአገበር፡ ሰስምዕ፡" ዷበ፡ ምድር፡ ሳዕለ፡ 20 ቨሲ፣* ደቂቀ፡ አጓብ፡ አመሕደው፡ ወሰ፣ ተውልዶሙ። ወበአውርፑ፡ ወክልጹቱ፡* ኢዮቤልው፡ በሳብዕ: ሱባኔ*ሁ;' ነሥአ: ሎፑ: ብእሴቲ: ወስማ: *እድ፤: ወስቲ: ዳንኤል: ወሰቲ: እጎቲ: አቡሁ:* [ሎቸ፡ ብእሲተ፡]' ወበሳድስ፡ ዓመተ፡ በሱባኔሁ፡ ለዝ፡ ወለደተ፡ ሎቸ፡ ወልደ፡ ወ*ጸውዐ፡» ስም፡ 2፣ ማ**ተ**ሳሳ። ወሀሎ እንከ፡ ምስሰ፡ መሳአክተ፡ አምሳክ፡ ስድስተ፡¹¹ "ዘ<mark>ኢኖ</mark>ቤልውሳት፡ ዓመታት፡² ወ°አርአይቃ:" ዙስ፣ ዘውበተ፣ ም.ድር፡ ወዘበሰማደት፡ ሥልጣኖ፡ ሰፀሐይ:" ወጸሐፊ፡ ዙስ። 22 ወ**ስስም**0፡ ሰትጉሃዝ ሰእሰ፡ ሕበቡ፡ ምስሰ፡ አዋልደ፡ ሰብእ፡ አስመ፡¹ *እንዘ፡ እ**ሰ፡**፡* ይደመሩ፡

^{&#}x27; ደንበሩ፣ C; ወደንብሩ፣ D. ¹ ፍትላ፤ ወርትዓ፣ B. A omits. ⁴ እስዲ ' እዮቤ**ሲ**ው፣ A. ' **ነ**ሥክ: ለ. PC.E. B. * For Ach: A reads ிடிக் and for செர்சில் B reads சிர்க்கில் Syr. Frag. வர ட்ட . Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 18 γυνή ϊάρεδ βαραχα θυγάτηρ ασουήλ πατραδέλφου αυτου. For ασουήλ we should read ρασουήλ. On λ11; see p. 15, note 32. Seems a corrupt addition. 10 ΦΩ A. 11 9ap F. B. 18 See p. 15, note 32. ። **ቀዳ**ሚ: ተምህረ: B. ¹⁴ A puts in nom. " ስምዓ፡ ወአስምዓ፡ B. " MALETPOP; C D. መዋዕል፡ A. " አይድዓ፡ B. 19 WC9: B. ³⁰ A trans. ¹¹ በራእየ፣ ንዋ*ም*፣ A ; በሕልሙ፣ C: በራአየ፡ ሴሲተ፡ በገዋም፡ D. m nn A. ²³ ሕንክረ: A. ²⁴ ጸሐፎ፡ * ስምዕ: A ; B omits. **" ከሴ**፣ A. . " A adds ትውልደ: * IØY: A. " For Act: A C read Act: D Acc: Syr. Frag. att Lis well. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 21 γυνη ενωχ εανι θυγάτηρ δανιήλ πατραδέλφου αὐτου. Here εανι is corrupt for edm. On A4T; see p. 15, note 32. * & D.P. A. 31 % A. ። ዘአየቤሴው: (ዘኢየቤልዩ: C) ውስተ: ዓመታት: A C, which seem a corruption of ዘሕኖቤልው ሳተ፣ ዓመታት: and so practically reads D ዘሕኖቤሳተ: ዓመታት: ³³ ሕርሕዮ; A. A adds whoch

ከሙ፤ ይርኩሱ፣ ምስሲ፣ አዋጲዴ፣ ሱብኢ፣ ወ*አስምዕ፣ ሂኖክ፣ ሳዕሲ፣ ዙሎሙ። ወተገሥእ፣ አማአክሲ: 🛂 ደቂቀ፡ አスሲ፡ አመሕደው፤ ወወሰድናሁ፣ ውስተ፣ 7ነተ፣ አዶም፣ ለ'ዕበዶ፣ ወለ'ኩብር፣ ወናሁ። ውእቱ: *በሀየ፣ ይጽሕፍ፣ ደይነ፣ ወዘነኔ፣ የለም፣ ወዘለ፣ አክዮሙ፣ ለደቂቀ፣ አጓለ፣ አመሕደው። ወበእንቲአሁ፣⁷ አምጽአ፣ ማየ፣ አይኅ፣ ዴበ፣ ነተሱ፣ ምድረ፣ ኤዶም፣ አስመ፣ ህየ፣ ተውህበ፣ *ውእተ፣ ₂₄ ለትአምርት፣ ' መከመ፣ '' ደስምዕ፣ ሳዕሰ፣ ዙሲ፣ ደቂቀ፣ ሰብእ፣ '' ከመ፣ ይገፖር፣ ዙሲ፣ ፖብረ፣ ትውእድ፣ እስከ አመነ¹¹ ዕለቲ፣ ደዶች። ወውእቸ፡ ዐጠኔ ዐጣኔ ቤቲ፣ ¹¹ መቅደስ፡ ዘደበጠው፡ ቅድመ፡ እንዚ 25 *እዶም*፡ ወደብረ፡ ጽባስ፡ ወዝደብር፡ ዘሀለውከ፡ ⁶ አንተ፡ ውስተፑ፡ ዮም፡¹⁷ ደብረ፡ ሲና፡ ወደብረ፡ ድኖኝ፣ ይትቂደስ፣ በፍጥረት፣ ሐዳስ፣ ለቅዳሴ፣ ምድር፣ *በእንተዝ፣ ትትቂደስ፣ ምድር፣" አምኵሱ፣ *አበሳ፡ ወእምርዙሳ፡ * የበትውልደ፡ ዓለም። " ወበ*ኢዮቤልው፡ " ዘውእቸ፡ ዓሥር፡ ወራብዕ፡ 27 **ነሥ**ል፡^{፡፡} ማቸሳሳ: ብእሲት: ኢድናሃ:^{፡፡} ወሰተ: ትዝራኣል: ወሰተ: እኅተ: አቡሁ: [ብእሲተ: ለተ:]^{፡፡} በሱባፄ፡ ማልስ፡ በዓመት፡ አሐዱ፡[፡] ዘውእተ፡ ሱባኤ፡* ወወሰደ፡ ወልደ፡ ወ*ጸውዐ፡[∞] ስም፡ ሳሜክ። *ቤቴኖስ: ወሰተ: ባራኪኢል: ወሰተ: እኅተ: አቡሁ:» [ሎቹ: ብእሲተ:]» ወበዝ: ሱባኒ: ወሰደት: ሎች: ወልደ: ወ*ጸው0:* ስም: ኖኅ: እንዘ: ይባል: ዝ"ይናዝዘ፤:" *አምሕዘንየ: ወ¤አምዙሱ: **ንብር*የ:" ወእም"ድር*ሂ:" እንተ: ረገሙ:" እንዚ**ሕብሔር:: ወቢፍጻሜሁ: ሰዓሥር: ወታበዕ: 29

[II. 8.]

¹ PLC: A C D; but Enoch ix, 8 ATA L: 1-1A; supports text. Cf. also Enoch x. 11. • አስምን፣ ኤኖክ፣ B. • 7/1 B. ¹ A A. on A. A trans. Badds APHA • ውስተ፣ ለ. መረደ፡ ወ. 10 hap; A. ። እ3ሰ፡ አመልያው፡ ¹³ B omits ; **ምሴቲ**፣ C D. ^ነ በደብር፣ ለ. CD. 18 A omits. ^μ መካናት: Λ. 17 B trans, after (LS: **ነ አበሳ: ወእምርዙስ: A : ርዙሳ: ወእምአበሳ:** B. " ምድር፣ በተውልይሙ፣ ሰ<u>ዓ</u>ሰም፣ A. ²¹ መኔሥ**አ**: A. BCD **™ ኢዮቤሴው**፡ A. add ኢዮቤአመ። before ነሥለ: ™ For ኢድናሃ: A reads ኢድኖሃ: For ላዝ" A reads 4H6AA: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 25 γυνή μαθουσάλα έδνα θυγάτηρ έζριήλ πατραδέλφου αὐτοῦ; see p. 15, note 32. so Seems an interpolation. A omits ብአሲተ: Emended by Dln. from 9007: 26 800-9: B. ኛ **ኃ**ምሽ: ወ<u>ዓ</u>ሦር: B. * For ቤቴ" B reads ቤቲኖስ; For ባራ" A reads በራኩኤል: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 28 γυνή λάμεχ βεθενως θυγατηρ βαραχιήλ πατμαδέλφου αίτου; see p. 15, note 32. ⁸⁰ Seems a corrupt addition. 31 Emended with Gen. v. 29 ינחסני instead of Mass. Gen. v. 20 שמחוי LXX diavaravoei קומפ = "בו instead of Mass. Gen. v. בי שמחוי וואלים ווא ביים ביים ביים ביים ווא ביים ווא ביים ווא ביים ווא ביים ווא ביים ווא implies ነርነገነ. A reads ናዘዘŁ: እንዚሕብሔር: ወ. 33 A C D omit, but Gen. v. 29 אַנעאָבוֹן supports text. 34 For I we should expect 1. Similarly in the strand likewise I for L in ETHHL: as in Mass., Syr., LXX, and Vulg. of Gen. v. 29. Yet Eth. Vers. agrees with text. " ΦΛ A. Gen, v. 29, Mass., Sam., Syr., and Vulg. omit $\boldsymbol{\omega}$, but LXX and Eth. Vers. agree with text.

እናቤአዉ። በሰብኔ ሳብዕ። በሳድስ። የመቸግ። የተ፣ አጻም፣ መቀበርም ዙስማ፣ ደቂቱ፣ ውስተ፣ መምድረ። ፍጥረቱ። መውእቱ፣ መቅድመ፣ ተቀብረ። ውስተ፣ ምድር። መነሰብን፣ ንመተነ አሕጻዩ። አምግመርቱ፣ ምእት፣ ንም፣ አስመ፣ "ነመርቱ፣ ምእት፣ ንመተነ ከመ፣" አለታር፣ አስመ፣ በዕለተ፣ ስምዕ። በማድተ፣ መግበአትተ፣ ዝንቱ፣ ተጽሕፈ፣ በአትተ፣ 08፣ አአምር፣ አስመ፣ በዕለተ፣ ተበልዕ፣ አምኔሆ፣ ተመውቱ፣ በአትተግነ። ልፈጸመ፣ ንመታተ፣ ዘቲ፣ ዕለት፣ አስመ፣ ባቲ፣ ሞተ። 3፣ በተፍጻሚቱ፣ ለግዝ። ኢናቤአዉ። ተቀትለ፣ ታና፣ አምድታሬሁ፣ በግሕለዱ፣ ንም፣ መግውድቀ ቤቱ፣ ሳዕሌሁ፣ ወሞተ፣ በማእክለ፣ ቤቱ፣ ውተቀትለ፣ በአብኔሁ፣ አስመ፣ በአብን፣ ቀተለ፣ ለአቤአ፣ መበአብን፣ ተቀትለ፣ በዘነኔ፣ ጽድቅ። በአትተዝ፣ ተመርዕ፣ ውስተ፣ ጽላተ፣ ሰማይ፣ በንዋይ፣ 3፣ ዘግቀተለ፣ ብአሲ፣ ቢዩ፣ ቦቱ፣ ይትቀተል፤ በከመ፣ አቀብለ፣ ከማሁ፣ ደንበሩ፣ ሎፑ። መበግወራ፣ መታምስ፣ አድቤአዉ፣ ነሥል፣ ሎፑ፣ ኖጎ፣ ብአሲተ፣ መስጣ፣ 'ዕምዛራ፣ መሰተ፣ ራኬአል፣ መለተ፣ አጎተ፣ አቡሁ፣" [ሎፑ፣ ብአሲተነ]። በቀዳሚ፣ ንመት፣ በግቡብን፣ ታምስ፣ መበሣልስ፣ ንመቱ፣ መለደት፣ ሎፑ፣ ሴምሃ፣ መበኃምስ፣ ንመቱ፣ መለደት፣ ሎፑ፣ ሴምሃ፣ መበኃምስ፣ ንመቱ፣ መለደት፣ ሎፑ፣ ሴምሃ፣ መበታምስ፣ ንመቱ፣ መለደት፣ ሎፑ፣ ሲደትን።

¹ እ.ዮቤሴው፥ A. * 7An: A. B adds MF: 0. ሳ *ምድር*: B. · CD ⁷ ነ፤ ዓመት: A. add **ለአዳም**። • ሳብዕ: ዓ*ም*፡ A. IF A. 9 900 F: B. 10 B D omit. ። ስምዓ: B. 18 B omits. ¹³ ወበእንተ፡ A. 14 7137: A. " **777**; B. 16 ፮ ዓመት: A. ¹⁰ ተሥርዓ፡ B. 17 A omits. ነ ተቀትለ: A. * 20 A. " For Chaa: A reads Chaa: B C D omit and: and for att: read haff: Syr. Frag. bush was alkel. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 32 γυνή Νώε έμξαμα θυγάτηρ βαμαχιήλ πατραδέλφου αυτού; see p. 15, note 32. Also Algazi's Chronicle אמורע בת ברכיאל, where the t is corrupt for t. se Seems a corrupt addition. " B adds Arts * H B. " 9001: 13. * ተወልደ: A. ™ ደፌሮሃ፣ A ; ኤድፌትሃ፣ Β. MA adds how " 78: HA: B over erasure. Gen. vi. נ מוליפני הארסה supports A. LXX יהו דיף איף less literal. M A trans. after M Gen. vi. 2 127; LXX dyyrhor. * A B D omit, and perhaps rightly, በአሎቲ፣ would then = semel. ²⁴ ኢዮቤሌው፣ A. " (137 A. N B adds 作... 予3: **™ ሕንስቲያ**ሆሙ፣ A. " ረዕዶት፣ አመንተ፣ A. 4 አማስነት፣ ፍኖታ፣ B. 4 Hr: B.

ይተባልው በበይናቲሆው፣ ወዕመዊ፣ ልህቀ፣ ፈበ፣ ምድር፣ ወዙሴ፣ ሕሲና፣ አአምሮ፣ ለዙሎሙ፣ እ**ጓሲ አ**ውስደው፣ ከመዝ፣ አኩይ፣ *ዙሎ፣ መዋዕሲ። * ወርአደ፣ እ**ን**ዚቆብሎር፣ ሲምድር፣ 3 ውናሁ፣ ማስነት፣ ወ*አማስነት፣ *ትስት ዘ'ሥጋ፣ ሥርዓታ፣ ወ*አአክዩ፣ ዙስ፣ ቅድመ፣ አዕዶንቲሁ፣ **ዙሲ።' ዘሀሱ: ውስተ፣ ም**ድር። ወዶቤ፣ እደመስሲ፣ የለሰብኢ፣ ወለዙሲ፣ ዘሥጋ፣ በመልዕልተ፣ ^{ነነ} 7ደ፡**'** 4 ምድር: ዘፈጣርኩ።" ወኖኅ፡ ባሕቲፑ፡ ረክበ፡" ምንስ፡ በቅድመ፡ *አዕዶንቲሁ፡ ለእንዚአብሔር።" 5 ወደበ፣ መባእክቲሁ፣ እስ፣ ፈነው:" ውስተ፣ ምድር፣ ተምዐ፣ ፌድፋይ፣ ይ**ሥር**ምም:" እምዘሴ፣ 6 ሥልጣኖሙ፣ ወዶቤለነ፣ ከመ፣ **ን**እስርሙ፣ ውስቲ፣ *መንምቅቲሃ፣ ለ"ምድር፣ ወናሁ፣ እሙንቱ፣ **እሱራዝ ማእከ**ለው። ወ*ብስትዋዝ። [•] ወደበ: ውስይው፣ ወፅጸ: ቃል፣ ኢምቅድው: 7ጹ፡ ከው፣ ₇ ዶምሕጻሙ፣ በሰዶፍ፣ ወደሰስሎሙ፣ እምታሕተ፣ ሰማደ።" ወደቤ፣ ኢ*ይነብር:" መገፈስየ፣ 8 ***ፈ**በ፣ ሰብእ፣" ለዓለም፣ አስመ፣ አሙንተ*ኒ፣ ሥጋ፣ ወዶኩን፣ መዋዕሲሆሙ፣ *ምአት፣ ወዕሥራ፡ * የመት። ወሬነው፣ ሰዶፎነ[።] ማእክሎሙ፣ ከመ፣ 'ዶቅትል፣ ኔኔቢጸ:" ወወጠኑ: ዶቅትሴ: *ዝንት: 9 ዘንተ፡ እስከ፡***** ወድቁ፡ ዙሉሙ፡ ውስተ፡ ሰይፍ፡ ውተ*ደምስቡ*፣ *አምቱ ምድር።^ም ወአበዊሆውስ፡ 10 **ይኔጽሩ፣ ወ°ኢም.ድኅረዝ፣" ተ**አስሩ፣ ውስቲ፣ መዓምቅቲሃ፣ ሲምድር፣ *****እስከ፣ ሰዓሲም፣" እስከ። ዕለተ፣ ደዶን፣ ዐባዶ፣ ለከዊነ፣ **ከነኔ፣**® ዴበ፣ **ከተ**ሙ፣ እለ፣ አማስኦ፣ ፍናዊሆሙ፣ ው*ም?ባራሆሙ፣" ዘኢኩነክ በዙሱ: እክዮሙ።* ወንብረ፣ *ሰዙሱ: ንብሩ፣ ፍጥረተ፣ ሐዳሰ፣ ወጻድቅተ፡* ከመ፡ ፡፡

¹ Should be a rendering of PI Gen. vi. 5, but translators often omitted or mistranslated this word. LXX renders έπιμελώς. 3 A omits. ³ መዋዕሲሆሙ: A. ⁴ ሕማስት: A, so Eth. Vers. Gen. vi. r2 ; ሕማስት: C D. • **አተ**ላ: B. " PCOtar: A; PCOt: CD. ⁷ ሕብዝን፡ እከና፡ A; እከዮ፡ ዙሎ፡ B; ለእከዩ፡ ዙሎሙ፡ C D. **ለ**እንዚሕብሔር፡ Har D. 10 Leaville: B C, but Gen, vi. 7 supports A D. 18 Emended with Gen. vi. 7, from LMC; A B; TLTC; C D. "HAM; A. ¹⁴ So D and Gen. vi. 8. Mass., Sam., Syr.; እንዚሕብሔር: ወበቅድሙ: አዕይንቲሁ: A: አዕይንቲሁ: BC. LXX incor-15 A omits. " ወእዘዝ፣ ይእስርዎሙ፣ A. 17 ap 3 90 - 1: B. rectly Kuplou rou Grou. ¹⁰ በሕታውደች D. " PLC: A. So LXX narquelen. Syr., Itala, Onk., Vulg., Arable of Gen. vi. 3 implying ידור or חדור instead of Mass. חדי, Symm. הל אף הידור AGUOPI AAAA A. Text agrees with Gen. vl. 3, against LXX is rois desponses roisous. ። ዘሥጋ፣ ወደም፣ እሙንቸ፣ A. 12 YOU A. ። ሰይፈ: A D. **" ይቅ**ት**ሱ**፣ አለዱ፣ * እንከ፡ ዝንተ፡ ወ A ; ዝንተ፡ እስከ፡ B ; ዝንተ፡ ለዝንተ፡ እስከ፡ D. ሕሐዱ፣ ቢጸሙ፣ B. * A trans. after TANG! A adds DOR: AG: **ካ አምድር**፣ A. B omits. ዙሲ፣ እሲ፣ ይነብሩ፣ **ፈ**በ፣ ምድር፣ ወ. " Poncori A: Poncorii D. ። እምቅድሙ: A. ፟ A adds እምድር: ወ. * ተረፈ፡ እምኔሆሙ፣ ወኢክሐዱ፣ A. * A adds @7-04: ለዙሱ: እክዮሙ፣ * 7ብረ: ሐዳስ: ወጽድቀ: A.

እናሕብሰ፣ ብዙሲ፣ ፍጥረተም፣ አስከ፣ ለንለም፣ ወ°ዶጽደቁ፣ ዙሲ፣ *ባብ፣ ትዝምዱ፣ ዙሲ፣ ወዙትም አለነ ተዐደዉ፣ አምፍኖቱ፣ ለአንተ፣ ተሠርዐት፣ ትም፣ ከመነ ይሎሩ፣ ባቲነ 14 ወ'ሰ'ስመ፣ ኢሖሩ፣ ባቲ፣' ተጽሕፈ፣ ዘነኔ፣ ለዙሲ፣ ፍጥረት፣ ወለዙሲ፣ ትግምድ። ወአልር፣ ምንተኒ፣ ዘበሰማይ፣ ወዘቢምድር፣ ወ*ዘ'ውስተ፣ ብርሃን፣ ወ*ዘ'ውስተ፣ ጽልመት፣ ወ*በ"ሲአል፣ ወውስተ፣ ቀሳይ፣ ወውስተ፣ መጽልም፣ ወዙስ፣ ዙቴያም፣ *ሥሩዕ፣ ወጽሎፍ፣" ወቅሩጽ። 15 በእንተ፣ ዙሲ፣ ሰዐቢይ፣ በከመ፣" ዕበይ፣ ወሰንዶስ ሂ'፣ በከመ፣ ንእሱ፣ ወሰሰ፣ ሕሕዱ፣ በከመ፣" እመ፣ " ዶቤ: ዶንበር፣ ዝነኔ፡ ሰለመ፣ ¹⁷ እመ፣ " ወሀበ: ዝሎ: ዘውስተ: ምድር፣ ኢደነሥእ: *ሕልደነ፡ 17 ወኢ78፣" ወኢይተሜጠው፣ እምእዴሁ፣" አስመ፣ መኩን፣ ጽድቅ። ወደበ፣ ደቂቀ፣ አበራኤል፣ ተጽሕፈ: ወተሠርዐ: አመ፣ " ተመይጡ: ኀቤሁ: በጽድቅ: የንድን:" ዙሎ: አበሳሆሙ: ወ*ይሰፊ:" 18 ዙሎ: ንጤአትሙ። ተጽሕፌ ወተሠርዐ፡ ዶትመሐር፡ ለዙሱ፡ እሲ፡ ተመዶጡ፡ እም*ዙሱ: ነ 19 7ጋዮሙ: ምዕረ: ለ*ሲ፡ ዓመት። ወ'ዳቢ:" ከተሙ: አለ: አማሰኑ: ፍናዊሆሙ: ወምክርሙ፣ *እምቅድመ፡ አይኅ፡ግ ኢ*ተነሥል፡" 7ጾሙ፡ ዘእንበበ፡ ለ'ኖኅ፡ ባሕቲፑ፡ አስመ፡ ተነሥል፡" *ሎፑ፡ 78.* በአንተ፣ ውስዱ፣ አለ፣ አድታኖው፣ አማና:* አይሩ፣ በአንቲአሁ፣7 አስሙ፣ ዴድቅ:* 20 ዘሥሩዕ: ሎቹ:i³¹ ወደቤ: እንዚሕብሔር: *ዶደመስስ: ዙሎ:³¹ ዘ*ደበ:³¹ የብስ: እመሰብእ: *እስከ፡ እንስሳ፡ እስከ፡* አራዊት፡ ወእስከ፡ *አዕዋፌ፡ ሰማይ፡* ወእስከ፡ ዘይትሐወስ፡ ውስተ፡ ። ምድር። ወእዘት፣ ለኖኅ፡ ደንበር፣ ለተ፣፣ ታቦተ፣ ከመ፣ የደድኅኖ፣ አምክ፡ ማየ፣™ አደኅ። as ወሃብሪ፣ ኖሩ፣ ታቦት፣ በዙሱ፣ በከሙ፣ አዘሁ፣ በጎዕሥራ፣ ወስ.ሮስቸ፣" *ኢኖቤልወ፣ ዓመታት፣" 23 በኃምስ፣ ሱባኒ፣ በኃምስ፣ ዓመቸ። ወቦሕ፣ በሳድስ፣ ሎች፣ በካልእ፣ ወርጎ፣ *በሥርቁ፣ በካልእ፣

¹ ለትዝም£፣ ዙሱ፣ መዋዕል፣ ወዙነኔ፣ ለዙሙ፣ ለ. A omits. LTILO. B. ⁷ አምፍናተሙ፣ A B C. * Alt. A; Alt. Hit B; Alt. D. Text of this line very doubtful. " ውስቲ፣ A. " ጽሑፍ፣ ወሥሩዕ፣ B. " በእንቲ፣ B. " A adds Onf: 0. " £37900 B. A C omit. 16 ወእመ: A. " በሕሕዱ፣ A ; በሕሕዱ፣ ወስሐዳ። B. " 78; B; 78; C D. 10 አምኔሁ፣ B. * A adds fram " LALL: B. Mar. A. ማ በእንቲአሆሙ; A D. * ዲድቅት: A C D. ***** አምነ፡ ማየ፡ B. » ልቦው። በዙ**ሱ**። ፍናዊሆው። A D. » በእንቲአሆም። D. ³¹ ተዐደመኔ ሎቹ፣ A : ተዐደመኔ D. " ሰይደምስስ: ዙሱ፣ A. " ውስተ፣ A. » ወእገስባ። ወ A. Observe » እዕዋፍ; B.

A B omit, but that TOTA is expanded into \$300; and \$6-27; Gen. vi. 14 supports C D. * L.C.13; A.TY: A. * Emended from hAL; A;

መርጓ!' እስከ! ሕመ፣ ዕውሩ! መስዳብ። ው'ቦሕ፡ ውእት፣ ወከብ። ዘሕባሕ! ሎቸ፥ ውስተነ ታቦት። መዕጸም፡ እንዚሕብሔር። እንተነ ትፍትሁ። በዕውሩ! መስቡዕ። ምሴት። ወልርነው፡ እንዚሕብሔር። 14 ሰብዕተነ መንባስብስተነ' ሰማዶነ' ወልፈው፤' ሕንቅዕተ፣ ቀሳዶ፣ ዐቢዶነ' *በሰብዕ። ሕፈው።' ሰ'ጕሕቀ።!' ወልንነት፣ መንባስብሳት፣ የውርዳ፡ ማየ፣ አምስማዶ፣ ያመዋዕለ፣ ወያለደልና፡ 25 ወልንቅዕተ፣ ቀሳዶሂ፡ ደዐርጉ፣ ማድተ፣ አስከ፡ ሶበ፡ መልአ፡ "ተሰ፡ ንለም።" ማየ። ወልህቀ፡ ማድት፣ 26 ዲበ፡ ምድር፣ "ዕውርተ፡ ወኃምስተ፡" በአመት፡ *ተሰዐለ፣ ማድት፣ ዲበ፡ ነተሉ። ይብር፣ ነተሩ። ወተሰዐለት፣ ታቦት፣ አምደበ። ምድር፡ ወታንሶሱ፡ ዲበ፡ 7ጸ፡ ማደት። ወህለ፣ ማድት፡ ይቀውም።" 27 ዲበ፡ 7ጸ፡ " ምድር፡ ኃምስተ፣ " ሕውራን፡ *ምእተ፡ ወኃምሳ፡ ዕለተ። ውሎረት፡ ታቦት፣ ወእዕረፊት፡ 28 *ዲበ፡ ርሕሰ፡ ሰብር፡ ሕሐዱ፡" አምሕድባረ፡ ሕራራት። ወበወርሩ፡ ራብዕ፡ ተፈጸሙ፡ አገቅዕተ፡ 29 ቀሳዶ፡ ዐቢዶ፡ ወመንባስብሳስተነ ሰማዶ፡ " ተእጎዘ፡ መበውርቀ፡ *ወርሩ፡ ሳብዕ፡ " ተርናው፡ አነሱ። ሕፌው፡ መንምቅተ፡ ምድር፡ ወ*አንዘ፡ ማደት፡ ይረድ፡ ውስተ፡ ቀሳዶ፡ ታስተት። ወበ ነውርቀ፡ 30 ወርሩ፡ ዓምር፡ አስተርአየ፡ አርአስተ፡ " አድባር፡ ወበውርቀ፡ ለ*ወርሩ፡ ' ቀዳጣ፡ "አስተርአየት፡ ምድር። መነጽሬ፡ ማደት፡ አመልዕልት፡ ምድር፡ በሰብዓ፡ ኃምስ፡ በሳብዕ፡ ዓመቱ፡ ሎቹ፡ 31 ወሕመ፡ *ዕውሩ፡ ወበቡዕ፡ ዕለት፡ " ስክልλ፡ ወርሩ፡ የብስት፡ ምድር። ወሕመ፡ *ዕሥራ፡ ወስቡዕ፡ ንመቱ፡ ሎቹ፡ 31 ወሕመ፡ *ዕውሩ፡ መስቡዕ፡ ዕለት፡ " እምውስቴታ፡ አራዊተ፡ ወእመ፡ *ዕሥራ፡ መስቡዕ፡ ዕለት፡ " አምራ፡ በስብዓ፡ ነው የራ፡ መስቡዕ፡ ነመ፡ አምራ፡ መስቡዕ፡ ነው፡፡ አምራ፡ በስብዓ፡ ነው የራ፡ መስቡዕ፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡፡ የብስት፡ ምድር። መሕመ፡ *ዕሥራ፡ መስቡዕ፡ ነወት፡፡ " አምራ፡ መስቡዕ፡፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡፡ ነመ፡፡ እምራ፡ መስቡዕ፡፡ ነመ፡፡ እምራ፡፡ መእመ፡፡ *ዕሥራ፡ መስቡዕ፡፡ መለይ፡፡ " አምራ፡፡ መስቡዕ፡፡ መለይ፡፡ " አምራ፡፡ መስቡዕ፡፡ መለይ፡፡ " አምራ፡፡ መስብዕ፡፡ መለፀ፡፡ መለያ፡፡ መለፀ፡፡ ከሁድት፡ ነመስ።

A omits. For **OC1**: B reads **O-C1**: ² B omits. A omits. **ጎ አፍ**ጓሃ: B. So also LXX Gen, vii. 16 لإلاها also LXX Gen, vii. 16 الإلامان الإلى الإلامان الولى الإلامان • መንበሓብሕተ: B. • 77 £: A. ⁷ ወአር ነው፣ A. ' ሰብን: ሕፌወ: A. • **"ኖልቀ**ት A B. ቦ መ3በሓብሕት፣ B. " ዘተስካ ዓለመ፤ A. IDEA. ¹³ ዳበ፣ ዙሲ፣ አድባር፣ ወአው ፖር፣ 1731: 1400: 978: A. I have followed B save that for 1490: I have given 1400: יי So Gen. vil. יון לעף. A reads אשי ; C D An: LXX dmd. 18 E 400-00: A. LXX incorrectly gives שַׁשְׁשׁׁ for אָבָּרְיּ Gen. vii. 24. 16 Gen. vii. 24 omits. 17 16 A. " ውስተ፣ አድባረ፣ ወደበ፣ ርእሱ፣ ለአሐዳ፣ ደብር፣ A. 16 YOU A. * hoyel: B. [™] አርታው እንዚአብሔር፣ ከሱ፣ አንቅዕቲ፣ መዓምቅቲ: ም.ድር፣ ምስሲ ቀሳደት፣ ታሕቲት፣ A, against B C D, which I have followed. ^ው ሕስተርአየ፣ የብስ፣ ለ. " IOT OAT: A. " YOZ A. With this date and the preceding Rönsch cf. LXX Zittav. Complut. ἐν τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐπτὰ καὶ δεκάτη ἡμέρᾳ έξηράνθη ή γη και έβδόμη και είκάδι τοῦ μηνὸς ανέφξε την κιβωτόν. Gen. viii. 14 Mass., LXX, and Vulg. give 'In the second month on the seven and twentieth day of the month was the earth dry,' A adds MF: * A B C omit, but it is possibly original; cf. LXX Gen. viii. 19 πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινών καὶ πᾶν έρπετών κινοι μενών; Syr. عدنه المحرية عدم المحرية عدم المحرية عدم المحرية מול החויה ובל העוף we should read with A B C בל החיה בילהרמש ובל חעוף בל רומש and for וְכֶּל־הְרֶמֶשׁ הְרוֹמֵשׁ D, Syr., and LXX add הַבְּחָמָה after הַהַּיָּה. In MSS. D E of LXX text is harmonized with Mass. Sam. (=omnes bestiae et omnia volatilia et omnia reptilia repentia) supports our correction of Mass. So likewise do the Vulgate and Arabic.

ው'ትመ፣ ሥርቁ፣' ሰወርጎ፣ ግልስ፣ ወፅት፣ አምክ ታቦት፣ ወሐነጸ፣ ምሥተፀ፣ ውስት፣ 'ውስቱ፣ › ዶብር። * ወ'እስተስረየ። ጳበ፡ ምድር፡ ወነሥሕ *መሐስሕ: ጠሲ፣ ወእስተስረየ፡ በደመ፣ በእንተ፣ ዙሴ፣ አበሳ፣ ም.ድር፣ አስመ፣ ተደምሰሰ፡ ዙሴ፣ HUሎ፣ ውስቴታ፣ Hአገበሰ፡ አሲ፣ ሀሰዉ፣ ውስቲ፣ 3 ታቦት፣' *ምስለ፡ ዋኅ። ወእዕረገ፡ *ሥብሓ፡ ደበ፡ ምሥዋዕ፡ ወነሥሕ፡ ሳህመ፡ ወበሐኩ፡ ወበፖው መ*ሕጣሴ፣ ¹⁰ ወዬው፣ ወ*መገጤጠ፣ ¹¹ ወ*እፖሲ፣ ር7ብ፣ ¹² ወአዕረገ፣ ጽጉሓሴ፣ ውስተ፣ ¹² ምሥዋዕ፣ ¹⁴ ወ'ምጠ:" ሳዕሌሆዝ መሥዋዕተ: ልውብ: በቅብዕ: ወነዝታ: ወይ!:" ወወደየ: ሳዕብ: ዙሲ: ስቴ!፣ 4 ወ**ስዕረ**7፣ መዐዝ፣ ሠናየ፣ ዘ*ደሠምር፣^ቱ ቅድመ፣ እንዚሕብሔር። *ወአጼነው፡ እንዚሕብሔር፡⁶ መዐዝ፡ ሥናየ፡" ወተካየደ፡ ምስሌሁ፡ ኪናነ፡ ከመ፡ ኢይኩን፡ ማየ፡ አይላ፡ ዚደማስን፡ ምድረ፣" ዙስ: መዋዕሰ፡ ምድር፡ ዘርλι™ ወማስረር፡[™] *ኢይትነተን፡[□] ደደከ፡ ወ[□]መርቁ፡ ወ[□]*ሐ ንደ፡[»] ወከረምት፡[»] ወ'*መፃልት፡[»] ወሴሲት፡[»] ኢደወልጠ፡ ሥርዐትመ፡ ወኢ*ይነትጉ፡[»] 5 ሰዓሰም። ወእንተሙ*L:" ለሀቀ፡ ወተባዝኑ፡ *ውስተ፡ ምድር፡" ወብዝኑ፡ ች ሳዕሌሃ፡ *ወኩኑ፡ ሰበረክት:» ሳዕሌሃ፣፣ ፍርሀትክሙ፣ ወ*ረዓድ**ከሙ፣ እሁብ፣ ደበ፡ ዙሱ፡ ዘውስተ፡ ምድር፡ 6 ወዘውስተ፣ ባሕር። ወናሁ: ወሀብኩክሙ: ዙሎ: አራዊተ: ወዙሎ:[»] ዘይሰርር።[»] ወዙሎ: ዘዶትሐወስ: ውስተ፡ ምድር፡ ወውስተ፡ ማደት፡ ዓሣት፡ ወ'ዙሎ፡ ለሲሲት፡ 'ከመ፡ ሐምስ፡ 7 ሣዕር። ወሀብኩክሙ፣ ዙሎ፣ ትብልዑ።" ወባስነተ፣ ሥጋ፣ ዘምስሰ፣ *መንፈሱ፣ ምስሰ፣ ' ደም፣" ውስተ፡^ካ ነፍሳቲክሙ። እም*ውስተ፡ አደ፡^ካ ዙሱ፡[»] ሰብእ፡ አም*አደ፡^ካ ዙሲ፡[»] *ሕጎሥሥ*፡[©] 8 ሰደመ፡ ሰብλ። ዘ*ዶክዕ፣ ደመ፡ ሰብአ፡ በሰብአ፡ ደሙ፡ ይትክዐው፡ አስመ፡ በ መልክዐ፡

¹ C D omit. ¹ ዕሥሩ: A. From present text LXX Zittav. Complut. has drawn έν μιά τοῦ μηνός τοῦ τρίτου (Rönsch). ነ ዝንቱ፡ ምድር፡ A. ¹ አስተርአየ: A C D. A trans. B omits. 7 ታቦቱ: A. A trans. before @-111: ምሥዋዕ: A. 10 ma. A. ¹¹ መንጤጤ A. ¹² እጻለ: **ር7**በ: A. 13 AO: B. " ምድር፤ ወይሠውዕ: መሥዋዕቲ: A. " Ewo-Ti A B; LhoT: C. 17 Emended from Lw9°C; Lov: work: C. 10 ws.e. A. ¹⁸ A omits. ^ካ ወኢይትነተን: A : ኢይንትን: D. put in acc. 28 A B omit. 2 2317: B: 2317: C: *ይ*ንትን፣ D. ²⁴ D omits. " ወሕዝዘ፣ A; Gen. ix. ፣ ነላር፣ ች This implies ነጋጋጋነ, possibly a corruption of 1771, the text implied by kal katakupieuoare of LXX Gen. ix. 7 (so also Ver. Sam.) or of ודרכו implied by Vulg. et ingredimini (so Arabic). At any rate Mass. and Sam. 1771 are wrong. ማ Emended from ማእክሲ። * 20.e: A. CD A300: off the against Gen. ix. 2. ™ \tr(\tau_: A. ¹¹ በከመ: ሐምስ: ም.ድር: ሣዕረ: A. " Text agrees closely with Gen. ix. 4 א בנפשו דמו against LXX Be Gen. ix. 3 omits. έν αίματι ψυχής. ⁴ መገፈብ: A. " no ht: A. This is a misleading rendering of > in לְנִמְשׁׁתִיבֶּם; hence we should read מּנִמְשׁׁתִיבֶם **" ወ**እም A. ' Gen. ix. 5 omits. " Gen. ix. איש אחון: LXX less close to Mass. לא צפוספר " ይትኘውሦ; A : እኃሥሥ; Β. ανθρώπου άδελφοῦ. " £7no: A. ix. 6 dort rou alparos aerou through confusing DTM2 and DT2; text agrees with Mass.

እንዚሕብሔር፣ 7ብሮ፣ ሰ*አዳም። ወ*አንትሙሂ፣ ለሀ**ቀ**፣ ወ*ብዝ¼ ዳበ፣¹ ምድር። ወውሐሰ: 9, ፣० ዋ4፣ መ*ደቀቁ፣ ከመ፣ አይብልው፣ ዙስ፣፣ ደመ፣ ዘበ'ነተስ፣ ሥጋ፣' ወተካየደ: ክዳኑ ቅድመ:' እንዚአብሔር፣ አምባክ፣ ሰ'ያለም፣ በዙሱ፣ ትውልደ፡ ምድር፣ በዝንቱ፣ ወርሳ። በአንተ፣ ዝንቱ: ፣ ፣ ተናገረከ፡ ትትካየድ፡ ኬዳነ፡ አንተኒ፡ ምስለ፡ ደቂቀ፡ አስራኤል፡ በዝ፡ ወርኅ፡ በዴበ፡ ዶብር፡' ምስለ፡ ማሕሳ፣ የ ወ°ትንዝሩ። ባዕሴሆም፣ ደመ፣ የ በአንት፣ ዙሱ፣ ነ7ረ፣ ኪዳን፣ ዘ*ተካየደ። የ እንዚሕብሔር፣ ምስሌሆሙ፣ ለዘሉ፣ መዋዕል። ወ*ጽሐፍተ፣ ዛቲ፣ ስምዕ፣ ሳዕሌከሙ፣ ከመ፣ ትዕቀብዋ፣ 12 **ዙሎ፣ መዋዕለ፣ ከመ፣ ኢተብልዕ፣** በዙ**ሱ፣ መዋዕል፣ ዙሎ፣ ደመ፣ አራዊት፣ ወ**አዕዋፍ፣ ወእንስሳ:" **በዙሲ። መዋዕሲ፣ ምድር፣ ወሰብእ፣ ዘ***በልዐ፣ ደመ፣ አርዌ፣ ወዘእንስሳ፣ ወዘአዕዋፍ፣ በዙሲ፣ መዋዕለ: ም.ድር፣ ዶስር፣ የ ውእቸ: ወዘርሉ: እም.ድር። ወአንተ: አዝዛሙ: ለደቂቀ: እስራኤል: ፣3 ሕይባልው፣ *ዙሎ፡ ይመ፡ ከመ፡¹⁰ የሀሱ፡ ስምሙ፡ ወዘርአሙ፡ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ አ*ም*ሳክ/፡ ዙስ። መዋዕሰ። ወአልቦ፡ ለዝ፡ ሕ7፡ ዐቅመ፡ መዋዕል፡ አስመ፡ ሰዓለም፡ ውእተ፡ ይዕቀብዎ፡ ፡4 ለትውልዶሙ:" ከመ: ይኩሩ:" እንዘ: ይትመሀለሱ: *በእንቲአከሙ: በይም:" በቅድመ: ምሥዋዕ: እ**ን**ዜሕብሔር: ከመ፣ ይዕቀብዎ፣ ወኢ*ይ**ሠረዉ።^ም ወወሀቦ፣ ለ**ኖኅ፡ ወለ*ደቂቁ:* ት*እምርት:** ፣5 ከመ፡ ኢ*ይኩን፡» ዳንመ፡ አይላ፡ካ ዴበ፡ ምድር። ቀስተ፡ ወሀበ፡» ውስተ፡ ደመና፡ ለትእምርተ፡ ፡6 ኪዳን:[»] ዘ^ոለዓለም፡ ከመ፡ ኢይኩን፡ እንከ፡ ማየ፡ አይኅ፡ ደበ፡ ምድር፡ ለአማስኖታ፡ አሱ፡ መዋዕለ፡[›] ምድር። በእንተዝ: *ተሡርበ: ወ*ተጽሕፈ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: ከመ: ይክፋ: 70ርተ: በዓል: 17 H*ሱባኒ፡⁸ በዝ፡⁸ ወርኅ፡ ምዕረ፡ ለንመት፡ ለሐዴስ፡ ኪዳን፡ በ'ዙሱ፡ *ዓም፡ ወ⁵* ዓመት። *ወ* * ኮ}ት፡ ፡8 ዙሳ፣ *Hተ፣ በዓል፣**» እ**ንዘ፣ ትትንበር፣ ሰሰማይ፣ እምዕለተ፣ ፍጥረት፣ እስከ፣ መዋዕለ፣ ኖ*ጎ*፣ *ዕሥራ: ወስድስተ: ኢዮቤልዉ:* ወሱባኒ: ታመት: ኃምስተ:" ወዐቀብዋ: ኖኅ: ወ*ደቂቁ: ሰብዓተ: እኖቤልዉ." ወሱባኔ: ዓመታት፣ ልሕተ: እስከ: አመ፣ ዕለተ: ምት:" ለኖብ ወ`እምዕለተ:

¹ ተባዝቴ: መምልአዋ: ለ A. Here A has drawn መምልአዋ: ለ from Eth. Vers. of Gen. ix. 7, and agrees with LXX καὶ πληρώσατε την χην against Mass. 7 HΛ A. * Mr: A: B omits. ¹ ዘባቱ: A. ' ዝሥጋ: B. • B adds አንዚአ: A omits. ¹¹ ትበዝ4: B. " £149£: B D. **ምድር:** A. ю ማኅሳ1: В. ¹³ A trans. ¹⁴ **ጽ**ሕፌት: A. ¹⁶ A B omit. 16 **አተ**ሎ: B. 17 EAAO: LOD: 18 **LwC**: B. **»** ሰትውልድ: B. ሰብ**አ**፡ *ወአራ*ዊት: Λ. " በእንቲአሆሙ፣ ለዴም፣ በእንተዝ፣ ለዴም፣ A. ²⁸ Em. from ሰዓት: ወ B: በዕለተ: A: ²⁴ ሰርከ: A. **» በአንቲአ**ሆሙ B C : Ont: C D. We ought perhaps to read 192: በእንቲለክሙ: D. ²⁶ A trans. after እንዚአብሔር፣ ²⁷ ይሰጠዉ; A. " ደቀ: A. **»** ት*ድምር*ተ፡ ለ. » Lho-l A. ³¹ በዙሲ፣ መዋዕል፣ አይጓ፣ በ A ; አይጓ፣ ዳንመ፣ B. ²⁸ ወሀቦ: A. ²⁸ ኪዳ}: A. ²⁴ A adds **ዲ**በ: **ኔ ሱባ**ዒያት: Β. » OH A. Ψ A A. **∞** σΗΛ: Α. " ይእቲ: በ**ዓ**ሲ: A. **ወጀ ኢዮቤሴዎ**ገ: A. 41 E A. 42 ይቀ**ቀ**: ሄ ኢዮቤሴው: A. 🤲 ዓመት: A : ዓመታተ: B. 4 A illegible.

ምት፣ ሰኖሩ፣ አማስቱ፣ ውስዱ፣ አስከ፣ አመ፣ መተዕሰ፣ አብርንም፣ ወደበልዕ፣ ደመ። 19 ወ*ሕብርሃም፣' ባሕቲፑ፣' ዐቀበ። ወ'ይስሓቅ፣ ወደዕቀብ፣ ወ'ው<u>ሱ</u>ዱ፣ ዐቀብዋ፣ አስከ፣ መዋዕሊክ፣ ወበመዋዕሊከ፡ ረስዐ፣ ውስ'ደ፡⁷ አስራኤል፡ አስከ<mark>፡' አመ፡ ን</mark>ደስክዎሙ፣**' በ**ንበዝ፡ ደብር። ፡• ወ**ለ**ንተሂ፡ አዝዛሙ፣ ሰ•ደቂቀ፡• አስራኤል፡ ይዕቀብዋ፡**» ሰዛቲ፡ በዓል፡ በ**ዘሴ፡ ተዝምዶሙ፣ 21 ሰትአዛዝ: ሎሙ፣ ዕለተ፣" አሐተ፣ ለዓመት፣" በዝ፡" ወርጎ፡ ይንበሩ፡ በዓለ፡ ባቲ። አስመ፡ በዓለ፡ 22 ዘመድ:" ዛቲ: *በዓል: በከመ፡ካ ጽሑፍ: ወ*ቍሩጽ:" በእንቲእን: 7ብራ። እስመ: ጸሐፍኩ: ውስተ፡ መጽሐፌ፡ ሕፃ፡ ዘ[™]ቀዳሚ፡ ውስተ፡ ዘጻሐፍኩ፡ ለከ፡ ትፃበራ፡ በበ2ዜሃ፡ ዕለተ፡[»] አሐተ፡ ለግዓመት: ወቍርባዊሂ፡ ነገርኩክ፡ ከመ፡ ይኩኔ፡ ዝኩራክ፡ ወይንበርዋ፡ ደቂቀ፡ አስራሌል፡ ውስተ፡ 23 ትዝምዶሙ፣ በዝ፡ ወርሳ፡ ዕለተ፡ አሉተ፡ ለሰ*አሉዱ፡" ዓመት። *ወበሠርቀ፡ ወርሳ፡ ቀዳሚ፡ ወበሥርቀ፡ ወርጎ፡ ራብዕ፡ ወበሥርቀ፡ ወርጎ፡ ሳብዕ፡ ወበሥርቀ፡ ወርጎ፡ ዓሥር፡ ዕለታተ፣ ተዝካር፡ እማንቱ: ወዕለታት፡ **2ዜ: እማን**ቱ፡ ውስተ: *አርባዕቱ: መክሬልተ:* ዓመት፣ ጽሑፋት:* አማንቱ፡ ²⁴ ወ^{*}ሥሩዓት;⁸ ለ*ስምዕ፡ ለ*ዓለም።⁸ ወኖኅ፡ ሠርዖዝ⁸ ሎቹ፡ ለበዓሳት፡ ለትውልድ፡ ዘለዓለም፡ 25 እስከ: " ነቶ: *ሎቹ: ቦተን: ተዝካረ። " ወ'በሥርቀ: ወርኅ: ቀዳሚ: ተብሀሲ: ሎቹ: ይንበር: ታቦተ፣ 26 ወባቲ: የብበት: ምድር፣ ወእርጎወ፣ ወርእየ፣ ምድረ።¹ ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ራብዕ፡¹¹ ተፈጸመ፡ አፈ: መዓምቅቲሃ፣" ለቀባይ።" ታሕቲት። *ወበሥርቀ፡ ወርኅ፡ ሳብዕ፡ ተርኅወ፡ ሦስ፡ አፈ፡ ›ን መዓምቅተ፡ ምድር፡⁴ ወሕነዝ፡ *ማደት፡ ይረድ፡⁸ ውስቱተ፡፡ ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ዓሥር፡ 29 ሰበዓሳት: ለ*ተዝካር: *እስከ:* ሰዓለም: ወከመዝ: *እማንቱ: ሥሩዓት::* ወደዐርንዎች: ውስተ፣ ጽሳተ: ሰማደ፣ ዓሥሩ: ወውሳስ: ሰንበታት:" *አሐቲ: አሐቲ:" አምኑሆን: አምዛቲ: ውስቲ: ዛቲ፡ ተዝካሮዝ እምቀዳሚት፡ አስከ፡ ካልአት፣ ወእምካልአት፡ አስከ፡ ማልበት፣ ወእምማልበት፡

¹ A C D omit. A adds Alh: ³ A adds ወደቀ**ቀ**: ⁴ A omits. ሳስት A D. ⁶ B omits. ¹ ታደስክምዎ: A. ' ው.ዮ.ይ፣ B. ነ⁰ ወይዕቀብዋ፣ A B. 11 A omits. 18 Emended from 9art: A; 19art: BCD. See note 21 below. ¹³ ለዝ: B. 14 ወቀዳሚ፣ ፍሬ፡ A. " ዕፅፌት: B. 14 How 7: A. ¹⁷ በ**ዓለ**ም፡ ከሙ፡ A. 16 **ቀ**ጐውር: A. 19 1 B. 10 D omits. n a C D. * አስቲ: A. ። ሀ መክፈልታት፣ B. **»** ጽሑፋተ፡ A. ⁸ ሥራዓት፡ A. **ቖ ስም0**: A B C. ²⁷ ዓመት: C. ■ ຜນເຄີ່າ B. » ໄດ້ກາ ໄໝ B; ໄດ້ເໜ C D. ³¹ ሬ-በዕት፣ A. ²⁶ መንምቅት፣ A. ²⁶ A C omit. M A B omit, but wrongly, for text requires some such words. Cf. Enoch lxxxix. 7, 8, 6095941 ካልላት: ተፈት ሙ። ወለ ነዘ፡ ማይ፡ ይረድ፡ ውስተተሙ፡ For አፈ፡ መኝ"፡ ምድር፡ C reads *አፌው፣ ወማዕም*ቅቲሃ፣ ሰቀሳይ፣ ** £4£; 67£; A. " ሕርአስቲሆሙ: **ሰ** A. A B omit. **»** ወለ B. ™ H A. A trans. 41 1305 to A. ⁴ እሐቲ B D: አሐቲ C.

እስከ፡ ራብዕት። ወይከውና፡ ዙሎዝ፡ መዋዕል፡ H'ተአዛዛት፣ *7ምሳ፡ ወክልኤ፡ *ሰንቢታተ: 30 መዋዕልነ ወ'ዘለች፣ 'ንመት፣ ፍጹም።' ከመዝ፡ 'ተቁርፀ፡ ወተሠርዐ፡' ውስተ፡ ጽሳተ፡ 3፣ ሰማይ፡ ወለልቦ፡ ተዐድቃ፡ ሕሐተ፣ ዓመተ፡ *ወዓመ፡ አምዓም። ወለንተኒ፡ አዝዛሙ፡ ሲደቂቀ: 32 አስራኤል፡ ይዕቀበ።' ንመታተ፣ በዝ፡ ጕልቀን 'ሠለስተ፡ ምእተ፣ ወስሳ፡ ወረቡዕ፡' መዋዕለ፡ ወ^ነ * ይከው ዝ¹¹ * ፍጹመ፡ **ነ**መቲ፣ ¹³ ወኢ * ደማስዝ¹³ ጊዜሁ፡ አመዋዕሲሁ፡ ወ¹⁴ አምበኅላቲሁ፡ አስሙ፡ ዙሴ፣ ይበጽሕ፡ ቦሙ፣ በከሙ፡ ስምዖሙ፣ ወኢ*የታልፋ፣" ዕለተ፡ ወኢደማስፉ፡ በዓለ። ወሰ**λ**መ፡ ተዐደዉ፡ ወኢ7ብርዎ*ን፡¹⁴ በከመ፡ *ትአዛዙ፡ ሎፑ፡¹⁶ *አሜ*ሃ፡¹⁷ *ዙሎሙ፡ ደማስ፡፡¹² 33 **շዜድቲሆሙ፣ ወንመታት "ሂi" ይትሐወሱ፣" ኢም**መስተዝ፣ [ወ2ነኔደትኒ: ደማስኦ፣" ወንመታትኒ: *ይትሐወሱ:] ወ"ይትዐደዉ፣ ሥርዐትሙ፣፣ ወከዮሙ፣ ውሱይ፣ አስራኤል፣ ይረስዐ፣ ወኢይረክቡ: 34 እስመ፡ *ኣ*አምር፡ *አነ፡ ወ*አም™* ይእዜ፡ *አነ፡*^¼ አየድዐከ፡***** ወአኩ፡ እም^ѫልብየ፡ እስመ፡* መጽሐፍ፡ 35 ጽሑፍ፡" በቅድሚየ፡ ወተሠርዐ፡ ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ፡ ኩፋሴ*ሁ፡" ለመዋዕል፡ ከመ፡ ኢይርስዑ፡ ወይከውኔ፡ እለ፡ ደስተሐይዬ፡ ወርታ፡ካ በሑደዬ፡[»] አስመ፡ ታማስᠯ፡[»] ይአቲ፡ 2il£ቲ:[»] 36 ዶስሕተ: አውራን: ወ*ሰንበታቲ: " ወበዓሳቲ: ወ*ኢዮቤል። ^የ በእንተዝ: አ፤: እኤዝዘከ: ወአሰምዕ: ₃8

^{• 9001;} CROD: A B. Text most uncertain. • ተሥርዐ፡ ወተጽሕፈ፡ A ; ተሐረጸ፡ ⁷ Emended from **ወዐ**ሙ: **ወዓሙቲ:** B; አሙ: **ወዓሙቲ:** C; **ወዓም:** D; otvC0: D. A omits. • ወይዕቀበ_፣ ለ. So B, but that it reads w" " in nom.; FIOZON A. " Lho-51 A. " A trans. " Logo 7 C: Logo 15 D. " FOCA: A; FICH B; FOCA: D. I have followed C though it seems an emendation. ³⁶ ተአዘዙ፣ ሎሙ፣ A. ³⁷ አሚያ፣ A. " Ł A. " ይተሐወስ: A ; ይትኃወሱ: B. * ዘአም" A; ዝአም" B. Perhaps we should take ይትሰውጡ from ኖው and reading HAPOATH: with A. render 'will be in part confused.' Cf. Prov. xxix. 11, where · HAPOITFI=Karà uépos. ²¹ D omits. * A D omit. ። ይሬስው: A. ₩ ዘአ*ም*″ Β. ። ኢደየድዕክ፣ B. " CD add horn: * A adds ዘተጽሕፌ * h.438; C D. ³¹ D omits. * B C add @C'1: **" ተማ**ስን: A B. ። ZዘLየት፣ B. **" ት**ቁድም: A. × ዓመታት; A. " NF: **» ዙ**ሴ፣ B D. *** LROPC:** A: **LROPC:** B C. *** ወ**መዋ**ዕ**ለ: B. ስ*ም*ዐ: A. 4 ቅዱሳት: A. " ርኩስ: Α : Cኩስ: Β. " ዕለተ: Α : ወዕለት: Β. **" ሰዕለተ**: A; ባዕሲ፣ C: ዕሲቲ፣ D. " ቅድሳቲ፣ A C: ቅዱሳኒ፣ D. ⁴⁷ **አ.ዮቤ**ሴው፡ A. " ሰንበተ: A. E [II. 8.]

ሰከነ ከመነ ታስምዕነ ስመ፣ አስመነ አምድኅሬ፣ ሞትከ፣ ድማስክ ውቡድክ፣ ከመነ ኢደ7ቢዓ፡ የመተነ 'ሠብስተነ ምአተነ ወስሳ፣' ወረቡዕ፣' መተዕሰ፣ ባሕቲተክ ወ'በአንተ'ዝ፣' ይስሕተ፣ ሠርቀ፣' ወረዜ፣ ወ'ሰገበተ፣' ወበዓሳተ፣ ወደበልዑ፣ ከተ፣ ደመ፣ ምስለ፣ ከተ፣' ዘሥጋ።

ወበሱባኔ: ሳብዕ: በቀዳሚ: ዓመቱ: " በዝ: ኢየቤሴዉ: ተክሲ: ምታ: ወይ): ታቢ: ይብር: እንተ፣ **ፈ**ቤ*ሁ፣¹¹ አዕረፈት፣ ታቦት፣ ዘስሙ፣ ሱባር፣¹² እምአድባሪ፣ አራራት፣ ወ7ብሪ፣ ፍሬ፣ በራብዕ፣ » የመት: ወዐቀበ፣ ፍሬሁ: ወቀሰሞ፣ በውእት: የመት፣ በወርጎ፣ ሳብዕ። ወገብረ፣ እም'ውስቷቱ። ወይነ: ወወደሮ: ውስተ፣ ንዋይ። ወዐቀቦ: እስከ: ዓመት: ኃምስቱ። እስከ: ዕለት። ቀዳሚት። 3 በ"ሠርቀ: ወርጎ፣ ቀዳሚት።" ወግባብረ፣ *ዕለተ፣ ዛቲ፣ በዓል:" በፍሥሓ፡ ወገብረ፣ ጽንሓሐ፣ ሰእንዚሕብሔር: ጣዕዋ:³³ እምስልህምት: አሐደ: ወበሐኩ: አሐደ፡ ወ*አባ?0:³² ዘዘ: ዓመት: ሰብዐቲ፣ መ^ቀመሐስሕ። ጠሊ፣ አሐዴ፣ ከመ፣ ደስቲስሬ፣ *ቦቹ፣ ለ^ውርአ*ስ፣ መ*በአንቲ፣ ው*ሲ*ዳ። 4 ወንብረ፡ ማስስሕ፡ ቅድመ፡⁸ ወአንበረ፡ አምት፡ ደሙ፡ **ዴ**በ፡ ሥጋ፡ ዘምሥዋዕ፡ ዘንብረ፡ *****ወከሎ፡ ስብሐ:[™] አዕረገ፣ ውስተ፣ ምሥዋዕ፣ ዘ**ጎበ፣ ገብረ፣ ጽ**ጉሓሐ፣ ወሳህመ፣ ወ*በሐኩ፣^η ወ*አባ**7**0:[™] 5 ወእዕረገ: *ዙሎ: ሥጋሆሙ:* ዳበ: ምሥዋዕ:: ወአገበረ:* ዙሎ: መሥዋዕተሙ: ልዉብ: በቅብዕ፡ ሳዕሴሁ:" ወ*አምዘ:" ነዝታ: ወደነ: ውስተ፣ አሳት: ዘዴበ: ምሥዋዕ: *ሕንበረ: ወአቅደመ:" ስኚ!፡ ዴበ፡ ምሥዋዕ፡ ወእዕረገ፡[×] መዐዛ፡ ພናየ፡[×] ዘ*ደ**ພምር**፡[×] ቅድመ፡^{፡፣} እንዚሕብሔር፡ አምሳኩ፡፡ 6, 7 ወተሬሥሐ፣ ወሰነ**ቲ፣ አም***ዝ፣* ወይዝ፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ በፍሥሓ። ወኮነ፡ ምሴቲ፣ ወቦሕ፣ ውስቲ፣ ስቀሳሁ፣ ወስከቤ፣ ስኩሩ፣ ወኖው፣ *ውተከሥቲ፣ በውስቲ፣ ስቀሳሁ፣ እንዝ፣ ይነውም።* 8, 9 ወርእዮ፣ ካም፣ ሰኖኅ፣ አቡሁ፣ ዕራቀ፣ ወወፅሕ: ወነገረ፣ ለክልኤ፡ እንዊሁ: በአፍሉ። ወ'ነሥሕ፡ ሲም፣ ልብሲ። ወተንሥሕ ውእቱ፣ ወነደፈት፣" ወአንበሩ፣ ልብሲ፣ ደበ፣ መታክፍቲሆሙ፣" 10 ወ°7ቢአሙነ" ድኅሪተ፣ ከደት፣⁴ *ንፍረተ፣ አውሆሙ፣⁴ *ወ7ጾሙ፣ ድኅሪተ። ወነቅሀ።

ABC omit & and D reads & 27-114 ' ifot A. ' ወራ-በዐ፡ B. B omits. • ሰናብተ፣ B. ' A adds LF': " B adds AF 11 7: A. ¹³ ውእት B. ¹⁴ Corrupt in A. " 00t; C D. ካ **ቀዳማሁ**: A. ¹⁴ ወበ A ; H C D. 19 **\$7572**; A. **№** A omits. " በዓለ: ዛቲ: A ; ዕለተ: ዛቲ: C D. **።** ጠዐዋ: B. ™ 070: A. ሥ ማሕስአ: A. B omits. ማ ሕብለክ-: A. * 070: B. **»** በአንተ፣ ለ. A trans. after ²⁰ A adds ዲበ: ምሥዋዕ: ⁸¹ A omits : **ባዕሴሆ**ሙ፣ C. from እምዝ: B C D; አምድኅረዝ: A. ** ሕንበረ: A; አቅደሙ: ወአንበረ: C D. Emended from Lup G: B C add @OCT: " OC7: A. *** ሠናይ**፡ B D. **»** ውእቱ ለ. ²⁷ A omits. 41 Gen. ix. 22 Mass., Sam., and all versions omit, except LXX, ይነውም፡ ተከስተ፣ ለ. Which reads efeablin driversher as text. 49 <u>ነ</u>ሥ**ት**: B. *** ል-በሰ**፡ B. " Gen. ix. 23 Mass., Sam., Syr., LXX add שניהם, but Vulg. and Arabic omit with " Emended with Gen. ix. 23 from 78007 " Emended from Ones BCD: A omits. "AD omit. "控护: A.

ዋጎ፣ አምወይት፣ ወሕአመሬ፣ ዙተነ ዘንብሬ፣ ሳዕሴሁ፣ ወልዱ፣ ዘይንአስ፣ ወረንሞ፣ ሰወልዱ፣ ወይው፣ ርጉም፣ ከናሕ፣ "ቅትና ንብሬ፣" ይኩን፣ ሰሕንዊሁ። ወባሬኮ፣ ሰሴም፣ ወይው፣ "፣ ይተባሪካ፣ አንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩን፣ ከናሕን፣ ንብር። ይስፍሕ፣ 'አንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩን፣ ከናሕን፣ ንብር። ይስፍሕ፣ 'አንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩን፣ ከናሕን፣ ንብር። ' ወሕአመሬ፣ ካም፣' ከመ፣ ረንሞ፣ አውሁ፣ ሰወልዱ፣ ዘይንአስ፣ "ወሕሰሙ፣ ኮነ፣ ሎፑ፣ አስሙ፣ ረንሞ፣ ፣ 3 ሰወልዱ፣ ወተፈልጠ፣ አምለውሁ፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ ምስሴሁ፣ ዙስ፣" ወ"መስጠራም፣" መ*ፋድ፣ ወከናሕን። ወ"ሐንዴ፣" ሎፑ፣ "ሀንሬ፣ ወጸውው፣ ስማ፣" በስሙ፣ ብአሲ፣ ፣ ኔዱሳተማሉቱ። " ፣ 4 ወርአየ፣ አደፋት፣ " ወቀንሕ፣ ሰአትሁ፣ ወሐንዴ፣ ሎፑ፣" ውእቸሂ፣ ሀንሬ፣ ወሳስደ፣ ስማ፣" በስሙ፣ ፣ 5 ብአሲቱ፣ አዳተኔዕስ። ወሴምስ፣ ነበሬ፣ ምስሰ፣ አውሁ፣ ኖሳ፣ ወሐነዴ፣ ሀንሬ፣ በአድ፣ አቡሁ፣ ንበ፣ ፣ 6 ደብር፣ ወጸውው፣ ስማ፣ ውእትሂ፣ በስሙ፣ ብአሲቱ፣ ሴዴትቴልባብ። ወናሁ፣ አህጉር፣ አላንፑ፣ ፣ 7 "ሥሳስ፣ ቅፋብ፣ ሱባር፣" ደብርነግ ሴደቃቴልባብ። ቅድሙ፣ ንዴ፣ ደብር፣ በጽባብሁ፣ ወ"ነኤልተ ማሕካ፣" ንዴ፣ ሰሜን፣" አደተኔዕስ፣" መንንሰ፣ ባሕር። ወ"አስ፣ ውጥደ፣ ሴም፣ አላም፣ ወለሱር፣ ፣ 8 ወደርቴክስድ፣ ዝንቲ፣ ተወልደ። ክልሕ፣ ዓም፣ አምድኅሬ፣ የ አይላ፣ "ወሱድ፣ ወአራም።" ውሉድ፣ ነ ይደርቴክስድ፣ ዝንቲ፣ ተወልደ። ክልሕ፣ ዓም፣ አምድኅሬ፣ የ አይላ፣ "መውድ፣ ወአራም።" ውሉድ፣ ነ ይደርቴክስድ፣ ዝንቲ፣ ተወልደ። ክልሕ፣ ዓም፣ አምድኅሬ፣ የ አይላ፣ "መውድ፣ ወአራም።" ውሉድ፣ ነ ይደርቴትስድ፣ ዝንቲ፣ ተወልደ። ክልሕ፣ ዓም፣ አምድኅሬ፣ የ አይላ፣ "መጥድ፣ ወለት። መንወካ፣" ወተኔራስ።

¹ Emended with Gen. ix. בי עבר עבר איים from איים איים זואריים זוא זויים זואר זויים • መደስፍሕ: A C D, but Gen. ix. 27 supports B. A adds PEC: 6 Gen. ix. 27 omits. 7 7-0Com A. * A omits. * A omits: B omits 19: C omits 100λ\$: ™ Gen. x. 6 💆 Xoús. 11 90 mas 1 A: 90 Tag: CD: Gen. x. 6 0730 Mespair. 18 Gen. x. 6 DIB Φούδ. ካ ለነጽ፡ A. ¹⁴ A adds ውስቸይ ¹⁵ ስም፡ B. Th: C D; cf. Eutychius of Alex., Annales, p. 35, Nahlat; Syr. Frag. محصص ; A omits ኔኔላተማሉክ: በመየ: በማ: በአቢቸ: through homeoteleuton. ACD. ¹⁸ A C D omit. 10 R.O.O: B. » አደተነቤስ: A ; አይታነቤክ: C ; አባቲንበስ፣ D; Syr. Frag. مالكاندار. " ሴዴቃቴል: ባብ: B; ሴዱቃቴልባብ: C; ስደቃነቤልባብ: D; Syr. Frag. שולים שי שחוד: ቅራብ: ሎቦር: A. 22 RAC: A B. ናሉልትማሉክ: D. **᠉** ሰሜኑ: B. ማ መስዳታኔሴስ: C D. * Emended with Gen. " I have transposed \90 \2.12; after 990; from xi. 10 (cf. x. 1) from To-A.C: » ዘአይሩ: A B C D. n Emended with before han; with Gen. xi. 10. Gen. x. 22 from ሕራም: ወልደ፡ B; ሕራም: ወሰደ፡ C; A D read defectively አራም፡ **። ያፈድ**፣ A; **ኢያ**ፈተሃ፡ B C: **ያ**ፈተ፡ D. **። ሓሜርሃ**፡ A; **ወንሜርሃ**፡ B C D. **ሥ ማገ-** 77; A B; ማን 77; C D. S Emended with Gen. x. 2 MSS, add 7. from ኢዮኢዮተቤል: A; ኢዮአዮተቤን: B; ኢዮአዮ: ተቤልን: CD. Before ተቤል: LXX add * ስምስካሃ: A; ምስካሃ: B D; 'Ελισά against Mass, and text. B C D omit. ምስክሃ; C; LXX Moσόχ. * ቴሬስሃ; A; ቲሬስሃ; B; ቲሬስሃ; C; ወቲራውብሃ; D; LXX Octoas.

» እስነ ውሲደ፡ ኖሐ፡ ወ'በ'ዕሥሩ ወሰማኒቱ፡ ኢየቤልውሳት፡ አንዚ፡ ኖሐ የአዠዚ፡ ሥርዐተ፡ ወ'ተአዛዘ:! ሰ'ውሱይ፡ ውሱዱ፡[፣] ወዙሎ፡ ዘደአምር፡ ፍትሔ፡ ወእስም0፡ ሳዕሰ፡ ውሱዱ፡ ከመነ ዶንበሩ፣ ጽድቀነ ወከመ፣ ዶክድኑ፣ ኃፍሪቲ፣ ሥጋሆሙ፣ ወከመ፣ ዶባርክዎ፣ ለዘፈጠርሙ፣ ወደክብሩ፣ አበ፣ ወእሙ፣ ወደፍቅሩ፣ አሕዱ፣ አሕዱ፣ ቢጽ፣ ወደዕቀቢ፣ ታፍሶሙ፣ አምዝሙት፣ »፣ ወርዙስ፣ ወእምዙሱ፣ ዐመዊ። እስሙ፣ በአንተ፣ "ዝንተ፣ ውለስተ፣" ኮክ አይኅ፡ ሳዕለ። ምድር፣ አስመ፣ በአንተ፣ ዝሙተ፣ ዘዘመዉ፣ ትጉሃን። አምትአዛዘ፣ ዘነመው፣ *ቢድኅሬ፣ አዋልይ፣ ሰብእ። ወነሥት፣ ስሙ፣ አንስተካ አምተከሲ፣ አለ፣ ታረዩ፣ ወ¹¹7ብሩ፣ መቅድው፣ ርዝስ። »» ወወሰዱ፣ ውሲደ፣ ናሬዲም፣[»] ወዙስም፣ ኢይትማስሱ፣ ወይበልዕ፣ አሕዱ፣ አሕዱ፣ ካልኦ፣[»] ወቀተስ፣ ዶርባስ፣ ስናፊል፣ ወናፊል፣ ቀተስ፣ በ*ኢልዮ፣" ወኡልዮ፣" ለ"አ习ሲ፣ አመስደው፣ 23 ወሰብስኒ፣ ቢዲ። ወዘሴ፣ ተስራጠ፣ ይ7በር፣ ዐመባ፣ ወከመ፣ ይከዐው፣™ ይመ፣ ብዘታ፣™ »4 ወመልአት፣ ምድር፣ ዐመጫ፣ ወእምድኅረ፣ *አበቡ፣ ስሙ፣ በ*አራዊት፣ ወአዕዋፍ፣ ወ*ዠሱ፣^ክ ዘይትሐወስ። ወዘያንሶሱ። ጳስ፣ ምድር፣ ወተክዕው፣ ዴም፣ ብዙጎ፣ *ጳስ፣ ምድር፣ ወዙሱ፣ »፤ ሕሲናሁ፣ ወሬቃዱ፣ ለሰብእ፣ ይኔሲ፣" ከንተ፣ ወ°እኩና፣" በዙሲ፣ መዋዕል። ወ°ዴምስሰ፣" እግዚትብሔር፣ ዙሎ፣ እምክ[»] 78፣ ምድር፣ በእንተ፣ አክኒ፣ ም**ን**ባር**ሙ፣ ወ**በአንተ፣ ደም፣ 26 lihoo.; ማእክሲ፣ ምድር፣ 'ደምሰስ: ዙሉ።" ወተረፍክ እነ፣ ወአንትሙ፣ ደቂቅና፣ ወ'ዙሴ፣" ዘቦል፡ ምስሌi፡ ውስተ፡ ታቦት፡ ወናሁ፡ እi፡ እራኢ፡ ቅድሚና፡" ም7ባፊክሙ፡ ከመ፡ ዘኢኮዝነሙ፡ ዘተሐውሩ፣" በ"ጽድቅ፣ አስመ፣ በ"ፍናተ፣ ሙስና፣ ወጠንክሙ፣ ትሎሩ፣ ወ"ትትፋለጡ፣ አሕዱ፣ ሕስዱ። እምክ ቢጹ፣ ወትትቃንሉ፣ ዝንቶ፣ ምስሲ፣ ዝንቶ፣ ወከመ፣ ኢትሂልዉ፣[።] ኅቡረ፣[።] »፣ *አውሲድና፡ አሐዱ። ምስበ፡ እጐሁ። እስሙ፡ እሬል፡ እነ፡ ወናሁ፡ አጋንንት፡ አስሕተ፡ *ወጡ፡፡

¹ B omits. * 公の名 A. ¹ ኢዮቤሴው፣ A. ሳ ወሕንዘ፡ A : ሕብዛ፡ B. A adds nonth ' ተአዛዛተ፣ B. A C D trans. before **PCOT**: ከሴ፣ and trans, after ዘደአምር፣ ወከሴ፣ B: ከሴ፣ C D. ' ወፍትሔ A C D., 10 *ያ*ፈቅሩ፣ A. 11 (LR 00"; A. 15 150; B. 14 40: A. " ትጉሃክ ሰማይ፣ A: ¹⁶ A omits. 17 A B omit. ³⁹ ክልሕ A. *** ደርብሕ**፡ A C. ¹¹ አሊዮ፣ B. " twin B. * £7-0C; A. " Lhoma B. " AHT: A; TRA: BC; but D is right, cf. Enoch ix. 1 AHT: Lon Hethoo: * Emended with Enoch vil. 5 (1.00)... All harts from has there C D. For Hiror: A reads Hir: and B others: ²⁷ B C D omit. **"** ዘይትሐወስ; so Enoch vil. g = ipmerá: it may however stand for lyoue and H.P.M. for ipmerá. 29 = iprerá probably; see Enoch vii. g. » ይሕሲ ለ. ³¹ እክየ፣ A. ^ል አምዝስ፣ B. MSS. add 7. **» ደም**ሰሴ B. " A D omit: Ahr on C. ₩ £0: A. " Hen A. " ኢተሰውሩ B: A D omit. **፟** ቀዳሚኒ B C D. እንተም: ዘተሰውሩ: C D. " 02t A: B. " **† LA**m; **%**: **%** A. " ATUAM: C D. " ውሴድየ: ¥ A.

ምትኩ ትክዐዉ። ደመ፡ ሱበእ፡ ውስተ፡' ምድር፡ ወትደመበቡ፡ አገትሙሂ፡ ኢምግጸ፡ ምደር።' እስመነ ዙሲ: ዘይክው፣ ደመነ ሱብእ፣ ወዙሲ፣ *ዘይበልዕ፡ ደመ፣ ዘዙሲ፡⁷ ዘሥጋ፡ ይደመሰሱ፡ 28 ከተሙ፣ አምድር።⁷ ወኢይተርፍ፣ ዙሲ፣ ሰብእ፣ ዘይበልዕ፣ ይመ፣ ወዘይክ**ዕ**፣ ይመ፣ ሰብእ፣ 29 **ፈ**በ፡ ምድር፡ ወኢይተርፍ፡ ሎተ፡ ዘርእ፡ ወደኃፊት፡ በታሕተ፡ ሰማይ፡ ሕደው፡ እስመ፡ ውስተ፡ ሲአል፣ የሰው*ት*፣ ወውስተ: •መካዝ: ዘ¹¹ደይዝ: ይወርዱ፣ ወ¹¹ውስተ: ጽልመተ: ¹¹ •ማዕምቅ: የአትቸ፣ ከስማካካ በምት፣ ጸዋን። "ከሰ፣ ደም፣" ኢደስተርኢ፣ እምክሰ፣ ደም፣ ሳዕሴክሙ: 30 ዘውእቸ፣ በኵሲ፣ መዋዕል፣ ዘጠባስከሙ፣ ኵሲ፣ አርዌ፣' ወእንስሳ፣ ወዘይሰርር፣ ዳበ፣ ምድር፣ ወ7በሩ፣ ምጽዋተ፣ ሳዕሰ፣ ነፍስክሙ፣ በደፊኖቸ፣ ዘ*ይትክዐው፣ ^{ነነ} ዳበ፣ 7ጸ፣ ምድር። ወኢትኩኑ: 3፣ ከመነ ዘይበልዕ፣ ምስሲ፣ ዴም፣ ወአጽገን፣ ከመ፣ ኢይብልዕ፣ ደመ፣ በቅድሜከሙ፣ ድፍፉ፡ ዘሥጋ። ወ*ኢ፣•ታብልዕዋ፣" ለነፍስ፣ ምስለ፣ ሥጋ፣ ከመ፣ ኢይኩን፣" ዘ^ካይት ነውሥ፣ * ደምክሙ፣ 3፣ ዘነፍስከሙነ" አምአደነ" ዙሲ፣ ዘሥጋ፣ ዘዶክው፣ ደበ፣ ምድር። አስመ፣ ምድር፣ ኢትነጽሕ፣ 33 እምክ ዴም፣ ዘ^ወተክዕው፣ *ሳዕሴሃ፣ አስመ፣ በደመ፣ ዘክዐዎ፣***** ተነጽሕ፣ ም.ድር፣ በጽሴ:* ተዝምዓ።" ወካይአዜ"ኒ። ውሱድየ፣" ስምው፣ 7በሩ፣ ፍትሐ። ወጵድቀ፣ ከመ፣ ትተከሱ።" 34 በጽድቅ፡ ውስተ፡ 7ጸ፡ **ነ**ተሱ፡ *ምድር፡ ወይ* ተሌዐል፡ ክብርክሙ፡ በቅድመ፡ አምሳከየ፡ * ዘአድን፧ 'ኔ፡ ^ኣ እም!፡ ማየ፡ አይኅ። ወናሁ፡ አንተሙ፣ ተሐውሩ፡ ወ*ተሐንጹ፡ ለከሙ፣[»] አህጉረ፡ ወትተክሱ፡ 35 ፍሬሁ: ዘኢ*ይተቀሠም:" አምዙሱ: ዘይተበሳዕ:" ወበንመት: ራብዕ:" ይተቁሰም:" ፍሬሁ: *ወደዐር7፣ ቀዳሜ፡ ፍሬ፡" ዘይ**ሥ**ጠው፣ ቅድመ፡ እንዚሕብሔር፡ ልዑል፡ *ዘፈጠረ፡ ሰማየ፡[፡]

¹ A trans. ¹ ውሱድየ፣ A D. ¹ አፈርህ፡ እነ፡ አፈርህኩ፡ አፈድፌደየ፡ A. * A0: A. * 78: B; 78: C D. 7 A omits. * B C D omit. ⁴ ኢትክዐዉ: A. " Locti A. " orbi A C D. " Locki A. " A C D • **ዘርአ**፡ A B. ¹⁴ ጽልመተ፣ B. ¹¹ ወመንምቅት፣ ወየአትፑ፣ ዙስ፣ A. 16 with Lan: A. ¹⁷ **ይትከው ገ**፣ **A ; ይትካ**ው፣ በደፊዋቸ፣ B. ¹⁸ A B C omit. 19 100 hops A. MA B omit. ¹¹ ተብልዕዋ፣ B ; ተብልዐዋ፣ C D. ²¹ A omits ; ኢይኩቱ: C D. * እ A. * ይትታሠሥ: A; ይትታሠው: B; ይትኘሠው: C. ። አምኔክሙ: ደመከሙ: እምነፍስክሙ፣ A. " አምክ A : አምዴ፡ B. " አምዝ፡ B C D. 25 A omits. For O. Low: Hhop: C reads O. Low: Hhoo: and D O. Low: Hthoo: " ዙሲ: A. *** ተዝም** ደ፡ A ; **ተዝም** ደ፡ ምድር፡ C D. ¹¹ B omits. ***** ሂ፡ B. ³² ደቂቅየ: A. " Cትዕ: A D. " Emended by Dln. from ትትክሲ። " አምባክቤ A. *** ተኃንጹ:** B. ***** ዙሴ: A. **∽ ዕ∂:** Α. ⁴⁷ ፮ ለ. **4 ይትቁሰም**: A. " ራብዕት: A. ⁴ ለበሲ*ያ*ቱ: B. **" ይተቁደሰ:** BC: **ይተቀ**ሠም፡ D. **"** A omits: መየዐር?: ቀዳሚ: ፍሬ: C D. 『 ፈጠሬ: ሰማይ: B.

PEGIA B. * A adds Hæðirfi ሳ ወቀዳሜ፣ B; • ምሥዋዕ፣ H A. ቀዳሚ፤ C D. ⁶ A omits. 1 39th 900 Tr A. If the context refers to the same subject as Deut. xv. 1, 9, then we should expect 1.10: • ተሕድጉ B; ተኅድንቃ C D. instead of 35th A D omit. 10 hapth AHH: A. 11 (\$54 A: \$54 D. ¹⁹ B omits. ¹³ ሕዘዛ፡ A. " 54: A D; ሂኖ**ታ**፣ B. " በ*ቀዳሚደ*ን፣ ኢዮቤሴውስት፣ A. " **ትዝም** ደ: A D. " ሳብእ፣ A : ¹⁶ A adds **ባዕሴሆ**ሙነ ¹⁹ ው**ስ**ዱ፡ A. ሰብአ፡ D. * KOHA. ⁸¹ አዮቤሴው፣ A. " GALP: B; Syr. Frag. each lab last. **።** ወለተ: ሶስን: B. not found in Sam., Mass., Syr., Vulg. Seems a corrupt addition. B trans. **»** ውስቲቹ፡ ለ. ²⁰ Emended from እዕለዋ: 31 Cf. Cedrenus i. 27 èv αὐτοῖς ἐξημάρτανε; Α om. λ9". * ትምህርት: H B C. ¹³ Em. from ኢድሬአየ፡ A; ይሬአየ፡ B C D. ³⁶ ፀሓየ: ወወር**ጎ**: ወከዋከብተ: A D. **"** ወውስተ: B D. ³⁷ ጸሐፈ: A C D. e Em. from አበዳይ፡ B: አብደይ፡ A; with Schol. A B; ማልስት; D. * ማልካ; A. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη καιναν μελχα θυγατηρ μαδαι υιου ιαφεθ; Syr. Frag. La " OAL: A: OALT: CD. " 107: A. " A trans. " OAL: OAL: A.

ሎች ብእሲተ፣ ወስማ፣ የሙሕክ ወሰተ፣ ኩሴድ፣ አታወ፣ አውሆ፣ [ሎች፣ ብእሲተ፣]፣ በቀዳሚ፣ ወበመሳሳነ **ኢኖቤልው፣ በሱባኒ፣ ኃም**ስ፣ በቀዳሚ፣ ዓመቱ። ወ'ወሰደት፣ ሎቱ፣ ወልደ፣ በኃምስ፣ 7 **የመቸ፣ ወጸው**0፡ ስ**የ**ግ አቤር፣' ወነሥሕ ሎቸ፣ ብእሲቲ፣ ወስማ፣ ሕዝሩድ፣' ወለቲ፣ ኔብርድ፣ በ'መሳሳ፣ ወክልአቸ፣' 'ኢዮሴልው፣' በሰባኔ፣ ሳብዕ፣ በ'ማልስ፣ ዓመቸ።' ወበሳድስ፣ ዓመቸ።' 8 ወሰደት፣ ሎቹ፣ ወልደ፣ ወጸው0፣ ስም፣ ፋሴክ፣ አስመ፣ በ*መዋዕል፣" Hተወልደ፣ ሕንዘቲ ደቂቀ፣ ዋሳ፣ ይትክፈብ፣¹⁰ ሎሙ፣' ምድረ፣ በእገተዝ፣" ጸውዐ፣ ስሞ፣ ፋሌክ። ወተካፋሲ፣ በእኩይ፣" 9 በበዶናቲሆሙ፣ ወነፖርዎ፣ ሰዋጎ። ወከነ፡ በቀዳሚሁ፣ 'ሠሳሳ፡ ወሠለስቱ።' ኢዮቤላው። ነዕ መከፈልዋ: ሲምድር: ሥለስቲ፣፣ መክፈልቲ፣ ሰሴም፣ ወለካም፣ ወለደፈት፣ በበ፡ ርስቲ፡ በቀዳሚ፣ ንመት፣ ^ከ በሕብዱ፣ ስብኒ እንዘ፣ ይዘበር፣ ሕብዱ፣ እምኔክ አስ፣ ተፈነውክ፣ ፕቤሆው። ወ³ጸው**0**; ደቂቅ፡ ወቀርው፡ ንቤሁ: እሙንተ፡ ወደቂቅሙ፡ ወ*ከፈለ፡ ምድረ፡ በዑብዩ፡ ፡፡ ዘይእናዘ፣ **ሠ**ለስቲሆሙ፣[፣] ውስዱ፣ ወሰፍሔ፣ አደዊሆሙ፣ ወነሥቱ፣ መጽሐፈ፣ አም*ኅፅ፧። **የኖኅ፡ ሕ**ቡሆም።" ወወጽሕ፡ **የ**በመጽሐፍ፡ ዕባሁ። ለሴም፡ ማእክለ፡ ምድር፡ ዘይእኅዝ፡ 12 ሰርስቲ፣ ወሰውሲዱ፣ ሰትውልድ፣ ዘሰዓለም፣ አማአከሲ። ደብረ። ራፋ፣ አሙባኔ፣ ማደ፣ ወ°የሐውር፣" እስከ: " ሶበ: ይቀርብ: " ኀበ: ማየ: ቀሳደት፣ አም*ኀበ: " ይወፀኢ: ዝንተ: ፈለን፣ ወደክው: *ማድቲሁ፣ ውስቲ፣ ባሕረ:* ሜአቲ፣" ወ'የሐውር:" ዝንቲ። ፈለን: ውስተነ" ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወዘሴ፣ ዘመንገለ፣ ደቡብ፣ ሲደፈት፣ ወዘሴ፣ ዘመንገለ፣ 78፣ ሰሜን፣ ለሴም። ወ'የሐውር፣ አስከ፡ ሶበ፡' ዶቀርብ፡ ካራሱ፡" ዝውእቸ፣ ውስተ፣ ሕፅ፡፡ ልሳን፡ አኘተ፡ 13 ትኔጽርነ" መንፖሲ፣ ሰሜን። ወየሐውር፣ መክፈልተ፣ አንተነ² መንፖሲ፣ ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወየሐውር፣ ₁₄ ርቸው እስከ ይቀርብ መንገሲ፣ ዕረቢን፣ ሲልሳን፣ እንተ፣ ትኔጵር፣ መንገሲ፣ ሲሜን፣ አስመ፣

¹ Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη σαλα μωαχα θιγατηρ χεεδαμ πατραδελφου avrou; Syr. Frag. en? Las lasso. Seems a corrupt addition. * Emended • አዮቤሴው፣ A. by Din. from 03007; 4 Ø A. A omits. ⁷ አውር: B. * Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 youn esep asoupa buyanno respond; Syr. Frag. [301] ያ A. ነው መሳሰ፣ ዓመቱ፣ ዓመቱ፣ B. ። ዓመቱ፣ B. 19 0090A: A. ¹² A reads ተካፈብ፣ and trans. before ደቂቀ፣ ¹⁴ ወበአንተዝ: A C D. ¹⁶ በአክድ፡ B. и фора. 17 ра. 18 900 F: A. " H¥ A. ። ተፈኖት A B. PO 75 A. *** ቀ**ረበ፡ B. B omits. * ክፈለቱ B D. * ኃቤሆሙ: A B. * ውስዱ A. **፡•** መጽሐፌ፡ ዕዓ፡ A ; A trans. በመጽሐፈ፡ ዕባሁ፡ C: መጽሐፈ፡ ዕባዩ፡ D. ⁸¹ ወእማእከሲ፡ A. " *e.*ac: B. **።** ራፍ፡ A D. * A adds @370: * Emended from ? ho-4: ™ እስሙ: B. ** Emended from Lactor ** or her B. ** B C add hyper o (B omits) ይወፅእ፡ ዝንፑ፡ ፈለ7፡ • ማደት፡ እስከ፡ ባሕር፡ Α. " *ሚአ*ት: C D. 4 ያሐውሩ: A. **"** ውእቱ፣ A. " እስከ፣ B. " ክራን፡ A. **4 ት**ያጽር፣ B. 47 ይ**ቁር**ብ፣ A.

u ዛቲ፣ ባሕር፣ ስማ፣ እሳክ ባሕረ፣ ንብጽ። ወትግምጽ፣ እምህየ፣ መንፖሲ፣ ስሜት፣ መንፖሲ፣ ስፋን፣ ሰባሕር፣ ዐቢይ፣ ውስተ፣ ከናፍረ፣ ማድት፣ ወተሐውር፣ መንፖሲ፣ ዐረር፣ ዐፍራ፣ ወ*ተሐውር፣ እስክ፣ ተቀርብ፣ ታበ፣ ማየ፣⁷ 2ዮን፣ ፈለን፣ ውመንፖለ፣ ሰሜኑ፣ ለማየ፣ 2ዮን፣ 16 መ**ን**ፖሲ፣ *ድንጋጉ*፣ ለዝ፣ ፈለ7። ወተሐውር፣ መንፖሲ፣ ጽባሕ፣ እስከ፣ ሶቢ፣ ተቀርብ፣ ንቢ፣ *ግነት፣ ዘ"ኡዶም፣ መን7ሲ፣ ሰሜኑ፣ ለሰሜን፣ ወአም*ድባሔሃ፣ ለዙሳ፣ ምድረ፣'' ኡዶም፣ ወ*ሲነሦሱ፣ ድባሕ፣ ወይትመየጉ፣ ውስቲ፣ ጽባሕ። ወይመጽአ፣ እስከ፡ ይቀርብ፡ መንፖለ፡ ጽባሒሁ፡ " ሲደብር፡ ዘስሙ፣ ፣ን ራፋ፣¹³ ወይወርድ፣ መን**7ሲ፣ ጽን**ፉ፣¹⁴ ለሙባአ፣¹⁵ ጤና፣ ፈለ**?**። ዛቲ፣ መክፈልት፣ ወፅአት፣ በ¹⁶ዕፁ፣ 18 ሰሴ*ም፣ ወ*ሰውሱዱ፣ ለእሂዞታ፣ ለዓለም፣ ለ^ህትውልዱ፣ እስከ፣ ለዓለም። *ወተፈ*ሥሐ፣ ኖሩ፣ በ•ትገቢቸ:" እስመ፣ ይቤ፣ ይትባረክ፣ እንዚአብሔር፣ •አምሳኩ፣ በ"ሴም፣ ወይላድር፣ 19 እንዚሕብሔር፣ ውስተ፣ መሓድፊሁ፣ ለሴም። ወአአመረ፣ ከመ፡ 7iti²² ኤዶም፡ ቅድስቲ፣ ቅዱሳጌ፡ ወማኅደሩ፣ ለእንዚአብሔር፡ ውእቲ፡[»] ወደብረ፡ ሲና፡ ማእከሰ፡ *ገዳም*፡[»] ወደብረ፡ ጽኖገ፣ ማእከሰ፣ ሕንብርታ፣ ለምድር፣ **ውለስቲ**ሆው፣ ዝንቱ፣ *መንጻረ፣ ዝንቱ፣ ለ*ቅድስት፣* 2፣ ወእን!Lሕብሔር:* እስከ፣ ለዓለም። ወእእመረ፣ ከመ፣ መከፈልተ፣ በረከት፣ ወነቡራኬ፣" በጽሐ፣ ለሴም፣ ወለ*ውሱዱ፣ ለትውልድ፣ ዘለዓለም፣" ዙሳ፣" ምድረ፣ ኤዶም፣ ወዙሳ፣" ምድረ፣ ባሕረ:" ኤርትራ: ወዙሳ፣ ምድረ፣' ጽባሕ፣ ወሀንደኬ፣ ወበኢርትራ፣ ወአድባሪሁ፣ ወዙሱ፣ ምድረ፣ ባሳነ" ወዝሳ፡" ምድረ፣ ሲባኖስ፣ ወደሰድተ፣ ከፍቸር፣" ወ*ዠሉ።" ደብረ፣ ሰኒር፣" ወአማና፣ ወደብረ: አቡር: ዘደቡብ: ወ*ዙሳ:* ምድረ: ኢሳም: አቡር: ወባቤል: ወሱሳ3: ወ*ማዕዳይ:* መ*ክሲ: * አድባረ: አራራ*ት: ¹ መ*ክሲ: * ማዕዶተ: ባሕር: ዘማዕዶተ: ዶብረ: * አሱር: ዘመን7ሲ!

A omits. 5 000, LIA; On LIB. So B also in vers. 12, 14. ¹ ከንፌረ፡ A. 4 02-0: C D. • ወፋሩ፣ Λ : ዓፌሩ፡ C : ዓረፋ፡ D. **የ** ለውር፣ ለ. 7 99£1 A. • 783: B C D. ' ሰሜዝ A. [™] 7ያት፣ B. [™] ጽባሔሁ፣ ለአየሱ፣ ምድር፣ ዘ A. " **ጽባ**ሐቲሁ፣ B. 13 64: A. " 874: A. 16 C D add 978: 16 00 B. " ወሰ C D. " መክፈልቱ: B. 10 ሰሜ: B. **» ቃሴ**: A D. **። ት**ንቤት: B. ²² ሕምባክ: B. **»** ንያት: B: " ይእቲኩ: A, which it trans. before በአ?"; ውስቲቱ: B; D trans. after @LAC: *** ሰ7ዳም**፡ B. *** ቅ**ድስቲ፡ A : **ቅ**ድስቲ፡ B. 27 A adds **ለ**እንዚሕብሔር: A D omit. For መእንዚአብሔር፣ አስከ: C reads መለበከ፡ እንዚሕ፡ ው ወልዱ፣ አስከ: ሰ**ንሲም:** Β. " ቡሩክ: A B: መክፈልት: ቡርክት: D. 31 @HA: A. ²² ባሕር፣ A. " 17: C; 10C; D. " hartC; A B C, but ningg, see Jer, xlvii, 4. " HAT B. " NZC: A; ALC: C; ALC: D. supports D. ™ σ008 £: B. > H1: B. **።** ባሕረ፡ A. of the A. Bomits. 42 A adds Ufr ። ሥናደትን B.

ውተምዕያ፡ ለ**የለም፡ ወሰብአ**ሲት**'**ይ' ተምዕዓ፡ እስሙ፡ ለምዕት፡ ቃለ፡ አርዌ፡ ምድር፡ ወበልዐት፡ ወዶቤብ። አብዝና፣ አበዝና፣ ሰነንዘንኪ፣ ወሰ 'ባዕር' ኪ'፣ በሐዘን፣ ለቆ፣ ውሱዴ፣ ውንበ፣ ምትኪ፣ 🕫 ምንባእኪነ ወውእተ፣ ዶኬገነኪ። ወለአዳምሂ፣ ዶቤሎ፣ እስሙ፣ ሰማዕከ፣ ቃሲ፣ ብእሲት ከ ፡ 25 ወበሳዕክ፣ አምውእተ፣' ዕፀ፣ ዘአዘዝኩክ፣" ከመ፣ ኢትብሳዕ፣ አምኔሁ፣ ርንምቲ፣ ትኩን፣ ምድር፣ በእንቲሕክ። አስዋክ። ወአሜከባ፣ ዶብቁልክ። ውብሳዕ፣ ታብስቲክ፣ በሐፈ። 78ቱ፣ አስክ፣ አመ፣ ትግብእ፡ ውስተ፡ ምድር፡" •እንተ፡ አምኔሃ፡" ተንማእከ፡ እስመ፡ ምድር፡⁰ አንተ፡ ወውስተ፡ ምድር፣" ት7ብእ።" ወንብረ፡ ስሙ፣ አልባበ፡ ዘማዕስ፡ ወአልበስሙ፣ ወሬነዎሙ፣ እምገነተ፡ 26 **ኡዶም። ወበዶእቲ: ዕበት: እንተ፣ ወፅአ: እም*7ነት: አዳም፣**" ዐጠነ: ሰመዐዛ: ሥናይ: ዕጣነ: 27 ስኋነ: ው'ቀንላቲ:" ውማና: ልብን:" ወ*ሰንበሲ:" በጽባሕ: ምስሲ: ትንማኡ: ፀሐይ: እምዕለቲ:" ከደነ: ንፍረት። ወበይእቲ: ዕለት: ተፈጽሙ፣ አፈ: ዙሱ: አራዊት: ወዘእንስሳ: ወዘአዕዋፍ: ፡8 ከገፈረ:* አሐይ፣፣ ወልሳክ አሐይ። ወ*ፌነው:* እም*ገነቲ:* ኤይም፣ ለዙሱ: ከሥጋ: ዘሀሎ: 29 ውስተ: 7ነተ:" ኡዶም: ወተዘርዉ: ዙሱ: ዘሥጋ: በበ: ዘመዶሙ: ወበበ: ፍጥረተሙ:" ውስተ: ፍትሐ; ሕ7; ይክድኔ፣ ኀፍሬተው፣ ወኢይተከሥቱ; ከመ: እስዛብ; ይትከሥቱ።** ወእሙ: 32 **ሥርቀ: ወርጎ: ራብዕ: ወፅሉ: አዳም: ወብλሲ**ቱ: **አም**ግነት:" ኡዶም: ወጎደሩ: ውስተ: ምድረ:™

[•] ምራአ: C D. • ተ*ም*ዕዐ፡ ሳዕሌሃ፡ A. A omits. 3 Z: B. A B omit. · σΩ A: σ B. ⁷ ወበሐዘ**ዝ**: A. • ም**7ባ**λኪ: A C D. **ነ አም**ውስተ: B : እምውስተ: ውስተ፣ C D-a conflate reading. " B adds ውእቱ። " 0170Ch: D. owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 17, which agrees with LXX iv rois ipyous our. Thus A B C agree with Mass. Type, Sam., and Syr. LXX implies , which it took apparently for בַּעֲבוֹרֶתְןּ, and so Vulg. " አስዋክ: C D. ¹³ Here to be taken transitively. Cf. Gen. iii. 18 mpy drareλεί. 14 በሃፈ፡ A B. ¹⁶ መሬት: ለ. " Here ጣውን 'P Gen. iii. 19 is taken as in LXX ሪይ ቪና. " We should expect or &T: here, but LXX has אָרָ alike for אַרָּטָה and ישָׁרָ and ישָרָ and ישָרָ. 18 A has @&T: twice in this verse against B C D, owing to Eth. Vers. of Gen. iii, 10. 10 A trans. before @-111: ኢዶም: A D; 711: ኢዶም: አዳም: C-a conflate reading of B and A. ³¹ **ቀ**ንአተ: A. **ው** ውዘአተ**ስ**: A. **። ልብ**፥ ለ. **»** ሰንብሳት፣ B : ሰንበልተ፣ C D. ³⁴ አመ: B. » ሬነዎሙ; ወሕው ፀሕሙ; A-a conflate reading. " hccci A. ²⁷ A puts in nom. Here again the influence of Eth. Vers, of Gen. iii. 23 @h@-@h; seems evident. > 75t; B. 31 717: B: A omits. **» ፍጥረታ:** B. ። በእንተዝ፡ B. * AHH: A C. **» ጽሳ**ት፡ B C. * ወይትከሦቹ: A. 37 B omits.

33, 34 አልብ፣ ውስተ፣ ምድረ፣ ፍጥረተው። ወ*ሰውና፣ አጻም፣ ስሙ ብእሲቸ፣ ሴተ።* ወ*ሌኮ፥* 35 ምስለ፣ ወልድ፣ እስከ፣ ቀጻሚ፣ እዮቤሌው፣* ወአምድኅረ፣ ዝንቸ፣ አእውራ። ወውእቸለ፣ ዶትፕብራ፣ ለምድር፣ በከሙ፣ ተምህረ፣ በ**7የተ፣ አዶም።

መ መበማልስ፤ ሰብጌ፤ በካልእ፤ አተቤሴው፤ መለድተ፣ ሰ*ቃፕ፤ ወበራብዕ፤ መለድተ፣ ለሕቤል፤
መበታምስ፤ *መለደታ፣ ለሕዋዝ፣ መሰቸ፤ መበ*ቀዳሚሁ፤ ለሕየቤሴው፤ ማልስ፤ ቀተስ፣ ቃና፤
ለሕቤል፤ አስመ፤ ተመከፈ፤ *ቀ-ርበና፤ ለሕቤል፤ መ *ሳቃየልሰ፤ * *ተመከፈ፤ መሥዋዕተ፤
መቀተስ*፤ በ7ዳም፤ ወ*ጸርታ፤ ደሙ፤ አምድር፤ ውስተ፣ ሰማይ፤ አንዘ፤ ይሰኪ፤ በአንተ፣
ተ የተከ፤ መ *ዘሰፎ፤ እንዚአብሔር፤ ሰ*ቃና፤ * የለአንተ፣ ሕቤል፤ በአንተ፣ ዘቀተስ፤ መንብሪ፤
ተ የተ ነ፣ ዳበ፤ ምድር፤ *በአንተ፣ ደሙ፤ አንታሁ፣ ወረንሞ፤ በደበ፤ ምድር፤ መ መስአንተ፣ ዝንተ፤
ተ ጽስፈ፤ ውስተ፣ ጽኅተ፣ ሰማይ፤ ርጉም፤ ዘይዘብጥ፤ ካልአ፤ በ*አከይ፤ ወ*ይብር። ከትሎሙ፤
አለ፤ ርአዩ፤ መሰምዕ፣ ይኮን፤ መሰብለ፤ ዘርአየ፤ መል፤ንረ፤ ይኮን፤ "ርጉሙ፤ ከማሁ፤
መበአንተዝ፤ ንሕነ፤ *ናየድዕ፤ መጹሕ፤" ቅድሙ፤ አንዘአብሔር፤ አምባክ፤ ዙስ፤ "ተመደ፤"
ተ ዘይከውን፤ ውስተ፣ ሰማይ፤ ወምድር፤ መዘበብርሃን፤ መ ተበግጽልሙት፣ መዘበዙሲ። መሀለዉ፤
አጻም፤ ውብአሲቱ፤ አንዝ፤ ይባህዉ፤ በአንተ፣ ሕቤል፤ አርባዕተ፣ ሱባኔ፤ ዓመት፤ መሰራብዕ፤ ዓመት፤
"ዘሱባኔ፤ ኃምስ፤" ተፈሥሔ፤ ወሕአመራ፤ አጻም፤ * ጻንሙ፤ ለብአሲቱ፤ መወለደት፣ ስተ፣ መልደ፤
መስመተ፣ ስተ፣ ሴት፤ አስሙ፤ ይቤ፤ አንሥል፤ ሰ፤፤ አንዚአብሔር፤ ዘርል፤ ውስተ፣ ምድር፤ ካልል፤

ችዋ: B. LXX (Gen. iii. 20) has here Zwý, and in iv. 1 Eőar. Vulg. has here Heva. hi: A. ¹ ኢዮቤልው: B. ¹ በውስተ፡ A. ⁷ ኢዮቤልው: B. • **ቃ**ያል: ለ. ' ወሲደት: ኤዊን: A. » **ቀዳሜሁ**፣ A. " ተወክፍት: B D. " እምእዴሁ፣ ቀተርባኖ፣ B; እምእዴሁ፣ ቀተርባ፤ C D. B omits. ¹⁴ አምአይ፣ B D omit. If appropriate belongs to the text, it agrees with the twofold translation of ingip, which LXX gives in Gen. iv. 4, 5 dapa and durias. Eth. Vers., like the Vulg., rightly gives the same rendering both times profit and " A adda AXXV: " PRCM: B. " HPAN: A; PAN: B; PAN: munera. CD, but A is clearly right. Cf. Enoch xxii, g, 6, where it says of Abel's voice Lands እስከ: ሰማይ፣ ወደሰኪ፣ **" ተቀት**ሲ B. ™ THAC: A. 91 A omits: C D omit the second nart Explicable only as a corrupt transliteration of y? Gen. iv. 14. 22 COL: OL778: A. This reading is borrowed exactly from Eth. Vers. of Gen. iv. 12. as the scribe did not understand 1-7: CO-L: O.C. 77-8: is a rendering of order and τρέμων (LXX). M A adds HA: **» አኩ**ይ: A. **» ይ**ቤሲ፣ B. D omits. **B** C omit : (1900) D. MA omits. MA puts in nom. " C D add for Oh: ³⁶ A trans. ; **መጻአ**ዘ **ናይድዕ**: C D. " Oltin A. ዘበ*ዝስ*ተመ። A. 35 B omits.

ህናነተ፣ አቤል። አስመ፣ ቀተስ። ቃናነ። ው'በቡባኔ፣ ሳድስ፣ ወሰዳ፣ ሰአዙራ፣ ወሰቹ። ወነሥኔ፣ 8, 9 ቃናነ፣ ሰ*ላዋነ፣ አተና፣ ሎቸ፣ ብእሲተ፣ ወወሰደት፣ ሎቸ፣ ኤኖሕሃ፣ በፍጻሜ፣ ራብዕ፣ ኤኖቤልዉ። ው"በሕሐዱ፣ ግምነ፣ ዘቡባኔ፣ ቀዳሚ፣ ዘ"ኃምስ፣ ኤኖቤልዉ፣" ተሐንጹ፣ ሕብደት፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወሐነጹ፣ ቃናነ፣ ሀገረ፣ ወሰመደ፣ ስማ፣ በስመ፣ ወልዱ፣ ኤኖሕ። ወአዳም፣ አአመራ፣ ፣፡፡ ሰሔዋ፣ ብእሲቸ፣ ወወሰደት፣ ንዴ፣ ተስንተ፣ " ደቂቀ። " ወበ*ቡባኔ፣ ኃምስ፣ " ዘኃምስ፣ ኤኖቤልዉ። ። ነሥል፣ ሴት፣ ሰ*ለዙራ፣ አታና፣ ሎቸ፣ ብእሲት፣ ወበ*ራብዕ፣ " ወሰደት፣ ሎቸ፣ ሂኖስሃ።"

ውእቸ;" ቀደመ፡" ጸውፆ: ስመ፡ እንዚሕብሔር፡ በፈበ፡ ምድር። ወበሳብዕ፡ ኢዮቤልው፡" 12,13
በሱባኔ፡ ማልስ፡ ነሥሕ፡ ኤኖስ፡" ኖችምሃ፡" አኅተ፡ ሎፑ፡ ብእሲተ፡ ወወለደት፡ ሎፑ፡" ወልደ፡
በማልስ፡ ዓመት፡ ዘታምስ፡ ሱባኔ፡ ውስመየ፡" ስም፡ ቃይናን። ወበ ፍጻሜ፡ ሳምን፡ ኢዮቤልዉ፡" 14
ነሥሕ፡" ሎፑ፡ ቃይናን፡ ብእሲተ፡ ሙሕሌሴትሃ፡" አኅተ፡" ወወለደት፡ ሎፑ፡ ወልደ፡ በታስዕ፡
ኢዮቤልዉ፡ በሱባኔ፡ ቀዳሚ፡ በማልስ፡ ዓመት፡ በሱባኔሁ፡ ለዝ፡ ወ*ጸውዕ፡" ስሞ፡ መሳልል፡።
ወበካልሕ፡ ሱባኔ፡ ዘንሥር፡" ኢዮቤልው፡" ነሥሕ፡ ሎፑ፡ መሳልል፡፡ ብእሲተ፡ "ዲናሃ፡ ወሰተ፡ 15
በራኪልል፡ ወሰተ፡ አኅተ፡ አቡሁ፡" [ሎፑ፡ ብእሲተ፡]" ወወሰደት፡ ሎፑ፡ ወልደ፡ በሱባኔ፡ ማልስ፡"
በሳድስ፡ ዓመቱ፡ ወጸውዕ፡" ስም፡ ደሬድ። / አስመ፡ በመዋዕሊሁ፡ ወረዱ፡ መሳልክተ፡ አንዚአብሔር፡

A adds Horrer a duplicate rendering, which it borrows from Eth. Vers. of Gen. iv. 25, being in its turn a rendering of LXX by difference. But B C D render Massoretic text וים הרנו שי more exactly. **' ቃያል**: ለአውል: A. ³ B omits. **• ቃ**ያል: A. * λΤ A; Syr. Frag. Jam?. Epiph. vol. ii. p. 284, Σαυή, cf. Schol. Lagarde r on Gen. iv. 17 ή γυνή Κάϊν 'Ασαούλ. ΆΡλ: probably corrupt for ሕዝዋλ: **ጎ አ**ታተ: A. • 6-00; C D. • **ኢ**ዮቤል: A. 10 A omits. 11 🟅 A. 12 A A; B omits. ¹⁰ ኢዮቤሴው: A. 14 194: A. 16 ed: B. " ብዙታክ A. 18 ልዙራ: B. " ራብዕ: A. 31 So LXX (Gen. iv. 26) ovros and Vulg. iste. Hence for in Massoretic text we should probably read in. @@AF: A C D. moni: \$4.72: A C D, but this seems a conflate reading of which B represents one constituent. PROP or Only would imply 500 also Vulg. coepit. LXX jamoor points to אָהָה. Both this and אָהָהֶל Aq. אָהָאָל may have arisen from הַהֶּל. " PAP" I A; Syr. Frag. pol. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 9 your iron roa (corrupt for year) is does on acrev. B adds & Th " חסיף: B. መ መሕሲቲ፣ A; ሙሕሲሲቲሃ፣ C; ሙሕሲቲሃ፣ D; Syr. Frag. lasson. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 9 γυνή Καϊνών μαωλιθ άδελφή αύτου, and Syncellus, p. 18, Μαλίθ. **» ሎ**ቹ፡ ብእሲቲ፡ B. **™ %ø-9:** B. ⁸¹ በ፳ A. 32 For \$57; A reads \$537; For **ΠΔ"** B reads **ΠΔ-h.ΣΑΥ:** Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 15 γυνή μαλελεήλ δινα θυγάτηρ Βυραχεήλ πατραδελφου αὐτοῦ. Syr. Frag. (1) Lie ye. It would be better in all cases to read λίω: with Greek πατραδέλφου and Syr. ως instead of λίτ: Ethiopic in all cases reads Att: except in viii. 6 and xi. 7, where it agrees with Greek and Syr. 33 Seems a corrupt addition. ሥ ሳድስ: A.

ውስተነ ምድር፣ እስ፣ ተስምጭ ትጉሃ፤ ከሙ፣ ይምሀርዎሙ፣ ሰደቂቀ፣ እጓስ፣ እሙሕደው፤ 16 ወዶንበሩ፣' •ፍትሐ፣ ወርትዕ፣ በ'ፈበ፣ ምድር። ወበ•ዓሥር፣ ወእሐዱ፣' ኢዮቤእዉ፣' ነሥሕ፣ ሎቹ፡ ደሬድ፡⁷ ብአሲቲ፣ ወስማ፣ *ባረክ፡ ወሰቲ፣ ራሱደል፡ ወሰቲ፣ አኅቲ፣ ሕቡሁ፡*[ሎቹ፡ ብአሲቲ፣]* በሱባኔ፣ ራብዕ፣ ዘኪዮቤልው፣՝ "ዝንቱ፣ ወወሰደት፣' ሎቱ፣ ወልደ፣ በ"ሱባኔ፣ ኃምስ፣ በራብዕ፣ ፣ን ንመት፣" ዘ°ኢኖቤእዉ፣' ወ°ጸው0፣" ስም፣ ሂኖቴ። ውእቸ፣ *እንከ፣ ቀዳሚ፣ ዘተምህረ። መጽሐፈ!" ወትምሀርቲነ" ወጥበበ፣ እም 'እ**ጓ**በ፣ አመሕደው፣ እምእበ፣ ተወልዱ፣ **ዳበ፣ ም**ድር፣ ውዘጸሐፈ፡ ተአምረ፡ ሰማይ፡ በከመ፡ ሥርዐተ፡ አውራኚሆሙ፡ ውስተ፡ መጽሐፍ፡ ከመ፡ ደእምሩ፡ 18 እ**ጓ**ብ: አመስደው፣ 2ዜ፣ ዓመታት: በከመ፣ ሥርዐታቲሆሙ፣ ሰበ፣ ወር ኖሙ። ውእቸ፣ ቀዳሚ፣ ጸሐፈ; •ስምዐ; ወአስምዐ;" ሰደቂቀ; አጓባ; አመስደው; ውስተ; ትዝምደ; ምድር; ወሱባያሆሙ፣" ለኢዮቤልውሳት፣' ነ7ረ፡ *ወመዋዕለ፡ ዓመታት፡'' አዶድዐ፡" ወሕውራን፡ ሰርዐ፡" 19 ወሰገብታተ፣ **1**መታት:¹ ነገረ፣ በከመ፣ አይዳዕናሁ። *ወዘኮi፣ ወዘይከው**ገ፡*** ርእየ፣ *በራእየ፣ ገዋሙ;³¹ ዘከ**ሙ**፣ ዶከውን፣ ዴበ፡ **ደቂቀ፡ አ**ጓለ፡ አመ**ስደው**፡ በ"ተውልዶሙ፣ እስከ፡ አሙ፧¹ ዕለተ፣ 20 ዘሰ:* ደቂቀ፡ አጓብ፡ አመሕደው፡ ወሰ″ተውልዶሙ። ወበአውርፑ፡ ወክልጹፑ፡* ኢኖቤልው፡ በባብዕ: ሱባያ*ሁ;' ነሥክ: ሎቸ: ብእሴተ: ወስማ: *እ.ድ፤: ወሰተ: ዳንጹል: ወሰተ: እኅተ: ሕቡሁ:" [ሎቸ: ብእሲተ:]' ወበሳድስ: ዓመት፣ በሱባኔሁ: ሰዝ: ወለደት: ሎቸ: ወልደ: ወ'ጸውዐ፡" ስም፡

^{&#}x27; ደንበፋ፣ C; ወደንብፋ፣ D. ¹ ፍት ሳ፣ ወርት ዓ፣ B. A omits. ' **ኢዮቤ**ሴው: A. ¹ }ሥክ A. ፣ ድርድ፣ B. • For ባረክ፣ A reads Achi and for CALA: B reads CALA: Syr. Frag. off Les Lois. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 18 γυνή ιάρεδ βαραχα θυγάτηρ ασουήλ πατραδίλφου αύτου. For ασουήλ we should read ρασουήλ. On λ11 see p. 15, note 32. Seems a corrupt addition. " **Φ**Λ Α. " 900 F: B. 18 See p. 15, note 32. ። ቀዳሚ: ተምህረ: B. 14 A puts in nom. ። ስ**ምዓ**፡ ወአስምዓ፡ B. " ሰብ**ጓደቲ**ሆው። C D. መዋዕል: A. ¹⁸ አደድዓ: B. " **ሥርዓ**: B. MA trans. ²¹ በራእየ፣ ንዋም; A: በሕልሙ፣ C: በራእየ: ሴሲት፣ በንዋም፣ D. m nn A. ²⁰ ሕንክረ; A. ²⁴ ጸሐፎ; *** ስምዕ:** A : B omits. " ከተ A. " A adds ተውልደ: **™ IØY:** A. * For A.C. A C read A.C.L. D A.C.S. Syr. Frag. off Lis well. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 21 γυνη ενωχ εανι θυγάτηρ δανιήλ πατραδέλφου αύτου. Here εανι is corrupt for doe. On A1T; see p. 15, note 32. * 20-P; A. 31 % A. ። ዘሕዮቤሴው: (ዘሕዮቤልዩ: C) ውብተ: ዓመታት: A C, which seem a corruption of ዘኢዮቤልውሳት: ዓመታት: and so practically reads D ዘኢዮቤሳት: ዓመታት: ³³ አርአዮ: A. A adds whoch

ከመ፣ ዶርኩብ፣ ምስሲ፣ አዋልዴ፣ ሱብኢ፣ ወተለስምዕ፣ ሂኖቴ፣ ሳዕሲ፣ ዙሱሙ፣፣ ወተገሥለ፣ አማእክሲ፣ 👊 ደቂቅ፣ አスሲ፣ አውስደው፣ ወወሰድናሁ፣ ውስቲ፣ ፖ፤ቲ፣' ኤዶም፣ ለ'ዕቢዶ፣ ወለ'ቱብር፣ ወናሁ፣ ውእቱ፣ 'በሀና፣ ዴጽሕፍ፣' ደይነ፣ ወዘነኔ፣ ዓለም፣ ወዘሎ፣ አክዮሙ፣ ለደቂቀ፣ አጓለ፣ አመሕደው። ወበእንቲአሁ፣' አምጽክ ማየ፣ አይጎ፣' ዳበ፣' ዙሱ፣ ምድረ፣ አዶም፣ እስመ፣ ሀየ፣ ተውሀበ፣ 'ውእ'ቸ፣ 24 ለትአምርት፣ ወከመ፣ ይስምዕ፣ ሳዕለ፣ ዙሱ፣ ደቂቀ፣ ሰብእ። ከመ፣ ይንፖር፣ ዙሱ፣ ፖብሪ፣ ትውልድ፣ እስከ አመነ¹⁰ ዕለቲ፣ ደደች። ወውእቸ፡ ዐጠት ዐጣት ቤቲ፣ ¹¹ መቅደስ፡ ዘደሰጠው፡ ቅድመ፡ እ7ዚ 25 ሕብሔር፣ *በደብረ፣ ቀትር።^አ እስመ፣ አርባዕቱ፣ መካን፣ በደበ፣ ምድር፣ ለእንዚአብሔር፣ 7ነተ፣ ነ26 *ኡዶም*። ወደብረ፡ ጽባሕ፡ ወዝደብር፡ ዘሀለውከ፡ ⁶ እንተ፡ ውስተፑ፡ ዮም፡¹⁷ ደብረ፡ ሲና፡ ወደብረ፡ ዮኖን: ይትቁደስ: በፍጥረት: ሐዳስ: ለቅዳሴ: ምድር፣ *በእንተዝ: ትትቁደስ: ምድር:" አምዙሱ: *አበሳ፡ ወእምርዝሳ፡ *በትውልደ፡ ዓለም። ወበ*ኢዮቤልው፡ ከውእቸ፡ ዓሥር፡ ወራብዕ፡ 27 ነሥል። ማ**ተባባ: ብእሲተ: ኢድና**ሃ፡²² ወሰተ: ላዝራላል: ወሰተ: አኅተ: አቡሁ: [ብእሲተ: ሎፑ:]²² በሱባኒ፣ ማልስ፣ በንመት፣ አስዱ፣" ዘውእቸ፣ ሱባኤ፣" ወወለደ፡ ወልደ፡ ወ*ጸው0፡3 ስሞ፣ ሳሜክ። ወበ*ንሥር፣ ወኃምስ፣^ክ ኢዮቤልዉ፣[»] በሱባኔ፣ ሣልስ፣ ነሥአ፣ ሎፑ፣[»] ሳሜክ፣ ብአሲተ፣ ወስማ፣¹² 28 ***ቤ**ቴኖስ: ወለተ: ባራኪኢል: ወለተ: እኅተ: እቡሁ:[∞] [ሎቸ: ብአሲተ:][∞] ወበዝ: ሱባፄ: ወለደት: ሎፑ: ወልደ: ወ*ጸው0:* ስም: ኖኅ: እንዘ: ይበል: ዝ"ይናዝዚ!። *አምሕዘንየ: ወ"*አም*ዙሱ: ንብር*የ:" ወአም"ድር*ሂ:" እንተ፡ ረገሙ:" እንዚአብሔር:: ወበፍጓሜሁ: ሰዓሥር: ወታስዕ: 29

D

¹ ምድር፣ A C D; but Enoch ix. 8 ሕዋል ይ፣ ሰብሕ፣ supports text. Cf. also Enoch x. 11. • አስምዓ፣ ኤኖክ፣ B. * 714 B. 1 A A. 1 O A. ⁶ A trans. ⁷ A adds • ውስተ፣ **ለ**. m/.C: m. Badds **\mathcal{D} Thr** 10 hav: A. ። እ3ሰ፡ አመሕደው፡ 18 A omits. B omits; Poht: C D. ነ በድብር: A. CD. ¹⁶ መካናት: A. 17 B trans. after A.S. **ነ** አበሳ: ወእምርዙስ: A ; ርዙሳ: ወእምአበሳ: B. ¹⁰ ምድር: በትውልዶው: ሰዓሰም: A. **™ ኢዮቤሴ**ው፡ A. ¹¹ ወነሥ**አ**: A. BCD ¹⁸ For አድናሃ: A reads አድኖሃ: For ኣዝ" A add ኢዮቤአዉ: before ነሥለ: reads λησλλ: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 25 γυνή μαθουσάλα έδνα θυγάτηρ έξριηλ πατραδέλφου αὐτοῦ; see p. 15, note 32. s Seems an interpolation. A omits ብአሲተ: Emended by Dln. from 3001; 16 20-9: B. ኛ **ኃምስ**: **ወን**ሦ**ር**: B. * For ቤቲ" B reads ቤተኖስ: For ባራ" A reads በራኩኤል: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 28 γυνή λάμεχ βεθενως θυγατηρ βαραχιήλ πατραδέλφου αίτου; see p. 15, note 32. ³⁰ Seems a corrupt addition. 81 Emended with Gen. v. 29 ינחסני instead of Mass. Gen. v. 29 ינחסני LXX διαναπαύσει ήμᾶς implies יְיִיחְשֵׁי. A reads Shhi: እንዚአብሔር: ወ. 33 A C D omit, but Gen. v. 29 34 For ₹ we should expect 1. Similarly in the Time and אַנעאָבוֹן supports text. likewise I for L in ETHHL: as in Mass., Syr., LXX, and Vulg. of Gen. v. 29. Yet Eth. Vers. agrees with text. 30 OA A. Gen. v. 29, Mass., Sam., Syr., and Vulg. omit o, but LXX and Eth. Vers. agree with text.

እናቤላዉ! ባሰብኔ ሳብዕ፡ ባሳድስ፡ ዓመቱ፡ የተ፡ አዳም፡ መቀበርም ዙሎማ፡ ደቂቱ፡ መስተ፡
30 ምድሬ፡ ፍጥሬቱ፡ መውእቱ፡ መቅድመ፡ ተቀብሬ፡ ውስተ፡ ምድሬ፡፡ መ'ሰብን፡ ዓመተ፡ አሕጿ፡፡
አም ዓመርቱ፡ ምእት፡ ዓም፡ አስመ፡ 'ዓመርቱ፡ ምእት፡ ዓመተ፡ ከመ፡ አሕታ፡ ዕለት፡ ውስተ፡
ስምዕ፡፡ ሰማደተ፡ መ፡፡ በአንተ፡ ዝንቱ፡ ተጽሕፌ፡ በአንተ፡፡ 00፡ አአምሬ፡ አስመ፡ በዕለተ፡
ተበልዑ፡ አምኔሁ፡ ተመውቱ፤ በአንተ ዝ፡፡ አፈጸመ፡ ዓመታተ፡ ዛቲ፡ ዕለት፡ አስመ፡ ባቲ፣ ሞተ፡፡
31 በተፍጻሜቱ ሰ ዝ፡፡ አኖቤልዉ፡ ተቀትለ፡ ቃና፤፡ አምድኅሬሁ፡ በ አሕጹ፡፡ ዓም፡፡ መ'ውድቀ፡
ቤቱ፡ ሳዕሌሁ፡ መሞተ፡ በማእክለ፡ ቤቱ፡ ወተቀትለ፡ በአበኔሁ፡ አስመ፡ በአብ፡፡ ቀተሎ፡ ለሕቤል፡
32 ወበአብኔ፡ ተቀተለ፡ በዘነኔ፡ ጽድቅ፡፡ በአንተዝ፡ ተመርዕ፡፡ ውስተ፡ ጽላተ፡ ሰማይ፡ በንዋይ፡
33 ዘ ቀተለ፡፡ ብአስ፡ ቢዩ፡ ቦቱ፡ ይትቀተል፤ በከመ፡ አቀ-ሰሎ፡ ከማሁ፡ ደንበሩ፡ ሎቱ፡፡ ወበ ዕሥራ፡
መኃምስ፡፡ ኢኖቤልው፡ ነ፡ ነሥል፡ ሎቱ፡ ፍተ፡ ብአስ፡ተ፡ መስጣ፡ ነ ዕምዛሬ፡ ወሰተ፡ ራኬልል፡ ወለተ፡
አኅተ፡ ለቡሁ፡፡ [ሎፑ፡ ብአስ፡ተ፡]፡፡ በቀዳሚ፡ ዓመት፡ በ፡፡ ሱብዓ፡ ኃምስ፡ መበማልስ፡ ዓመቱ፡
መሰደት፡ ሎቱ፡ ሴምሃ፡ ወበኃምስ፡ ዓመቱ፡ መሰደት፡ ሎፑ፡ ካምሃ፡ ወበዓመት፡ ቀዳሚ፡ በቡብኔ፡

¹ ኢዮቤሴው: A. ¹ ማልስ: A. B adds MF: 0. **ምድር**፡ B. add *በአዳም*። ' ሳብዕ: *ኅም*፣ A. ¹ II ዓመት: A. IF A. 9 sort: B. 10 B D omit. ። ስምዓ: B. 18 B omits. ^ከ ወበእንተ፡ A. " 777 A. " ዝንቱ: B. 16 ፮ ዓመት: A. 17 A omits. ¹⁸ ተሠርዓ፡ B. " ተቀት**ሰ**፡ A. * 50% A. " For Chaa: A reads Chaa: B C D omit aft: and for att: read ATF: Syr. Frag. blue was alkel. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 32 γυνή Νωι έμξαρα θυγάτηρ βαραχιήλ πατραδέλφου αυτού; see p. 15, note 32. Also Algazi's Chronicle אמורע בת ברכיאל, where the i is corrupt for i. se Seems a corrupt addition. * H B. " B adds AF * 1001: 13. *** ተወል**ደ፡ ለ. **™ ደፌድሃ፣** Α : **ኢ**ደፌትሃ፣ Β. M A adds how " 781 HA: B over erasure. Gen. vi. ז מַאַרְסָח צַל־פְּגֵי הַאַרְסָח LXX פֹּהוֹ אַפָּר הַאַרְסָח less literal. 31 A trans. after M Gen. vi. a '37; LXX dyyrhor. * A B D omit, and perhaps rightly, And to would then = semel. ²⁴ ኢዮቤሌው፣ ለ. " ሰዝንቱ A. " WGET: A. B adds A ... + 7: " *እ*ንስቲደሆም፣ ለ. * 2024; Am34; A. " AUD: B. " **አማ**ስነት፣ ፍኖታ፣ B. 42 HA: B.

ይትባልው በበይናቲሆም፣ ወዐመባ ልህቀ፣ ዳበ፣ ምድር፣ ወዙሱ፣ ሕሲና፣ አእምር፣ ለዙሎም፣ አዳለ፡ አመስደው፣ ክመዝ፡` አኩይ፣ *ዙሎ፣ መዋዕለ።` ወርአይ፡ አንዚአብሎር፣ ለምድር፡ 3 ው'ናሁ፣ ማስያት፣ ው' አማስያት፣' 'የተሱ፣ ዘ'ሥጋ፣ ሥርዓታ፣' ው' አእክዩ፣ የተሎ፣ ቅድሙ፣ አዕዶንቲሁ: ' **ዙሱ፣' ዘሀሎ፣ ውስተ፣ ምድር። ወዶቤ፣ አደ**መስሶ፣'' ለሰብአ፣ ወለነተሱ፣ ዘሥጋ፣ (፣መልዕልተ፣ ¹¹ 78፣**'** 4 ምድር: ዘፈመርኩ። የ ወኖኅ፡ ባልቲቹ፣ ሪከበ። ምንስ፡ በቅድመ፡ *እዕይንቲሁ: ለእንዚአብሔር። * 5 ወደበ፡ መባእክቲሁ፡ እስ፡ ፌነወ፡" ውስተ፡ ምድር፡ ተምዐ፡ ፌድፋደ፡ ይሠርዎሙ፡" እምክስ፡ 6 እቡራ]: ማእከስተው: ወ*ብሕተዋ]::" ወደበ: ውስይሙ: ወፅክ: ቃል: እምቅድሙ: 7ג: ከሙ: 7 ይምሕጸሙ፣ በሰይፍ፣ ወደሰበስተሙ፣ እምታሕተ፣ ሰማይ። ¹⁰ ወይቤ፣ ኢ*ይነብር፣ መገፈበና፣ 8 ***ፈ**በ፣ ሰብእ፣" ሰዓሰ*ም*፣ አስመ፣ አሙፕ**ቱ***ኒ፣" ሥጋ፣" ወደኩን፣ መዋዕሊሆሙ፣ **ም*እት፣ ወዕሥራ፣ " ዓመት። ወፈነወ፡ ሰዶፎ፣ ማእክስም። ከመ፣ *ይቅትል፡ ፔፕሲዩ:* ወወጠኑ: ይቅትሱ: *ዝንተ: ゥ ዘጉተ፡ አስከ፡* ወድቁ፡ ዙሎሙ፡ ውስተ፡ ሰዶፍ፡ ወተደምሰቡ፡ *አምዛ፡ ምድር።* ወለበዊሆሙስ፡ 10 ዕለተ፣ ደደጓ፣ ዐባዶ፣ ለከዊነ፣ **ከነኔ**፡™ ዴበ፣ **ከ**ተናው፣ እለ፣ አማስኦ፣ ፍናዊሆው፣ መ⁺ም?ባሬሆው፣³¹ ቅድመነ^ከ እንዚአብሎር። ወደምሰበ: ከተነ^ከ እመካኖሙ፣ ወኢ*ተርፈ፡ አብዱ፡ እምኔሆሙ: * 11 ዘλኩዘ፣ በዙሱ፣ እክኖሙ።* ወገብረ፣ *ለዙሱ፣ ንብሩ፣ ፍጥረተ፣ ሐዳስ፣ ወጻድቅተ፣* ከመ፣ 12

¹ Should be a rendering of PI Gen. vi. 5, but translators often omitted or mistranslated this word. LXX renders emuedos. ' መዋዕሲሆሙ። A. • አማስት: A, so Eth. Vers. Gen. vi. 12 : አማሰነ: C D. • ዙሳ: B. * PC0+or: A: ሥርዐተ፡ C D. ⁷ ሕብዝን: እከየ: A; እከየ: ዙሎ: B; አአከዩ: ዙሎሙ: C D. **ለእ**շዚአብሔር፣ 10 L. Landa: B C, but Gen. vi. 7 supports A D. ' ነተለ። D. Gen. vi. 7, from ፌጣሪ፣ A B; ተፈጥረ፣ C D. ¹² ዘረክበ: A. ¹⁴ So D and Gen. vi. 8, Mass., Sam., Syr.; አንዚአብሔር: ወበቅድመ: አዕድንቲሁ: A; አዕድንቲሁ: BC. LXX incor-rectly Kuplou rou Grou. ¹⁶ A omits, 17 ap 3 90 2 1: 13. So LXX garagelon. Syr., Itala, Onk., Vulg., ^µ ባሕታውደች D. " FRC1 A. Arabic of Gen. vi, a implying ילח or py instead of Mass. py. Symm. of squee. AGU an Anal A. Text agrees with Gen. vl. 3, against LXX in rois de Opinious roisous. ^ከ ዝሥጋ፣ ወደም፣ እሙንቱ፣ A. ¹⁴ ሰደፈ፡ A D. ™ YON A. **"** ይቅት**৫**: አለዱ: *** እ**ንከ፣ ዝንተ፣ ወ Α ; ዝንተ፣ እስከ፣ Β ; ዝንተ፣ ለዝንተ፡ አስከ፣ D. አሐዱ፣ ቢጸሙ፣ B. ማ እምድር፣ A. * A trans. after ተአስሩ፣ B omits. * A adds One: An: ከሱ፡ እሰ፡ ዶነብሩ፡ ዴበ፡ ምድር፡ ወ. " Phoon A: Phooni D. ። እምቅድሙ: A. ች A adds መንብሩ: ***** A adds እምድር: ወ. " ተረፈ፡ እምኔሆሙ፡ ወኢአሐዱ፡ ለ. ለዙሱ: እክዮሙ: * 7ብረ: ሐዳስ: ወጽድቀ: A.

እየሕብሰ፣ በዙስ፣ ፍጥረተው፣ እስከ፣ ለዓለም፣ ወ'ዶጽደቁ፣ ዙስ፣ *በበ፣ ትዝምዱ፣ ዙስ፣ 11 መዋዕሰ። ወዘነኔ፤ ዙዮሙ፣' ተውርዕ፣' ወተጽሕፈ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ወ'ሕልቦ፣' ዐመባ፣ ወዙተም፣ አለ። ተዐደዉ፣ አምፍኖቱ፣ ለአንተ፣ ተሠርዐት፣ ተም፣ ከመ፣ ይሎሩ፣ በቲ፣ 14 ወ'ለ'እመ፣ ኢሎዬ፣ ባቲ፣' ተጽሕፈ፣ ዙነኔ፣ በዙሱ፣ ፍጥረት፣ ወሰዙሱ፣ ትዝምድ። ወእልቦ፣ ምንተኒ ዘበሰማይ፣ ወዘበምድር፣ ወ*ዘ'ውስተ፣ ብርሃን፣ ወ*ዘ'ውስተ፣ ጽልመተ፣ ወ*በ"ሲአል፣ ወውስተ፣ ቀሳይ፡ ወውስተ፣ መጽልም፣ ወዙሱ፣ ዘነኔሆሙ፣ *ሥሩዕ፣ ወጽሑፍ፣" ወቅሩጽ። 15 በእንተ፣ ዙሲ፣ ሰዐቢይ፣ በከመ፣¹¹ ዕበዩ፣ ወሰንኡስ*ሂ*፡ በከመ፣ ንእሱ፣ ወሰሰ፣ ሕብዱ፣ በከመ፣¹¹ 16 ፍኖች፣ ዶኬገኖ።" ወእከክ ውእቸ፣ ዘዶነሥል፣ *7R፣ ወእከክ ውእቸ፣ ዘዶነሥል። ሕልደክ እመ፡ ¹¹ ይቤ፡ ይ?በር፡ ዙቴኔ፡ ሰለመ፤ ¹⁷ አመ፡ ¹⁴ ወሀበ፡ ዙሎ: ዘውስቲ፡ ምድር፡ ኢይነሥል፡ *ሕልደቴ፡ 17 ወኢ7ጸ:™ ወኢይትሜጠው፣ እምእዴሁ:" አስመ: መኩዝ: ጽድቅ። ወዲበ: ደቂቀ፡ አስራኤል፡ 18 ዙስ: ጎጤትተሙ። ተጽሕፈ: ወተሠርዐ፡ ይተመሐር፡ ሲዙስ፡ አሲ፡ ተመይጠ: አም*ዙሴ፡ *እምቅድመ፡ አይኅ፡ግ ኢ*ተነሥል፡፡ ገጹሙ፡ ዘእገበበ፡ ሰነኖኅ፡ ባሕቲፑ፡ እስመ፡ ተነሥል፡* *ሎፑ፡ 7ጹ፡³ በእንተ፣ ውሱዱ፡ እሰ፡ አድታኖሙ፡ አማየ፡³ አይላ፡ በእንቲአሁ፡⁹⁷ እስመ፡ ዲድቅ፡³ ዶእቲ፡՝ 'ልቡ: በዙሱ: ፍናዊሁ:" በከመ: እዘዝ: በእንቲአሁ:" ወኢ*ተዐደወ:" አምዙሱ: 21 ምድር። ወእዝዛ፡ ሰኖኅ፡ ደንበር፣ ለተ፣ ታበተ፡ ከመ፣ *ደድኅና፣ አምነ፡ ማየ፣™ አደኅ። 22 ወገብረ፣ ዋጎ፣ ታቦት፣ በትሉ፣ በከመ፣ ሕዝሁ በጎዕሥራ፣ ወሲሮስቸ፣³⁰ *ኢዮቤልወ፣ ዓመታት፣⁴⁰ 23 በኃምስ፣ ሱባኒ፣ በኃምስ፣ ዓመቸ። ወቦት፣ በሳድስ፣ ሎቼ፣ በካልእ፣ ወርጎ፣ 'በሠርቀ፣ ለካልእ፣

¹ ሰትዝምደ፣ ዙሲ፣ መዋዕል፣ ወዙነኔ፣ ለዙሙ፣ ለ. ¹ ተሠርዓ፣ B. ' A omits. ' LTILOLI B. ' AFFETTOP: A B C. ¹ መልሕ፡ A. * ANT A; ANT WIF B; ANTH D. Text of this line very doubtful. omit. 10 ውስቲ፣ A. 11 ጽሑፍ፣ ወሥፋዕ፣ B. 12 በእንቲ፣ B. " A adds Onf: 0. ¹⁸ A C omit. ¹⁶ ወስም፣ A. ¹⁷ በሕሐዱ፣ A : በሕሐዱ፣ 14 **£h36a**04 B. ወስሐዱ B. " 78: B; 78: C D. " **አምኔ**ሁ; B. A adds from: 21 Ence: B. " ለ A. " እምቅድም; A. " ተንሥለ; A B C. " ለመ; A. *** አም**ት ማየት Β. ማ በእንቲአሆው; A D. **»** ልቦም። በታሉ። ³⁰ በእንቲአሆሙ; D. ³¹ ተዐደዉ; ለተ፣ A ; ተዐደዉ; D. ፍናዊሆሙ፣ A D. ። ውስተ፣ A. ። ወእገስባ: ወ A. Observe that በርብቻ is expanded into እንስሳ; and አራዊት; » አዕዋፍ: B. ። A B omit, but Gen. vi. 14 supports C D. " L.C. 13: ACTC: A. " Emended from hat: A: ከልኡቲ፣ B. * ኡዮሴልዉ፣ (ኢዮሴሴው፣ A) ዓመታቲ፣ A B. * ብዙታ፣ A.

⁸ B omits. A omits. For **OC4**: B reads **OC4**: 3 A omits. **ጎ አፍ**ጓሃ: B. So also LXX Gen. vii. 16 ξωθεν αὐτοῦ and Vulg. deforis render ίτιμα. ' መ**ገበ**ሓብስተ: B. ⁷ ወአር ነው፣ A. ያ ሰብዓ: ሕፈወ: A. • **"ኖልት** A B. ν መንበሓብሕት፣ Β. 11 **ዘተ**ስቲ ዓለመ፣ A. " IOE A. " **ዳ**በ፣ **ዙሴ፣ አ**ድባር፣ ወእው ፖር፣ 1731; 1100; OPE, A. I have followed B save that for 1190; I have given 1100; יי So Gen. vil. יקעל אין. A reads איי ; C D An: LXX dmd. 18 E 400-00": A. LXX incorrectly gives שׁשְׁשׁׁם for אָבְּרוֹ Gen. vii. 24. 16 Gen. vii. 24 omits. 17 % A. " ውስተ፣ አድባረ፣ ወደበ፣ ርአሱ፣ ሰአሐዱ፣ ደብር፣ A. 2 104 EL: B. * Her A. [™] አርታው፡ እግዚአብሔር፡ ዘሎ፡ አንቅዕተ፡ መዓምቅተ፡ ም.ሮር፡ ምስሲ፡ ቀሳደት፡ ታሕቲት፡ A, against B C D, which I have followed. " 107 Ont: A. " አስተርአየ፣ የብስ፣ A. " TOT A. With this date and the preceding Rönsch cf. LXX Zittav. Complut. εν τφ δευτέρφ μηνί έπτα και δεκάτη ήμέρα έξηράνθη ή γη και έβδόμη και εικάδι τοῦ μηνὸς ανέφξε την κιβωτόν. Gen. viii. 14 Mass., LXX, and Vulg. give 'In the second month on the seven and twentieth day of the month was the earth dry,' MA adds MF: ¹⁹ A B C omit, but it is possibly original; cf. LXX Gen, viii, 19 πάντα τὰ θηρία και πάντα τὰ κτήνη και πᾶν πετεινὰν και πᾶν έρπετὰν κινοι μενών; Syr. عدن و مدن و المدن و and for בֶּל־הַעוֹף שַּלְּרוֹמֵשׁ we should read with A B C בְּל־הַחֵיָה בָּ־לֹהַרֶמֵשׁ וְבָל־הַעוֹף וְכָל־חָרֶמֶשׁ הְרוֹמֵשׁ D, Syr., and LXX add הַבְּחָמָח after הַחָּיָה. In MSS. D E of LXX text is harmonized with Mass. Sam. (=omnes bestiae et omnia volatilia et omnia reptilia repentia) supports our correction of Mass. So likewise do the Vulgate and Arabic.

ው'ለሙ፣ ሥርቁ፣ ሰወርጎ፣ ግልስ፣ ወፅለ፣ አምክ ታቦት፣ ወለነጹ፣ ምሥተፀ፣ ውስት፣ 'ውእቱ፣ › ደብር። ' ወ'አስተስረየ፣' ዴበ፣ ምድር፣ ወነሥት፣ 'ሙሐስት፣ ጠሲ፣' ወአስተስረየ፣ ቢደሙ፣' በአንተ፣ ዙሲ፣ አበሳ፣ ምድር፣ አስመ፣ ተደምሰሰ፡ ዙሲ፣ ዘሀሎ፣ ውስቴታ፣ ዘአገበሰ፡ አለ፣ ሀሰዉ፤ ውስቲ፣ 3 ታቦት፣⁷ *ምስለ፡ ዋኅ። * ወእዕረገ፡ *ሥብሓ፡ ዲበ: ምሥዋዕ፡ ወነሥሕ፡ ባህመ፡ ወበሐኩ፡ ወበ70፡ ው'ሕጣሴ፣" ወዬው፣ ው'ሙገጤጠ፣" ው'እጕስ፣ ር7ብ፣" ወስዕረገ፣ ጽገሓስ፣ ውስቲ፣" ምሥዋዕ፣ ^μ ው'ሦጠ:" ሳዕሴሆዝ: መሥዋዕተ፣ ልውሰ: በቅብዕ: ወነዝ**ታ: ወይነ:" ወወደ**ና: ሳዕለ: ዙ**ሰ:** ስቴክ 4 ወ**ስዕረ**7፡ መዐዛ፡ ሥናየ፡ ዘ*ደሥምር፡^{፡፡} ቅድመ፡ እ<mark>ን</mark>ዚሕብሔር። *ወስጹ፧ወ፡ እ<mark>ን</mark>ዚሕብሔር፡[፡] መዐዛ፡ ሠናየ፡" ወተካየደ፡ ምስሴሁ፡ ኪዳ፡፡ ከመ፡ ኢይኩን፡ ማየ፡ አይኅ፡ ዘደማስን፡ ምድረነ። ዙስ: መዋዕስ: ምድር: ዘርእነ° ወማአረር:° *ኢይትነተ7:¹¹ ደደክ: ወ⁰መርቴ: ወ□*ሐ ጋይ:" ወከረምት:" ው'*መዓልት:" ወሴሴት:" ኢይወልጡ: ሥርዐትሙ፣ ወኢ*ይነትጉ:" 5 ሰዓሰም። ወለንተሙተኒ። ለሀቀ: ውተባዝኙ: *ውስተ: ምድር:* ውብዝኙ:* ሳዕሴን; *ወኩኑ; ለበረከት:" ባዕሌሃ፣" ፍርሀትክሙ: ወ*ረጓድ"ክሙ: አሁብ: ዷበ: ዙሱ: ዘውስተ: ምድር: 7 ሣዕር፣" ወሀብኩክሙ፣ ዙሎ፣ ትብልዑ።" ወባስነተ፣ ሥጋ፣ ዝምስሰ፣ ⁺መገፈሱ፣ ምስሰ፣" ደም፣" ኢትብልዑ፡ አስመ፡ ነፍሰ፡⁴ ዙሱ፡ ዘሥጋ፡ ውስተ፡ ደም፡ ውአቸ፡ ከመ፡ ኢደትገ**፡፡ሥ፡ ደም**ክመ፡ ՝ ውስተ፡" ነፍሳቲክሙ። አም"ውስተ፡ አደ፡" ዙሲ፡" ሰብአ፡ አም*አደ፡" ዙሲ፡" *አንሥሥ፡* " 8 ሰደሙ: ሰብλ:: H*ዶክዕ፣" ደሙ: ሰብλ: በሰብλ:" ደሙ፣ ይተከዐው: እስሙ: በ"መልክዕ:

¹ C D omit. * Ow4: A. From present text LXX Zittav. Complut. has drawn ἀν μιά τοῦ μηνὸς τοῦ τρίτου (Rönsch). ዝንቱ *ምድር*: A. ¹ **አስተርአየ**፡ A C D. A trans. · B omits. ⁷ ታሮቱ: A. A trans. before contra · Loo: ምሥዋዕ: A. 10 ጠሲ: A. ¹¹ መ}ጤጤ; A. " **አ**ጓለ፡ ር**ፖ**በ፡ A. 23 An: B. " ምድር: ወይሠውዕ: መሥዋዕቲ: A. " ይሠውፕ፣ A B; ይሰወፕ፡ C. 16 Loo; A: Low: ook!: C. 17 Emended from &wgoC: 10 **ሥናይ**; A. 18 A omits. " ወኢዶትነተን: A; ኢዶንትን: D. put in acc. 22 A B omit. " £317: B: £317: C: יים לאו אי A; Gen. ix. ומלאו זיים, *ይ*ንትን። D. ⁹⁴ D omits. ™ This implies וּבֶּרֶבוּ, possibly a corruption of 1771, the text implied by καὶ κατακυριεύσατε of LXX Gen. ix. 7 (so also Ver. Sam.) or of ודרכו implied by Vulg. et ingredimini (so Arabic). At any rate Mass. and Sam. 1771 are wrong. Emended from Thhi: ™ 40£; A. ች A adds እንስሳ፣ CD Ainh: with against Gen. ix. 2. **™** #**Λ**: A. ¹¹ በከመ: ሐምለ: ምድር: ማዕረ: A. B Gen. ix. 3 omits. " Text agrees closely with Gen. ix. 4 אַבְּפָשׁוֹ דָמוֹ Text agrees closely with Gen. ix. 4 בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ " no ht: A. This is a misleading rendering έν αίματι ψυχής. [¥] መንፌስ: A. of > in בְּנִמְשׁתֵיכֶם; hence we should read Aiffitham; **"** ወእም ለ. יש Gen. ix. איש אָחָיי ; LXX less close to Mass. לא אַפּוּאָס ; Gen. ix. 5 omits. ανθρώπου αδελφού. **" ይት**ጘ**ህ**ሦ: A : **አ**ኃሥሥ: B. " £110: A. ix. 6 derl τοῦ αίματος αὐτοῦ through confusing ברם and בארם; text agrees with Mass.

እፖዜሕብሔር፣ የብሮ፣ ለሕዓም። ወእንተሙሂ፣ ለሀቀ፣ ወ*ብዦቱ **ፈ**በ፣ ምድር። ወሙሐሱ: 9, 10 ኖሩ፣ ወ*ደቂቁ፣ ከመ፣ አይብልዕ፣ ዙስ፣ ይመ፣ ዘበ'ዙስ፣ ሥጋ፣' ወተካየደ፡ ክዳኑ ቅድመ:' እንዚቆብሔር፣ አምሳክ፣ ለ^ታያለም፣ በዙሱ፣ ትውል*ደ፣ ምድር*፣ በዝንቱ፣ ወርሳ። በአንት፣ ዝንቱ፣ ፣፣ ተናገረከ፡ ትትካርድ፡ ከዳነ፡ አንተኒ፡ ምስለ፡ ደቂቀ፡ አስራኤል፡ በዝ፡ ወርኅ፡ በዴበ፡ ይብር፡' ምስለ፡ ማሕባ፣ የ ወ*ት፣ዝኅ፣ ፡፡ ሳዕሌሆውን ደው፣ የ በኢንት፣ ዙሲ፣ ነ7ረ፣ ክዳን፣ ዘ*ተካየደ፣ ፡፡ *እንዚአብሔር፣ ምስሌሆሙ፣ ስለተሱ፣ መዋዕል። ወ*ጽሕፍት፣ ነዛቲ፣ ስምዕ፣ ሳዕሌከሙ፣ ከመ፣ ትዕቀብዋ፣ 📭 ዙሱ፣ መዋዕሰ፣ ከመ፣ ኢትብልዕ፣ በዙሱ፣ መዋዕል፣ ዙሱ፣ ደመ፣ አራዊት፣ ወአዕዋፍ፣ ወእ<u>ገ</u>ስሳ። በዙሱ:" መዋዕለ: ምድር፣ ወሰብእ፡ H*በልዐ፡ ደመ፡ አርዌ:" ወዘአንስሳ፡ ወዘአዕዋፍ፡ በዙሱ፡ መዋዕሰ፡ ምድር፡ ይሰር፡" ውእተ፡ ወዘርሉ፡ እምድር። ወአንተ፡ አዝዛሙ፡ ሰደቂቀ፡ እስራኤል፡ 13 ሕዶብልዕ፣ *ዙሎ፡ ዶመ፡ ከመ፡^{ነነ} የሀሱ፡ ስምሙ፡ ወዘር**አሙ፡ ቅድመ፡ እ**ፖዚአብሔር፡ አምባክi፡ ስትውልዶሙ፣[™]ከመ፡ ዶኩኑ፡[™] እንዘ፡ ዶትመሀሰሱ፡ *በእንቲአከሙ፡ በደም፡[™] በቅድመ፡ ምሥዋዕ፡ እንዚሕብሔር: ከመ: ይዕቀብዎ: ወኢ*ይሠረዉ። ወወሀር: ለኖኅ: ወለ*ደቂቁ: ትአምርተ: 15 ከመ፣ ኢ*ይኩን፡፡፡ ዳንመ፣ አይሩ፣፡፡ ዳር፣ ምድር:፡ ቀስተ፡ ወሀር፡፡፡ ውስተ፡ ደመና፡ ለትእምርተ፡ ፣6 ክዴን፣ ዝግለናለም፣ ከሙ፣ አይኩን፣ እንከ፣ ማየ፣ አይሉ፣ ደብ፣ ምድር፣ ለአማስፍታ፣ ዙሎ፣ መዋዕለ። ምድር። በእንተዝ: *ተພርዐ: ወ*ተጽሕፈ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: ከመ: ይኩኑ: 7በርተ: በዓል: 17 H*ሱባዒ፡⁸ በዝ፡⁸ ወርሳ፡ ምዕረ፡ ለዓመት፡ ለሕዴስ፡ ኪዴን፡ በ*ዙሱ፡ ዓም፡ ወ^ኖ ዓመት። ወ[®] ከነት፡ ፣8 ዙሳ፡ *ዛቲ፡ በዓል፡[»] እንዘ፡ ተተገበር፡ በሰማይ፡ እምዕለተ፡ ፍጥረት፡ እስከ፡ መዋዕለ፡ ኖኅ፡ *ዕሥራ፡ ወስድስቲ፡ ኢኖቤልዉ፡ * ወሱባፄ፡ ንመት፡ ኃምስቲ፡ '' ወዐቀብዋ፡ ኖኅ፡ ወ*ደቂቀ፡ ሰብንቲ፡ እዮቤአዉ; '' ወሱባኒ: ዓመታት፣ '' ሕሐት: ' እስከ: አመ: ' ዕለተ: ሞት: '' ለኖኅ፣ ወ' አምዕለተ:

¹ ተባዝቴ: ወምልአዋ: ለ A. Here A has drawn ወምልአዋ: ለ from Eth. Vers. of Gen. ix. 7, and agrees with LXX καὶ πληρώσατε τὴν γῆν against Mass. 2 LR: A. ⁶ B adds **አንዚአ**፡ ⁷ ዘለ A. A omits. • ምድር: A. ። ትበዝኅ: B. 12 ይትካየድ: B D. B A trans. ¹⁴ ጽሕፈት: A. 16 A B omit. 17 EAAO: LOD: 16 HM: B. ሰብእ: ወ**ለራዊ**ት: A. 18 **Luc:** B. **" ለትውልድ**፡ B. ²⁸ Em. from **ሰዓት:** ወ B; በዕለተ: A; " በእንቲአሆሙ፣ ለደም፣ በእንተዝ፣ ለደም፣ A. Ont: C D. We ought perhaps to read 19A: ² nCh: A. **» በአንቲአ**ሆሙ B C : በእንቲአከሙ: D. * A trans. after 37H3-04-C: ²⁷ ይሰጠዉ: A. " ደ**ቀ**: A. ™ £hæ-3: A. ³¹ በዙሲ: መዋዕል: አይኅ: በ A ; አይኅ: ዳ7ሙ: B. **»** ትድምርት: A. ። ወሀቦ: A. ። ከብነ: A. ። A adds ዲበ: **።** ሱብዒያት: B. * OH A. ₹ΛA. 4 ደቀቀ: ™ ወዝሴ A. **»** ይእቲ፡ በዓለ፡ A. " ቸወኜ ኢዮቤሴዎን; A. 41 E A. 44 A illegible. ፯ ኢዮቤሌው: A. ማማተ: A ; ዓመታተ: B.

ምቹ፣ ሰኖኅ፣ አማስነ፣ ውስዱ፣ አስከ፣ አመ፣ መዋዕለ፣ አብርንም፣ ወደበልዕ፣ ደመ። 19 ወ*ሕብርሃም፣' ባሕቲቹ፣' ዐቀብ፣ ወ'ዶስሓቅ፣ ወደዕቀብ፣ ወ'ውሱዱ፣ ዐቀብዋ፣ አስከ፣ መዋዕሊክ፣ ወበመዋዕሲከ፡ ረስዐ፣ ውብ ይ፡⁷ አስራ<mark>አል፡ አስከ፡' አመ፡ </mark> ንደስከዎሙ፣**'** በታበዝ፡ ደብር። 20 ወእንተሂ፡ እዝዛሙ፣ ለ*ደቂቀ፡ አስራኤል፡ ይዕቀብዋ፡¹⁰ ሰዛቲ፡ በዓል፡ በዙሲ፡ ተዝምዶሙ፣ ቡባዔ**ድት: *ይ**እቲ፣ ወበዓሰ:' *ቀዳሜ: ፍሬ፣**'' ይ**እቲ፣ ክልኤ:' ዕጽፍት:'' ይእቲ: ወሰክልኤ: 22 ዘመድ:" ዛቲ: *በዓል: በከመ፣" ጽሑፍ: ወ*ቍሩጽ:" በአንቲአን: 7ብራ። እስመ: ጸሐፍኩ: ለ"ዓመት፣ ወቍርባኖሂ፣ የፖርኩክ፣ ከመ፣ ይኩኦ፣ ዝኩራት፣ ወይንበርዋ፣ ደቂቀ፣ አስራኤል፣ ውስተ፣ 23 ትዝምዶሙ፣ በዝ፡ ወርሳ፡ ዕለተ፣ አሕተ፡ ለለ*አሕዱ፡" ዓመት። *ወበሠርቀ፡ ወርሳ፡ ቀደሚ፡ ወበሠርቀ፡ ወርኅ፡ ራብዕ፡ ወበሠርቀ፡ ወርኅ፡ ሳብዕ፡ ወበሠርቀ፡ ወርኅ፡ ዓሥር፡ ዕለታት፡ ተዝክር፡ ²⁴ ወ[•]ሥሩዓት:* ሰ•ስምዕ፡ ሰ*ዓለም።" ወኖኅ፡ ሠርዎን:* ሎፑ፡ ሰበዓባት፡ ሰትውሊድ፡ ዘሰዓለም፣ 25 እስከ: " ኮቶ: *ሎቹ: ቦቶን: ተዝካረ። " ው'በሥርቀ: ወርጎ: ቀዳሚ: ተብሀሲ: ሎቹ: **ይን**በር: ታቦቲ: 26 ወባቲ: የብሰቲ: ምድር: ወአርነው: ወርእየ: ምድረ።¹ ወበሠርቀ: ወርጎ: ራብ0:¹¹ ተፈጸመ; አፈ: መዓምቅቲሃ:" ለቀባይ:" ታሕቲት:৷ *ወበሥርቀ: ወርኅ: ሳብዕ: ተርኅወ: ዙ৫: አፈ: 29 ለበዓሳት: ለ*ተዝካር: *እስከ:* ለዓለም: ወከመዝ: *እማገተ: ሥሩዓት::* ወደዐርንዎዝ: ውስተ፣ ጽሳተ: ሰማደ፣ ዓሥሩ፣ ወሠሳስ: ሰንበታት:" *አሐቲ: አሐቲ:" አምኔሆን: አምዛቲ: ውስተ: ዛቲ፡ ተዝካሮዝ አምቀዳሚተ፡ እስከ፡ ካልእተ፣ ወአምካልእተ፡ እስከ፡ ማልስተ፣ ወአምማልስተ፡

¹ A C D omit. A adds Alh: ³ A adds **ወደቀቁ**: ⁴ A omits. B omits, ⁷ ደቂቅክ A. ሳ በሕነት፣ A D. • ታደስክምም: A. ' ው**ስ**ዴ፡ B. ¹⁰ ወይዕቀብዊ፣ A B. ¹¹ A omits. 18 Emended from 900t; A: 0900t; BCD. See note 21 below. ¹³ ለዝ፡ B. ¹⁴ ወቀዳሚ፣ ፍሬ፣ A. " **ዕፅፈ**ት፣ B. 16 Hoo3: A. ¹⁷ በዓለ*ም*። ከመ፡ A. 16 Ф-Ф-С: A. 10 A B. 20 D omits. 21 A C D. * አስቲ: A. ። ፬ መክፈልታት፣ B. *** ጽሑፋ**ት: A. **" ሥሩ**ዓተ፡ A. **» ስምዕ**: A B C. ⁸⁷ ዓመት፣ C. ້າ ຜາບ CF ໄປ B. ການ Althi ກໍ່ໜາ B : ລໍດີເຫາ C D. " ራብዕት: A. ። መዓምቅት፣ A. A Comit. MA B omit, but wrongly, for text requires some such words. Cf. Enoch lxxxix. 7, 8, 6095941 ክልላት: ተፈተሉ። ወለነዘ: ማይ: ይረድ: ውስተተሙ: For አፈ: ሙፃ": ምድር: C reads አፈው፣ ወማዕም**ት**ቲሃ፣ ሰቀሳይ፣ **"** ይረድ; ማይ; ለ. " *እር*እስቲሆም፣ ለ A. ²⁷ A B omit. ™ φΛ B. » H A. A trans. 4 ሰንበታት: A. **" አ**ሐቲ: B D: አሐቲ: C.

እስከ፡ ራብዕት። ወይከውና፣ ዙሎክ መዋዕል፣ H'ተአዛዛት፣ *7ምሳ፡ ወክልኤ፣ *ሰንቢታት: 30 መዋዕልነ ወ'ዘለች፣ 'ዓመት፣ ፍጹም።' ከመዝ፡ 'ተቁርፀ፡ ወተሠርዐ፡' ውስተ፡ ጽሳተ፡ 3፣ ሰማይ፣ ወአልቦ፣ ተዐድቃ፣ አስተነ ዓመተ፣ *ወዓመ፣ አምዓም። ፣ ወአንተኒ፣ አዝዛሙ፣ ሲደቂቀ: 32 አስራኤል: ይዕቀቡ፣ ዓመታቲ፣ በዝ፡ ጕልቀ፣ "ሥለስቲ፣ ምእቲ፣ ወስሳ፡ ወረቡር። መዋዕለ፡ ወ[™]*ዶከው}፡¹¹ *ፍጹሙ፡ ዓመተ፣¹¹ ወኢ*ደማስገ፡¹¹ 2ዜሆ: አመዋዕሲሁ: ወ[™]ኢምበዓሳቲሁ: እስሙ: ዙሲ፣ ይበጽሕ፣ ቦሙ፣⁰ በከሙ፣ ስምዖሙ፣ ወኢ*የንልፉ፣ѷ ዕለተ፣ ወኢደማስፉ: በዓለ:: ወለእሙ፣ ተዐደዉ፣ ወኢ7ብርዎ*ን፣" በከሙ፣ *ተእዛዘ፣ ሎቱ፣" አሜሃ፣" *ዙሎሙ፣ ደማስኑ:" 33 **շዜድቲሆሙ፣ ወዓመታት*ሂ፣" ይትሐወሱ:" እም**መስተዝ፣ [ወ**շ**ዜደተኒ: ደማስኑ፣" ወዓመታትኒ: *ይትሐወሱ:] ወ"ዶትዐደዉ፣ ሥርዐትሙ፣ ወ**ከ**ዮሙ፣ ውሱደ፣ እስራኤል፣ ይረስር፣ ወኢይረክር፣ 34 ፍኖተ: ዓመታት: ወ*ይረስዕ: º ሦርቀ: ወ2ዜ: ወሰገበተ: ወ*ዙሉ: º ሥርዐተ: ዘዓመታት: ይደንዩ:: º ጽሑፍ:" በቅድሜና: ወተሥርዐ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: ኩፋሴ*ሁ:" ለመዋዕል: ከመ: ኢይርስዑ-በዓሳተ፣ ኪዳን፣" ወየሐውሩ፣ በበዓሳተ፣ አሕዛብ፣ ድኅረ፣ ስሕተተሙ፣ ወድኅረ፣ ኢደአምርተሙ። ወዶከውኑ፡ እስ፡ ደስተሐይጹ፡ ወርን፡^ክ በሑያጹ፡^m አስመ፡ ታማስን፡ⁿ ይእቲ፡ 2ዜያተ፡^m 36 እንዘ: *ደማስኑ: ወይገብሩ*: *ዕለቲ፣ ስምዕ:፣ *ምን*ንቲ፣ ወዕለቲ፣ ር**ቲስቲ፣ በ**ናለ:'' ወ***ሂ**ለ:'[™] *ይዴም*ሩ:" መዋዕሲ። ቅዱሳቲ:" *ርኩሳቲ:" ወ*ዕለቲ:" ር**৮ስቲ: ለዕለ**ቲ:" ቅድስቲ:" አስ*መ*: ይስ**ሕ**ቸ፡ አውራጎ፡ ወ*ሰንበታቲ፡" ወበዓሳቲ፡ ወ*ኢዮቤል።^{‹‹} በኢንቲዝ፡ አኔ፡ አኤዝዘከ፡ ወአሰምዕ፡ ₃8

¹ A A. I TOY A. • 9001; C2001 A B. Text most uncertain. ' ተሠርዐ፡ ወተጽሕፈ፡ A : ተሐረጸ፡ ⁷ Emended from **ወዐ**መ: **ወዓ**መት; B ; አመ: ወዓመት: C ; ወዓም: D ; ውተሥርዐ፡ D. ' ወይዕቀበ: A. So B, but that it reads w" " in nom.; FIOZON A. A omits. 11 2ho-C: A. 15 A trans. 13 2071131 C: 2071131 D. 14 A omits. 26 Cd. A: £9C41 B: £0C41 D. I have followed C though it seems an emendation. ¹⁴ ተአዘዙ፣ ሎሙ፣ A. 17 X0271 A. ¹⁰ **L** A. ¹¹ ይትሐወስ: A : ይትኃወሱ: B. » ዘአም" A; ዝአም" B. Perhaps we should take ይተሰውበ: from ኖሥ and reading HAPOATH; with A, render 'will be in part confused.' Cf. Prov. xxix. 11, where * A D omit. HATOATT!= Karà μέρος. ^{sn} D omits. ። ይሬስው: A. **₩ ነተ**ለተ፣ B. * **ወደ**77የι Α. # ዘአ*ም"* B. * ኢ.ያየ.ድ፡ዕከ፡ B. " CD add hoo'H: * h.43% C D. ³¹ D omits. * B C add @C1: LAMRTH abbs A * ። Zዜያት፣ B. **። ት**ቁድም፡ ለ. * ዓመታት: A. **™ ትማስ**ዝ: A B. ስ*ም*0; A. *** ወ**መዋዕለ: Β. ⁴ Cኩስ: A; Cኩስ: Β. ⁴ ዕለተ: A; ወዕለት: Β. **" ሰዕሰተ:** A: 41 ቅዱሳት፣ A. ባ **ኢዮቤ**ሴው፡ ለ. [II. 8.]

ሰከ፡ ከመ፡ ታስምዕ፡ ስተመ፡ አስመ፡ አምድኅሬ፡ ሞትከ፡ ድማስሁ ውቡድከ፡ ከመ፡ ኢይ7ቢዚ፡ የመከ 'ሠብስከ ምአከ ወስሳ፡ ወረቡዕ፡ መተዕሰ፡ ባሕቲተክ ወ'በአንተ'ዝ፡ ይስሕተ፡ ሠርቀ፡ ወረዜ፡ ወ'ሰንበከ፡ ወበኅሳከ ወይበልዕ፡ ዙሎ፡ ደመ፡ ምስለ፡ ዙሰ፡ ዘሥጋ።

ያ ወበሱባኒ፣ ሳብዕ፣ በቀዳሚ፣ ዓመት፣ " በዝ፣ ኢየቤሴዉ፣ ተከሲ፣ ኖኅ፣ ወይት፣ ኃብ፣ ይብር፣ እንተ፣ **ደቤ***ሁነ" አዕረፈት፣ ታቦት፣ ዘስሙ፣ ሱባር፣" አም**አድባረ**። አራራት፣ ወገብረ፡ ፍሬ፡ በራብዕ፡ › ንመት; ወዐቀበ፡ ፍሬሁ፡ ወቀሰም፡ በውእተ፡ ንመት፡ በወርኅ፡ ሳብዕ። ወገብረ፡ ኢም ውስታቱ፡፡ ወይ፤: ወወደየ፣ ውስተ፣ ንዋይ፣ ወዐቀቦ፣ አስከ: ዓመት: ኃምስቱ። አስከ: ዕለት፣ ቀዳሚት፣ 3 በ*ሥርቀ: ወርሳ: ቀዳሚት።" ወግባረ: *ዕለት: ዛቲ: በኅል:ካ በፍሥሓ: ወገብረ: ጽንሓሐ: ሲእፖዚትብሔር፣ ጣዕዋ፣²¹ አ*ምእ*ልህምት፣ *አሐይ*፣ ወበሐኩ፣ አሐይ፣ ወ*አባ70፣²¹ ዝዘ፣ ዓመት፣ ሰብዐቲ፣ ወ*መስበለ። ጠሲ፣ አብደ፡ ከመ፡ ደስቲበራ፡ *ቦቲ፡ በ"ርእቡ፡ ወበአንቲ፡ ውሱዱ። ስብሐ:* አዕረ7: ውስተ፣ ምሥዋዕ: ዘንቢ: 7ብረ: ጽንሓሐ: ወሳህመ: ወ*በሐኩ:^ቱ ወ*አባ70:* 5 ወእዕረገ: *ዙሎ: ሥጋሆሙ:* ዴብ: ምሥዋዕ:: ወአንበረ:* ዙሎ: መሥዋዕተሙ: ልዉብ: በቅብዕ: ሳዕሴሁ:" ወ'አምዚ:" ነዝታ፣ ወደነ፣ ውስተ፣ እሳት፣ ዘፈበ፣ ምሥዋዕ፣ "አንበረ፣ ወእቅደመ፣" ስጌ፤: ዴበ: ምሥዋዕ: ወእዕረ7:* መዐዛ: ሡናየ:* ዘ*ደሡምር:* ቅድመ!* እንዚሕብሔር: ሕምሳኩ። 6, 7 ውተፈሥሐ፣ ወሰትና፣ አም*ዝ፣" ወይን፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ በፍሥሓ። ወኮክ ምሴት፣ ወርል፣ ውስተ፣ ስቀሳሁ፣ ወስከቤ፣ ስኩሩ፣" ወኖመ፣ "ወተከሥተ፣ በውስተ፣ ስቀሳሁ፣ እንዝ፣ ይነውም።" 8, 9 ወርእዮ፣ ካም፣ ሰኖኅ፣ አቡሁ፣ ዕራቀ፣ ወወፅሕ: ወነገረ፣ ለክልኤ፣ አንዊሁ፣ በአፍሕ። ወ*ነሥሕ: 4 ሴም፡ ልብሲ። ወተንሥለ፡ ውእቱ፡ ወ'ደፈት፡" ወለንበሩ፡ ልብሲ፡ ደበ፡ መታክፍቲሆሙ፡" ιο ወ*ገቢአሙነ" ድኅራተ፣ ከደኑ፣⁴ *ታፍረተ፣ አውሆሙ፣⁴ *ወገጾሙ፣ ድኅራተ።***** ወነቅሀ፡*****

ABC omit & and D reads & 27-114: ¹ fyø£ A. ' ወራ-በ0፣ B. * B omits. * N7F: B. * wC B. ሳናብተ፣ B. ' A adds LT' ¹³ ውእች፣ B. ¹⁴ Corrupt in A. " B adds AF: 11 71 A. 11 (CC: A. **" ዕለተ**፣ C D. ካ **ቀዳማ**ሁ፣ A. **ካ** ወበ A ; H C D. » ቀዳሚ፣ Α. MA omits. " በዓለ: ዛቲ: A; ዕለተ: ዛቲ: C D. ሥ ማሕስአ: A. **። ጠዕዋ:** B. * 070: A. B omits. ማ አብሐክ። A. ■ 070; B. M A trans, after **"** በአንተ፡ A. ™ A adds ዳብ፡ ምሥዋዕ፡ * Emended from እምዝ: B C D; አምድኅሬዝ: A. " አንበረ: A: አቅደሙ: ወለንበረ: C D. Emended from Lung: B C add coch: " OCT: A. * wse B D. **»** ውእቱ ለ. " ስኩር፣ A : ሰኬር፣ C D. " ውስተ፣ ሰቀባሁ፣ እንዘ፣ ³⁷ A omits. 41 Gen. ix. 22 Mass., Sam., and all versions omit, except LXX, *ይነውም*፡ ተከስተ፡ A. which reads if eddin drhyveider as text. 4 ያሥ**ት**: B. **- ል-**ብሰ: B. " Gen. ix. 23 Mass., Sam., Syr., LXX add שניהם, but Vulg. and Arabic omit with * Emended with Gen. ix. 23 from 78004 Emended from whele BCD; A omits. AD omit. Per: A.

ዋኅ፡ አምወይት! ወስአመሬ፣ ዙተነ ዘገብሬ፣ ሳዕሴሁ፣ ወልዱ፣ ዘይገአስ፣ ወረገጥ፣ ለወልዱ፣ ወይው፣ ርጉም፣ ከናለገ፣ *ቅትና፣ ገብሬ፣ ይኩገ፣ ሰለንዊሁ። ወባሪኮ፣ ሰሴም፣ ወይው፣ ፣፣ ይተባሪከ፣ አንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩገ፣ ከናለገ፣ ገብር። ይስፍሕ፣ አንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩገ፣ ከናለገ፣ ገብር። ይስፍሕ፣ አንዚሕብሔር፣ አምላኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩገ፣ ከናለገ፣ ገብር። ወልአመሬ፣ ካም፣ ከመ፣ ረገጥ፣ አውሁ፣ ሰወልዱ፣ ዘይገአስ፣ *ወሕሰሙ፣ ኮነ፣ ሎቸ፣ አስሙ፣ ረገጥ፣ ፣3 ሰወልዱ፣ ወተፊልጣ፣ አምስውሁ፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ ምስሴሁ፣ ዙስ፣ ወ *መስጠራም፣ መተዲሮ፣ ወከናለገ። ወ *ሐትደ፣ ሎቸ፣ ሀገረ፣ ወጸውው፣ ስጣ፣ በስመ፣ ብአሲቲ፣ ኔዱሳተማሉከ። ፣ ፣ ወረለና፣ አደፈት፣ ወቅንሕ፣ ሰአትሁ፣ ወሐነደ፣ ሎቸ፣ ውእተጀ፣ ሀገረ፣ ወ የሰመና፣ ስጣ፣ ባስመ፣ 15 ብአሲቲ፣ አዳተኔሴስ። ወሴምስ፣ ነበረ፣ ምስለ፣ ለቡሁ፣ ኖኅ፣ ወሐነደ፣ ሀገረ፣ በአይ። አቡሁ፣ ነበ፣ ፣ ይብር፣ ወጸውው፣ ስጣ፣ ውእተጀ፣ በስመ፣ ብአሲቲ፣ ሴደቴቴልባብ። ወናሁ፣ አህጉር፣ አባንቲ፣ ፣ የመሳስ፣ ቀር። ሰጣር፣ ይብር፣ ቤይታቴልባብ። ቅድመ፣ ገደ፣ ይብር፣ በጽባለሁ፣ ወ*ነራልተ ማሕከ፣ ገደ፣ ሰሜን፣ አደተቴስስ፣ መንገለ፣ ባሕር። ወ የአስተ፡ ውሉድ፣ ወአራም። መለቡር፣ ፣ ይለርቴክስድ፣ ዝንቲ፣ ተወልደ። ከልሕ፣ ዓም፣ አምድኅረ፣ አይላ። *ወቀድ፣ ወአራም። መ ውለድ፣ ነ ይደፈት፣ የመር፣ ወ *ማጉን፣ ወማዳይ። ወ *አይላድ፣ ተውል። ወ መንያስነ። ወ *ቴራስ።

¹ Emended with Gen. ix. בי עבר עבר איים from אַשיין די This implies עבר עבר עבר אב; so LXX Gen. ix. 25 mais olastres and Onk. עבר שבר שלם. Mass, reads ביבר עברים ' ወደስፍሕ: ACD, but Gen. ix. 27 supports B. A adds ምድር፣ 6 Gen. ix. 27 omits. 7 7-0 C 004 A. A omits. A omits; B omits has C omits nones. ው Gen. x. 6 ይካው Xoús. ካ ሰነጽ፡ A. ካ A adds ውስቸይ ካ ስም፡ B. 19 Gen. x. 6 DIB Φσύδ. Th: C D; cf. Eutychius of Alex., Annales, p. 35, Nahlat; Syr. Frag. Danadau; A omits ኔልሳተማሉት: ሰመየ: በማ፣ በበመ: ብአቢቸ፣ through homeoteleuton. " ደፈት: ACD. 16 A C D omit. 10 R.O.O: B. ³⁰ አደተነሴስ፡ A ; አዶታነቤክ፡ C ; ሕፃቴንሴስ፣ D; Syr. Frag. مالكا ስደቃነቤልባብ: D; Syr. Frag. عمامه " שለስቸ: ቅሩብ: ሎቦር: A. 2 204: A B. ናሕልትማሉክ: D. ***** ሰሜኔ: Β. ማ መስዳታኔሴስ: C D. * Emended with Gen. " I have transposed \nabla P.C.12: after 99": from xi. 10 (cf. x. 1) from To-A.C: » ዘሕይጎ: A B C D. n Emended with before han; with Gen. xi. 10. Gen. x. 22 from ስራም: ወልደ B; አራም: ወለደ: C; A D read defectively አራም: **። ያፌድ፣ A; ኢደፌትን:** B C**; ያፌት:** D. **። ላሜርን:** A**; ወንሜርን:** B C D. ሥ *ማግ-* 77; A B; *ማግ* 77; C D. Emended with Gen. x. 2 MSS, add 7. from APAPTBA: A; APAPTBY: B; APAP: TBAY: CD. Before TBA: LXX add Eλισά against Mass. and text. * ስምስካሃ: A; ምስካሃ: B D; ²⁷ B C D omit. ምስከሃ; C; LXX Moσόχ. * ቴሬስሃ; A; ቲሬስሃ; B; ቲሬስሃ; C; ወቲራውሳሃ; D; LXX Octobre.

» እስተ ውሲዴ ናታ። ወ'0'0ሥራ ወስማ፤ቱ: ኢየቤልውሳት፣ አታዜ፥ ኖቱ፣ የሕዝዝ։ ሥርዐት፣ ው'ትአዛዘነ ለ'ውሱይ፡ ውሱዱ፣ ወዙሱ፡ ዘደአምር፡ ፍትሴ፡ ወአስምዐ፡ ሳዕሰ፡ ውሱዱ፡ ከሙ፣ ዶንቢሩ፣ ጽድቀ፣ ወከሙ፣ ይክድኑ፣ ኃፍሪተ፣ ሥጋሆሙ፣ ወከሙ፣ ይባርክዎ፣ ለዘፈጠርሙ፣ ወደክብሩ፣ አበ፣ ወእሙ፣ ወደፍቅሩ፣" አሐዱ፣ አሐዱ፣ ቢደ፣" ወይዕቀበ፣ ነፍሶሙ፣" እምዝሙት፣ »፣ ወርነተስ፣ ወእምዘብ፣ ዐመባ። እስሙ፣ በአንተ፣ *ዝንቶ፣ ሥለስቸ፣" ኮክ አይጎ፡ ባዐሰ:" ምድር፣ እስመ፣ በአንተ፣ ዝሙተ፣ ዘዘመዉ፣ ትጉሃን። አምትአዛዘ፣ ዘተ**ኔሆ**ጫ *ቢድኅሪ፣ አዋል*ይ*፣ ሰብአ_ነ። ወነሥት፣ ስጭ፣ ሕንስተ¹፣ አም[•]ዙስ፣¹ አስ፣ ንረት፣ ወ¹¹7ብሩ፣ መቅድመ፣ ርዘስ። 22 ወወሰዱ: ውቡይ፣ ናሬዲም፣" ወከተሙ፣ ኢይትማሰሱ፣ ወይበልዕ፣ ሕሐዱ፣ ሕሐዱ፣ ካልሕ፣" ወቀተሎ፣ ዶርባሕ፣» ሰናፊል፣ ወናፊል፣ ቀተሎ፣ ሰ*አልሮ፣" ወአልሮ፣" ሰ″አ习ብ፣ አመሕደው፣ 23 ወሰብእኒ፣ ቢዳ። ወዙሰ፣ ተሰይጠ። ይንበር፣ ዐመዊ፡ ወከሙ፣ ይከዐው፣ ይመ፣ ብዙታ፣ ›4 ወመልአት፣ ምድር፣ ዐመባ። ወእምድኅረ፣ *አበበ፣ ዮሙ፣ ሰ*አራዊት፣ ወአዕዋፍ፣ ወ*ዙሴ፣⁴ ዘይትሐወስ። ወዘደንሶሱ። ዳበ፣ ምድር፣ ወተክዕው፣ ደም፣ ብዙጎ፣ *ዳበ፣ ምድር፣" ወዙሱ፣ »; ሕሲናሁ፣ ወፈቃዱ፣ ለሰብእ፣ ይሄሴ፣" ከዝተ፣ ው°እኩና፣" በዙሲ፣ መዋዐል። ው°ዴምስስ፣" እንዚአብሔር፣ ዙስ፣" እምክ" 78፣ ምድር፣ በአንተ፣ አክճ፣" ምንባርሙ፣ ወበአንተ፣ ደም፣ .s6 lih0ዉ; ማእክሰ፣" ምድር፣ *ደምሰሰ፡ ዙሉ።" ወተረፍ፤ እ፤ ወእንተው፣ ደቂቅና፡ ወ°ዙሱ፡ ዝቦት፣ ምስሴት፣ ውስተ፣ ታቦት፣ ወናሁ፣ ት፤፡ አራሌ፣ ቅድሚና፡» ምንባሪክሙ፣ ከመ፣ ዘኢኮንከሙ፣¹ ዘተለውሩ፣" በ"ጽድቅ፣ አስመ፣ በ"ፍኖተ፣ ሙስና፣ ወጠንክሙ፣ ተሎሩ፣ ወ*ትትፋብጠ፣ አሕጻብ አሐዱ:" እምክ ቢዬ፡ ወትትቃንኡ፡ ዝንፑ፡ ምስብ፡ ዝንፑ፡ ወከመ፡ ኢትሂልዉ፡" ኅቡረ፡" ›? *አው**ሲደ**ና፣ አሐዱ፣" ምስሲ፣ እጐሁ። አስመ፣ አሬ**አ**፡ አነ፡ ወናሁ: አጋገገ**ት**፡ አስሕተ: *ወጠኑ፡

¹ B omits. * 智の岩 A. ¹ ኢዮቤሴው; A. ' ወእንዘ: A ; አለነዛ: B. A adds Acons ⁴ ТХННТ: В. ⁷ A C D trans. before №СОТ: ከሴ። and trans, after H. P. እምር። ውዙሴ። B; ከተሉ። C D. ' ወፍተሐ: A C D., 10 ደፊቅሩ: A, ¹¹ ቢጽሙነ A. 19 **ነፍለ**; B. ¹¹ እሱ፣ ሥሰስቲ፣ A. " ትጉሃክ ሰማይ፣ A; 14 £0; A. ¹⁶ A omits, " A B omit. 16 16.C.P. A. ³⁹ ካልሕ: A. **" ያርብሕ**፣ A C, " **አ**ሊዮ፣ B, " twin B. * £7.0C; A. » በዝን A; ገዱሐ B C; but D is right, cf. Enoch ix. ፣ ብዙኃ፡ ደሙ ዘይትከዐው፣ If from A reads It fr and B off from B C D omit, ***** ዘደትሐወስ: 80 Enoch vii. g = iρmerá: it may however stand for iχθυε and H.P. for iρmerá. = lpmerd probably; see Enoch vii. 5. **»** ይሕሲ፣ A. ። ደምሰሱ B. ። MSS. add 7. ^ል አምዙሱ: B. * A D omit; hhfar: C. ™ £Ω; A. M A D omit. " Hm A. **። ቀዳሚ**፤ B C D. **"** ኢተሐውሩ: B; እንትው። ዘተሐውሩ: C D. " በ**ዝ**ሴ፣ B. " ተራልጠ፣ ፮፡ ፮ A. " ው**ሱድየ**፡ ፮ ለ. ⁴ ኢተሀልመ_፡ C D.

ሳዕሌከሙ፣ 'ወሳዕሳ፡ ውሱድከሙ፣' ወይሕዜ፤ *አፈርህ፡ አ፤፡' በእንቲለከሙ፣ ከመ፡ አምድኅረ፡ ምትኩ ትክዐዉ:' ደመ፡ ሰብ**λ፡ ውስተ**፡' ምድር፡ ወትደመሰቡ፡ አንትሙሂ፡ እምግጸ፡ ምደር።' አስመ፡ ዙሴ፡ ዘደክዐ፣ ደመ፡ ሰብአ፡ ወዙሴ፡ *ዘደበልዐ፡ ደመ፡ ዘሐሴ፡' ዘሥጋ፡ ይደመበሱ፡ 28 ከተሙ፣ አምድር።⁷ ወኢይተርፍ፡ ዙሲ፣ ሰብአ፣ ዘይበልዕ፡ ይመ፣ ወዘይክ**ዕ፣** ይመ፡ ሰብአ፡ 20 **ደ**በ፡ ምድር፡ ወኢይተርፍ፡ ሎፑ፡ ዘርእ፡' ወደኃሪቲ፡[»] በታሕቲ፡ ሰማይ፡ ሕደው፡ እስመ፡ ውስቲ፡ ሲ**ለል፡ የ**ሐውሩ፡ ወውስተ፡ 'መካን፡ ዘ[።]ደይን፡ ይወርዱ፡[»] ወ[»]ውስተ፡ ጽልመተ፡[»] 'ማዕምቅ፡ የአትፑ፡ ዙሎው፣" በምት፡ ጸዋን። *ዙሱ፡ ዴም፡" ኢደስተርኢ፡ አምዙሱ፡ ዴም፡ ሳዕሌክሙ: 30 ዘውእት በዙሱ መዋዕል፡ ዘጠባሕክሙ፣ ዙሱ ሕርዌ፡' ወእንስሳ፡ ወዘደሰርር፡ ዴበ፡ ምድር፡ ወ7በሩ፣ ምጽዋተ፣ ሳዕለ፣ ነፍስክሙ፣ በደፊኖቸ፣ ዘ*ይትከዐው፣^{፡፡} ዴበ፣ 7ጸ፣ ምድር። ወኢትኩኑ: ₃፣ ደሙ፣ እስሙ፣ ከሙዝ፣ ተለዘዝኩ፣ አስምዕ፣ ለከሙሂ፣" ወለው ሲድከሙ*ሂ፣" ምስር፣ ዙሲ፣ ዘሥጋ። ወ*ኢ፣*ታብልዕዋ፣" ለነፍስ፡ ምስለ፡ ሥጋ፡ ከመ፡ ኢይኩን:" ዘ"ይት ነውሥ: * *ደምክሙ: 32 ዘነፍስከሙነ" አምአዴ። ዙሲ፣ ዘሥጋ፣ ዘይክዕ፣ ደበ፣ ምድር። አስሙ፣ ምድር፣ ኢትየጵነስ፣ 33 እምዘ ደም፣ ዘ^øተክዕው፣ *ሳዕሌሃ፣ አስሙ፣ በደሙ፣ ዘክዐዎ፣***** ት፤ጽሕ፣ ም.ድር፡ በጽ৫:* ተዝምጻ።⁶ ወ¹¹ይእዜ*٤:⁸ ውሱድየ፡⁸ ስም0፡ 7በሩ፡ ፍትሐ፡⁶ ወጽድቀ፡ ከመ፡ ትተክሱ፡⁸ 34 በጽድቅ፡ ውስተ፡ 7ጸ፡ ዙሱ፡ ምድር፡ ወይተሌዐል፡ ክብርክሙ፡ በቅድመ፡ አምላኪየ፡ * ዘአድን፧ ኒ፡ * እም!፡ ማየ፡ አይጎ። ወናሁ፡ አንተሙ፣ ተሐውሩ፡ ወ*ተሐንጹ፡ ለከሙ፣[»] አህጉረ፡ ወትተከለ፣ 35 ፍሬሁ: ዘኢ*ይትቀሠም:" እምዙሱ: ዘይትበሳዕ:" ወበነመት: ራብዕ:" ይትቁስም:" ፍሬሁ: *ወደዐር<mark>?</mark>፡ ቀጻሜ፡ ፍሬ፡" ዘይሠጠው፡ ቅድመ፡ እ<mark>ን</mark>ዚሕብሔር፡ ልዑል፡ *ዘፌጠረ፡ በማየ፡ [‹]

³ ውሱደና: A D. ³ አፈርህ: እነ፡ አፈርህኩ: አፈድፌደና: A. ¹ A trans. ' **ኢት** ክዐመ; A. * An: A. * 78: B; 78: C D. 7 A omits. * B C D omit. 10 Lysti A. 11 ownii A C D. 11 Locki A. 11 A C D ¹¹ ጽልመት፣ B. ¹¹ ወመንምቅት፣ ወየአትፑ፣ ዙሱ፣ A. 16 with: Loo; A. ¹⁷ ደትከው ገ፡ A : ደትካው፣ በደፊዮች፣ B. ¹⁶ A B C omit. 10 100 hors A. ⁵⁰ A B omit. ⁵¹ ተብልዐዋ፣ B; ተብልዐዋ፣ C D. ⁵¹ A omits; ኢይክት፣ C D. * እ. A. * ይትኃພሥ; A; ይትኃພພ; B; ይትኘພພ; C. " አምኔክሙ; ይመክሙ; " አምክ A ; አምዴ፡ B. " አምዝ፡ B C D. እምነፍስከሙ፣ A. 28 A omits. For a Law Hhopi C reads a Law Hhow and D a Law Hthow 29 HrA: A. **» ትዝም**ዴ፡ A ; **ትዝም**ዴ፡ ምድር፡ C D. ¹¹ B omits. **"** ሂ፡ B. ³⁵ ደቂቅየ: A. * CTO: A D. * Emended by Dln. from That: *** አምላክየ፣ ለ.** ጃ ት: A. ∞ 00: A. □ 万A. **። ይ**ትቁስም: ለ. ² ለበሲዎቹ: B. " ይተቁደስ: B C ; ይተቀውም: D. " A omits ; " ራብዕት: A. መየዐር7: ቀዳሚ: ፍሬ: C D. 47 ፌጠሬ: ሰማይ: B.

ው'ምድረነ' ውነትስ፣' ከመ፣ ደዕርጉ፣ በጥተል፤ ቀዳሚ፣' ወዶች፣ ውቅበእ፤ ቀዳሚ፣' ፍሬ፣ ውስተን 'ምሥዋዕ፣' እንዚሕብሔር፤ ዘዶትወክፍ፣ ወዘተርፈ፣ ይብልዕ፣ ላእካ፣ ቤተን' እንዚሕብሔር፤ 87 በቅድመ፣ ምሥዋዕ፣ ዘዶትወክፍ፣ ወበ' ዓመት፣ ኃምስ፣ ንበሩ፣ ኅድንተ፣ ከመ፣ ታሕድንዎ፣ 88 ሕገተመ፣ በጽድቅ፣ ወበርትዕ፣' ወትደድቁ፣ ወደረትዕ፣ ነትስ፣ ተከልከሙ፣፣ እስመ፣ 'ከመዝ፣ ሕዝዘ፣ ሂናክ፣" አስሆ፣ በአቡክሙ፣ በማቸባባ፣ ወልዱ፣ ወማቸባባ፣ በላሜክ፣ ወልዱ፣ ወሳሚክ፣ 89 ሕዝዚ፤ ነትስ፣ ዘ' ሕዝዝም፣' አበዊሁ። ወልነሂ፣ ኢኢትዝክመመ፣ ውስድና፣" በከመ፣ ሕዝዘ፣" ሂናክ፣ በወልዱ፣ "በቅዳሚ፣ ኢዮቤልውሳት፣" አገዝ፣ ሕደው፣ ውእት፣' ውስተ፣ ተዝምዱ፣ ሳብዕ፣ ሕዝዘ፡ ወእስምዕ፣" በ' ወልዱ፣" ወበውስድ፤ ውስዱ፣ እስከ፣ አመ፣' ዕለተ፣ ምት።

¹ FRC1 A B. A adds Hornt Fr • ቀዳሚ፣ A C D. ሳ ወቀዳሚ፣ B: ቀዳሚ፤ C D. • ምሥዋዕ፣ ዝ A. ⁴ A omits. ¹ ኃምስ፣ ዓመት፣ A. If the context refers to the same subject as Deut. xv. 1, 9, then we should expect 1.00; • ተሕድጉ፣ B ; ተኅድንፆ፣ C D. instead of Interest A D omit. 10 hardl: AHH: A. 11 AF4: A: F4: D. ¹⁹ B omits. " AHH: A. 14 94: A D: " በቀዳሚደን፡ ኢዮቤሌውስት፡ A. ሂኖ**ጎ**፡ B. " ሳብአ: A : ሰብ**ስ**፡ D. ¹⁸ A adds ባዕሴሆሙ፣ " ው**ሱ**ዱ ል. * # # A. ³¹ አዮቤሌው፣ A. ። አርፍክሲድ፣ B. " GALP: B; Syr. Frag. each las less. **።** ወውቲ፡ ሰሰ3፡ B. Seems a corrupt addition. not found in Sam., Mass., Syr., Vulg. B trans. of Gen. xi. 13, but LXX and Luke iii. 36 agree with text. **™** ወልደ: Α. **»** ውስቲቱ ለ. ²⁰ Emended from እዕለዋ: 31 Cf. Cedrenus i. 27 en aυτοίε εξημάρτανε; Α om. λ9". **።** ተምህርት: ዘ B C. ³³ Em. from ኢይሬአየ: A; ይሬአየ: B C D. ። ፀሓየ: ወወርን: ወከዋክብተ: A D. ⁸⁷ ጸሐፊ: A C D. * Em. from ANAL: B; A-A.C.L: A; with Schol. A B; ማልስት; D. • ማልካ; A. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη καιναν μελχα θυγατηρ μαδαι υιου ιαφεθ; Syr, Frag. La " OAL: A; OALT: C D. " NOT: A. " A trans. " OAL: OAL: A.

ሎች፣ ብእሲተ፣ ወሰማ፣ *ሙሕክ፣ ወሰተ፣ ኩሴድ፣ አኅወ፣ አቡሁ፣ [ሎች፣ ብእሲተ፣]፣ በቀዳሚ፣ መበሠሳሳ። ኢዮቤልው፣ በሱባኒ፣ ኃምስ፣ በቀዳሚ፣ የመቸ። ወ'ወሰደት፣ ሎት ወልደ፣ በኃምስ፣ 7 ዓመቹ፣ ወጸው**ብ**፣ ስጥ አቤር፣ ወነሥክ፣ ሎቹ፣ ብእሲቲ፣ ወስማ፣ እዙራድ፣ ወሰቲ፣ ነብርድ፣ በ•ሥሳሳ፡ ወከልኡቹ፡**• •ኢዮቤል**ው፡**•** በሱባኔ፡ ሳብዕ፡ በ•ማልስ፡ **ኃ**መቹ። • ወበሳድስ፡ ታመቹ፡ 8 ወሰደት፣ ሎቴ፣ ወልደ፣ ወጸው 0፣ ስም፣ ፋሌክ፣ አስመ፣ በ*መዋዕል፣ Ht ወልደ፣ አጎዝተ ደቂቀ፣ ዋጎ፣ ይተካፈሱ፣" ሎሙ፣' ምድረ፣ በአገተዝ። ጸውዐ፣ ስም፣ ፋሌክ። ወተካፈሉ፣ በአኩይ።" 9 በበደናቲሆውን ወነፖርዎ፣ በዋጎ። ወከ፤ በቀዳሚሁነ 'ሠሳሳ፣ ወሠለስቱ፣" ኢዮቤአው። 10 መከራልዋ፡ ሰምድር፡ ሥለስተ፡፡፡ መከሬልተ፡ ሰሴም፡ ወለካም፡ ወለደፈት፣ በበ፡ ርስተ፡ በቀዳሚ፡ ንመት፣^ከ በአለዱ፣^ከ ሱባኒ፣ እገዘ: ይዘብር፣ አለዱ፣^ከ እምኔክ እስ: ተፈነውክ^ከ ታቤሆው።¹² ዘይእናዘ፣ **ሠ**ለስቲሆም፣^ቱ ውሱዱ፣ ወሰፍሔ፣ አደዊሆም፣ ወነሥኡ፣ መጽሐሬ፣ አም*ኅፅ፧: *ኖኅ፡ አውሆሙ።" ወወጽሕ፡ *በመጽሐፍ፡ ዕባሁ።" ሰሴም፡ ማአከሰ፡ ምድር፡ ዘይአኅዝ፡ 12 ሰርስቱ: ወሰው**ሱዱ**፣ ሰትውልድ፣ ዘሰዓለም፣ አማአከሰ። ደብረ፡² ራፋ፡³ አሙዊሉ፡ ማይ፡ ወ*የሐውር፡^{*} እስከ፡^{*} ሶበ፡ ይቀርብ፡[፣] ንበ፡ ማየ፡ ቀሳደት፡ አም*ንበ፡^{*} ይወፅእ፡ ዝንተ፡ ፈለን:**" ወይክሁ: *ማ**ያቲሁ፣ ውስተ፣ ባሕረ፡**" ሜ**አት፣^ብ ወ'የሐውር፡⁴ ዝንተ፡⁴ ፈለን: ውስተነ" ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወዙሱ፣ ዘመኘገለ፣ ደቡብ፣ ሲደፈት፣ ወዙሱ፣ ዘመገገለ፣ ገጸ፣ ሰሚገ፣ ለሴም። ወ'የሰውር፣ አስከ፡ ሶበ፡' ደቀርብ፡ ካራሲ፡" ዝውእቸ፣ ውስተ፣ ሕፅክ ልሳን፡ እነተ፡ 13 ትኒጽር፣ መንፖሲ፣ ሰሜን። ወየሐውር፣ መክሬልቱ፣ አንተ፣ መንፖሲ፣ ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወየሐውር፣ 14 ርቸው እስከ ይቀርብ፣ መንገለ፣ ዕረቢን፣ ለልሳን፣ እንተ፣ ትኔጽር፣ መንገለ፣ ሰሜን፣ አስመ፣

¹ Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη σαλα μωαχα θιγατηρ χεεδαμ πατραδελφου avrov; Syr. Frag. en: Las lasso. Seems a corrupt addition. * Emended by Din. from 1900t: 4 A. APBAO: A. A omits. ⁷ አብር: B. * Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 youn estep aloupa buyann respect; Syr. Frag. 1901 ያ A. ¹⁰ ሥባስ፡ ዓመቱ፡ ዓመቱ፡ B. 11 9004: B. 15 መዋዕብ: A. ¹³ A reads ተካፌሲ፣ and trans. before ይቂቀ፣ ¹⁴ **ወበእንተዝ**: A C D. ¹⁶ በአክድ: B. 17 F.A. " NOT A. 18 900 F: A. 19 HE A. P) 🚡 A. n ተፈናቱ A B. * ውስዱ A. * hat BD. **"** ለሠለስቲሆም፣ B. ™ ሕጻ៛: B; 4θ៛: C. ²⁰ A trans. **™ መጽሐፌ፡ ዕ**ዓ፡ A : በመጽሐፈ፡ ዕባሁ፡ C: መጽሐፈ፡ ዐባዩ፡ D. ⁸¹ ወእማእከበ: A. * **£ac**: B. *** ራፍ**፡ A D. A adds #771: Emended from the 4: ™ እስመ: B. ማ Emended from ይቀርበ። **** ው** እድ፡ B. ***** B C add እምኔሃ፡ **ወ** (B omits) ይወፅአ: ዝንቱ: ፈለ?: 4 ያሰውሩ: A. " ውእት፣ A. " አስከ፣ B. " ካራዝ፣ A. " ትያጽር፣ B. 47 **ይቁርብ**: A.

15 ዛቲ፣ ባሕር፣ ስማ፣ እሳክ ባሕረ፣ ንብጽ። ወትንምጽ፣ እምህየ፣ መንፖሲ፣ ስሜን፣ መንፖሲ፣ ስፋሃ፣ ሰባሕር፣ ዐቢይ፣ ውስተ፣ ክናፍሪ፣ ማደት፣ **ወ**ተሐውር፣ መገ**7**ሲ፣ ዐረር፣ ዐፍራ፣ ወ'ተሐውር፣ እስከ ተቀርብ ነበ፣ ማየ፣ 2የን፣ ፈለን፣ ውመንፖሲ፣ ስሜት፣ ሲማየ፣ 2የን፣ 16 መንፖሲ፣ ድንጋን፣ ለዝ፣ ፈለን። ወተሐውር፣ መንፖሲ፣ ጽባሕ፣ እስከ: ሶቢ፣ ተቀርብ: ታቢ፡ *7/ት፣ ዘ"ኡዶም፣ መን7ሲ፣ ስሜኑ፣ ሲሰሜን፣ ወእም*ጽባሒሃ፣ ለዙሳ፣ ምድረ፣'' ኡዶም፣ ወ*ሲነዙሱ፣ ጽባሕ፣ ወይትመየጉ፡ ውስተ፡ ጽባሕ፡ ወይመጽእ፡ አስከ፡ ይቀርብ፡ መንፖለ፡ ጽባሒሁ፡" ሲደብር፡ ዘስሙ፣ 17 ራፋ፣ " ወይወርድ፣ መንፖሲ፣ ጽንፏ፣ ¹¹ ለሙባሉ፣ " ጤና፣ ፈለ**?**። ዛቲ፣ መክፈልት፣ ወፅአት፣ በካዕው፣ 18 ሰሴም፣ ወሰውሱዱ፣ በአቲዞታ፣ ሰንሰም፣ ሰ^ሚትውልዱ፣ እስከ፣ ሰንሰም። *ወተፈ*ሥሕ፣ ኖኅ፣ እስም: ወፅ**ሕ: ዝንተ: መክፈ**ልት፣^μ ለ*ሴም፡ ወለ"ውሱዱ፡ ወተዘከረ፡ ዙሎ፡[∞] ዘነበበ፡ በልፋሁ፡ በ*ትገቢቸ:" አስመ፣ ይቤ፣ ይትባረክ፣ አንዚአብሔር፣ 'አምሳኩ፣ ለ"ሴም፣ ወይሳድር፣ 19 እንዚአብሔር፣ ውስቲ፣ መሓድፊሁ፣ ለሴም። ወአአመረ፣ ከመ፣ 7ነቲ፣²² ኤዶም፣ ቅድስቲ፣ ቅዱሳ]፣ ወማኅደሩ፣ ለእንዚአብሔር፣ ውእቱ። ወደብረ፣ ሲና፣ ማእከለ፣ *ገዳም*። ወደብረ፣ ጽዮግ፣ ማእከሰ፣ ሕጉብርታ፣ ለምድር፣ **ሥ**ለስቲሆሙ፣ ዝን፣፣ *መንጸረ፣ ዝን፣፣ ' ሰ*ቅድስት፣* 20 ተፈጥሩ። ወባረካ፣ ለአምሳኩ አማልክት፣ ዘወደየ፣ ውስተ፣ አፋሁ፣ ንባበ፣ እንዚአብሔር፣ 2፤ ወእን፤Lክብሔር፣ እስከ፣ ለንለም። ወአአመረ፣ ከመ፣ መክፈልት፣ በረከት፣ ወ*ቡራኬ፣ በጽሑ፣ ለሴም፣ ወለ*ውሱዱ፣ ለትውልድ፣ ዘለዓለም፣[»] ዙሳ፣^{ነነ} ምድረ፣ *እዶም፣ ወ*ዙሳ፣^{ነነ} ምድረ፣ ባሕረ: ፣ ኡርትራ: ወዙባ፣ ምድረ፣ ጽባሕ፣ ወሀንደኬ፣ ወበኢርትራ፣ ወእድባልሁ፣ ወዙሱ፣ ምድረ፣ ባሳነ" ወዝሳ፣" ምድረ፣ ሲባኖስ፣ ወደሰድተ፣ ከፍተር፣" ወ*ዝሉ፣" ደብረ፣ ሰኒር፣" ወእማና፣ ወደብረ፡ አሱር፡ ዘደቡብ፡ ወ*ዙባ፡* ምድረ፡ ኡሳም፡ አሱር፡ ወባቤል፡ ወሱሳ3፡ ወ*ማዕዳይ፡[¤] 22 ደቡብ፣ ምድር፣ ውርክት፣ መ"ስፍሕት፣ ወዙሱ፣ ዘ"ውስቱታ፣" ጥቀ፣ ሥናይ።" ወለካም፣

¹ A omits. 5 Φ00LL A: 0-0L: B. So B also in vers. 12. 14. ¹ ከንፈረ፡ A. 4 02:0: C D. Φ46: A: 966: C: 964: D. 7 09.8: A. **' የ**ሐውር: A. * 783: B C D. " 7ያት፣ B. " ጽባሔሁ፣ ለዙሱ፣ ምድር፣ ዘ A. ን ሰሜዝ A. 12 ጵባሐቲሁ፣ B. 13 24: A. 14 8.34: A. " C D add off: 16 OD B. " φΛ C D. 10 Max: B. ² ትንቢት: B. ነ መክፈልቱ፡ B. * ቃሎ A D. ²² ሕ*ም*ባከ: B. ። 7ነት፣ B: * Lath: A. which it trans. before (127": Out F: B: *** ሰ**7*ጻም*፣ B. *** ቅድስ**ት፣ A : **ቅድስ**ት፣ B. D trans. after mede: 27 A adds * A D omit. For መእንዚአብሔር፣ እስከ: C reads መእስከ: እንዚአ። **በአ**ንዚ*ት*ብሔር፣ " ቡሩክ: A B: መክፈልተ: ቡርክተ: D. **»** ወልዱ፡ እስከ፡ ሰዓለም፡ Β. ³¹ ወዙ ሱ: A. ። ባባ: C; ባሰር፣ D. " ከብቸር፣ A B C, but ግነባርን, see Jer. xlvii. 4, ¤ ባሕር: A. supports D. * # # B. " NZC: A: ALC: C: ALC: D. 4 0008 £: B. >> **ዙሳ**፡ B. * በሕረ፣ A. on the A. I B omits. 42 A adds Una ። ሥናደትን B.

ከመ፣ ዶርኩሱ፣ ምስሲ፣ እዋልዴ፣ ሱብኢ፣ ወ*አስምር፣ ሂኖክ፣ ሳዕሲ፣ ዙስም። ወተንሥሕ፣ ኢማአክሲ፣ -3 **ደቂቀ**፣ አዳሲ፣ አመሕደው፣ ወወሰድናሁ፣ ውስቲ፣ 7ነቲ፣ አዶም፣ ለ'ዕበዶ፣ ወለ'ክብር፣ ወናሁ፣ ውእቸ፣ "በህየ፣ ይጽሕፍ፣ ደይ፤፣ ወዘነኔ፣ ዓለም፣ ወዘለ፣ እክዮሙ፣ ለደቂቀ፣ አ3ለ፣ እመሕደው። ወበእንቲአሁ፣⁷ አምጽአ፣ ማየ፣ አዶኅ፣ ዴበ፣ ነተሱ፣ ምድረ፣ አዶም፣ አስመ፣ ህየ፣ ተውሀበ፣ [•]ውአቱ: 14 ስትአምርት፣ ውከመ፣ ያስምዕ፣ ሳዕሰ፣ ዙሲ፣ ደቂቀ፣ ሰብእ። ከመ፣ ይገፖር፣ ዙሲ፣ ፖብረ፣ ትውእድ፣ እስከ አመነ¹¹ ዕለተ፣ ደደች። ወውእቸ፡ ዐጠት ዐጣት ቤተ፣ ¹¹ መቅደስ፡ ዘደሰጠው፡ ቅድመ፡ እ7ዚ 25 ሕብሔር፣ *በደብሬ፣ ቀትር። ¹ እስመ፣ አርባዕቱ፣ መካን፣ በደበ፣ ምድር፣ ለእንዚአብሔር፣ 7ያተ፣ ³26 *ኤዶም*፣ ወደብረ፡ ጽባሕ፡ ወዝደብር፡ ዘሀለውከ፡⁶ እንተ፡ ውስተፑ፡ ዮ*ም፡¹⁷ ደብረ፡ ሲና፡ ወደብረ፡* ጵኖች፡ ይትቁደስ፡ በፍጥረት፡ ሐዳስ፡ ሰቅዳሴ፡ ምድር፣ *በአንተዝ፡ ትትቁደስ፡ ምድር፡" አምዙሱ፡ **ነሥ**ሕነ[።] ማ**ተሳሳ: ብእሲ**ት: ኢድናሃ:[።] ወሰተ: ሕዝፊኣል: ወሰተ: አኅተ: አቡሁ: [ብእሲተ: ለተ:][።] በሱባፄ፡ ማልስ፡ በንመት፡ አሐዱ፡" ዘውእቸ፡ ሱባኤ፡" ወወለደ፡ ወልደ፡ ወ*ጸውዐ፡≊ ስም፡ ሳሜክ። ወበ*ዓሥር፣ ወታምስ፡^{፡፡} ኢዮቤልዉ፣^{፡፡} በቡባዔ፣ ሣልስ፣ ነሥአ፣ ሎቸ፡^{፡፡} ሳሜክ፣ ብአሲተ፣ ወስማ፣^{፡፡} 28 ***ቤቴኖስ**: ወሰተ: ባራኪኢል: ወሰተ: እኅተ: አቡሁ:[»] [ሎቸ: ብእሲተ:][»] ወበዝ: ቡባ**፤**: ወ**ሰ**ደት: ለተ፡ ወልደ፡ ወ*ጸው0፡* ስም፡ ኖኅ፡ እንዘ፡ ይብል፡ ዝ[™]ይናዝዘኒ፡[™] *አምሐዘንየ፡ ወ[™]አምዙሱ፡ **ንብር*የ**፡⁸ ወእም*ድር*ሂ፡⁸ እንተ፡ ረገመ፡*** እ**ንዚአብሔር። ወበፍጻሚሁ: ለዓሥር፡ ወታሰዕ፡ ²⁹

[II. 8.]

¹ ምድር፣ ACD; but Enoch ix, 8 ሕዋል ይ፣ ሰብል፣ supports text. Cf. also Enoch x. 11. ¹ አስ*ም*ን፣ ኤኖክ፣ B. 3 7543 B. 4 A A. • ao A. A trans. A adds • ውስተ፣ ለ. መረደ፡ ወ. B adds APHA: 10 hop: A. ። እ3ሲ፡ አመሕያው። B omits; Pht: C D. ¹⁴ በድብር፣ A. C D. ¹⁹ A omits. " መካናት: A. 16 HUAth: A. 17 B trans. after A.S. **ነ አበሳ: ወእምርዙሰ: A : ር**ዙሳ: ወእምአበሳ: B. " ምድር: በትውልዶሙ: ሰዓለም: A. ²⁰ ኢዮቤሴው: Α. ¹¹ መነሥ**አ**: A. BCD add ኢዮቤልዉ: before ነሥል: * For አድናሃ: A reads አድኖሃ: For ኣዝ" A reads 4H&AA: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 25 γυνή μαθουσάλα έδνα θυγάτηρ έζριήλ πατραδέλφου αὐτοῦ; see p. 15, note 32. so Seems an interpolation. A omits ብእሲተ: 25 Emended by Dln. from 300't; * 800-9: B. ኛ **ኃ**ምስ: ወ<u>ዓ</u>ሦር: B. * For ቤቲ" B reads ቤተኖስ: For ባራ" A reads በራኩኤል: Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 28 γυνή λάμεχ βεθενως θυγατηρ βαραχιήλ πατραδέλφου αίτου; see p. 15, note 32. ³⁰ Seems a corrupt addition. ⁸¹ Emended with Gen. v. 29 implies יְנִיחֵט . A reads ናዘዘ፤: እንዚአብሔር: ወ. ss A C D omit, but Gen. v. 29 וּמֵעְאָבוֹן supports text. For I we should expect 1. Similarly in the strand likewise I for L in ETHHL: as in Mass., Syr., LXX, and Vulg. of Gen. v. 29. Yet Eth. Vers. agrees with text. ³⁶ σΛ A. Gen. v. 29, Mass., Sam., Syr., and Vulg. omit o, but LXX and Eth. Vers. agree with text.

እናይልዉ! በቡብኒ ሳብዕ፡ በሳድስ: ዓመቱ፡ የተገ አዳም፡ መቀበርም ዙሎሙ፣ ደቂቁ፡ ውስተ፣

50 ምድሬ፡ የጥረቱ፡ መውለቱ፡ መቅድሙ፣ ተቀብረ፡ ውስተ፣ ምድር። መ'ሰብን፡ ዓመቲ፡ አሕአደ፡

አም*ዓመርቱ፡ ምአት፣ ዓም፣ አስመ፡ "ዓመርቱ፡ ምአት፣ ዓመት፣ ከመ፡ " አሕተ፡ ዕሰት፣ ውስተ፡

ሰምዕ፡ ስማደተ፣ መ''በአንተ፣ ዝንቱ፡ ተጽሕፈ፡ በአንተ፣ ወ6፡ አአምር፡ አስመ፡ በዕሰተ፡

ተበልዑ፣ አምኔሁ፡ ትመውቱ፣ በአንተ*ዝ፡ " አፈጸሙ፣ ዓመታተ፡ ዛቲ፡ ዕሰት፣ አስመ፡ ባቲ፡ ሞተ።

31 በተፍጻሜቱ፡ ሰ*ዝ፡ " አተቤልዉ። ተቀትሰ፡ ቃተ፡ አምድኅሬሁ፡ በ*አሕዱ፡ ዓም፣ መ''ውድቀ፡

ቤቱ፡ ሳዕሴሁ፡ መሞተ፡ በማአክለ፡ ቤቱ፡ ወተቀትሰ፡ በአበይሁ፡ አስመ፡ በአብን፡ ቀተሎ፡ ለአቤል፡

32 መበአብን፡ ተቀትሰ፡ በዘነኔ፡ ጽድቅ። በአንተዝ፡ ተመርዕ፡ " ውስተ፡ ጽላተ፣ ሰማይ፡ በንዋይ፡

33 ዘ*ቀተሰ፡ " ብአሲ፡ ቢዩ፡ ቦቱ፡ ይትቀተል፤ በከመ፡ አቀ-ሰለ፡ ከማሁ፡ ደንበሩ፡ ሎቱ። መበ ዕሥራ፡

መ'ታምስ፡ " አተቤልው፡ ነሥለ፡ ሎቱ፡ ኖኅ፡ ብአሲተ፡ ወስማ፡ የዕም፡፡ራ፡ ወለተ፡ ራኬልል፡ ወለተ፡

አኅተ፡ አቡሁ፡ " [ሎቴ፡ ብአሲተ፡] " በቀዳሚ፤ ዓመት፣ በ "ሱብን፡ ታምስ፡ ወበማልስ፡ ዓመቱ፡ የመረድት፡ ሎቴ፡ ሴምሃ፡ ወበታምስ፡ ዓመቱ፡ የተ፡፡ መሰደት፡ የተ፡፡ ሴምሃ፡ ወበታምስ፡ ዓመቱ፡ የተ፡፡ መሰደት፡ የተ፡፡ ስለት፡፡ በሱብኔ፡

ወለደት፡ ሎቴ፡ ሴምሃ፡ ወበታምስ፡ ዓመቱ፡ " መለደት፡ የተ፡፡ ከምሃ፡ ወበንመት፡ ቀዳሚ፤ በሱብኔ፡

¹ ኢዮቤሴው: A. ¹ ማልስ; A. B adds MF: W. 4 9°.C: B. add **ለአዳም**። • ሳብዕ፡ *ዓም*፡ ለ. ⁷ IY 9の計: A. 9 900 F; B. " IY A. 10 B D omit. ። ስምዓ: B. 18 B omits. ¹⁸ ወበእንተ: Α. " " "H34": A. 14 777: B. 16 ኔ ዓመት፣ A. ¹⁷ A omits. " twC9: B. " ተቀትሰ: A. * SOE A. For Ghaa: A reads Ghaa: B C D omit and for att: read ATF1 Syr. Frag. 1940 was alkel. Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 32 γυνή Νῶε ἐμζαρα θυγάτηρ βαραχιήλ πατραδέλφου αὐτοῦ; see p. 15, note 32. Also Algazi's Chronicle אמורע בת ברכיאל, where the t is corrupt for t. 58 Seems a corrupt addition. " Badds Arts " H B. * 90011 B. " toals A. ™ ደፌድሃ፣ A ; ኢድፌትሃ፣ B. MA adds hors " 781 HA: B over erasure. Gen. vi. נ תאַרְפָּה על־פּגי תַאַרְפָּה supports A. LXX בּ הַ אַרָּפָּה less literal. 31 A trans, after 30 Gen. vi. a '27; LXX dyyrhor. * A B D omit, and perhaps rightly, በአስቲ፣ would then = semel. ³⁴ ኢዮቤሴው፣ A. " (113 to A. B adds & ... + h ኞ **ሕንስቲ**ድሆም፣ A. * 20£4: 80034: A. " AUD: B. ። **አማ**ስነት፣ ፍኖታ፣ B. 49 HA: B.

ይተባልው በባይናቲሆው፣ ወዐመባ፣ ልህቀ፣ ደበ፣ ምድር፣ ወቨሱ፣ ሕሲና፣ አኢምሮ፣ ለዠሎሙ፣ እ**ጓሲ አ**ውስደው፣ ከመዝ፣ አኩይ፣ *ዙሎ፣ መዋዕሲ። [•] ወርአደ፣ እ**ን**ዚችብሎር፣ ለምድር፣ 3 **ወ'ናሁ: ማስነት: ወ*አማስነት:' *ዙሱ**: ዘ'ሥጋ: ሥርዓታ:' ወ*አእክዬ: ዙሱ፣⁷ ቅድመ: አዕዶንቲሁ:* **አተሉ: ' ዘሀሎ: ውስተ: ምድር:৷ ወይቤ፡ እደመስሶ: '' ለሰብ**እ: ወሰ**ታ**ሱ: ዘሥጋ: በመልዕልተ: '' 7ጸ: **'** 4 ምድር: ዘፌጣርኩ።" ወኖኅ፡ ባሕቲቹ፡ ረከበ፡" ምንስ፡ በቅድመ፡ *አዕዶንቲሁ፡ ለእንዚአብሔር።" 5 ወደበ፣ መባእክቲሁ፣ እስ፣ ፊiወ፣" ውስተ፣ ምድር፣ ተምዐ፣ ፌድፋይ፣ ይሠርዎሙ፣" እምክስ፣ 6 **እሱራ**ዝ: ማእከጽው። ወ*ብስትዋዝ። ⁶ ወደበ: ው**ስ**ይው፣ ወፅ**ሕ: ቃል: እ**ምቅድው: 7ጹ: ከው: 7 ዶምሕጻሙ፣ በሰዶፍ፣ ወደሰስሎሙ፣ እምታሕተ፣ ሰማይ። [•] ወዶቤ፣ ኢ*ይነብር: • መገፈስየ፣ ዩ ***ፈ**በ፣ ሰብእ፣" ለዓለም፣ አስመ፣ አሙንቸ*ኒ፣ ሥጋ፣ ወዶኩን፣ መዋዕሲሆሙ፣ *ምእት፣ ወዕሥራ፡ * ንመት። ወፈነው: ሰዶፎነ[።] ማእከ**ለተ**ሙ፣ ከሙ፣ 'ይቅትል፣ ኔፔቢጸ:" ወወጣኑ: ይቅትሉ: *ዝኘቱ: 🤈 ዘጉተ: እስከ:*** ወድቁ:** ዙ**ሎሙ: ውስተ: ሰዶፍ: ወተደምሰቡ: *እም!: ምድር**::^ቱ ወአበዊሆሙስ: 10 **ይኔጽሩ፣ ወ***እም.ድኅረዝ፣" ተአስሩ፣ ውስተ፣ መፃምቅቲሃ፣ ሲም.ድር፣ *እስከ፣ ለዓለም፣" እስከ፡ ዕለት፣ ደዶ**ች፣ ዐባዶ፣ ለከዊነ፣ ከ**ነኔ፧[፡]፡ ዴብ፣ ዙ**ሎ**ሙ፣ እለ፣ አማስኦ፣ ፍናዊሆሙ፣ መ⁺ምግባሪሆሙ፣[™] ዘ*ኢኩዘ*ነ በ**ዘ**ሱ፡ እክዮሙ።* ወ7ብረ፡ *ሰ**ዘሱ፡ 7ብሩ፡ ፍ**ጥረተ፡ ሐዳሰ፡ ወጻድቅተ፡[∞] ከመ፡ □

¹ Should be a rendering of PI Gen. vi. 5, but translators often omitted or mistranslated this word. LXX renders emuedos. ³ መዋዕሊሆው። A. ⁴ አማየስት: A, so Eth. Vers. Gen. vi. 12 ; አማየስት: C D. • ዙ**ኅ**: B. * PCOtor: A; ሥርዐቲ፣ C D. ⁷ ሕብዝን: እከየ: A; እከዮ: ዙሎ: B; አስከዩ: ዙሎሙ: C D. **ለእ**ፖዚአብሔር። ' HA: D. 10 Leaphe: B C, but Gen, vi. 7 supports A D. Gen. vi. 7, from LMC; A B; TLTC; C D. "Hann: A. ¹⁴ So D and Gen. vi. 8. Mass., Sam., Svr.; አንዚአብሔር: ወበቅድሙ፣ አዕይንቲሁ፣ A : አዕይንቲሁ፣ B C. LXX incor-16 A omits. " ወእዘዘ፣ ይእስርዎሙ፣ A. rectly Kuplou rou Grou. 17 **መንም**ቅት: B. ¹⁴ ባሕታውደች D. " FRCI A. So LXX sarauelon. Syr., Itala, Onk., Vulg., Arabic of Gen. vi. 3 implying ילח or py instead of Mass. py, Symm. of appeal. AGU an Anni A. Text agrees with Gen. vi. 3, against LXX is rois despisant roisous. " ዘሥጋ፣ ወደም፣ እሙንቹ፣ A. I YOU A. ዛ ሰይፌ A D. **» ይቅ**ት৫: አ/አዴ: **አ**ሐዱ፣ ቢጸሙ፣ B. **ግ እ**ንከ፣ ዝንተ፣ ወ A : ዝንተ፣ አስከ፣ B : ዝንተ፣ ለዝንተ፣ አስከ፣ D. B omits. * A trans. after ተአስሩ፣ " A adds DOR: AO: **ዛ አምድር**፣ A. ዙሱ፣ እሲ፣ ይነብሩ፣ **ዳ**ቢ፣ ምድር፣ ወ. " Phoon A: Phooni D. **። አምቅድ**ሙ: A. **»** A adds እምድር: ወ. [™] ተረፈ፡ እምኔሆሙ፡ ወኢክስዱ፡ A. * A adds @7-04: ለዙሱ: አክዮሙ፣

እየአብሰ፣ በዙሰ፣ ፍጥሬተመ፣ እስከ፣ ሰንሲም፣ ወ°ዶጽደቁ፣ ዙሰ፣ ተበበ፣ ትዝምዱ፣ ዙስ፣ 11 መዋዕሰ። ወዘነኔ፤ ዘተሙካ ተሠርዕ፣ ወተጽሕፈ፣ ውብተ፣ ጽኅተ፣ ሰማይ፣ ወጎልቢ፣ የመባ፣ ወዘተም አለነ ተዐደዉነ አምፍኖቱ፣ ለአንተነ ተሠርዐት፣ ተምነ ከመነ ይሎሩ በቲነ 14 ወ'ብ'ስመ፣ ኢሎት፣ ባቲ፣' ተጽሕፈ፣ ዘነ፤፣ በዙሲ፣ ፍጥረት፣ ወስዙሲ፣ ትዝምድ። ወስልቢ፣ ምንተኒ፡ ዘበሰማይ፡ ወዘበምድር፡ ወ*H'ውስተ፡ ብርሃን፡ ወ*H'ውስተ፡ ጽልመት፡ ወ*በ[®]ሲአል፡ ወውስተ፣ ቀሳይ፣ ወውስተ፣ መጽልም፣ ወዙሲ፣ ዙ፤ኔሆሙ፣ *ሥሩዕ፣ ወጽሑፍ፣" ወቅሩጽ። 13 በእንተ፣ ዙሲ፣ ሰዐቢይ፣ በከሙ፣" ዕበት፣ ውስንኡስ•ሂ•: በከሙ፣ ፕአቡ፣ ውስሰ፣ ሕሕዱ፣ በከሙ፣" 16 ፍናቸ፣ ደይገና።" ወእከክ ውእተ፣ ዘደነሥክ *78: ወእከክ ውእተ፣ ዘደነሥክ" ሕልደክ እመ፡ ¹⁶ ዶቤ፡ ዶ7በር፡ ዝነኔ፡ ሰለመ፤ ¹⁷ እመ፡ ¹⁶ ወሀበ፡ ዝሎ፡ ዘውስተ፡ ምድር፡ ኢይነሥእ፡ *ሕ**ልደ**፤፡ 17 ወኢ7ጸ፣" ወኢይትሜጠው፣ እምአዴሁ፣" አስሙ፡ መኩዝ፡ ጽድቅ። ወደበ፡ ደቂቀ፡ አስራኤል፡ ተጽሕፈ: ወተሥርዐ: እመ፣ " ተመዶጡ: ኀቤሁ: በጽድቅ: የኀድን: " ዘሎ: አበሳሆሙ: ወ*ደሰፊ: " 18 ከሴ፣ ጎጤትተሙ። ተጽሕፈ: ወተሠርዐ፡ ይተመሐር፡ በዙሴ፡ አሲ፡ ተመይጠ፡ አም*ዙሴ፡ *አምቅድመ፡ አይኅ፡²² ኢ*ተነሥል፡¹¹ 78ሙ፡ ዘእገበበ፡ ሰነኖኅ፡ ባሕቲፑ፡ እስመ፡ ተነሥል፡¹¹ *ሎፑ፡ ንዱ፡[፡] በእንተ፣ ውሱዱ፡ እለ፡ አድታኖሙ፡ አማየ፡[፡] አይታ፡ በእንቲአሁ፡[፡] እስሙ: ዲድቅ፡^{*} ዶአቲ:' **'**ልው: በዙሱ: ፍናዊሁ:" በከመ: እዘዝ: በእንቲአሁ:" ወኢ*ተዐደው:" አምዙሱ: 20 ዘሥሩዕ፡ ሎቹ።³² ወይቤ፡ እንዚአብሔር፡ *ይደመስበ፡ ዙሎ፡²² ዘ*ደበ፡³⁴ የብበ፡ አመበብእ፡ *እስከ: እንስሳ: እስከ:* አራዊት: ወእስከ: *እዕዋፈ: ሰማይ:* ወእስከ: ዘይትሐወስ: ውስተ: 21 ምድር። ወለዘት፣ ሰኖኅ፣ ደንበር፣ ሎፑ፣፣ ታቦተ፣ ከመ፣ *ደድኅኖ፣ አምነ፣ ማና፣። አይኅ። 22 ወገብሩ፣ ኖጎ፣ ታቦት፣ በዙሱ፣ በከሙ፣ እዘዘ፣ በ**'ዕሥራ፣ ወ**ሲሮስቸ፣" *****ኢዮቤልወ፣ **ዓ**መታት፣ " 23 በኃምስ፣ ሱባኒ፣ በኃምስ፣ ዓመቸ። ወርሕ፣ በሳድስ፣ ሎቹ፣ በካልእ፣ ወርጎ፣ *በሠርቁ፣ ለካልእ፣

¹ **28.СФ**: А В. ¹ በተዝምዴ፣ ዙሲ፣ መዋዕል፣ ወዘነኔ፣ በዙሙ፣ A. ¹ ተሠርዓ፣ B. ' A omits. ' ይትዓደዉ: B. ' አምፍናተሙ፣ A B C. " A adds Onf: 0. ። **ይ**ኬገዋሙ; B. ¹⁶ A C omit. ¹⁶ ወእሙ፣ A. ¹⁷ በአሐዱ፣ A ; በአሐዱ፣ ወስሐዱ፣ B. " 78: B; 78: C D. **" አምኔ**ሁ፣ B. 20 A adds frape ²¹ ደስረድ: B. ²⁸ አምቅድም; A. ²⁴ ተንሥለ: A B C. ²⁸ ስሙ; A. **™** Λ Λ. **» ኢም**ነ፡ ማየ፡ B. ማ በእንቲአሆሙ; A D. 🤏 ዲድቅት; A C D. **» ል**ቦሙ። በዝብ። ፍናዊሆም: A D. " በእንቲአሆሙ; D. " ተዐደዉ; ሎተ: A; ተዐደዉ; D. " ወእገስባ: ወ A. Observe that በርርያ is expanded into አንስሳ; and አራዊት; » አዕኖፍ: B. ። A B omit, but Gen. vi. 14 supports C D. * L.L-17: A. * Emended from hall: A; ክልλተ፣ B. **** አዮቤል**ዉ. (**ኢዮቤሴ**ው: A) ዓመታተ: A B. ** ብዙተ: A.

መርፋነ' እስከነ እመ፣ ዕውሩ፣ መስዳብ፣ ው'ቦች፣ ውእት፣ መከብ፣ ዘጸባልነ፣ ሎቸ፣ ውስትን ታቦት፣ መዐጸዎ፣ እንዚሕብሔር፣ እንተነ አፍላሁ፣ በዐውሩ፣ መስቡዕ፣ ምሴት፣ መልር፣ወ፣ እንዚሕብሔር፣ 14 ሰብዐት፣ መንባሕባሕተ፣ ሰማዶ፣ መጸፈወ፣ እንቅዕት፣ ቀሳዶ፣ ዐቢዶ፣ "በሰብዐ፣ አፈው፣ በ"ጕልቀ።' መእንዘ፣ መንባሕባሓት፣ የውርዱ፣ ማየ፣ እምስማዶ፣ ዟመዋዕስ፣ ወዟብደልና፣ 25 መእንቅዕት፣ ቀሳዶጀ፣ ደዐርዝ፣ ማደተ፣ እስከ፣ ስባ፣ መልእ፣ "ከሰ፣ ንለም፣" ማየ፣፣ መልህቀ፣ ማደት፣ 26 ደበ፣ ምድር፣ "ዐውርት፣ ወኃምስት፣" በአመት፣ "ተለዐለ፣ ማደት፣ ደብ፣ ከሰ። ይብር፣ ነዋታ፣ " መተለዐለት፣ ታቦት፣ እምደብ፣ "ምድር፣ ወታንስስ፣ የብ፣ የጸ፣ ማደት፣፣ መሀለ፣ ማድት፣ ይቀውም፣" 27 ደብ፣ ፖጸ፣" ምድር፣ ኃምስት፣ " አውራን፣ "ምእት፣ ወኃምስ፣ ዕለት፣፣ መለድነ፣ ታቦት፣ ውእዕረፈት፣ 28 "ደብ፣ ርእስ፣ ሱባር፣ አሕዱ፣" እምእድባረ፣ አራራት፣፣ መበመርሳ፣ ራብዕ፣ ተፈጸመ፣ እንቅዕት፣ 29 ቀሳዶ፣ ዐቢዶ፣ መመንባሕባሕተ፣ ሰማዶ፣ "ተእጎዘ፣ መበውርቀ፣ "ወርሳ፣ ሳብዕ፣" ተርጎወ፣ አየሱ፣ ለሌው፣ መንምቅት፣ ምድር፣ መ"እንዘ፣ ማደት፣ ይረድ፣ ሙስተ፣ ቀሳዶ፣ ታሕትቷ፣ " መበ "ውርቀ፣ 30 መርሳ፣ ንምር፣ አስተርለየ፣ አርአስተ፣ አድባር፣ መስመርቁ፣ ለ"ወርሩ፣ "ቀለወ፣ "አስተርለየት፣ ምድር። መነጽፌ፣ ማደት፣ አመልዕልት፣ ምድር፣ በሰብባ፣ ኃምስ፣ በሳብዕ፣ ዓመቱ፣ ለ"ቱ 31 መሕመ፣ "ዐሙሩ፣ መስቡዕ፣ ዕለት፣" በካልእ፣ ወርሩ፣ የብስት፣ ምድር። መሕመ፣ "ዐሥራ፣ መስቡዕ፣ ዕለት፣ በካልእ፣ ወርሩ፣ የብስት፣ ምድር። መሕመ፣ "ዐሥራ፣ መስቡዕ፣ መዘይትንመስ።

A omits. For **OC4**: B reads **O-C4**: ⁸ B omits. ⁸ A omits. **ጎ አፍላሃ**: B. So also LXX Gen. vii. בּעֵרוֹ also LXX Gen. vii. בּערוֹ 16 المُحِدِّة also LXX Gen. vii. וּבְּעָרוֹ • መገበሓብስተ: B. 4 99 L. A. 7 ወአርነው: A. ⁸ ሰብዓ: ሕፌወ: A. • **"ኖልቀ**ት A B. ν መንበሓብሕት፣ Β. 11 ዘተስካ ዓስመ፣ A. 18 IOE A. ¹¹ **ዳ**ብ: **ዘሴ፣ አ**ድባር: ወአውንር: ዘታታ፣ ተባዐሰ፣ ማይ፣ A. I have followed B save that for ተባባለ: I have given ተሰዐሰ: יי So Gen. vil. יון אין. A reads אשי ; C D An: LXX dmd. 15 E 40-00: A. LXX incorrectly gives שַׁלְשׁׁה for אָבָּר Gen. vil. 24. 16 Gen. vii. 24 omits. W YOU A. " ውስቲ፣ አድባረ፣ ወደበ፣ ርእሱ፣ ለአሐዳ፣ ደብር፣ A. 91 A trans. [™] አርታው፣ እን!Lሕብሔር፣ ዘሎ፣ አገቅዕተ፣ መዓምቅተ፡ ም.ሮር፣ ™ Hrôm A. ምስሲ ቀሳደት፣ ታሕቲት፣ A, against B C D, which I have followed. ²² አስተ*ርአ*የ፣ የብስ፣ A. " IOI OAT: A. " IOI A. With this date and the preceding Rönsch cf. LXX Zittav. Complut. ἐν τῷ δευτέρφ μηνὶ ἐπτὰ καὶ δεκάτη ἡμέρα έξηράνθη ή γη καλ έβδύμη καλ ελκάδι τοῦ μηνὸς ἀνέφξε την κιβωτόν. Gen. viii. 14 Mass., LXX, and Vulg. give 'In the second month on the seven and twentieth day of the month was the earth dry,' A adds AF: ³⁹ A B C omit, but it is possibly original; cf. LXX Gen. viii. 19 πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν έρπετὸν κινοι μενον; Syr. عدية المحتفي معلق على المحتفي على المحتفي المحتف and for בֶּל־הַעוֹף שֶּׁל we should read with A B C בָּל־הַחֵיָה בֶּ־לֹהָרֶטֶשׁ וְבָל־חַעוֹף בָּל־רוֹמֵשׁ we should read with A B C הַרַּמָשׁ הָרוֹמֵשׁ D, Syr., and LXX add הַבָּחָסָה after הַהָּיָה. In MSS. D E of LXX text is harmonized with Mass. Sam. (=omnes bestiae et omnia volatilia et omnia reptilia repentia) supports our correction of Mass. So likewise do the Vulgate and Arabic.

ወ'ለሙ፣ ሥርቁ፣ የወርጎ፣ ፕልስ፣ ወፅአ፣ አምክ ታቦት፣ ወለነጹ፣ ምሥዋፀ፣ ውስት፣ *ውእቱ፣ › ደብር። ` ወ°አስተስረየ፣ 'ዴበ፣ ምድር፣ ወነሥአ፣ 'ሙሐስአ፣ ጠሲ፣' ወአስተስረየ፣ በደመኀ' በአንተ፣ ዙሱ፣ አበሳ፣ ምድር፣ አስመ፣ ተደምሰስ፣ ዙሱ፣ ዘሀሎ፣ ውስቱታ፣ ዘአገበሰ፣ አሰ፣ ሀሰዉ፣ ውስተ፣ 3 ታቦት፣⁷ *ምስለ: ዋኅ። * ወእዕረገ: *ሥብሓ: ዲበ:* ምሥዋዕ: ወነሥሕ: ሳህመ: ወበሐኩ: ወበ**7**0፡ ው*ሕጣሴ፣" ወጹው፣ ወ*መዝጤጢ፣" ወ*እጕሲ፣ ር7ብ፣" ወአዕረገ፣ ጽጉሓሴ፣ ውስተ፣" ምሥዋዕ፣ ወ'ሦጠ:" ሳዕሴሆዝ: መሥዋዕተ: ልውሰ: በቅብዕ: ወነዝጎ: ወይነ:" ወወደየ: ሳዕሰ: ዙ**ሰ**: ስቲክ 4 ወ**ስዕረ**ገ፣ መዐዛ፣ ሠናየ፣ ዘ*ደሠምር፣" ቅድመ፣ እንዚሕብሔር። *ወስጹነው፣ እንዚሕብሔር፣ መዐዛ: ሡናየ:" ወተካየደ: ምስሌሁ: ከዳነ: ከሙ: ኢይኩን: ማየ: አይጎ፡ ዘደማስን: ምድረነ። ዙሎ: መዋዕለ: ምድር: ዘርλι™ ወማአረር:[™] *ኢይትነተ?:¹¹ ደደክ: ወ"መርቁ: ወ"*ስ ጋይነ[»] ወክረምትነ[»] ወ^ና መጓልትነ[»] ወሴሲትነ[»] ኢይወልጠ፣ ሥርዐትሙ፣ ወኢ*ይነት7_ነ። 5 ሰዓሰም። ወእንትሙ፥ኒ፡⁶ ሰሀ**ቀ**፡ ወተባዝቱ፡ *ውስተ፡ ምድር፡⁶ ወብዝቱ፡⁸ ሳዕሴሃ፡ *ወኩቱ፡ ሰበረከት:* ሳዕሌሃ፣" ፍርሀትክሙ: ወ°ረዓድ*ክሙ: አሁብ: ደበ: ዙሴ: ዘውስተ: ምድር፡ ዘይትሐወስ፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወውስተ፣ ማደት፣ ኅሣት፣ ወ'ዙሎ፣" ለሲሲት፣ 'ከመ፣ ሐምለ፣ 7 ሣዕር፣" ወሀብኩክሙ፣ ዙሎ፣ ተብልው።" ወባስነተ፣ ሥጋ፣ ዘምስለ፣ *መገፈሱ፣ ምስለ፣" ደም፣" ኢትብልው: አስመ፣ ነፍሰ:⁴ ዙሲ፣ ዘሥጋ፣ ውስተ፣ ደም፣ ውእቸ፣ ከመ፣ ኢይትግነ**ሥ**። ደምከመ፣ ˈ ውስተ፡ ፮ ነፍሳቲከሙ። አም»ውስተ፡ አደ፡ ፯ ዙሱ፡ እብአ፡ አም•አደ፡ ፯ ዙሴ፡ እንዶሥ፡ የ 8 ሰደሙ: ሰብλ። H*ዶክዑ፣" ደሙ: ሰብλ: በሰብλ:" ደሙ፣ ይትከዐው: አስሙ: በ"መልክዐ:

¹ C D omit. * Out: A. From present text LXX Zittav. Complut, has drawn ἐν μιῷ τοῦ μηνὸς τοῦ τρίτου (Rönsch). * 117ti 9".CC: A. **ጎ አስተር**አየ፣ A C D. A trans. · B omits. ⁷ ታቦቱ: A. A trans. before with: · Lovi *ምሥ*ዋዕ: A. **ነ** ጠሲ; ለ. ¹¹ መንጤጤ A. " አ**ጓ**ሲ፡ ር**7**ቢ፡ A. 13 AO: B. ¹⁴ ምድር: ወደውውዕ: መሥዋዕቲ: A. Low; work!; C. 17 Emended from Lwg C: 18 A omits. 19 WSE: A. put in acc. ¹¹ ወኢዶትነተን: A : ኢይንትን: D. 22 A B omit. * £317: B; £317: C; ⁹⁴ D omits. י שלאון: A; Gen. ix. ו וְמָלְאוּ This implies וּבֶרָכוּ, pos-*ይ*ንትን_፣ D. sibly a corruption of 1771, the text implied by kal karakupusúrare of LXX Gen. ix. 7 (so also Ver. Sam.) or of ודרכו implied by Vulg. et ingredimini (so Arabic). At any rate Mass. and Sam. 1771 are wrong. ** Emended from **Thn: * 20.e: A. CD Ainn: offer against Gen. ix. 2. ³¹ በከመ: ሐምስ: ምድር: ሣዕረ፣ A. » #\A: A. 22 Gen. ix. 3 omits. " Text agrees closely with Gen. ix. 4 בנפשו הנפשו against LXX ¥ መንፈብ: A. έν αίματι ψυχής. " no ht: A. This is a misleading rendering of > in בְּלַמְשׁׁתִיכָּם hence we should read Aifatham; ^µ ወስም A. Gen. ix. 5 omits. יאיש אָחִיי ; LXX less close to Mass. לא מָפּנּף בּאַ Cen. ix. הַ אִישׁ אָחִיי ; " ይትግመሦ; A ; አኃሥሥ; Β. ανθρώπου αδελφού. " Lino: A. ix. 6 מידו זיס מוֹעמדס מידס through confusing בארם and בארם; text agrees with Mass.

እንዚሕብሔር፣ የብሮ፣ ለሕዓም። ወእንተሙሂ፣ ለሀቀ፣ ወ*ብዠቱ፣ ደብ፣ ምድር። ወ</mark>መሐሰ: 9, 10 ዋሳ፣ ወ'ደቂቂ፣ ከመ፣ ኢይብልው፣ ዙሎ፣ ደመ፣ ዘበ'ዙሴ፣ ሥጋ፣ ወተካየደ፡ ኪዳነ፡ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፣ አምባክ፣ ለ' የለም፣ በዙሲ፣ ትውልዶ፣ ምድር፣ በዝንቱ፣ ወርሳ። በአንተ፣ ዝንቱ፣ ፣፣ ተናገረከ፣ ትትክቢድ፣ ከዳክ አንተኒ፣ ምስለ፣ ደቂቀ፣ አስራኤል፣ በዝ፣ ወርሳ፣ በዴበ፣ ይብር፣' ምስለ፣ ማሕባ። ወ°ት፣ዝኅ። ባዕሌሆው። ደመ፣ በአንተ፣ ዙሲ፣ ነ7ረ፣ ክዳን፣ ዘ*ተካየደ። "እንዚአብሔር፣ ምስሌሆሙ፣ ስዙሲ፣ መዋዕል። ወ'ጽሕፍት:" ዛቲ፣ ስምዕ፣ ሳዕሌክሙ፣ ከመ፣ ትዕቀብዋ: 12 ዙሱ፣ መዋዕሲ፣ ከመ፣ ኢትብልዕ፣ በዙሱ፣ መዋዕል፣ ዙሱ፣ *ዴ*መ፣ አራዊት፣ ወአዕዋፍ፣ ወእንበሳ።" በዙሲ፣⁶ መዋዕሲ፣ ምድር፣ ወስብእ፣ ዘ*በልዐ፣ ደመ፣ አርዌ፣¹⁷ ወዘአንስባ፣ ወዘአዕዋፍ፣ በኵሲ፣ መዋዕሲ፣ ምድር፣ ዶስር፣ ውእተ፣ ወዘርሉ፣ እምድር። ወአንተ፣ ሕዝዛሙ፣ ሲደቂቀ፣ አስራኤል፣ 13 ሕይብልዕ፣ *ከተ: ደመ: ከመ:" የሀሰ። ስምመ፣ ወዘርአሙ፣ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ አምሳክi፡ ከሉ: መዋዕ**ሰ**። ወአልቦ: ለዝ፡ ሕን: ዐቅመ፡ መዋዕል: አስመ፡ ሰዓለም፡ ውእ*ቸ*፡ ይዕቀብዎ፡ ¹⁴ ስትውልዶሙ:** ከሙ: ይኩኑ:" እንዘ: ይትመሀለሱ: *በእንቲአከሙ: በዴም:" በቅድመ: ምሥዋዕ፡ በዙሱ: ዕለት: ወ*ሰዓተ፣ ነፃህ: ወ*ሰርክ፣ ያስተሰርዩ: በእንቲአሁ: ወትረ: ቅድመ: እንዚሕብሔር: ከመ: ይዕቀብዎ: ወኢ*ይሠረዉ::^{፡፡፡} ወወሀቦ: ለኖኅ: ወለ*ደቂቁ:* ትአምርተ:^{*፡} 15 ከመ፣ ኢ*ይኩን፡⁸ ዳንመ፣ አይሩ፣⁸ ዳበ፣ ምድር። ቀስት፣ ወሀበ፡⁹ ውስተ፣ ደመና፣ ለት*እምር*ተ፣ ፣6 **ኪዳጓ: "** ዘ¹¹ለዓለም፣ ከሙ፣ ኢይኩጓ፣ እንከ: ማየ፣ አይላ፣ ዴበ፣ ምድር፣ ለአማስኖታ፣ ነተሎ፣ መዋዕለ: ' H*ሱባኒ፡⁸ በዝ፡⁸ ወርላ፡ ምዕረ፡ ለዓመት፡ ለሐዲስ፡ ኪዳን፡ በ'ዝሉ፡ ዓም፡ ወ⁷ ዓመት። ወ⁸ ኮነት፡ ፣8 ዙሳ፡ *ዛቲ፡ በዓል፡[»] እንዘ፡ ትትፖበር፡ በሰማይ፡ ኢምዕለተ፡ ፍጥረት፡ እስከ፡ መዋዕለ፡ ኖኅ፡ *ዕሥራ፣ ወስድስተ፣ ኢዮቤልዉ፣* ወሱባዔ፣ ዓመት፣ ኃምስተ፣" ወዐቀብዋ፣ ኖኅ፡ ወ*ደቂቁ፣ ሰብዓተ፣ እዮቤልዉ;" ወቡባኒ: ዓመታት;" አለተ:" እስከ: አመ:" ዕለተ: ምት:" ሰኖና፣ ወ'አምዕለተ:

¹ ተባዝኙ: ወምልአዋ: ለ A. Here A has drawn ወምልአዋ: ለ from Eth. Vers. of Gen. ix. 7, and agrees with LXX καὶ πληρώσατε την γην against Mass. * HA: B omits. ' ዘባቱ: A. **' ዘ**ሥ**ጋ**: B. ⁶ B adds **አንዚአ**፡ ⁷ ዘለ A. 10 ማኅሳ B. A omits. 9 P.C. A. ። ትበዝ**ኅ**: B. 12 ET-18.6: B D. 33 A trans. ¹⁴ ጽሕፊት: A. ¹⁶ A B omit. 16 HrAn: B. 17 EAAO: LOD: ሰብእ: ወ**አራዊ**ት: A. 18 **LwC**: B. **»** ለትውልድ: B. ²³ Em. from በዓት: ወ B: በዕለተ: A: ¤ በእንቲአሆሙ፣ ሰደም፣ በእንተዝ፣ ሰደም፡ A. Ont: C D. We ought perhaps to read 192: ²⁴ ስርክ: A. **" በአንቲአ**ሆም B C : በአንቲአከሙ: D. M A trans. after 37H.A.A.C: 77 ድስጠዉ: A. ²⁸ ደ**ቀ**: A. ³¹ በዙሱ: መዋዕል: አይጎ: በ A; አይጎ: ዳ7መ; B. » ት*ድምር*ት: A. ™ £hæ3: A. ። ወሀር: A. ከብት: A. ። A adds ደበ: » OH A. 37 Λ A. **∞** ወዝሴ: Α. " ይአቲ: በዓለ: A. " ቸወኜ ኢዮቤሴዎን: A. 41 E A. **42** ይቀቀ: ሂ ኢዮቤሌው: A. ^{፡፡} 'ዓመት: A : **ዓመ**ታተ: B. 4 A illegible.

ምቹ፣ ሲኖሳ፣ አማስኳ፣ ውስዱ፣ አስከ፣ አመ፣ መተዕሲ፣ አብርንም፣ "ወይበልዕ፣ ይመ። 10 ወ*ሕብርሃም፣' ባሕቲት፣' ዐቀበ: ወ'ይስሓቅ: ወደዕቀብ: ወ'ውሴዱ፡ ዐቀብዋ፡ አስከ፡ መዋዕሊከ፡ ወበመዋዕሊከ: ሬስዕ፣ ውብ ይ፣⁷ አስራሕል: አስከ:' አመ፡ ጎደስከዎሙ፣' በጎበዝ: ደብር። 20 ወ**ስንተሂ: እዝዛ**ሙ፣ **ሰ***ደቂቀ:**' አስራ**ኤል: ይዐቀብዋ:" ሰዛቲ: በዓል: በጽሰ፣ ተዝምዶሙ፣ ai ሰትአዛዝ: ለሙ፣ ዕለተ፣" አሐተ፣ ለዓመት፣" በዝ፡" ወርጎ፡ ይንበሩ፡ በዓለ፡ ባቲ። አስሙ፡ በዓለ፡ ሱባኒየት: *ይአቲ፡ ወበዓሰ፡' *ቀዳሜ፡ ፍሬ፡" ይእቲ፣ ክልፌ፡ ዕጽፍት፡" ይእቲ፡ ወበክልኤ፡ 22 ዘመድ:" ዛቲ: *በዓል: በከመ:" ጽሑፍ: ወ*ቍሩጽ:" በእንቲአሃ: 7ብራ:: እስመ: ጸሐፍኩ: ውስተ፣ መጽሐፌ፣ ሕግ፣ ዘ"ቀዳሚ፣ ውስተ፣ ዘጸሐፍኩ፣ ለከ፡ ት7በራ፡ በበጊዜሃ፡ ዕለተ፣" ሕስተ፣ ለ"ዓመት፣ ወቍርባኖሂ፣ የንርኩክ፣ ከመ፣ ይኩኦ፣ ዝኩራክ ወይንበርዋ፣ ደቂቀ፣ አስራኤል፣ ውስተ፣ 23 ትዝምዶሙ፣ በዝ፣ ወርጎ፣ ዕለተ፣ አስተ፣ ለለ*አስዱ፣" ነመት። *ወበሠርቀ፣ ወርጎ፣ ቀዳሚ፣ ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ራብዕ፡ ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ሳብዕ፡ ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ዓሥር፡ ዕለታተ፡ ተዝካር፡ እማንቱ: ወዕለታት፣ **2ዜ: አማንቱ: ውስተ: ***አርባዕቱ: መክፈልተ:*** ዓ**መት፣ ጽሑፋት:* አማንቱ፡ ²⁴ ወ^{*}ሥሩዓት:* ሰ*ስምዕ፡ ሰ*ዓለም።[#] ወኖኅ፡ ሥርዎች:* ሎፑ፡ ሰበዓሳት፡ ሰትውሊድ፡ ዘበዓለም፤ 24 እስከ:" ኮዘ: "ሎቸ: ቦተን: ተዝካረ::" ወ'በሥርቀ: ወርኅ: ቀዳሚ: ተብህቢ: ሎቸ: ዶንበር: ታቦቲ: 26 ወባቲ: የብሰት: ምድር: ወእርነው: ወርእየ: ምድረ። ወበሥርቀ: ወርኅ: ራብዕ:" ተፈጸመ: 27 መንምቅተ፡ ምድር፡¹⁴ ወእንዘ፡ *ማደት፡ ይረድ፡¹⁶ ውስታቸ። ወበሠርቀ፡ ወርጎ፡ ንሥር፡ 29 ለበዓሳት: ለ*ተዝካር: *እስከ:* ለዓለም: ወከሙዝ: *እማገተ: ሥሩዓት::* ወደዐርንዎች: ውስተ፣ ጽሳተ: ሰማደ፣ ዓሥሩ፡ ወሠሳስ፡ ሰንበታት:" *አሐቲ፡ አሐቲ፡" አምኔሆን፡ ኢምዛቲ፡ ውስተ፡ ዛቲ፡ ተዝካሮዝ አምቀዳሚተ፡ እስከ፡ ካልአት፣ ወእምካልአት፡ እስከ፡ ማልስት፣ ወእምማልስት፡

¹ A C D omit. ¹ A adds እንከ: ¹ A adds ወደቂው: ⁴ A omits. **' ባ**ሕነት A D. B omits. ⁷ ደቂቅክ A. ¹ ንደስክምዎ: A. **ው** ሱ ይ፡ B. ¹º ወይዕቀብዋ; A B. 11 A omits. 19 Emended from 9001: A; 19001: BCD. See 13 ለዝ: B. 14 ወቀዳሚ፤ ፍሬ፣ A. note 21 below. ¹⁶ ዕፅፌት፣ B. 14 Hap 7: A. ¹⁷ በዓለ*ም*፣ ከመ፣ A. ¹⁶ **ቀ** ውር፣ ለ. ¹⁰ **A** B. ²⁰ D omits. ²¹ **A** C D. ። እስቲ: A. **᠉** ጽሑፋተ፣ ለ. ። ፬ መክፌልታት፣ B. **" ሥሩ**ዓቲ፡ A. **» ስም0:** A B C. ። **ዓ**መት፣ C. **»** እስከ፡ አመ፡ B; እስሙ፡ C D. B. ΦΨCP3i B. 31 &-not: A. # መዓምቅት: A. as A C omit. * A B omit, but wrongly, for text requires some such words. Cf. Enoch lxxxix. 7, 8, 6099941 ክልአት: ተፈተሉ። ወለንዘ፡ ማይ፡ ይረድ፡ ውስቴተሙ፣ For ሕፌ፡ መፃ''፡ ምድር፡ C reads አፈው፣ ወማዕምቅቲሃ፣ ለቀ**ሳ**ይ፣ ። ይረድ; ማይ; A. ⁴ አርአስቲሆሙ፣ ሰ A. A B omit. **መ** ወለ B. » HA. A trans. 4 ሰ3በታት: A.

እስከ፡ ራብዕት። ወይከውና፣ ዙሎጉ፡ መዋዕል፡ ዘ'ትአዛዛት፣ *ንምሳ፡ ወክልኢ፡' *ሰንቤታት: 30 መዋዕል። ወ'ዘተለዝ 'ዓመት፣ ፍጹም።' ከመዝ: 'ተቁርፀ: ወተሠርዐ:' ውስተ: ጽባተ: 3፣ ሰማይ፣ ወሕልቤ፣ ተዐድዎ፣ ሕሕተ፣ ዓመተ፣ *ወዓመ፣ አምዓም።' ወእንተኒ፣ አዝዛሙ፣ ሲደቂቀ: 32 አስራኤል: ይዕቀር፣ ዓመታት፣ በዝ፡ ጕልቀ፣ *ሥለበት፣ ምእት፣ ወሰባ፡ ወረቡር፡ መዋዕለ፡ አስሙ፡ ዙሲ፣ ይበጽሕ፡ ቦሙ፣¹⁰ በከሙ፡ ስምዖሙ፣ ወኢ*የ**፣**ልፋ፣¹¹ ዕለተ፡ ወኢደማስኑ፡ በዓለ። ወለእሙ፣ ተዐደዉ፣ ወኢ7ብርዎ*ን፣ በከሙ፣ *ተእዛዙ፣ ሎተ፣ አሚሃ፣ *ዙሎሙ፣ ደማበኑ: 33 **շዜድቲሆሙ፣ ወፃመታት *ሂ፣" ይት**ሐወ**ሱ፣" እም"**ውስተዝ፣ [ወ**շ**ዜደትኒ፣ ደማስኑ፣" ወፃመታትኒ፣ *ይተሐወሱ፣] ወ"ዶትዐደዉ፣ ሥርዐትሙ፣፣ ወ**ዙ**ዮሙ፣ ውሱደ፣ እስራኤል፣ ይረስር፣ ወኢይረክር፣ 34 እስመ፡ ላአምር፡ ለi፡ ወ*እም™ይእዜ፡ ለi፡¹¹ ላየድዐከ፡²¹ ወለኮ፡ እም²¹ልብየ፡ እስመ፡²¹ መጽሐፍ፡ 35 ጽሑፍ፡ " በቅድሜየ፡ ወተሠርዐ፡ ውስቲ፡ ጽሳቲ፡ ሰማይ፡ ኩፋሴ*ሁ፡ ' ለመዋዕል፡ ከመ፡ ኢይርስዑ፡ በዓሳተ፣ ኪዳን፡" ወየሐውሩ፣ በበዓሳተ፣ ሕሕዛብ፣ ድኅረ፣ ስሕተትሙ፣ ወድኅረ፣ ኢያኢምሮትሙ። ወይከውኑ፡ እስ፡ ያስተሐይጹ፡ ወርታ፡" በሑያጼ፡" አስመ፡ ታማስን፡" ይእቲ፡ 2ነሁታ:" 36 እንዘ: ደማስኔ: ወይ7ብሩ: *ዕለቲ፣ ስምዕ:፣ ምንንቲ: ወዕለቲ: ርክስቲ: በዓለ:" ወ*አሉ:* ይዱምሩ:" መዋዕሲ:" ቅዱሳቲ:" ርኩሳቲ:" ወዕለቲ:" ር╁ስቲ: ለዕለቲ:" ቅድስቲ:" አስመ: ይስሕተ፡ አውራን: ወ*ሰንበታተ፡ " ወበዓሳተ: ወ* ኢዮቤል። ⁴ በእንተዝ፡ አɨ፡ እኡዝዘከ፡ ወአሰምዕ፡ ₃8

¹ A A. • 9001: CRON A B. Text most uncertain. • ተሠርዐ፡ ወተጽሕፌ፡ A : ተሐረጸ፡ ውተሥርዐ: D. ⁷ Emended from **ወዐሙ: ወዓሙቲ:** B : ሕመ: ወዓመቲ: C : ወዓም: D : So B, but that it reads w" 9"" in nom.: FIORON A. A omits. ' ወይዕቀበ: A. 11 Lho-Si A. 18 A trans. 18 Loghi C; Loghi D. 14 A omits. 16 LOCALA: LICELD. I have followed C though it seems an emendation. ¹⁴ ተአዘዘ፣ የተመካ A. " አሚካ ለ. " Ł A. " ይትሐወስ፣ A : ይትኃወሱ፡ B. " ዘአም" A; ዝአም" B. Perhaps we should take ይትሐወቡ: from ኖሥ and reading HAPOATH: with A, render 'will be in part confused.' Cf. Prov. xxix. 11, where * A D omit. HAPOATFI= Katà Mipos. ²¹ D omits. **»** ይሬስው: A. * ወደ77የ A. ሻ ዘአ*ም*" B. * ኢደየድዕክ፡ B. " C D add hoo'H: ል A adds ዝተጽሕል። ⁸¹ D omits. * B C add @C's: * 12381 C D. **" ት**ማስን: A B. * ት**ሳ**ድም: A. * ዓመታት: A. **™ ዝ**ለ₁ B D. **ሥ ይዴመር**፣ A ; *ይዴምር*፣ B C. **# መ**መዋዕለ: Β. **4 ር**ኩስ: A; **ር**ኩስ: B. **4 ዕ**ለተ: A; ወዕለት: B. 4 ቅዱሳት: A. 4 ሰ0ሰተ: A: [II. 8.]

ሰከ፣ ከመ፣ ታስምዕ፣ ስመ፣ አስመ፣ አምድኅሬ፣ ምትክ፣ ድማስሁ ውቡድክ፣ ከመ፣ ኢይንቢዚ፣ ንመተ፣ "ሠለስተ፣ ምአተ፣ ወስሳ፣" ወረቡዕ፣ መዋዕለ፣ ባሕቲተን፣ ወ'በአንተ"ዝ፣ ይስሕተ፣ ሠርቀ፣ ወշዜ፣ ወ'ሰንበቲ፣" ወበዓሳቲ፣ ወይበልው፣ ከት፣ ይመ፣ ምስለ፣ ከለ። ከሥጋ።

ወበሱባኒ፣ ሳብዕ፣ በቀዳሚ፣ ዓመቱ፣ " በዝ፣ ኢየቤሌዉ፣ ተከሲ፣ ኖሩ፣ ወይነ፣ ንበ፣ ይብር፣ እንተ፣ 2 ጎመት፣ ወዐቀበ፣ ፍሬቲ፣ ወቀሰም፣ በውእቸ፣ ጎመት፣ በወርጎ፣ ሰብዕ። ወንብረ፣ አምነውስቲቸ፣ ወይ!፡ ወወደየ፣ ውስቲ፣ ንዋይ:" ወዐቀቦ፡ እስከ፡ ዓመቲ፡ ኃምስቱ፡" እስከ፡ ዕለቲ፡" ቀዳሚቲ፡፡ 3 በ"ሠርቀ: ወርሳ: ቀዳሚት።" ወግገብረ: *ዕለተ፣ ዛቲ: በዓል:ⁿ በፍሥሓ፡ ወገብረ፣ ጽንሓሐ፣ ሰእ?ዚአብሔር: ጣዕዋ:³³ አምአልህምት: አሐደ: ወበሐኩ: አሐደ: ወ*አባ?0:³² ዘዘ: ዓመት፣ ስብዐቲ፣ ወ*መስስኢ። ጠሲ፣ አሐዴ፣ ከመ፣ ደስቲስሬ፣ *ቦቹ፣ ለ*ርአቡ፣ ወበአንቲ፣ ውሱዱ። ስብሐ:* አዕረገ: ውስቲ: ምሥዋዕ: ዘታቤ: ንብረ: ጽንሓሐ: ወሳህመ: ወ*በሐኩ:* ወ*አባ70:* 5 ወእዕረገ: *ዙሎ: ሥጋሆሙ:* ዳቢ: ምሥዋዕ:: ወእንበረ:* ዙሎ: ምሥዋዕተሙ: ልዉብ: በቅብዕ፡ ሳዕሴሁ:" ወ*ኢምዚ:" ነዝታ፣ ወይ!፣ ውስተ፣ አሳት፣ ዝደበ፣ ምሥዋዕ፣ *አገበረ፣ ወእቅደመ፣" ስቴኔ: ደበ: ምሥዋዕ: ወአዕረ7:^μ መዐዛ: ሠናየ: ^μ ዘ*ደሠ*ምር: ^μ ቅድመ: ^μ እ*ንዚአብሔር: አምሳኩ:፣ 6, 7 ውተፈሥሐ፣ ወስተየ፣ አም*ዝ፣" ወይዝ፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ በፍሥሓ። ወኮነ፡ ምሴተ፣ ወቦሕ፣ ውስተ፣ ሰቀሳሁ፣ ወሰከበ፣ ስኩሩ፣" ወኖው፣ 'ውተከሥተ፣ በውስተ፣ ሰቀሳሁ፣ እንዚ፣ ይነውም። " 8, 9 ወርአየ፣ ካም፣ ሰኖኅ፣ አቡሁ፣ ዕራቀ፣ ወወፅአ፣ ወነገረ፣ ለክልኤ፣ አንዊሁ፣ በአፍሉ። ወ'፣ሥለ፣ ሲም፣ ልብሲ። ወተንሥሕ ውእቱ፣ ወነደፈት፣" ወእንበሩ፣ ልብሲ፣ ደበ፣ መታክፍቲሆሙ፣" ιο ወ*7ቢአሙነ" ድኅሪተ፣ ከደኑ፣^ஏ *ታፍረተ፣ አቡሆሙነ^ቫ *ወ7ጾሙነ ድኅሪተ።**"** ወነቅሀ።**"**

ABC omit & and D reads & 27-114: ¹ IYOX A. ² Øራ-00: B. B omits. • **भ**3•**f**: B. ⁷ ሥ**ርቅ**፡ B. • ሰናብተ፣ B. ' A adds LT' " B adds A Fi 11 71 A. 15 **ሲ**ርር: A. ^ው ውእች፣ B. 14 Corrupt in A. " ዕለቲ፣ C D. ¹⁷ **ቀዳማ**ሁ፣ A. » σn A; H C D. " ^ክ በዓለ: ዛቲ: A; **ዕ**ለቲ: ዛቲ: C D. **ሥ ማስስ**ሕ: A. **።** ጠዐዋ: B. ■ 070: A. ማ አብ*ስ*ክት; A. » በእንተ፡ A. B omits. ■ 070: B. 30 A trans. after ች A adds ዲቢ፣ ምሥዋዕ፣ A omits; 1000 or; C. 28 Emended from አምዝ; B C D; አምድኅረዝ፣ A. " ለንበረ፣ A; አቅደመ፣ መለንበረ፣ C D. Emended from Lung: B C add @OCT: " OC7: A. " wse: B D. " ስኩር፣ ለ : ሰኬር፣ C D. " ውስተ፣ ሰቀባሁ፣ እንዘ፣ ²⁷ A omits. " ውእት: ለ. ይነውም፡ ተከስተ፡ ለ. 11 Gen. ix. 22 Mass., Sam., and all versions omit, except LXX, which reads effektion drippenker as text. *** ል-በሰ:** B. " Gen. ix. 23 Mass., Sam., Syr., LXX add שְּלֵישָׁר, but Vulg. and Arabic omit with BCD; A omits. AD omit. BCP: A.

ዋጎ፣ አምወዶኔ፣ ወአአመሪ፣ ዙስ፣ ዘገብሪ፣ ሳዕሴሁ፣ ወልዳ፥ ዘይገለስ፣ ወሪፖሮ፣ ሰወልዱ፣ ወዶሴ፣ ርጉም፣ ከናለን፣ *ቅኔ፣ ገብሪ፣ ይኩን፣ ሰለንዊሁ። ወባሪክ፣ ሰሴም፣ ወይሴ፣ ነ፣ ይተባሪክ፣ አግዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ሰሴም፣ ወይኩን፣ ከናለን፣ ገብር። ደስፍሕ፣ አንዚሕብሔር፣ ነ፣ ሰደፈት፣ ወይጎድር፣ አንዚሕብሔር፣ ውስተ፣ ማጎደሪ፣ ሴም፣ ወይኩን፣ ከናለን፣ ገብር። ወአአመሪ፣ ካም፣ ከመ፣ ረገሞ፣ አውሁ፣ ሰመልዱ፣ ዘይንአስ፣ *ወሕሰው፣ ከነ፣ ስተ፣ አስመ፡ ረገሞ፣ ፣3 ሰመልዱ፣ ወተፈልጠ፣ አምአቡሁ፣ ውአት፣ ወውሰዱ፣ ምስሴሁ፣ ዙስ፣ ወ መስጠራም፣ መተፈድ፣ ወተፈልጠ፣ አምአቡሁ፣ ውአት፣ ወውሰዱ፣ ምስሴሁ፣ ዙስ፣ ወ መስጠራም፣ መተፈድ፣ ወተለኝ፣። መተለኝ፣። የመተረ። መለው፣ ስመ፣ ብለሴተ፣ አሉተተማሉቱ። የ 14 ወርአየ፣ አደፈት፣ ወቅንእ፣ ሰአትሁ፣ መሰነጻ፣ ስተ፣ መለተሂ፣ ሀገረ፣ መሰባዩ፣ ስጣ፣ በስመ፣ 15 ብለሴተ፣ አሉተኔሴስ። መሴምስ፣ ነበረ፣ ምስለ፣ አቡሁ፣ ኖጎ፣ መሰነጻ፣ ሀገረ፣ በአደ። አቡሁ፣ ነበ፣ 16 ደብር፣ ወጽውዕ፣ ስጣ፣ ውእተሂ፣ በስመ፣ ብእሴተ፣ ሴዲቴቴልባብ። መናሁ፣ አህጉር፣ አላንተ፣ 17 "መባለ፣ ቀርብ፣ ሴዲቃቴልባብ። ቅድመ፣ ገጽ፣ ደብር፣ በጽባለሁ፣ መተአልተ ማሕነ። ገጽ፣ ሰሜን፣ አደተኔሴስ፣ መንገለ፣ ባሕር። መተለተ፣ ውስድ፣ ሴም፣ አላም፣ መለሱር፣ 18 መለርቴክስድ፣ ዝንተ፣ ተወልደ። ክልል፣ ዓም፣ አምድተረ። አይላ፣ "መሰላድ፣ መአራም።" ውለድ 19 አደፈት፣ ግሚር፣ መተጣተን፣ መጣዛዱ፣ መተለት ፣ ተልል። መጣምስካ፣ መተፈራት፣ መ

¹ Emended with Gen. ix. 24 ליים from אסיים This implies לבר עבר; so LXX Gen. ix. 25 mois olains and Onk, אבר עברים Mass, reads בין עברים. ሳ ወደሰፍሕ፣ A C D, but Gen. ix. 27 supports B. A adds FRC: 7 7-0C OP1 A. * A omits. A omits; B omits his C omits Awas: omits. ¹¹ ምስጢራም፣ A; ምስጥሬም፣ C D; Gen. x. 6 ኮ፲ኒኒኮ Μεσραίν. Gen. x. 6 th Xous. 19 Gen. x. 6 DIB Φαύδ. ካ ለነጻ፡ A. ካ A adds ውእቸይ ካ ስም፡ B. "Th: C D; cf. Eutychius of Alex., Annales, p. 35, Nahlat; Syr. Frag. Daniel ; A omits ኔኤሳተማሉ ከ: ... ሰመየ: ሰማ፣ በስመ፣ ብሕቢ ፑ: through homeoteleuton. 10 R. O. B. ¹⁸ A C D omit. " አድተኔሴስ: A : አዶታኔሴክ: C : ሕጻተገበሰ D; Syr. Frag. בישובון. ስደታነቤልባብ: D; Syr. Frag. عمامورد. " ሠለስቸ፡ ቅ⊱ብ፡ *ሎቦር፡* A. **" ሴዴቁቴ**፣ ልባብ፣ A ; *ሴዱቃ*ቴልባብ፣ C ; ስዴቀፑለባብ፣ D. **ዶ ናት እል: ተማ**ሉክ: A : ናሕልትማሉክ: D. ***** ሰሚኒ: Β. ማ መስዳታኒቤስ: C D. * Emended with Gen. xi. 10 (cf. x. 1) from ተውልድ፣ " I have transposed እምድኅሬ: after ዓም: from before has: with Gen. xi. 10. » ዘአይሩ: A B C D. n Emended with Gen. x. 22 from ሕራም፣ መልደ፡ B; ሕራም፣ መለደ፡ C; A D read defectively ሕራም፣ **" ያፌድ;** A: **ኢያ**ፈትን; B C: **ያፈት**; D. » *очтту*: A В: *очту*: С D. MSS, add 7. Emended with Gen. x. 2 from እ.ዮ አ. ያተውል: A; እ.ዮ አ. ያተውን: B; አ.ዮ አ.ዮ ተውልን: CD. Before ተውል: LXX add » ስምስካሃ: A : ምስካሃ: B D : 'Ελισά against Mass, and text. B C D omit. ምስክሃ፣ C; LXX Moσόχ. * ቴራስን፣ A; ቴሬስን፣ B; ቴሬስን፣ C; ወቴራውሳን፣ D; LXX Octpas.

» እስ፣ ውሲደ፡ ኖሐ፡ ወ'በ'0ሥራ፡ ወሰማኒቱ፡ ኢቶቤልውሳተ፡ ኢትዝ፡ ኖሐ፡ የሕዝዝ፡ ሥርዐተ፡ ወ°ተሕዛዘ። ለ°ውሱደ፡ ውሱዱ፣ ወዙሎ፡ ዘደአምር፡ ፍትሎ፡ ወእስም0፡ ሳዕሰ፡ ውሱዱ፡ ከሙ፣ ደንበሩ፣ ጽድቀ፣ ወከሙ፣ ይክድኔ፣ ኃፍሪተ፣ ሥጋሆሙ፣ ወከሙ፣ ይባርክዎ፣ ለዘፈጠርሙ፣ ወደክብሩ፣ አበ፣ ወእሙ፣ ወደፍቅሩ፣" አሐዱ፣ አሐዱ፣ ቢጽ፣" ወይዕቀበ፣ ነፍስሙ፣" እምዝሙት፣ » ወርዙስ; ወእምዙስ; ዐመባ:: እስሙ; በአንተ: *ዝንቶ; ሥለስቸ;" ኮክ አይጎ: ባዐሰ:" ምድር; አስመ፤ በአንተ፣ ዝሙተ፣ ዘዘመዉ፤ ተጉሃ፤። አምተአዛዘ፤ ዘጎኔሆሙ፣ *በድኅሬ፤ አዋልድ፡ ሰብአ። ወነሥት፣ ስሙ፣ ሕንስተ፣ አም ከሰ። አለ። ንሪት፣ ወ።7ብሩ፣ መቅድሙ፣ ርዘስ። 32 ወወሰዱ; ውቡደ፣ ናልዲም፣¹¹ ወከተሙ፣ ኢደትማስቡ; ወደበልዕ; ሕሕዱ፣ ሕሕዱ፣ ካልሕ፣¹¹ ወቀተሱ፣ ዶርባስ፣" ሰናፊል፣ ወናፊል፣ ቀተሉ፣ ሰ*አልሮ፣" ወአልሮ፣" ሰ"አጓሲ አመሕደው፣ 23 ወሰብእሂ፣ ቢደ። ወዙሱ፣ ተሰይጠ። ይንበር፣² ዐመባ፡ ወከመ፣ ይክዐው፣² ይመ፣ ብዙን፡² 24 ወመልእት፣ ምድር፣ ዐመባ። ወእምድኅረ፣ *አበሱ፣ ስሙ፣ ለ*አራዊት፣ ወአዐዋፍ፣ ወ*ዙሱ፣⁷ ዘይትሐወስ:" ወዘደንሶሱ:" ጳስ: ምድር፤ ወተነዕወ፡ ዴም፡ ብዙጎ፡ *ጳስ፡ ምድር፡" ወትሱ፡ 25 ሕሲናሁ፣ ወሬቃዱ፣ ለሰብእ፣ ይኔሲ፣" ከንተ፣ ው°እኩና፣" በጽ৫፣ መዋዕል። ው°ዶምሰስ፣" እንዚአብሔር፣ ዙሎ። እምክ^μ 78፣ ምድር፣ በእንተ፣ አክየ፣" ምንባርም፣ ወበአንተ፣ ደም፣ .s6 linoመ.: ማእክሰι**። ምድር: *ደም**ሰሰ: ዙሎ።" ወተረፍ፥፡ ሕi: ወእንተሙ: ደቂቅየ: ወ*ዙሱ:**"** ነውል፡ ምስሌክ ውስተ፡ ታቦት፡ ወናሁ፡ አክ አራል፡ ቅድሜየ፡" ም7ባሪክሙ፡ ከሙ፡ ዘዴኮንከሙ፡¹ ዘተሐውሩ፣ የ በ የጽድቅ፣ አስሙ፣ በ የፍኖተ፣ ሙስና፣ ወጠ፣ከሙ፣ ትሎሩ፣ ወ የትትፋበጡ፣ ሕሐዱ፣ አሐዱ:" እምክ ቢዴ፡ ወተተቃገሉ: ዝንተ፡ ምስለ: ዝንተ፡ ወከሙ፡ ኢትፖልዉ:" ኅ৫ረ፡<u></u>" 27 *ծውብ:ድና: ሕሐዱ፣" ምስብ: እንኦሁ። እስመ፣ እሬ.አ.፡ እ፤: ወናሁ: እጋፕንት: አስሕት: *ወጠኑ:

¹ B omits. * 営の営 A. ³ እዮቤሴው; ለ. ሳ ወእንዘ፡ A : አሐዞ፡ B. A adds non-A-Fi **' ትአ**ዛዛተ፣ B. ⁷ A C D trans. before **PCO1**: Hit and trans, after H.Ph.P.C: with B; Hit C D. ' ወፍተሐ: A C D., ¹¹ **С**.Я*о*р₁ А, 15 150; B. ¹¹ እሱ፣ ሥሰስቲ፣ ለ. " ትጉሃ፥ ሰማይነ A: ¹⁶ A omits. 17 A B omit. 10 14.29; A. " ያርብሕ፣ A C. " **አ**ሊዮ፣ B, " twin B. * £7:0Ci A. " Lhoal: B. " በዝግ፣ A; ገዱብ፣ B C; but D is right, cf. Enoch ix. ፣ ብዙታ፣ ይሙ፣ ዘይትከፀው፣ Emended with Enoch vil. 5 (2000) ... 20: 26-27: from Ar: Haron: C D. For Heron: A reads Her and B without ⁸⁷ B C D omit. **"** ዘይትሐወስ: 80 Enoch vii. g = iρπerd: it may however stand for lxθve and H. ??Ω? for iρπerd. " = ipnerá probably; see Enoch vii. g. **»** ይሕሲ፡ ለ. 🥫 ³¹ እከየ: A. **ዶ ደም**ስስ: B. MSS. add 7. ⁴⁴ አምዙሱ: B. * A D omit; አክዮሙ፣ C. ³⁴ ዳቢ: A. MAD omit. " Hm A. **» ቀዳሚ** B C D. **" ኢተሐው**-ሩ፡ B ; እንትሙ፡ ዘተ**ሐው**ሩ፡ C D. 41 በ**ዘ**ሴ፣ B. " ተፈልጠ፣ ፮: ፮ A. " ATUAGL: C D. " ው.ዮ.ድኖ: ፮ A.

ምትኩ፣ ትክዐዉ፣' ደመ፣ ሱበእ፣ ውስተ፣' ምድር፣ ወት ደመሰቡ፣ አገተሙሂ፣ እምግጸ፣ ምደር።' አስመነ ዙሲ: ዘይክው፣ ደመነ ሱበእ፣ ወዙሲ፣ *ዘይበልዕ፡ ደመ፣ ዘዙሲ፣ ዘሥጋ፡ ይደመሰቡ: 18 ከሎም፣ እምድር።⁷ ወኢይተርፍ፡ ዙሱ፡ ሰብአ፡ ዘይበልዕ፡ ይመ፡ ወዘይክ**0፡** ይመ፡ ሰብአ፡ ⁴ 20 **ዳ**በ፡ **ም**ድር፡ ወኢይተርፍ፡ ሎፕ፡ ዘርእ፡' ወደኃፊት፡ º በታሕተ፡ ሰማይ፡ ሕደው፡ እስመ፡ ውስተ፡ ሲአል፡ የሰውሩ፡ ወውስተ: •መካን፡ ዘ"ደይን፡ ይወርዱ፡" ወ"ውስተ፡ ጽልመተ፡ ^{*} •ማዕምቅ፡ የለትቸ፣ ዙስሙ፣ በምት፣ ጸዋን። *ዙሱ፣ ደም፣ አደስተርኢ፣ ኢምዙሱ፣ ደም፣ ሳዕሴክሙ፣ 30 ዘውእቹ፣ በዙሲ፣ መዋዕል፣ ዘጠባስክሙ፣ ዙሲ፣ ሕርቄ፣' ወእንስሳ፣ ወዘይሰርር፣ ዲበ፣ ምድር፣ ወ7በሩ: ምጽዋተ፣ ሳዕለ፣ ነፍስከሙ፣ በደፊዎቸ፣ ዘ*ይትከዐው፣" ዳበ፣ 7ጸ: ምድር። ወኢትኩኑ: 3፣ ከመነ ዘደበልዕ፣ ምስሲ፣ ደም፣ ወአጽንው፣ ከመ፣ ኢይብልዕ፣ ደመ፣ በቅድሚከሙ፣ ድፍኑ። ደው፣ አስው፣ ከውዝ፣ ተአዘዝኩ፣ አስምዕ፣ ለከውሂ፣" ወለው ሲደከው "ሂ፣" ምስለ፣ *ከ*ሱ፣ ዝሥጋ። ወ'ኢ' ታብልዕዋ፣ ለነፍስ፣ ምስለ፣ ሥጋ፣ ከመ፣ ኢይኩን፣ ዝ ዝ ይት ነውሥ፣ * ዴምክሙ፣ 3፣ እምክ ዴም፣ ዝ[®]ተክዕው፣ *ሳዕሴሃ፣ አስው፣ በደው፣ ዝከዐዎ፣[®] ተነጽሕ፣ ም.ሮር፣ በ<u></u>ሦሴ:[®] ትዝምዳ።* ወ"ይእዜ"ኒ። ውሴድያ። ስምው 7በሩ ፍትሐ። ወጽድቀ፡ ከመ፡ ትተክሱ። 34 በጽድቅ፡ ውስተ፡ 7ጸ፡ ዙሱ፡ ምድር፡ ወይትሌዐል፡ ክብርክሙ፡ በቅድመ፡ አምሳኪየ፡ * ዘአድጎ፧ 'ኔ፡ ^ኣ እምክ ማየ: አይታ። ወናሁ: አንትሙ፣ ተሐውሩ: ወ*ተሐንጹ: ለክሙ:* አህጉረ: ወትተክሱ: 35 ፍሬሁ፣ ዘኢ*ይትቀውም፣" አም**ዙሱ፣ ዘይትበሳዕ፣" ወበዓመት፣ ራብዕ**:" ይት**ቄ**ሰም፣" ፍሬሁ፣ *ወደዐር7: ቀዳሜ: ፍሬ:" ዘይሠጠው: ቅድመ: እንዚአብሔር: ልዑል: *ዘፈጠረ: ሰማየ:[©]

¹ A trans. ¹ ውሱድያ፣ A D. ¹ አፈርህ: እነ፡ አፈርህኩ፡ አፈድፌደያ፡ A. ⁴ ኢትክዐመ.; A. * 20: A. * 78: B: 78: C D. 7 A omits. * B C D omit. • **ዘርአ**፡ A B. ¹⁶ ደኃራቹ፣ ለ. ¹¹ መካክ A C D. ¹³ ይወርድ፣ A. ¹³ A C D ¹⁴ ጽልመት፣ B. ¹⁵ ወመንምቅት፣ ወየአትፑ፣ ዙስ፣ A. 16 with: Lov: A. " ደነከውዝ ለ; ደተነው፤ በደፊዋቸ፤ B. " A B C omit. 10 106 hors A. " ተብልዕዋ፣ B : ተብልዕዋ፣ C D. " A omits ; ኢይኩና C D. MA B omit. * ኢ A. * ይትኃህሥ: A: ይትኃህሥ: B: ይትኘህሥ: C. * አምኔክሙ: ደመከሙ: ኢምነፍስከሙ፣ A. [™] አምክ A : አም**ደ**፡ B. [□] አምዙ፡ B C D. MA omits. For O. Low: Hhop: C reads O. Low: Hhoo: and D O. Low: Hithou: " ትሎ: A. **" ትዝም** ደ፡ A ; **ትዝም** ደ፡ ምድር፣ C D. ³¹ B omits. ። ደቂቅየ: A. n Z: B. ³⁴ **CትO:** A D. ³⁵ Emended by Dln. from ትተክሱ: ³⁶ አምባክዩ: A. 4 万A. **።** ይትቄሰም: ለ. *** ተ**ኃንዴ፡ B. **»** ዙሴ: A. **∽ ዕછે**: Α. ⁴ ለበሲዎቹ: B. **" ይተቁደስ: B C : ይተቀ**ሥም**:** D. **"** A omits ; " ራብዕት: A. መየዐር7: ቀዳሚ: ፍሬ: C D. " ፈጠሬ: ሰማይ: B.

ው'ምድረነ ውስስን ከመ፤ ደዕርን፣ በጥሱል ቀዳሚ፣ ወደን፣ ወቅብል፣ ቀዳሚ፣ ፍሬ፣ ውስን፣ 'ምሥዋዕ፣ አንዚሕብሔር፣ ዘዶትውክፍ፣ ውስተርፈ፣ ይብልዕ፣ ሳእካ፣ ቤተነ እንዚሕብሔር፣ ነን በቅድመ፣ ምሥዋዕ፣ ዘዶትውክፍ። ውበ'ተመት፣ ኃምስ፣ ንበሩ፣ ጎድንት፣ ከመ፤ ታሕድንፆ፣ 18 አንትሙ፣ በጽድቅ፣ ውበርትዕ፣ ውንደድቅ፣ ወደረትዕ፣ ከተ፣ ተከልከሙ። አስመ፣ 'ከሙዝ፣ ሕዝዚ፣ ሂናክ።' አቡሁ፣ ለአቡክሙ፣ በማቸባባ፣ ወልዱ፣ ውማቸባባ፣ በባሜክ፣ ወልዱ፣ ውሳሜክ፣ 19 አዝዚ፤ ከስ፣ ዘ'አዝዝፆ፣' አበዊሁ። ወል፤ ኢትሕዝዚክሙ፣ ውሱድና፣ በከመ፣ አዘዚ፣ ሂናክ። በወልዱ፣ "በቀዳሚ፣ ኢተሴልውሳት" እንዚ፣ ሕድው፣ ውእቱ፣ ውስቲ፣ ተዝምዱ፣ ሳብዕ፣ አዝዚ፣ ወልስምዕ፣ በ'ወልዱ፣ መሰውሱድ፣ ውሉዱ፣ አስከ፣ አመ፣ ዕለት፣ ምቱ።

A adds Horatfi ' ወቀዳሚ: B : " PRC: A B. プラデカラのす A. If the φደማረι C D. ምሥዋዕ: H A. ⁶ A omits. context refers to the same subject as Deut. xv. 1, 0, then we should expect 1-10: instead of 35th: • ተሕድጉ፣ B ; ተኅድን୭፣ C D. A D omit. " hord: አዘዛ: A. 11 (154: A: 54: D. ¹⁹ B omits. B AHH: A. " 94: A D: " ትዝምይ: A D. " በቀዳሚያን፣ ኢዮቤሌውስት፣ A. " ሳብእ፣ A : ሂኖ**ጎ**፡ B. ** 营田里 A. ሰብአ፡ D. ²¹ **አዮ**ቤሴው፣ A. " GALL: B; Syr. Frag. ... Laoi. **።** ወጡተ፡ ሶሰ3፡ B. ። አርፍክሲድ፣ B. Not found in Sam., Mass., Syr., Vulg. Scems a corrupt addition. B trans. of Gen. xi, 13, but LXX and Luke iii. 36 agree with text. **™** ወልደ: A. **ወ**ብታ፣ A. ™ Emended from አዕለዋ: 31 Cf. Cedrenus i. 27 en αὐτοῖς εξημάρτανε; A om. λ9". ***** ተምህርት: H B C. ¹⁵ Em. from ኢይሬአዮ: A: ይሬአዮ: B C D. **»** ሰረ7ሳ: C. **#** ወውስተ: B D. **። ፀ** ተየ: ወወር ነ። ወከዋክብተ: A D. ማ **ጸሐፌ**; A C D. A B: ማልስት: D. **»** ማልካ: A. e Em. from አበዳይ: B; አብድያ: A; with Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 youn καιναν μέλχα θυγατηρ μαδεί νίου ιαφέθ; Syr. Frag. La " መልደነ A; መለደት፣ C D. " ስማ፣ A. " A trans. " መለደ፡ መሰደ፡ A.

ሎች፣ ብእሲተ፣ ወስማ፣ *ሙሕክ፣ ወሰተ፣ ኩሴድ፣ አኅወ፣ አቡሁ፣ [ሎቹ፣ ብእሲተ:]፣ በቀዳሚ፣ ወበሠሳሳ፣ **ኢተቤ**ልው፣ በሱባኔ፣ ኃምስ፣ በቀዳሚ፣ ዓመቱ። ወ'ወሰደት፣ ሎቱ፣ ወልደ፣ በኃምስ፣ 7 ንመቹ፣ ወጸው**ብ፣ ስጥ አ**ቤር፣ ወነሥት፣ ስፖት፣ ብእሲተ፣ ወስማ፣ አዝራድ፣ ወሰተ፣ አብርድ፣ በ*ሥሳሳ፣ ወክልእቱ፣ *ኢዮቤልው፣ በሱባኔ፣ ሳብዕ፣ በ*ማልስ፣ ንመቱ። * ወበሳድስ፣ ንመቱ። 8 ወለደት፡ ለተ፣ ወልደ፡ ወጸው0፡ ስሞ፡ ፋሌክ፡ አስሙ፡ በ*መዋዕል፡" ዘተወልደ፡ አንዘ: ደቂቀ፡ ምሳ ይትካፈስነ" ስሙነ' ምድረ፣ በአገተዝ። ጸውዐ፣ ስም፣ ፋሴክ። ወተካፈለ፣ በአኩይ።" 9 በበዶናቲሆሙ፣ ወነገርም፣ ሰዋጎ። ወከ፤ በቀዳሚሁ፣ "ሠሳሳ፣ ወሠለስቱ:" ኢዮቤልው: 10 ወከፊልዋ: ሰምድር: ሥለስተ:" መክፊልተ: ሰሴም: ወሰካም: ወሰደፈት: በበ: ርስተ: በቀዳሚ: የመት፣ ^ከ በሕሐዱ፣ ^ከ ቡባኒ፣ እንዘ፡ *ይ*⊦ብር፣ ሕሐዱ፣ አምኔክ፡ እለ፡ ተፈነውት፡^ከ ኀቤሆው።² መ⁸ጸው0: ደቂቅ፡ ወቀርቡ፡⁸ ኀቤሁ፡ አሙገተ፡ ወደቂቅሙ፡⁸ ወ*ከፈበ፡⁸ ም.ድረ፡ በዐ፟ዊ፡ ፡፡ ዘይእኅዘ፣ ሠለስቲሆሙ፣፣ ውስዱ፣ ወስፍሔ፣ አደዊሆሙ፣ ወነሥኡ፣ መጽሐፌ፣ አም*ኅፅ፣። *ኖኅ፡ **ሕ**ቡሆሙ።" ወወጽሕ፡ *በመጽሐፍ፡ ዕባሁ:" ለሴም፡ ማእከለ፡ ምድር፡ ዘይእኅዝ፡ 12 ሰርስቸ፣ ወሰውሰዱ፣ ሰትውልድ፣ ዘሰዓለም፣ አማእክሰ፣¹¹ ደብረ፡²² ራፋ፡³² አሙባሉ፣ ማይ፡ እምፈለ7: ጤና፡ ወየሐውር፡ መከፈልተ፡ መገንለ፡ ዐረብ፡ አንተ፡³ ማእክሱ፡ ለዝ፡ ፈለ7፡ **ወ*የሐውር:* እ**ስከ:* ሶቤ: ይቀርብ:[»] ንቤ: ማየ: ቀላደት: እም*ንቤ:* ይወፅእ: ዝንተ: ፈለ?:* ወደክው *ማያደተሁ፣ ውስተ፣ ባሕረ፣* ሜአት፣⁴ ወ*የሐውር:⁴ ዝንተ፣ ፈለ?: ውስተነ" ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወዙሱ፣ ዘመንገለ፣ ደቡብ፣ ሲደፈት፣ ወዙሱ፣ ዘመንፖለ፣ ፖጸ፣ ሰሜን፣ ለሴም። ወ'የሐውር፣ እስከ፡ ሶበ፡' ደቀርብ፡ ካራሲ፡" ዝውእተ፣ ውስተ፣ ሕፅነ፡ ልሳን፡ እንተ፣ 13 ትኔጽርነ" መንገለ፣ ሰሜት። ወየሐውር፣ መክሬልቱ፣ እንተነ። መንገለ፣ ባሕር፣ ዐቢይ፣ ወየሐውር፣ ፣ 4 ርቸው እስከ ይቀርብ፣ መንፖሲ፣ ዕረቢሃ፣ ሲልሳን፣ እንቲ፣ ትኒጽር፣ መንፖሲ፣ ሲሜን፣ አስመ፣

¹ Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη σαλα μωαχα θιγατηρ χεεδομ πατραδελφου aurou; Syr. Frag. at? La lane. Seems a corrupt addition. * Emended by Din. from 11 of A. Araba: A. A omits. 7 አውር: B. ^a Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη εβερ αζουρα θυγατηρ νεβρωδ; Syr. Frag. [30]? ¹ ቜ A. ¹⁰ ነባስ፣ ዓመቱ፣ ዓመቱ፣ B. 11 9004: B. 19 0090A: A. ¹³ A reads ተካፌሲ፣ and trans. before ደቂቀ፣ ¹⁴ **ΦΩλΉΤΗ**: A C D. ¹⁶ በአክድ፡ B. 17 P.A. ¹⁴ бог А. 18 900 F; A. 19 H% A. 10 T.A. ^m ተልናክ A B. * ውሴዱ A. * ክፌሲቱ B D. **"** ለሥለስቲሆሙ፣ B. ™ ሕጹክ B : 46ክ C. » A trans. **» መጽሐፌ፡ ዕ**ዓ፡ A ; በመጽሐፌ፡ ዕባሁ፣ C; መጽሐፌ፡ ዐባዊ፡ D. ³¹ ወእማእከ**ሰ**: A. " Lac: B. * 44: A D. A adds #771: * Emended from short: * እስሙ: B. Emended from LACA: **™** B C add **λ9™57: Ø** (B omits) ። ውእድ B. ይወፅ**ስ: ዝ**ንቱ: ፈለ?: **" ማ**ደት: እስከ: ባሕር: A. " ማለት: C D. 4 ያሰውሩ: A. **"** ውእቸ፣ A. " እስከ፣ B. " ክራን፣ A. " **LEC:**(1: A. **" ት**ንጽር፣ B.

15 ዛቲ፣ ባሕር፣ ስማ፣ እሳክ ባሕረ፣ ንብጽ። ወትንምጽ፣ አምሆና መንፖሲ፣ ሰሜት መንፖሲ፣ አፋሃ፣ ሰባሕር፣ ዐቢይ፣ ውስቲ፣ ከናፍረ፣ ማደት፣ ወተሐውር፣ መንፖሲ፣ ዐረቢ፣ ዐፍራ፣ ወ'ተሐውር፣ እስክ፣ ተቀርብ፣ ታበ፣ ማየ፣' 2ኖን፣ ፈለን፣ ውመንፖለ፣ ሰሜኑ፣ ለማየ፣ 2ኖን፣ 16 መንፖሲ፣ ድንጋን፣ ለዝ፣ ፈለን። ወተሐውር፣ መንፖሲ፣ ጽባሕ፣ አስከ፣ ሶቢ፣ ተቀርብ፣ ታቢ፣ *ፖነት፣ ዝ"ኡዶም፣ መንገሲ፣ ሰሜኑ፣ ሲሰሜጉ፣ ወእም*ጽባሒን፣ ሲዙሳ፣ ም.ድረ፣" ኡዶም፣ ወ*ሲ' ዙሲ፣ ጽባሕ፣ ወይትመናፕ፡ ውስቲ፡ ጽባስ፡ ወይመጽአ፡ እስከ፡ ይቀርብ፡ መንፖለ፡ ጽባሲሁ፡" ሲደብር፡ ዘስሙ፡ 18 ሰሴም፣ ወሰውሱዱ፣ ሰእቲዞታ፣ ሰዓለም፣ ሰ^ሚትውልዱ፣ እስከ፣ ሰዓለም። ወተፊሥሐ፣ ዋኅ፣ በ*ትንቤቸ፡ⁿ አስመ፣ ይቤ፣ ይትባሪክ፣ አንዚቆብሔር፣ *አምባኩ፣ ለ¤ሴም፣ ወይላድር፣ 19 እንዚሕብሔር፣ ውስተ፣ መሓድፊሁ፣ ለሴም። ወአአመረ፣ ከመ፣ 7ነተ፣²² *ኤዶም*፣ ቅድስተ፣ ቅዱሳገ፣ *ወጣኅዴ*ሩ፣ ለእንዚ*ሕ*ብሑር፣ ውእቱ:* ወደብረ፣ ሲና፣ ማእከለ፣ *ገዳም*:* ወደብረ፣ ጽዮች፣ ማእከሲ፣ ሕችብርታ፣ ለምድር፣ **ሠ**ለስቲሆሙ፣ ዝንቸ፣ *መንጸረ፣ ዝንቸ፣ ለ*ቅድስት፣* 20 ተፈጥሩ። ወባረኮ፣፣ ሰአምሳክ አማልክት፣ ዘወደና፣ ውስተ፣ አፋሁ፣ ንባበ፣ እንዚአብሔር፣ 2፣ ወእ**?**፤Lሕብሑር፣* እስከ፣ ለንለም። ወእአመረ፣ ከመ፣ መክፈልተ፣ በረከት፣ ወ*ቡራኬ፣* በጽሑ፣ ሰሴም፣ ወሰ¹ውሱዱ፣ ለትውልድ፣ ዘሰንሰም፣" ዙሳ፣" ምድረ፣ ኤዶም፣ ወዙሳ፣" ምድረ፣ ባሕረ:* ኡርተራ: ወዙባ፣ ምድረ፣' ጽባሕ፣ ወህንደኬ፣ ወባኢርትራ፣ ወሕድባሪሁ፣ ወዙሱ፣ ምድረ፣ ባሳ።" ወዝሳ።" ምድረ። ሲባኖስ። ወደሰድተ፣ ከፍተር። ወ*ከሉ።" ደብረ፣ ሰኒር፣" ወእማና፣ ወደብረ: አቡር: ዘደቡብ: ወ*ዘሳ:* ምድረ: ኤሳም: አቡር: ወባቤል: ወቡሳን: ወ*ማዕዳይ:[#] ወ*ዙሲ: * አድባረ: አራራ*ት: ' ወ*ዙሲ: * ማዕዶተ: ባሕር: ዘማዕዶተ: ደብረ: * አሱር: ዘመን7ሰ: 22 ደቡብ፡ ምድር፡ ቡርክቲ፡ ወ"ስፍሕቲ፡ ወዙሱ፡ ዘ"ውስቴታ፡" ጥቀ፡ ሠናይ።" ወለካም፡

A omits. * ΦΟΛΕ: A: OΛΕ: B. So B also in vers. 12, 14. * b3&&: A. • መፋራ፣ A; ዓፈራ፣ C; ዓረፋ፣ D. 4 02-0: C D. 7 09 £1 A. • የሐውር፣ A. • 783: B C D. ' ሰሜት A. 10 73ት: B. . " ጽባሔሁ: ለዠሱ፣ *ምድር፣* ዘ A. " **ም**ባሐቲሁ፣ B. " 64: A. 14 8-74: A. " C D add off: 16 ap B. 17 Ø CD. 19 ሰሜ: B. ። ትንቤት: B. " መክፈልቱ: B. **"** ቃሎ: A D. 2 አምሳክ: B. **» 7**ነት: B: * Exth: A. which it trans, before 127": @117: B: " ቅድሰት፣ A : ቅድስተ፣ B. D trans. after **OLAG**: * 1799: B. ²⁷ A adds ለእንዚአብሔር። A D omit. For መእንዚአብሔር: እስከ: C reads መእስከ: እንዚአ: " ቡሩክ: A B : መክፈልት: ቡርክት: D. **»** ወልዱ፡ አስከ፡ ሰዓለም፡ Β. ²⁰ ባባ: C; ባቦር: D. ²⁴ ከብቸር: A B C, but ገነባርን, see Jer. xlvii. 4, ¤ ባሕር: A. " Han B. ₩ 0009£; B. supports D. " NZC: A; NLC: C; NIC: D. **> ዙ**ሳ: B. » በሕረ፡ A. 40 mHA: A. 41 B omits. 42 A adds UA: ። ሠናይትነ B.

መፅሕ ሙከፈልተ፣ ዘዳንም፣ መገንሲ፣ ማዕዶት፣ 213፣ መንንሲ፣ ሲሜት፣ ቢየማክ ንነት፣ ወረሐውር፣ መንገሲ፣ ሰሜዝ፣ መየሐው-ር፣ ዙስቲ፣ አድባሪ፣ አሳት፣ ወየሐው-ር፣ መንገሲ፣ ዐራብ፣ *መንገሲ፣ ባሕረ፣ አ**ሙ**ል፡ *ወ*የሐውር፡ ዐረብ፡' እስከ፡ ይቀርብ፡ ኀበ፡ *ባሕረ፡ ማኡክ፡' አንተ፡ ይእቲ፡ ዘ*ዙሱ:**'** ይወርድ፣ ውስቱታ፣ ዝ'ኢ'ይትሐጉል። ወይመጽእ፣ ውስተ፣ ደቡብ፣ ውስተ፣ ጸንፈ፣ ጋደር፣' ፡3 መይመጽእ፣ ውስተ፣ ከፕፌረ፣ ማየ፣ ባሕር፣ ውስተ፣ ማድተ፣ ባሕር፣ ዐቢይ፣ እስከ፣ ሶበ፣ ይቀርብ፣ ፈለን፣ 2**ኖ**Դ፣ ወ*የሐውር፣ **?ኖ**Դ፣ ፈለን፣ እስከ: ሶቢ፣ ይቀርብ፣ ቢ*የማነ፣ 7ነተ፣ ኤዶም። ¹⁰ ወዛቲ: 24 •ምድር፣ እንተ፣" ወፅአት፣ ለካም፣ በመክፈልት፣ ዘይእ**ኅዝ፣ ለዓለም፣**' ሎቹ፣ ወለውሱዱ፣ ለትዝምዶሙ፣ አስከ፡ ሰዓሲም። ወሰደፈት፡ ወፅሕ፡ መክፈልት፣ ማልስ፡ ማዕዶተ፡ ጤና፡ ፈለ7፡ 25 መንገበ: ደቡባቲሁ: ለሙባአ: ማድቲሁ:" ወየሐውር: መንገበ: ጽባሐ:" ደቡብ: አለተ: ደወሰ: **ን?**፣ ወዙሎ፣ ዘ¹¹ጽባሓቲሁ።¹¹ ወየሐውር፣ መን**?**ሲ፣ **ደቡብ፣ ***ሲደቡብ፣ ወየሐውር፣* መንፖሲ፡ ²⁶ ሕድባረ፡^ህ ቁልጥ፡ መን**ገ**ለ፡ ደቡብ፡^ህ ወመንገለ፡ ባሕረ፡^ህ ማ**ሉቅ፡ ወይመጽ**እ፡ መንገለ፡ ጽባሑ፡^ው ለጋዴር፣ አስከ። መንፖለ፣ አደ፣ ማየ፣ ባሕር። ወየሐውር፣ አስከ፣ ሶቢ፣ ይቀርብ፣ መንፖለ፣ ዐረበ፣ 2 ንፖ ፍሬን፣" ወይንብእ፣ *መንገስ፣ አፈራን፣" ወየሐውር፣ መንገስ፣ ጽባሕ፣ መንገስ፣ ማየ፣" ባሕረ፣ ሜአትነነ ወየሰውር፣ መንገሲ፣ አደነ ጤና፣ ፈለን፣ መንገሲ፣ ጽባለ፣ ደቡብ፣ እስከ፣ ሶበ፣ 🕫 ይቀርብ፣ እስከ፣ ጽንፈ፣ ማደቲሁ፣ መንፖለ፣ ደብረ፣ ራፋ፣ መየፀውድ፣^ማ ለደቡብ። ዛቲ፣ ምድር፣ 29 እንተ፣ ወፅአ*ት፣ ሳ*ደፌት፣ ወሰውሱዱ፣ በ*መክፌልተ፣ ርስቱ፣ ዘይእኅዝ፣ ሎቱ፣ ወሰውሱዱ፣ ለትዝምዶሙ፣ አስከ፡ ለዓለም፣ *ደሰደት፣ ዐበዶት፣" ተምስቸ፣ ወ*ምድር፣ ዐባዶ፣" በደቡብ። ወባሕቸ፣ ቀ-ሩር፣ ይእቲ፣ ወምድረ፣ ካም•ሂ፣ መርቁ፡ ይእቲ፣^μ ወምድረ፣ ሴምስ፡ አመርቁ፡ 30 ወኢደደክ: አስመ: ተስሕት: *ይእቲ: በቀ-ር:* ወበምውቅ::

ት ያስተር ለ. ሳ ባሕር፣ ማለክ: A. ¹ መክፈልት፣ B. ² A omits. Har A. • 070 ft; C; D omits. C omits. ' ወውስቲ: A. **' ን**ጻር: B. * £903: *ኤዶም*፡ 7ነት፡ B. ¹¹ መክፈልት: A. ¹² ማደተሆሙ: B C D. ¹³ ጽባሕ: B C D. ¹⁵ ጽባሲሆም: A. 16 ወመ37ሲ፡ ደቡቡ፡ ሲደውብ፡ ወ B. A C D omit. 17 LAC: A D. ³⁶ .ደቡር። A. 19 ባሕር: A. » ጽባሒሁ: A. ³¹ እስው: A. * ፍራ፡ B; ፋራ፡ C D. * 07 £: A. * 02-0: A D. " ማእከሰ፡ አፍሬን፡ A. **" "**ጀላት: A. ⁸⁷ የአውብ: B. *** ያ**ፌድ: A. " መክፈልተ፡ ወ A. **»** ለያለም: Λ. 2 Off: A. **፡፡ ቁሪር:** C D. B omits. " ድስደተ፣ ዐበይተ፣ A. ማ **ቀ**ደሚ: መክፈልቱ: ለዠሲ: A. 38 C D **።** ከፊባ: በ A. ³⁵ በመርቁ: A. omit. **» ዐረር። ባሕር**። B : **ዐ**ረር። ባሕር፡ C D. ⁴⁰ Υ: Α. " መክፌልች: A. 42 m.7ch: A.

መገንሲ፣ ጽባል፣ ዙሳ ምድረ፣ ሀንደኩ፣ ወበ ኤርተራ፣ በአደሁ፣ ወማደተ፣ ዴኖ፣ ወዙሰ፣ እድባር፣ H*ምብሬነ' ወ*ሕሳ፣' ወዙሱ፣ ምድረ፣ ቡሳን፣ ወዙሱ፣ ዘበእደ፣ *ፌርናክ፣' እስከ፣ ባሕረ፣ ስቡር፣ ወ°ይኒዊ፣" ወሲናስር፣" ወእስከ:" ቅሩበ፣ ህንዶኬ። ወ°የዐር7፣" *ወወደፊ፣ ፊለ7፣፣" ▲ ወለአርፋክስድ፣ ወፅአ፣ መክፈልት º ማልስ፣ ዙሳ፣ ምድር፣ ካ ዘደወሰ፣ ክሲዴዎን፣ º መንፖለ፣ ጽባሎ፣ ሰኤውፍራጢስ፣ ዘቅራብ፣ ለባሕረ፣ ኤርትራ፣ *ወ*ዙሱ፣ ማደተ፣ 7ዳም፣ እስከ፣ ቅሩብ፣ ውስተ፣ ልሳ፣፣ ባሕር፣ እንቲ፣ ትኔጽር፣ መንፖሲ፣ ንብጽ፣ ዙሳ፣ ምድረ፣ ሲባኖስ፣ ወሰ፤ር፣" ወ*ለማና፣" እስከ፣ s ቅሩቢነ[።] አውፍራጢስ;;" ወለአራም፣ ወፅእ፣ መክፈልት፣" ራብዕ፣ ዙሳ፣" ምድረ፣ *ሜስጲጦምድ፣ ማእከሰ፣ ጤንሪስ፣ ወ*ኤፍራጤስ፣ መንገለ፣፣ ደቡበ፣ ከሰዳዊያን፣ እስከ፣ ቅሩበ፣ ደብረ፣ 6 እሱር፣ ወምድረ፣ እራራ። ወለሱድ፣ ወፀክ፣ መክፈልት፣ ኃምስ፣ ደብረ፣ አሱር፣ ወክሱ፣ ን Hilau: እስከ: ይቀርብ: *ባሕረ: ዐቢና:" ወይቀርብ: መገ7ሲ: ጽባሕ: አቡር:" እችሁ:: ወደፈት:" 8 ውእቸሂ:• ከፈለ: ምድረ: ለርስቸ: ማእከለ: ውሱዱ:፡ ወወፅአ: መክፌልት:• ቀዳሚ: ለ?ሜር:• መ37ሲ: ጽባሕ: እም7ዪ: ደቡብ: እስከ: ጤና: ፈለን:: ወዐደቡብ: ሲማን7: ወፅአ: ሦሱ፣ 9 ውሳጥያቲሁ። ለደቡብ፣ እስከ፣ ይቀርብ፣ መንገለ፣ ባሕረ፣ ሜእት።* ወለማዳይ፣ ወፅአ፣ መክፌልቸ፣" ከመ፡ የአንዝ፡ እምዐረብ፡ ለክልጹሆሙ፡ አንዊሁ፡ እስከ፡ ደብደት፡ ወእስከ፡ ጽነፊሆን፡ 10 ሰደሰደት። ወሰ*ኢዮአዋን:" ወፅአ: መክፈልት:" ራብዕ: ዙሱ:" ደሴት:" ወደሰደት: ዘመን7ሰ: አደ፡ መክሬልተ፡ ሲድ፡ እስከ፡ ልሳ]፡ ካልአት፡ "ውስተ፡ ማዕዶተ፡" ልሳ]፡ ካልአት፡ ውስተ፡" 12 ልሳን:" ማልስት። ወሲምስክ: ወፅአ: መክፈልት:" ሳድስ:" ዙሱ:" ማዕዶት: ልሳን: ዘማልስት፣ ¹³ አስከ፡ ይቀርብ፡ ጽባሔሁ፡⁴ ለጋፈር። ወለቲራስ፡ ወፅሕ፡ መክፈልት፡¹⁰ ሳብዕ፡ *አርባዕቱ፡

¹ አስከ: B. **ያ ጽባ**ሕ: C D. • እንደክ: B. ' መዝባረ፣ A ; C omits. ' ኤሳም፣ A. ' ACTHIC: SCCTHID. • **ኤርተራ**፡ B : 10 መከፈልቱ: A. 11 HA: A B. ኤርትራ፣ C D. A omits. 15 35 T: A. ^ይ **እ**ንደኬ፡ B. ነ ውስኩ A; ውስክ B. ¹³ ሲናአር፣ A. 16 .20C7; A. 17 Emended from off: 4.17: A B D; C gives a bad conjecture off: 4.17: 18 *ያ*ግድረ: B. " ከልዴዎን: B. ™ A D omit; መባኔር: C. 31 8095: A. " ኢዮፍራጢስ: A. ። ንበ: ይቀርብ: A. ¹⁷ ወመ37**ስ:** A. " አውፍራጢስ፣ B. * Lana ACD. **" ከ**ልዴዎች B: ለክለዳው ያን: C D. » በደብረ፡ A. " ባሕር: ዐቢይ: A. ። አሶር: B. *** ሴሜር**፡ A. ። ኢያፈት: B. ***** ውሣጥጥድቲሁ: B. ₩ *ማ*ዲአት: B. ^ክ መክፌልት፣ B. **»** ኢዮአዋን: A. • ደሴተ፣ A; ደሰደት፣ D. " ለመ37**ሲ**፡ B. *" ወማዕዶታ*; ለ ለ. **። ወ**ውስተ: B. " ልብ፥ A. " ሲድስት፣ A. " ወዝሴ B C D. ማ ጽባሔሁ: A.

ደብደት፣ ዐበይት፣ በማእክሰ፣ ባሕር፣ አሰ፣ ይቀርባ፣ ሲ"መክሬልተ፣ ካም፣ ወ*ደሰደት፣ ከተማቸፉ፣ ሰውሱዶ፣ አርፋክሲድ፣ ወዕል፣ በዐዊዩ፣ ርስተ፣ ሎቸ። ወከመዝ፣ ከፊሱ፣ ውሱዶ፣ 14 ኖጎ፣ ሰደቂቀሙ፣ በቅድሙ፣ 'ኖጎ፣ አቡሆሙ፣' ወ*አምሐስሙ፣ በዙስሙ፣' በመርገም፣ ሪሂሞ፣ በዙሱ፣ በበ'*አሐዱ፣ አሐዱ፣" ዘፊቀደ፣ የአንዝ፣ መክሬልተ፣ ዘኢወዕል፣ በዐዊዩሁ።" ወይቤሱ፣ 15 ከተሙ፣ ሰይኩን፣ ወሰ"ይኩን፣ ስሙ፣ ወ'ለውስያሙ፣ አስከ፣ ለዓለም፣ በትዝምያሙ፣ አስከ፣ አሙ፣ '' ዕለተ፣ ደዶን፣ በ"ዘነ' ይካንኖሙ፣ እንዚአብሔር፣ አምላክ፣ በሰድፍ፣ ወበአሳት፣ በአንተ፣ ዙሱ። አክይ፣ " ዘንርዙስ፣ ዝንጋዮሙ፣ ዘመልአዋ፣ ሰምድር፣ አበሳ፣ ወርዙስ፣ ወዝሙት፣ ወንጢአት።

መበቡባኔ፡ ሣልስ፡ ዘ*አዮቤልው፡ " ዝንፑ፡ አንዘ፡ አጋንንት፡ ርኩባን፡ *ደዕብድዎሙ፡ ወደስሕ ፲ ትምሙ፡ ወደሕትላልዎሙ፡ ወደድቅቁ፡ ሰውሱይ፡ ኖኅ፡ " ወመጽሕ፡ *ውሱይ፡ ኖኅ፡ " ነበ፡ ኖኅ፡ » ሕቡሆሙ፡ ወነገርዎ፡ በአንተ፡ አጋንንት፡ አለ፡ ደስሕቱ፡ ወይዴልሉ፡ ወይቀትሉ፡ ውሱይ፡ ውሱዱ፡፡ ወጸለየ፡ ቅድሙ፡ አንዚሕብሔር፡ አምባኩ፡ ወይቤ፡ አምባክ፡ መናፍስት፡ ዘውስተ፡ ክሉ፡ ዘሥጋ፡ 3 ዘገበርከ፡ ምስሌየ፡ " ምሕረት፡ ወልድ ነንከኔ፡ ወውሱድ የ፡ አምነ፡ ማየ፡ " አይኅ፡ ወኢ "ገበርከ፡፡ " ከሙ፡ አኅልቅ፡ በ "ከሙ፡ ገበርከ፡ " ሰውሱይ፡ ሐጉል፡ አስሙ፡ ዐቢይ፡ ሣህልከ፡ " ላዕሉየ፡ መ'ዕብየት፡ ምሕረትከ፡ " ሳዕለ፡ ነፍስየ፡ ይትሰዕል፡ " ማህልከ፡ " ላዕለ፡ ውሱይየ፡ " ወአይውብሉ፡ መናፍስት፡ አኩይ፡ ሳዕሌሆሙ፡ ከሙ፡ አደማስንዎሙ፡ አምነ፡ ምድር፡፡ ወአንተ፡ ባርክ፡፡ " ተደየ፡ ወውሱድየ፡ "ንልሀቅ፡ ወጉብዛኅ፡ መ'ንምልጳ፡ " ሰምድር፡፡ ወአንተ፡ ታአምር፡ ዘከሙ፡ 5 "ገብሩ፡ ትጉሃኒክ፡ " አበዊሆሙ፡ በአሉ፡ መንፈስ፡ " በመዋዕልየ፡ ወዝኔ፡ መናፍስት፡ አለ፡ ሀሰዉ፡ በሕይወት፡ " ዕይም፡፡ ወአንዘሙ፡ ውስተ፡ ሙስተ፡ መካ፤ ደይጓ፡ ወኢደማበኑ፡ ውስተ፡ " ውሱይ፡ " ገብርከ፡ አምባክየ፡ አስሙ፡ አየተን፡ አሙንቸ፡ ወለለማስና፡ ተፈጥሩ፡፡ ወአይሙብሱ፡ በመንፈስ፡ 6 ሕደዋን፡ አስሙ፡ አንተ፡ ባልቲተከ፡፡ ታአምር፡ ዘነኔሆሙ። ወኢይትበውሎ፡ ላዕለ፡ ውሱይ፡ ዲድቃን፡ " አምይአዜ፡ ወአስከ፡ ሰንሰም። ወይቤሰ፡፡ አንዚአብሔር፡ " አምባክ፡፡ ከሙ፡ ንአስር፡ 7

¹ **ደሰድተ: አ**ርባዕቱ: A. ³ **እ**ስከ፡ A. **ይቀርብ:** A; **ይቀርብ:** D; C omits. ሳ መክፈልት: A. • ደሰድተ፣ A. • ስየው። A. ⁷ A trans. *** አምሐሲ:** B C D. A omits. 11 በዕባሁ: A D. 19 hopH: @ A. 16 XX A. 14 እክየ: A. 16 CH (1-1 A. 16 A. T. A. 17-10 Em. with Book of Noah (Jellinek's Bet ha-Midrasch iii. p. 155) החלו החלות בבני נח להשטות ולטעות (בוני נח להשטות החלו החלו הממזרים להתגרות בבני נח להשטות ולטעות from B ደስሕተምሙ፣ ሰደቂቀ፡ ውሉደ፡ (ሰውሉደ፡ ደቂቀ፡ A; C D omit ደቂቀ፡) ኖሩ፡ ወደዕብድምሙ፡ ወደስጉልምሙ፡ (ደሓጉልምሙ፡ A). From Book of Noah (l. c.) and Syncellus i. 49 indangan rous vlous Noe we see that LOO; is corrupt, and that we should read LLPP: B C omit. **። የሂ: አማየ:** B. **" ረሰ**ይክይ A : 70Ch: B. ጆ አላሰቅ: Β. * B omits. ማ ረሰይኮ: A. » አዕባይክ: ምሕረተክ: A. **» ይ**ትሴዐል: A B. ³¹ ውሉደ: ውሱድክ: B D ; ውሱድክ: C. **" ጉ**ብዛሕ፡ ወንልሃቅ፡ Β. *** ይ**7ብሩ: ትጉሃን: A. *** መናፍስተ: A ; ትጉሃ**ደክ: መንፈስ: B. *** በ**ሕይወትየ: A. ***** D omits. » ophi: A: ውስደ: ውስደ: B. " ባስቲ ነክ: A. " *ጽድ*ት ለ. 42 B C D omit.

the መመጽሕ መልእክ መናፍስት መስቴማ ወደቤ እንዚህ ፈጣል እትርፍ እምኔሆም፣ ቅድሜየ፣ ወደስምው፣ ቃልየ፣ ወደንበሩ፣ ዙሎ፣ ዘአቤሎሙ፣ አስመ፣ አመ፣ ኢ"ተርፋ፣ ሲተ፣ አምውስቲትው፣ አይክል፣ ፖቢረ፣ •ስልጣክ ፈቃድና፣ ውስተ፣ ውስዴ፣ ሰብእ፣ አስመ፣ •አሙንፑ፣ ውእተሙነ ለአማስኖነ ወለአስሕተ፣ ቅድመ፣ ዘነነና፣ አስመ፣ ዐቢይ፣ አከዮሙነ ሰውሱደ፣ 10 መካክ ደደች። " ወለአሐዱ። አምኔክ ደቤ፡ ከመ፡ ንምሀር፡ ለኖጎ፡ ከተሉ። ፈውስሙ፡ አስመ፡ ። *ያአምር*፡ ከመ፡ እኮ፡ በርተዕ፡ ዘየሐውሩ፡ ወአኮ፡ በ''ጽድቅ፡ ዘይተባአ*ቡ*። ወ7በርነ፡ በከመ፡ ነተሱ።" ቃሱ። ዙስ።" እኩደነ፡ እስ፡ ይጸውን። አስር፤።⁷ ውስተ፡ መካ፣ ደይ3፡ መ*ንሥራትሙ።" 12 ስትረፍክ ከመነ ይትኩዜ። ቅድመ፣ በይጣ<u>ች</u> ዴቢ፣ ምድር። ወልው<u>በ</u>፣ ደዩሆሙ፣ ከተ 13 የፖርናሁ፣ ሰኖኅ፣ ምስሰ፣ አስሕተተሙ፣" ከመ፣ ይ**ፈ**ውስ፣" በዕፀወ፣" ምድር። ወጸሐፊ፣ ኖኅ፣ ከተ: H*hመ:" መሀርናሁ: በመጽሐፍ: በዙሱ: ትዝምደ: ፌውሳት:" ወተዐጽዉ: መናፍስት: 15 አስመ: ኪያሁ: ያፊቅር: ፌድፋደ: እምዙሱ: ውሱዱ። ወ*ኖመ: ኖኅ:* ምስሰ: አበዊሁ: 12 *YOH* *ኢዮቤልወ:" ወክልኤ: ሱባዔ: ወ*E"ዓመተ:: Hአፌድፌዴ: ሐዩዎ:" *ዴበ: ምድር:" እምውሱደ፡ ሰብእ፡ በእንተ፡ ጽድቅ፡^{፡፡} ዘባቲ፡ *ፍጹመ፡ ኮ!፡^{፡፡} ዘእንበለ፡ ኤኖክ፡፡^{፡፡} እስመ፡ ንብሩ፡ ሰሂኖክ፣ ተፈጥረት፣" ለስምዕ፣ ለትግምዱ፣ ዓለም፣ ከመ፣ ይገፖር፣ ዙሎ፣ **ፖ**ብረ፣ ለ[™]ትሙልዱ፣ ss ትሙል.ሮ፣ ለ™ዕለት፣ ደይችι⊑ ወበ*ስሳሳ፣ ወስለስቸ፣" አ.ዮቤልው፣" በዓመት፣ አለአዴ፣" በዘ™ክልእ፣ ሱባኔ፣ ነሥእ፣ ሎቼ፣" ፋሌክ፣ ብእሲተ፣ እ'ታ፣ ስ*ማ፣* *ሎ*ምና፣ ወ*ለተ፣ ሲናአር፣* ወወሰደት፣ ሎቼ፣ መልደ: በዓመት፣ ራብዕ: ዘቡባኔ፣ ዝንተ። ወጸውዐ: ስም፡ ራገው፡ እስመ፡ ዶቤ፡ ናሁ፣ ውሱደ፣ 19 ሲናአር።" እስመ፣ ፈለሱ፣ አምድረ።" አራራት፣ መንገስ፣ ጽባሕ፣ ውስተ፣ ሰናአር። እስመ፣ በ"መዋዕሲሁ፣ ሕነጽም፣ ሰሀገር፣ ወ*ሰ"ማኅፌድ፣ እንዘ፣ ይብሱ፣ ንዑ፣ ንዕርን፣ ቦቹ፣ ውስተ፣ 20 ሰማይ። ወአንዘ፣ ይሕንጹ፣ ወበቡባኒ፣ ራብዕ፣ 7ንፈሲ፣" በእሳት፣ ወኮኖም፣ 7ንፋል፣ ከመ፣ አብን፣ ወፀቡር፣ በዘይመርን፣ ሶቹ፣ አስፋሲጦስ፣" ዘይወፅአ፣ አምነ፣ ባሕር፣ ወእም የአንቅዕቲ፣ 21 ማደት፣ በምድረ፡ ሰናአር። ⁴ ወሐነጽዎ፡ *አርብኝ፡ ዓመት፣ ወሠለስት፡ ዓመት፡ ሀለዉ፡ የሐገጽዎ፡ 7ንፋሲ፡ ጽፍሑ፡^ቊ ፪፻ወደ" ውስቱፑ፡ ወማልስተ፡^ゅ አሐቲ፡ *ኑጐ*፡^ゅ *ሐምሳ፡ ምእት፡ ወአርባዕቱ፡ ምእት፣ ወሰባሳ፣ ወሰባስቸ፣" በአመት፣ ዐርፖ፣ ኑታ፣ *ወክልኤ፣ ስዝር። ወ*፣ወድ" ምዕራፍ።"

This verse is found in the Catena of Nicephorus i. col. 175 as a comment on Gen. xi. 4.

It supplies defects of and gives a better order than the Ethiopic. The Book of Jubilees is here called ή διαθήμη, i.e. of Moses—a designation found elsewhere.

¹ እንጊኒክ ለ : እንጊኒክ C D. ¹ ተርፈ ለ. ¹ ስልጣንየ፣ ሰዕለ፣ B. ⁴ A trans.

መዶቤብክ እንዚሕብሔር፣ እምሳክክ ለክ ናሁ፣ ሕዝብ፣ እስዱ፣ መ"ወጠ፣ ዶንበር፣ ወዶእዘ፤. ፡ › ኤዶሳልቅ፣ ኤምኔሆሙ፣ ገዕ፣ *ገሬድ፣ መ"ንክዐው፣ ልሳናቲሆሙ፣ ወኢደስማዕ፣ *፮፮ቃሴ፡ ካልሕ፣ ወይዘረዉ፣ ውስተ፣ አህጉር፣ ወውስተ፣ አሕዝብ፣ ወ*ኢትነብር፣ አንክ፣ አሕቲ፣ ምክር፡ ሳዕሌሆሙ፣ አስክ፣ አሙ፡ ዕለተ፣ ዶዶን። ወወሬዶ፣ አንዚሕብሔር፣ ወወሬዶ፣ ምስሌሁ፣ ጉርአዶ፣ 23 ሀገረ፣ ወማኅፌዶ፣ ዘሐነጹ፣ ውሱዶ፣ ሰብአ። ወሦጠ። ልሳናቲሆሙ፣ ወኢሰምዕ፣ አንክ፣ 24 አሕዱ፣ ቃለ፣ ካልኡ፣ ወእንተጉ፣ አንክ፣ ሐኒዱ፣ ሀገር፣ ወማኅፌዶ። በአንተዝ፣ ተሰምናት፣ ዙባ፡ 25 ምድሬ፣ ሲናላር፣ ባቤል፣ አስሙ፣ በህየ፣ ሰወጠ፣ እንዚሕብሔር። ዙስ፣ ፡ ልሳናቲሆሙ፣ ሰውሱዶ።

• D adds ወሰአስጉሎ: 4 HILDON A. ¹ ይተርፍ: C D. • **ቅድሜየ**፡ A C. 9 I A. 10 H A. 11 B omits. 13 A omits. 15 A Comit. 12 % A. 16 Ølf Ar. B. 17 አስሪያ: A. 18 ዓሥሪተሙ: A. 19 Ens. A: En-35: B C. Syncellus' summary of this passage, i. p. 49, would lead us to regard the present text to be defective: τὸ δέκατον αὐτῶν κατὰ πρόσταξιν θείαν ώστε πειράζειν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς δοκιμήν της έκάστου πρός θεόν προαιρέσεως. » ሕሕስምትሙ: B over erasure. This verse is found almost word for word in the Book of Noah l.c. ואח רפואות נגעי בני ארם ... הניד המלאך לרפא בעצי הארץ. 11 L&O:1: A. " 100: A. 000: here = βοτάνος, cf. Enoch vii. 1 Greek and Eth. Versa, * ለፌውስ A. * መጻሕፍተ፣ A : መጻሕፍተ፣ HRALI C D-a conflate reading. " ተስዓተ፣ ¥ B. " ምኅ፣ ስከቢ፣ A. " ዓውርት፣ ውክልኤት፣ B; ነውደ C. * **አዮቤ**ሲው፣ A. » *ጎያ*ውቲ፣ B. ⁸¹ Em. from ሰ**የ**ወ፡ A B. **። ፍጹም፡ በጽድቁ፡** B C D. 34 YCh: A. **" ፍጥረት፣ ውእቱ**፣ B C D. Em. with iv. 24 from 0. " Øውስላሳ: A. **™ 0H** A B. שנע בול מובר בת שוער In Algazi's Chronicle we find מבון בול מובר as the wife of Phâlêk. Here שוער is correct, but שוער seems corrupt; cf, Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 γυνη φαλεχ δυμνα θυγατηρ σεννααρ. For δυμνα we should read λυμνα; cf. Onom. Sacr. р. 104, f.4 A@µra = Хечкапров. " 67001 A : cf. Gen. xi. 20 Payau, W). ⁴ ውስተ፡ ምድረ፡ ለ. " ስናአር፣ A B. " @ B. "Emended from LAM: A; **Φέλιπ:** Β C; **Φέιπ:** D. Cf. Joseph. Antt. i. 3, 4 φκοδόμητο δ' ἐκ πλίνθου ὀπτῆς, απφάλτο συνδεδεμένης. " አስፈልጢስ: B. 47 @λ991: A... **" ሴናአር:** A : ሴናኦር: B. " ያ ዓመት: ወደ ዓመት፣ A. Em. with Greek rd πλάτος from GR. ap: B C D, but omitted Em. with Greek oy from IOF A; whit: @9wCt: B. Emended with Greek from 15%; D adds Ant: ዛ **ସጀ**ወጀጀቭ ወግልስ: A. " ዓሥለስቸ: B—probably a corruption of ዓሥርቸ: መሠላስቸ: " 9"064: A. Text defective here as we see from Greek. 17 £37C; A. **ኔ ኢየሐልቅ**: B : Gen. xi. 6 לאינבצר: LXX oùk ekheitet. 40 A B omit, but Gen. xi. 7 supports C D. ⁴¹ ሕሐዱ፣ ክልሕ፣ A; ሕሐዱ፣ ክልሕ፣ B C. I have followed D, but its reading may be due to Eth. Vers., or rather to ver. 24. ¹² እንከ፡ ኢትታብር፡ B. Obs. that whereas LXX uses מינצל for נבל Gen. xi. 7 and גל xi. 9, Eth. uses two words, how: and שחוו " A C D add ከተነ ቃለ። 66 So Sam, xi. 8 and LXX, but Mass, and 64 % A. Vulg. omit. ጣ ሰናአር፣ B C D. ™ ሦጠ; B ; ሰጠጠ; C. " አምባክ: B C D.

ሱብእ፣ ወእምሃየ፣ ተዘርዉ፣ ውስተ፣ አህጉሪሆም፣ በበ፣ ልሳናቲሆው፣ ወበበ፣ ሕዘቢሆም። s6 ወሬነው: እንዚሕብሔር፣ ነፋስ፣ ዐቢየ፣¹ ውስተ፣ ማኅፌድ፣ ወ*7ፍትአ፣¹ ውስተ፣ ምድር፣ ወናሁ፣ ar ውእቸ፣ ማእከሰ፣ አቡር፣ ወባቢሎች፣ ውስተ፣ ምድረ፣ ሰናគር፣ ወጸውው ስም፣ ድቀት። ሳ በነቡባዔ፣ ራብዕ፡ በአሐዱ፡ ዓመት፡ በመቅደሙ፡ ዚአሁ፡ በ**ሰባሳ፡ ወአርባዕቱ፡ ኢዮቤልው፡ ተዘርዉ፡ 28 እምድረ፣ ሲናአር።'' ወሎሩ፣ ካም፣ ወውሱዱ፣ ውስተ፣ ምድር፣ እንተ፣ አሕዝት፣'' ሎቱ፣ ዘረከበ፣ ₂₀ በመክፈልቸ፣ ውስቲ፣ ምድረ፣¹¹ ዶቡብ። ወርአየ፣ ከና**አ**ን፣¹¹ ምድረ፣ ሲባኖስ፣ አስከ፣ ሙሐዘ፣ ንብጽ፣ *hመ፣ ሥናይ፣ ይእቲ፣" ጥቀ፣ ወኢሖረ፣" ውስተ፣ ምድረ፣ ርስቸ፣ መንፖሲ፣ ዐረብ፣⁷ ባሕር፣ ወንደረ፣ ውስቲ፣ ምድረ፣ ሲባኖስ፣ አምጽባሕ፣ ወእምዐረብ፣ እምእደ፣ ዮርዳኖስ፣" ውእም"እደ፣ 30 ባሕር። ወዶቤት፣ ካም፣ አቡሁ፣ ወ'ዙስ፣[®] ወመጽሬም፣ አንዊሁ፣[®] እስመ፣ ንደርከ፣ ውስተ፣ ምድር፣ እንተ፣ ኢኮነት፣ እንቲለከ፣ ወለመፅለ፣ ለነ፣ በ*00ሙ፣ ኢትማበር፣ ከመዝ፣ *አስመ፣ ለግእመ፣ ከመዝ፣ ገበርከ፣ አንተሂ፣ ወደቂቅከሂ፣ ትወድቁ፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወርጉማን፣ በ ሀከክ፣ * *እስመ፣ 31 በሀከክ፣" ጎደርክሙ፣ ወበ ሀከክ፣" ይወድቁ፣ ደቂቅክ፣ ወ ተሴር፣" ለዓለም። ኢግተኅድር፣ 32 ውስተ፣ ማኅደረ፣ ሴም፣ "እስመ፣" ለሴም፣ ወሰው ሱዱ፣ ወፅአ፣ በ*ዕያው። " *ርጉም*፣ አንተ፣ ወርጉመ፣ ተከው∃፣ አምዙዮሙ፣ ውሴዴ፣ ኖኅ፣ በመርገም፣ እንተ፣ ተማራዕ፤[™] በ*ሙሐሳ፣[™] 33 በቅድሜሁ፣ በመኩገን፣ ቅዱስ፣ ወበቅድመ፣ ኖኅ፣ አቡነ። ወኢስምየሙ፣ ወጎደረ፣ ምድረ፣ 34 ሲባኖስ: እም*ኤማት:" እስከ: ምብዋλ: 7ብጽ: ውእተ: ወውሱዱ: እስከ: ዛቲ: ዕለት:: ወበእንተዝ: 35 ተሰምየት፣ ይእቲ፣ ምድር፣" ከናአን። ወደፌትስ፣ ወውሱዱ፣ ሎሩ፣ መንፖለ፣ ባሕር፣ ወንደሩ፣ ውስተ: ምድረ: ውክልልተሙ፡ ወርእየ፡ ማዳይ፡ ምድረ፡ ሳሕር፡ ወ*ኢ አደመተ፡ በቅድሜሁ፡ 36 ውስተ፣ ምድረ፣ ሜድቂን፣* ቅሩስ፣* ነበ፣ አጎወ፣ ብእሲቸ፣ እስከ፣ ዛቲ፣ ዕለት። ወስመየ፣ ምንባፊሁ: ወምንባረ: ውሱዱ: ሜዲቂን:* ስስሙ: ማዳይ: አቡሆሙ::

፲፮ ወበ*ሰባሳ፡ ወኃምስተ፡ " ሕዮቤልው፡ " በሱባዒ፡ ማልስ፡ በአሐዱ፡ " *ዓሙት፡ ሎተ፡ " ነሥሕ፡ ሎተ፡

^{፣ 7}ፍትአ፡ B. **ስርአር:** C D. ⁴ This disagrees with Gen. xi. o • **ø**0 B. ንጋን : LXX σύγχυσις ; Eth. Vers. ዝሩት : = διασπορά. ⁷ Emended from (14.200); cf. xi. 2, where the words are confused in MSS. • H B. ¹² ተእኅዘት፣ A : እኅት፣ C : " diana A C D. 10 ኢዮቤሌው፣ A. ¹¹ ሰናአር፣ B. ¹⁶ ደአቲ፡ ከመ፡ ሠናደት፡ B. ኅዝአት: D. 13 50 A.C. A. ¹⁴ ከና*አ*ን: A. 16 A adds ውስች፣ 17 020: B. ¹⁰ ሲባኖስ: B C. " **Ø**0 B C. **™ ዝተሲ:** A. 20 09T: D. * Yhh: B. 25 A D omit. ²¹ መስታዊሁ: C: D omits. 23 00 A. **» ተሴር:** C D. ²⁷ ወኢ፡ A. ™ ሥራዕኔ: A : ተሥራዕኔ: C D. ™ oo B. **" ዕባሁ**፣ A. ³¹ ማእክሲ: A. ። እሜት፣ A. B adds 9 & L: L: M C D omit. " መዳየ: A. MA A omits. ₹ አስተብቀ•0: A. » ሚድቂም: A. **» ቅ**ሬ-ብ: ለ. " Ø@E A. 41 % A. 42 900 F: A.

XI. 2-7.

ራ7ውነ ብአቢቲ፣ ወስማ፣ ኦሬ፡ ወሰቲ፣ ኡር፡ ወልደ፡ ከሴደ፣ ወወሰደቲ፣ ሎቹ፡ ውልደ፡ ወ*ጸው0፡ ስም፣ ሱርኅ፣ *በሳብዕ፣ ንመቸ፣⁷ ለዝ፣ ሱባፄ፣ በ'ዝ፣ **⋩ዮቤልው። * ወ**"ወጠ**ዩ**፣ ውሱ*ட*፡ ¹¹ > ኖሩ፣ ይትቃተሱ፣ ለ^ካፋውም፣ ወለቀቲል፣ ፔፕ*አላዋሁ፣^ከ ወለክዓው፣ ይመ፣ ሰብ**እ፣ ደ**ብ፣ ምድር፣ ወለበሲዐ፣ ዴም፣ ወሰሐኒጸ፣ አህጉር፣ ጽኑዓት፣ ወጥቅም፣ ወማኅፌድ፣ ወሰ*አልዕለ። ብእሲ፣ ሳዕሲ፣ ሕዝብ፣ ወሰ*ሰዩመ፣" መቅድመ፣" መንግሥት፣" ወሰ*ሐዊረ፣" ፀብአ፣" ሕዝብ፣ ቅድመ፣ ሕዝብ: *ወእሕዝብ: ቅድመ፣ አሕዝብ:» ወሀገር: ቅድመ፣ ሀገር: ወ°ដሴ:" ለእእክዮ: ወሰአጥርዮ፣ ንተየ: ሐቅል፣ ወሲምህር፣ ውሲደሙ፣[»] ፀብል፣ ወ°እንዘ፣ ይ**ዩ**ውዉ፣ ሀገረ፣[»] ወሰ°ሥዩጣ:[»] ገብር፣ ወስመት። ወሰነጸ፣ ትርነ ወልደ፣ ኩሴድ፣ ሀገረ፣ አራሃ፣ እንተ፣ ከልዲዎን፣ ወ°ሰመየ፣ 3 ስማነ" በስመ፣ ነLአሁ፣ ወ'በ"ስመ፣ አቡሁ፣፣ ወንብሩ፣ ዮሙ፣" ስብክዮተ፣ ወዶሰንዱ፣ ፲፮"ለጣዖት፣ 4 ዝንብሩ፣ ለርእሱ፣ ስብካ፣ ወወጠኑ፣ ይንበሩ፣ ንልፎ፣" ወምስሲ፣ ርዙሲ፣[»] ወመናፍስቲ፣***** ጸዋጋገ፣***** ይረድሉ፣ ወ[®]ያስሕተ፣ ከመ፣ ይ7በሩ፣ አበሳ፣[™] ወርነነሰ።[™] ወመኩንን፣ መስቴማ፣ ይሄደል፣ 5 ሰ•7ብረ፡**»** ዝንተ፣ ዙሱ፣ ወይፈኔ፣ •ባዕደ፣ መናፍስተ፣[«] ለአለ። ተውሀቡ፣⁴ ታሕተ፣ አዴሁ:⁴ ሰንቢረ፣ ዙሲ፣ ጌጋይ፣ ወንጢትት፣ ወዙሲ፣ አቢሳ፣ ለአማስያ፣ ወለአጎጉሎ፣ ወለክዒወ፣ ዴም፣ ዴበ:" ምድር። በ"እንተዝ፣ 'ጸውዐ፣ ስም፣" ለሴርታ፣" ሴሩክ፣" አስመ፣" ተመዶጠ፣ አነሱ፣ ለፖቢረ፣ 6 ዙሲ፣ ጎጢአት፣ ወእበሳ።" ወልሀቀ፡ ወንደረ፡ ውስተ፡ ኡር፡ H*ከብዳዊደን፡[™] ቅሩበ፡[™] አበ፡ ፣ እው፡ ብእሲተ፡ ወኮ!፡ *ያመ*ልክ፡ *መያተ*፡፡ *ወነሥአ*፡ ሎቸ፡ ብእሲተ፡ አው፡ *ሰሳሳ፡ ወስድስተ፡* እዮቤልው፡[™] በቡባፄ፡ ኃምስ፡ ሰ*ዓመት፡[™] ቀዳሚሁ፡ ሎቸ፡ ወስማ፡ ሜልካ፡[₩] ወሰተ፡

^{1 47004} A. ¹ ሕራ; A B. י אנה בת חור בת חור also Schol. Lagarde r on Gen. xi. 20 yung payau wpa buyangp dup viou xesa. Syr. Frag. Joj? • ΦΛτ: A: ΦΛτ: Φλε: C—a conflate reading of A and B: ΦΛτ: Att: D-a bad conjecture. • *ጸወ0*ት: B. • 647: BC. 7 Em. by Dln. from በሳብዕ: ሱባኔ: A; በሳብዕ: ሱባኔሁ: B C; በሱባኔሁ: D. • **Ø**0 B. • ኢዮቤሴው: A. B omits. ¹¹ ደቂቀ: A. 13 Ø A. ¹³ እንሁ: A. H Em. from TAOA: Cf. Cedrenus i. 47 επὶ τούτου (Σηρούχ) οἱ ἄνθρωποι... ἐαυτοίς κατεστήσαντο... βασιλείς. ¹⁶ ሥ**ዶም:** A; **ሥ**ዶሙ: C D. ¹⁶ በቅድሙ: A; C trans. after መንግሥት፣ 17 0037 Pt: B: ¹⁸ **ፀ**ዊረ፡ C. ¹⁹ ፀብ**አ**፡ A. ⁹⁰ A omits. ¹¹ ከተለተ CD. **2** ወሰው ሲደው። A: Domits. aptrop: B. " እንዚ፡ **ይፄ**ወው፡ ሀገር፡ ለሀገር፡ B. * ሥደጠ: C D. * 07-0C5: 7 ከሳድ: A. M A D omit. **» አራሃ**፡ B C D. **୭ ከ**ሳዴዎን: A. ⁸¹ ስመድ A. **።** ስብክ: B. *** ወር**ዝብ: B: ወርኩብ: C: **C**ኩብ: D. **።** መናፍስቲ፡ B. *** Ch-ሳን**: B C. * Em. from በአደ፡ መናፍስት: ሻ አበሳተ: B. **B** adds መአበሳ: 39 70.4: C. 41 to UC: A. ⁴² አደዊሁ: C D. 4 0£0; A. 4 ΦΩ A. 4 tra-0: ስም። C D. **"** ለሴሩክ: B ; ለሴሩኅ: C D. 47 147: D; C omits. 48 A adds በመዋዕሊሁ፣ **⁰ ከልዱዎ**ን: B. ⁵¹ ቅሩብ: A. 12 ØØ% A. B D omit. ¹⁰ ኢዮቤሴው፣ A. ⁶⁴ ማልካ: B.

8 ካቤር፣ ውስተ፣ አተው፣ አቡሁ። ወወሰደት፣ ሎፑ፣ ናኮርሃ፣ በጎምት፣ ቀደሚሁ፣ ለዝ፣ ሱብኒ፣ ወልህቀ፣ ወንደረ፣ *ውስተ፣ ኡር፣ በከሰዳዊያን፣ ወመሀር፣ ሕቡሁ፣ 'ኦም'ኔሆው፣ ለ*ከሰዳዊያን፣ 9 ለ"ተማርሮ፣ ወለተሰንሎ፣ በ"ተአምረ፣ ሰማይ። ወበወወኔ ኢሮቤልው፣ በሱባኔ፣ ሲድስ፣ በ'ንመቸ፣ አለነዱ፣' ሎቹ፣ ነሥል፣ ብእሲቲ፣ ወስማ፣ ኢደስክ፣" ወሰተ፣ ኔስታን፣" ዘ'ክሰዳዊደን። 10,11 ወወሰደት፣ ሎቹ፣ ታራሃ፣ በዓመት፣ ሳብዕ፣ ለዝ፣ ሱባኔ። ወሬ፤ወ፣ መኩንን፣ መስቴማ፣ ቋፃት፣ ወ'አዕተፈነ' ከመ፣ ይብልው፣ 'HCአ፣ Hይዘራእ፣'' ውስተ፣ ምድር፣ ለ"አማስኖ፣ ምድር፣ ከመ፣ ዶሂ.ድቃሙ፣ ሰ°አੜሰ፣" ሰብእ፣ ተ7ባሮሙ፣" ዘእገበሰ፣ ዶኅርሱ፣ ዘርአ፣ ዶእር६፣" ቋዓት፣ ኢምግጻ፣ 12 ምድር። ወ"በእንተዝ፡ ጸው0፡ ስም፡ ታራ፡ አስመ፡ ደስተጼንስፆሙ፡ ቋንተ፡" ወእዕዋፍ፡" 13 ወደበልው ተሙ፣ ዘርአሙ። ወእንዘ፣ ዓመታት፣ ይዕበሩ፣ ኢምቅድሙ፣ 78ሙ፣ ለአዕዋፍ፣ መ'ዘለተ" ፍሬ፣ ዕፀ፣ ይበልው፣ እምአዕዋም፣ በኃይል፣ ዐቢይ፣ አመ፣[®] ክሀሲ፣ አድኅሮ፣" ኅዳጠ፣ ¹⁴ እምክሲ፣ ፍሬ፣ ምድር፣ በመዋዕሲሆሙ። ወበዝ²³6*ወ¹⁶ዘ፣ ኢዮቤልው፣ በሱባኒ፣ ካልእ፣ በቀዳሚ፣ ዓመት፣" ነሥለ። ለተ፣ *ታራ፣ ብእሲተ፣" ወስማ፣ ኤድና፣ ወሰተ፣ አብራም፣" ወሰተ፣ ¹⁵ አሕተነ^{፡/} አቡሁ፣ [ሎቸ፣ ብእሲተ]።** ወበ*ሳብዕ፣ ዓመቱ፣** ለዝቡባኔ፣ ወሰደት፣ ሎቹ፣ ወልደ፣ ወጸውዐ፡ ስም፡ አብራም፡ በስመ፡ እቡሃ፡ ለአሙ፡ አስመ፡ ምተ፡ግ ዘአገበለ፡ ተፅንስ፡ ወልደ፡ ¹⁶ ወሰቸ። ወ^ማ አንዝ፣ *ሕፃን፣ ደእምር፣¹¹ ስሕተተ፣ ምድር፣ ከመ፣ *ዙሱ፣ ደስሕት፣***** በድኅሬሆሙ፣ ሰ'7ልፎ፡¹⁰ ወድኅረ፣ ርዘስ፣ ወመሀር፣ አቡሁ፣ መጽሐፌ፡ ወወልደ፡ ክልኤ፡ ሱባዔ፡ ዓመት፡ ውእተ፣ ¹⁷ ወተፊልጠ፡ አምድኅረ፡ አቡሁ፡ ከመ፡ ሕይስፖድ፡ ምስሴሁ፡ ለጣዖት:፡ ወአንዘ፡ ይጸሊ፡ ኀበ፡ 18 ውስተ፣ ስሔት፣¹⁴ ድኅረ፣ ርዙስ፣ ወምናኔ። ወበጽሐ፣ Ζዜ፣ ዘርλ፣ ለዘፊእ፣ ውስተ፣ ምድር፣

¹ So Schol. Lagarde r on Gen. xi. 22 γυνη σερουχ μέλχα θυγατηρ χαβερ πατραδελφου מלכה Algazi's Chron. somewhat corrupt מלבה; Algazi's Chron. somewhat corrupt ¹ ቀዳሜሁ፡ ሎፑ፡ A. ¹ ውስተ፡ ዘአለ፡ ኡር፡ ከልዴዊያን፡ B. 1 Sapti B. " **ኢዮቤሴው**፣ A. • ከልደዊያን B. · tapCf: A D. ¹ ተአምረ፡ C D. " ٤٨٠٦: A; Syr. Frag. محمداً حياً عليه .. Cf. ' እ ዓመት: A. 10 **አ_**ደስኩ: A. Schol. Lagarde r on Gen. xi. 24 γυνη ναχωρ ισσθα θυγατηρ νεσθα του χαλδαιου; for ισσθα we should read שמב בת ישותב Chron. ישנב בת ישותב is very corrupt. 19 አዕዋፍ: A. ¹⁶ አተሱ: A; ውሱደ፡ B. ¹⁶ B omits. " ዘር**አ**፡ ዘይዘይራእ፡ A. 14 OA A. ¹⁷ የሕርአት፣ A ; *ይ*ሕርት፣ B ; **ዘ**የሕርት፡ C. ¹⁶ A puts in acc. 19 ዘተ**ሰ**። A. ø ወኢ A. A adds HChops 22 A adds A-19: 0. 2 900t; A. * ወነሥለ: B. יי היות B; Syr. Frag. ערנה בון אין בון בון לין בון בון Cf. Algazi's Chron. ערנה A trans. 29 9007: 1-10: B: A D omit 1-10: ⁹⁷ A omits. 28 Seems a gloss. בת אברנתו. B trans. ³² አመስተተ: ውሱደ: ሰብአ: » ይፀነስ: A B. ይድነን: A: B supports text, but for አምስ" reads አምስስተ፣ " ውስተ: ስቴት: works A; D supports text, but adds oht; before oh"; B supports text, but adds whi before wh" and for hit; reads .213: hence text is uncertain.

መወፅሕ፣ ዘተተሙ፣ ተብረ፣ ከሙ፣ ዶዕቀብ፣ ዘርአሙ፣ አምንጹ፣ ቋጓት፣ ወወፅሕ፣ ሕብራም፣ ምስለ፣ እስ፤ ወፅሕ፤ መ⁴ሕባን፤ ወልደ፤ ፲ወ<u>፤</u>ያመት፤፤ ወደመና፤ ቋንት፣ መጽሕ፤ ከመ፤ ይብልዑ፣ ዘርሕ፤ 19 **ወ***አብራም፣ ይረው የ፣ በ'አንጻሪሆሙ፣ ዘአንበለ፣ ይንበሩ፣ ውስተ፣ ምድር፣ "ወይክልኅ፣ ሳዕሴሆሙ፣ ዘእገበለ፣ ዶገበሩ፣ ደበ፣ ምድር፣ ሰበሲያ፣ ዘርእ፣ ወዶብል፣ ኢትረዱ፣ ንብኡ፣ ውስተ፣ መካች፣ ጎብ፣ ወባአከሙ፣ ወዶተመየጡ። ወ*ንብረ፣ ሲደመና፣ ቋንተ፣ ሰብዓ፣ *ብይአቲ፣ ዕለት: 10 ወኢ*ነበረ፣" አም*ነዙሱ፣" ቋፃት፣ ውስተ፣ ዙሱ፣ 7ራውህ፣ ነበ፣ ሀሎ፣ ሕብራም፣" ህየ፣ ወኢ*ሕሐዱ።" ቋፃት፣ ተመዶጡ ወዐቢይ፣ ስሙ፣ በዙሱ፣ ምድረ፣" ከባዴዎን።" ወመጽሕ፣ ኃቤሁ፣ በዓመት፣ 22 ዝንቱ፡ ዙዮሙ፣ እለ፡ ይዘርጹ፡ ወሀዮ፡ የሰውር፡ ምስሴሆሙ፡ እስከ፡ እመ፡ የሰልቅ፡ ଅዜ፡ ዘርእ፡ " ወዘርሉ፣ ምድርሙ፣ ወአብሉ፣ በውእሞ፣ የመተ፣ አክለ፣ አኩብ፣ ወበልው፣ ወደ7ው፣ ወግየመት፣ ፡3 ሕሕዱ፣ ዘቡባኔ: ኃምስ፣ መሀረ፣ አብራም፣" ለአለ፣ ይገብሩ፣ ንየ፣ አልህምት፣ ለ'ኪነተ፣ ዕፅ:" ወንብሩ፡ ገዋየ፡ በመልዕልተ፡ ምድር፡ በአንጻረ፡ *ድጕረ፡ ዕርፍ፡[»] ከመ፡ ደንብሩ፡[»] ሳዕቤሁ፡ ዘርስ: ወይወርድ: እምውስቴቹ: ዘርስ:* ውስተ: ከተማ: ዕርፍ:* ወይት ነባλ: ውስተ: ምድር: ወሕዶፌርሁ፣ እንከ:' አም•ንጹ:' ቋንተ።" ወንብሩ፣ ከመዝ:' ሳዕለ፣ ዙሱ፣ 'ድጉሬ፣ ዕርፍ፣" ፣ መልዕልተ፣ ምድር፣ ወዘርሉ፣ ወ*ገብሩ፣* *ዙሎ፣ ምድረ፣» ዘከመ፣" ሕዝዛው፣ ሕብራም፣ ወኢዶፌርሁ፣ እንከ: እም አዕዋፍ።

ውከ፥ በቡብኔ ሳድስ፥ በሳብዕ፡ ዓመቱ፡ ሎቱ፡ ዶቤ፡ ሕብራም፡ ስታራ፡ አቡሁ፡ *እንዘ፡ ዶብል፡ ፲፪ አባ፡ ወዶቤ፡ ዘ፡ አɨ፡ ወዶቤ፡ ምንተ፡ ሬድሕተ፡ ወ^ሬተድሳ፡ ሰɨ፡ አምአሱ፡ ጣዖተ፡ ³
ዘሕንተ፡ ታመልከ፡ ወተሰንድ፡ ቅድሜሆሙ። አስመ፡ አልበ፡ ሳዕሴሆሙ፡ ምንተ፡፡ መንፈስ፡ 3
አስመ፡ ስንመተ፡ አሙንተ፡ ወስሕተተ፡ ልብ፡ አሙንተ፡ ኢ^{*}ታምልክዎሙ። አምልከ፡ አምላከ፡ 4
ሰማዶ፡ ዘደወርድ፡ ዝናመ፡ ወጠሰ፡ ሳዕሰ፡ ምድር፡ *ወዶንብር፡ ከተ፡፡ በሳዕሰ፡ ምድር፡ ወከት፡
ፌጠሬ፡ በቃሉ፡ ወከሉ፡ ሕይወት፡ አምቅድመ፡ ንዴ። በ^{*}ምንት፡ አንትሙ፡ ታመልከ፡ አስ፡ 5

^{&#}x27; B omits. ' ስዓናት: ወወል ይ: ፴ወ0ዓመት: ውእቶ: A. 1 HCA: B. ⁴ A adds A omits. Plat: A. **ነ አብርሃ**ም: B. • **7ብሩ:** C ; **7ብ**ኡ; D. B trans. before A.R. T 10 104: A; Link: CD. 11 Loog: B. B C D add ወኢተርፈ። " ሕሕዱሂ; A. · " A adds ሀሰዉ; " ወእንዘ; B. **ሥ ምድር**: ለ. ¹⁷ ከልዱዎዝ B. " ዘርአ፣ ዘርአ፣ C; ዘርአ፣ ምድር፣ D. ¹⁹ A C omit. በውእቱ: **ዶ**ፖር፡ ዕርፍ፡ B ; **ዶ**ፖር፡ ዕርፊ፡ D. * **.P3-0C:** A B. * HCአ: A. OCG: B; HCh: C. A adds L.C.4. * L.T.C: WOCG: A; L.T.C: OCG: B. **»** 7ብረ፡ B. " Ha: FRG: B C; A omits; C D add Har; before Hhav: ። ቃዓት: B; ቋዓት: C; 7ጸ፡ አዕዋፍ: D. ። አብርሃም፡ B. ። ወምንተ: A. al Ohoo: A. ³⁰ ወኢ B. ³⁷ 7ብረ: A.

አልበሙ፣ መንፈስ፣ ሳዕሴሆሙ፣ አስሙ፣ 7ብረ፣ አደው፣ አሙንቸነ ውደበ፣ መታከፍቲከሙ፣ እንተሙ፣ ተጸውርምም፣ ወለልቦ፣ አምኔሆም፣ በከሙ፣ ሬድሕተ፣ ዘ**እን**በሲ፣ ሐሳር፣ ዐቢይ፣ 6 ሲአሲ ደ7ብርም መነ ' መስሕተት፣ ልብ፣ ሲአሲ፣ ደመልክዎሙ፣ ' ኢታምልክዎሙ፣ ' ወ' ይቤሎ፣' እውሁ፣ እነሂ፣ እአምር፣ ወ<mark>እ</mark>ድና፣ ወ[®]ምንተ፣ አራሲ፣ ለ"ሕዝብ፣ እሲ፣ ረሰናኒ፣ አተለአቴ፣ ን ቅድሜሆሙ። ወእሙ ነገርክዎሙ፣ ጽድቀ፡ ዶቀትሉኒ፡ እስሙ ተለወት፡ ነፍለሙ፣ ኀቤሆሙ፣ 8 ከመነ ደምልክዎው፣ ወደሰብሕዎው፣ ሕርምም፣ ወልደና፣ ከመነ¹⁰ ኢደቅትበት።¹¹ ወነገሬ፣ o ዘንተ: ያ7ረ፣ ለክልኢ፣ አስዊሁ፣ ወተምሆ፣ ሳዕሴሁ፣ ወአርመም። ወበአርብዓ፣ ኢዮቤልዉ፣¹⁶ በቡባኔ፣ ካልእ፣ በባብዕ፣ ዓመቱ፣ ነሥለ፣ ነሥለ፣ ሎቱ፣ አብራም፣ ብእሲተ፣ ወስማ፣ ሶራ፣ ወለተ፣ ማልስ። ዝ"ሱባኒ ማልስ: ወወለደት: ለተ፣ ወልደ: በዓመት: ሳብዕ: ዘሱባኒ ዝንተ: ወጸው0: ፲፲,፲2 ስም;³ ሎጥ። ወናኮር፣ እጐሁ፣ ነሥክ፣ ሎተ፣ ብእሲተ።⁴ ወ'በዓመት፣ ዘስባ። ዘ*ሕይወተ፣⁸ ወሕውዐየ፣ ቤተ፣ ጣፆታት፣ ወሕውዐየ፣ ዙስ፣ በውስተ፣ ቤት፣ ወሰብλ፣ ሕልቦ፣ ዘ*ሕአመረ።" ፲፮.፲4 ወተንሥሉ፣ በሴሲት፣ ወሬቀዱ፣ ደድናኑ፣ አማልክቲሆው፣ አማስከበ፣ አሳት። - ወሰረረ፣ አራክ፣ ከመ፤ ደድኅኖሙ፤ ወነደደ፤ እሳት፤ ሳዕሴሁ፤ ወውዕየ፤ በእሳት፤ ወምተ፣ በ*ኡር፤" ዘ*ከሰብዊደች፤ ււ በቅድመ፣ ታራ፣ አውሆ፣ ወቀበርም፣ በኡር፣ H*ከሰዳዊደች። ወወፅሕ፣ ታራ፣ አምት፣ ኡር፣ እ ዘክለጻዊያን፡ ውእቹ፡ ወውሱዱ፡ ከመ፡ ዶምጽኡ፡ ውስቲ፡ ምድረ፡፡፡ ሲባኖስ፡ ወውስቲ፡ ምድረ፡ ክናአን: ወንደረ፣ ውስተ፣ ምደረ፣ ካራን፣ ወንደረ፣ አብራም፣ ምስሲ፣ ታራ፣ አቡሁ፣ ውስተ፣ ካራን፣ 16 ክልኢ፣ ሱባኒ፣ .5መታት። ወበሳድስ፣ ሱባኒ፣ በዓመት፣ ኃምሱ፣ ሎቹ፣ 'ነበረ፣ ሕብራም፣' በሌሊት፣ በሥርቀ፣ ወርጎ፣ ሳብዕ፣ ከመ፣ ደባይን፣ ከዋከብት፣ *እምስርክ፣ እስከ፣ !?ህ፣" ከመ፣ ደርሕይ፣ ምንተ፣ ይከውን፣⁴ ንብረ፣ ንመተ፣ በዝናማት፣ ወሀሎ፣ ውእተ፣ ባሕቲቱ፣ ይነብር፣

¹ መታክፍትክሙነ A. 1 በሳዕሴሆም A. 4 B omits. • ወደመልክዎሙ፣ ስሕተተ፣ **ል**ብ፡ **አ**ሙንቶ፡ A. ⁶ A omits. 1 20: C D. Erased " AH: C D. • ወእነሂ፡ B C. 10 A B omit. 18 AHHL: A D. in A : ታራ D. 14 ተ**ምዕዕ**ቱ B. ¹⁴ ኢዮቤሴው; A. 16 ዓመትን A. " hit: A. " ኢይቀት ስክ A. » ø⊅†† B. ¹¹ C D omit. ዞ አቡሁ: A. ¹⁹ B C D omit. » n B. " C D add * ክልአ: C; ዘመባስ: D. Cedrenus, p. 48, supports A B; MF: * ብእሲቱ B. Syncellus, p. 185, slightly differs. " ሕይወት: A. " ሕብርሃም: B. **»** ራብው: A C: D omits. " ወተንሥሕ: A. **» አብርሃም፣** B: A adds ወልደ፡ ናኮር፡ This supposes NYM in Gen. xi. 31. 2 ሌሊተ: B. " A. L.C. B. *** ከልዴዎ**ዝ B. and so nearly Syr. סָּבָּם בְּאַבּיס; LXX (ἐξήγαγι), Sam., and Vulg. read בְּאַנֹא אִנְיִין, while the Mass, gives the difficult reading DIN WYN. * Agrees with Mass, against 17 9º L.C. A. " ዓመታት: B. **" ተ**ንሥአ: አብራም፣ LXX Gen, xi, 31 The Young. መነበረ: C. " ሰማዶ: አምነ7ህ፣ አስከ: ሰርክ: A. 4 A D omit. " ዓመታት: A.

ው'ደቤይዝ። ወሙጽሕ ውስተነ ልቡ፣ ቃል፣ ወይቤ፣ ዙሲ፣ ተአምሪ፣ ከተኩበተ፣ ው'ተለምሪ'ሁ፣' ፣ , *ሰፀሓይ፡ መሰመርሳ፡' ዙሱ፡' በኢዴ፡ እንዚቆብሔር፡ ሰምንት፡ እነ፡' እትኃ**፡**፡ሥ፡፡ በአሙ፡ ፊቀደ፡ ₁₈ ደዛንም፡ *17ሀ፣ ወሰርከ፡ ወስሙ፣ ፈቀዶ፡ ኢደወርድ፣ ወዘብ፣ ውስተ: አደሁ። ወደብና: 10 በ*ዶእቲ፣" ሴሲት: ወዶቤ፣ አምባከየ፣" አምባክ፣" ልዑል፣ አገተ፣ ባሕቲትከ፡ ሲተ:' አምባክ፡ ወሕዝ፣ ዙስ፣ ፈጠርክ፣ ወንብረ፣ አደዊክ፣ ዙስ፣ ካክ H'ሀለው፣ ወኪያክ፣ ወ*መለኮተክ:" ሰብእ፡ ወሕደስሕተ፤፡ አምድጓሬክ፡ አምባኪ የ፡ " ወ*ትረስየ፤: " ኪደየ፡ ወዘርእየ፡ አንተ፡ ሰዓሰም፡ ወሕ ንስሐት: አምዶአዜ: ወ'አስከ: ሰዓሰም:: ወይቤ: " አመ: አንብአሁ: ውስተ: ኡር: ዘከሰዳዊ ይን: 21 እሰ: እሙገተ: የንሥህ።" 7ጽየ: ከመ: እ7ባእ: **ኀቤሆ**ሙ፣ ወሚመ: እ3በር:" ዝየ: በዝ: መክን፣ ፍኖተ፡ ሮቸ0፡ በ'ቅድሜከ፡ ከደሃ፡ ሥርታ፡ በእደ፡ 7ብርከ፡ ይ7በር፡" ወኢይሎር፡ በ'ስስተተ፡" ልብየ: አምሳከየ።[»] ወውአቸ፡ [»] ሬጸመ፡ ተናፖር፡ [»] ወጸልዮ፡ ወናሁ፡ ተፈነወ፡ [»] ቃለ: እንዚሕብሔር: 22 ንቤሁ፣ በእዴየ፣ እንዝ፣ ይብል፣ ነፃ፣" አንተ፣ አምድርከ፣ ወእምነ፣ ትዝምድክ፣" ወእምነ፣ ቤተ፣ ሕበተ። ውስተ፡ ምድር፣ አንተ፣ ሕርእየከ፡ ወእሬስየከ፡ ሕዝበ፡ ዐቢቲ፡ ውብዙታ። ወአባርከከ፡ 23 ወ*ጳዐሲነ" ስሙከ፣ ወ*ተከውን፣ ቡሩክነ" ውስተ፣ ምድር፣ ወይተባሪኩ፣ ብከ፡ ዘተም።" ሕሕዛበ። ምድር፤ ወሰእሰ፣ ይባርኩክ፣ እባርከሙ፣ *ወሰእሰ፣ ይረ7ሙከ: × እረ7ምሙ። ወእከው ih: ለከ: ወለ*ወል.ድክ:" ወለወልደ፡ ወልድከ፡ ወለ 'ዙሴ፡ ዘርእከ:" እምሳከ፣ 24 ኢትፍራህ፡ እምደእነዜ፡ ወእስከ፡**" ዘ**ስ፣ ትዝምደ፡ ምድር፡ እነ፡ አምባክከ። ወደቤብ፤፡ 25 እንዚሕብሔር፣ አምሳክ፣ ፍታሕ፣ አፋሁ፣ ወእዘ፤ሁ፣ ይስማዕ፣ ወደንብብ፣ በአፋሁ፣" በልሳን፣ እንተ፣ ታስተርኢ: እስሙ፣ አዕረፈ: አምክሬ: ዙሱ፣ ውሱይ: ሰብአ: አምዕለቲ: ድቀት::* ወፈታሕኩ፡ አፋሁ፡ ወእዘ፤ሁ፡ ወከናፍሬሁ፡ ወእንዝኩ፡ እትናፖር፡ ምስቤሁ፡ በ"ዕብራደስፕ፡ በልሳነ፡ ፡6

³ ቃለ: B; A trans. before ውስተ: 1 1023: B. ¹ ተልምረ: C D. **ተ** ተፋምሪ: C D. ' ሃ: A. ' ሰወርጎ፡ ወሰፀሓይ፡ A B. A omits. ' ሰርከ፡ *ወ*ነ7ሀ፡ A C D. 10 ደውርድ: A; ደወርድ: C. " Ht: A. ¹² አምባክየ: A; 14 OD A. አምባኪየ፡ አምባኪየ፡ B. 18 *አያ*ወሳከ: B. ። መስኮትክ: A B. " አመናፍስቲ: B. 17 B omits. " ረሰየኒ: አንተ: C: ተራሰየኒ: አንተ: D. 19 Emended from **ወ**አቤ: * ደንሥህ። A. ፣ A adds ነቤሆሙ: ። ደንር: A. " ስሕተት: A: * አምሳክየ: A. ***** B adds ወው እተ፡ ሶበ: **በስሕተ**: B. * **†**\$7**C**: A. ሻ A trans. after እንዚአብሎር፣ * 10: A. **»** አዝማዲከ: B. » ሕዐቢየከ: A ; አ**ኅ**ቢ፡ B. 31 So LXX Gen. xii. 2 con eilloyquéros, Syr., and Vulg. against Mass. and a otteron A. , הָיָה בְּרָכַה Sam. הַיָּה Sam., LXX, Syr., Vulg., implies 77200 in Gen. xii. 3, instead of Mass. 75201. **»** ውሎድክ ለ. * HCλh: ወለዝብ: HHλh: A. * አምሳክ: A. ሰዓሲ*ም*። ወእስከ፡ " በልሳኔ: A. " ቅድስት: A; ደቂቅ: D; C omits. Sec x. 26. 4 A B omit.

ወ**ሖረ፡ አብራም፡ አምካራ**ን፡ ወነሥለ፡ ሶራይሃ፡[፡] ብእሲተ፡ ወ*ሎጥሃ፡[፡] ወልደ፡ አራን፡ አጐሁ፡ YF ውስተ፣ ምድረ፣ ከናአን፣ መሙዮሕ፣ ውስተ፣ *አቡር፣ ወአንሶስወ፣ እስከ፣ ሲቀምን፣¤ ወን ደረ፣ *ንበ፣ s በህየ: ምሥዋወ: ወእዕረገ: ዲቤሁ: ጽንሓሐ: ለእንዚአብሔር: ዘአስተርአዮ። ወ*አንሥአ:* አምህየ: ውስተ፣ ደብር፣" *ምስለ፣ ቤቴል፣" ዘመገገለ፣ ባሕር፣ ወ*ሕጊ፣" መገገለ፣ ጽባሕ፣ · ይሥርፅ: ሳዕሌሃ: አውደን: ው'በለስ: ውርማን: ዕፀ: ባሳን: ወ*ድርስ:* ው*ጠርቤንተስ:፣ መፅፀው: ዝይት: ወ*ቁድርስ:* ወቁጲቆሶስ; ወ*ቢለኖስ;* ወዙሱ: ዕፀወ: 7ዳም: ወማይ: ዲቢ: ኢድባር:: ን ወባረኮ: ለእንዚሕብሔር: ዘአውፅኦ: እምነ: ኡር: ዘ*ከባዳዊዶን:" ወአምጽኦ: ውስተዝ: ምድር::" › ወኮነ: *በአሐዱ: ዓመት: "በሱባኔ: ሳብዕ: በሥርቀ: ወርኅ: በዘ: * * ቀዳሚ: ሐነጸ: " ምሥዋዕ: " በዝ: * 9 ዱብር: ወ*ጸውዐ: ለስም:" እንዚሕብሔር: እንተ:" አምሳኪየ: አምሳክ: ዘለዓለም። ወአዕረን: ዴበ፡ 10 ሕይወቸ።¹¹ ወ*አንሥለ። እምሀየ፣ ወሎረ: *መንፖሲ: ደቡብ። ወበጽሐ: እስከ: ኩብርን: 11 እስከ: ቦሕ: ሎፕ: ወኮ!፡ ዓባር: ዴበ: ምድር። ወ쓴ረ: ሕብራም: ውስተ: ንብጽ: በማልስ: ዓመት: ፡ ዘሱባኒ; ወንደረ: ውስተ: ንብጽ:" ንምስተ: ንመተ: ዘአገበበ: ትትሀየድ: ብእሲቱ: እምኔሁ:: 12.13 ወ*ጥናዶስ:* ዘንብጽ; እሜሃ: ተሐገጸት: በሰብዐት: ክረምት: እ*ምድኅረ*: ኬብሮን:: ወክ: እመ፡ º ሂዳ፡ º ፌርፆች: ሶራይ፡ ባስሲተ: በአብራም: ቀሥፎ: እንዚአብሔር: ፌርፆችሃ: ወቤተ: º ¹4 በመቅሠፍት፣ ዐቢይ፣ በእንተ፣ ሶራነ[©] *ብእሲተ፣ **ሰ**"*አብራም። ወአብራም*፣ ክ<u>ርር</u>፣" በጥፊት፣ ጥቀ: " በአባንዕ: ወበአልህምት; ወበአዕዱን; *ወበአፍራስ; ወበአንማል: " ወበአንብርት;

^{&#}x27; ፍጥረቱ: A C. ' አቡሁ: ወጽሕፍት: በዕብራይስጥ: A. ' ተመሃር!: A ;

Bahalot, et facta est famis super terram. Et abiit Abram in Acgyptum 11 anno tertio septimanae¹ et inhabitavit in [terram] Acgypti quinque annis, priusquam raperetur uxor ipsius ab eo. Et Taneos [civitas]² Acgypti tunc 12 aedificata est annis septem post Cebron. Et factum est cum rapuisset 13 Farao Saram uxorem Abram, quaestionavit Dominus Faraonem et domum ejus quaestionibus magnis propter Saram uxorem Abram. Et tunc Abram 14 glorificatus² divitiis valde [omnibus] ovibus et bubus et asinis et camelis

ተማህሮ3: B. 4 A omits. • ዘሳድስ: A. ⁷ አበሁ: A. B omits. ' *ምድር*፡ A. ¹⁰ ወየሀብከ: እንዚሕብሔር: A. ייען דיף וו A. A trans. before have: ¹³ ይኩንክ: A : ይኩንኑክ: C D. ¹³ ውሲድ: A. " *ጓዳያ*ግ: A ; *አዳያ*ግ: ሰርኢይ: B ; **አዳም:** C D. 16 10: A. 10 76h; B. 17 AØ&L: A. 18 በወልድ: A: መበወልድ: B: ወልደ: C D. **" አኅ**ዋከ፡ ኅድር፡ B. » ምስሌየ: A. ²¹ ሳራንሃ: B : **ሶርደሃ:** C : ለሶራ: D. *** ሎ**ጥ: Λ C D. " ቡር፣ ወአንሶሶው፡ ውስተ፣ ውቂማን፡ A. יי באלון מונה אי ביאלון מונה B; Gen. (Mass.) xii. 6 אַר אַלון מונה. Hence text agrees with LXX in την δρύν την ύψηλήν and possibly read πρίπ for πρίπ, or else we must suppose a confusion of און and that illustrem in Vulg. ad convallem illustrem is thus to be explained. Syr. and Arab. imply אָּמָכֶּיאַ. *** ኤ**መት፣ B. *ግ ድር*ሳ፡ B. 28 Gen. xii. 7 omits. **» ለዛቲ፣ ምድር**: A. **» ተ**ንሥአ፡ A. 31 **LOC**; B C D. Em. with Gen. xii. 8 from 64A; Hhop: A; B C D read &tA: ³⁸ עם (אים: A; Mass. xii. 8 'חַעָּ'; LXX 'Ayyai. M A adds US: " ናሁ፣ ርእየ፣ ምድር፣ ስፍኅተ፣ ወኔር፣ A. **** ድርሶ**፡ A ; ድርሰ፡ B. Em. from angli: A: Angli: CD: B omits. *** ቁ**ድርሳ: B. **" ከልዴዊያ**ን: B. 41 LAC: A C D. ⁰ አሐደ፡ ዓመተ፡ A. 49 C D omit. **4 ቀደ**ሙ: ንኒጸ: A. **" ምሥዋዕ:** A ; **ም**ሥ**ዋዓ:** B. " OH: A. ማ ጸው*ያ*፡ በስሙ፡ B C D. **ወይ**ቤ: A. **" አ**ንአ: B ; ተንሥአ: C D. " ጽንሓሕ: A. ¹⁰ ይጎድን: A. ካ ሕይወት: A. Agrees with Mass. xii. 9 הַנְּנְבָּה, Sam., Syr., Aq. (צוֹנָהָה), Symm. (פוֹנ צֹיִים), Vulg. B trans. against LXX ἐν τῆ ἐρήμφ, Itala in desertum. " C D omit; Lat. et 17 Lat. terram Aegypti. 56 Num. xiii. 22 194; Lat. omits. promovit inde. 60 ሕማ: A. All MSS. read YF: except B, which is doubtful. LXX Taviv. B C D add Hr: against A and Lat. ⁰ ስራድ: A ; ሳራድ: B. ። ሳራይ፡ B. 4 Lat. glorificavit I have with Eth. emended into glorificatus. " ብእሲተ: A. A transposes before arat: Lat. adds omnibus. ⁶⁷ Lat. trans.; A omits **60** before በአንማል: For አፍሪስ: Mass. Gen. xii. 16 has ninny and LXX ήμίονοι.

¹ MS. septimani.

⁸ Eth. and Num. xiii. 22 omit.

⁹ MS. glorificavit.

ወበለአማት፣ ወበብሩር፣ ወበወርት፣ ፌድትዶ፣ ውስሎፕቲ፣ ውእዶ፣ አካታ፣ ስጥፊት፣፣ IJ ወአንብስ፣ ፈርፆች፣ ሶራሃ፣' ብእሲቲ፣ ሕብራም፣' ወአፍብሶ፣ አምድሬ፣' ንብጽ፣ ወሖሬ፣ ውስተነ መካን፣ "ንበ፣" ተከለ፣ ደብተራሁ፣ አንተ፣ ቀደሙ፣ ውስተ፣ መካክ ምሥዋዕ፣ አ፯፣ አምጽባሓ፣ ወቤቴል፣ አምባሕር፣" ⁺ወባረክ፣ ለእንዚሕብሔር፣ አምሳኩ፣ ዘሜጦ፣ 16 በሰላም። ወኮክ በዘአርብን: *ወአሐዱ: ኢዮቤልዎን: በማልስ:" ዓም:" ዘሱባኔ: ቀዳሚ፤ 7ብአ፣ ውስተ"ዝ፣ መካን፣ 'ወጸዕረገ፣ በዳቤሁ:" *ጽንሓ*ሐ፣ ወጸው**ብ፣ በስ**መ፣ እንዚአብሔር፣ ዘዝቡባኔ፣ ተፈልጠ፣ ሎጥ፣ እምኔሁ፣ ወንደረ፣ ሎጥ፣" ውስተ፣ ሰዶም፣ *ወሰብአ፣ ሰዶም፣" 10 አልቦ: ውስዴ። በውእቸ፣ የመቸ: አመ: ተ\$ወወ: ሎፕ፣ ወይቤሎ: እንዚአብሔር: ለአብራም: እምድኅረ፡ ተፈልጠ፡ እምኔሁ፡ ሎፕ፡ በራብዕ፡ ዓመት፡ ዘዝሱባዒ፡" አንሥλ፡ አዕዶንቲክ፡" እመካን: *ውእዶ: ሀሰውከ: ትነብር:* ሀየ: መንገሰ: ሰሜን: *ወሲባ:* ወባሕር: ወጽባሕ::* 20 አስም: ዙባ: ምድር: *እንተ: ትራኢ:* ለከ: ወለዘርአከ: አሁብ: አስከ: ለዓለም: ወአራሲ: ዘርአከ: ከመ፡ ኖባ፡ ባሕር፡^{፡፡} አመ፡ ይክል፡ ሰብእ፡ ኍልቀ፡**፡፡** ኖባ፡ ምድር፡**፡** ወዘርአከ**፡**፡ •• አስመ፣ ለዘርአክ። አሁብ፣ ውሎረ፣ አብራም፣ ኩብሮን፣ ወንደረ፣ ህና። ወበዝ፣ ዓመት፣ መጽሕ፣ ኮዶሳንምርነ[™] ንጉሥ፣ ሕሳም፣ ወቅማርፍል፣^ቱ ንጉሥ፣ ሲናአር፣[™] ወ*አፊአክ፣[™] ንጉሥ፣ ሴሳሰር፣*****

¹ ወስጥዚ A; ወሰሎጥዚ ሰ B. ¹ በጥፊት፣ B : A omits. ¹ ሶራይ፣ A : ስራይሃ፣ B. 4 Lat. adds viro suo. ¹ እምክ ምድሪ፣ ለ. * 30: A. 7 H A. • አምጽባሐ፣ C D; A omits. 10 Emended with Lat. et Betel from HGTA: A: · " Emended with Lat. a mare from መባሕር፣ B; ውሎሪ፣ D; AtA: BCD. A C omit. ¹³ ባሪክ፡ B. " ኢዮቤሴዎን: በሳብዕ: A. 4 Sapt: B. ካ A C add እንዚአብሎር: against B D and Lat. ¹⁰ በዓለ*ም*፣ ወለ፣ ለ. 19 B omits through hmt. For ሰዶም: C D read ሰዶምስ: Emended from መስከየ: A: መስከየ: B: መስአከየ: D: C reads መንዘነ: a conjecture right as to sense. It is possible that we ought to read whh. ?: white: Cf. Lat. et iniqui in cordibus suis, which, though corrupt and defective, points in this direction. MSS. add of against Lat. and Gen. xiii. 14. መ Gen. xiii. 14 adds በዚህ. * ዘሀለት: ትንበር: A. **»** Δ.C: Α. * B omits; Mass., Sam., and all versions of Gen. xiii. 14 trans. before onthic; order of Lat. confused. " FEC: A over . an erasure; cf. Gen. xiii, 16 YNN DMR. Hence Lat. harenam maris and B C D on " ጉልቀት: ሰ A; Lat. omits አመ፡ . . . ም.ድር፡ which the text is based may be wrong. ™ ባሕር: D: C omits. ³⁰ C D and Gen. xiii. 16 omit, but Lat. and Onk. support " ይትናሳት A B. " I have added PRC: O-ht. AB. " ወአገሶሱ፣ B. with Gen. xiii. 17 as the text chir 15 presupposes them. ... Gen. xiii. 17 omits.

et equis et servis et ancillis argento et aurol valde; etenim et Loth filio fratris sui erant divitiae. Et reddidit Farao Saram uxorem Abram² et 15 ejecit eum de terra Aegypti, et pervenit in locum ubi fixerat tabernaculum suum in primis, in locum altarii Agge ad orientis partem et Betel a mare, et benedixit Dominum Deum suum qui revocavit eum in pace. Et factum 16 est in quadragensimo et primo jubeleo, anno tertio *ebdomadae primae3 reversus est in locum hunc et obtulit (super eo) olocaustomata et invocavit in nomine Domini (et dixit): 'Tu es Deus excelsus, Deus meus in saecula saeculorum.' Et in anno⁴ quarto septimanae⁸ hujus separatus Loth ab 17 ipso et inhabitavit Sodomis: et homines Sodomitae erant valde et iniqui... in cordibus suis⁶, propter quod separatus est [Loth] filius fratris sui ab eo, 18 eo quod non erant illi filii. *In quarto autem anno septimanae hujus 19 jubelei ipsius, quo captivatus est Loth, dixit Deus ad Abram (postquam separatus est Loth ab ipso)7: Eleva oculos tuos de loco, ubi sedes, ad occasum et Africum et orientem et septentrionem. Quoniam omnem terram 20 quam⁸ tu vides, tibi et semini tuo dabo eam in saecula, et ponam semen tuum sicut harenam maris (si poterit homo enumerare harenam terrae), attamen 10 semen tuum non enumerabitur, [Et tu] 11 exsurgens perambula 21 (terram in longitudine et)18 latitudine18 ejus et vide universa, quia semini tuo dabo eam. Et abiit Abram in Cebron et inhabitavit . . .

¹ MS. aro. ² MS. adds viro suo. ³ MS. ebdomadarum primi. ⁴ MS. no. ⁵ MS. septimanarum. ⁶ Defective and corrupt; see note 20 on Eth. text. ⁷ In MS. confused and defective as follows: captivatus est Loth ab ipso. In quarto autem anno septimani hujus jubelei ipsius dixit deus ad Abram ab ipso. ⁶ MS. quan. ⁹ MS. harena. ¹⁰ MS. etenim. ¹¹ Eth. and Gen. xiii. 17 omit. ¹² See note 33 on Eth. text. ¹³ MS. latitudinem.

[&]quot; Text here stands alone. Gen. Mass. xiii. 17 ካት, and so Sam., Syr., Eth. Vers. and Vulg.; LXX σοι . . . καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. " ከደብ: ፕሞር: Α. According to Del. in Baer's Ausg. der ftinf Megilloth, 1886, p. ν, written originally as a double word בְּרֶרְיִלְעָּיִם. In Gen. xiv. 1 (Mass.) we find τριμή; LXX Χοδολλογόμορ. Το ΚΑΤΕ Α΄; LXX Gen. xiv. 1 'Αμαρφάλ supports punctuation of text rather than Mass. Τριμή, a shortened form of Amarmuballit (Del. on Gen. xiv. 1). " ሴናትር: Α. " δλη: Α΄; ሕδλὶ: Β. " ሲብብር: Α. Eth. text agrees with Targ. Ps.-Jon. in identifying τριμή with τριμή Is. xxxvii. 12; but in modern times it is identified with Larsam.

ኒያ ወአምድኅረዝ፡ ነ7ር፡ በራብዕ፡ ዓመት፡ ዘዝቡብዩ፡ በሠርቀ፡ ማልስ፡ ወርኅ፡ ኮi፡ ቃሰ፡ አንዚአብሔር፡ ኀበ፡ አብራም፡ በሕልም፡ እንዘ፡ ዶብል፡ ኢትፍራህ፡ አብራም፡ ሕi፡ ውእተ፡ ፡ ቃውምከ፡^{፡፡} ወ^{፡፡}ዐስብከ፡ ዶፌደፍድ፡^{፡፡} ጥቀ፡፡ ወዶቤ፡ *አንዚል፡ አንዚል፡^{፡፡} *ምነተ፡ ትሀብኔ፡[፡] ወሕንበ፡ አሐውር፡ ዘአንበለ፡ ወሰ፡ድ፡ ወወልደ፡ ማቤቅ፡ ^{፡፡} ወልደ፡ አመተና፡ ^{፡፡} ውእቲ፡ ' ደማበቀስ፡[፡] ኔ ኢሲኤዜር፡ ^{፡፡} ወዶቤተ፡ ዶወርብኔ፡ ወሲተ*ኔ፡[፡] አወሀብክኔ፡ ዘርል። ^{*} ወዶቤተ፡ ኢዶወርብክዝ፡

¹ th JC1 A. Cf. LXX xiv. 1 Θαλγά (Θαργάλ Ε); Syr. L; Mass. Συπ less good ' ተቃተልዎ: B. if word is from tar-gal (Lenormant). ³ 7መር: A. * Em. with Gen. xiv. 3 from በበበበበደማው; B; በበበበደማው; A; በሴዱማው; C; • ብሔር: B C D. * 17CF: A. በሰለሰ**ደማ**ጡ: D. 7 A omits. • አስተስረየ: C: Onk. My supports text; Sam. reads PJM = LXX holdunge; Mass. PM. There is a lacuna after & Fi ¹⁰ C D omit. " ስቲይ: A. ¹³ በቅድሚሆሙ A. ። እንሥእ: B ; እነሥእ: C D. For 900" LXX xiv. 21 reads innov. ¹⁸ አመፍተል A. " ኢድ/ሥእ፣ አምኔክ፣ ከመ፣ ኢትባል፣ A. ¹⁰ ዘበልው፣ ደቂቅየ፣ ዳአሙ፣ A. ¹⁹ Mass. xiv. 24 אַנרן; LXX Adrár; Sam. ענרן. » ኡሳክል: ወማምሪ፤ Α : ኤስክል፣ Φογά Β; LXX xiv. 24 Έσχώλ, Αὐνάν, Μαμβρή. ^ክ **ቀ**ዋ*ም*ከ፡ A. " Gen. xv. 1 Mass. and LXX omit; Vulg. supports text. 35 So LXX xv. I wokbs form, the true rendering of Hebrew text. ³⁴ Gen. xv. 2 אַרֹנְי יָרָוֹת; LXX Δέσποτα Κύριε. **" ም**ንት: ትሁቡኒ: B. ማ ማ ሴቃ; A; Jub. agrees with LXX xv. 2 δ δε υίδε Μάσεκ. ²⁷ So B and LXX xv. 2 בותי היה οἰκογενοῦς μου, Syr., and Itala implying בן ביתי instead of Mass. ביתי; הסידור λογτιλι A; አማቴየል: C : አመቴል: D. » ደማስቀናዊ: A. A omits. B adds Unk: HCh:

ዘአገበበ፡ ዘይወፅስ፡ አምክርሥክ፡ ውስቸ፡ ይወርበከ። ወሕውፅስ፡ ለፍሕ፡ ወ'ይውስ፡ ነጽር፡ 4 ውስተ፡ ሰማይ፡ ወ"ጉልቀ፡፡ ካየተ፡ በተ፡ በተ፡ ተስል፡ ጉልቀተሙ። "ወነጸረ፡ ሰማየ፡ ወርለየ፡ 5 ከተኩ በተ፡ ወይው ከ፡ ከመዘ፡ ይኮ 3፡ ነ ዘርስከ። ወለም የ፡ በለንዚሕብሔር፡ ወተጉብቀ፡ ጽድቀ። 6 ወይውስ፡ ሕ፡፡ አንዚሕብሔር፡ ከሕውብስኩ፡ አም፡፡ ሕር፡ ከከሰዳዊያ፡፡ ከመ፡ አሀብክ፡ ምድረ፡ 7 ከናናዊያ፡፡ በአቲዝ፡ ለዓሰም፡ ወ ሳስዊያ፡ ከመ፡ አወርስ። ወይውስ፡ አማ፡፡ አማር፡፡ ወይው፡ 8 *አንዚል፡ አንዚል፡ በምንት፡ ሕሕምር፡ ከመ፡ አወርስ። ወይውስ፡ ጉማል፡ ሲተ፡ መዕዋ፡ 9 ዘሠብስቱ፡ ነመተ፡ ወጠሴ፡ ዘሠብስቱ፡ ነመተ፡ ወይውስ፡ ጉማል፡ ሲተ፡ መስነበ፡ መስነበ፡፡ ነመተ፡ ወ"ውን ከመጠ፡ ወ'ርንበ። ወነሥል፡ ዘነተ፣ ከተ፡ በ'መንፈቀ፡ ወርና፡ ወውስቱ፡ ይነብር፡ ነበ፡፡ ነው ድራይ ዘ'ማምል፡ አትተ፡ ይአቲ፡ ቅሩበ። ከብርን። ወስነጸ፡ ምሥዋዕ፡ ሀየ፡ ወ፤ብብ፡፡ ፡፡ ዘነተ፣ ከተ፡ ወከዐወ፡ ደሞሙ፡ ውስተ፡ ምሥዋዕ፡ መ'፤ፈቀሙ፡ አማለከል፡ መ'አገበርሙ፡፡ " *አንጻራቲሆሙ፡ በበንጸሙ፡ መለዕዋፌስ፡ ኢ'፤ተፌ። ወይወርዱ፡ አዕዋፍ፡ ዛር፡ ነር፡ ነር፡ መይስልሙ፡ " ሕብራም፡ ወለንተድን፡ አዕዋፍ፡ ይልክፍዎሙ። ወከ፡፡ ለበ፡ ዕርበተ፡ ፀሓይ፡ ፡፡ ድንጋኔ፡ ወድቀ፡ ሳዕለ፡ አብራም፡ ወናሁ፡ *ንርማ፡ ዐቢይ፡ ጽልመት፡ ወድቀ፡ ሳዕለሁ፡ ወተ ብሀለ፡፡ ለሕብራም፡ አአምር፡ አአምር፡ አመ፡፡ ፈላሴ፡ ይስመ፡፡ ዘርአከ፡ ውስተ፡ ምድረ፡፡ ነስር፡

[11. 8.]

A adds through influence of Eth. Vers. A9"sh; and thus gives a duplicate rendering of Hebrew text. 2 Agrees with Mass, xv. 4, Sam., Syr., Vulg. against LXX in σοῦ, which may imply אַשְּׁטְ instead of אַשְּׁטְיּלָ. 3 So LXX elmen mode airón, Syr., and Vulg. against Mass. and Sam. xv. 5, which omit ל after אַמֶר. A B; ን-ልቁ: C; ርኢ D. A B D add 1092; but Mass, and LXX support C. ⁷ So Mass. xv. 5; LXX alone omits. * £h@-7: B. So Mass. A omits. 10 So Mass. against LXX xv. 7 & Ocos. xv. 6 against LXX τῶ Θεῶ. 11 A repeats 12 h593; C D; Mass., Sam. and LXX alone gives xώpas; text agrees with Mass. xv. 7, and all versions give 'this land.' ¹¹ ለከዊናት: B ; አከው ih: C D. H See 15 Ah: A D. 17 B omits. note on ver. 2. 16 9apri: B. 18 A B omit. 11 079°Z; B. 19 A puts in nom. m Text omits fr after ነሥሕ: against Gen. xv. 10. * So LXX xv. 10 αντιπρόσωπα " **ነፊቀ**ን: A C D. dannam: but Mass. slightly different איש־בָּרָרוֹ לְקַרַאת רָעָהוּ. **» ተ**ነትፌ: A. Sores of LXX an imperfect rendering of DND. " MSS, have here ħς-ħ: = expansum, what is spread out, whereas Mass. xv. 11 has בְּפַנְיִם; LXX τὰ σώματα, τὰ διχοτομήματα αὐτῶν—a duplicate rendering. Hence Eth. translator confused τὰ τμηθέντα = that which is divided, with τὰ ταθέντα = what is spread out, i.e. λιξιλή: Hence for ης Τη I have restored ης λ: = τὰ διχοτομήματα ΟΓ τμηθέντα. * So Mass. xv. 11; LXX (followed by Itala) gives סייפיגמרניספר מטידסונ by punctuating בולים אב אולים בא בולים בא בולים בא בולים בא בילים ב יורדים או So LXX לארדים וויין Mass. חַרְדְּטָה. 23 A literal rendering of בולת הושכה ברלה LXX φόβος σκοτεινός μέγης inaccurate. ²⁵ So Sam, ויאָפֶר, LXX צע. 13 καὶ ἐρρέθη, and Vulg. instead of אָמֶר of Mass. and Syr. **୬ ምድር:** A D.

14 ወ°ዶቶቫዶዎም፣ ወደሐምምዎም፣ ሕርባዕተ፣ ምአተ፣ ዓመተ። ወለሕዝብ"!! አለ፣ ዶተተነት
15 ሕክ አልተሎም፣ ስም። ወእምድኅራዝ፣ ዶወፅሕ፣ እምህየ፣ ምስለ፣ ጥራት፣ ብዙታ። ወለትተ
16 ተሐውር፣ ጎባ፣ አበዊክ፣ በሰላም፣ ወ'ተተቀበር፣ በርስአ፣ ውናዶ። ወበትውእድ፣ ራብዕ፣
17 ዶተመየጡ፣ ዝየ፣ አስመ፣ አተፈጸመ፣ ጎጢአተሙ፣ ለአዋሬዎ፣ አስክ፣ ዶአነ!። ወነቅሐ፣ አምኘዋሙ፣ ወተንሥሕ፣ ወፀሓዶ፣ ዐረበ፣ ወነድ፣ ኮነ፣ ወናሁ፣ አተች፣ ዶጢዶስ፣ ወበልባለ፣ አሳት፣
18 ጎለፈ፣ ማእክለ፣ ክፍል። ወ"ባዶኦቲ፣ ዕለት፣ ተካየድ፣ ኪዳነ። እን፣Լሕብሔር፣ ምስለ፣ ሕብሬዎ፣
እኘዝ፣ ዶብል፣ ለዝርአክ፣ *አሁብ፣ ዛተ፣ ምድረ፣" አምፈለግ፣ ንብጽ፣ አስክ፣ ፈለግ፣ ዐቢዶ፣
ፈለግ፣ አውፍራጢስ፣ "ለቴኔውስ፣" ወለ የዩነቴውስ፣ "ወለቅድሞኔውስ፣" ወለ የፌሬቴውስ፣ ወለ የራፍኤድን፣ ወለ የፌኮሬዎስ፣ "ወለ የዩነቴውስ፣ መለ የራፍኤድን፣ መለ የፌኮሬውስ፣ ወለ የራፍኤድን፣ መለ የፌኮሬዎስ፣ መለ የአዋውስ፣ መለ የተመነ። ወለ የመነ። መነለደ፣ የድአቲ፣ ዕለት፣ ተወለፀረ፣ አብራዎ፣ ክፍላተ፣ መለዕዋፈ፣
20 መመሥየዕተሙ፣ ወሞዳስተሙ፣ መበልዐተሙ፣ አላት፣። ወበዛፒ፣ ዕለት፣ ተካየድ፣ ከዳነ።
 ምስለ፣ አብራም፣ በከሙ፣ ተካየድቱ፣ በዛቲ፣ ወርታ፣ ምስለ፣ ኖታ፣ ወአብራዎቱ ሒደሱ፣ በበዓል፣
21 ወለ የርት፣ ከተ፣ ለተ፣ አስከ፣ ለንሰም። መትፈሥሐ፣ አብራም፣ መ የአዶድዐ፣ ዘንተ፣ ነገረ።
21 ለ የሶራ፣ ብአሲቲ፣ ዘተነ፣ ወአም፣ ከሙ፣ ይከውና፣ ዘርአ፣ መዶአቲስ፣ ኢትመልድ። ወአምክረት፣
የራ፣ በአብራም፣ ምን፣ ወትውለ፣ ባእ፣ ነባ፣ አጋር፣ ለአክተ፣ የ ገብጻዊት፣ አመቦ፣ ከመ፣ አሕገጽ፣

¹ So LXX xv. 13 δουλώσουσιν αὐτούε, Vulg. subjicient eos servituti, Arabic, and Acts vii. ז. This implies הַעַרְירוּם or rather עָרָרוּ בָם instead of Mass., Sam., and Syr. עַרָרוּם. 2 LXX adds eal reservée over airois. B. ⁴ A omits. • ይቀንደቃሙ፡ A. • አፈትሕ፣ B. ⁷ LXX xv. 14 &&: Mass. omits. Gen. xv. 15 omits. LXX. XV. IK gives roadele a corruption of radele. * Em. with Gen. xv. 17 from A-4-h. A B: AGA: CD. Text of MSS. may indeed point to same corruption as in ver. 12. This would imply מַּלְנִים instead of מַּלְנִים. 11 Gen. xv. 18 omits. " አሁባ: ሰዛቲ፡ *ምድር*፡ A. ¹⁴ So Mass., Sam., Syr. xv. 18, and Eth. Vers., but as B C D and also LXX and Vulg. omit, this may be another instance of the influence of Eth. Vers. on A. " **ኤ**ውፋራጢስ: ለ. ¹⁶ ሰቂኔዎስ: A. " фЊФ-д: А : ቀንዜውስ: B. ። በቅድም፡ ኔውብ፡ A; ወለቁዶምኔውብ፡ D; C omits. ነ **ፈርዜው**ብ: ለ. » ረፋአደን፣ Λ. "ፍኮሬውስ፣ Β; ፌኬሬውስ፣ C; ፌካሬውስ፣ D. 25 So Sam. xv. 20 ทุกก ; LXX รบบิร Evalous. Mass., Syr., Vulg. omit. **ግ ናኔዎስ**: A ; ከናኔዎስ: C D. # Emended from ስፍላቲ፣ * A C D omit. B C D omit. BCD; ስፋላተ; A; see note 10 above. **።** በልፆ፣ A B. » ሌሊት: B. B omits. B trans, after A-065 E C D add hAs: H. **»** ሐደሰ: B. * መሥዋዕተ: A; መሥዋዕት: D. **። አይድዓ**; ለ. ***** ሰራይ፡ B. ³⁷ ዘርአየ: A. * በአኪትፕ; Α; ልእክትፕ; Β; ባአኪትፕ; C. ማ ሕለገጽ: B. Does this imply ከጋጋል instead of προκ in Gen. xvi. 2? LXX gives τεκνοποιήσεις (τεκνοποιησω D); so also Eth. Vers.: Vulg. supports text.

°ስክ፣ ዘርሕ፣ አምነን። ወስምዕ፣ ሕብራም፣ ቃስ፣ ሶሬ፣ ብእሲቸ፣ ወዶቤላ፣ የለሪ፣ ወ°ነሥአታ፣ ፡፡፡ ሶራ፣ ለኢጋር፣ ስሕኪታ፣ የብጻዊተ፣ ወወሀበታ፣ ስሕብራም፣ ሲምታ፣ ተኩና፣ ብእሲተ። ወቦል፣ ታቤን፣ ፡፡፡ ወፀገስት፣ ወወሰደት፣ ወእደነ ወጸውዕ፣ ስሞ፣ ዶስማኒል፣ በ°ነመት፣ ኃምስ፣ ዝ'ዝቡባኒ፣ ወውአቸ፣ የመተ፣ ስማነደ፣ ወስድስቸ፣ ዓም፣ በሕይወተ፣ ሕብራም።

ወበተመት፣ ኃምስ፣ ዘሱባኔ፣ ዘ*ራብዕ፣' ለ*ኢዮቤአዉኒ፣ "ዝንቸ፣ በወርብ፣ ግእስ፣ 'በመገፈቀ፣ ነኔ ወርብ፣ 'ገብሬ፣ አብራም፣ በንለ፣ 'ቀዳሜ፣ ማአረር፣' ከዘርሕ፣ ስርናይ። ' ወእዕረነ፣ መሥዋዕተ፣ ፣ ሐዲስ፣ ዲበ፣ ምሥዋዕ፣ ቀዳሜ፣' እክል፣ ለእንዚአብሔር፣ ባህመ፣ ወበሐኩ፣ ወበንዕ፣ ዲበ፣ ምሥዋዕ፣ 'ጽንሓሐ፣ ለእንዚአብሔር፣ መሥዋዕተሙ፣ ወኖዱስተሙ፣ አዕረገ፣ ዲበ፣ ምሥዋዕ፣' ምስለ፣ ስቴኒ። ወአስተርእየ፣ አንዚአብሔር፣ ለአብራም፣' ወይቤሉ፣' እነ። አምሳክ፣ ስዳይ፣ 3 'መ**አሥምር፣ ቅድሚየ፣ ወኩን፣ ፍጹሙ። ወአሁብ፣ ከዳንኛ፣ ማአክሌየ፣ ወማአክሌክ፣ ወአለህቀክ፣ 4 ጥቀ። ወወድቀ፣ አብራም፣ በንጹ፣ ወተናንሮ፣ እንዚአብሔር፣ ወይቤ። ናሆ፣ ሥርዐትፕ፣ ምስሌክ፣ 5, 6 ወትከውን፣ አብር ሰብዘታን፣ አሕዝብ። ''ወአይዱዋዕ፣ እነክ፣ ስምክ።' አብራም፣ ወይኩን፣ '' ንስምክ፣ አምይእሁ፣ ወእስክ፣ ሰንሰም፣ አብርሃም፣ እስሙ፣ አብ፣ ብዘታን፣ አሕዝብ፣ ሜምኩት። ወአዕብየክ፣ ጥቀ፣ ወእሁብክ፣ ውስተ፣ አሕዝብ፣ ወነንሥት፣ ይወፅሉ፣ አምኔክ። ወ'አሁብ፣ ከዳንኛ፣ 8, 9 ማአክሌና፣ ወማአክሌክ፣ ወማአክሴ፣ ዘርአክ፣ 'አምድላራክ፣ በትዝምይሙ፣ ሰ'ምርንት፣ ዘለንለም፣ ከመ፣ 'አኩነክ፣ አምላክ። ወለዘርአክ፣ አምድላራክ። '' ወእሁብ፣ ለከ፣ ወለዘርአክ፣ 10 አምድላራክ። '' ምድረ፣ '' ነበ፣ ፌለስክ፣ ምድረ፣ 'ከናአን፣ ዘትጌንን፣ ለዓለም፣ ወእከውናሙ፣ አምላክ። ወይቤሉ፣ አንዚአብሔር፣ ለሕብርሃም፣ ወእትነቱ፣ አማነና፣ ዕቀብ፣ አንተ፣ ወዝርአክ፣ 11

Gen. xvi. 2 omits: A trans. HCh: after 35°171 ¹ ሰራይ፡ B. **ነ ሥ**ልት: ሳራ፣ አጋርሃ፣ B. ¹ በእኪታ፣ A. A B add mA.L A omits. 7 A trans. • n B. • ሰብው፣ B. ¹⁰ ኢዮቤሴው ን፣ ለ. ¹¹ በመ**ንፈሳ**፡ ለወርታ፡ B. ። ሥርናዊ: A : ወሥርናዊ፣ B. 15 A C omit through ማእረሩ፣ ለ. ¹⁷ B adds **እንዚአብሎር**: homeoteleuton. ¹⁶ A B trans, after **ይቤሉ**። ውእተ፡ Bo Mass. xvii. 1 'Tr. LXX always renders by a pronoun in Gen., here by sou; in Exod. vi. 3 by airor; in Ps. Ixviii. 15 by ror inouparior; elsewhere at times by leaves or marrasparap; Vulg. has omnipotens. ⁵⁰ Gen. xvii. 1 omits rightly. ²¹ So LXX xvii. 1 eùapéores, like Syr. באר, a free rendering of Mass. אוויק, Vulg. ambula. 23 A omits. * hann: BC, but Gen. xvii. 4 supports AD. ⁴ ወኢይኤውዕ: እንከ: * A D add \hatain: **» አብራም**: B. " 90.2h: B: Mass. xvii. 6 ስሙከ፡ A. * We should have ໄພ ຂອງ: here = Gen. xvii. 7 ່ງກ່ອວກີ, ອາກຸ່ວພ. יחָקַבְּחִי : LXX auξανώ. ³¹ እኩን: ለከ: A. **» φ**Λ A: **φ**Λ B. B C D add **» እምትዝምዶሙ** A. חלדו של but Gen. xvii. 7 supports A in omitting. 38 These words, lost through homeoteleuton, I have restored from Gen. xvii. 8. **୬ ምድር:** B. *** እምድ**ሬ ለ: Gen. xvii. אַל־אָרַץ. » В trans, after ÔФ-П:

አምድኅራክ፣ ወተከሰበ፣ ዙስ፣ ርስክሙ፣ ወተከሰበ፣ ቍልፈተከሙ፣ ወይክውን፣ ተአምርት፣ ትክስብዎ፣ **ዘ**ስ፣ ርሰ፣ በዓገተምድክሙ፣ ወልደ፣ ቤት፣ ወዘበወርቅ፣ ተማናጉክሙ፣ አምዙስ፣ 13 ውስደ፡ ih.c: ዘአጥረዶከሙ፣ 'Hkhi: እምዘርአከ።' 'ከሰበተ፣ ይትከሰብ፡' ልደ፡ ቤትከ፡ ወዘበወርቅ: ተማየጥከ: ዶትከሰቡ: * ወዶከው3; ኪዳንየ: ውስተ: ሥጋከሙ፣ ለሥርዐት: " ዘለዓለም: 14 ወዘ**ሕኮ**ነ፡ ክቡብ፡ ርስ፡ ዘኢተከሰብ፡ ሥጋ፡ ቍልፋቸ፡ *በዕለተ፡ ሳምንት፡" ተሜር፡" ይእቲ፡ ነፍስ፡ 16 ኢ*ትጸዋዕ;" እንክ; ስማ:' ሶራ፣ አስመ፣ ሳራ፣ ስማ:" ወ"አባርካ; ወእሁበከ; ኢምኔሃ; ወልደ፤ በንጹ፣ ወተፈሥሰነ" ወደቤ፣ በልቡ፣⁸ አመ፣⁸ ለዘምእትኔ፣⁸ ዓመቱ፣ ይትወሲር፣ ወልድ፣⁸ IN ወሳራሂ፣ እንተ፣ ተስዓ፣ ዓመት፣ * ተወልድ። ወዶቤሎ፣ አብርሃም፣ በእን፤Լሕብሔር፣ መፍትው፣ 10 ይስየው፤ ደስማኒል፤ ቅድሜከ። ወይቤ፤ እንዚሕብሔር፤ አሆ፣⁹ ወሳራሂ፣⁹ ትወልድ፤ ለከ፣ ወልደ፤ መ*ትኤሙዕነ[™] ስም፣ ይስለነቅ፣ ወእቀሙም፣ ኪዳንየ፣ ምስሌሁ፣ ኪዳነ፣[™] ዘለዓለም፣ ወ[™]ለዘርጹ፣ 20 አምድኅሬሁ። ወበእንተ፣ ዶስማ፯ልሂ፣ ስማዕኩክ፣ ወናሁ፣ አባርኮ፣ ወእልሀቅ፣ ወእበዝኇ፣ ጥቅ፣ a፣ ወ*ዓሥርተ፣ ወክልጹተ፣ " መባእከተ፣ " ይወልድ፣ ወእሥደም፣ ውስተ፣ ሕዝብ፣ ዐቢይ። ወኪዳን የነ[™] 22 አቀውም፣ ምስሲ፣ ዶስሐቅ፣ ዘተወልድ፣ ለከ፣ ሳራ፣ በዝነ^μ መዋዕል፣ በዓመት፣ ካልኢ። ወፈጸመ፣^μ as "እንዘ። ዶትናንር፣" ምስሌሁ፣ ወዐርን፣" እንዚሕብሔር፣" አመልዐልተ፣ ሕብርሃም። ወንብሩ፣ አብርሃም፣ በከመ፣ ይቤሎ፣ እንዚአብሔር፣ ወነሥሕ፣ ይስማኒልኝ፣ *ወልዶ፣ ወዝሎ፣ ልዶ፣ ቤቱ፣ ዛቲ፡ ዕለት:" ተከሰበ፡ አብርሃም፣ ወክሴ።" ሰብሕ፡ ቤተ፡ ("ወልደ፡ ቤተ፡") ወ*ዙሎሙ፣ አሰ፡" \$\$ በወርቅ: " ተማየጠ: አምውሱዴ: " ያኪራንኒ: " ተከስቡ: " ምስሌሁ:: " ዝ"ሕን: ለዙሱ: ተውልድ: H"ለዓለም: ወአልቦ: ክስበተ:" መዋዕል: ወአልቦ: ተዓድዎ: አሐተ: ዕለተ: *እምስጣኒ: መዋዕል:^μ 26 አስመ፣ ሥርዓት፣ ዘለዓለም፣ ውእቱ፣ ሥፋዕ። ወጽሑፍ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ። ወዙሴ፣

*[•] ወሥር*ዐት፣ A ; *ሥር*ዐትየ፡ B C D. ¹ ዙሴ፡ ሮስክም፡ A. B adds HA: • DAC: A: ATDAC: BC: ADAC: D. It would be better with Gen. xvii. 12 to emend and read Awar: Awar: Ont: Eth. Vers. alone supports text. A omits, but Gen. xvii. 12 supports B 4 H A. ⁷ D and Gen. xvii. 12 omit. • Cf. LXX xvii. 13 περιτομή περιτμηθήσεται. 16 Gen. xvii. 13 omits. " ar Cot: A. Mass., Syr., and Vulg. xvii. 14 omit, but Sam. and LXX support Mass., Sam., and Syr. xvii. 14 omit, but LXX, Vulg., ። ተሠረው፣ B. text. " ተጸው0: A; ተሰመይ; B. Onk., and Arabic support text. ^μ ብእሲተከ: B. B here agrees with Eth. Vers, in reading Thook; and omitting how; Mass., Sam., Syr., and Vulg. support text, but LXX gives κληθήσεται. B trans, before 16: 16 So LXX xvii, 16 εὐλογήσω αὐτόν, Syr. and Vulg., and so throughout xvii. 16 referring always to Isaac; but Mass. and Sam. make the entire verse refer

principes generabit¹, et ponam eum in gentem magnam. Et testamen-21 tum meum statuam cum Isac, quem pariet tibi Sarra secundum tempus hoc in anno veniente. Et consummavit loquens cum ipso et ascendit 22 Deus ab Abraham. Et fecit Abraham, quemammodum dixit illi Deus, 23 et accepit Ismael filium suum et omnes dominatos suos et empticios, omnem⁸ masculum in domo sua, (et) circumcidit carnem praeputii ipsorum *in illo tempore³. Et circumcidit se Abraham *in illa die³ et domesticos 24 suos *et dominatos suos ⁴ et empticios etiam de filiis alienis *circumcidit omnels⁶. Haec lex in omnibus generationibus saeculi (et non est circum- 25 cislo temporis), et non est praeterire diem unum ex (octo) diebus, quia ⁶ praeceptum est aeternum, mandatum et scriptum est in tabulis caeli. Et ⁷ omnis natus cujuscumque non fuerit circumcisa caro praeputii cjus 26

MS. generavit.
 MS. adds ergo.
 This double phrase is due to a misunderstanding and mistranslation of δν τῷ καιρῷ τῆς ἡμόρας δκείνης; see note 41 Eth. text.
 I have trans. with Gen. xvii. 27 from before et domesticos; see note 43 Eth. text.
 Eth.=circumcisi cum eo.
 MS. quibus.
 MS. ut.

to Sarah. A adds Offi יי So Onk. יוווי and Persian; Jer. Targ. מוני against Mass. Gen. xvii. 17 PTYN, Sam., LXX, Syr., and Vulg. B trans. before ። አስሙ: B C. * ለዘ፡ ምእተ፡ A. » ወል**ድ** Λ. ኛ **አ**ው: B. **»** ሰራ፡ B. **** ትፄ**ው.ዖ: A. ²⁰ A D omit, but Gen, xvii. 19 supports B(C). ⁸¹ Gen. Mass. xvii. 19 and Onk. omit, but Sam., LXX, Syr., Vulg., and Arabic support " σολλητ: A B; LXX xvii. 20 τθνη, but text agrees with Mass. " Ohoo'H: B. * Emended with Lat. consummavil and Gen. xvii. 22 from 4.8.7: * 157C: A. ሻ B adds እንዘ: ይተናገር: ፟ መልደ: ወነተ**ሰ**። A. » ወዘሂ: በወርቅ: A C D; መበዘወርቁ: B; Mass. xvii. 23 ነውቦታ ቦኒያው, and Sam., Syr., Onk. support text, but Lat, empticios, LXX τους αργυρωτήτους, and Vulg. omit suffix; Gen. xvii. 23 adds 'all' • ክስበቸ፣ A; መስከቦሙ፣ C; ወከሰቦሙ፣ D. 41 A literal rendering of is 70 καιρώ της ήμέρας έκείνης LXX xvii. 23 and ηξη οίτη οχυμ. 4 A B C and Lat. omit: Gen. xvii. 27 supports D. 48 Restored with Lat. et dominatos suos and LXX xvii. 27 kal ol olkayeveis; Mass., Sam., and Syr. omit i before יליד בַּיִר בָּיִר בַּיִר. " ውাተሉ; ው ሱደ: A; ወእምው ሱደ: B C; Lat. de filiis and Gen. xvii. 27 support D. ማ **ነኪርኒ**: A D: **ነኪራ** ን: B. 40 Lat. gives act. construction: Gen. xvii. 27 omits. * For ተከሰቡ: ምስሌሁ: Lat. reads circumcidit omneis. ™ WH: A C D. but " httt: A; is this for bttt: Lat. omits ⁵¹ Lat. omits. Lat. supports B. ወአልቦ: . . . መዋዕል: 53 Lat. ex diebus; A omits. " A trans. before ውስች:

ዘ"ተቴየድ' እንዚሕብሔር፣ ለሕብርሃም፣ አስመ፣ አምክ ውስድ፣ ሙስና፣ ወአልቦ፣ አንክ፣ ትአምርተነ ባዕቤሁ፣ ከመ፣ ይኩን፣ በእንዚብሔር፣ አስመ፣ ሰአማስያ፣ ወሰአሕጉስ፣[፣] አም!፣ ምድር፣ *ወሰተወርዎ፣ አምክ ምድር፣ አስመ፣ ኪዳኖ፣ በእንዚሕብሔር፣ አምሳክክ ነውት። ²⁷ አስመ፣ ዙስም፣ መሳለክተ፣ ገጽ፣ ወ*ዙስም፣" መሳለክተ፣ ቅዳቤ፣ "ከመዝ፣ ፍጥረተሙ፣ እምዕሰተ፣ ፍጥረተሙ፣ ወእንጻሮሙ፣ " ሰመሳአክተ፣ ንጽ፣ ወሰመሳአክተ፣ ቅዳቤ፣ ቀደሶ፣ በአስራኤል፣ ²⁸ ከመ፣ ይኩኤ፣" ምስሌሁ፣ ወምስለ፣ 'መባእክ'ቲሁ፣ ቅዱሳን።" ወእንተኔ፣ እዝዝ፣ ሰውሱ ዴ፣ እስራ<mark>ኤል፣</mark> ወደዕቀቡ፣ 'ትአምርተዝ፣ ኪዳን፣" ሰ"ትውልዶሙ፣ ለሥርዐት፣ ዝ"ሰዓለም፣ ወእደሠረዉ፣ አምፃ፣ 20 ምድር። እስመ፣ *ትእዛዝ፡ ተውርዐ፣ ለኪዳጌ። ከመ፡ ይዐቀብዎ፣ ለዓለም፣ ዳበ፡ ከተናውኀ ይቂቀ፣ ao እስራ**եል**። እስመ፡ ዶስማዔልሃ፡ ወውሱዶ፡ ወእጎዊሁ፡ ወ**ኔሳውሃ፡ ኢ**ደቅረቦ፡ ኀቤሁ፡ እግዚሕብሔር፡ ወኢተረየ፣ ቦሙ፣ አስሙ፣ ውስደ፣ አብርሃም፣ አሙንፑ፣" አስሙ፣ አአመሮሙ፣ ወአስራኢልን፣ 3፣ **ጎረና፣ ይኩ**ገዎ፣ ሕዝበ። ወቀደላ፣ ወአስተጋብሉ። አምዙሱ፣ ውሱደ፡ ሰብኢ፣ አስመ፣ ተብዙታ፣ አሕዛብ፡ ውብዙጎ፡ ሕዝብ፡" ወዙሎሙ፡" ሎቹ፡ ወደበ፡ ዙሱ፡ አስለጠ፡" መናፍስቲ፡ ከመ፡ 3፡ ደስሕትዎሙ፣ እምድኅሬሁ። ወደበ፡ አስራኤልበ፡ ኢ*ደሰበጠ፡፡ ወኢመነሂ፡ መልቭከ፡ ወ'መንፈሰ፡ አስመ፡ ውእተ፡ ባሕቲተ፡ መኩንኖሙ፡ ወውእተ፡ የዐቅበሙ፡ ወደትንሠሦሙ፡ እምእደ፡ መባእከቲሁ፡ ወእም!፡ አደ፡' መናፍስቲሁ፡ ወእምእደ፡ ዙሲ፡[፡] ተለዛዝደኒሁ፡[»] ከመ፡ ደዕቀቦሙ፣" ወደባርኮሙ፣ ወደኩንም፡ ሎፑ፡ ወ⁺ውእቸ፣" ይኩኖሙ፣ ሎሙ፣ አምደእዜ፡ ወእስከ፡ 33 ሰዓሰም። ወደአዘሁ: እነ፡ እዜንወከ፡ ከመ፡ በዛቲ፡ ሥርዐት፡ ይሔሰዉ፡ ውሱደ፡ አስራኤል፡ ወሕዶክሰቡ:" ውሱዶሙ: በ"ከሙ: ዙሱ"ዝ: ሐን: አስሙ: አምሥጋ: ክሰበተሙ: ይከውኑ: እም**ታበ: እንዚ**ሕብሔር: እስ**ም:** ታደጉ: ኪዳኖ: ወእምቃ**ሱ: ተ**ንጎሡ: ወወሐኩ: ወጸረኑ: በከም: እ.ደንብሩነ" ሥርዐትነ" ለዝ፣ ሕን፣³ አስመ፣ ንብሩ፣ ነፍሳቲሆሙ፣ ከመ፣ አሕዛብ፣ ለሰስሎ፣" ወሰተሥርዎ፣ አምድር። ወለልቦ፣ አንከ፡ ለሙ፣ ታድንተ፣ ወስርየተ፣ ከመ፣ ይሰረይ፣ ወይት ሐደን፣ የ

as we have usque in in the Lat.; error due to confusion of by and my. Lat. omits.

*in die octava¹, non est de (filiis) testamenti² quod testatus est Deus ad Abraham, quia de filiis exterminationis² est, et amplius non est super eum signum ut sit Deo, sed exterminii et perditionis a terra, quoniam testamentum Domini Dei nostri dissipavit. Quoniam omnes⁴ angeli ²7 vultuus et omnes archangeli benedictionis (talis creatio eorum) a diebus creaturae ipsorum, (et) coram angelorum vultuus² et angelorum sanctificationis sanctificavit Istrahel, ut esset simul cum ipso et cum angelis sanctorum ipsius. Et tu demanda filiis Istrahel, ut custodiant *signum ²8 testamenti⁴ hujus in generationibus suis in testamentum aeternum, et non exterminabuntur a terra. Quoniam decrevit in decreto testamenti ²9 ut custodiatur in aeternum super omnes filios Istrahel. Quoniam Ismael ³0 et filios ejus et fratres ejus et Esau non adplicavit¹ ad se Deus et non elegit ex ipsis, quoniam et ipsi ex filiis sunt Abraham, sicut cognovit eos, sed in Istrahel elegit, ut sint ei in populum. Et sanctificavit eum ³1 et prae...

... universa opera ipsorum, quemammodum erant iniqui et pecca-XVI. s

¹ Emended from usque in diem octavam; see note 3 Eth. text. ⁹ MS. testamento. ⁸ MS. exterminationes. ⁴ MS. omnis. ⁶ MS. vultuum. ⁶ Emended with Ethiopic from testamentum signi. ⁷ MS. adplicabit.

B omits. * this A. ⁷ ወ**ሰተ**ሐ**ፖ**ስቲ A C D. AD and Lat. omit, perhaps » A trans. after ቅዳሴ፣ through homeoteleuton. hwt B. " alacara D 14 Lat. leslamentum wrongly. 10 Ch-31 A. 13 Lat. angelis sanctorum ipsius. " On B C D, but Lat. supports A. hujus signi, unlikely. M A omits. Lat, decrevit in decreto testamenti. For A A reads A before here B A trans. before Orte " **ሕዝ**ቦ፡ B. ³¹ አስተጋብአ: A B. **"** ብዙን: ሕዝቢ: ወ**ላ**ሕዛብ: Α. **። አ**ስሙ: ዘተሉ: A : ወዘሉ: B. " ያስሕትም: B C D. **» ደሥ**ሰጡ: B. " Hrow: CD. BCD አሥልጣት D. add with: Emended from TAHHTU: B C D: A omits. **» ይዕቀ**በ- B C. » ውእቱይ A. ³¹ **ዶክሰ**ው: B. **»** ዘአለ: B. **" ዐ**ባድ: B. " አ7ብሩ: B. **ሥ ሥርዐት**ሙ; A C D. ማ ት*እምር* ተ: A. » ለሕሰስሎ: A D : φለሰስሎ: Β. **»** ይስሬይ: A D ; ይስረዩ: B. " ይትታደን: B; **ደት** ጎደጉ: C. ባ ዛቲ፡ ለስ**ሕተት**፡ A : ለስሕተተ፡ B. **፡፡ አስተር**ልየ: ናው: A. 4 Hav 506: A. " B adds ምስሌሁ: " ሕፍራህናሃ: A. **" ዘር**እ፡ B. ባ ኢሳሓቀት: A. **ወ**ደእቲ፤ A. **"** ወልዳ: A.

*ወሶቦኤም፣ ወ**ሰ**ያተስ፣ አድደመ፣ የርዳኖስ፣ ወአውዐየሙ፣ በአሳት፣ ወበተይ፣ ወአጥፍ**አ**ሙ፣ እስከ: ዛ*ቲ፣ ዕለት፣ በከመ፣ ናሁ፣ አይዳዕኩከ: ዙለቲ፣ ምንባርሙ፣ ከመ፣ ፀዋጋት: ወኃጥልን: ጥቀ። 6 ወይትራኩሱ: ወ*ይዜምዉ፣ የሥጋሆም: ወይንብሩ፡ ርዝስ፡ በደበ፡ ምድር። ወከማሁ፡ ይንብር፣ እንዚሕብሔር፣ ዙነኔ፡ በመካናት፣ *በዋእደ፡ 7ብሩ፡ በከሙ፡ ርዙሶሙ፣ ሰቢዶም፡ ከሙ፡ ኩነና፡ ን ሰሰዶም።⁷ ወሰሎጥ፣ ናድታኖ፣ አስመ፣ ተዘከሮ፣ እፖዚሕብሔር፣ ሲሕብርሃም፣ ወ**ሕው**ፅሕ፣ እማእከሲ፣ 8 7ፍታኤ። ወ7ብረ፡ ውእቸሁ ወለዋልፋሁ፤ ንጤት፣ ዳብ፡ ምድር፡ ዘኢካነ፡ ዳብ፡ ምድር፡ 9 አመዋዕለ: አዳም፣ አስከ፡ አሜሁ፣ አስመ፡ በከበ፡ ብእሲ፡ ምስለ፡ አዋልዴሁ። * መናሁ፡ ተእዘዘ፡ ወ*ተቁረጸ:" ሳዕለ: ዙሲ፣ ዝርኡ: *ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ:" ከመ: ደአትተሙ: ወከመ: ይሠርዎሙ፡ ወከም፡ ይንበር: *ዙ!ኔ፡ሆም፡ በከም፡ ' ዙ!ኔ፡ ሰዶም፡ ወከም፡ ኢደትርፍ፡ ሎተ፡ '' ዙሉ፡ ዘርል፡ ውስተ፡ ' ፲٥ ምድር: ዘሰብአ: በዕለተ: ደይ3። ወ'ባዝንተ: ወር3: 70ዘ: አብርሃም: አም!፡ ኬብሮ3፡ ወტረ፡ ፲፤ ወጎደረ: ማእከሰ: ቃደስ: ወቡር: ውስተ: አድባረ: " ፕራሮ?:: ወበመንፈቀ: ወርኅ: ኃምስ: 70H: ı₂ እምህየ: ወንደረ: **ኃ**በ: ዐዘቅተ: መሐሳ:: ወበመ**ገ**ፈቀ: ወርኃ: ሳድስ: ሐወጻ:º እፖዚሕብሔር: 13 ሰባራ፡ ወ7ብረ፡ ሳቲ፡ በከም፡ ዶቤ። ወፀንስት፡ ወወሰደት፡ ወልደ፡ በወርታ፡ ማልስ፡ ወጣበማጓፈቀ፡ ወርጎ: በመዋዕል: ዘዶቤሎ: እንዚአብሔር:" ለአብርሃም: በበዓለ: ቀዳሜ:" ማአረር: ተወልደ፡ 14 ደስሐቅ። ወከሰቦ፡ አብርሃም፡ ለወልዱ፡[∞] *አመ፡ ሳምንት፣[፡] ውእተ፡ ቀዳሚ፡ ተከሰበ፡ በከመ፡ ፣5 **'ኬ**ዳን፣ እንተ፣ ^ከ ተሠርዐት: ለዓለም። ወበዓመት፣ ሳድስ፣ ዘቡባኔ፣ ራብዕ፣ ወጻእነ፣ ታበ፣ አብርሃም፣ ንበ፡ ዐዘቅተ፡ መሐሳ፡ ወ**ለስተር**አይናሁ፡ በከመ፡ <mark>ንቤሳ፡ ሰሳራ፡ ከመ፡ ን</mark>ንባእ፡[∞] <mark>ን</mark>ቤሃ፡ ወይእቲ*ኒ፡^ኴ 16 ፀንሰት: ^μ ወልደ። ^μ ወተመየጥ! በወርላ: ሳብዕ: ወረከብናን: ሰሳራ: ፀንስተ: ^μ ቅድሜ!: ወባ ረክና*ሁ፣^ም መዜነውና*ሁ፣^ም *ዙሎ: ዘተለዘዘ:* ሎቸ: ከመ: አይመውት: *እስከ: ይወል*ድ: ዓዴ:** ስድስተ: ውሱደ: ወደሬኢ፡» ዘአገበሰ: ይሙት: ወበደስሐቅ:³¹ ይዬዋዕ: ሎቱ:³² ስም: ወዘርኢ_{፡፡} ³ 7 *ወኵሴ፡ ዘርሕ፡ ውሱዱ፡ ሕሕዛበ፡ ዶከውኡ፡³ ወምስበ፡ ሕሕዛብ፡ ዶት ኌበቍ፡⁴ ወእም!፡ ውሱደ፡⁵

¹ በደወሳ: ወበ**ነተሱ**፡ **አ**ድደሚሃ፡ ሰ A. ³ አጥፍለሙ; A. • **Е**НФФ: А. • Emended with Lat. judicavit from ነ በውእደ፡ ደንብሩ፡ B. H117: A B. 7 Lat. illos. **º በደበ**: B. Lat. tota terra. 10 መስቴ: A B C. 11 ተቋጽረ: A; Lat. scriptum. 13 B trans. before 101: but Lat. supports D. 13 B omits. ¹¹ A adds **አ**ተር፡ ጽኅተ፡ ሰማይ፡ በአተር፡ ። ሕድባር: A; Lat. finibus; so Eth. may be rendered. ¹⁵ ሐወጸ; A. ¹⁷ A D omit, but Lat. supports B C. 18 So LXX xxi. 2 Κύριος, but Lat. gives Deus; so also Mass. and Vulg. ²¹ በመዋዕለ: ሰሙ ነ A D; መዋዕል: ሰሙ ነ B; after BCD. 20 ΦΛ. L. A B. ²⁸ A omits; B C and Lat. support text. ሰው ን፡ A adds በታዳሚ: Lat. filium suum, **» ፅ**ንሳት፣ ለ. ⁸⁷ Em. with Lat. from Y. " 12: Aihi Loa. L. A, but Lat. supports B. ™ ወ**ተ**ስቲ ተላዘዘ፣ A. cos omnes. " Lat. adds multiplicabatur et. " Lat. omits. " WHCh: WHA: እሕዛብ፣ ይከውኔ፣ ውሱዱ፣ A. " ይት ናለቍ፣ A. ் መ ው በተዳሩ C D: A omits.

tores valde et immundi, spurcitias exercentes in carnibus suis et facientes abominationes super terram. Ita enim faciet Deus judicium in locis, 6 ubicumque fecerint abominationis Sodomorum¹, *sicut judicavit² illos. Et Loth liberavimus³ inde, propter quod memor fuit Deus Abrahae, ut 7 liberaret⁴ eum de medio eversionis. Etenim fecit ipse et filiae⁵ ejus 8 iniquitatem super terram, qualis non est facta in [tota] terra a diebus Adam⁶ usque ipsum⁷, ut dormiret homo cum filiabus suis. Etenim ecce 9 demandatum est et scriptum⁸ in omne semen in tabulis caeli, ut auserantur et exterminentur tales et ut fiat judicium ipsorum secundum judicium Sodomorum¹, ut non derelinquatur *in ipsis¹⁰ omne semen hominis in terra in die judicii. Et in mense hoc exivit Abraham 10 a Cebron et abiit et inhabitavit inter medium Cades et Sur in finibus Gerarorum¹¹. Et in medio mensis quinti transtulit se inde et habi-11 tavit secus puteum jurationis. Et in medio mensis sexti visitavit Deus 12 11 Sarram et fecit illi sicut dixit. Et concepit et peperit filium in mense 13 tertio¹³ et in dimidio mensis, secundum tempus quod dixit Deus ad Abraham, in diem festum primitivorum natus est Isac. Et circumcidit 14 Abraham filium suum octavo die: hic primus circumcisus est secundum testamentum dispositum in saecula. Et in anno sexto septimanae 14 15 quartae¹⁵ adfuimus ad Abraham secus puteum jurationis et visi sumus illi, sicut dixeramus Sarrae quoniam reverti haberemus ad eam et ipsa¹⁶ conceptum haberet filium [suum]. Et reversi sumus in mense septimo et 16 invenimus Sarram conceptum habentem in conspectu nostro: et benediximus eum et indicavimus illi quaecumque decreta sunt ei (et) quomodo (non) esset moriturus quoad 17 generaret adhuc sex filios, et videbit (eos omnes) priusquam moriatur; sed in Isac 18 vocabitur nomen (ejus et semen). Et omne semen filiorum ejus gentes erunt et cum gentibus 17 deputabuntur, et ex filiis Isac unus erit in semen sanctum, qui cum

¹ MS. Sodomum. ² MS. sic judicabit. ⁸ MS, liberabimus, 4 MS, eliberaret. MS. filii. MS. abraham. ⁷ Eth. = tempus ipsius. * Eth. == incisum. MS. talis. 10 Eth. = ei. ¹¹ MS. gerarum. 18 We should read Dominus, 14 MS. septimanarum. as in Eth. and Gen. xxi. 1. ¹³ MS, septimo. 16 MS. adds in. 17 Emended from et quod of MS. ¹⁸ MS. quarti. adds multiplicabitur et.

18 ይስሐቅሂ፣ አለቤፋ ይከውን፣ በዘርእ፣ ቅዱስ፣ ወውስተ፣ አስዛብ*ሂ፣ ኢ•ይትኋለት። አስመ፣ ሰሙከፈልተ፣ ልዑል፣ ይከውን፣ ወውስተ፣ ዘይመልከ። አምባከ፣ ወረደ፣ ዘብ፣ ዘርሕ፣ ከመ፣ ይኩን፣ ለእንዚአብሔር፣ **'ሕዝበ፣ ትርሲት፣' እም**ዙሱ፣ ሕዝብ፣' ወከመ፣ ይኩን፣ መንንሥተ፣ י• ዘክህነት:• ወሕዝበ፣ ቅዱስ። ወውርነ፣ ፍኖትነ፣ ወዜነውናን፣ ለሳራ፣ ዙሎ፣ ዘነገርናሁ፣[፣] ወተሬሥሔ፡ 20 ክልኡሆሙ፣ ፍሥሓ፣ ዐቢየ፣ ጥቀ። ወሐነጸ፣ በሀየ፣ ምሥዋዐ፣ ለእፖዚሕብሔር፣ ዘባልሆ፣ ወሰዝ *ደስተፈሥሎ፣ በምድረ፣ ፍልሰቸ፣ ወንብረ፣ በዓለ፣ ፍሥላ፣ በዝ፣ ወርጎ፣ ስ**ቡ**ዐ፣ መዋዕለ፣ 21 በቅሩበ: ምሥዋዕ: *Hሕነጹ: ንበ:***ዕዘቅተ፡ መሐሳ::" ወሐነጹ: ምጽሳሳተ፡ ሎፑ፡ ወሰአንብርቲሁ፣ 22 በሀቲ፣ በዓል፣ ወውእቸ፣ መቅድሙ፣ 7ብረ፣ በዓለ፣ መጻባት፣ የ በደበ፣ ምድር። ወበዝ፣ ሰቡዕ፣ መዋዕል፣ ሀሎ፣ ደቁርብ፣ ዙሎ፣ ዕለተ፣ በበ፣ ዕለት፣ ውስተ፣ *ምሥዋዕ፣ ጽንሓ/ስ፣" ለእግዚሕብሔር፣ ስልህምተ፣ ክልኡተ፣ ወሕብሐኩ፣⁴ ክልኡተ፣ ወሕባ70፣ ሰብዐተ፣ መሐበሕ፣ ጠሲ፣ ሕሐደ፣ በአንተ፣ ›› ንጤአት፣ ከመ፣ ደስተስሬ፡ ቦቸ፡ በእንቲአሁ፣ ወበእንቲ፡ ዘርኡ። ወ^ոለመሥዋዕቲ፣ መድን**፤**ት፡ አብሔኩ፣ ሰብዐቲ፣ ወመሐስአ፣ ሰብዐቲ፣ ወአበ70፣ ሰብዐቲ፣ ወደቤሳቲ፣ ሰብዐቲ፣ ወመሥዋዕቲሙሂ፣ - ወምጻሕትሙሂ፣ ወሲዙሲ፣ " ሥብሎሙ፣ የዐጥን፣" በፈበ፣ ምሥዋዕ፣ ጽንሓሐ፣ *ኅሩየ፣ ሲእንዚቆ 4 ብሔር: " ሰመዐዛ: ሥናይ። ወ"በጽባሕ: ወሰርክሂ: " የዐጥን፣ አፈወ: " ስቲያ፣ ወቀንአተ፣ ውማየ: ልብን፤ ወናርዶስ፤ ወክርቤ፤ ወሰንበልተ: ወዙስተ:" ሰብዐቲሆሙ: ዘንተ: ዙሎ:" ይ**ቁ**ርብ: # ውጉሕ፡ ዕፋየ፣ ተወልዮ፣ ድሙረ፡ ገጹሐ። ወንብረ፡ ዘንተ፣ በዓለ፣ ስቡዐ፡ መዋዕለ፡ እንዘ፡ ደተፈማስ፣ በዙሱ፣ ልቡ፣ ወበዙሱ፣ ነፍሱ፣ ውእቸ፣ ወዙሎሙ፣ እስ፣ ውስቲ፣ ቤቸ፣ ወለልቦ፣ 26 መነሂ: ነከረ፡ ምስሌሁ:* ወዙሱ፡ ዘኢኮክ ክሱበ። ወባሪኮ፡ ለፈጣፊሁ: ዘፈጠር፡ በትዝምጹ፡* አስመ። በግሥምረቸ። ፈጠር። አስመ። አአመረ። ወጠየቀ። ከመ። አምኔሁ። ይከውን። ተከሰ። ጽድቅ፣ በተውልድ፣ ዘሰዓለም፣ ወእምኔሁ፣ ዘርእ፣ ቅዱስ፣ ከመ፣ ይኩን፣⁷ ከማሁ፣ ለዘንብረ፣ 27 ዙስ። ወባረከ። ወተፈሥሐ። ወጸውው ስማ። ለዛቲ: በዓል። በዓለ፣ እንዚአብሔር። ፍሥሓ።

^{*} ይትማሰቀ_ግ A. 1 Heman: B. LA: CD omit. ' ሕዝበ፣ ተርሲተ፣ A : መዘገበ: ተርሲቲ; C; ሕዝበ: ርስቲ D. The readings of C D are clearly attempts at emendation. Lat, populum sanctificatum is corrupt, as this idea appears in next line. It is probable that the Greek was hade ovoices, and the Heb. חבוף בען; cf. Exod. xix. 5. Deut. vil. 6, xiv. 2, xxvi. 18. TCAT; is possibly a corruption of TST; hence AHA: Tότ; = λαδε οὐσίαε or περιούσιος; see xix, 18, xxxviii, 20 below. τζητι if right would imply man; cf. Deut. xxvi. 10. A adds 05° & C; against B C D and Lat. Em. with Lat, regnum sacerdotale and Exod. xix. 6 מָמַלְכָּת לַהְנִים from whuit: A B C D. ' አስተፈሥሎ፣ A ; ድስተፈሥሎ፣ C D. 7 HITCSY: A D : HICSU: B. ' **C**†¿†; A D. " ATA: A; Lat. omits, 18 B C omit, but Lat. supports A D. 11 Lat. omits. ¹³ ጽንሐሕ፡ *ምሥዋ*0፡ B. 14 **@Qahh**: A. B omits. Emended with Lat. et universam from 100: HA: " A B C omit Λλ?". יי = יוֹם חַקְּמִיר in Lev. iii. 16. but Lev. iii. 16 supports text. " ወበሰርክ: A. 20 An inadequate rendering of Dopp nabp Lev. iv. 7; θυμώματος της συνθέσεως LXX; Lat. rightly incensum compositionis,

gentibus non conputabitur, quoniam in sorte excelsi erit; quoniam in 18 possessionem¹ Dei cecidit omne semen ejus, esse Deo in populum sanctificatum² ex omnibus gentibus [ejus] et ut sit regnum sacerdotale et populus sanctus. Et abivimus viam nostram et indicavimus Sarrae 19 quaecumque indicavimus ei, et gavisi sunt utrique gaudio magno. Et 20 aedificavit illic altarium Domino, qui liberavit eum, et *gratiae ejus in terram commorationis suae; et fecit diem festum laetitiae in mense hoc septem dies secus altarium (quod aedificaverat secus puteum jurationis). Et aedificavit tabernacula sibi et servis suis in die festo hoc: et hic 21 primus fecit diem festum tabernaculorum super terram. Et in (his) 11 diebus (septem) erat offerens per singulos dies super altare fructum Domino vitulos duos et arietes duos, (et) oves septem; (et) hircum caprarum unum pro peccatis, propitiari in ipso pro se et pro semine suo. Et in sacrificium salutare arietes septem, hedos septem, oves septem 13 et hircos septem, et sacrificia ipsorum et vinum ipsorum, et universam adipem corum erat incendens super altari (electam Domino)⁶ ostiam in odorem suavitatis. Et mane et vespera erat incendens *incensum com- 14 positionis7, libanum et galbanum et stacten et nardum et myrram et spicam et costum, septem has species mundas erat incendens concisas et aequaliter mixtas. Et fecit diem festum hunc per septem dies. 25 aepulans in toto corde suo et in omni anima sua, ipse et universi domestici sui, et omnis alienus non erat cum ipsis et omnis (qui non) circumcisus. Et benedixit creatorem suum, qui creavit illum (in familia ipsius, 26 quia in beneplacito suo creavit eum); quia cognovit et scivit quia ex ipso erit plantatio veritatis in generationibus aeternis et ex ipso semen sanctum, ut sit secundum hunc8 qui creavit universa. Et benedixit 27 et gavisus et vocavit nomen [diei] festi hujus dies festos Domini 10,

¹ MS. possesionem.

⁸ Due to confusion of obvius and δσωs; should be peculiarem; see note 4 on Eth. text.

⁸ MS. abibimus.

⁴ Corrupt; Eth. = gaudio afficiebat eum.

⁸ The lacuna in the MS. which I have filled up from the Eth. amounts to thirteen or fourteen letters.

⁹ MS. hoc.

⁹ MS. festus.

¹⁰ Em. with Eth. from dies.

[&]quot; ትስጣ: A. " ተዕርዮ: C D. " A omits. " Lat. cum ipsis. " በተዝምዶሙ A; Lat. omits. " በ B. " ዶኩት: A. " መባረኮ: A. " መጻነዕ: አስሙ: A. " Lat. dies—a corruption (?) of Domini or Dei.

18 ስጥወነነ ስለምሳክ ልዑል። ወባሬክናሁነ ስንሰም፣ ወሰዘርሕ፣ ዝእምድኅራሁ፣ በዘሱ፣ ተሙዲ። ምድር፣ አስመ፣ ንብሬ፣ ዘንተ፣ በንሰ፣ በշሁን፣ በከሙ፣ ስምዕ፣ ጽሳተ፣ ሰማዶ። 19 በአንተዝ፣ ተመርዕ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማዶ፣ ሳዕሰ፣ አስራአል፣ ከሙ፣ "ዶኩኔ፣ ንባርድ፤" በንሰ፣ መጸበት፣ በኮዕ፣ መዋዕሰ፣ በፍሥላ፣ በወርታ፣ ሳብዕ፣ ዘ'ዶትወክፍ፣ በትድመ፣ እንዚሕብሔር፤ 10 ሕን፣ ዘስንሰም፣ በትውልዶሙ፣ በዙሱ፣ "ንመት፣ ወንመት።" ወለልቦ፣ ለዝንቱ፣ "ወሰነ፣ መዋዕል፤ አስመ፣ ስንሰም፣ ውእቱ፣ ሥሩዕ፣ ሳዕሰ፣ አስራአል፣ ከሙ፣ ዶንበርዎ፣ ወዶንበሩ፣ ውስተ፣ ምጽሳል፤ መከሙ፣ ዶንብሩ፣ አክሲሳት፣ ውስተ፣" ርአስሙ፣ ወከሙ፣ ዶንሥሕ፣ "ዕጽቀ፣ ቁጽል፣" ወኩላ፣ 11 አሙሕዝ።" ወነሥሕ፣ ሕብርንም፣ "ልበ፣ ፀበርት፣" ወፍራ፣ "ዕፅ፣ መናዶ፣" ወበዙሱ፣ "ዕሰት፣ አምዕስት፣" ሀሱ፣ አንዝ፣ የአውድ፣ ምሥዋዕ፣ በአዕፁቅ፣ 'ስብዕ፣ [ሰዕስት]፣" በጽባሕ፣ ዶሴብሕ፣ ወድንኒ፣ ስለምሳኩ፣ ዙሱ፣ ዘበፍምላ።

23 ወበሕሐዱ:* ዓመት: ዘቡባኒ: ኃምስ:" ጎደ7: ጥበ: ይስሓቅ: በዠነቱ: ኢኖቤልው: ወንብሬ፡ ሕብርንም: ፖዘአ:" ዐቢየ: በወርጎ: ሣልስ: በዕለተ: ጎደ7: ጥበ: ወልዱ:" ይስሐቅ:: ወይስማኒል: ወልድ:" ለአጋር: ንብጻዊት: በቅድሙ: ፖዴ: ለአብርንም: አስሁ: በ"መካኔ: ወተፈሥሐ: አብርንም፡ ወባረት፡ ለእንዚሕብሔር፡ አስሙ፡ ርእየ: ሎፑ:" ውሲይ፡ ወዲሞተ:* ዘእንበብ: ውሲድ: 3 ወተዘከሬ፡ ቃሎ: ዘተናፖር:" በዕለተ: ተፈልጠ፡ ሎፕ፡ አምኔሁ: ወተፈሥሐ: አስሙ፡ ወሀቦ፡ አንዚሕብሔር፡ ዘርአ፡ በዳበ: ምድር፡ ከሙ፡ ይረሳ፡ ለምድር፡ ወባረኮ፡ በ'ዝሴ። ሽፋሁ: ለፈጣሬ፡ 4 ዙሱ። ወርእየት: "ሳይስማኒል፡ ሳራ!" እንዘ፡ ይትፕ፥ይ፡" ወይዘፍን፡" ወለ"አብርንምኒ፡ አንዘ፡ ይትፈማስ፡ ፍሥሓ፡ ዐቢየ፡ ወቀንአት: ለ"ይስማኒል፡ ወትቤሎ: ለአብርንም፡ ስድድ፡ ዛተ፡ ወለተ፡ 5 ወወልዳ፡ አስሙ፡ አይወርስ፡ ወልዳ፡ ለዛ፡ ወለት: ምስለ: ወልድየ: ይስሓቅ። ወማኅዝኔ፡ "ውአቱ፡ ቃል፡" በቅድሙ፡ "አዕይንተ፡ አብርንም፡" የለአንተ፡ አመቱ፡" ወበአንተ፡ ወልዱ፡ ከሙ፡

A adds በአምባክ፡ * Em. from with HCh: A C D: ' ስጥወተነ A B. Lat. lolius lerrae. • ስ**ምዕ**: A B. Lat. sil. መዙሲ፣ ዘርሕ፣ B. • ይትወክር፣ B D. ' ወሰትው እ*ዶም*፡ A. '' መዋዕል፡ ወንመት፡ A. 11 B and Lat. omit. " ΦΑΛ: 094: Β; Lev. xxiii. 40 πλυγγ ηλυ; LXX κλάδους ξύλου δασείε. 14 hach: B; ht. C; whith: D. Here LXX Lev. xxiii. 40 diverges from Mass. and our text, nal Iréas nal Ayvou nhádous. " Agonth; A B; Agol: LAT: D. " AC: Onct: A. Text implies לְבּוֹת הְּמָרִים, and so Syr. and Arabic instead of Mass. and Sam. in Lev. xxiii. 40 ΜΟΤΙ ΠΕΙ: LXX κάλλυνθρα φοινίκων. Lat. de decore palmarum corrupt for 17 00; WS% A; 00; WS% B. de corde palmarum. ¹⁶ ዕለተ፡ አ*ም*ዕለተ፡ A. " nonti and: A; Lat. septies. Hence nonti is probably an interpolation. [™] A adds አመዋ**ዕል: ወ**. ²¹ A omits. **። 7**እዞ: A. so Sam, and LXX Gen. xxi. 8. Mass., Syr., Vulg., Onk. omit. Em. from WAC: * Hተና7ሪ፣ A. ²⁷ B omits. MA trans. ັ Gen. Mass. xxi. 9 Pຕັ້ງກຸ; LXX παίζοντα; Vulg. Indentem. Lat. cum Isac. Hence @PHG3; is a corruption of ருமிருட்டு: Gen. xxi. o Mass, thus seems defective, as in LXX we have மாம் 'loade rou

jucunditatis acceptabilis Deo excelso. Et benediximus eum in saccula 1 18 et semen ejus *cum ipso⁸ in omnes generationes [totius] terrae, quia fecit diem festum hunc in tempore suo secundum testimonium tabularum caell. Propter quod decretum est in tabulis caell super Istrahel ut 29 sit dies festus tabernaculorum septem dies in laetitia in mense septimo, acceptabiles in conspectu Domini, legitimum sempiternum in generationibus ipsorum per singulos annos. Et non erit finis temporum, quoniam 30 in sempiternum est praeceptum Istrahel, facere eum et sedere in tabernaculis et ut ponant coronas super capita sua, accipere ramos densos 4 et *salicem de torrente 5. Et accepit Abraham de corde 6 palmarum et 31 fructus ligni speciosi, et omnibus diebus erat circumiens altarium 7 in ramis septies mane, laudans et confitens Deo suo 8 omnia in laetitia.

Et in anno primo *ebdomadae quintae ablactatus est Isac jubileo hoc, XVII. et fecit Abraham convivium magnum, in 10 mense tertio in die qua ablactatus est filius ejus Isac. Et Ismael, filius Agar [ancillae] Aegyptiae, a loco erat in conspectu Abraham patris sui: et gavisus est Abraham et benedixit Deum, quia vidit sibi filios et non est defunctus sine filiis. Et memor fuit sermones quos locutus est ei in die qua segregavit se 3 Loth ab ipso, et gavisus est, quia dedit Deus illi semen super terram, ut hereditet eam, et benedixit toto ore suo qui creavit universa. Et vidit + Sarra Ismael ludentem *cum Isac 11 et Abraham gaudentem gaudio magno et zelavit Ismael et dixit ud Abraham: Eice ancillam istam et filium ejus, quia non hereditabit filius ancillae hujus cum filio meo Isac. Et pessimus 5 [visus] 18 est sermo in oculis Abraham propter ancillam et propter filium ejus, ut eiciat illos ab se. Et dixit Deus ad Abraham . . . 6

¹ MS. saeculo.

² Read post ipsum with Ethiopic.

³ MS. adds toti.

⁴ MS. denos.

⁵ MS. calicem de torrentem.

⁶ Em. with Eth. from decore; see note t6 Eth. text.

⁷ MS. adds meum.

⁸ MS, adds secundum.

⁹ MS. ebdomadarum quinti.

¹⁰ MS. et in.

¹¹ See note 30 Eth. text.

¹² See note 33 Eth. text.

vioù ἐαντῆς; and in Vulg. cum Isac filio suo, for which there is no equivalent in Mass.

¹¹ Φ B.

¹² Φ Λ B.

¹³ Φ Λ B; Lat. pessimus visus est sermo exactly agrees with LXX xxi. 11 σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ βῆμα. As Vulg. gives dure accepit hoc there is no connexion between it and the Lat. Vers.; hence either the Heb. text of Jubilees stood originally ν Γ Γκρ., and so likewise that of Gen. xxi. 11, or else the Lat. Vers. was corrupted through influence of LXX; Gen. xxi. 12 is in favour of the latter; Sam., Syr., Onk. support Mass.

¹⁴ ΛΟΕΥΤΟΥ: ΛΑ-ΠΟΥΡΥ: Α.

²⁵ Gen. xxi. 11 omits.

6 ይስድደው፣ እምንቤሆ። ወይቤት፣ እንዚሕብሔር፣ በአብርሃም፣ ኢይኩች፣ ሐዘች፣ ቅድመ፣ አዕይንቲክ፣ በእንተ፣ ሕዊን፣ ወበአንተ፣ ወበትነ፣ ከተው ከተውለከ፣ ሳራ፣ ስማዕ፣ ንባባ፣ ወንበር፣ ን አስሙ፣ በዶስሐቅ፣ ዶጹዋዕ፣ ሳከ፣ ተስም፣ ውዝርሕ። ውበአንተ፣ ወልደሰ፣ ለ"ዛነ" ውስት፣ 8 ውስቲ፣ ዐቢይ፣ ሕዝብ፣ አሬስዮ፣ አስም፣ አምዘርአክ፣ ውእቸ። ወደሰ፣ አብርሃም፣ በነንህ፣ 9 ወነሥክ: *ሐባውዝ: ወዝቀ: ማዶ። ወእስከማ: ለአጋር: ወለሕፃን: ወሬታዋ። ወ*ሎረት: ወነታገገር: በ7*8*ም፡ ቤርሰቦ፡[•] ወተፈጸም፡ ማይ፡ አምዝቅ፡ ወጸም*ሕ፡ ሕ*ፃ3፡ ወስእi፡ ሐዋሪ፡ ወወድቀ። 10 ወነሥአት: አሙ፣ *ወ7ደፈት፣" ታጓተ፣" አሉተ: ኡልደስ:" ወሎረት: ወነበረት: አንጻር: መጠነ: ፣፣ አሐቲ፣ ምንዳፍ፣ አስሙ፣ ትቤ፣ ኢዶርአዶ፣ ሞት፣ ሰሕፃን የ፣ ወነቤራ፣ በከየት። ወዶቤሳ፣ መልጸከ: አምሳከ: *አሐዱ: እምቅዱሳን: " ምንተ: ተበክዩ:" እንቲ: ሕጋር: ተገሚጸኪ:" ንሥእሮ: ሰኅዛን። ወእንዝሮ፣ በእዴኪ፣ አስመ፣ ሰምዐ፣ እን፤Lሕብሔር፣ ቃለኪ፣ ወርእሮ፣ ለሕዛን። 12 ወ'ከሥተነ እዕይገቲሃ፣ ወርእየት፣ ዐዝቅተ፣ ማይ፣ ወሖረት፣ ወመልአት፣ ዝቃ፣ ማየ፣ ወአስተየት፣ 13 ሕባና፣" ወተንሥእት፣ ወሎረት፣ መንገለ፣ በድወ፣⁹ ፍራም። ወልህቀ፣ ሕፃን፣ ወኮክ *ነጻ*ፈ፣ ወሀሰው፣ እን!Lሕብሎር፣ ምስቤሁ፣ ወነሥለት፣ ሎተ፣ እሙ፣ ብእሲቲ፣ እምአዋልድ፣ 7ብጽ። 14 ወወሰደት፣ ሎቹ፣ ወልደ፡⁸ ወጸውዐ፡ ስም፣ ናቤዎት፡ አስመ፡ ትቤ፡ ቅሩብ፡ እንዚሕብሔር፣ ሲተ፣ ¹5 ሰበ፣ ዴዋዕክዎ። ወነት፣ በሱብዔ፣ ሳብዕ፣ በቀዳሚ፣ ዓመቸ፣" በወርጎ፣ ቀዳሚ፣ በዝ፣ ኢዮቤልው፣ አመ፣ ዐሥሩ፣ ወሰኑቶ፣ ለዝ፣ ወርጎ፣ ኮኔ፣ ቃሳት፣" በሰማደት፣ በኢዝተ፣ አብርሃም፣ ከመ፣ ውእቱ፣ መሃዶምን፣ በዙሱ፣ ዘዶትናንር፣፣ ወደፊቅሮ፣ እንዚሕብሔር፣ ወግበዙሱ፣ ምንዳቤ፣ ካ፤፣ ምእመ፤። 16 ወመጽሕ: መኩገን: መስቲማ: ወይቤ: ቅድሜሁ:¤ ለስምሳክ: ናሁ: ሕብርሃም: ደፌቅር: ለይሰሓቅ: ወልዱ፣ ወደስተዲድሞ፣" ኪያሁ፣ እምዙሱ፤ በሎ፣ ደዕርን፣ ጽንሓሐ፣ ዴባ፣ ምሥዋዕ፣ ወእንተ፣ ትሬኢ፣ ለእመ፣ ደንብር፣ ዘንተ፣ ቃለ፣ ወታአምር፣ ለእመ፣ መሃይምን፣[»] ውእተ፣ በዙሱ፣ ዘታሜክር። 17 ወእንዚአብሔር፣ *ደአምር፣* ነ ከመ፣ መሃይምን፣ አብርሃም፣ በዙሱ፣ ምንዳቤሁ። እስመ፣ አመከር:" በምድሩ፣ ወ[።]በዐባር: ወሕመከር:" በብዕሰ: ነ7ሥት: ወሕመከር:" ካዕበ: በብአሲቱ፣

So LXX Gen. xxi. 12; Mass., Sam., Vulg. add suffix of and pers. ¹ ደሰመይ; A. Gen. xxi. 12 omits. So Sam. and LXX xxi. 13. * # (A. ⁷ So Sam. Gen. xxi. 13, LXX, Syr., Vulg., Arabic; only late but Mass. omits. authorities omit, Mass., Onk., Ps.-Jon., the last giving יעם ליסמים 'nation of robbers.' <u>ነ ሰባውዝ: ወዝ**ቀ**፡ ማየ</u>፡ A. A omits. " በርሳቤሕ: A : ቤርሳቤ: C D. " This implies Maias: LXX Gen. xxi. 15 has Marns; 7.24.4: B C D. ¹⁹ ውስቲ፣ ለ. שיחם , אחתם 14 So LXX xxi, 16 µou; Mass., Sam., Syr., and Vulg. omit, omit Ath \$4 with D and translate 'from the holy place;' cf. Gen. xxi. 17. 10 ትባኪይ: A. ካ ተንሥለኪ፣ A : ተንሢላኪ፣ B. 1 ለጎፃ3ኪ: A. " ወርአየተ፣ C D. 90 Em. with Gen. ³¹ Suffix due probably to Eth. Vers. Gen. xxi. 19. xxi. 10 from hwit A B C D. ³³ B omits. ³⁴ ዓመት፣ B. ³⁵ ኢዮቤሴዎ፣ A. **"** ቃለ: A. " ዝይነ7ር: A D. " ወያስተኣድም፣ A : ወያስተአድሞ፣ C D. » አስመ፡ D : A omits. * hi: መሃይምi: A. ። ትመካር: A B. " አስመር፣ A : *ያ*አምር፣ C D. **" ም**ንዳቤ: ዘይ**ቤ**ስ። B C D.

እውነ ትተፖርድ፣ ወበኳስበት፣ ወእውከር፣ ባዶስማኒል፣ ወበነለጋር፣ አውፑ፣ አው፣ ሬነዎው። ወበታሴ፣ በዘአመከር፣ ተሪከበ፣ ምእመት ወልተአንተስት፣ ነፍሴ፣ ወል.ጉን.ደና፣ 7ቢሮት፣ አስመ፣ ፣8 ምእመዝ ውእነት፣ ወመፍቀራ፣ እንዚሕብሔር።

መይቤተ፣ እንዚሕብሔር፣ ሕብርንም፣ ሕብርንም፣ መይቤ፣ ነየ: ሕክ። ወይቤ፣ ንዋእ። ፲፰ ፣, 2
መልዶክ። ፍቀረከ። ዘታፊቅር፣ ይስሐቅሃ፣ ውሎር፣ ውስተ፣ ምድር፣ ልዕልት፣ ወአዕርን፣
ውስተ፣ ሕሐዳ፣ እምሕድባር፣ ዘሕነ፣ ጳየድዐከ። ወአሴብየ። በነንህ፣ ወጸዐ፣ ሕድን፣ ወክልሕተ፣ 3
ደቂቀ፣ ነሥሕ፣ ምስሴሁ፣ ወይስሓቅሃ፣ ወልይ፣ ወዐፀወ፣ መሥተዕት፣ ስፀረ። ውሎረ፣ ውስተ፣
መካን፣ *በሡስነ፣ ዕስት፣ ወርአየ፣ መካነ፣ አምርታቅ። ወበጽሐ፣ አስከ። ዐዝቅተ፣ ማይ፣ 4
ወይቤ፣ ሰደቀ፣ ገበሩ፣ ዝየ፣ ምስሰ፣ ሕድንት፣ ወሕነ፣ ወስዛን፣ ነሐውር፣ ወሰረይ፣ ንንብአ፣ ኀቤክሙ።
ወነሥሕ፣ ዐፀወ፣ መሥዋዕት፣ ወሕስከሞ፣ ሲይስሓቅ፣ ወልዱ፣ ወነሥሕ፣ በአይሁ፣ አሳተ፣ መመጥባተተኒ፣ 5
ወሎሩ፣ *ኅቡረ፣ ክልሕሆሙ፣ እስከ፣ ውእቸ፣ መካን። ወይቤ፣ ይስሓቅ፣ ስለቡሁ፣ ሕባ፣ ወይቤ፣ 6
ዘነ ሕክ ወልድየ፣ ወይቤተነ ናሁ፣ *አሳት፣ ወመጥባስት፣ ወዐፀው፣ ወአይቱ፣ በንዕ፣ ዘሰጽንሓሕ፣ 7
ዘግደብረ፣ እንዚሕብሔር፣ ይሬኢ፣ ሎቹ፣ በንዕ፣ ሰጽንሓሕ፣ መልድየ፣ ወቀርብ፣ ታብ፣ *መካን፣ 7
ዘግደብረ፣ እንዚሕብሔር። *ወንነጸ፣ ምሥዋዕ፣ ወለንብረ፣ ዐፀወ፣ ዲበ፣ ምሥዋዕ፣ ወአስረ፣ 8
ይስሓቅሃ፣ ወልዶ፣ ወስንበር፣ ዲበ፣ ዐፀው፣ ዘመልዕልተ፣ ምሥዋዕ፣ ወስፍሓ፣ አደሁ፣ ይንሣኢ፣ መጥባስተነ ከመ፣ ይዝብሎ፣ ሲይስሓቅ፣ ወልዱ። ወሕነ፣ ቀምኩ፣ ቅድሚሁ፣ ወቅድመ፣ መኩንን፣ 9
መስቴማ፣ ወደቤ፣ እንዚሕብሔር፣ በስነ፣ አደውርድ፣ አደሁ፣ *ሳዕለ፣ ሕናነ። ወአይንበር።

¹ እንተ፡ ል : እንዘ፡ C D. ³ አመካር: A B. a on A. 4 @AT: A. • ለአብርሃም፣ A C. Our text (B C) ¹ ዘአመካር: A. ' ወኢተአንተለ: B. ⁷ B omits. here agrees with LXX and Vulg. against Mass. xxii. 1. · wear: BCD; but " **ፍ**ቀርክ: A. Gen. xxii, 2 supports A. 10 A adds Ah: 11 oalen: A B. Text agrees exactly with LXX xxii, 2 τον αγαπητόν, δν ήγαπησας. This rendering implies יְדִירָף instead of Mass., Sam., Syr., Vulg. יְדִירָדְּ. " enc: B. LXX xxii. אַרָץ הַפּוֹרָיה ; Sam. ראָר אָרָץ הַפּוֹרָיה ; Mass. אָרֶץ הַפּוֹרָיה ; Sam. Vers.= Vulg. terram visionis; Syr. ארץ האמורי = עולבן וושבים לא בים ארץ האמורי " B adds April; ች ደቀ፣ B. Text is closer to Mass. xxii. 3 ነገሮ than LXX δύο maider or Vulg. duos juvenes. 17 ወልዱ B. 16 00 W821 B. 19 A trans, before @-htt: Exactly as in Mass. xxii. 4 871. " A adds "O: ₩ Ô8: A. " ዕፀ፣ ወእባት፣ A. As this reading seems to be ^M ወይቤሎ ለ. A omits. confined to the Eth. Vers. of Gen. xxii. 7 and A, it would tend to prove the dependence of the latter on the former. portant omitted in Gen. xxii. 7. ¹⁷ ሲ*ም*ሥዋዕ: ለ. · • ሰመሥዋዕት፣ A. * For LAC: read LBM; with Gen. xxii. 9. **» መሥዋዕት:** B. ** aph-31: A B. " A adds LIGT; OLLAOA: ⁸¹ Gen. xxii. 10 omits. [™] .10ሴሁ; A. መጥባኅተ: ወ.

10 ምንተኒ፣ ሳዕሌሁ፣ አስመ፣ አአመርኩ፣ ከመ፣ ፈራሂ፣ እንዚሕብሔር፣ ውእቸ። ወ'ጸዋዕክዎ፣ 11 አምስማይ: ወእቤሎ አብርሃም፣ አብርሃም፣ ወደ378፡ ወደቤ፣ ዘ፣ አክ። ወእቤሎ ኢትፈኑ፣ እደከ: ደበ: ሕፃን፣ ወኢትፖበር፣ ምንተኔ: ደቤሁ፣ እስሙ: ይእዜ: አእሙርኩ:' ከሙ: *ፌራኒ* : 12 እንዚሕብሔር፣ አንተ፣ ወኢ የምስከ፣ ወልደከ፣ በዙረከ፣ አምነየ። ⁷ ወተንፍረ፣ መኩንን፣ መስቴማ፣ ወእንሥእ፣ አብርሃም፣ አዕድንቲሁ፣ ወርእየ፣ ወናሁ፣ አለከዱ፣ በለከተ፣ እጐዝ፣ በዕፀው፣ የ በእቅርንቲሁ፣ 13 ወ"ሎሪ፣ አብርሃም፣ ወንሥሕ፣ ለበለነት፣ ወእዕረን፣ ለጽንሓሕ፣ የየገተ፣ ወልዱ፣ - ወጸውዖ፣ ሕብርሃምነ" ሰውእቸ፣ መካን፣ *እንዚሕብሔር፣ ርእየ፣" ከመ፣ ይትበሀል፣" እንዚሕብሔር፣ ርእየ፣" 14 ውእቸ፣ ደብረ፣ ጽዮገ። ወጸውያ፣ እንዚአብሔር፣ የ ለአብርሃም፣ በበሙ፣ የ **ዳን**መ፣ እምስማይ፣ ነ 15 በከመ፡ አስተረሰየi፡",ከመ፡ ንተናፖር፡ በስመ፡ እንዚሕብሔር። ወይቤ፡ በ"ርእስየ፡ ሙሐልኩ፡ ይቤ፡ ዘአፍቀርክ። አስመ፣ ባርኮ፣ አባርክክ፣ ወስብዝማ፣ አበዝታ። ዘርቭክ፣ ከመ፣ ከዋክብተ፣ ሰማይ፣ 16 ወከሙ: 'ኖባ: ዘድንጋ7: ባሕር: ወ* ይወርሱ: " ዘር**λከ: አህ**ጉረ: ፀርሙ:: ወይትባረኩ: *በዘር**λ**ከ: 17 እንተ፣ ሲተ፣ በዙሲ፣ ዘእቤሰክ፤ *ሎር*፣ በሰላም። ወሖረ፣ አብርሃም፣ <u>ነበ፡ ደ</u>ቁ፣ *ወተንሥጹ፣ 18 ወሎሩነ[™] ቤርሳቤ፣ ኅቡረ፣ ወንደረ፡ ሕብርሃም፣ ኀበ፡ ዐዘቅተ፡ ሙስሳ። ወይንብር፡ ዛተ፣ በዓበ፡ በዙሲ: ንመታት፣ ሰውዐ፡ ዕለተ፡ በፍሥሓ፡ ወስመደ፡ በዓለ፡ እንዚአብሔር፣ በከመ፡ ሰውዐ፡ ዕለተ፡" ሰማይ፣ በእንቲ፣ አስራኤል፣ ወደበ፣ ዘርኡ፣ ለፖቢረ፣ ዛቲ፣ በዓል፣ ሰቡዐ፣ ዕለቲ፣ በፍሥሓ፣ በዓል።* ወበዓመት፣ አሐዱ፣ ዘ[®]ሱባዒ፣ ቀዳሚ፣ በዘ፣ ፵ወጀ[®] ኢዮቤልዉ፣ ተመደጠ፣ አብርሃም፣ 2 ወንደረ፡ እንጻረ፡ ኩብሮን፡ ዛቲ፡ ደአቲ፡ ቀርደታርባቅ፡¹¹ ክልጹ፡ ሱባኔ፡ **የ**መቲ፡፡ ወበዓመቲ፡

^{&#}x27; *ወአ.ም* ንተ<u>u</u> ለ. ¹ እጼውያ፣ ለ : ጸውያ፣ እግዚአብሔር፣ D. A omits with Eth. Vers. * Here and in ver. 9 to be taken as = manifestavi of Lat., cf. ver. 16; hence different from Gen. xxil. וֹנְעַתְיּ text implies יְדְעַתְיּ መሳካክ A. יחידן: LXX דסט dyamproo. I.XX xxii. 12 8. 4 4; Vulg. propter me; text agrees with So LXX xxii. 13; Sam., Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. thus Mass. oph HAB. implying ግቦ; Mass., with Itala, Vulg., Onk., reads ገባለ. 10 Em. with Gen. xxii. 13 from Φ L σ R A B C D; LXX ev φυτῷ σαβέκ-a duplicate rendering. ¹⁸ Lat. omits, but Gen. xxii, 13 supports text. ¹⁸ A omits. " ራእየ: እንዚአብሔር: A. Lat. rightly adds in monte; so Mass. and LXX; hence we should insert A.C.A.C. יבים שון 'So Syr. בים בול ; Lat. Dominus videbit = יהוח יראה, but passive in Mass. מבום שון ΠΚΎ: LXX έν τῷ δρει Κύριος ἄφθη. A trans. after Mor: Lat. omits, but Gen. ¹⁹ Em. from አስተርጓየክ B; አስተርአየ፣ A; xxii. 15 supports text. " በስሙ; A. ANTCASL C; ANTCARI D; Lat. fuimus. " 7በርኮ: ሰዝንቱ: ቃል: A. በወልድከ: ፍቁር፣ ከ፡ A. 32 LXX di' dui; Vulg. propter me. 23 A and Gen. xxii. 16 omit, but Lat, supports B C D. " አስተባዝንከ: A. **»** ይረሱ: ለ. * ወሎሩ፣

... et conturbatus est et dixit: Ecce ego. Et dixi ad eum: Noli 10, 11 inicere manum tuam super puerum et non facias ei quidquam, quod 1 nunc manifestavi quia times Deum [tuum] et non pepercisti filio tuo primogenito a me. Et confusus est princeps Mastima. Et elevans Abraham 12 oculos suos vidit, et ecce aries unus tenebatur (Inter vepres)² cornibus suis et abilt Abraham et accepit arietem et obtulit eum (in holocaustum) pro [Isac] filio suo. Et vocayit Abraham nomen loci illius 'Dominus 13 vidit, ut dicatur '(in monte) Dominus visus est,' hic est mons Sion. Et vocavit (Dominus) Abraham nomine suo secundo de caelo, quia 14 fuimus ut loquamur illi nomine Domini. Et dixit: Per me ipsum juravi, 15 dicit Dominus, propter quod fecisti sermonem istum et non pepercisti filio tuo *unigenito propter me4 quem dilexisti, quoniam benedicens benedicam te et multiplicans multiplicabo semen tuum (ut) stellas caeli et sicut harenam⁵ quae est circa litora maris, et hereditabit⁶ semen tuum civitates adversariorum eius. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae, 16 propter quod obaudisti voci meae, et ego manifestavi omnibus quoniam fidelis es mihi in omnibus quae dixi tibi. Ambula⁷ in pace. Et abiit 17 Abraham ad pueros suos, et exurgentes abierunt in Bersabe, et habitavit⁸ Abraham secus puteum jurationis. Et faciebat diem festum⁹ per 18 singulos annos 10 septem dies in laetitia, *et vocavit eum festum 11 Domini secundum septem dies quibus abiit et reversus est (in pace). Et (secun-19 dum hoc) erat decretum et scriptum in tabulis caeli super Istrahel et super semen ejus, ut faciant diem festum septem diebus in lactitia gaudentes¹².

Et in anno (primo) *septimanae primae¹³ secundo et quadragensimo XIX. jubeleo convertit Abraham et inhabitavit ¹⁴ contra faciem Chebron, hace est Carlath Arbee, duas ¹⁶ septimanas ¹⁶ annorum. Et in anno (primo) ²

^{*} Seems corrupt; see note 19 Eth. text. See note 10 Eth. text. Due to Vulg. xxii. 16; we should have primogenilo a me, as in ver. 10. MS. MS. hereditavit. ⁷ MS, ambulare. ⁸ MS, habitabit. MS. harena. 10 MS, adds nam et istos. 11 MS, faciebat et vocavit eum in diem adds ter. festum. 12 See note 28 Eth. text. ¹³ MS. septimanarum primi. 14 MS. 16 MS. duo. ¹⁶ MS. septimanarum. inabitavit.

መተንግሊትሙን A. [#] Lat. omits. [#] በዓለ: B; C D omit. As Lat. gives gaudentes, there is some primitive corruption. [#] በ B. [#] ሕርብዓ: መከልትች: B. [#] ቅሬድታርበቅ: B—a faulty transliteration of ምርብ አርርብዓ: መከልትች: B.

ቀዳሚ፣ ዘሱባኒ፣ ማልስ፣ ዘዝኢዮቤልዉ፣ ተፈጸመ፣ መዋዕለ፣ *ሕይወተ፣ ሳራ፣ ወምተት፣ በኬብሮን፣ ı ወሎረ፣ አብርሃም፣ ከመ፣ ይብክድ፣ ወይቅብራ፣ ወናሜክሮ፣ እመ፣ ይት**ጓ**7ሥ፣ መንፈሱ፣ ወኢ"ይት s ተናገረ፣ ምስለ፣ ውሉደ፣ ኬጥ፣ ከመ፣ የሀብዎ፣ መካ፣ ከመ፣ ይቅብር፣ ቢድኖ፣ ውስተፑ። ወእንዚ አብሔር: ወሀቦ፣ ምገስ: ሎፑ፣ በቅድመ፣ ዙሎሙ፣ እሲ፣ ይሬአዶዎ፣ ወአስተብቀ-0፣ በየውሀት፣ 6 ዶአቲ፣ ኩብሮዝ በ አርባዕቱ፣ ምአት፣ ብራር። ወእሙገቱ፣ ደስተበቍዕዎ፣ እግዘ፣ ይብሎ፣ ገሁበከ:¹⁰ በከ: ወኢሁሥአ:¹¹ አምአዴሆሙ፣ በከ: እስሙ: ወሀበ: ሤጦ: ሰመካገ: ብሩረ: ፍጹሙ፣ ን ወሰ7ዱ: ሎም፣ ካዕበ፣ ወእምዝ፣ ቀበረ፣ ቢድኖ፣ ውስተ፣ በዓት፣¹¹ ዘካዕበት። ወኮነ፣ ዙሱ፣ መዋዕለ፣ ሕይወታ: ሰሳራ፡ ምእተ: ወዕሥራ፡ ወሰብፃ**ተ፡ *እ**ሱ፡ ክልኡ፡ⁿ ኢዮቤልዉ፡ ' ወ**ለርባዕ**ተ፡ ሱባ**ነ**፡ 8 ወንመት: አሕዱ፤ ዝንተ፡ መዋዕለ። ሕዶወታ: ለሳራ። ዝመክራ። *ዓሥር፡ በዘተመክረ፡ o ቦቸ፣" ሕብርሃም፣ ወተረክበ፡ ምእመ!፡ ዕጉሥ፡ መገፈስ። ወኢይቤ፡ ቃለ፡ በእንተ፡ *ገባብ፡ ዘበም.ድር፣" ዘዶቤ፣ እንኪሕብሔር፣ የሀባ፣" ኪደሃ፣ ሎቹ፣ ወለዘርሕ፣ እምድኅሬሁ፣ ወሙክ፣ አስተብቀው በህየ፣ ከመ፣ ደቅብር፣ ቢድኖ፣ አስመ፣ ተረክበ፣ መሃዶምነ። ወተጽሕፈ፣ ዐርክ፣ 10 እንዚአብሔር፣ ውስተ፣ ጽኅተ፣ ሰማይ። ወበንመት፣ ራብዕ፣" ሎቸ፣ ነሥእ፣ ሰይስሐቅ፣ ወልዱ፣ ብእሲተ፣ ወስማ፣ ርብቃ፣ ወለተ፣ ባቸጹል፣ ወልደ፣ ናኮር፣ አላወ፣ አብርሃም፣ አላተ፣ ሳባ፣ ወ'ወሰት፣ ሰባቸሕል፣ ወባቸሕል፣⁸ ወልደ፣ ሚልካ፣ ዘብእሲት፣ ናኮር፣ አላው፣ ሕብርሃም። 1፣ ወስብርሃም፣ ነሥሕ፡ ሎቸ፡ ብእሲተ፡ ማልስተ፡¹¹ ወስማ፡ ኬሙራ፡ እም!፡³ ሕዋልደ፡³ ልደ፡ ቤተ፡ 12 አስመ፣" ምተት፣ አጋር፣ አምቅድመ፣ ሳራ። ወወለደት፣ ሎተ፡ ውሉደ፡ ስድስተ፡ ዝገበርሃ፡* ወ*ደክስንሃ፣" ወማዳይሃ፣ ወማዳንሃ: ወ*ኢየዘቦቅሃ፣" ወሴሂደሃ፣¹¹ በክልኡ: ሱባዒ: ዓመት። 13 ወበቡባኔ፡ ሳድስ፡ በካልአ፡ ዓመቱ፡ ወለደት፡ ርብቃ፡ ለደስሐቅ፡ ክልኡ፡ ደቂቀ፡³² ደዕቶብሃ፡ ወ\$ሳውሃ፣ ወደዕቅብስ፣ ልሙጽ፣[»] ወራትዕ፣[»] ወ\$ሳው፣[»] ውእቸ፣ ብእሲ፣[»] ድሩክ፣^η ወ*ሐቃሳዊ፣

¹ ሕይወታ፣ ሰሳራ፣ A. • **e**-nh.e: A B. ይትላያተል: A B : Lat. pusillianimus is here wrong, it implies δλιγόψυχος, the false rendering of LXX in Prov. xiv. 20 of 1 001: A. ' መምብራም፡ A. 4 h.e. B. Em. with Lat. quadringentis and Gen. xxiii. 16 from AC-09; A B. ' ወ**ስ**ሱሂ: A. 11 **ይ**ያሥአሙ; A. 12 **001**; A. 10 JU-Oh: A. " ክልኤዝ: A : እሱ: ዘክልኤ: B. ¹⁴ ኢዮቤሴው; A. Em. from መዋዕል: A; B C D give መዋዕለ: ዓመታተ: Mass. and Sam. Gen. xxiii. 1 require 20031: LXX and Vulg. omit clause. " ወዝ: መክራ: A. A B: PUP: C D. B C add #07-A: ²¹ ራብ0፣ B. ²² እንተ፡ A. I.at. from ባቸ**አል፣ ወልዶሙ፣ ሰባቸአባዊያ**ች፣ A : **ባቸአል፣ ወሰዶሙ፣ ሰባቸአባዊያች፣** B. " ሥለስት፣ A. ዶ ወእምክ A. * Em. with Lat. filiabus from O-A-C: A B D. " ደክንስሃ፣ A. » ኢ-ሮዝበቀሃ: A. * H3067: B. ¹¹ ስሂደሃ: A. " Em. with Lat, lenis (? for levis) from ፍው ሕ; A; ፍጹም; B C; ኅሱም; D

*septimanae tertiae iubilei hujus conpleti sunt dies vitae Sarrae et mortua est in Chebron. Et advenit Abraham ut plangeret eam (et sepeliret eam): 3 et temptavimus eum, si patiens esset spiritus ejus et non indignans² in verbis oris sui: et inventus est et in hoc patientissimus et non est conturbatus. Quoniam in longanimitate spiritus locutus est cum filiis 4 Geth, ut dent illi locum, ubi sepelliat mortuum suum in eum. Et dedit 5 Deus gratiam ei in conspectu omnium videntium eum, et depraecatus est in mansuetudine a filiis Geth, et dederunt ei agrum spelei duplicis 3, quod est contra faciem Mambre, haec est Chebron, quadringentis denariis. Et (hoc) postulaverunt ab eo dicentes: Dabimus tibi gratis: et non 6 accepit de manibus eorum gratis, quoniam dedit praetium loci, pecuniam conplentem⁴, et adoravit eos bis et post haec sepellivit mortuum suum in speleo duplici. Et facti sunt dies omnes vitae Sarrae septem et viginti 7 et centum anni, id est, duos jubeleos septimanas quattuor et [minus, unum annum: hii sunt dies vitae Sarrae. Haec temptatio decima, in 8 qua (tentatus est) *in ipsa Abraham et inventus esta fidelis *(et) longanimis a spiritu. Et (non) dixit sermonem pro sermone terrae, sicut dixit' Deus 9 dare illi eam et semini ejus post eum, et locum petiit⁸ *ab eis⁹, ut sepelliret mortuum suum: quoniam inventus est fidelis et scriptus 10 est amicus Dei in tabulis caeli. Et in anno quarto ipsius accepit Abraham Isac filio suo 10 mulierem-et nomen eius Rebecca, filia Bathuel, filii Nachor fratris Abraham -sororem Labae, filiam Bathuel, et Bathuel filius erat Malce, mulieris Nachor fratris Abraham. Et Abraham accepit sibi mulierem tertiam, 11 et nomen ei Cetturra, de filiabus domesticorum suorum, eo quod mortua¹¹ esset Agar prius quam Sarra. Et peperit illi sex filios, Jebram et Jectam 12 et Madan et Madiam et Sobec et Oe, in duabus 12 septimanis 13 annorum. Et in sexta¹⁴ septimana¹³ anni ipsius secundi peperit Rebecca Isac duos 13

seems a correction from Eth. Vers. of Gen. xxv. 27. The epithet is borrowed from Gen. xxvii. 11 የንጥ, or else we must read ፍዱምi with B C, and assume two different renderings of ይች ይችሉ to be conjoined here. The Lat. supports the former course.

** So Gen. xxv. 27 ይች ይችሉ. ** መደብሙብ: A. ** B D omit. ** Not in Gen.

¹ MS. septimanarum hujus tertii. ² Em. with Eth. from pusillianimus; see note 3 Eth. text. 4 MS. conplens. 3 MS. duplicem. ⁶ Em. with Eth. from inventus MS. et et longanimus. 7 MS, adds illi dare. est et in ipsa abraham. MS. petit. • Eth. = ibi. 10 MS. scriptum. 11 MS. murtua. B MS. duos. ¹³ MS. septimanarum. 14 MS, sexto.

፣4 ወጸጓር፣¹ ወደዕትብ:¹ የንድር፣ ውስተ፣ ምጽሳሳት። ወልሀቁ፡ ወራዘት፣¹ ወተምሀረ:¹ ደዕትብ፡ መጽሐፈ፣ ወንሳውስ፣ ኢተምሀረ፣ እስም፣ *ብእሲ፣ ሐቃሳዊ፣* ውእቸ፣ ወነፃዊ፣ ወትምሀረ፣ ፁብ**አ**፣ 15,16 *ወዙሲ፣ ንብሩ፣ ድሩካ። ወደፊቅር፣ *ደዕቅብሃ፣ አብርሃም፣⁷ ወዶስ**ሐቅ፣** ያሳው *ሃ። ወርእየ፣ ሕብርሃም፡ 7ብሮ፡ ለዒሳው፡ ወአእመረ፡ ከመ፡ በደዕቅብ፡ ይጹዋዕ፡ ሎፑ፡ ስም፡ ወዘርእ፡ ወጸውዓ፡ ሰርብቃ: ወእዝዘ: በእንተ፣ ደዕቀብ: *እስመ: አእመረ: ከመ: ታፈቅር: ሲደዕቀብ:¹⁰ ፌድፋይ፡ ህየንቲያ፣ ዳበ፣ ምድር፣ ወሰበረክት፣ በማእክስ፣ ውሱድ፣ ሰብእ፣ ወሰዙሱ፣ ዘርሕ። ሴም፣ 19 ዘደቀሙም!" እምዙሎሙ፣ እስሀብ፣" እስ፤ ዳበ፤ 78፣ ምድር። ወናሁ፣ ደስሓቅ፣ ወእድየ፤ 20 ደፈቅሮ፣ ሰ<u>ደሳሙ፣ አምክ ደዕ</u>ቅብ፣ ወለክ አሬእየኪ፣ መፍቀራቲ፣ ጽድቂ፣ የ ደዕቅብሃ። ወስኪ፣ ዓዲ፣ እ**ሥ**ንዮ፣" ሳዕሌሁ፣ *ወይኩና፣ እዕይንትኬ፣ ሳዕሌሁ፣' ሰፍቅር፣" እስ**መ፣ ው**እቸ፣ ይከውዘ፣ ai ለበረከት፣ ደበ፣ ምድር፣ እምይእዜ፣ ወእስከ፣ ዙሉ፣ 'ትውልደ፣ ምደር።" ይጽንፃ፣ አደዊኪ፣ ወ*ትትፌግሕ:" ልብኪ:* በወልድኪ: ደዕቀብ: እስመ: ኪደሁ: አፍቀርኩ:"ፌድፋደ:* አምትሎሙ። 22 ውሱድ*ናነ² እስከ: ለዓለም: ይትባሪክ: ወዘር**ሉ: *ይከው**ዝ: ዘይመልእ፡² ዙሳ: ምድረ። እመ፡ 23 ዶክል: ሰብλ: ጐልቀ: ማባ፡ ምድር:" ይትኌለቍ:" ዘርኡሂ። ወዙሎዝ። በረክት: እሰ: ባረክይ ይትባረክ:[»] ስምየ: ወስም: አበዊየ: [»] ሴም: ወኖኅ: ወሂኖክ: [»] ወምባልልል: *ወኤኖስ: ወሴት: [»] 25 ወአዳም። ወእሙንተ፡ ይኩኑ፡ ሰሳርር፡ ሰማይ፡ *ወለአጽንፆ፡ ምድር፡^{፡፡} ወለንድሶ፡ ዙሱ፡ a6 ብርሃናት; ዘፈቢ፣³³ ምጽናዓት:፣ ወጸውዖ፡ ሲደዕቀብ፡ በቅድመ፡ አዕዶንቲሃ፡ ሲርብቃ፡ አሙ፣ 27 ወሰዐም: ወባረኮ: ወዶቤ። *ደዕቅብ: ወልድየ: * ፍቁር: ዘ*አፍቀረት: * ነፍስየ: ዶባርክ: " አምባክ; እመልዕልተ: ምጽናፃት፣ ወየሀብከ፡ ዙሎች። በረክታተ፣ አለ: ባረክ; ለአዳም፡ ወሂኖክሃ፡ ወኖኅሃ፡

^{&#}x27; **ወደዕቅብስ**: Α. 1 Combines Gen. xxv. 27 and xxvii. 11. B omits. ሳ መዝመሀረ፣ A. A trans. other Can B. ⁷ አብርሃ**ም**፣ ደዕቀብ፣ ለ. A omits. 10 B omits through hmt. For Ahones C D read • **ER**(**D**•0) B. CAR Lat. omits h" h". " በአንተ፣ B. 19 Lat. adds in nomine. " HCA: A. 16 タウ&: B. '' ለተመክሐት፣ B. " *ስኣምር*፣ ለ ; *ያአምር* ፣ B. 17 B trans. ይቀውም: B. ዘይትቃውም፣ C, HOΦም: D are all alike corrupt, being hopeless attempts at rendering ***provotos; for we have here a word for word reproduction of Deut. vii. 6. In all cases also Eth, Vers. of Bible mistranslates or omits this word. Cf. Exod. xix. 5; Deut. vii. 6, xiv. 2, xxvi. 18; (Ps. cxxxiv. 4 ele περιουσιασμόν αὐτφ̂.) Hence we should read HT&T: in text for H&Po.F. Lat. sanctum (as in xvi. 18 sanctificalum) is corrupt. ¹⁹ Restored from Lat. populis and Deut. vii. 6. **» ጽድቅ**፡ B. 21 Lat. ul parcas. **² ለፍቀር**: B. » ትውልድ፣ ወሰዓለም፣ B. **። ወ**ዶጽናዕ: B. * Anh.; A.B.; C D omit, ። ይትፌሣሕ፣ A : **ትትፌ**ሥሔ፣ C D. ማ አፍቀርኪ: B.

filios, Esau et Jacob. Et erat Jacob levis1 et rectus, et Esau erat durus et vir rusticanus et pilosus, et Jacob habitans in tabernaculis. *Et creve- 14 runt juvenes2; et didicit Jacob litteras et Esau non didicit, quoniam homo erat agrestis et venator⁸, sed didicit bellum, et universa opera ejus erant dura. Et diligebat Abraham Jacobum, et Isac diligebat Esau. 15 Et videbat Abraham opera Esau et sciebat quoniam in Jacob vocabitur 16 illi semen et nomen, et vocavit Rebeccam et mandavit (illi) pro Jacob, quoniam (cognovit quod) ipsa diligebat Jacob plusquam Esau. Et dixit 17 illi: filia, custodi [in nomine] filii mei Jacob, quoniam hic mihi erit prac-· sentatio super terram et in benedictione super filios hominum et universi seminis Sem⁶ gloria. Quia scio quod hunc elegit Deus sibi in populum 18 sanctum⁷ ex omnibus (populis) qui sunt super faciem [totius] terrae. Et ecce Isac (filius meus) diligit Esau super Jacob, et ego video te dili-19 gentem in veritate Jacob. Adice adhuc amplius ut parcas illi, et sint 20 oculi tui super eum in dilectione, quoniam ipse erit nobis in benedictione super terram et ex hoc et usque in omni generatione terrae. Convalescant 21 ergo manus tuae et gaudeat cor tuum in filio tuo Jacob, quoniam ipsum dilexi super omnes filios meos; [propter quod] in aeternum benedicetur et semen ejus et erit conplens omnem terram. Si poterit ergo homo 22 numerare harenam terrae, et numerabile erit semen ejus. Et universae 23 benedictiones, quas benedixit me Deus et semen meum, Jacob et semini ejus erunt omnibus diebus. Et in semine ejus benedicetur nomen meum 24 et nomen patrum meorum Sem, Noe, Enoch, *Malalel, Henos, Set , Adam. Et ipsi erunt fundamenta ponentes caeli et confirmantes terram, ut agnos- 25 cantur[®] universa luminaria firmamenti. Et vocavit Abraham

¹ MS. lenis; see note 33, p. 66, Eth. text. ⁹ MS. et creverunt et jubenes facti sunt ambo. This MS. reading agrees with Eth. Vers. Gen. xxv. 27 ΦΛυΦ: ΦΦΕ: ΦΔΗΤ: against all other authorities save that it adds ambo. ⁹ MS. benator. ⁴ MS. vocabit. ⁹ So restored by Rönsch from ... nitatio; Eth. = loco meo. ⁶ Em. with Eth. from mei. ⁷ Corrupt; see note 18 Eth. text. ⁹ MS. malalee henos et. ⁹ Should be emended into renoventur with Eth.; corruption may be due to confusion of draγεωθώσι and draγγωσθώσι.

^{**} ይከው !፡ ወይመልሉ። B. ** ባሕር: A. ** ከማሁ: ኢይት ናቁ: B. ** ከተሉ። B. ** A trans. before በደዕቀብ: ** ይትባሪኩ: A. ** አበውና: A. ** አብውና: A. ** አብመና: A. ** አብመና: ወ. ** A adds ምድር: ወ. ** A trans. ** አፍቀረቀ: A. ** ይባርኩ: A. ** በባው: ወከሎ: B.

መሴምን፣ መከተ ዘመጠነ ተናግረኒ፣ መከተ ዘመጠነ ይቤ፣ የሀባኒ፣ ድጥን፣ ሳዕሴክ፣ መባዕለ፣ ዘርአክ፣ እስከ፣ ለዓለም፣ በከመ፣ መዋዕለ፣ ሰማይ፣ ደሰ፣ ምድር፣፣ መአይመብለቱ ሳዕሌክ፣ መባዕለ፣ ዘርአክ፣ መናፍስተ፣ መስቴማ፣ ከመ፣ ድርጓቁክ፣ አምድጓሪ፣ አግዚአብሔር፣ ነፃ ዘውአት፣ አምላክክ፣ አምድአነኔ፣ ወአስከ፣ ለዓለም። ወይኩ ከነ አግዚአብሔር፣ አምላክ፣ አመነት የለበ፣ መለትነተ ሂ፣ መልደ፣ በከላይ፣ መሰሕዝብ፣ ከተ፣ መዋዕለ፣ ሎር፣ መልደተ፣ በበሳም። መወፀሉ፣ ነ ከልአሆሙ፣ ኅቡረ፣ "አምነበ፣ አብርሃም።" መስፍቀረተ፣ ርብቃ፣ ሲደዕቀብ፣ በዘለ፣ ልባ፣ መበከለ፣ ነፍላ፣ ብዘተን፣ ፌድፋይ፣ አምነ፣ ነሳው፣ ወይስ ነቅ፣ ደፈቅሮ፣ ለነሳው፣ ፌድፋይ፣ አምነ፣ ደዕቀብ።

ወበ"አርብዓ፡ ወክልኢ፡" ኢዮቤልዉ። በዓመት፣ ቀዳሚ፡ ዘሱባኒ፡ ሳብዕ፡ ጸውዐ፡ ሕብርሃም፣ ዶስማዔልሃ፡ ወዐሡርተ፣ ወክልኤተ፡ ደቂቀ፡ ወዶስሓቅሃ፡ ወ•ደቂቀ፡ ክልኤሆሙ። ወስድስተ፣ ² ደቂቀ፡ ኬጡራ፡ ወው*ስ* ይመ። ወአዘዛሙ፡ ከመ፡' ይዕቀበ፡ ፍኖቲ፡⁴ እንዚሕብሔር፡ ከመ፡ ዶ7በሩ፡ ጽድቀ፡ *ወደፊቅር፡ አሕዱ፡ አሕዱ፡ ቢያ፡" ወከመ፡ ይኩዝ[።] ከማሁ፡ በውስተ፡ ዙሱ፡ ሰብእ፡" ከመ፣ ዶሎሩ፡" አሐዱ፣ አሐዱ፣ ላዕሌሆሙ፣ ለገቢረ፡ ፍትሕ፡ ወጽድቅ፡ በደበ፡ ምድር። 3 hመ: ዶክሰቡ፣ ውስዶሙ፣ በኪዳገ፣ እንተ፣ ተካየደ፡ *ምስሌሆሙ፣ ወከሙ፣¹⁰ ኢይትዐደዉ፣ ዘመወት፣ ለከሙ፣ ዙሳ፣ ብእሲት፣ *ወእመኔ፣ ወሰት፣ ሕውዕይዋ፣™ በእሳት፣ ወኢይዘምዋ፣¤ *ድኅረ*፡ *እዕዶንቲሆዝ፡ ወልቦ**ገሂ፡™ ወከመ**፡' **ኢ**።ዶንሥሉ፡ **ሉሙ፡ ብእሲተ፡ *እ**ምነ፡ አዋል ደ፡**∾** s ከናአዝ። አሰሙ፣ ይህረው፣። ዘርአ፣ ከናአዝ። አምድር። ወነገርው፣ ከዚያው። ለረዓይት፣ *ወዘተኔሆሙ፣ ለሰዶም፣ ዘከመ፣" ተኩሁ፣ በእንተ፣ አከዮሙ፣ ወ'በእንተ፣ ዝሙት፣ ወርዘነስ፣ ወሙስና፣ 6 በበደናቲሆሙ፣ *በዝሙት፣ ምት። ወአንትሙቴ፤ ተዐቀቡ፣ ኢምዙሱ፣ ዝሙት፣ ወርዘስ፣ ወእምነተሱ: ንማኔ: ጎጤትቲ: ከሙ: ኢተሀቡ:" ስሙ፤: ለመርገም: ወዘሉ:" ሕይወተከሙ፣ በ*ተፋጽዮ፣" ወዘተ፣ ውሉደክሙ፣ በሙስና፣ በ*ሰዶፍ፣ ወትከውኑ፣ ርጉማ፣ ከሙ፣ ሰዶም፣***** 7 ወዘሴ:** ተረፍክሙ፣ ከመ፣ ውሴደ፡ 7ምራ። እኔ: አስምዕ: ለከሙ: ውሴደና:* አፍቅርቃ፡ ስአምሳክ: ሰማይ: ወተጸመዱ፣ *ዙሎ: ተእዛዘ:" ወኢተሎሩ: ድኅረ፣ ጣዖተሙ፣ ወድኅረ፣ 8 ርዙሶሙ። ወልማልክተ፣ ስብኮ፡ ኢትፖበሩ፡ ለክሙ፡ ወንልፈዋተ፡ አስሙ፡ ከንተ፡ ውእተ፡ ወሕ"ምንተ፤: መንፈብ: አልቦሙ: አስሙ: ንብረ: አደው: አሙንተ: ወዘተሙ: አለ: ይትዌክሱ:" 9 ቦሙ; ወሊበምንትኒ፣¹¹ ተወክ**ሱ**፡ ኢታምልክዎሙ: ወኢትስ?ዱ፡ ሎሙ:፡ አሳ፡¹ አምልኩ፡ አምሳክ፡ ልዑሲ፡ ወስ7ዱ፡ ሎቹ፡ ወትረ፡ ወተሰፈዉ: 7ጸ፡ ዚሕሁ: በዙሲ፡ 2ዜ፡¹ ወንበሩ፡ *ርትዐ፡ ወጽድቀ፡* በቅድሚሁ: ከመ፣ *ያርትዕ: ርእስከሙ፣" ወየሀብከሙ፣ ምሕረት፣ ወደውርድ፣ ለከሙ፣ ዝናው፣ 17ሀ: ወሰርከ: ወደባርክ: ዙስ: ተ7ባረከሙ: » Hተ7በርከሙ: ነ በዲበ: ም.ድር: ወደባርክ: አክለክ:

¹ A adds እን!Lሕብሎር፣ ¹ A adds ከደሆ፣ ¹ ይርሎቁክ፣ A. ' A omits, ¹ ሕባ፣ A ; ወሕባ፣ B C. ⁴ በዠር፣ B. ¹ ምስሲሆ፣ A. ¹ ልብ፣ B. ¹ መንፈስ፣

... quemadmodum judicati sunt propter malitiam ipsorum, propter XX. 5 quod conmiscebant 1 se cum fornicariis et inmunditiam exercebant et (omnem) abominationem faciebant [et praecepta neglegebant]. Et (ideo) 6 (custodite vos ab omni fornicatione et immunditia et ab omni pollutione peccati), ne forte et vos detis nomen vestrum² in maledictionem et omnem vitam vestram in sibilationem et omnes filios vestros in exterminium *et in gladium3, et eritis maledicti sicut Sodoma, et omnia derelicta vestra sicut filii Gomorrae 4. (Et ideo) ego testor super vos 7 filii, diligite Deum caeli et adherete omnibus mandatis ejus et nolite ire post [omnes] abominationes ipsorum et post [omnes] immunditias (ipsorum). Et deos conflatiles non facietis vobis et sculptilia, quia vana 8 sunt et omnis⁵ spiritus non erit in eis, quoniam opera manuum sunt, et omnes, qui confidunt in ea in nihilo confidunt. (Et ideo) nolite servire illis et nolite adorare ea 6. Servite autem Deo excelso et adorate eum 9 adorando et sustinendo vultum ejus in omni tempore et facite veritatem et justitiam in conspectu ejus, ut dirigat vos et det vobis misericordiam et deponat vobis pluvias⁸ matutinas et serotinas et benedicat omnia opera

¹ MS. conmisscebant. ² Eth.=nostrum. ³ Eth.=gladi. ⁴ MS. gomorre. ⁵ MS. omnes. ⁵ MS. eam. ⁷ Here=expectando, sperando. ⁶ MS. plubias.

¹¹ ክልኢተ፣ B. ። ኢዮቤሴው፡ A. CONTINE B. 18 A trans. ¹⁴ ተአዛዞ: ለ A. " ያፊቅሩ፣ ቢጾሙ፣ ዙሲ፣ አሕዱ፣ አሕዱ፣ ለ. 16 Eh& A. " Em. 18 B C add &O: from Onh: A B C D. " ምስሌሁ: ከሙ: A. " Park 11 GCT: A. ። አለ፣ አዘዝ: A. ። ኢንኅድን: A. ²⁴ ማእከሴክ A. **@0∂⊅**ø₽; B. ሻ ወ**ኢ**ትዘ*ም*ዋ: A. **»** ርዝስ: ወዝሙት: Β. ™ ወወሲደት: አውዓይዎ: Α. ∞ አ*ም*አዋል.**ደ**; A. » አዕደንቲሆሙ። ወልቦሙሂ: A. 29 B omits. 31 ከፍ**ሕ**ን: A. # ይሤር: A. ። ወዝቴ: ሰዶም: ከሙ: B. 4 መዝመት: A. **» ታንበ**። A ; ትሀበ። B. 27 Emended with 24 OH1: A. MSS. give next word and on A chor; in nom. Lat, sibilationem from לאלה...ולשרקה A; לאלה...ולשרקה B; cf. Jer. xxix. 18 לאלה...ולשרקה Vulg. in maledictionem ... et in sibilum. 28 Lat, implies on. * A adds @74°64 o white A B. ⁴¹ አው.ዮ.ድየ: A. ማ ለዠሱ። ትእዛዝ፣ A. 4 7AC: A. " h31: A. 4 O A. **" ተ**ወካ**ሱ**: A. ማ ወበምንተኒ፣ ዘለሙ፣ A : ወኢበምንተኒ፣ ዘለሙ፣ B. " ጽድቀ፡ ወርትዐ፡ B. I have omitted Hirar: with Lat. 4 Emended with Lat. dirigat vos from LCTO1 100 hora of MSS.; see xxi. 2, where dirigerem and ACTO: ሰዊረ፣ are parallel; Heb. was probably ገርሶ; see xxvi. 5 (note). MA Cadd offe: ⁸¹ B omits through homeoteleuton.

መማየከ፡ ወደባርክ፡ ዘርል፡ ከርሥከ፡ ወዘርል፡ ምድርክ፡ ወመራዕየ፡ አልህምቲክ፡ ወመራዕየ፡ 10 አባንዒክ። ወ' ትክውኔ፣ ሰበረከት፣ በ'ደበ፣ ምድር፣ ወይፈትዉክሙ፣ ከስም፣ አሕዛበ፣ ምድር፣ ፤፤ ወ'ደባርኩ፣' ውስደከሙ፣' በስምየ: ከሙ ይከት፡ በሩካክ በ'ከሙ እነ። ወወሀቦ: ለይስማዒል፤ ወሰው ሱዱ፣ ወሰው ሱዴ፣ ኬጡራ፣ ሀብተ፣ ወሬነዎው፣ እምደስ ትቅ፣ ወልዱ፣ *ወክሎ፣ ወሀቦ፣ 12 (LC) ተቅ፣ ወልዱ። ' ወሖረ፡ ይስማያል፡ ወውሱዱ፡ ወውሱዴ፡ ኬጡራ፡ ወውሱዶሙ፣ ተቡረ፡ ወንደሩ፣ እምፋርምን፣ አስከ፣ ምብዋክ፣ ባቢዮን፣ ውስተ፣ ዙሲ፣ ምድር፣ አንተ፣ 7ጸ፣ ጽባሕ፣ አንጻረ፣ 13 7ዳም። ወተደመሩ፣ እስ። ምስለ፣ እስ። ወ*ተጸምዴ፣ ስምሙ፣ የረበ። ወእስማየሳዊደን። መበሳድስ; ዓመት፣ ዘሳብዕ፣ ሱባዔ፣ ዘዝንቸ፣ ኢዮቤልዉ; ጸውዐ፣ አብርሃም፣ ይስሐቅሃ፣ ወል*ይ*፡ የ ወእዘዛ። እንዘ: ይብል: ለ!: ረሳዕኩ: ወኢ*ደአምር*: ዕለተ: ምትየ: ወ"ጸ7ብኩ: መዋዕልየ:: " 2 ወናሁ: እነ: ወልደ፡ ምእት: ወሰብን: ወኃምስት: " ዓመት: ወበዙሱ: መዋዕለ: ሕይወትየ: ሀለኩ፡ እንዘ: እዜክሮ፡ ለ*እንዚአብሔር፡" ወእንዘ፡ አንሥሥ፡ በዙሱ፡ ልብና፡ ከመ፡ እንበር፡ ፌቃዳቲሁ፡ 3 ወከሙ: "ትርተዕ: ሐዊረ፣" በዙሱ: ፍናዊሁ። ጣዖተ፡ ጸልአት: !ፍስየ፣" ከሙ: እትዐቀብ:" ለ7ቢረ፣" 4 ፈቃዱ፣ በዘፈጠረ**፤**፣ እስመ፣ አምባክ፣ ሕደው፣ ውእቸ፣ ወቅዱስ፣ ውእቸ፣ ወምእመ**ገ፣ ወ**ዲድቅ፣ ውእተ፣ እምዙሱ፣ ወለልቦ፣ በշቤሁ፣ ነሚሉ፣ 7ጽ፣ ወነሚሉ፣ ሕልደን፣ እስመ፣ አምሳክ፣ ዓድቅ፣ ውእቸ፣ ወንባሬ፣ ዘቴ፣ ውእቸ፣ አምዙሎሙ፣ እለ፣ ይተዐደዉ፣ ተእዛዛ፣ ወለእሲ፣ ይሜንፉ ፤ ኪዳኖ። ' ወ"አንተኒ፣ ወልድየ፣" ዕቀብ፣ ተእዛዘ፣ ወሥርዐተ፣ ወዙነኔሁ፣ ወኢተሎር፣ ድኅሬሆሙ፣

6 ሰርኩሳት፣ 'ወድኅራሆም፣ ሰንልፍ፣" ወድኅራሆም፣ ሰስብኮ። ወኢ'ተብልዕ፣" ወኢምትተኔ። 7 ዶሙ፣ 'ዘአርፕ፣ ወዘአትስሳ፣["] ወዘ"ዙሱ፣ ፆፍ፣ ዘዴሰርር፣ ውስተ፣ ሰማዶ። ወሰአም፣ ጘሬድክ፣ ሕርዴ፣" ሰጽችላሐ፣ ሰላም፣ ዘደሰጠው፣" ሕርድፆ፣ ወደሞም፣ ተክዐዉ፣ ውስተ፣ ምሥተዕ፣

¹ than onchi Ga A; Lat, fructum. * Emended with Lat. eritis from · Lachh: A. • መብሩድክሙ፣ ABCD. ³ A omits. through homeoteleuton; Lat. defective. After with (with A) we should expect 1 Emended with Lat. adhaesit from 1200: ንዋዮ፣ cf. Gen. xxv. g. A B C D. Add with Lat. usque in diem hanc Afth: Ht; Off: ¹⁰ ወልዱ፣ ለ. 18 Emended with Lat. et and Gen. xxv. 8 from Alors A B C D. The suffix is peculiar to this book and Eth. Vers. TOTALL's and Syr., but Sam., I.XX, Syr., Vulg., Arab. support appoar against Mass. and Onk. xxv. 8, which omit it. Hence for אָקְרָע Gen. xxv. 8. we should read יְּמָים, as in Gen. xxxv. 20. Jerome (Quaest. Hebr. p. 30) observes that Greek MSS, support plenus dierum against plenus of Mass. See below, xxii. 7, xxiii. 8. [።] ወኃምስ: A. ¹⁶ እሱር፣ A. Text = ካያን ማካኒ; cf. Prov. " አን፣ Lትብሎር፣ A. and so frequently. 17 Add from Lat. et servientes eis eram spernens, et dedi cor meum et spiritum, probably lost through homeoteleuton. " እትዓቃብ፣ A B. " A adds AH ም ሲዘተሮ፣ A. " እንታኔ፣ አወልድየ፣ A. 25 Lat. omits. " ትብላዕ: B D.

vestra, quaecunque operatis¹ super terram, et benedicat panem tuum et aquam tuam et benedicat³ fructum uteri tui et fructum terrae tuae et³ armenta bovum tuorum et greges⁴ ovium tuarum. Et eritis in benedic-10 tione super terra, et desiderabunt vos omnes gentes terrae et benedicent in nomine meo filios vestros, ut sint in benedictionem, quemadmodum (et) ego. Et dedit Ismael (et) filiis ejus et filiis Cetturae munera et 11 emisit eos ab Isac filio suo (et dedit omnia Isac filio suo. Et abiit 12 Ismael)⁵ et filii ejus et filii Cetturae et filii sui et inhabitaverunt a Faramon usque ad introitum Babyloniae in omni terra orientali super faciem deserti. Et conmixti sunt isti illis, et adhesit nomen ipsorum Arabiis, 13 et Ismaelitae⁵ (usque in diem hanc).

Et in anno sexto *septimanae septimae⁷ jubelei hujus *vocavit XXI. Abraham⁸ Isac filium suum et demandavit illi dicens: 'Ego senui et nescio diem mortis meae et repletus sum diebus meis. Et ecce ego filius quinque > et septuaginta et centum annorum sum, in (omnibus) diebus vitae meae Deum 10 in memoria habens (semper) et exquirens [eum] in omni virtute mea ut facerem (omnem) volumtatem ejus et ut dirigerem 11 (gressus) in omnibus vils ejus. (Et ideo) simulacra odivit anima mea, (et servientes eis 3 eram spernens, et dedi cor meum et spiritum) ut custodiam et saciam volumtatem ejus qui me creavit. Quia Deus vivens est et sanctus et fidelis 4 et justus ex omnibus; et 18 non est apud eum accipere personam, ut accipiat munera, quoniam Deus justus est et judicium ex(ercens in) omnibus qui transgrediuntur sermones ejus et qui contemnunt testimonium ejus. Et 5 tu filiº custodi praecepta ejus et mandata ejus et judicia ejus, et noli abire post abominationes (et post sculptiles) et post fusiles. Et nolite 6 manducare omnem sanguinem *omnis carnis sive de his quae in terris sunt, sive quae volant 18 in aere. Et si occidas ostiam fructuum pacis 7 (acceptabilem), *occidetis eam14, sanguinem autem ejus effundetis super

¹ MS, operati. ⁸ MS. benedicet. * MS. ut. 4 MS. egreges. ⁵ Lacuna filled up from Eth. MS. Ismaclite. ⁷ MS. septimanarum septimi. • MS. vocabit habraham. MS, fili. ³⁰ MS, adds nostrum. 11 See note 16 on ¹⁸ MS. trans. this 'et' before ex. Eth. text. 13 Eth.=bestiae et pecudis et omnis avis quae volat; see note 25 on ver. 6 of Eth. text. ¹⁴ MS. occiditis eum.

^{**} A omits.
** A trans.; Lat. omnis carnis sive de his quae in terris sunt; Lev. vii. 26 supports text rather than Lat.; B omits H before \$700:
** \omega B.
** \hat{A} C. \mathcal{E}: A B C D.

ወዙሎ፣ 'ስብሐ፣ ጽንሓሕ' 'ታወርን፣ ውስቲ፣ ምሥዋዕ፣ ምስሲ፣ ስንዳሌ፣ ልውስ፣ በቅብዕ፣ ምስሲ፣ ሞጻሕቱ፣ ታወርን፣ ዙሎ፣ ኃቡረ፣ ዳቢ፣ ምሥዋዕ፣ ጽንሓሕ፣ *መዕዛ፣ ውናይ፣ ቅድመ፣ 8 እንዚአብሔር። ወ°ስብሔ *መሥዋዕት፣ መድማኒት፣" ታታብር፣ ደበ፣ እሳት፣ ዘደበ፣ መሥዋዕት፣ ወ[™]ስብሎ፣" ዘደበ፣ ክርሥ፣ ወ*ከሎ፣ ስብሎ፣" ዘደበ፣ **ጓዋየ፣ ውስጥ፣ ወክ**ልኡ፣ ክልድተ፣" ወክሎ፣ 9 ስብሐ፣ ዘደቤሆም፣ ወዘደበ፣ መናቅዕ፣ ወ'ከብደ፣ ምስለ፣ ሕልደት፣ ትብልል።" ወታዐርን፣ 10 ወምስሲነ ምጻሕቹ፣ ለመፃዛ፣ ሠናይ፣ ኅብስቲ፣ ጽንሓሕ፣ ለእግዚአብሔር። ወሥጋሁ፣ ብላዕ፣ በይአቲ፣ ዕለት፣ ወበሳይታ፣ ወኢይዕረብ፣፣ ሳዕሌሁ፣ ፀሓይ፣ ዘሕመ፣ ሳይታ፣ አስከ፣ ሶበ፣ ይት በሳዕ: *ወኢይትርፍ፣ ለዕለት፣' ማልስት፣ አስመ፣ ኢይሠጢም፣ አስመ፣ ኢኮነ፣ ኅሩየ፣ ወኢ ይትበ ባዕ፣" እንከ፣ ወ'ተተለሙ፣ እስ፣ ይበልዕዎ፣ *ንጤትተ፣ ተሙ፣" ይነሥት። እስሙ፣ ከሙዝ፣ *ሪኩብኩ፣ ጽሑፈ፣¹¹ ውስተ፣ መጽሐፈ፣²¹ አበዊና፣ ቀደምት፣ ው'ውስተ፣ ነ7ረ፣ **አ**ናክ፣ ወውስተ፣ ነ7ረ፣ ና*ጎ*። ። ወ'ውስተ፣ ዙሲ፣ መሥዋዕቲክ። ተደይ፣ \$ወ;" ወኢ*ይጸራዕ;" *\$ወ; ኪዳን;" ውስተ፣ ዙሲ፣ 12 መሥዋዕቲከ:" ቅድሙ፣ እንዚአብሔር። ወ*ተዓቀብ:* በዕፀው፡ መሥዋዕት፣ ከሙ፣ ኢታብእ፣ ዕፀው፣ *ምሥዋዕ፣ ዳቢ፣" ዝንቸ፣" ከመ፣ ቂጳርሶን፣" ወ*ዴፍራን፣" ወ*ሰጋድ፣" ወ*ስጥሮቤሎን፣^μ 13 [ዘስሙ፣"] አርባትነ" ወቤስም። ወእምእሱ: 00ው፡ አገብር፡ መትሕተ፡ ጽንሓሕ፡ ዴበ፡ ዘሕልቦ፣ ምንቲኒ፣ ነውረ፣ ፍጹመ፣ ወንደስቲ፣ ቲክሲ፣ ወኢታንብር፣ ዕፀ፣ ብሲና፣ አስመ፣ ወፅለ፣" 14 መዐዛሁ፤ አስመ፣ አልቦ:' አንክ:¹ መዐዛ:" ሳዕሌሁ፣ ከመ፣ ቀዳማዊ። ዘአንበለ፣ አሱ፣ ዕፀው፣⁴ · አልቦ፣ ዘታነብር፣ ባዕደ፣ አስመ፣ መዐዛሁ፣ ፍሎፕ፣ ወየዐርን፣ \$ና፣ መዐዛሁ፣ ውስተ፣ ሰማይ። ንጹሐ፣ በሥጋክ፣ ወተሐፀብ፣⁶ በማይ፣ ዘእገበሲ፣ ትሑር፣ ለአዕርን፣ ውስተ፣ ምሥዋዕ፣ ወ**ኅፅብ**፣ እዴክ፣ ወ*እ**ን**ረክ፣" ዘእንበሲ፣ ትቅረብ፣ ውስተ፣ *ምሥ*ዋዕ፣" ወ'ሶበ፣ ፊደ*ም*ክ፣ አዕርን፣ ንባእ፣ 17 ወተሐፀብ: እደዊከ: ወእ7ሪከ: | ወኢደስተርኢ: በዴቤክሙ: ዙሱ: " ደም: በ"ውስተ: አልባሲክሙ! is ተዐቀብ: ወልድየ: በደም፣ ተዐቀብ: ጥቀ፡ *ድፍኖ፡ ውስተ፡ ምድር።" ወኢ*ተብልዖ:" እንከ፡ 19 *ደመ፡ አስመ፡ ዘፍስ፡ ይእቲ፡ ወኢትብሳዕ፡ ምንተኔ፡ ደመ። ወኢትንሣኢ፡ ሕልያ፡ *ዲበ፡ ዘደትከዐው: ድንጥአ:፡፡፡ ለምድር: ወምድር:፡1 ኢትክል: ነጹሐ: እምደመ: ሱበλ: ዘእንበበ፤ ₂₀ *በደመ፡ ዘከዐዎ።" ወ'ኢት'}ማል፡ ሕልደነ፡ ወአምኃ፡ በደመ፡ ሱበል፡ ደመ፡◎ በደም፣ *ከመ፡

¹ B omits. ³ ሥብሎ: A; ስብሎ: ጽንሳሎ: C D; B omits. ³ ሥዳሴ: A. MSS. add መመሥዋዕተ: which I have omitted with Lat. ⁴ መጽዋዕፑ: A. ⁴ A omits. ⁴ መጽዋዕፑ: A. ⁴ A omits. ⁴ መጽዋዕፑ: A. ⁴ A omits. ⁴ ምሥባዕ: A B C D. ⁴ ጽንሰሎ: B. ቍ ምቦዕ!: ሥናዩ A. ჼ Em. with Lat. from በሰሙ: ¹¹ ምሥባዕ: ለመደ-ኃኒት: A. ¹² Em. with Lat. from በብሙ.

altarium, et omnem adipem¹ olocausti super altarium cum similagine confecta¹ in oleo cum vino ipsius offeres omnia ea³ super altarium fructuum; odor suavitatis est in conspectu Dei. Et adipem⁴ sacrificii 8 salutaris offeres super ignem super altare et adipem quae est super ventrem, et omnem adipem quae est super interanca, et duos renes et omnem adipem quae est super illos et quae est super femus, et jecur [quod est super pulmonem] cum renibus separa. Et sic offers universa 9 in odorem suavitatis, acceptabile in conspectu Domini, cum sacrificiis ipsorum et cum vino ejus in odorem suavitatis panem fructuum Domino. Et carnem (ejus) manducabitis in illa die et in crastina⁶, et non occidet...' 20

¹ Emended with Eth. from sanguinem. ² MS. et confectum. ³ Eth.=unâ. ⁴ MS, ad ipsum. ⁵ MS. crastino.

¹⁴ **ዘል**ያት: A. "Em. with Lat. jecur ... separa and Lev. iii. וסירנה from ከብድ: ምስለ: ዙልደት: (ዙሲደት: B) ጥብሎለ: A B. 16 Lat. sic. **" ደቅረብ**: B. ¹⁹ Em. from **ይ**ትበሀል: A B; ተብላዕ: C D. B trans. 31 A trans. " መጽሐፍቲ: A. *** ምሥ**ዋንቲክ: A : ምሥንቲክ: B. * & A B. Cf. Lev. ii. 13; **8 ጸራዕ:** A; Lev. ii. 13 ከማርብ. Ezek. xliii. 24. ™ Em. with Lev. ii. וּגַ מְלֵחָ from **ክዳነ፡ ሄው፡** A B C D. ማም**ምየ**ኒክ፡ A : **ምሥዋ**ንቲክ፡ B. **» ተናትብ**: ለ : *** ደበ: መሥዋዕት:** A; B D trans. ተ0ቀብ: C D. " HIT: A B D. We should probably omit A. before JAN and then follow A B D in the following words: 'Be careful to offer on the altar the following woods." ። ቁጵርሶን፣ B. ²³ ዳፋራን: Λ. ^M Λση. Π.ΑΤ; Α; Λσης Π.ΑΤΤ; Β = στρόβιλος. * 12.61 A= 726. *** ጲ**ጤን: A B. $=\beta_{\rho}\dot{a}\theta_{\nu}$, π ካ ታናቅ: C D. Possibly a corrupt transliteration of ንርሃ= φοῖνξ * 9°C(11: A = μυρσίνη. or a corruption of &LP: = doing. 20 £63: B = Sidm. * ΦΑC: B. A corrupt transliteration of κίτριον, or possibly of κερατέα. " Seems corrupt for ACht: a transliteration of directors. With this list of fourteen trees, cf. Geoponica xi. ι δένδρα αιθαλή έστι . . . ιδ' φοῦνιξ, κίτριον, στράβιλος, δάφνη, έλαία, κυπάρισσος, κερατέα, πίτυς, πρίνος, πύξος, μυρσίνη, κέδρος, Ιτέα καλ άρκευθος. I have found ten to be common to the two lists. Enoch, chap, iii, speaks of fourteen evergreen trees. **"** ርአዮም፣ A B. " Emended from Φ83.0: B. Φ839: C. መጽ ገጹ !: D; A omits. " ወፅአ: መዐዛሁ: ወአልቦ: A. 47 08: A. **" ኢይ**ወፅአ፡ A. **" ዕ**ቀብ: B. **"** ትርታ**ዕ**: A. **6 40-Ո**: В. ⁴¹ ሕ7ሪክ: A. ። መሥዋዕት: B. " መሕ C D; B omits. 55 Hrdr: A. **"** ወድፍኖ: ውስተ: A : ድፍኖ: ምድረ: B : **⁶ ትብል**ው: A B. ¹⁷ እንከ: D. M A adds 90711: text follows C. Emended after Dillmann from @Low: **"** ድኃጥሕ A. **"** ቢደም: ዘከዐው: Α. hop: A.

ተພጠውነ ቅድመ አንዚሕብሔር። አምላክ ልዑል፤ ወይከውክ ዑታቤሆ። ሰውናይ፣ ወከመ፣

1 ትንቀብ፡ አምዙስ፣ አኩይ፣ ወከመ፡ ደድጎዝ። አምዙስ፣ የትነ። አራኔ፤ አክ፡ ወልድና፣ ዙስ፣

7ብሬ፣ አቭሲ አመስደው፣ ከመ፡ ንጤት፣ ወእከደ፡ ወከተ፡ የብሮመ፡ ርዜቪ፡ ወምናኔ፡ ወንማኔ፡

2 ወአልቤ፣ ጽድቅ፣ ምስሌሆሙ። "ተዕቀብ፡ ኢ'ትሎር፣ ውስተ፡ ፍናተሙ፣ ወሰ፡ከዶደ፡ አስሮሙ፡
 ወ'አትስሐት፣ ስሕተተ፡ ሰምት፣ ቅድመ፣ አምላክ፡ ልዑል፡ ወናንብአ፣ 7ጾ፡ አምኔክ፡ ወደንብአክ፡
 ውስተ፡ አደ፡ አበሳክ፡ ወደሤርወከ፡' አምነ፡ ምድር፣ ወ'ዘርአከኔ፡ አምታላተ፡ ሰማደ፡ ወደት

23 ሐጉል፡ ስምከ፡ ወዘርአከ፡ አምዙስ፡ ምድር። ተገንሥ፡ አምዙስ፡ ምንባሪሆው፡ ወአምዙስ፡
 ርዙሰሙ፣ ወተንቀብ፡ ዑቃሴ፡ ዘአምላክ፡ ልዑል፡ ወንበር፡ ፌቃኖቲሁ፡ ወታርትዕ፡ በዙስ፡

24 ወደባርከከ፡ በዙስ፡ ምንባሪክ፡ ወደነሥአ፡ አምኔክ፡ ተከሰ፡ ጽድቅ፡ በዙስ፡ ምድር፡ *በዙስ፡
 ትውልደ፡ ምድር። ወልደተ፡ በሰላም፣ ደጽነዕከ፡ *አምላከ፡ ልዑል፡ አምላከና፡ ወለምላክ፡
 ሰንበረ፡ ፌቃኖቲሁ፡ ወቅደብርከ፡ ዙስ፡ *ዘርአከ፡ ወቅተሬሬ፡ ዘርአከ፡ ስተውልድ፡ ዘለዓለም፡

26 በዙስ፡ በረከት፡¹⁴ ጻድቅ፡¹⁶ ከመ፣ ትኩን፡ በረከተ፡ በዙስ፡ ምድር። ወወፅአ፡ አምንቤሁ፡
 አንዘ፡ ይትፈማሕ።

መከ፣ በሱባኔ፣ ቀዳሚ፣ በዘ፣ አርብዓ፣ *ወእርባ*ዕቹ፣ ኢዮቤልዉ፣" በካልእ፣ ነመት፣" ውእቹ፣ ዓመትነ^ት በሀምት፣ አብርሃም፣ መጽኡ፣ ይስሐቅ፣ ወይስማ<mark>ያል፣ እም</mark>ዐዘቅት፣ መሐሳ፣ ከመ፣ ደንበሩ: በዓለ: ሱባዒያት:" ዛተ:" በዓለ:" ዘቀዳሚ: ማእረር: **ጎ**በ: አብርሃም: አውሆሙ፣ *፡ ወተፈሥ*ሐ፡ *አብርሃም፡* አስመ፡ ክልኤሆሙ፡ ደቂቁ፡ መጽኡ። አስመ፡ ብዙኅ፡ ጥፊፑ፡ ለይስሗቅ፡ 3 በቤርሳቤ፡ ወየሐውር፡ ይስሓቅ፡ ወ*ይዋሒ፡ ጥፊት፡²² ወይ7ብእ፡ **ነ**በ፡ አ<u></u>ቤሁ፡፡ ወ²²በዝ፡ መዋዕል፡ መጽአ: ይስማ**ነ**ል፡ ይርአይ፡ አባሁ፡ ወመጽኡ፡ ክል**ኤሆሙ**፡≌ ኅቡረ፡ ወጠብሐ፡ ይስሓቅ፡ · እም*ቀዳሚ፣" ፍሬ፣ ምድር፣ ከመ፣ ይብባዕ፣ ወይባርክ፣ ፈጣሬ፣ ዙሱ፣ እገበሰ፣ ይመት። 6 *ይብባዕሂ: ወይስተይሂ። ካ ወበልዐ: ወስተና: ወ፣ባረኮ: ለአምላክ: ልዑል: ዘፈጠረ: ሰማና: ወምድረ: ዝ'ነብረ: ዙሎ: ስብሐ: *ምድር*: ወወሀየም: ለውሱደ: ሰብአ: ይብል0፣ ወይስተዩ: 7 ወ*ዶባርኩ:" ፈጣሬሆሙ። ወደእነьኒ: እትጋነይ: ለክ:" አምባከየ፡ አኔ:' እስሙ: አርአይክኒ:" ዛተ፡ ዕለተ፣ ናሁ: ሕ፡ ወልደ፡ *Iወሮወ፮። ከረምት፡ ልሂቅ፡[»] ወ*ፍጹመ፡[።] መዋዕል፡[»] ወዙሱዝ፡ 8 መዋዕልና፣ ኮናኒ፣ ስባሙ። ሰይፌ፣ ጸባኢ፣ ኢሞአኒ፣ በ™ዙሱ፣ ዘወሀብከኒ፣ ወለውሱድና፣ ዙሱ፣ o መዋዕለ፣ ሕይወትፕ፣ እስከ፣ ዘቲ፣ ዕለት። ትኩት፣ አምሳክና፣ ማህልክ፣ ወሰባምክ፣ ሳዕለ፣ ንብርክ፣ የ መሳዕሲ ዘርአ፣ ውሱዱ። ከመ፣ ይኩንክ፣ ሕዝቤ፣ ኅሩዩ፣ ወርስቲ፣ እምዙሱ፣ አሕዛቤ። ምድር፣

¹ Emended from ወይሠጠው፣ B. አይሠጠው፣ A; ወይበጠወከው፣ C; ይሠጠው፣ D.

(Nam) erant multae divitiae Isac in Bersabee, et erat Isac abiens et con-XXII. 2 siderans adhuc quae possidebat, et reversus est ad patrem suum. (Et) in 3 tempore hoc advenit Ismael, videre patrem suum, et convenerunt utrique simul, et immolavit Isac hostiam fructuum et optulit super altarium patris sui, quod secit in Cebron. Et secit sacrificium salutare et secit convivium 4 laetitiae in conspectu Ismael fratris sui; et fecit Rebecca collyridam novam de frumento novo, et dedit eam Jacob filio suo, ut inferret Abrahae patri suo de primos fructus terrae, ut manducaret et benediceret creatorem omnium, priusquam moreretur. Et Isac et transmisit per manus Jacob 5 optima sacrificiorum salutarium (ipsius et vinum patri suo) Abraham ut manducet et bibat. Et manducavit et bibit [Abraham] et benedixit 6 Dominum excelsum, qui creavit caelum et terram, qui fecit universa pinguedinis terrae et dedit ea filiis hominum, ut manducent et bibant et benedicant creatorem ipsorum. 'Et nunc confiteor ego, Deus meus, 7 quoniam ostendisti mihi diem hunc: (et) ecce ego sum filius quinque et septuaginta et centum annorum, senior et plenus dierum, et omnes dies mei fuerunt mihi pacis. (Et) gladius inimici1 non (do)minatus est 8 mei in omnibus² quibus dedisti mihi et³ in filios [istos] meos omnibus diebus vitae meae usque in hunc diem. (Sit)4 nunc misericordia tua et 9 pax tua super puerum istum, Domine, et super semen (filiorum) ejus, ut sint tibi in populum acceptabilem et hereditas ex omnibus populis⁵ terrae ex hoc nunc et usque in omnibus diebus generationum terrae in universa

¹ MS. inimihi. ² MS. adds diebus. ³ MS. hos. ⁴ Lacuna of three letters filled up from Eth. ⁵ Emended with Eth. from filiis.

^{4 9°}F: A. * A D omit. ' ዐቃቤሁ: C D. A omits. **' ርኩስ:** A. ⁷ መእ. A. • hp.e: B. ' ይሴር: ዘርእከ: A. 10 A omits through homeoteleuton. ¹¹ ስምከ፡ ወስምየ፡ A. 18 B omits. ¹³ ዘርሕ: B; A D omit. ¹⁴ በረከትከ: A. " ጽድቅ: A; ጸድቀ: B; ዘጽድቅ: C D. 14 በረከት: A. ¹⁷ ኢዮቤሴው: A. 18 900 F: A. " ሱባኔ: B: ሰብልተ፣ C: ሰውያተ፣ D. ™ Ht: A B. ²¹ በዓል: B. **" ይዮኒ**: ጥሪቱ: ለ. * Em. with Lat. utrique from there; which A trans. after 1842: Lat. omits. *** ም**ምዋዕ: ዘአውሁ፣ A. * መሥዋዕተ፣ C: መሥዋዕተ፣ መድንኒት፣ D. ካ ወፍሥላ: Λ. » እምስርናየ፣ A. ™ ቅ.ድመ; A. 31 Lat. adds ipsius et vinum patri **₩** ዳፍንታ፣ ለ. suo. I have added A before next word. " ደስተደ፡ ወደብሳዕ፡ B. **ቕ ሕር**ሕየŁ: A. " ምእት: ወሰብዓ: ወኃምስ: B. **» ልሂቀ**፡ B. ¤ ፍጹም: A. " Lat. puerum istum, note on xxi. 1. » ΦΛ B C. " Lat. ejus.

10 አምዶአነሁ ወእስከ፣ ዙሲ፣ መዋዕል፣ ዘተውልዶ፣ ምድር፣ ለዙሲ፣ የለማት፣፣ ወጸውዶ፣¹ ሰደዕቀብ፣ ወደቤ፣ ወልደና፣ ደዕቀብ፣ ደባርከ፣ አምባከ፣ ከተለ ወደንደልከ፣ ለንበፈ፣ ጽድቅ፣ ወፈቃዱ፣ በቅድመ፣ ዚአሁ፣ ወይኅረይ፣ ብክ፣ ውነበዘርእከ፣ ከመ፣ ተኩንም፣ ሕዝበ፣ ዘለርስቱ፣ 11 በከም፣ **ፈቃዱ፣** በዙሲ፣ መዋዕል፣ ወእንተኒ፣ ወልድና፣ ያዕቅብ፣ ቅራብ፣ ወሰዐመኒ። ወ*ቀርበ፣ ወሰዐም፣ ወይቤ፣ ቡሩክ፣ ወልድና፣ ደዕቅብ፣ ወዙዮም፣ ውሱዱ፣ በእንዚአብሔር፣ ልዑል፣ ለዙሱ፣ ዓለማት፣ የሀብክ: እ**ን**ዚአብሔር: ዘር**λ**: ጽድቅ፤ ወ'አምውሱድከ: ይቀድስ: በማእከሲ: ዙሳ:• በቅድመ፣ ሰብλ፣ ወ'እንዘ፣ ትሜብል፣' ውስተ፣ ዙሲ፣ ዘርሕ፣ ሴት፣ ሕሜሃ፣ ይጹድቃ፣ ፍናዊክ፣" 13 ወ°ፍናዊ፣" ውሱድክ፣ ስከዊክ ሕዝብ፣ ቅዱስ። የሀብከ፣ አምላክ፣ ልዑል፣ **ዘ**ሎጌ፣" በረከታቲ፣ እሲ: ባረክ፤: ወእሲ: ባረክ: ሲኖሩ፣ ወእዳምሃ፣ ደዕርፋ፣¹³ *ዴቢ፣ ድማቱ፣ ቅዳሴ፣" ዘርእክ፣ ሲዙሲ፣ 14 ትውልደ፣ ትውልድ፣ ወእስከ፣ ለዓለም። ወደንጽሕክ፣ እምዙሱ፣ *Cስዐት፣ ወርኩስ፣ ከመ፣ 15 ምድረ። ወ°የሐድስ፣" ኪዳኖ፣ ምስሌከ፣ ከመ፣ ትኩኖ፣ ሕዝበ፣ ለርስቸ፣" ለ"ዙሱ፣ ዓለማት፣ ወውአቸ፣ ይኩንክ: ለከ፡ *ወለዘርአከ: አምሳከ:²² ዘበሀልው፣ ወዘበጽድቅ፡ በዠሱ፡ መዋዕለ፡ 16 ምድር። ወአንተ*ኒ፣ ወልደና፣ ደዕቅብ፣ ተዘከር፣ ቃልና፣ ወዕቀብ፣ ትእዛዛተ፣ አብርሃም፣ አቡከ፣ ተፈለጥ: እም**አሕዛብ**: ወኢትብላዕ: ምስሌሆሙ: ወኢት**ግበር: በከ**ሙ: **ምን**ባፊሆሙ: ወኢትኩኖሙ፣ ቢጸ፡ አስሙ፡ 7ብሮሙ፡ ርኩስ፡" ወሆሴ፡ ፍናዊሆሙ፡ 7ማኔ፡* ወምናኔ፡ ወሰቅራር። 17 መሥዋዕትሙ: ለሕብድንት: ይዘብሔ: ወለአጋንንት: ይሰ7ዱ; ወበውስተ: መቃብራት: ይበልዑ: 18 ወዙሱ፣ **ፖብር**ም፣ ከገቸ፣ ወበከ። ወአልቦም፣ ልበ፣⁷ ለሐልዮ፣⁸ ወኢ*ከነ፡⁸ አዕይገቲሆም፣ ዘድሬኢ: ምንት: * 7ብሮሙ: ወእፍ: አሙንቱ: ይስታቱ: እንዘ: ይብሱ: ለዕፅ: አንተ: አምባካያ: 19 ወሰአብን: እንተ: እንዚእየ: ወሕንተ: መባልስየ:" ወኢሀሎ: ሎሙ: ልብ::" ወሕንተኔ: ወልደየ: ያዕቅብ: አምሳክ፣ *እውል፣ ይርዳእከ: ወአምሳክ:* ሰማይ፣* ይባርክ:* *ወደንጓሥክ: እም!፣

A B omit. 1 Lat. adds Abraham filium suum. * openm A C D. * ACAT: B: Lat. omits. • ቀርቦ፣ A. ¹ ዓለ*ያ*ግ A. 7 B omits. * #: B. · Lat. exerce = Tonal 10 SETh: A B. " \$500 B. 13 COCGI B. " Thus Jub. and Syr. imply אָרָלְר גּוֶר Gen. xlix. s6 instead of Mass. (Sam., LXX, Vulg.) לפרלד קויר. 16 Em. with Lat. inquinamento et injustitia from Chht: Chh: of MSS. 16 Em. with Lat. propitius sit injustitiis tuis et from ¹⁶ ደንደልከ: A; ደኃደልከ: B. ታስተስራ: አምትሴ: አበሳ: of MSS. 17 20 Ch: B C D. " *አም*ባክ: ለክ: ወሰዘርእከ: A. " የኃድስ: A B. 20 Lat. hereditatis. n A B. 23 A omits. **" ተአ**ዛዝየ: H A. 25 CHA: B. * 7003; BC; 70043; D. adds እንዚአብሔር። **፡፡ ምንተ:** A B C. 27 A-n: B. 26 hiji: A. ³¹ መበሰሕየ: ለ : መባልዕየ: C : መባልሒየ: D. 28 Restored from Lat. illis. " An: A. **ሥ ይዕ**ቀብከ; ወይርዳእከ: ሕምባከ: A.
[™] Lat. Adae.

saecula.' Et vocavit [Abraham filium suum et] Jacob et dixit: 'Nate 10 Jacob, benedicat te Deus omnium et confortabit te, facere veritatem et voluntatem suam in conspectu ejus, et eligere in te et in semine tuo, esse illi populum¹ [et] in volumtatem ejus in omnibus diebus. Et tu, nate Jacob, adproxima te ad me et osculare me.' Et adproximans Jacob 11 osculatus est eum, et dixit: 'Benedictus filius meus Jacob et omnes filii ejus Deo excelso in omnibus (saeculis). Deus det tibi semen veritatis et de filiis tuis sanctificet in medio totius terrae: servient tibi gentes, et adorabunt in conspectu seminis⁸ tui omnes populi. Efficere fortis in 12 conspectu hominum et potestatem exerce in omne semen Set4. Tunc justificabuntur viae tuae et viae filiorum tuorum, ut sint in populum sanctum. Det tibi Deus excelsus omnes benedictiones, quas benedixit 13 me et benedixit Noe et Adam, (ut) 1 requiescant in verticem sanctificationis seminis tui in omni generatione et generatione usque in saeculum. Et mundabit te ab omni inquinamento et injustitia, ut propitius sit 14 omnibus injustitiis tuis et neglegentiae tuae, et confortabit te et benedicet te, et hereditabis omnem terram. Et renovabit⁵ testamentum ejus 15 cum ipso, ut sis illi in plebem hereditatis (suae) in omnia saecula, et ipse erit tibi et semini tuo in Deum in veritate et justitia omnibus diebus terrae. Et tu, nate Jacob, memento sermonum meorum et custodi prac- 16 cepta patris tui Abraham: separare a gentibus et noli manducare cum ipsis nec facias⁶ secundum operas eorem et non sis illis in sodalem: quoniam opera ipsorum pollutio, et omnis via ipsorum immunditia et abominatio et spurcitia. Sacrificant enim (sacrificia sua)⁷ mortuis et 17 daemonia adorant et super tumulos manducant, et universa opera ipsorum vana et nullius momenti. Et non est illis cor ut recogitent, et oculi 18 corum non videntes qualia sunt opera ipsorum et quomodo ipsi errent dicentes ligno: "Tu es Deus meus," et lapidi: "Tu es Dominus meus et tu liberator (meus)," et non est (illis) cor. Et tu, nate Jacob, Deus 19 excelsus adjuvabit8 te et Deus Adae9 confortabit10 te et separabit te ab (omnibus) abominationibus ipsorum et ab om . . . '

¹ Eth. adds hereditatis ejus. Eth. from nominis. ⁴ MS. et. up from Eth. ⁸ MS. adjubabit.

Em. with Eth. from sanctificabis.
 MS. renovavis.
 MS. facies.
 Corrupt; Eth. = caeli.
 Eth. = benedicat.

so ርዙሶሙ፣ ወእምዙስ፣ ስሕተትሙ። 10ቀብ፣ ወልድና፣ ደዕቀብ፣ ከሙ፣ ኢትንማሕ፣ ብእሲተ፣ ai እም!፣ ዙሱ፣ ዘርሕ፣ ሕዋልደ፡° ከናፋሽ፣ አስመ፣ ዙሱ፣ ዘርሕ፣ ለሥራዊ፣ እምድር። አስመ፣ በአበሳ፣ ካም፣ ስሕቲ፣ ከናሯን፣ ወዙሴ፣ ዘርሕ፣ ይደመሰስ፣ አምድር፣ ወዙሴ፣ ተረፋ፣ ወዘይድሩን፣ አልቦ፣ 22 አምኔሁ:' አመ: ዕለቲ፣ ደደን። ወለዙስሙ: እለ፣ ደመልኩ፣ ጣዎቲ፣' ወለ*ጽሱኣን:' አልቦሙ:' ምንተኒ፣ ተስፋ፣ በምድረ፣ ሕደዋን፣ አስመ፣ ውስተ፣ ሲቆል፣ ይወርዱ፣ ወውስተ፣ መካነ፣ ደይን፣ የሐውሩ፣ ወ*እእቦሙ፣' ምንተኔ፣' ዝክሪ፣ በዴበ፣ ምድር፣ በከመ፣ ተንሥኡ፣ ውሱዴ፣' ሰዶም፣' 23 አምድር፣ ከማሁ፣ ይትነሥሉ፣ ዙስሙ፣ እስ፣ ደመልኩ፣ ጣዖቲ። ኢትፍራህ፣ ወልድየ፣ ደዕቀብ፣ ወኢትደን7ፅ: ወልደ፡ አብርሃም፤ አምሳክ: ልዑል: ይዕቀብክ: *እም!: ሙስና: ወአምዙሱ፡ 24 ፍኖቲ፣ ስሕተት፣ ውእቹ፣ ይባልሕክ። ዘንቲ፣ ቤቲ፣ ሐነጽኩ፣ ሲቲ፣ ከመ፣ እንብር፣ ስምየ፣ ሳዕሌሁ፣ በደበ፣ ምድር፣ ተውህበት፣ ለከ፣ ወለዘርእከ፣ ለዓለም፣ ወትስመይ፣ ቤተ፣ አብርሃም፣ ተውህበት፣ ለከ: ወለሀርእከ: ለዓለም፣ አስሙ፣ አንተ፣ ተጛንጽ፣ ቤትፕ፣ ወታቀውም፣ ስምየ፣ ቅድሙ፣ አምላክ፣ s እስከ፡ ለዓለም፣ ዘርእከ፡ ወስምከ፡ ይቀውም፣ ውስተ፡ ዙሱ፣ ተውልደ፡ ምድር። ወአታለቀ፡ a6 እንዘ: *ይኤዝዛ: ወ"ይባርኮ:: ወሰክው: ክልኡሆም: ኅቡረ፡⁷ ውስቲ፣ ዐራት: አሐቲ: ወኖም፡ ደዕቅብ: ውስተ፣ ሕፅነ፣ *አብርሃም፣ አ*ብ፣ አቡሁ፣ *ወ*ሰዐም፣ ስብዐ፣¹ ውተፈሥሐ፣ ምሕረቱ፣ ወልቡ፣ 27 ባዕሌነት። መ*ባሪካ። ዕክተር፣ ልቡ፣ ወይቤ፣ አምባክ፣ ልቡል፣ አምባክ፣ ዙሱ፣ ወፈጣሬ፣ ዙሱ፣ ዝ'አውፅአኒነ' አምክ ኡር፣ ዘከሰዳዊደን፣" ከመ፣ የሀበኒ፣ ዛተ፣ ምድረ፣ እረሳ፣" ሰዓለም፣ ወከመ፣ 28 ኣቅም፣" ዘርአ፡ ቅዱስ፡ ከሙ፡ ይትባረከ፡ ልዑል፡ ለዓለም። ወባረከ፡ ለየዕቀብ፡ ወይቤ፡" ወልድየ፡ ዘበዙሱ: ልብየ:" ወዘበምሕረትየ: [በአሰ:"] ይትፈማሕ:" ቦቸ: ወይኩን: ማሀልክ: ወምሕረትክ: ወእስከ: መዋዕል: ዘለዓለም፣ ወይኩና፣ አዕይንቲ*ከ፣²¹ ከውታት፣ ሳዕሌሁ: ወሳዕለ፣ ዘርጹ፣ ከመ፣ 30 ተዕቀቦ፣" ወከሙ፣ ተባርኮ፣ ወከሙ፣ ተቀድሶ፣ *ሕንተ፣ ለሕዝብ፣ ዘለርስትከ።' ወ*ባርኮ፣" በዙ**ሱ**፣ በረከታተከ።" እምዶአዜ፣ ወእስከ: ዠሉጌ። መዋዕል: ዘለዓለም፣ ወ*ሐድስ።፣ ኪዳነከ፣ *ወማህለከ፣ ምስሌሁ፣ ወ" 'ምስሲ፣ ዘርጹ።' በዙሱ፣ 'ፌቃድክ፣ በዙሱ፣' ትውልደ፡ ምድር።

ቻ፫ ወእገበረ፡ ክልኡሆገ፡ *አዳብዐ፡" ደዕቀብ፡ *ዳበ፡ አዕይገቲሁ፡^ነ ወባረኮ፡ ሰአምባከ፡ አማ ልክት፡ ወከደነ፡ 78፡[%] ወ*ሰፍለከ፡¹ እ7ሪሁ፡ ወኖመ፡ ገዋመ፡ ዘሰንሰም፡ ወተጋብአ፡ *ታበ፡

^{&#}x27; ወደንብእክ፣ **እም**ስሕተተም፣ ወእምርዙሶም፣ A. A adds A71: A. **' ጽ**ሴሽክ A B. • አል**ቦ**፡ B. • ወኢምንተኒ A. **ነ እምኔ**ሆሙ፣ C D. ⁷ A omits. ¹⁰ አውስና፣ A. ¹¹ **ይ**ሕዝዝ: ወእንዘ: B. • በዶሙነ A : B omits. 19 UQ1 ስዕሙተ፡ A. " nch: A; nch: B. **ነ አው** ባእክ**፤**: B C. ¹¹ ዘከልዴዊያን: B. 17 A adds 11971: ¹⁸ A B C omit. 19 **ወ**ዘበ**አ**ተሴ፣ Α. ¹⁶ አዕርን: A : እረሰ፡ B. m e B. ⁵⁰ Corrupt. ¹¹ እትፈሣሕ: C D. *** ይዕቀብዎ:** B C. * ትበርክ: A. * በረክታት: A D. ¤ ሓድስ: B. * ዘምስሌሁ: ወምሕረትነህ: A. ²⁹ አጻብዒሁ: ሲደዕቀብ: A. ²⁰ 7ጸ፣ B. ³¹ Mass. Gen. xlix. 33 ካኒኒኒ; LXX ‹ξάρας; Vulg. collegit; only Syr. and Eth. Vers. of Gen. support text.

አበርሃም፣ አበ፣ አስሆ፣ ወሰዝ፣ ዙስ፣ ሀለተ፣ ደዕቀብ፣ ይስተብ፣ ውስተ፣ አዕዛ፣ መኢደአመሪ፣ ከመ፣ ሞተ፣ አብርሃም፣ አበ፣ አስሆ፣ ወነቅሀ፣ ደዕቀብ፣ አምንየመ፣ ወናህ፣ ቁሪ፣ አብርሃም፣ ከመ፣ በረድ፣ 3 ወይሴ፣ *አባ፣ አባ፣ ልባ፣ ወአልቦ፣ ዘ፤በበ፣ ወአአመሪ፣ ከመ፣ ሞተ፣፣ ወተንሥሉ፣ አምስዕት፣ ወርጸ፣ 4 ወነንራ፣ ለርብቃ፣ አመ፣ ወሎረት፣ ርብቃ፣ ተበ፣ ይስላቅ፣ ሴሊተ፣ ወነንረት፣ ወሎሩ፣ ሳቡረ፣ ወደዕቀብ፣ኒ፣ ምስሌሆሙ፣ ወማተተተነ ውስተ፣ አዲሆ፣ ወለቁርመ፣ ረከብዎ፣ ለአብርሃም፣ አዝዙ ይስተብ፣ በድና። ወወድቀ፣ ይስላቅ፣ ውስተ፣ 7ጸ፣ አቡሆ፣ ወበክየ፣ ወሰባና። ወቃል፣ 5,6 ተሰምዐ፣ በቤተ፣ አብርሃም፣ ወተንሥሉ፣ ይስማየል፣ ወልዱ፣ ወሎረ፣ ተበ፣ አብርሃም፣ አቡሆ፣ ወበክየ፣ ተለአብርሃም፣ አቡሆ፣ ውእት፣ ወ*ነተለ፣ ዕለ፣ አብርሃም፣ እቡሆ፣ መከየ፣ ተለአብርሃም፣ አቡሆ፣ ውእት፣ ወ*ነተለ፣ ዕተ፣ አብርሃም፣ ወ'በክየ፣ ብካየ፣ ዐቢየ። ወቀወርም፣ ውስተ፣ በንተ፣ ካዕበተ፣ ቅሩብ፣ ሳራ፣ ብአቤተ፣ ውስዱ፣ ይስላቅ፣ ወይስማየል፣ 7 ወበክዶም፣ አርብዓ፣ መዋዕለ፣ ዘተሙ፣ ስብአ፣ ወተለ፣ መደስማየል፣ ወተለ፣ ውስደም፣ ወ*ነተለሙ፣ ውስደ፣ ከሙራ፣ በመክኖመ፣ ወተፈጸመ፣ *መዋዕለ፣ ብካየ፣ አብርሃም፣ ወ* * መ የስተ፣ አድሴልመነ ስታርነ ከሙራ፣ በመክኖመ፣ ወተፈጸመ፣ *መዋዕለ፣ ብካየ፣ አብርሃም፣ ወ*ነ መተለተ፣ ይለመ፣ መዋዕለ፣ ሕይወተ፣ አሂቅ፣ ወርዳመ፣ መዋዕለ። አስመ፣ መዋዕለ፣ ቀደምት፣ 9 አማንተ፣ ለሕይወተሙ፣ *ዐሠርት፣ ወተስታት፣ ኢዮሴልውሳት፣ ወአምድተረ፣ አይተ፣ አንዙ፣ ይገትጉ፣ አም፣ *ዐሠርት፣ ወተስታት፣ ኢዮሴልውሳት፣ መአምድተረ፣ አይተ፣ አንዙ፣

M

[П. 8.]

^{...} quinto et *septuagensimo et centesimo¹ anno (et) conplevit dies XXIII. 8 vitae suae, senior et plenus dierum. Propter quod dies antiquorum erant 9 [vitae]² *usque ad² *nonodecimum jubeleum⁴,(et) post diluvium³ coeperunt (dies) minui jubeleorum horum⁴ et senescere celerius et minui dies vitae ipsorum a facie *tribulationum multarum¹ et malignari in viis suis, excepto

¹ MS. centesimo et septuagensimo; cf. xxii. 7.

⁸ Seems a gloss though found also in Eth.

⁸ MS. ipsius et.

⁴ MS. nonodecimo jubeleo.

⁵ MS. dilubium.

⁶ We should read nonodecimorum with Eth.

⁷ MS. tribulationis multorum.

י Gen. xxv. אל־שַמְּשׁי ; so LXX and Vulg.; phrase in text found first in Judges * DAO: B. ' ወይስክብ: B. ' አበ: አበ: A. B omits. • መባረቦ: A : ⁷ ሕብርሃ*ም*ሃ፡ *ሕ*ባሁ፡ B. መበከየ: መባረቦ: C. B trans. after ሕብርንም: A omits. " በዓት፣ ካዕበት፣ A ; በአት፣ ዘካዕበት፣ C D. ¹¹ ወው ሴዱ: B. 12 of the B. ³⁸ Em. with Gen. l. 4 'בְּיִלְתוֹ' from ባለት: ብካዩ: B; ባለት: ውብካይ: D; A C read ብካዩ: ¹⁶ ኢዮቤሴው; A. 16 አርባዕቱ: A. 17 9apt: B. ¹⁸ የወሮወቼ A. P Emended with Lat. from ልህቀ: A; መልህቀ: B C D. » መዋዕሊሁ: BC: መዋዕለ: D. See note on xxi, 1 above. ²¹ ፲ወ፱ ኢዮቤቤው: A.

10 ሕይወትም፣ አምገጻ፣ ሕማም፣ ብዙቱ፣ ወበአከየ፣ ፍናዊሆም፣ ዘአገበሰ፣ አብርሃም። አስም፣ ሕብርሃምስ፣ ፍጹም፣ በዙስ፣ ምንባራሁ፣' ምስስ፣ እንዚሕብሔር፣ ወ'እንዘ፣' ደውምር፣ በጽድቅነ' ትስ፣ መዋዕሰ፣ ሕይወቸ፣ ወናሁ፣ ኢፈጸ**ሙ፣ አርባዕተ፣ ኢዮቤ**ልውሳተ፣ በሕይወቸ፣ እስከ፣ ሕመ፣ 📭 ሩስሕ፣ ቅድመ፣ 'ሃጸ፣ እክዶ፣ ወጸ7በ፣ መተዕሲሁ።' - ወዙሱ፣ ትውልድ፣ ዘዶትነሣλ፣ እምዶአዜ፣ ወ**እስከ፡ ዕለተ፡ ደይገ፡ ዕባይ፡ ይረስ**ሕ፡ ፍ**ሙ**፥ ዘእገበለ፡ ይፈጽሙ፡ ክልል፡ ልዮቤልዉ፡ ወጎከው ዝ 12 እንዘ። ተንድንሙ፣ አአምሮተሙ፣ አሙንሬስሙ፣ [ወተአትት: ዙሳ፡ አአምሮተሙ]። * ወበውእቱ፡ ሕብዝን: ሐይወ፣ ወመብዝጎተ: መዋዕሲሁ: ሕማም: " ወስራሕ: ወምንዳቤ: ወ'ሕልቦ: ሰባው::" ¹3 አስሙ: መቅሥፍት: *ዳበ: መቅሥፍት፣⁷ ወ*ጽልኝን: ዳበ: ጽልፃን፣¹⁴ ወምንዳቤ: ዳበ: ምንዳቤ፣ ወስምዐት:" አኩይ: ደበ: ስምዐት:" አኩይ፣ ወደዊ: ደበ: ደቔ፣ ወዥሴ: ዘከማሁ:" ዘነኔ: እኩይ:" ዝንቱ: ምስሰ: ዝንቱ፣ ደቄ፣ ወንፍተአት፣" ወአስሐትያ፣ ወበሬድ፣ ወሐመዳ፣ ወነበርዓው፣ ወ°በክሕካሕነ" ወ°በዖዛዝነ" ወዐባር፣ ወሞት፣ ወሙጥባሕት፣ ወፂዋዩ፣ ወዙ৫: መቅሥፍት፣ 14 ወስማም።" ወዙ৫: ዝኘቱ: ይመጽእ: በተውልድ: እኪቱ: እንተ: ትኤብስ:" *በምድር: ርዝስ:" 15 ወዝሙት:* ወ7ማኔ:* ወሳቅራር:* 7ብርሙ። አሜን:" ይብሱ:* ሰቀደምት: መዋዕሲሆሙ፣ ብዙታ: እስከ: *ዐሥርቱ: ምእት:* ዓመት: ወሥናይ: ወናሁ: መዋዕሰ: ሕይወትት: እመ:* አብዝታ: ሰብλ: ሐይወ:" *ሰብን: ዓመተ:" ወእመ: ተየሰ:" *ሰማንይ፣ ዓመተ:" ወእበ:" እኩይ: ወለልቦ: 16 ምንተኒ: ሰባመ፡ በመዋዕለ፡ ተውልድ፡ ዶእቲ፡ እኪተ። ወበዶእቲ፡ ተውልድ፡ ዶከውኑ፡ ደቂቅ፡ እንዘ: ይዘልፋ:* አበዊሆሙ፣ ወአዕሩ2ሆሙ፣ በእንተ፣ ኀጢአት፣ ወበእንተ፣ ዐመባ፡ ወበእንተ፣ <u> ነባበ፡ አፋሆሙ፡ ወበአገተ፡ አኩደት፡ ዐበይት፡ ዘ</u>አሙገቶ፡ ይገብሩ፡ ወበአ<u>ገተ፡ ጎዴ</u>ንትሙ፡ ሥርዐተ፡

¹ Emended with Lat. et senescere celerius et minui dies vitae ipsorum from @AA1RR: አምኢየቤልውሳት፣ ወሰረሲእ፡ ፍጠ፥ ወሰተጸፖቡ፡ መዋዕሲሆሙ፣ A B. Here ወሰለ" and ውሰረ" were accidentally transposed. Then እምኢየ" seems to be repeated from preceding clause, †R70: from ver. 10, in order to give sense. A omits. በዙሲ: 7ብሩ: A; ዘበጽድቅ: B; ወበጽድቅ: C; በዘጽድቁ: D. ' ፱ኢ**ዮቤሌ**ውስት: A. ் சூர்ர்ப்பு; B; see note on xxi. 1. ' ኢዮቤሴው: A. ⁷ B omits. with Lat. ab ipsis spiritibus (MSS. spiritus) from AFCPAPar: A; AFCAPar: B. ¹ A gloss; Lat. omits. ¹º አለ: ሐይው: A. ¹¹ ኢዮቤሴው: A. ³ ሰሳ*ም*፡ B. ¹⁴ ጽልእ፡ ደበ፡ ጽልእ፡ D. ¹⁶ ስምዓተ፡ B. 16 B trans. after Ah. 21 ¹⁷ A adds እኩይ: ምስበ: እኩይ: BE Emended with Lat. clades from 70T0T: A CD; 7ብጥባጥ; B. " ስከሕክሐ: A. **∞ ሳ**ፆዛዝ; A. 11 Lat. plancius. B C-wrong, cf. Lat. iniquitatem facit. " Em. with Lat. from F. & C: ACHA: of A B. I have prefixed o with Lat. to How ?: B C; A reads allow ?: D How for **∞** ወበ**7ማኒ**: A Β. **ቖ ወበሰቀራር**: B C D. ማ ወስሜሃ: A.

Abraham¹. Quia Abraham erat perfectus in omnibus operibus suis cum 10 Deo et beneplacens in veritate omnibus diebus vitae suae: et ecce non conplevit quattuor jubeleos in vita sua, quousque senuit a facie malignorum et satiatus est diebus suis. Et (omnes) generationes, quae surrexerint : 11 ex hoc et usque in diem judicii magni⁸, senescent cito, priusquam conpleant duos jubeleos, et erunt transeuntes ab ipsis spiritibus⁴ intellectus Et in diebus illis, si vixerit homo jubeleum⁵ et dimidium 12 annorum, dicent de ipso: 'Abundavit vita sua, et plurimum dierum ipsius (dolor et maero)⁶r et angustiae et non est pax: propter quod vulnus 13 super vulnus et dolor super dolorem et tribulatio super tribulationem et auditus malus super auditum malum et infirmitas super infirmitatem, et universa judicia ejus(modi)6 maligna, secundum hoc illud7, correptio8 et clades et nives et pruinae et glacies et febris et frigora et praesocatio et famis et mors et gladius et captivitas et universa 10 plaga (et) planctus. Et omnia haec supervenient super generationem quae est iniqua, quae 14 iniquitatem facit in terra, et immunditia et fornicationes et pollutiones (et) abominationes opera 11 ipsorum.' Tunc dicent: 'Antiquorum 12 dies multi 15 usque ad mille annos et [dies] boni: nam13 ecce dies vitae nostrae, si multum vixerit homo, anni 14 septuaginta, et si valide 18, octoginta et isti maligni, et non est omnis pax in diebus generationis illius pessimae 16. Et in ipsa generatione erit ut pueri arguant patres suos et seniores suos 16 propter iniquitatem et injustitias et propter sermonem oris ipsorum et propter malitias magnas, quas ipsi faciunt (et) propter quod derelinquunt testamentum, quod testatus est Deus inter manum sui et ipsorum, custodire et facere universa mandata ejus et praecepta ejus et omnia legitima

^{*} MS. adds sed. ¹ MS, abram. ⁸ MS. surrexerunt. 4 MS. spiritus; 7 MS. see note 8 on Eth. text. MS. jubeleos. ⁴ Lacuna filled up from Eth. ipsud. MS. cum corruptione; Eth.=infirmitas—too weak and general; correptio MS. provocatio. 10 MS, universae. 11 MS. operum. here = epilepsy. 18 MS. antiqui. B Read sed or et. ¹⁴ MS, annis. 16 MS. valde. ¹⁶ MS. pessimi.

[™] II A. » እስሙ: A. ⁸¹ **ሐዩ**ው: B. ²³ ሐለየ: A C. ***** ይዛለፉ: B C.

Emended with Lat. from Hr: of MSS.

ኛ መማእከስቱ A B. **᠉ ት**እዛዘ፡ A.

፡ 17 ወሥርዐት፣ ወዘት፣ ሕን፣ ወእልቦ፣' ተንጎዎ፣ *የማክ ወፀጋው።' እስው፣' ዘትናው፣ እአክፍ ወዙሱ፣ አፍ፣ ደትናገር፣ አበሳ፣ ወዙሱ፣ ንብርሙ፣ ርኩስ፣ ወስቁራር፣ ወዙሱ፣ ፍናትሙ፣ 18 7ማኔ፣ ወርዙስ፣ ወሙስና። ናሁ፣ ምድር፣ ትተሐጉል፣ በእንተ፣ ዙሲ፣ ምንባርሙ፣ ወአልቦ፣ *ዘርሕ ወይን፣' ወለልቦ፣' ቅብዕ፣ አስመ፣ ዙሲ፣ 'ካሕድ፣ ምንባሪሆሙ፣' ወዙሎሙ፣ ይትሐጉሲ፣ ኅቡረ፡' አራዊት፣ ወእንስሳ፣ ወለዐዋፍ፣ ወዙሱ፣ ንማተ፣ ባሕር፣ አምቅድመ፣' ውሱደ፣ ሰብአ። 19 ወይትባሕቡ: እስ: ምስለ: እስ፣ ወራዘት: ምስለ: ሲቃናት፣ ወሲቃናት: ምስለ: ወራዘት፣ ነዳይ፡ ምስለ: ባዕል፣ ትሑት፣" ምስለ: ዐቢይ፣ ወ"ምስኪን: ምስለ: መኩንን: በአንተ: ሕን: ወበአንተ: ኪዳን፡ አስመ፡ ረሰው፡ ተእዛዘ፡ ወኪዳi፡ ወበባለ፡ ወወር7፡ ወሰገበተ፡ ወ*ኢዮቤሌወ፡¹² ወዘለ። 20 ዘ ነኔ። ወይቀውም፣ *በቀስት፣ ወ"ባለስይፍት፣ ወበቀትል፣ ከመ፣ ይሚጥቃም፣ ውስት፣ ፍኖት፣ ' 2፣ ወኢዶትመየጡ፣ እስከ፣ ዶትከዐው፣ ዴም፣ ብዙጎ፣ ዳበ፣ ምድር፣" እሱ፣ በእሱ፣፣ ወእሰ፣ ድጎኑ፣ ብዕል፣ ድትነሥሉ፣ ከመ፣ ድንሣλ፣ *አሐዱ፣ ዙሎ፣ ዘቢጹ፣" ወስመ፣ ዐቢና፣ ድሲምዩ፣" ወእካ፣ በህልው፣ ወእኮ፣ የበጽድቅ፣ ተወቅድስት፣ ቅዱሳጌ፣ ድረዙሱ፣ ተበርዙሶሙ፣ ወበሙስና፣ 7ማኔሆሙ። ካ 22 ወደከሙዝ መቅሥፍትነ⁸ ዐቢይ፣ ደብ፣ ንብረ፣ ይእቲ፣ ትውልድ፣ እምታብ፣ እንዚብሔር፣ ሆሙ: ኃፕላኒሆሙ፣ ለአሕዛብ: እለ፣ አልቦሙ፣ ሳዕሴሆሙ፣ ምሕረተ፣ ወሣህለ፣ ወ"ለ7ጸ፣ መኑሂ፣ ሕደደልዉ: አሰልሂቅ: ወእ²²ሰወሬዛ: ወኢ²ሰመኑሂ: እስመ: እኩደን: ወንደባን: ከመ: ይእከዩ፡ እምዙሱ: ውሱደ: ሰብ**λ:: ወደ7ብሩ: ውስተ: አስራ**ኤል: ሀክክ: ወደብ: ደዕቅብ: አበሳ: ወይትክ ²⁴ ዐው፣²⁶ ዴም፣ ብዙጎ፣ **ዳ**ብ፣ ምድር፣ ወለልቦ፣ ዘደስተጋብአ፣ ወለልቦ፣ ዘይቀብር። በ⁴⁷ውእተ፣ መዋዕል፡ ይጸርሑ፡ ወይጹውው፡ ወይጹልዩ፡ ከመ፡ ይድንኔ፡ እምእደ፡ ኃጥላን፡ አስዛብ፡ ወለልቦ፡ 26 ሱባኔ: ልሂቅ: ከመ: ዘምእት:™ ዓመቱ: ወይትሐጉል: ቁመቱሙ: በም ንዳቤ: ወበባዕር። ወበው እትገ፡ መዋዕል፡ ይእናዘ፡ ደቂቅ፡[∞] ይትገሥው፡[።] ሕ77፡ ወሰንሚው፡[∞] *ትአዛዝ፡ ወሰ™ተመይ**ጦ**፡ ሰብእ; *ተውልድ፣ እምትውልድ:* ወዕለት፣ አምዕለት:* እስከ: ሶበ: ይቀርብ: መዋዕሲሆሙ፣ 28 ሰዓሡሮቹ፣ ምእትጌ ዓመት፣" ወሰብዙታ፣ ዓመታት፣ እምብዝታ፣* መዋዕል። ወአልቦ፣ ልሂቀ፣⁴ ወአ

¹ ወስልቦሙ፣ A. B trans. " and ". አስክ: A B C. Lat. odium. Lat. gives semen et vinum, ⁷ ክሕዴ፡ በምግባርሙ፡ A. 4 O A. Lat. omits. 12 **ኢዮቤሴው:** A B; • Lat. gives a malitia. 11 B omits. 18 Added with Lat. in arcu et. " Setor: A. ኢዮቤልዩ: C D. 15 B omits. 16 Lat. adds non abibunt. " **ዝ**ሴ፡ አሕዱ፡ አሕዱ፡ ዘእኙሁ፡ ወዘቢጹ፡ A. " Emended with Lat. nominabunt from Lhook: of MSS. 19 ap A. » ወቅዱስት፣ ቅዱስ፣ Β.

· ejus, *ut non sit¹ qui praetereat ex dextra sive sinistra. Propter quod 17 universi malignati sunt, et omne os loquitur maligna, et omnes operationes eorum immunditia et odium⁹, et universae viae eorum pollution(es) et abominatio et exterminium. Et ecce terra (p)erit propter omnia opera 18 ipsorum, et non est semen *et vinum⁸ et oleum, propter quod universa m(align)ata sunt opera ipsorum, et universa4 (pe)reunt (una) bestiae et animalia et aves et omnes pisces maris *a malitia filiorum hominum. Et litigabunt isti cum illis, *nempe juvenes cum senioribus et seniores 19 cum junioribus, pauper cum divite, infimus cum magno et egenus cum eo qui potestatem exercet, in lege pro testamento⁷, quoniam obliti sunt praeceptum et testamentum et diem sestum et mensem et sabbatum et jubeleum et omnia judicia. Et stabunt in arcu et in gladiis et in 20 bello, ut convertant cos in viam, et non convertentur, usquequo effundatur sanguis multus in terra, isti in illis. Et qui servati sunt, in via 21 veritatis* a malitia sua non convertentur: quoniam universi ad fraudem et ad divitias se extollent, ut accipiant singuli universa quae sunt proximi sui, et nomen magnum nominabunt non in veritate et non in justitia, et sanctificationem sanctam polluent in abominationibus pravitatis9 et immunditiis. Et erit ira magna super opera generationis illius a Domino, 22 et dabit illos 10 (in) gladium et judicium (et) in captivitatem et in direptionem et in devorationem. Et *expergisci faciet 11 super eos peccatores 23 gentium quibus non . . .

<sup>MS. et non est.
Eth. = abominatio.
Eth. = vini.
MS. universi.
MS. testamentom.
MS. adds non abibunt.
MS. veritatis.
MS. illis.
Emended from obdormire faciet.
Error due probably to loss of εξ in εξύπνωσε.</sup>

and omits suffixes. **"** መቅሥፍተ፣ A B. " AURE: A. ¥ ወደነሥእι Α. *** Ø**Λ B. **» ወይትካው:** A : ወይትካ**0**- B. 87 **ወ**ሕ B. **»** ሥለስተ፡ A. **»** ምእተ፡ ለ. A omits. ³¹ **ይትኃ**ሥሥ; A B. ²² ወሰኃሚው: A B. ሥ ወደእኅዘ: Β. A trans. ¤ ትእዛዞ: ወለኃሚው: A. *** ይብዛ**ታ: A ; ይብዛታ: B. " Emended from no ht: one A: after Land: **» ተወልደ**; አምውሱድ; A. **» አመዋዕል:** B; A adds ወአመዋዕል: 41 **ልሂቅ:** B. 42 Restored from Is, lxv. 20. [©] መዋዕለ: B. .**። አም**ነ፡ ብዙ**ጎ፡** A. 44 A gives nom.

መተዕለውም፣ በሰባም፣ ወበፍሥላ፣ ይፈጽመ፣ ወየሐይዉ፤ ወሕልቡ፣ መነፈ፣ ሰይጣ፤፣ ወሕልቡ፣ መነፈ፣ አኩባ፣ ዘደማስዝ፣ አስመ፣ ዙስግ፣ መዋዕለውም፣ መተዕለ፣ በሬክት፣ ወራውስ፣ ይከውና። 50 ወሃላማን፣ይፈውስ፣ አንተቤትብሔር፣ አንብርቲሁ፣ ወይትጌሥሉ፣ ወይራልት፣ ሰባመ፣ ዐቢና፣ ወይስድዱ፣ ጸባአተሙ፣ ወይራልት፣ ዲድቃዝ፣ ወደለዙት፣ ወይትፈሥሎ፣ አስከ፣ ሰንሰመ፣ ዓሰም፣ በፍሥላ፣ 10 ወይራልት፣ በፀርመ፣ ዙስ፣ ዘነኔሆሙ፣ ወዙስ፣ መርገሞሙ። ወደዕርፍ፣ ሕዕዕምቲሆሙ፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወመገፈሰሙ፣ ደበዝነ፣ ትፍሥስተ፣ ወደለምሩ፣ ከመ፣ ሀሰ፣ አንተቤብሔር፣ 31 ነባሬ፣ ዙነኔ፣ ወይንብር፣ ማሀሰ፣ ሰአምአት፣ ወሰአአባፍ፣ ሰዙስሙ፣ አሰ፣ ይፈቅርዎ። ወሕነተኔ፣ ሙሴ፣ ጸነትፍ፣ ዘንተ፣ ቃሳተ፣ አስመ፣ ከመዝ፣ "ጽሑፍ፣ ውእት፣ ወደዕርት፣ ውስተ፣ "ጽሳተ፣ ስማይ፣ ሰስምዕ፣" ለተውልድ፣ ዘሰንሰም።

³ ዘየማስጌ፣ A. 1 Emended from JE: of MSS. * መንሂ: A. ⁴ መዋዕል: A. Bom. • **ጽል**ሕት፣ A: **ጸባ**ኢት፣ B. A adds hôn: • ወሰዝ ለተመካ B. 16 hors A. ¹¹ ስምዕ፣ ጽሳተ፣ ሰማድ፣ B. " Don't A. " A adds on Ati 16 Mass., Sam., Syr. Gen. xxv. so add KW) against our text, LXX. and Vulg. " C'I-A: points to wereer, and this in turn to My. My is so rendered in LXX Deut. xxv. 18, Judg. vili. 5, Is. v. 27, &c., but here LXX gives dehelmon. יה So Vulg. Gen. xxv. 30 da mihi, but Mass. יהלעיקר, " አንተና A; Gen. xxv. 30 omits. * HPCCL: = wupou, a corruption of wuppou; so LXX and Mass., LXX yeûoov µe. Mass., Sam., Onk. xxv. 31 omit, but LXX ve 'Hoav, Syr. Sam., Syr. Gen. xxv. 30. and Vulg. support. ສ A rendering of dwodow (so LXX) = Mass. ກາງກຸ. " Syr. Gen. xxv. 38 oaks: Mass., " B D omit; HPCFR: C. **ቖ ዘቅድ**ም፣ ለ. # **LBM:** B. Sam., LXX, Vulg. omit. * **ቀዲ**ሙ: A. ²⁰ Gen. xxv. 34 omits. 31 B trans. after [110:]; CD omit. 29 A omits. **ቖ ወኢአደም፣ ቀደ**ሙ፣ ልደቸ፣ ለ. 28 A gloss. This implies same original text as in Gen. xxv. 30, see note 20; but Gen. xxv. 34 would require ACh?: " A . " A. OPAn: A. " A B C D; A omits.

መልሀቀ፣ ደዕቀብ፣ መነሳው ስ። ተተስተ፣ አምዕበኝ። ወነቱ፡ ዐባር። ደብ፡ ምድር፣ ወምጽሕ፡ 7, 8 ዶስሓት፣ ዶሬድ፣ ንብጹ፣ በካልሕ፡ የመተ፣ ዘዝ፡ በብኔ፡ ወሎሬ፡ ንብ፡ ንፖው፣ ፍልስጥኔም፣ ፖራርን፡ ንብ፡ አቡማሴት።

መሕስተርሕተነ እፖዘሕብሙር፣ ወዶቤ 'ሎነ' ኢተረድ፣ ፖብጸ፣ ፕብር፣ ውስተ፣ ምድር፣ አትተ፣ ሕ፤ 9
ሕብሰክ፤ ወ'ፍሕስ፣ ውስተ፣ ዶአቲ፣ ምድር፣ ወእሄሎ፣ ምስሌክ፣ ውሕባርክክ። ኢስመ፣ በከ፡ 10
መብዘርሕክ፣ አሁብ፣ ዛተ፣ ምድሬ፣ ከሳ፣ ወቅቀውም፣ መሐሳ'ናነ' ዘመሐልኩ፣ በአብርሃም፣ እውከ፣
ወልብዝብ፣ ዘርሕክ፣ ከመ፣ ከሞክብተ፣ በማይ፣ ወአሁብ፣ ብዘርሕክ፣ ከሳ፣ የተ፣ ምድረ፣፣ ወይተባረኩ፣ ፣፣
በዘርሕክ፣ ከተመ፣' ሕሕዛብ፣ ምድር፣ ሆናት፣ ዘነስምባ፣ ሕቡክ፣ 'ቃለ፣ ዚአየ፣' ወባቀበ፣ ዑታቤና፣
ወተሕዛዛትቲ፣' መሕገሂና፣ ወሥርባትና፣ ወኪዳንና፣ ወድሕዜቷ፣ በማባ፣ ቃልና፣ ወኅድር፣ ውስተ፣
ዛምድር፣፣ ወጎደረ፣ ፕራሮን፣' መሰስት፣ ቡብኔ፣ ዓመት፣፣ ወሕዘዝ፣ ሕቤሜሴክ። በአንቲአሁ፣ 12,13
*መበአትተ፣ ከተለ፣ ዘዚሕሁ፣" ኢንዝ፣ ድብል፣ ከተለ፣ ሰብኢነ። ዘድብክፎ፣ *መሰክተው፣ በአንቲአሁ፣ "
የተ፣ ብንዶመት፣፣ ወአህቀ፣ ይስሐቅ፣ በፍልስተኤም፣" ወካነ፣ ሎቴ፣" ጥልተ፣ ብዙታ፣ 14
አልህምት፣" ወአባንባ፣ ወአንማልነ" ወአአዱን፣" ወ*ጥሬት፣ ግብዙታ፣፣ ወዘርሕ። በምድረ፣ 15
ፍልስተኤም፣" ወነትሪና፣። መለተ፣" በዊተ፣ ወባብና፣ ይስሓቅ፣ ፌድፋድ፣ ወቀንሕ፣ ሳዕሌሁ።
ፍልስተኤም፣" ወነትሎ፣ ዐዘቃተ፣" ዘከረት፣ ደቀ፣ ሕብርሃም፣ በሕይወተ፣ አብርፖም፣ ይፈንም፣ 16

... annorum. Et mandavit¹ Abimelech de illo (et de omnibus quae XXIV. 13 ejus), dicens: 'Omnis homo quicumque molestaverit eum aut aliquid ejus, morte morietur.' Et crevit Isac in terra Filistin, et facta est illi substantia 14 magna, boves et oves et² cameli et asini et ministerium magnum. Et 15 seminavit in terra Filistin et collegit centuplum, et magnus factus est Isac valde, et zelaverunt eum Filistin. Et omnes puteos, quos foderunt 16

MS, mandabit. MS, reads before boves.

¹ B omits. * 0021 A. ³ So Syr. Gen. xxvi. 2 and Eth. Vers.: Mass., Sam., LXX, Vulg. omit. ⁴ C D omit; LXX and Vulg. Gen. xxvi. 2 support text; So LXX Gen. xxvi. 3, but Mass., Sam., Syr., and Vulg. Mass., Sam., Syr. omit. ' Ir (tr B. **ወ**ተአዘዘተና: A B. ⁷ **ታል**የ፡ ለ. 1 76C37: A. 18 Lat. omits. 18 A omits. ዞ A adds አምስብአ። ¹¹ አበሚሌክ፡ B. אנאשתו בו יועצ. ¹⁴ ፊሲሲጤ፡ ሕም፡ B. " A adds HA: ¹⁸ A gives acc. " Lat. ministerium; Heb. 1739. Hence Tot: is loose. **∞ ወዘር** λ A B. Here KYP) seems to have been rendered onoupifer as in ። ፈልሲጤኤም: B. Prov. xxi. 21, which would explain hoch: and Lat. collegit. ² ፈሊሲጢኢም፡ B. **»** ዕዘቅት፣ A. *** ደቂቀ**፡ B.

17 ፍልስተጌም፣ አምድላሪ፣ ምተነ አብርሃም፣ ወመልአዎ፣ መራከ፣ ወይውስ፣ አውፕለክ፣ ሰደስሓት፣ ሎር፣ አምንውክ አስመ፣ ዐበዶክ፣ ፌድፋድ፣ አምኔክ፣ ወሎሪ፣ ይስሓት፣ በ*አሐዱ፣ 18 ዓመት፣ ዘቡብኔ፣ ሳብዕ፣ አምህየ፣ ወፈብሰ፣ ውስተ፣ ቁሳተ፣ ፕራሮዝ፣ ወ*ተመዩለመ፣ ከረዩ፣ ዐዘቃተ፣ ዘውባድትን ዘከረዩ፣ ደቀ፣ አብርሃም፣ አቡህ፣ ወደፈንያ፣ ፍልስተኤም፣ አምድኅሪ፣ ምተን አብርሃም፣ አቡህ፣ ወፀውዕ፣ "አስማቲሆሙ፣ በከሙ፣ ሰመየሙ፣ አብርሃም፣ አቡህ። 19 ወከረዩ፣ ደቀ፣ ይስሓት፣ ዐዘቃተ፣ በፍራንጋ፣ ወረከበ፣ "ማየ፣ አደወ፣" ወተጋአዘ፣ ኖሎተ፣ ፕራሮዝ፣ ምስለ፣ ኖሎተ፣ ይስሓት፣ አንዘ፣ ዶብሲ፣ ዘዚአ፤፣ ማይ፣ ወጸውያ፣ ይስሐት፣ ስሞ፣ 40 ሰውአተ፣ ዐዘቅት፣ ዕፀብ፣ አስመ፣ ተንፀር፣ ምስሌ፤። ወከረዩ፣ ዐዘቅተ፣ ካልአ፣ ወተባአሱ፣ በአንቲአሁኔ፣ ወጸውዕ፣ ስሞ፣ ጽልአ። ወአንሥአ፣ አምህየ፣ ወከረዩ፣ ዐዘቅተ፣ ካልአ፣ ወኢተ ጋዐዘ፣ በአንቲአሁኔ፣ ወጸውዕ፣ ስሞ፣ ጽልአ። ወራው፣ ይስሓት፣ ይስሓት፣ ይአዜ። አስፍሐ፣ ብኔ፣ አንዚአብሔር፣ ወ*ልህቅነ፣ ዲብ፣ ምድር።

⁸ A omits. * % A. ¹ ፈሊሲጤኢም፣ B. 4 3.22: A. • Mistaken rendering of Gen. xxvi. ואלים: Lat. convertentes = text. * Thus text, Sam., LXX, Vulg, read 'YEy instead of 'Y' of Mass. ⁷ онфт С D. and Onk. Gen. xxvi. 18. ' ወደፈንዎን: C D. Mass. and Vulg. Gen. xxvi, 18 11 80-97: A. ¹¹ አስማቲሆን: ዘሰመየን: A. omit, but LXX supports text. ነ ዓዘቃት: B, which it trans. before ደቀ፣ Mass., Sam., LXX, Syr., and Vulg. Gen. xxvi. 19 and Lat. omit; Eth. Vers. inserts. Does this point to influence of Eth. Vers. on our text? " (1537: A C D. " So Vulg. Gen. xxvi. 19; but Mass., Sam., LXX, Syr., and Eth. Vers. add iት0: (= ነዚት) before ማይ: 17 Em. with Lat. and Gen. xxvi. 20 from Hoy &; of MSS. " @R. O.O: A. 19 So Lat. difficultatem : LXX gives doula; Mass. Pyy; 00-0: B. ∞ Gen. xxvi. 20 10y. ⁸¹ ዓዘቃተ፣ B. with Lat. inimicitias and Gen. xxvi. 21 from RAA: of MSS. ² ወእንሥሕ፣ ከልሕ: Α : ³⁴ B and Lat, omit, but Gen. xxvi. 22 supports A C D. Lat. omits. Emended with Lat. capacitas from 114-11: of MSS. tertium. * ወተጋሕዘ፣ A. Before Eally add Anon with Lat. quoniam, Mass., and LXX xxvi. 22. multiplicavit nos; so also LXX, Syr., Vulg., Onk., and Eth. Vers. of Gen. xxvi. 22, but Mass, and Sam. support text; C reads AUA; Lat. multiplicavit due to influence of

pueri Abraham in vita Abraham, obturaverunt1 eos Filistin post mortem Abraham et impleverunt eos terra. Et dixit Abimelech ad Isac: 'Discede 17 a nobis, quoniam magnus factus es super nos valde; et ablit Isac *anno primo² septimanae septimae² inde [cum auis] (et peregrinatus est in vallibus Geraron). Et convertentes [inde] foderunt puteos aquarum, 18 quos foderunt pueri patris sui Abraham et impleverunt illos Filistin post mortem Abraham patris sui, et vocavit eos nomina secundum nomina quae vocaverat eos pater ipsius. Et foderunt pueri Isac in torrente et 10 invenerunt (ibi b) aquam vivam, et litigaverunt pastores Gerarorum cum pastoribus Isac dicentes: 'Nostra est aqua;' et vocavit Isac nomen putei 'Difficultatem' propter quod difficiles fuerunt nobiscum. Et foderunt 20 puteum alterum et litigaverunt etiam⁸ pro ipso, et vocavit nomen ejus 'Inimicitias.' Et (surrexi inde et) foderunt puteum tertium' et non litigaverunt pro eo, et vocavit nomen ejus 'Capacitas,' et dixit Isac: (Quoniam) nunc amplicavit nos Dominus [Deus] et *multiplicavit nos 11 super terram.' Et (adscendit inde ad puteum jurationis) in anno primo 21 *septimanae primae¹⁸ (in quarto et quadragensimo jubeleo. Et) visus est 22 Dominus ad illum in nocte ipsa in prima die mensis primi et dixit ei : 'Ego sum Deus Abraham patris tui; noli timere, quoniam tecum sum ego et benedicam te et multiplicabo semen tuum sicut harenam terrae propter Abraham puerum meum.' Et aedificavit (altarem ibi)13 quem 23 aedificavit pater ejus (prius), et invocavit in nomine Domini et mactavit hostias Deo Abraham patris sui. Et foderunt puteum et invenerunt 24 aquam vivam. Et foderunt [iterum] puteum alium pueri Isac et non 25 invenerunt aquam et advenerunt et nuntiaverunt Isac, eo quod non14

⁸ MS, anni primi. See note 6 on ¹ MS. obduraverunt. ³ MS. septimi. 5 So Gen. xxvi. 19 (Mass, and LXX), but Vulg., Eth. Vers., and Eth. omit. Text is doubtful, may be in. ⁶ MS. gerarum. 7 MS. difficcultatem. We should read alterum with Eth. and Gen. xxvi. 21. MS. adds et. 11 As Eth. agrees with Mass. Gen. xxvi. 22, multiplicavit nos note 28 on Eth. text. 13 MS. septimanarum primi. seems due to influence of LXX = ηδέησεν ήμας. 14 See note on Eth. text. Loss of two and a half lines = about twenty letters.

LXX. ** A B trans. ** ወኢትፍራህ፣ B. ** ህና፣ ምሥተዐ፣ B. ** A B trans. before ዙለነጻ፣ ** አንዚአብሔር፣ A. ** ከረና፣ A. ** ሬክብ፣ A.

ሲይስላቅ፣ ከመ፣ ኢ^ነረክበ፣ ማየ፣ ወይቤ፣ ይስላቅ፣ መለ**ል**ኩ፣ በዛቲ፣ ዕለት፣ ሰፍልስጥኤም፣ 26 ወ'rh ለክ ዝንቸ፣ ነፖር። ወጸውው ስም፣ ለውእቸ፣ መካኩ' ዐዝ**ት**ቲነ' መሐሳ፣ እስመ፣ በህፃ፣ 27 መሰሰ፣ በሕዑሜሴክ፣ ወበለኮዘት፣ ካልጹ፥ ሎች፣ ወበፊኮል፣ *ዐቃቤ፣ ሰርዊሁ። ወለአመሪ፣ ይስሓት፣ በይእቲ፣ ዕለት፣ ከመ፣ የፋዕ፣ የመሐሲ፣ ስሙ፣ ለፖቢር፣ ምስሌሆሙ፣ ሰባሙ። 28 ወረገምሙ፣ ይስሓቅ፣ በይእቲ፣ ዕለት፣ ለፍልስጥኤም፣ " ወይቤ፣ ርጉም፣ ፍልስጥኤም፣ " ለዕለተ፣ " መንት: ወቀ-ጥን: እማእክሲ: ዙሲ፣ አሕዛብ፣ የሀቦ: እንዚአብሔር: ለዝንጓጋ: ወሰመርገም: 29 ወሰመንት; ወሰቍጥን፣ በእደ፣ ኃጥላን፣ ለሕዛብ፣ " ወውስት; እደ፣ ኪጢኢም። " *ወዘአምሡጠ፣ እምስዶል፣ ፀር፣ ወእምክ ከመ**ሕም፣" ዶ**ሦርውዎም፣ "ሕዝብ፣ ጓድቅ፣" በዘነኔ፣ **እም**ታሕተ፣ ስማይ፣ አስወሳ ፀረ፣ ወፀባአተነካ ይከውኑ፣ ሰውሲድየ፣ በተውልዶሙ፣ በደበ፣ ምድር። 30 ወስልቦ፣ ተንድጎ፣ ተመነ^በ ተረፈ፣ ወዘዶድላሽ፣ እመ፣ ዕለተ፣ *መዓተ፣ ዙ!ኔ፣[®] እስመ፣ ሰሐጉል፣ ወሰሥራዊ፣" ወሰሰስሎ፣ አምድር፣ **ዙሱ፣" ዘር**ክ፣ ፍልስጥኤም፣" ወአልቦ፣ እንክ፣ **ሰ***እሱ፣<mark>*</mark> 31 ክፍተር፣" ምንተኒ፣ ስመ፣ ዘማተርፈ፣ ወዘርλ፣ በባዕሲ፣ ምድር። እስመ፣ እመኔ፣ እስከ፣ ሰማይ፣ በርግ: አምሀር፣ ይወርድ፣ *ወወአደ፣ ነፍጹ። *ውስተ፣ ምድር፣**» አም**ሀር፣ ይትመሳሕ፣ ወእመኔ፣ ተንብሕ ማእክሲ ሕሕዛብ፣ ኢምሀርቲ" ዶሜር፣ ወእመይ ወረደ፣ ውስተ፣ ሲእል፣ "በሀርቱ 3º ይበዝጎ፣ ዝነኔሁ: ወለልቦ፣ ሎፑ፣ በሀየኒ፣ ምንተኒ፣ ሰላመ። ወእሙኒ፣ ሎሬ፣ ውስተ፣ **የ**ሞ፣ 33 ወዘርት: ውስተ፣ ዙሲ፣ ምድር፣ እስሙ፣ ውስተ፣ መርገም፣ ዘለዓለም፣ የሐውር። ወከመዝ፣ ተጽሕፈ፣ *ወተቁረፀ፡ በእንቲአሁ፣* ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማዶ፡ ለንቢር፡" ሎቹ፡ በዕለተ፡ ዝዜ፡ ከመ፡ ይ**ሦረው፣**" አምድር።

መበካልእ፡ ንመት: "ዘዝ፡ ሱባኔ፡ በዝ፡" ኢዮቤልዉ፡ ጸውዐት፡ ርብቃ፡ ደዕቀብን፡ ወልዳ፡" ወተናገረተ፡ እዝዘ፡ ተብል፡" ወልድና፡ ኢትፕማአ፡ ሰክ፡ ብእሲተ፡ ኢምነ፡ አዋልደ፡ ከናአገ፡ ከመ፡ ኔሳው፡ ኢትክ፡ ዘዞዶአ፡ ሎተ፡ ክልኡተ፡ "እንስትድ፡ ኢምአዋልደ፡" ከናአገ፡ *ወኢምረርዋ፡ ሰመን

¹ h. implies 1 and not 1 in Gen. (Mass., Sam., Syr.) xxvi. 32; LXX supports text; ¹ ሰፊልሲጤኤ*ም*ነ B. * አስም: A. 4 aphi: A. Vulg. omits. • መሰአከ፡ ዘተ፡ A ; መሰአኮ፡ ዛተ፡ B. 7 Restored from ዐቃባዮሁ: A. ዐቃቢዮሁ: B. by " 1750; C D; Lat, wanting. means of Lat, princeps exercitus ipsius. • መ*ለ*ነለ። 11 400: B. ۳۴: D. 10 4ልስጢ*ኤ.ም*። B. ¹⁹ ሕዝብ: B. ³ ኪጥኤም፡ A. ¹⁴ Lat. omits through homeoteleuton. " እስዛበ፡ ጽድቅ፡ A. Emended with Lat. in generationibus suis from norton von of MSS. ™ መዐቲ: ወዜነኔ: A. ካ ወሥራዊ: B. 23 Hr A: A. * Emended with Lat. illis from #A: ። ፊሊስጤሕ*ም*፣ B. " hGFC: B. ≈ 9°7t; A. σ A D. * 0.50: A. 29 Emended with Lat. et ubi fugiens erit from whose: 830; of MSS. which is here inappropriate. For ich: possibly 21: Lat. omits wrongly. ። አምሀየ: A. * 2420 B. would do.

invenissent aquam, et dixit Isac: '(Propter quod) juravi in die ista Filistin, factus est nobis sermo hic.' Et vocavit nomen loci illius 'Puteus 26 jurationis; quoniam illic juravit Abimelech et Ocozia sodalis illius et Ficol princeps (exercitus) ipsius. Et cognovit Isac in die illa quoniam 17 (in injuria) juravit illis¹ facere cum ipsis² pacem. Et maledixit Isac in 18 die illa Filistin et dixit: 'Maledictus Filistin in die irae et indignationis a medio omnium gentium; det illum Deus in obprobrium et in maledictum et in indignatione irae³ in manum peccatoris populi et in manu Cettin. Et (qui effugerit e gladio adversarii et e Cettin) eradicet eum 29 populus justus in judicio de sub caelo; quoniam inimici et contrarii4 sunt filiis meis in generationibus suis super terram. Et non derelin- 30 quentur eis reliquiae et *salvus evadens* in die irae judicii, scd in perditionem et exterminium, ut auferatur a facie terrae totum semen Filistinorum, et non erit illis (Caphthor) omne nomen et semen relictum super terram. Et si ascendat usque ad caelum, inde deponetur; et ubi 32 fugiens erit (in terra), inde auferetur; et si occultaverit se in medio gentium, (inde) eradicabitur; et si descendat in insernum, ibi abundabit judicium ejus et non erit ei illic omnis pax. Et si [vadens] abierit in 32 captivitatem in manu [omnium] quaerentium animam eius. (et) in medio itinere7 interiet et non erit ipsi semen et nomen in omni terra quoniam in maledictum aeternum abibit.' Quia sic scriptum est et consig- 33 natum adversus illum in tabulis caeli, ut fiat illi in die judicii ut eradicetur *a facie * terrae.

Et in anno secundo septimanae hujus jubelei (hujus) vocavit 10 Rebecca XXV. I filium suum Jacob et locuta est ad eum dicens: 'Nate, noli sumere tibi...'

¹ MS. ille. ² MS. ipso. ³ MS. ire. ⁴ MS. contrari. ⁵ MS. salus sevadens. ⁶ MS. eum anima. ⁷ Emended with Eth. from inferni. ⁸ Eth.=e. ⁹ MS. septimanarum. ¹⁰ MS. vocabit.

³³ በህየ: ይብዛታ: A. ³⁴ በህየ: A. ³⁵ A omits, ³⁶ ድንምፕ: A; የሓምምም: B. ³⁷ B omits. ³⁸ Lat. omits. ³⁸ ይሳውቲ: A. ⁴⁸ ሲየቢረ: A. ⁴¹ ይሠር: A.

^ወ ዘቡብዬ ዘበዝ፡ B. **ወ አ**ንስቲይ፡ አምዛር**አ**፡ B.

ፈስቲነ በዙሲ፣ ምንባሮሙ፣ ርኩስ፣ 'አስሙ፣ ዙሲ፣ ምንባሮሙ፣ ዝሙት፣' ወምርዓት፣ ወሕልቦ፣ • 'ወኢምዝቲ! ጽድቀ፣' ምስሌሆሙ፣ እስመ እኩይ፣ ውእቸ። ወእክ ወእድና፣ አፈቅረክ፣ ጥቀ፣ 1 ፌሮፋደ፣ ወልብየ፣ ' ወምሕረትየ፣ ደባርከክ፣ በዙሱ፣ 2lb፣ 'ዕለት፣ ወዑቃቤ፣ ሲደልደ። ' ወይእlbቤ ወልድየ፣ ስማዕ፣ ቃልየ፣ ወንበር፣ ፈቃዳ፣ ለአምክ፣ ወኢትንሣእ፣ ለከ፣ ብአሲት፣ አምጸዋልደ፣ ዝምድር፣ ዘአገበለ፣ እምቤተ፣ አቡና፣ ወዘአገበለ፣ እምዘመይ፣ አቡና፣ ትንሥእ፣ ለከ፣ ብእሴተ፣ "እም!፡ ቤተ፡ አበቲ፡" ወደባርከከ፡" አምባከ፡ ልዑል፡ "ወደከውኦ፡ ውሴድከ፡" ተውልደ፡ ጽድቅ፡ 4 ወዘርሕ። ቅዱስ። ወእምዝ። ተናገረ። ደዕቅብ። ምስሲ፣ ርብቃ፣ አሙ፣ ወዶቤላ፣ ናሆ፣ *እሞ፣ እነ።" ወል.ይ: ተስዓተ፣" ሱብዓ፣ ዓመት፣ ወምንተኔ፣ አንስተ፣" ኢ*ደአምር*፣ ወል*ገ*ሰስኩ፣ ወል*ዱንር*ኩ፣ s ወኢይሑሲሂ፣፣ እንማእ፣ ብእሲቲ፣ እም።አዋልይ፣ ከናሕዝ ሲቲ። እስሙ፣ እነዘከር፣ *እሞ፣ ሕክ ነ7ረ፡" አብርሃም፡ አቡታ፡ አስመ፡" አዘዘይ፡ ከመ፣ ኢይንማል፡ ብእሲተ፣ አምአወልደ፡" ከናላን፡ 6 አስመ፡ እምዘርሕ ቤተ፡ አበብ፡ አነሥእ፡" ሲተ፡ ብእሲተ፡ ወእምዘመድና።² ሰማዕኩ፡ እምቀዱሙ፡ ከመ፣ ተወልዳ፣ ለዋልድ፣ ሰሳባ፣ እን-ኪ፣ ወሳዕሴሆዝ፣ ለገበርኩ፣ ልብና፣ ከመ፣ እገሣእ፣ እምኔሆች፣ › ብእሲተ። ወበእንተዝ፡ ተዐቀብኩ፡ በመንፈስየ፡ ከመ፡ ኢየአብስ፡ ወኢይማስን፡ በዙ**ሰ፡ ፍና**ውየ፡ በዙሲ፣^ቱ *መዋዕሲ፣ ሕይወትና፣* አስመ፣ በእንተ፣ ምርዐት፣ ወዝሙት፣ አብዝን፣* አብርሃም፣ 8 አቡር። አዝዛትር። ወንምስበ: ዙሴ፣ ዘአዘዘ፤: ዘንተ፣ *ዕሥራ፣ ወክልኤተ፣ ዓመተ። እንደ። ይትጋአዘ**ይ ወደበዝ**ሳ፣ እ**ገዘ፣ ይትና**ግረ**ይ፣ ወይብል፣ *እ**ጐየ፣ ንማእ፡[™] ብእሲተ፣ አ*ስተ፣* እኅተን፣ ս ለአገስት ደየ፣ ክልኤቲ፣ ወእነኔ፣ ኢይፈቅድ፣ እንበር፣ ከመ፣ ንብረ፣ ውእቸ። " እምሕል፣ እነ፣ እም፣ ቅድሜኪነ[™] ዙሎ፣ መዋዕለ፣ ሕይወትፕ፣ ከመ፣ ኢይንሣእ፣ ሲቲነ³ ብእሲቲ፣ እምእዋልደ፣^ካ ዘርሕ፣ 10 ከናለች፣ ወሊያለኪ፣ የቢረ፣ በከመ፣ የብረ፣ እንደ፣፣ ኢትፍርሂ፣ እምነ" ተለመይ፣ ከመ፣ እንብር፣ " u ፈቃደኪ፣ ወበርቸዕ፣ የ አሐውር፣ ወኢደማስን፣ ፍናውየ፣ የ ሰዓለም። ወኢምዝ፣ የእንሥእት፣ ንጻ፣ የ

¹ So Gen. Mass. xxvi. אַב מוֹח מוֹח לוֹח מוֹח בא ¡וֹתְהַיִין לוֹב בא renders and four apisousas, taking it from no from no to rebel. Onk. combines both renderings. For Amilant ሳ ጽድቀ፡ ምንተኔ፡ B. B reads AIGASI. • *C*ነተስ: B. 3 A omits. ' ወወልደተ: CD. • በዕለት: ወበውቃቤ፡ ለደልየ፡ A. ⁷ አወልድየ: A. " HHODE: A. " LACh: B. ¹³ ወደክው ን፡ ትውልድክ፡ A B. B omits. 16 B trans. 15 % A. " ብእሲቲ፣ A. " **ወዘርλ**: Α : **ወዘርλከ**: Β C. " እነ: እ*ምነገረ*: B. " እ.ዶ·ኔሲሂ; A : ወኢትኔሲሂ; B. B adds HA: HCA: 20 903t: B. ። እምዙሱ: ዘርአ: B. " አዘዘይ እንማእ: A. " ወእምትዝም**ደ**፡ ቤተ: አበተ: ለ. * እነ: 9ቀብኩ: እነ: Β. * ሕ.ያሕብስ; A. **» ፍናው**፣ A D : ፍናዌ፡ B. **™** መዋዕልየ፡ በሕይወትየ፡ A ; መዋዕል፡ ሕይወትየ፡ Β. B adds An: 27 HA: A. ³¹ ቼወክልኤ: ዓመት: A. B adds A3H: MA trans. » አዝዘትዊ: A B. ሻ አምዙሱ: ተውልደ፡ B. * 7-0C: B. * አሜኖ: C D : B omits. ™ B adds አም. *** አ**ሙ፣ B. " \$70C: A. ™ ወኢያኢኪ፣ A : ወኢይኣኪ፣ Β. ** するのと B. " **σας τό**: Β. · Gert A. " ሥፍሓት፣ አደዊሃ፣ ለ.

ውስቲ፣ ሰማይ፣ ወሰፍሐት፣ አዳብዕ፣ አደዊሃ፣ ወከሡተት፣ አፋሃ፣ ወባረከት፣ ለአምሳክ፣ ልዑል፣ ዝፈጠረ፣ ሰማና፣ ወምድረ፣ ወወሀበት፣ ሎቹ፣ እኩቱት፣ ወስባሔ። ወትቤ፣ ይትባረክ፣ እንዚሕብሔር፣ 👀 እምሳክ፣ ወይትባሪክ፣ ስሙ፣ ቅጹስ፣' *ለዓለሙ፣ ዓለም፣' Hወሀበኔ፣ *ደዕቅብሃ፣ ወልደ፣' ጓጹ/ክ፣ ውዘርአ፣ ቅዱስ፣ አስመ፣ ዚአክ፣ ውእቸ፣ ውለክ፣ ይኩን፣ ዘርኤ፣ አስክ፣ ዙሲ፣ መዋዕል፣ ው'በድሲ፣ ትውዲድ፣ እስከ፣ ለዓለም። ባርክ፣ እንዚል፣ ወአንብር፣ ውስተ፣ አፋዩ፣ በረክተ፣ ድድቅ፣ ከመ፣ ፣ ፣ ርእስ: ያዕቀብ: ክልአሆን፣ አደዊሃ፣ ወትቤ። ቡሩክ: አንተ፡ እንዚአ፡ ጽድቅ: ወ'አምሳኮሙ። ፣ ነ ለዓለማት፣ ወኪያነስ፣ ይባርክ፣ አምዛነት ተውልደ፡ ሰብአ፣ የሀብክ፡ ወልደና፡ ፍናት፡ ጽድቅ፡ ሰ"አውራን፤ ዓመት፣ ወውሱዶሙ፣ ዶብዝቱ፣ ወዶዕበዩ፣ እምነ፣ ከየክብተ፣ ሰማይ፣ ወእምነ፣ "ናፃ፣ ባሕር፣ ዶብዛታ፣ ጕልቅሙ።" ወ'የሀቦሙ፣ ዛቲ፣ ምድረ፣ ሥምርቲ፣ በከሙ፣ ነበበ።' የሀባ፣" יז ለሕብርንም: ወለዘርኡ: እምድኅሬሁ: በዙሱ: መዋዕል: ወየአንዝዎ: እኋዛ: ዘለዓለም:: ውንእርአይ: יຮ መበከሙ፣ አዕረፊክ:²¹ መንፈስ፣ እምክ፣ በሕይወታ፣ ሕምስ፣²¹ ለወሳዴትክ፣ ከሙዝ፣ ትባርክክ:²¹ 10 *ምሕረትየ: ወሕጥባትየ: ኪደክ: ይባርክ:* ወሕፉየ: ወልሳንየ: ኪደክ: ደሕដት: ብዙታ::* ወሰሀቅ: 20 ወተከዐው₃^ቱ ውስተ፡ ምድር፡ ወዘርእከ፡ ይኩን፡ ፍጹው፡* ውስተ፡ ዙሲ፡ ዓለም፡ በፍሥላ፡' ሰማይ፡ ወዘርእክ፣ እስከ፣ ዙሲ፣ ያለማት፣ ይቁም፣ ወ^ነለምሳክ፣ ልዑል፣ ይኩች፣ የ ለሙ፣ ለምሳክ፣ ወለምሳክ፣ ጽድቅ፣ *ምስሌሆሙ፣ ይ<u>ጎድር፣</u> ወቦሙ፣ ይትለነጸ፣ መቅደሱ፣ ውስተ፣ አሰ። ዓሰማት። ዘይባ 👊 Chh: ቡሩት: ወ ወነተው፣ *ሥጋ፣ እንቲ፣ ትረንመከ፣ በሐሰት፣ ትኩን፣ ርንምት:: * ወሰፀመት: 23 ወትቤት: ደፍቅርከ: እንዚአ፣ ዓለም፣ በከው፣ ልበ፣ እምከ፣ ወምስረታ፣ ይትገሠይ: ብከ፣ ወደባርከከ። ወአርመመት:^ክ ኢምባርከ።

*ወበዓመት: ሳብዕ:» ዘዝቡባዒ:» ጸውዐ: ዶስሓቅ: <mark>ኔ</mark>ሳውን: ወልዶ: ዘዶልሀ<mark>ት:</mark> ወዶቤሎ: ፳፮

^{*} B omits. * (1909": A. ¹ ለአምሳክ: ሰማይ: B. ⁴ A trans. A omits. 7 OCh: B. • *ወ*ል3ብር፣ A B. B omits. " መንፈስ: ቅዱስ: C. ¹¹ ወእንበረት፣ A. ¹³ A adds ወአንሥአት፣ ወትቤ: ¹³ σh_Ph; A. H D omits. . ። **ይከ**ሥቲ፡ A. " **ይብዛ**ሕ፡ A. ¹⁷ Ф.С.С.h: А В. ¹⁸ **ሰ-ኖልቍ:** ለ A B; ²¹ C D omit. · ሰን-ልቁ: C D. " **"ኖልቅ**ሙ። A B. ™ YUA: B. **" አዕረፍ**ት: A B. **፡፡** ወደባርከ፡ ከ.የከ፡ A. 24 · OH1: A; " Unintelligible. * ተባሪከ: A : ትባርክ: B. ማ ውነካዓው: A. **» ይትፌ**ሣሕ: በዘርእከ: A. ብዛሕ: B. ²⁵ ፍጹ*ም*: A. **» ሰባ**ሙ: B C D. B C D omit. ። ዘይረ7መከ፡ በሐስት፣ ይኩዝ፡ ርጉመ፡ በዙሱ፣ A. ^B A adds **ው እ**ች፣ *** ደፍት**ር፡ ብከ: B. **ሥ** ይትሓሰይ፣ B. M A adds A'h: ™ መበሄንመት፣ A. ₩ A adds ሳብዕ፣

• ወልደናነ ሕክ ረሳዕኩ፣ ወናሁ፣ አዕደንትፕ፣ ክፍሕ፣ ሰርአይ፣ ወኢያአምር፣ ዕሰተ፣ ሞትፕ። ወይአ ዜኒ፤ ንማእ፣ ንዋና፣ ነንዌክ፣ ምንንጳክ፣ ወቀስተክ፣ ወባእ፣ ሐቅስ፣ ወ*ነዐው፣ ሲተ፣ ወእንዝ፣ ሲተ፣ ወልደተ: ወ7በር፡ ሲተ፣ መብልዐ፡ ዘከመ፡ ታፈቅር፡ ታፍስየ፡ ወአምፅእ፡ ሲተ፣ 'ከመ፡ አብባዕ፡⁷ 3 ወትባርክ: Jፍስየ: ዘእንበሰ: እሙት::' ወርብቃስ: ትስምዕ: እንዘ: ይነፖር: ሰ<u>ዓ</u>ሳው፣ ይስሓቅ:: 4.5 ወገስ: እሳው፣ 7ዳመ: ከመ፣ * የሥፖር፣ ወየአንዝ፡ ወደምጽሕ፣ ለአቡሁ። ወጸውፀት፣ ርብቃ፣ ደዕቅብሃ፣" ወልዳ፣ ወትቤስ፣ ናሁ፣ ሰማዕክዎ፣ ለዶስሓቅ፣ አቤከ፣ እንዘ፣ ዶትናፖር፣ ምስሲ፣ ፯ሳው፣ እንከ፡ እንዘ፡ ይብል፡ አስፖር፡ ሲተ፡ መንበር፡ ሲተ፡ ሙበልዐ፡ ወሕብλ፡ ሲተ፡ ወሕብሳዕ፡ º ወአባርከ፡ ^ነ 6 በቅድመ፣ እንዚአብሔር፣ ዘ"እንበሰ፣ አሙት። ወይእሁይኤ" ስማዕ፣ "ወልድየ፣ ቃልየ፣" ዘአነ፣ እኤዝllhi ሎር፣ ውስተ፣ መርጓት*h፣" ወንማእ፡ ሲተ፡⁸ ክልኡተ፡⁹ መሓበለ፡ ጠ**ለ፡** ሥናደነ፡⁹ ወእፖበርው። መብልዐ። ለለቡከ: Hhመ፣" ደፌቅር፣ ወታብእ፣ ለለቡከ፣ ወይብሳዕ፣ ወ"ደባርከ፣ 7 ቅድመ፣ እ**7**ዘሕብሑር፣ ዘእገበለ፣ ይሙት፣ ወትኩን፣ ቡሩክ። ወይቤሳ፣ ደዕቅብ፣ ለርብቃ፣ አው። እም፣ አይምስክ፣ በእንተ፣ ዙሲ፣ ዘይበልዕ፣ እርቲ፣ ወደ፡፡ምሮ፣" ወግባስነቸ፣ አፈርህ፣ እነ፣ እምር፣ " 8 ከመ፡ አደለቡ፣ ቃልየ፣ *ወኢ፣ *ይፍትድ፣ ደንሥሥ፤፣ ወእንቲ፤፣ "ታአምሪ፣" ከመ፡ እ፤ ልሙጽ፣ ወኒሳው፣ እንደ፣ ጸንር፣ ወእከውን፣¹¹ ቅድመ፣ እዕደንቲሁ፣ ከመ፣ ዘደስተለኪ፣ ወእንብር፣ **ን**ብረ፣ 9 ዘኢ"እዘዘይ፣ ወይተመፃፃይ፣ ወልመጽአ፣ ሳዕሌና፣ መርገመ፣ ወአኮ፣ በረክተ። ወተቤሎ፣ ርብቃ፣ 10 አሙ፣" ባዕሲየ፣ መርገምክ: ወልድየ፤ ዳአሙ፣ ስማዕ: ቃልየ። ወስምዐ: ደዕቅብ: ቃስ: ርብቃ: እሙ፣ ወሖረ፡ ወነሥሕ፡ ክልኤተ፣¹⁰ መሓበሕ፡¹¹ ጠሲ፡ ሥናደነ፡ ወ*ስቡሓነ፡ ወኢምጽአሙ፣ *ነቤ፡ 11 አሙ;" ወንብረተሙ; አሙ;" (መብልዐ;") ዘከሙ: ደፊቅር:: ወነሥአት: ርብቃ: አልባሰ: ወልዳ: *፯ሳው: ዘይልሀቅ:⁷ ዘይትፈተው: ዘሀው: ታቤሃ: ውስተ: ቤት:² ወአልበሰት: ሲደዕቅብ: ወልዳ: ዘይንአስ: ወአምእስተ: መሓስአ። ጠሲ: እንበረት: ዲበ: አደዊሁ: ወውስተ: ዕርቃ!: ከሳዱ። 12. 13 ወወሀብት፣ *ተብሲሲ፣ ወናብስት፣ ዘ7ብረት፣ ውስት፣ አደ፣ ደዕቅብ፣ ወልዳ። ወቦአ፣ ደዕቅብ፣ ንበ: እቡሁ: ወደቤ: እነ: ወልደከ: 7በርኩ: በከም: ትቤሲ፤ ተንሥእ: ወንበ*ር: ው*ብሳዕ: አምዘ: 14 አስገርኩ: አባ:¹² ከመ: ተባርከ፤: ነፍስከ:: ወዶቤት: ይስሓቅ: ሰወልዱ: ምንተ: ከመዝ: አፍጠ 15, 16 ንከ: " ሬኪብ: ወኢደና። " ወዶቤ: " ደዕቀብ: ዘሕርት ዐኒ። አምላክከ። የ ቅድሚየ። ወደቤት። " ይስሐቅ፡ ቅረብ፡" *ወእንስስከ፡ ወልድየ፡⁶ እመ፡ ሕንተ፡ ወልድየ፡ <u>\$</u>ሳው፡ ወእመ፡ ኢኮiሁ።⁵¹ 17, 18 ወቀርበ። ያዕቀብ: ንበ: ይስሓት: አቤሁ: ወ7ስ ስ: ወደቤ: ቃል: ቃለ: ያዕቀብ: ወአደው።

¹ A adds λλισοι ° So LXX Gen. xxvii. ι τοῦ δρῶν, an imperfect rendering of Mass. אוֹרְם. ° ፍλቴኩ C D. ' 10Φ: Δτι ΦλτΗ: Δτι and ዶνሪι ΦικτΗ: in ver. 4 presuppose something like δηρεῦσον καὶ ἐπιλάβου and δηρεῦσοι καὶ ἐπιλαβίσδαι, loose renderings of אַצוּר צִייָר לְי צִייְר , such as appear in Vulg. xxvii. 3 cumque venatu aliquid apprehenderis and in xxvii. 33 captam venationem. In ver. 28 Hiθωι Φλνιζί. Δτι presupposes δ δηρεῦσοι μοι δήρων; so LXX xxvii. 33; Mass. אַדְּיִר צִיִּר There is no ground for assuming a divergence between original text of Jubilees and Mass.; see ver. 13. ' አብλ: Β. ' አብλ: Β. ' συλλοι Φληλίο. Α.

... consilii ejus, *et indignabitur¹ adversus me, et inducam [ego]² XXVI. s super me maledictum et non benedictionem.' Et dixit illi Rebecca 9 mater sua: 'In me maledictum tuum, nate: tantum obaudi vocem meam.' Et obaudivit Jacob vocem matris suae Rebeccae et abiit et 10 accepit duos hedos caprarum teneros et bonos et adtulit eos matri suae, et fecit illos mater ejus (cibos), sicut desiderabat. Et accepit Rebecca 11 vestes Esau filii sui senioris 3 optimas, quae erant cum ipsa in domo, et induit eas Jacob filium suum juniorem, et pelles hedorum circumdedit super branchia ejus [et humeros]4 et super nudas cervices ejus6. *Et 13 dedité cibos *et panes?, quos fecit in manibus Jacob filii sui. Et introivit 13 Jacob ad patrem suum et dixit: 'Ego sum filius tuus, feci quemammodum dixisti mihi: exurge et scde et manduca de venatione mea, pater, ut benedicat me anima tua.' Et dixit Isac ad filium suum: 'Quid est hoc 14 quod adcelerasti invenire, nate?' Et dixit Jacob: 'Quod direxit 15 (Dominus) Deus tuus in conspectu meo.' Et dixit ad illum Isac: 16 'Adproxima mihi et palpabo te, nate, si tu es filius meus Esau (an non sis).' Et adproximavit Jacob ad Isac patrem suum, et palpavit eum et 17 dixit: 'Vox quidem vox Jacob, manus autem manus Esau;' et non 18

¹ Repeated in MS. ² Eth. and Gen. xxvii. 12 omit. ⁸ MS. seniores. ⁴ Eth. and Gen. xxvii. 16 omit. ⁶ MS. el. ⁶ MS. obtendidit. ⁷ MS. trans. after fecit.

[•] ትሙት: B. ¹ A adds ደብλ: ወ. See note on ver. 2. 12 **ደዕት**ብ: A. 15 መብልዕ: A. ¹³ ወስባርክክ፡ A. ¹⁴ A omits. ^ከ ወደእዜ<u></u>፤ ለ. 16 A trans. 17 Gen. xxvii. 9 omits. 18 Ah: A. " **ክልኤቲ:** A B; **g** C D. » መናየ: A : ። መበል**ዕ**ቲ፡ A. " hav: H A. 23 hav: B. **ኯ ወደሥምሮ:** A B. **ሥናደ**ን: B. 25 B omits. **≥** £00 A. g op C D. ≖ ይፈቅድ፣ ይንሳሰይ ለ. **»** ወአንቲ፡ B. 28 H A. ። ወደትመ00ዜ A. 10 ተአምሪ: B. 31 A trans. Aho 3: after Hentahi ሥ *ማስ*ስሕ: A. * Restored with Lat. B trans. M A adds whi * Lat. omits against Eth. and Gen. xxvii. 16. For መስም አስተ: A reads ወአምአሳ: 40 Lat. adds et humeros. " ተብሲሳ: ታብስት: B. **4 አ**ው: B. " B trans, before horh: " ወደቤሎ: B. 46 Em. with Lat. ^ወ ዘአፍጣንከ፡ B. direxil from Haekl: A, Hachal: B C, Hackli: D; see xxii, 9, note; Mass. Gen. xxvii. 20 πρρη; LXX παρέδωκε. ማ Before አም" add እንዚአብሎር: with Lat. and Gen. xxvii. 20. **መደቤ:** A C D. **" ቅ**ረበ**ኒ**: A D. B trans. 52 ወቀርቦ: A. Lat. omits wrongly. ⁴³ Erased in B. " A adds #073 F:

አደው፣ ያሳው፣ ወኢያአውር፣ አስመ፣ ሚጠት፣ ውስተ፣ አምሰማይ፣ ለአሕልፎ፣ መንፈሱ፣ መእደአመረ፣ ዶስሐቅ፣ አስመ፣ አደዊሁ፣ ከመ፣' አደው፣ ዓሳው፣ (እጐሁ፣') ጸብር፣ ከመ፣ ደባርኮ። 10 ወይቤ፣ እንተሁ፣ ወ<u>ኢድ</u>ና፣ <u>የሳው፣ ወይቤ፣ አክ</u>፣ ወ<u>ኢድክ፣</u> ወይቤ፣ አቅርብ፣ ሲተ፣ ወአብሳዕ፣ 20 አምዝ፣ አስፖርክ፣ ወልድና፣ ከመ፣ ተባርክ፣ ነፍስና፣፣ ወእቅረበ፣ ሎቸ፣ ወበልፀ፣ ወሕብል፣ ሎቹ፣ ai ወይii ወሰትፕii ወይቤሎ ይስሓት፣ አቡሁ፣ ቅረባኔ፣ ወሰዐሙ፤፣ ወልድና፣ ወቀርባ፣ ወሰዐም። aa ወአዲነው፣ ዲና፣ ሙዐህ፣ አልባሲሁ፣ ወባረኮ፣ ወደሴ፣ ናሁ፣ ዲና፣ ወል.ሮና፣ ከሙ፣ ዲና፣ 7*ዳም*፣ as ምሱእነ ዘባረኮ፣ እንዚሕብሔር። ወየሀብክ፣ እንዚሕብሔር፣ [ወደብዝታክ፣⁶] እምጠስ፣ ሰማድ፣ ወእም*ጠስ፣ ምድር፣" *ወብዝታ፣ ስርናይ፣" ወቅብእ፣" *ደብዝታ፣ ሰክ፣* ይትቀነዩ፣" ሰክ፣ 25 እስከ: ለዓለም፤ ዘይረ7መከ፡ ርጉም፡ ወዘይባርከከ፡ ቡሩክ። ወካե" እምድኅረ፡ አኅለቀ፡ እንዘ፡ ዶባርካ፣ ዶስሓቅ፣ ሰወልዱ፣" ደዕቀብ፣ ወኮi፣ እምድኅረ፣ ወፅአ፣ ደዕቀብ፣ እምዶስሓቅ፣ አቡሁ[፣ 26 ተንብለ"]፣ ወያሳውስ፣ እንሁ፣" በጽሐ፣ እምነፃዩሁ።" ወንብረ፣ ውእተሂ፣ መብልዐ፣ ወለብለ፣ ለአብሁ: ወይቤሎ: ለአቡሁ: ዶት፤ማእ:" አቡና: ወይብሳዕ:" አመሥገርትና: ከመ: ትባርክኒ: ֈፍስከ:: 27 ወዶቤሎ: ይስሐቅ:³ አቡሁ: መኑ: አንተ: ወዶቤ*ሎ:* አነ: *በዝርከ: ፯ሳው:" ወልድከ: ገበርኩ: 28 በከመ: እዘዝከ፤። ወተደመ፡ ይስሓቅ፡ ድማመ፡ ዐቢና፡ ጥቀ፡ ወይቤ፡ መኑ፡ ውእተ፡ ዝንተ፡ 20 ቡሩክ: ይኩች፣ ወዙሱ: ዘርሉ፣ አስከ፡ ለዓለም። ወኮi፡ ሶበ፡ ሰምዐ፡³¹ ዓባው፡ i7ሪ፡ አቡሁ፡ ይስሓቅ፡ 30 ጸር ን፣ ³ በቃል፣ ዐቢይ፣ ወመቆር፣ ጥቀ፣ ወይቤሎ፣ ለአቡሁ፣ ³ ባርክኒ፣ *ኬደየኒ፣ አባ። ⁴ ወይቤ*ሎ፣ ⁴ መጽሕ፣ እንአከ፣ በሕብል፣ ወነሥሕ፣ በረከታቲከ። ወደቤ፣ ይእዚ፣ *ሕአመርኩ፣ በዘ፣* ተሰምያ፣ ስሙ፣ ደዕቅብ፣ አዕቀጸ፤፣ ናሁዝ፣ *ዳንመ፣ ቀዲመ፣ ልደትፕ፤፣ ነሥሕ፣ ወይአዘ፤፤፣ ነሥሕ፣ በረከትፕ። እንዚል፣ ^ነሂምካም፣ ለከ፣ ወዙሎሙ፣ እንደሆ፣ ወሀብካም፣ ሎቸ፣ *አንብርት፣ ይኩንም፣* ወበ•ብዝታ፣⁴ 31 ስርናይ፣ ወወደች፣ ወቅብዕ፣" አጽናዕክም፣ ወሰክ፣ ምችተ፣ አራሲ፣" ይእዜ፣ ወልድየ። ወይቤ፣ 33 ወእንሥአ፣ ዒሳው፣ ቃሎ፣ ወበከየ። ወአውሥአ፣ ይስሓቅ፣" ወዶቤሎ፣" ናሁ፣ እምጠለ፣ ምድር፣ 34 ይኩጌ ጉብረትክ: ወእምጠለ: ስማይ: እምሳዕሉ። ወበመጥባላትክ: ተሐዩ: ወለእጐክ: ትትቀነይ፣ ^ወ ወይኩጌ አመ፡ አበይከ፡ ወአሰበልከ፡ አርዑተ፡ ኢምክሳድከ፡ አሜሃ፡ ትኤብስ፡ አበባ፡ ዙሎ፡ ለምት፡ 35 ወይሤሮ፣ HCአh; አመትሕተ፣ ሰማይ። ወይትሜለክ: *፯ሳው፣ ደዕቅብሃ፣ በአንተ፣ በረከት፣ እንተ: ባረኮ: አቡሁ: ወይቤ: በል0፣ ይእዜ፤ ይብጻሕ።'' መዋዕሲ ባሕ: አቤና: ወእቅትሎ:" ሲያዕቀብ: እጐየ።

¹ Lat. aversio less good than text, which represents μεταστροφή, and that in turn πρρ οι πρρ; cf. 1 Kings xii. 15. ² ΛΊΔΕ: Λ. ³ Λ omits. ⁴ Added from

cognovit eum, quoniam aversio¹ erat de caelo transferre spiritum ejus: et non cognovit, quoniam erant manus ejus sicut manus Esau fratris sui pilosae². Et benedixit eum. Et dixit: 'Tu es filius meus Esau?' et 19 dixit [Jacob]: 'Ego filius tuus sum.' Et dixit [Isac]: 'Offers mihi et manducabo de venatione tua, nate, ut benedicat te anima mea.' Et 20 obtulit el et manducavit et intulit illi vinum, et bibit. Et dixit ad eum 21 Isac pater ipsius: 'Adproxima te mihi et osculare me, nate.' Et adproximavit et osculatus est eum. Et odoratus est odorem vestimentorum 22 ejus et benedixit eum et dixit: 'Ecce odor filii mei sicut odor agri (pleni) quem benedixit Deus. Et det tibi...'

Lat. and Gen. xxvii. 23. ⁵ Gen. xxvii. 24 omits. ' ወደቤሎ B. 7 Emended with Lat. adproxima to mihi and Gen, xxvii. 26 from \$2.11: of MSS. * ወቀርቦ: A. Restored from Lat. pleni; so Sam., LXX, and Vulg. Gen. xxvii. 27; Mass. omits. Man interpolation; A trans. thus መደብዝነክ: እንዚአብሎር: መየሀብክ: גילמטס יי ሲምድር፣ A. " ውብዙን፡ ስርናየ፡ A. 18 From Gen, xxvii, 28 we should expect መወደች A reads መትብሕ፣ · · · Scems a needless addition. **" ወይትቀነት** B C D. " れたされ B; LXX Gen, xxvii. 20 rod м Афила A: LXX xxvii. 20 doxorres. άδελφοῦ σου. **"** ወዶኩን፣ ለከ፣ በረተተ፣ ለ. So LXX Gen. xxvii. 30 ³⁸ ወእኮ፣ B. ràn ulàn auroù; Mass. omits. M A gloss. " A D omit. **። አምነ፡ ዕዩሁ፡** B: እምንዒው፣ C: እምናፃዊሁ፣ D. * ተንሥአ፣ B D. **ወብሳዕ**፡ B D. xxvii. 22 omits. A trans.; LXX and Vulg. xxvii. 32 omit h in OHCh: but Mass., Sam., Syr. agree with text. ²⁶ See note on ver. 2. " Trans. ⁸¹ ሲምዓ: B. with Gen. xxvii. 33. **™ ዘአ**3በለ: Α. " ጸርኃ: B. B. LXX. and Vulg. omit, but Mass., Sam., Syr. xxvii. 34 support text. * አባ: ሲተኒ: A. Mass., Sam., Vulg. Gen. xxvii. 35 omit; LXX, Syr. support text. False text due to corruption of & disais into oida is (?). ⁸⁷ ዳ7ሙ: ቀደሙ: B. B trans. * Aut: B; Mass., Sam., Syr., Vulg. Gen. xxvii. 36 omit, but LXX supports text. 40 A trans. 41 Gen. xxvii. 37 omits. " አረሲ፣ A. A B add በከ። ⁴ በረከተ፡ A. " Mass., Sam., LXX, Syr, Gen. xxvii. 30 add אָכִין א מּמִיןף מֹיִיסיּ, 4 **አ**ው፡ B. but Eth. Vers. and Vulg. omit as in text. " O.C.B. A. *ባ* ተቀነድ: ለ. **" እ**ምታሕተ፣ ለ. **ወ** ይሤረው፡ B. **™ ፯ሳው**፡ሃ፡ Β. ። **ይ**በጽሕ: B C. ¹¹ ወእቀትሎ: ለ.

¹ See note 1 on Eth. text.

⁸ MS. pilosa.

መ'ተነፃራ፣ ስርብቃ፣ በሕልም፣' ነፃሩ፣ ስዒሳው፣ ወልብ፣ ዘይልህት፣ ወፈ<u>ደ</u>ዋ፣ ርብቃ፣ <mark>'ጸ</mark>ውብት፣ 1.3 ደዕቅብሃ፣ ወልዳ፣ ዘደንአስ፣ ወተቤስ። ናሁ፣ ያሳው፣ አቱክ፣ ይተቀየሙክ፣ ከሙ፣ ይቅተልክ፣ መ'ይ እዜህ ወእድና፣ ስማዕ፣ ቃልና፣ ውነገሥእ፣ ወጉየይ፣ ንብ፣ ሳባ፣ አንቱና ከራንን፣ ወንበር፣ ምስሌው፣ ኅዳጠ፡ መዋዕለ፡ አስከ፡ ይትመየጥ፡ መዐተ፡ አን፡ከ፡ ወየተደን፡ መዐተ፡ አምኔክ፡ ወደረስዕ፡ ዙሎ፡ 4 ዘመጠክ ረሰደኩ። ወፈኒውየ፣ አቁብለከ። እምህየ። ወደቤ፣ ደዕቀብ፣ ሕደፈርህ፣ አመ፣ s ፈቀደ፡ ይቅተለ፤፡ አቀትሉ። ወተቤሱ። ከመ፡ ኢይምክን፡ *እምክልኡፑ፡ ውሱድየ፡" በአሐቲ፡ 6 ዕለት። ወደቤሳ፡ ያዕቀብ፡ ሰርብቃ፡ አሙ፡ ናሁ፡ ታአምቆ፡ ከመ፡ ረስሕ፡ አቡቤ፡ ወኢዶሬኢ፡Կ አስሙ፡ ከብዳ፡ አዕይንቲሁ፡ ወእሙ፤፡ ንደንም፡ አኩይ፡ ውእተ፡ በቅድሙ፡ አዕይንቲሁ፡ *አስሙ፡ አንድን፡ ወስሐውር፡ አምነክሙ፡ ወይትሙነዕ፡ አበና፡ ወይረንሙ፤፤ ኢየሐውር፤ አሙ፡ ሬታወኒ፡ 7 ሕሜሃ: " ባሕተ፣ አሐውር። ወትቤት: ርብቃ: ሲደዕቀብ: ሕነ: አበውእ: ወእነፖር: ወይፈገወከ። ¹ 8 ወቦእት: ርብቃ: ወትቤሎ ለደስሓቅ: ንእዝኩ: ሕይወትና: *እምክልኤሆን: አዋልደ: " ኬጥ: አለ: ነሥሕ፡ ዩሳው፡ ሎፑ፡" አንስትድ፡ ወእመ፡ ነሥሕ፡" ደዕቀብ፡ ብእሲተ፡ *እምውስተ፡ አዋልድ፡ ምድር፡ አለ። ከመ፣ አለ። ለምንት፣ ሲተ፣ አንከ፣ አለት፣ አስመ፣ አኩደት፣ አማንቶ፣ አዋልደ። ከናለን። o. io መጸሙ0፣ ዶስሓቅ፣ ድዕቶብሃ፣" መበረከ፣ መገሠጸ፣ መዶቤሎ። ኢትፕሣአ፣ ለከነዛ ብእሲት፣ እም*'ዙሴ:" አዋልደ፡ ክናአን፣ ተንሥእ፡ ወሎር፡ ውስተ፡ ሚስጲሎሚደ፡" ቤተ፡ ሲባፑኤል፡ አቡሃ፡ ι፣ ሰእምከ፣ ወንሣእ፣ ሰከ፣ ብእሲቲ፣ አምሀና፣* አምአዋልደ፣ ሳባ፣ ኢሜሃ፣፣ ለአምከ። ወአምሳከ፣ በዳይነ[™] ይባርከ፡ ወ[™]ደልህቀ፡ ወደብዝጎከ፡ ወኩ]፡ መከብበ፡ አሕዝብ፡ ወየሀብከ፡ በረከታቲሁ፡ ለአቡየ፣" አብርሃም፣ ለከ፡ ወለዘርእከ፡ አምድኅሬከ። ከመ፣ ትረስ፡ ምድረ፣ ፍልስትከ፡ *ወዙባ፡ 12 ምድረ፡⁸ እንተ፣ ወሀባ፡⁸ እንዚአብሔር፣ ሰ⁴አብርሃም፣ ሎር፣ ወልድና፣ በሰላም። ወሬነም፡ ይስሓቅ፣ ሰደዕቀብ፡ ወሖረ፡ መስጴመሚድ፡ " ኀበ፣ ሳባ፡ " ወልደ፡ ባቸኤል፡ ሶርደዊ፡ እ'ታን፣ ሰርብቃ፣ 13 አመ።^ህ ሲደዕቀብ። ወኮi፡ አምድኅረ፡ *ተንሥክ፡ ደዕቀብ፡ ለሐዊረ፡[»] መስጀጠሚደ፡[»] ወሐዘ፡፡ 14 መንፈስ: ርብቃ፣ ድኅረ፣ ወልዳ፣ ወትበኪ። ወይቤሳ፣ ይስሓቅ፣ ለርብቃ፣ አኅትፕ፣ ኢትብክዬ፣* 15 በአንተ: ደዕቀብ: ወልድና: አስመ፡ በሰባም፡ የሐውር፡ ወበሰባም፡ ይትመየጉ። አምሳክ፡ ልዑል፡ 16 የዐቅቡ: አምዙሱ: አኩይ: ወይሂሱ: ምስሌሁ: አስመ: ኢየንድን: ዙሎ: መዋዕሱሁ:: አስመ:" *ኣ*አምር፡" ከመ፡ ይሤራኅ፡" ፍናዊሁ፡" በዙሱ፡ ውአደ፡" ሖሬ፡ *እስከ፡ አመ፡" ይ7ብእ፡ በሰባም፡ 17 ንቤነ: ወንሬእዮ፣ በሰባም። ኢትፍርሂ፡ በእንቲአሁ፡ እኅተና፡ እስመ፡ *ራትዕ፡ በፍኖቱ፡" ውእቱ፡ 18 ወፍጹም፣ ውእተ፣ ብእሲ፣" ወ"ምእመ**ገ፣ ው**እተ፣ ወגይት7ደፍ፣ ኢትብክዩ።" ወደናዘዛ፣ ዶስሓቅ፡ ለርብቃ፡ በእንተ፡ ደዕቀብ፡ ወልዳ፡ ወባረከ።

יף ወወዕአ፡ ደዕቀብ፡ አምዐዘቅተ፡ ሙሐሳ፡ ከሙ፡ ይሎር፡ ካራንሃ፡° በዓመት፣ ቀዳሚ፡ ዘቡባዒ፡ ካልእ፡ *ዘአርብን፡ ወአርባዕተ፡" ኢኖቤሴሙ፡ ወበጽሐ፡ ውስተ፡ *ሱዛ፡ አንተ፡ ውስተ፡ ደብር፡" አንተ፡ ይእቲ፡ ቤቴል፡ በሠርቀ፡ ወርኅ፡ ዘቀዳሚ፡ ዘዝ፡" ሱባዒ፡ ወበጽሐ፡ *መካ!፡ መሲዮ፡" ወተንኅሠ፡

¹ Emended from TS76: A B; C D read i76: A omits.
1 Ro-OT: ACOTA: A B omits.
1 A trans. after AS: LXX Gen.

• h&3: A. LXX omits. ኮ አት**ቁ**በለከ። xxvii. 43 adds els the Meconotaular. If abbs A it ¹⁸ We should expect ¹⁰ A adds ርብቃ፣ ሲደዕቀብ። CD. እምክልጹከሙ፣ with Gen. xxvii. 45. ¹⁴ ወእራኢ፣ A. ¹⁶ ወእመስ: A. ישני בּנוֹת אַ אַבּיי בּנוֹת. אַל חִשֹּׁנֵי בִּנוֹת אַ LXX dià ràs ¹⁷ ወስፈገወከ: A. לעבון בנות ביש viâr בינות Arab. supports text. B trans, before 110: n Thus text agrees with Gen. Mass. xxvii. 46 against LXX ἀπὸ τῶν θυγατέρων της γης ταύτης and Vulg. de stirpe hujus terrae; but agrees with them against Mass., Sam., Syr. in omitting המשחדת. B reads את: for את: B adds 9º £-2: ³⁴ Gen. xxviii. 1 omits. " Themark; B; Gen. xxviii. 2 adds B adds OAF: סוא; only Dail E of LXX, Eth. Vers., and text omit, * B omits; A adds ብእቤተ፣ ™ ሰማይ; B C. MA B omit, Sam., LXX, Eth. Vers. Gen. ማ እሜካ: B. xxviii. 4 would require AAOh; but Dol E of LXX supports text; Mass., Syr., and ³¹ So LXX and Vulg. xxviii. 4 μετά σέ, but Mass. ፕሮዚ. xxviii. 4 omits. For oft 1 A reads oft 1 and B H1: " OUNH A. " ሜስጲጦሚያ፣ B. M A adds Mi ויים אלא מיין וו. M Lat. abiil. ₩ ሚስጵጠሚያ: B. " **ኢት**ብኪዩ፣ A B. " A adds hop: **" አ**ጤደቅ: A D. " Emended with Lat. dirigentur from Luch of MSS. " B omits; Lat. reads **ማ** ንበ: A. 4 Ø A. ማ በመሳም: ወበርትዕ: ፍናዊሁ: A. · omnes viae, " ኢትብኪይ፣ A. **" ወ**ብአሲ፣ B. ⁶⁰ ካራን: A. " HywH A. ε Ούλαμμαύς LXX, אלם לא Gen. xxviii. 19. " orbi: 9"At: A. M OH: A.

¹ Eth.=surrexit ut abiret. ² MS. Rebecce. ³ MS. septimanarum secundo.

*እምፍዋት፣ አንተ፣ ዕረቢን፣ ሰመንፖድ፣ በዛቲ፣ ሴሲት፣ ወዋው፣ ሀኚ፣ አስው፣ ዕረቢ፣ ፀሓይ። 20 ወነሥት፣ እምሕአባት፣ ውእቸ፣ መኮዝ፣ ወለዝበረ። 'ታሕተ፣ ውእቸ፣ ዕፅ፣' ወውእቸ፣ ባሕቲፑ፣ ai የሰውር፣ ወናመ። ወሰሰም፣ በዶእቲ፣ ሴሲቲ፣ ወ'ናሁ፣ መፃርን፣ ትክልቲ፣ ውስቲ፣ ምድር፣ ወርእሳ፣ ተለክፍ፣ ውስተ፣ ስማዶ፣ ወናሁ፣ መባእክተ፣ እንዚሕብሔር፣ የዐርጉ፣ ወዶወርዱ፣ ባቲ፣ 22 ወ'ናሁ፣' እንዚሕብሔር፣ ይቀውም፣ ውስቴታ። ወተናገረ፣ ምስለ፣ ደዕቅብ፡ ወይቤ፣ እነ፣ ውእቹ፣ እግዚትብሔር። አምሳክ፣ ትብርሃም፣ እርከ፣ ወእምሳክ፣ ይስሓቅ፣ ምድረ፣ እንተ፣ ዴቤሃ፣ as "አንተ፣ ትነውም፣" ለከ፣ አሁብ፣ ወለዘርእከ፣ እምድላሬከ።" ወይከውን፣ ዘርእከ፣ ከመ፣ ማባ፣ ምድር፣ ወትበዝታ፣ ውስተ፣ ባሕር፣ ወጽባሕ፣ ወስሜን፣ ወደቡብ፣ ወይትባረኩ፣ ብከ፣ ዙዮሙ፣ ⁸⁴ *በሓውርተ፣ አሕዛብ፣¹⁸ ወበ"ዘርእከ። ወነየ፣ አነ፡ እሂሲ፣ ምስሌክ፡ ወእዐቅበከ፡ በዙ**ለሂ**፡ a6 ምንተኔ: ዘ⁴አንበበ: ቤተ: እንዚአብሔ*ር: ወ*ዛተ: አንቀጻ: ሰማ*ይ:: ወ*7ዩሶ:" ደዕቅበ: በ!7ህ:**"** ነሥል: እብነ: ዘአገበረ፣ ኃበ፣¹¹ ርእሱ: ወእቀም፣¹¹ ሐውልተ: ለተአምርት፣¹² ወከዐወ፣ ቅብል፣ ደበ: Cእቡ: ወስመና:* ስም: ለውእቸ፣ መካዝ ቤቴል: *ወቀደሙ፣ ስሙ፣ ሴዛ: ለውእቸ፣ ብሔር።

ማጸለና: ደዕቀብ: ጸሎተ: ለእንዚሕብሔር: * እንዘ: ዶብል: እሙ: ሀሎ: እንዚሕብሔር: ምስሌና: ወዐቀበ፤: በዛቲ: ፍኖት: እንተ: ባቲ: * ጸሐውር: እɨ: ወወሀበ፤: ተብስተ: አብባዕ: ወልብስ: አልበስ፡ ወአተመየጥ: ቤተ: አቡና: በስባም: ወዶኩ፥፤። አንዚሕብሔር: * ጾምሳኪና: ወዝ፤: * አብዝ፡ ዘሕቀምኩ: ሐውልተ: * * የተአምርት: በዝ: መካን: * ዶኩን: ቤተ: እንዚሕብሔር: ወዙሱ: ዘወሀ ብክ፤፡ አኔሥር: * ለከ: አምሳኪና። *

ነ አምፍኖቱ: B. ¹ በይእቲ: A. * Φλλης: B. Add with Lat. ad capul sibi and Gen. xxviii. 11 τοι Cλοι 4 Gen. xxviii. 11 omits. ⁶ A omits. ⁷ LXX and Vulg. Gen. xxviii. 13 omit. • A adds @9C7: 0. * አምባክክ: A : B C omit wrongly. * LXX Gen. xxviii. 13 adds μλ φοβοῦ. » 9°.eC: A B. " B trans. For Times which LXX, Syr., Vulg. xxviii. 13 support, Mass. and Sam. read 338. ¹⁹ Gen. xxviii. 13 omits. ¹¹ አሕዛብ: በበ: በሐውርቲሆም A: በሐውርተ፡ ሕሕዛብ፡ B. We should read በሓውርተ፡ ምድር፡ with Lat. tribus terrae and Gen. xxviii. 14. 14 A A; @ B. ¹⁵ Gen. xxviii. 15 omits. 16 Em. with Gen. " Emended from 199": ¹⁶ A adds ወእች፣ xxviii. 16 from & of MSS. " **ፖ**ዩብ: B. * 170: B. n An: B. ³⁸ ወአቀሙ: A. Gen. xxviii. 18 ≈ Gen. ¥ መስመየ፣ A. omits. " ochosti B. xxviii. 20 omits. » አምላክ: ወዘኔ: Α Β. " ለሓውልት: A. ው አዐሥር: A; አዓሥር: B (over erasure).

et advenit in Lydiam, quae est in monte, haec est Bethel, in primo die mensis primi septimanae¹ hujus, et advenit in locum vespera et devertit a via ad occansum itineris in hac nocte (et) dormivit ibi, deciderat enim sol. Et accipiens de lapidibus loci illius supposuit (ad caput sibi) sub ²ºº arbore, et ipse erat singularis iter faciens, et dormivit². (Et) sibi som-²¹¹ niavit in nocte illa, et ecce scala erecta erat super terram et caput ejus perveniebat in caelum, et ecce angeli Del ascendebant et descendebant per ipsam: et (ecce) Dominus incumbebat in ea. Et locutus est cum Jacob ²²² et dixit: 'Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui et Deus Isac, terram autem in qua tu obdormis², ipsam tibi dabo et semini tuo post te. Et erit semen tuum sicut harena terrae et abundabit⁴ super mare ²³³ et orientem et septentrionem et austrum, et benedicentur in te omnes tribus terrae et in semine tuo. Et ecce . . . ²²4

¹ MS. septimanarum. ² Emended with Eth. from dormiens. ³ MS. ordormis. ⁴ Eth.=multiplicaberis.

ወስገሥስ፡ እግሪሁ፡ ወሎረ፡ *ምድረ፡ ጽባሕ፡ ነ ኀበ፡ ሳባ፡ *እጐን፡ ሰርብቃ፡ ወሀሱ፡ ምስሴሁ፡ ፏቴ ወተቀገና፡ ሱተ፡ ህናነተ፡ ራሑል፡ ወሰቱ፡ ሱባኔ፡ አሐድ።

י So LXX and Vulg. Gen. xxix. ז; but Mass., Sam., Syr. read אַרְצָה בְּנֵרֶכֶּנֶם. ¹ አላወ፡ ርብቃ፡ B. ³ አሐዱ: A. 4 A B. • ወወሀር: ዘ**ሳፋ**ሃ: A. 5 A. * ወኢደእመረ: ደዕቶብ: A. A omits. 10 ort 9009: B. 11 hapH: 70Ch: A. 13 Ahth: B. A adds hapH: ^ነ ባሕየ: ራእደሰ: A. ሥ ወራሑልሃ: A ; ወራኩል: B. ¹⁶ B omits. 17 100: A. is aphi: A.

ከመዝ፣ ሥሩዕ፣ ወጵሎፍ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ከመ፣ አልቦ፣ ዘየሀብ፣ ወሰት፣ አንተ፣ ትንአስ፣ አምእንተ፣ ትልህቅ፣ ' ደቀድም፣ ውሂበ፣ ወእምድኅሬሃ፣ እንተ፣ ትንእስ፣ ውብእሲ፣ ዘዶንብር፣ ከመዝ፣ አበሳ፣ ደዐርጉ፣ በኢንቲአሁ፣ ውስቲ፣ ስማይ፣ ወአልቦ፣ ዘይશድቅ፣ ዘ'ይንብር፣ ዘንቲ፣ ነንረ፣ አስመ፣ ማበሩ፣ Hንተ፣ ቃለ፣' ኢይንሥኡ፣ ወኢየሀቡ፣ ኢንተ፣ ተንአስ፣ Hአንበለ፣ *ደቅድሙ፣ ኢንተ፣ ተልሀቅ፣**'** s አስሙ፣ አኩይ፣ ጥቀ። ወይቤ፣ ሳባ፣ ሰደዕቅብ፣ ይታልፍ፣' ሰቡዐ፣ መዋዕለ፣ ፖዝኢ፣ ሰዛ፣ መ' እሁበከ። ራሔልሃ፣ ከመ፣ ትትቀነይ፣ ሲተ፣ ካልኣነ፣ ዓመተ፣ ሰብዐት፣ ከመ፣ ትርዐይ፣ " አባ7ዕየ፣ 🤋 በከም: 7በ*C*ከ፡ በቡባኔ፡ ቀዳሚ:፡ ወበመዋዕል፡ አመ፡ ንለፈ፡ ሰቡዕ፡ ዕለት፡[፡] ዘፖዘ**λ**፡ ዘልድ፡ ወሀቦ:¹² ሳባ፡ ራሑልሃ፡¹⁴ ለደዕቀብ፡ ከመ፡ ይትቀֈይ፡ ሎፑ፡ ካልኣተ፡ ዓመተ፡ ሰብዓተ፡ ወወሀባ፡ 10 ሰራሔል:" ባሳንን፣ እኅታ፣ ሰዜልፍን:" ለአኪተ።" ወተቀንየ፣ ሰብዓተ፣ ዓመተ፣ ዳንመ፣ በእንተ፣ ወወለዴት: ለደዕቀብ:" ወልዴኔ ወ*ጸው0:™ ስም: ርሴል: *አመ: ዐውሩ: ወረሱዑ:" ለወርሩ: ፲ュ ታስዕ: በቀዳሚ: ዓመት: ዘቡባኔ: ማልስ:: ወማሕጻናስ: ለራሑል: ተጸፍቀ: እስሙ: ርእዩ: +3 እንዚሕብሑር: ከመ፣ ተጸባእ: ልደ፡ግ ወራሑልበ: ትተፈቀር። ወደ7መ: ደዕቀብ: ወቦል:ግ ነበ: ልደ፡ግ ወፀንስት፣ ወወሰደት፣ ሰደዕቀብ፣ ወልደ፡ ካልአ፡ ወደውብ፡ ስም፣ ስምዖን፡ አመ፡ግ ዕሥራ፡ ı¥ ወሕ/ክዱ:™ ዘወርጎ፣ ንሥር፣ ወበሣልስ፣ ንመቸ፣ ለዝ፣ ሱባ\$። ወደ7መ፣ ደዕቅብ፣ ወቦሕ፣≌ ኀበ፣ ልድነ" ወ03ስት፣ ወወሰደት፣ ሎቹ፣ ወልደ፣ ሣልስ፣ ወጸውር፣ ስም፣ ሲዊ፣ በውርቀ፣ ወርጎ፣ ¹s ቀዳማዊ:™ በሳድስ፣ ዓመት፣ ዘዝራ ሱባዔ። ወደ7መ፣ ደዕቅብ:™ ወ'ቦእ፣ ታሴሃ፣ ወፅንስት:™ ወወለደት: ሎቸ፡™ ወልደ: ራብዐ: ወጸውዐ:፣ ስም: ይሁዳ: በዐሥሩ: ወንሙሱ: ለወርኅ: ሣልስ: ኢትወኢድ፣⁸ ወትቤሎ: ሰደዕቀብ: ሀበኔ: ው**ሎደ**፡⁸ ወይቤ፣⁸ ደዕቀብ: እነሁ: *ክባእኩ: እምኑኪ:* 17 ፍሬ፡ ከርሥኪ፤ አነሁ፡ ንደጉኪ። ወሶበ፡ ርእየት፡ ራሴል፡⁸ ከመ፡ ወሲደት፡ ልደ፡⁴ *ደቀ፡ አርባዕተ፡⁸ ሲደዕቅብ: ሮቤል*ሃ:" ወስምያን"ሃ:" ወሴዊሃ: ወይሁዳ*ሃ:" ወትቤሎ:" ባአ: ኀብ: *ባሳ: 18 አመትየ፡³⁶ ወትፀ**ንስ፡³⁶ ወትወ**ልድ፡⁴⁶ ሊተ፡ ወልደ፡፡ *(*ወወሀበተ፡ በላሃ፡ አ*መታ፡ ትኩኖ፡ ብእሲተ፡") *ወቦአ: ንቤሃ:" ወፀገስት: ወወለዶት: ሎፑ: ወልዶ: ወጸውዐ:" ስም: ዳን: አመ: ተቡዑ: ለወርታ: 10 ሳድስ: በ"ሳድስ: ዓመት: ዘቡባኔ: ሣልስ:: ወደ7መ: ደዕቀብ: ካዕበ: ወቦሕ: ኀበ: ባባ: ወፀንሰት: ወወሰደት: ወልደ: *ዳ7መ፡ ሰደዕቀብ፡' ወጸውዐት: *ራሔል፡ ስም፡³ ገፍታሴም፡ በታሙቡ፡ 20 ሰወርተ: ሳብዕ: በካልእ: ዓም፣ ዘቡባዒ: ራብዕ:: ወሶበ: ርእየተ: ልደ: ከመ: አቀመተ: "ወኢትወልድ: ነሥ**ለ**ት: " ወወሀበት: ^ብ ዶእተኒ: ዜልፋሃ: ^ል ለእኪታ: " ለደዕቆብ: ብእሲት: ወፀገስት: ወወለደት: ወልደ: ወጸው0ት: ስሞ፡ ልደ፡ግ ጋድ፡ አሙ፡ ዐሡሩ፡ ወሰኑዩ፡ ለወርኅ፡ ሳምዝ፡ በሣልስ፡ ዓመት፡ 21 ዘቡባኔ: ራብዕ:: ወደ7መ: ቦለ:∾ ንቤሃ: ወፀንስት: ወወለደት: ሎቸ: ወልደ: ካልአ: ወጸውፀት:

¹ B adds አስሙ፣ አንተ፣ ተልህቅ፣ ¹ B adds ጽባተ፣ ³ ወ A. ⁴ A omits. • ይቀድሙ፣ አንተ፣ ተዐቢ፤ A. For ደቅድሙ፣ B reads ደቅድሙ፣ ⁴ A adds ውእቱ፣

'... ventris tui aut dereliqui te?' Et quoniam vidit Rachel quia 16,17 peperit Lia Jacob quattuor filios, Rubem, Symeon, Levi, Judam¹, dixit Rachel ad Jacob²: 'Intra ad Ballam ancillam meam, et concipiet et pariet mihi filium. (Et dedit) (ei) Ballam ancillam suam in uxorem (et 18 intravit ad eam), et concepit et peperit filium et vocavit nomen ejus Dan (die) nono *mensis sexti anni sexti septimanae tertiae³. Et adjecit Jacob 19 et introivit ad Ballam, et concepit et peperit filium secundum Jacob, et vocavit Rachel nomen ejus Neptalim in quinto mensis⁴ septimi anni *secundi septimanae quartae⁵. Et videns Lia quoniam detenta est et 20 non est pariens, (cepit) et dedit Zelfam⁶ ancillam suam Jacob in mulierem, et concepit et peperit filium, et vocavit Lia nomen ejus Gad¹ in duodecimo mensis⁴ octavi anni *tertii septimanae quartae⁶. (Et adjecit 21 et) introivit ad eam, et peperit illi filium (secundum) et vocavit (Lia)

MS. judas.

Eth.=eum.
 MS. mense hujus sexti anni septimanarum.
 MS. secunda septimanarum quarta.
 MS. aliam.

MS. mense.
MS. adds et.

⁶ MS, tertio die septimanarum quinti.

^{7 (3}A4: A. * 7ዝλ: A. ' H A. 10 So Sam., LXX, Syr., Vulg., Arab. of 12 9007: A. Gen. xxix, 27 against Mass., Onk., Targ.-Jon. ונתעה). 11 7 C3 P: A. 18 ወወሀቦ: A. " Chay: B, so spelt generally in B. 16 A omits; B trans. after 17 **ሳ**እኪተ፡ A. 19 So LXX Gen. ¹⁶ B omits. и 07185: A В. 50 Gen. xxix. 32 would require \$0007: xxix. 32, but Mass., Sam., Syr., Vulg. omit. It is probable that & OT; is right here, and in verses 13, 14, 15, 18. In 19, 20, 21, 22, 23, 24, this form is actually found. n kapran A. B adds Oh.C: **።** ወስሙ: B. * ወአስቲ: A. » በዊሕ: A. *ሻ* ወጸው ዓ፡ B. **» ቀዳሚ**: B. " hôn: A B D. MAB omit. 31 HH A. A trans. **» ል**ያ: A : ራኩል: B. **። ወደቤ**ሳ: B. ³⁶ ከባእኩኪ: A. **።** ወልደ፡ ለ. " Lat. dixil Rachel ad Jacob; LXX Gen. xxx. 3 είπεν δὲ 'Paxil τῷ 'Iaκώβ; Heb. בוו ביין. יוֹתֶלֶר עֶל־בָּרְבֵּי Differs from Gen. xxx. אַ יְתֵלֶר עֶל־בָּרְבֵּי . ≖ ባለን: ልአክትየ: B. **ወ** ተለድ: B. 41 Added from Lat. and Gen. xxx. 4. 42 Lat. omits; A B omit 3057: " Emended from mhit; with מְמָרָה in Gen. **መጸው**0ት: C. 4 Ø0 A. 46 Emended from Φλλτ: of MSS, with Gen. xxx. 9; xxx. 9 and Lat. detenta est. the et besore dedit in Lat, implies this. Aster 4387: I have omitted LATE: ሰራሴል፣ with C. Lat., and Gen. against A B D. ⁴⁷ C omits. **" ዘልፍሃ**: B. " ለአክታ፣ B. [™] ካዕቢ: በዊ**አ**: A.

ስም ልደ፣ አሴር፣ በሰኑት፣ ሰወርተ፣ ዘ'ውሥርቱ፣ ወአሐዱ፣ በንመቱ፣ ኃምስ፣ ዘሰብኒ፣ ራብዕ። » ወቦሕ ደዕቅብ: ነብ፣ ልደ፣ ወፀንስት፣ ወወሲደት፣ ወልደ፣ ወጸው**ዕ**ት፣ ስም፣ ይሳኮር፣ ነበራብር፣ 23 ሰኃምስ፣ ወርኅ: በዓመትን ራብዕ: ዘሱባኒ: ራብዕ: ወወሀቢት፣ ለሕዒት። ወቦአ: ድዕቅብ: ዳንመ፣ 'ነቤሃ:' ወፀንስት፣ ወወለደት፣ 'ክልኡት: ወል*ደ*፡' ወወለተ፣' ወጸው**ዕ**ት፣ ስም፣ ለወል*ድ*፣ ዘቡሎን፡' 24 ወሰወሰት፣ ዴና፡ ስማ፡ በሳብዕ፡ ወርታ፡ ዘ"ሳብዕ፡ ዓመት፡ ዘ"ሳድስ፡ ሱብ፯፡ ዘራብዕ። ወተማሀሳ፡ እንዚአብሔር፡ ሰራሔል፡ ወአርታወ፡" ማኅፀና፡ ወፀገስት፡ ወወሲደት፡ ወልደ፡ ወጸውፀት፡ ስም፡ 25 ዮሴፍ: በሠርቀ: ወርጎ: ራብዕ: በሳድስ: ዓመት: በሱባኔ: ዝንተ: ራብዕ:: ወበመዋዕለ: *ተወልደ፡ ዮሴፍ:"ዶቤ: ደዕቀብ: ለሳባ: ሀበኒ: አንስትደየ: ወውሱ ድየ: ወእሎር: ንበ: አቢየ: ዶስሓቅ: ወእንበር: ሲተ፣ ቤተ፣ እስመ፡ ፈጸምኩ፣ ዓመታቲ፣ " ዘተቀነዶኩ፣ ለከ፡ ህየነተ፣ ክልኡቲ፣ አዋልደከ፡ ወጸሐውር፣ 26 ቤተ፣ አቡየ። ወዶቤሎ፣ ሳባ፣ ለደዕቅብ፣ "ገበር፣ ኃቤየ፣" በዐስብክ፣ ወረዐይ፣ ሲተ፣ ካዐብ፣ መርዒትፕ፣ 27 *ወገሣእ፣ ዐስበከ። ¹¹ ወተካሀሱ፣ በበዶናቲሆው፣ ከመ፣ የሀቦ፣ ዐስቦ፣ *ዙሎ፣ በ70፣ " እመሐስዕ፣ 28 ወእምስጣሲ፣ *Hቦ፣ ሐመደ፣ ወጋስ፣ ወግጸዐዳ፣ Hተወልደ፣ ይኩኖ፣ ዐስቦ። ወይወልዳ፣ ^א *#ሎጌ፣ አባ7ዕ፣" ጋሰ፣" "ወዘቦ፣ ት**እም**ርት፣ ኩስዙስ፣" "ወዘቦ፣ ሐመዱ፣ ኩስኩስ፣" ወዶደ7ማ፣ እባ**7**0፡ ዶሰዳ፡ ዝበአርአደሆዝ፡ ወዙሱ፡ ዘ*ተእምርት፡ ሲደዕቅብ፡ ወዘአልቦ፡ ትእምርት፡ ሰሳባ።* 29 ወበዝቱ: ጥራቹ፡ ሲደዕቀብ፡ ጥቀ፡ ወስጥረየ፡ *አልህምተ፡ ወስባ70፡ ወለአዱግ፣ ወስ7ማለ፣ 30 ወደቀነ" ወአዋልደ። ወቀንሕ ሳባ፡ ወው ሱዱ፣ ሳዕለ፡ ድዕቅብ፡ ወአስተጋብሕ ሳባ፣ አባንዒሁ፣ እምነሁ: ወ**ለስተ**ሐየጸ:² ለ²²አኩዶ::

ቹ፤ ወኮ!፡ አምዘ፡ ወለዶት፡ *ራሑል፡ ዮሴፍን፡ * ወሖረ፡ ሳባ፡ ዶቅርጽ፡ አባንዒሁ፡ *እስመ፡ ርሑቅ፡
፣ ሀስ፡ አምኔሁ፡ * ምሕዋረ፡ ውስስ፡ ዕለት፡፡ ወርእየ፡ ደዕቀብ፡ ከመ፡ የሐውር፡ ሳባ፡ ዶቅርጽ፡
አባንዒሁ፡ ወጸውዎን፡ ደዕቀብ፡ "ሰልደ፡ * ወለራሑል፡ ወተናገረ፡ ውስተ፡ ልቦን፡ ከመ፡ ዶምጽኣ፡ ምስ
3 ሴሁ፡ ምድረ፡ ከናአን። አስመ፡ ነንሮን፡ *ዘከመ፡ ርእየ፡ ከተ፡ በህልም፡ * ወዘሰ፡ ዘተናገረ፡ ሎተ፡ *

^{1 0} B. ⁸ Lat. omits. ° Л.С: А. ¹ B C add ሲደዕቀብ: • ሀራ-ሀዕ፡ ወሐምስ: A. Lat. ad Liam. • ምስሲ: ወሰት: A. • ዛብሎን: A. 10 HA B. п n A. " A adds እንዚአብሔር: ¹³ የሴፍ፣ H rook & B. ^ነ ሰብዓተ፣ ዓመተ፣ A. 16 Lat. expecta me. 16 Lat. et dabo tibi 18 B omits. mercedem. 17 ተባሀሲ፣ C D. " እምጣሲ፣ A. so Emended with Gen. xxx. 32 DITTHY and LXX pade from Amai he A. Ameli he B. Ameli 21 So A B C; D reads @201 Dillmann (Lex. col. 1308) መከበ: C, ሐመደ: 70: D. can assign no meaning to this word, but this is not impossible; the word 2011 occurs twice, once in this verse which reproduces Gen. xxx. 32, and where it is a rendering of discourse, and once in the next verse which reproduces freely Gen. xxx. 30, and " A B C; A omits. where it is a rendering of didheura. " ROA: is due to λευκόν LXX xxx. 32, which is a mistranslation of κής. We should render therefore according to the Massoretic text. **» ወደወ**ልድ: B.

nomen ejus Aser in secundo mensis1 (un)decimi2 in quinto anno *septimanae quartae3. (Et) introivit (Jacob) ad Liam4, et concepit et peperit 22 filium et vocavit nomen ejus Isachar⁸ in quarto mensis⁶ quinti anni *quarti septimanae quartae7, (et) dedit illum nutrici. Et introivit adhuc 23 Jacob ad illame, et concepit et peperit duos, masculum et feminam, et vocavit nomen masculi Zabylon et nomen faeminae Dinam⁹ (in septimo¹⁰) mensis septimi anni sexti *septimanae quartae11. (Et) misertus est Deus 24 Rachel et aperuit matricem ejus, et concepit et peperit filium et vocavit nomen ejus Joseph in primo die mensis quarti *anni sexti septimanae quartae18 hujus. (Et) in tempore, quo natus est Joseph, dixit Jacob ad 15 Laban: 'Da mihi mulicres meas et filios meos, et abibo ad patrem meum Isac et faciam mihi domum, quoniam conplevi 13 annos, quibus scrvivi tibi pro duabus filiabus tuis, et ibo in domum patris mei.' Et dixit Laban 26 ad Jacob: 'Expecta me in mercede14 et pasce iterum oves meas, et *dabo tibi¹⁵ mercedem. Et placuerunt de mercede ut det illi . . . ' 27

¹ MS. mense. MS. adds diei. ³ MS. septimanarum quarto. ' MS. MS. isacahar et. illam. MS. anno mense. ⁷ MS, die septimanarum MS. septimi. Emended from liam. MS. adds et. quarto. 18 MS. in sexto septimanarum quarto. ¹¹ MS. septimanarum quarti. B MS. Eth.=mane apud me in mercede tua. 16 Eth. = accipe. conplebi.

ሕባንን: B; Gen. xxx. 39, which is here partly reproduced, supports C D. ™ Em. with Gen. xxx. 39 kal walkeda from offe: Hthract: h-Affe: Ha: Ha: A, Ha: ዘተአምርተ፣ ኩሳኩስ፣ ዘቦ፣ ዙሱ፣ B, ዙሱ፣ ዘተአምርት፣ ኩሳዙስ፣ ዘቦ፣ ዙሱ፣ C, ወዙሎ፣ ዘቦ፣ ትአምርት: ወኩስነስ: D. Emended with LXX Gen. xxx. 39 καὶ σπυδονιδή ραντά from ሐመዳ፣ ክቦ፣ ወኩስዝስ፣ A, ወሐመዶ፣ ክቦ፣ ዘስኩስ፣ B, ወሐመዶ፣ 7ቦ፣ ኩሳዝስ፣ C; D omits. Corresponding to και σποδοιιδή βαντά, Vulg. gives et diverso colore respersa; thus ליל the Mass, reading cannot be the original text. (Quaest. Hebr. in loc.), who frequently quotes the Book of Jubilees, seems to have this verse in mind in the following words: Si quid igitur ex albis et nigris, quae unius coloris sunt, varium natum erit, meum erit; si quid vero unius coloris, tuum. ውሕአህምት; A; Mass., Sam., Syr., Vulg, Gen. xxx, 43 omit መሕባ70; but LXX supports ⁸¹ ወደቀቀ: B. **።** ወደስተኃይሉ: B. B. O.B. ³⁴ ልድ: ደስኮርሃ: A D. * B trans. after ዕለት: For አምኔሁ: A reads አምነቤሁ: **≈** ΛΛ.ς: Α. T Over an erasure in B. B adds በስልም።

ከመ፣ ደንባእ፣ ቤተ፣ አቡሁ፣ ወደቤሳ፣ ነሐውር፣ ውስተ፣ ዙሱ፣ መካገ፣ ውእዴ፣ ተሐውር፣ 4 ምስሌከ። ወባረከ፣ ደዕቀብ፣ አምሳክ፣ *ይስሐቅ፣ አቡሁ፣* ወአምሳክ፣ አብርሃም፣ *አቢ፣ አቡሁ፣ መተገሥክ ወደርክ አንስቲያሁ፣ ወው*ሱይ*፣ ወዙት፣ ጥሪት፣ ነሥክ፣ ወርደው፣ ፈለግ፣ ወቢጽሰ፣ ፣ ምድሬነ ' ገለአድነ' ወንብሕነ ያዕቀብ፣ እቦ፣' ሰባባ፣ ወኢነፕሮ። ወበሳብዕ፣ ንም፣ ዘቡባኔ፣ ራብዕ፣ ተመደጠ፣ ያዕቶብ፣ ፖለኢድሃ፣ በቀዳሚ፣ ወርጎ፣ አመ፣ ዕሥራሁ፣ ወአሚሩ፣ ወደንኖ፣ ሳባ፡ ድኅሬሁ፣ ወረክቦ፡ ሲደዕቅብ፡ በደብረ፡ 7ሳኢድ፡ በወርኅ፡ ማልስ፡ አመ፣ *ዐሥሩ፣ ወሦሱቡ።" ፍ ወኢንደን፣ እንዚሕብሔር፣ ከመ፣ ይሕስም፣ ሳዕለ፣ ደዕቀብ፣ አስመ፣" አስተርጸሮ፣ በሕልም፣ ፣ ሲሲቲ፣¹¹ ወነገሮ፣ ሳባ፣¹⁴ ሲደዕቅብ። ወአመ፣ *ዐሙሩ፣ ወታሙቡ፣¹¹ ሰው**አ**ቹ፣ መዋዕል፣ ገብረ፣ ደዕቅብ፡ ፖዝሕ፡ ሰባባ፡ ወሰዙስም፣ አለ፡ መጽሕ፡ ምስሌሁ፡ ወመሰብ፡ ደዕቅብ፡ ሰባባ፡ በዛቲ፡ ዕለት: ወሳባሂ: ሲያዕቀብ: ከሙ: ኢይትዐይዉ: አሐዱ: ነበ: ካልኤ። በአኩይ: *በደብረ፡ 8 7ለሕድ።^ካ ወንብረ፡ ህየ፡ ፍሥሐተ፡ ለስምዕ፣ በአንተዝ፡ ተጸውዐ፡ ስሙ፡ ለውእቸ፡ መካን፡ 9 ፍሥስተ፣ ስምዕ; ከመዝ፣ ፍሥስተ። ወቀዳሙስ፣ ይጼውዕዎ፣" ለምድረ፣ ገለአድ፣' ምድረ፣ ራፋኤል:" እስሙ፣ ምድረ፡ ረፋኤም፣" ዶእቲ፣ ወተወልዱ፣" ራፋኤም፣" ረዐይቲ፣ እሲ፣ ዐሥር፣ በአመት: ወትሰዕ:" በአመት: ወስም፤:" በአመት:" ወእስከ:" ስብዕ: በአመት: ውእት፡ 10 ፦ኖሙ። ወሙኃድሬሆሙ፣ እምነ: ምድረ፣" ውሱደ: አሞን: እስከ፡ግ ደብረ: ኤርሞን: ወቤተ፡ ። መገንሥተሙ፣ ቀራናኢም፤" ወ**አስጠርስ፤" ወ**አድራአ፤" ወሚሱር፤" ወቤዎዝ። ² ወአስጉ<u>ዮሙ</u>። እንዚሕብሔር፡ አምእክየ፡" ምንባርሙ፡ እስሙ፡ ጸዋጋገ፡ ጥቀ፡ እሙንፑ፡ *ወሕጎደረ፡ አምሬዎ፤፡¹ ህየንቲሆሙ: *አኩየ: ወኃጥአ:* ወአልቦ: ሕዝበ: ዮም: ዘፈጸሙ: ኀጣውኢሆሙ: ዙስ: ወአልቦሙ: ւյ *እ'ነከ፡ ኑጎ፡ ሕዶወት፡ ውስተ፡*** ም**ድር። ወሬነው፡ ደዕቀብ፡ ሳባሃ፡^ህ ወሎረ፡ ውስተ፡***** ሜስጵ 13 ጦሚያ፣ ምድረ፣ ጽባሕ፣ ወደዕቅብሂ፣ ተመዶጠ፣ ምድረ፣ ፖለኢሮ።⁷ ወተዐደው፣ ኢደርክሂ፣ በታስዕ፣ ወርጎ፣ *አመ፣ ዐሡሩ፣ ወአሚሩ፣ ወበዝ፣ ዕለት፣ "በጽለክ ንቤሁ፣ ያሳው፣ ኢትሁ፣ ወተኳ፤ና፣ " 14 ወሎረ፡ አምንቤሁ፣ ምድረ፡ ሲኢር፡ ወደዕቅብስ፡ ንደረ፡ ቢምጽሳሳት፡፡ ወበንመት፡ ቀዳሚ፡ ዘ"ኃምስ፣ ሱባኒ፣ በዝነ" ኢዮቤሴዉ፣ ዐደወ፣ ዮርዳኖስ፣" 'ወጎደረ፣ ማዕዶተ፣ ዮርዳኖስ:" ወዶሬዒ፡ ስባንዒሁ፣ *እምባሕረ፣ ፌሐሐት፣" አስከ፣ *ቤተሰን፣ ወእስከ፣ ዶታኤም፣ ወእስከ፣ 15 አመነ" አቅራቤት።" ወይፈኑ: ለአቡሁ: ይስሓቅ: አምዙሱ: ጥሪት: ልብሰ: ወሲሲቲ: ወሥጋ:

^{&#}x27; with B. * 30: A. 3 A trans. • አ**ቡሁ**፣ ለ B. ' ወነሥአ: B. 6 Gen. xxxi. 21 70, 8pos. ⁷ 7ሳኣድ: A. * So LXX Gen. xxxi. 20 Expute and Onk. 'מָלַב'; we should have expected אונלב' Mass., Sam., Syr. and Onk. Gen. xxxi. 20 omit. " 7ሳ**አድ**: A. " IOF A. ። በሌሲት፣ A. ¹⁶ Em. from ሕሐዴ፡ ካልሕ፡ A, ሕሐዱ፡ ¹⁴ ሰባ፡ A ; ሰበ፡ B. " IOE A. ከልለ: B, ፮ አምካልሉ: C, ፮ ካልሉ: D. 17 ወደብሮ: ለ7ባአድ: A. 18 ይ**ጼ**ው፡ዕዋ: ለ. " ራፍአል፡ B. " ረፋኤል: A. ²¹ ተውልደ: ለ. ⁸ ራፋኤል: ለ. ። ወታስዕ: A. 47 አስሙ: B. * ተራታኤም: A.

... (propter) quod vocatum est nomen loci illius 'Congeries testis' XXIX. secundum collem istum. Antea enim vocabatur terra Galaad *terra 9 Rafain, quoniam terra Rafain est, et illic nati sunt Rafain, [id est] gigantes, decem cubitorum et novem et octo cubitorum², etiam et septem cubitorum erat altitudo ipsorum. Et erat habitatio ipsorum a terra 10 filiorum Ammon usque in montem Hermon³, et domus regni ipsorum Carnain et Hastaroth⁴ et Draa *et Misor et Beon⁶. Et perdidit illos 11 Dominus de malitia studiorum, quoniam maligni erant valde, et habitare fecit pro illis Amorreos, malignos et peccatores sicut non est gens *hodie, qui conpleverunt omnia peccata sua, et non est illis amplius longitudo vitae super terram. Et emisit Jacob Laban et abiit in 12 Mesopotamiam in terram orientis, et Jacob convertit se a(d) terram Galaad. Et in mense nono transivit Jaboc ** die undecimo * ipsius, et 13 in (hoc) die advenit ad illum Esau frater9 suus et propitiatus (ei) et abiit ab ipso in terram Seir, et Jacob inhabitavit in tabernaculis. Et in anno 14 primo jubelei hujus *septimanae quintae transivit10 Jordanen et inhabitavit trans Jordanen et erat pascens oves suas a mare salso usque (Bethasan et usque Dothaim et usque) arborem¹¹ Acrabin. Et tradidit 15 patri suo Isac ex omnibus substantiis suis, vestes et escas et carnes et

¹ MS, terrafain. ² MS, cubitis. ³ MS, heremoth. ⁴ MS, mastoroth. ⁵ MS, et... msum... et seo. ⁶ MS, odio quia. ⁷ MS, jacob. ⁶ Emended with Eth, from undecim filli. ⁶ MS, fraters, ¹⁹ MS, septimanarum quinti transibit. ¹¹ Emended with Eth, from aggruum.

^{*} ወእስመሮስ: A. ³¹ ወሚ**ሱ**ር፡ A. ³ በአክየ: A. 30 መአድራ**አ**: B. **¤ ወቤዖ**ን: D. * Em. with Lat. fecil habitare . . . Amorreos from @124: 17697: A B. Fm. from እኩይ: ወኃፕλ: of MSS. ሻ **ለ**በሃ: B. **™** A adds ምድረ። ™ ሕ_ያ-በክሃ: A. Lat, et undecim filii ipsius et in die seems due to LXX or Vulg. Gen. xxxii. 23. " Em. with Lat. propiliatus ei from TAIL: **" ዮርዳንስ**: B. of MSS. a OB. 45 A A. 46 A omits through limt. " አምብሔረ: ፍሥስት: A D; Lat. a mare salso. 47 Lat. omits. For 6103: * how; B C D; Lat. aggruum, where gg are uncertain in MS., should be emended into arborem; cf. Num. xxxiv. 4, Jos. xv. 3, where our text would imply לאלה instead of Mass. למעלח. " **አቅ**ቤት: A.

108

16 ወስቲ፣ መሐሲበ፣ ወቅብለ፣ ወተብስቲ፣ ሐሲብ፣ 'ወአምክ ተመርቲ፣ ቁሳ። "ወሰለሙሂ፣ ሰርብቃ፣ ርብዕ፣ ሰዓመት፣ "ማአከሰ፣ շዜድቲሆሙ፣ 'ለአውራሳ፣ ውማአከሰ፣ ሐልበ፣ 'ወሰባዲድ፣ ውማአከሰ፣ 17 ጸዳዶ፣ ወዝናም፣ ወማአከሰ፣ ከረምት፣ ወሐጋዶ፣ ውስቲ፣ "ማኅደዱ፣ ሰ'ሐብርንም። አስሙ፣ ተመዶጠ፣ ዶስሎት፣ አምዐዘቅቲ፣ መሐሳ፣ ወዐርን፣ ውስቲ፣ ማኅደዱ፣ 'አስሁ፣ ሐብርንም፣ 18 ወንደሬ፣ ህና፣ አምኒሳው፣ ወልዱ። አስሙ፣ በመዋዕሰ፣ ሎሬ፣ ደዕቶብ፣ መስቋመምድ፣ ነምሕ፣ ሰርአቡ፣ ኒሳው፣ ብአሲቲ፣ ማኡሴትን፣ ወሰቲ፣ ዶስማኒል፣ ወአስቲንብሕ፣ ዙሎ፣ መርኒት፣ አስሁ፣ መካለገስቲያሁ፣ ወዐርን፣ ወንደሬ፣ ውስቲ፣ *ዶብሬ፣ ሲርነ ወንደን፣ ዶስ ላቅን፣ አቡሁ፣ ውስቲነ፣ 9 ዐዘቅቲ፣ መሐሳ፣ ባለስቲት። ወዐርን፣ ይስ ላቅ፣ አምዐዘቅቲ፣ መሐሳ፣ ወንደሬ፣ ማኅደዶ፣ 20 ሕብርንም፣ አቡሁ፣ ውስቲ፣ ዶብሬ፣ ከብርን። ወ'ህና፣ ይፈኔ፣ ደዕቶብ፣ ዙሎ፣ ዘደፌኔ፣ ለአቡሁ፣ ወ'ለአሙ፣ አምշዜ፣ በበ፣ շዜ፣ ዙሎ፣ ትክዛሙ፣ ወይባርክዎ፣ ሲደዕቶብ፣ በዙሱ፣ ልቦሙ፣ ወበድሱ፣ ነፍስሙ።

ዕ መበቀዳሚ፣ ንመተ፣ ዘግቡብዩ፣ ሳድስ፣ ዐርፖ፣ ሰሌማን፣ "ዘመንፖስ፣ ጽባሔሁ፣ ለስቂማ፣ግ በሰባም፣" በራብዕ፣ ወርታ፣ መበህየ፣ መስጥተ፣ ለዲና፣ ወሰተ፣ ደዕቀብ፣ ውስተ፣ ቤተ፣ ሴኬም፣" ወልደ፣ ሉሞር፣ ሉዋዊ፣ መኩንነ፣ ምድር፣ ወስከበ፣ ምስሴን፣ ወልርኩሳ፣ ወይላቲስ፣ "ንስቲት፣ግ መለደ፣ አምና፣ መለስተናበቀተ፣ "እምንበ፣ አቡሁ፣ ትትመሀብ፣ " "ሎቹ፣ ብእሲተ፣" ወእምታበ፣ አንዊን፣ ወተም፣ "ወለስተናበቀተ፣ "እምንበ፣ አቡሁ፣ ትትመሀብ፣ " "ሎቹ፣ ብእሲተ፣" ወእምታበ፣ አንዊን፣ ወተም፣ "ወለስተምዕ፣ "ለርኩስዋ፣ ሰዲና፣ አኅተሙ፣ ለንዊን፣ ወተም፣ "ይላስ፣ አርኩስዋ፣ ሰዲና፣ አኅተሙ፣ ወተናገሩ፣ ምስሴሆሙ፣ በእኩይ፣ ወንብለይዎሙ፣ "ወአስፈጥዎሙ፣ ወቦሉ፣" ስምንን፣ ወሴዊ፣ "ስቂማ፣ ግብተ፣ መንብሩ፣ ዘነቴ፣ ሳዕሰ፣ ዘነተሙ፣" ዕደው፣ ስቂማ፣ ወቀተሴ፣ ዘነተ፣ ብእሴ፣ ዘረክቤ፣ ውስቴታ፣ ወአደትረት፣ መስቴታ፣ ወአልሕልደነግ ዘነተ፣ ቀተሉ፣ በላዕር፣ "እስሙ፣ ንሙኑ፣

¹ A omits. ነ ትአምርተ: A: Lat. trans. አምክ and ተመርተ: * መሰአሙ። A. ¹ ማእከባቲሆሙ፣ ወ2ዜድቲሆሙ፣ A. B omits. 7 ao A. • 9746.E: H A. 11 A trans. before ACAII: A trans. ιο **መ**አመ፡ Β. " ማእክሴትን: A. ። ወአስተጋብአ: A. ዞ ማኅለ: B. 17 Lat. omits. Emended from Aprile: with Lat. illic. " HH A. **»** ሰላምን: B. ²¹ Here the writer of Jubilees has deliberately altered and nature; our text combines two different renderings of by in Gen. xxxiii. 18 and thus deviates from all the versions. ⁸ ሲኪም፡ ለ. * A adds U7C: 0. " B adds ont [™] ወይእቲ፣ ለ. . " በሥርት፣ መክልኢት፣ B. **" ወ**አስተብቀ-0ι Β. Lat. omits: A B add ሎቹ፣ ብአሲቲ፣ ⁸¹ C D trans. after ሕንዊሃ፣ * †5"01 A. E Cf. Test. Levi 7 dyheinonner. M Lat. et posucrunt in corde suo. This seems better than our text, which we might emend into walnermen. Both texts are probably corrupt. For መስሲፈዋምው፣ D reads መስጥፍትምው፣ Lat. exterminare cos; Baffixes 7 to 1407: * Lat. omits. ** ወኢአትረፉ፣ B. **ቖ** ወኢሕብዱι Λ : " Corrupt, possibly for arcot: cf. Lat. in judicio. ወኢአዴ፡ B.

potum, lac, botyrum¹ et caseum et dactilos de *convalle. Et matri² suae 16 Rebeccae per singulos annos quater, în medio temporum mensuum et în medio arationis² usque ad messem autumnum et în medio autumni pluviarum⁴ et în medio pluviarum veris⁵ (în) barin hujus Abrahae. Quoniam 17 reversus est Isac a puteo jurationis et ascendit în barin patris sui Abraham et înhabitavit îbi *în terra sua et filii sui⁴. Propter quod în 18 tempore, quo abiit Jacob în Mesopotamiam, accepit sibi Esau mulierem Maellet filiam Ismael et (ad se recepit) *uxores suas¹ (et) universos greges patris sui et ascendens înhabitavit în monte Seir, et derelinquit 8 Isac patrem suum ad puteum jurationis (solitarium). Ascendit ergo Isac 19 de puteo jurationis (et înhabitabat) în barin Abraham patris sui în monte Cebron. Illic erat Jacob transmittens quaecumque transmittebat⁰ patri 20 suo sive matri suae per singula tempora, universa quae erant illis necessaria în omni usu suo, et erant benedicentes Jacob în omni corde îpsorum et în tota anima sua.

Et in anno primo *septimanae sextae¹o ascendit in Salem secundum XXX. orientem Sicimae¹¹ in pace quarto mense. Et illic rapuerunt Dinam a filiam Jacob in dom(um) Sychem filii Emmor Euuei, principis terrae, et *polluit eam, quia dormivit cum ea¹², et ipsa adulescens erat filia duodecim annorum. Et petierat illam [postea] a patre suo et [omnibus] a fratribus suis in mulierem. Et indignatus est Jacob et filii sui ad viros Sychemorum, quia polluerant Dinam sororem suam, et locuti sunt ad eos in simulationem et in dolo deriserunt eos [Symeon et Leuui] *et posuerunt in corde suo¹³ Symeon et Leuui *exterminare eos¹⁴, et fecerunt 4 judicium in viros Sychemorum (et interfecerunt omnem virum) quem invenerunt in ea, et non relinquerunt in ea usque unum: universos (enim) occiderunt in judicio¹⁵, propter quod polluerant Dinam sororem suam.

⁴ MS, pluvias, ¹ MS, botyterum, ⁸ MS, convallae et matris. MS, area. MS. ejus. ¹ MS. uxor . Corrupt, read with Eth. absque Esau filio suo. MS. dereliquid. * Emended with Eth. from erant. MS. septieius. 11 sicimam. 12 These words should be transposed and read as in Eth, and Gen. xxxiv. 2 dormivit cum ea et polluit eam. " Eth. = et deceperunt eos et intraverunt; see note 34 on Eth. text. " Eth. = sagimam de improviso. 16 Eth. cruciatu; see note 30 on Eth. text.

s ዳናሃ፣ አኅተሙ፣ ወከመዝ፣ እንከ፡ አዶትንበር፡ አምዶእዜ፡ ለአርዙሶ፡ ወሰተ፣ አስራኡል፡ አስሙ፣ በሰማይ፣ ተሥርዐ፣ ሳዕሌሆም፣ ከተኔ፡ ከም፡ ደጥፍአዎም፣' በሰደፍ፣' ለዙሱም፣' ዕደው፣ ስቂማ፣ 6 እስም: 7ብሩ: ንፍረተ: 'ውስተ: እስራኤል:: ወመጣዎሙ፣ እንዚክብሔር: ውስተ: እደ፡ ውሱደ፡ ደዕቀብ: ከመ፡ ደሠርውዎሙ፣ በሰደፍ፡ ወከሙ: ደ7በሩ፡ ሳዕሌሆሙ፣ ከነኔ፡ ወከሙ፡ ኢይኩን፡ ን አንከ፡ ከመዝ፡ በመስተ፡ አስራኤል፡ ለክርዙሶ፡ ድንፖል፡ አስራኤሳዊት፡፡ ውብአሲ፡ አመቦ፡ ዘፈቀደ፡ በውስተ፣ አስራኤል፣ የሀብ፣ ወሰት፣ ወእሙይ እኅት፣ ለዙሱ፣ ብእሲ፣ ዘእምዘርክ፣ አሕዛብ፣ ሞተ፣ ሰዶሙት፣ ወ'በአብን፣ ዶውፖርም፣ አስመ፣ 'ሃብረ፣' ታፍረት፣ በውስት፣ አስራኤል፣ ወሰብአሲትሂ፣ 8 ኗውፅይዋ፣ በአሳት፣ እስመ፣ አርኩሰት፣ ስመ፣ ሴት፣ አቡሃ፣ ወትሠረው፣ እምእስራኢል። ወኢይት ረከብ፣ ዘማ፣ ወርኩስ፣ በውስተ፣ አስራሌል፣ ዙሎ፣ መዋዕለ፣ ትውልዶ፣ ምድር፣ አስመ፣ ቅዱስ፣ እስራኤል፣ በእንዚአብሔር፣ ወዙሱ፣ ሰብእ፣ ዘአርኩስ፣ ምተ፣ ሲይሙተ፣ በአብኝ፣ ይውንርም። 9 አስመ፡ ከመዝ፡ *ተሠርዐ፡ ወተጽሕፌ። ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ፡ በእንተ፡ ዙሱ፡ ዘርአ፡ አስራኤል፤ 10 ዘደረዝስ:" ምተ: ሰ"ዶሙት: ወበአብን: ዶትወ7ር::" ወአልቦ: ለዝ: ሕ7: ዐቅሙ:" መዋዕል:" ወአልቦ፡ *ኅድገተ*፡ ወዙዮ፡^{፡ን} ስርየተ፡ ዘእገበበ፡ ዳእሙ፡ ይሤረው፡" ብእሲ፡ ዘአርኩበ፡ ወለተ፡ ነ፤ ሶቸ። ወአንተኒ፣ ሙሴ፣ አዝዛሙ፣ ሰደቂቀ፣ አስራኤል፣ ወአስምዕ፣ ሳዕሌሆሙ፣ ከሙ፣ ኢየሀቡ፣ እም!፣ **አ**ዋል**ዴ**ሆሙ፣ ለአሕዛብ፣ ወከሙ፣ ኢድንሥኡ፣ ለውሱይሙ፣²² እምአዋልደ፣ አሕዛብ፣ ፲፮ አስመ; ምኑን; ውእተ: በቅድመ: እንዚአብሔር:: በእንተዝ: ጸሐፍኩ: " ለከ: ውስተ: ቃለ: ሕን: **ነተሉ: 7ብር**ው፡ ለስቂማ: ዘንብሩ፡ ሳዕለ: ዴና: ወዘከው፡ ተናገሩ፡ ደቀ:* ደዕቀብ: እንዘ: ይብ**ሉ**: 13 ኢንሁብ: ወሰተነ:* ሰብእሲ:[#] ዘቦ፡ ቍልፈተ፡ አስመ፡ ጽእሰት፡ ውእተ፡ *ለi:፡ ወጽእለት:* ውእቸ: ለእስራኤል: ለእሲ: ዶሁቤ፣ ወሰእሲ: ዶነሥኡ: እምአዋልደ: እሕዛብ: እስሙ: ርኩስ: ውእቸ: 14 ወምኑ 3: ውእቸ፡ ሰ[™]እስራኤል። ወኢይያጽሕ፡ አስራኤል፡ አምዝ፡ ርነተስ፡[™] ዘቦ፡ ብእሲተ፡ እምዛ፡ ፣፣ አዋልዴነ አስዛብ፣ 'ወእመቦ፣ አምአዋልዴሁ፣ ዘወሀቦ፣ ለብእሲ፣ ዘአምዙሱ፣ አስዛብ።" እስመ፣

¹ ደጥፍአመካ A. B trans. after news • ለ**ታ**ሎ፣ B. 4 ウፍሪታ፣ B: • ደሰርዎው። B. Lat. ex filis; should we read Arone. 7 A omits. " B adds "mat: o. Lat. omits. ιο **መበአብ** Τι Β. 11 Lat. trans. Tu" and TR'; A omits oTRAL 12 HYZH (1 A. 18 A omits. 14 LO.7CP; A. " A trans, before AH: 16 በመዋዕሲ: A. ¹⁷ አልቦ: A B: ዙሱ: C D. 18 Lw20: B. " በውስተ: B. nont: A; Lat. ab omni, but cf. Lev. xviii. 21, m Certainly a corruption owing to Lev. xviii. 21, xx. 2; read Ih.C: or an equivalent with Lat. alienigenae. 25 Emended with Lat. filiis suis from AALPoo; A. B C D omit AALPoo; **።** ጸሐፍ: A. **።** ደ**ቀ**፡ ለ ለ. ²⁶ Gen. xxxiv, 14 บกุษษุ. ማ ሰሰብλ: A B. * A B omit through homeoteleuton: Λ omits ወጽአለት፣ ውእት፣ A omits; B reads እም። » ርዙሳ: B. et si dabimus de filiabus nostris omnibus gentibus; A omits HA:

(Et ita) non erit amplius ut polluantur filiae Istrahel, propter quod in 5 caelo sit judicatum¹ super ipsos, ut pugnent² in gladio adversus Sychem (univers)um, propter quod fecerunt ignominiam in Istrahel. Et tradidit 6 eos Dominus in manibus filiorum Jacob, ut eradicent eos in gladio et fiat in ipsis judicium, et non amplius erit *in Istrahel3 ut polluatur virgo Istrahel. Et homo quicumque [est] ex (filis) Istrahel [et] placuerit 7 ei dare filiam suam aut sororem suam omni viro ex semine gentium. periet et lapidabitur lapidibus, propter quod fecerit ignominiam in Istrahel, et mulier conburctur igni, propter quod contaminaverit domum patris sui, (et) eradicabitur ex Istrahel. Et non erit fornicaria et abom-8 inatio in Istrahel omnibus diebus generationis terrae, propter quod sanctus est Istrahel Domino, et omnis homo quicumque polluerit (eum) *morietur in lapidibus4. Propter quod sic scriptum est et decretum est 9 in tabulis caeli de omni semine Istrahel quoniam qui polluerit mortem morietur et lapidibus lapidabitur. Et non erit huic legi finis temporis 10 et non erit illi remissio et omnis propitiatio: sed ut exterminetur homo quicumque polluerit filiam ipsius in medio omnis⁵ Istrahel, quoniam ab [omni] semine ejus dedit alienigenae6 et impie egit7 intaminare illud. Et tu Monses manda filiis Istrahel et testificare super eos, ut non dent 11 ex filiabus suis gentibus et ut non accipiant filiis suis de filiabus eorum, quoniam abominatio est coram Domino. Propter hoc scripsi tibi in 12 sermonibus legis omnis sermones operum⁸ Sychimorum quae fecerunt Dinaco, et quemadmodum locuti sunt filii Iacob dicentes: 'Non dabimus fillam nostram homini qui habet praeputium; obprobrium enim est nobis. Et obprobrium Istrahel qui dant sive accipiunt a filiabus gentium, propter 13 quod abominatio est et immunditia in (omni) Istrahel. Et non mun-14 dabitur Istrahel ab abominatione ista, si fuerit illi mulier de gentibus 10, et *si dabimus 11 de filiabus nostris omnibus gentibus.' Quoniam plaga 15

¹ MS. judicum. ² Eth. better=delerent. ³ MS. in . . . istrahel. ⁴ Eth. = mortem moriatur, lapident eum; this is correct, see ver. 9. ⁴ MS. hominis. ⁵ MS. allenigena; see note 22 on Eth. text. ⁷ MS. egerunt. ⁶ Eth. = omnia opera. ⁹ MS. dine. ¹⁰ Eth. = filiabus gentium. ¹¹ Emended from non mundabimus. Eth. = si dedit.

١.,

ሙትሥፍት፣ ሳዕሰ፣ ሙቅሥፍት፣ ውእቸ፣ ውመርንም፣ ሳዕሰ፣ መርንም፣ ወከሰ፣ ከነኔ 'ውመቅ ሥፍት፣ ውመርንም፣' ይመጽእ፣ ወሰለሙ፣ ንብረ፣ ዘቃሴ፣ 'ወሰለሙ፣ ተዐወረ፣' አዕድንቲሁ፣ አምእስ፣ አለ፣ ደንብሩ፣ ርዘሰ፣ ወእም"እስ፣ ደረዘብ፣ መቅደሶ፣ ስ'እንዚሕብሔር፣ ወ' እምንእስ፣ ደንምኔ፣ ስሞ፣ ቅዱስ፣ ይትጌነን፣ ከተለ፣ ሕዝብ፣ ጎቡረ፣ በአንተ፣ ከተለ፣ 'ርዘስ፣ ወ''ማንነዝ።" 16 ወአልቦ፣ የሚሕ፣ ንጽ፣ [*ወአልቦ፣ አድልዎ፣ ለንጽ፣"] ወአልቦ፣ የሚሕ፣ 'አምእዴሁ፣ ፍሬ፣ ወ''መሥዋዕተ፣ ወጽን-ሳሐ፣ ወስብሔ፣" ወተምዕዛ፣" መዐዛ፣ ሥናይ፣ ከሙ፣ ይትወክፎ፤ ወይኩን፣ 17 ከተለ፣ ብአስ፤ ወብአስታ፣ በውስተ፣ አስራኤል፣ ዘደረዘስ፣ መቅደሶ። በአንተነዘ፣" አዝዝኩክ፣ አንዘ፣ አብል፣ አስምዕ፣ ዛተ፣ ስምዐ፣ ሳዕሰ፣ አስራኤል፣ ርሕ፣" ዘከሙ፣ ኮነ፣ ሰብቂሞን፣ ወሰውተዳ፣ ዘከሙ፣ ተውህበት፣ ውስተ፣ አዴ። ከልአሆሙ፣ ደቂቀ፣ ደዕቀብ፣ ወቀተልዎሙ፣ በባዕር፣" ወኮነተሙ፣ ጽድቀ፣ ወተጽሕፎሙ፣ " ለጽድቅ።

18 ወተታርየ: ዘርሕ: ሴዊ: ለክህነት: ወሰሴዋውይ ነ፡ ከመ፡ ይተሰአኩ: ቅድመ፡ እንዚሕብሔር: ከመ፡ ንሕነ፡ በዙሴ፡ መዋዕል፡ ወይተባረከ፡ ሴዊ፡ ወውሴዱ፡ ሰንሰም፡ አስሙ፡ ቀንሕ፡ ከመ፡ ይገበር፡ የ ድድቀ፡ ወዘነኔ፡ ወበቀሰ፡ እያዙሱሙ፡ አሰ፡ ይተነሥሉ፡ ሳዕሰ፡ አስራሉል። ወከመዝ፡ ደዕርጉ፡ ሎፑ፡ በስምዕ፡ ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ፡ በረከተ፡ ወጽድቀ፡ ቅድሜሁ፡ ሰአምሳከ፡ ዙሴ። 20 ወዝዜከር፡ ንሕነ፡ ጽድቀ፡ ዘገብረ፡ ሰብአ፡ በሕይወፑ፡ በዙሴ፡ ጊዜድት፡ ዘንመት፡ አስከ፡ ዐሠርፑ፡ ምእት፡ ትውልድ፡ ደዕርጉ፡ ወ'ይመጽአ፡ ሎፑ፡ ወሰትውልዱ፡ እምድኅሬሁ፡ ወተጽሕፈ፡ ዕርከ፡ 21 ወጻድቅ፡ ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ። ዙሎ፡ ዘንተ፡ ነንረ፡ ጸሐፍኩ፡ ለከ፡ ወአዘዝኩከ፡ ከመ፡ ትንፖር፡ ሰውሴድ፡ አስራሉል፡ ከመ፡ አይፖበሩ፡ አበሳ፡ ወአድትዕደዉ፡ ሥርዕተ፡ ወአድንሥቱ፡ ኪዳ፡፡ አንተ፡ 22 ተህርዕተ፡ ሱሙ፣ ከመ፡ ይፖበርዋ፡ ወይጸሐፉ፡ አዕርክተ። ወአመሰ፡ ተዕደዉ፡ ወገብሩ፡ አምዙሴ፡ ፍናዊሃ፡ ሰርዙስ፡ ይጸሐፉ፡ ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ፡ *ጸላአተ፡ መሥይመሰሱ፡ አምጽሐፈ፡ ሕይወተ፡ ወይጸሐፉ፡ ውስተ፡ *መጽሐፈ፡ አለ፡ ይትሐጉሴ፡ መግብለ፡ አለ፡

Lat. plagarum et maledictio maledictionum; A omits. 1 Lat. adds super illum. ³ መስመ፡ A. ወስመቦ: Htoወረ: A. For toወረ: አዕይንቲሁ: Lat. reads practerierit et despexerit. • አ*ም*ዙ**ሱ**: A. • **ር**ዠስተ፡ B. 7 @ B. • መቅደብ: A B. **» ይ**ትኬሁ: A: ይትኬነን: B. * A omits. 11 Lat. omits. 15 Emended with Lat. abominationibus hujus from @7071; HT; of MSS. ¹³ Lat. omits, bracketed as a gloss. " A trans. after አምአዴሁ፣ ¹⁶ Lat. omits; B omits ፍሬ; ¹⁶ መስብላ; B; и фточон: В; фАтэон: A C D; Lat. odorabitur odorem Lat. omits. suavitatis; hence Eth. rendering is bad. Better emended with Lat, into @\$2.39; The phrase is that of Gen. viii. מונירת אַת־רֶית הַנְילת 21 היבות אַת־רֶית הַנְילת 21. **።** ለዠ**ሱ**፣ Α. ø ወበአንተዝ: Β. ⁸¹ ወሰው**ሱዱ**፣ ለ. A omits: Lat. el vide. 58 A omits. ⁵⁶ Corrupt, possibly for app Cots of. Lat. in judicio. ^ከ ወተጽስፈተሙ ለ. " A adds ft. * ስቅ.ሮሙ ለ. " A adds ABTs A adds Allan " A trans. after 107 Li ' » ለበረከት፣ A. " ΦΛΥΦΑΕ: A; Lat. semini ejus. u HB.

super plagam est et maledictum super maledictum et omnia judicia plagarum et maledictio [maledictionum] advenient super illum (si) faciet sermonem istum, et si *praeterierit et despexerit¹ facientes² abominationis et (qui) polluunt⁸ sanctificationem Dei et qui polluunt nomen sanctum ejus judicabitur tota plebs simul de omnibus abominationibus (et contaminatione) hujus. Et non erit ut accipiat personam, et non 16 accipiet sacrificium et olocaustomata neque *odorabitur odorem 4 suavitatis, suscipere ipsud: et erit in Istrahel omnis homo sive mulier polluens sanctificationes. Propter quod mandavi tibi dicens: 'Testare testificatione 17 ista in Istrahel [et] vide quid factum sit Sychimis et filiis ipsius, quomodo traditi sunt in manu duorum⁶ filiorum Jacob, et occiderunt illos in judicio⁶, et conputatum est illis in veritate et conscriptum est illis in justitia.' Et adscriptum est semen Leuui (in) sacerdotium et Levitas, ut deserviant 18 in conspectu Domini, sicuti [ct] nos, omnibus diebus, et benedicitur Leuul et filli ejus in saecula, quoniam aemulatus est veritatem, ut faceret judicium et desensionem ab omnibus qui *positi sunt7 super Istrahel. Et sic refertur illi in testimonium in tabulis caeli benedictio et justitia 19 in conspectu Dei omnium. Et *memoramur justitiam quam fecit homo 20 in vita sua, in omnibus temporibus anni, usque ad mille annos 10 referetur 11 et veniet illi et semini 18 ejus post eum, et scriptus est amicus (et) justus in tabulis caeli. Scribsi tibi omnes sermones istos et mandavi, ut adnun- 21 ties filiis Istrahel ut non faciant malignum et non praetereant praecepta, et non dissipent¹³ testamentum dispositum super ipsos, et facient ea, et adscribentur amici (Dei). Si autem transgressi fuerint [testamentum] 22 et secerint ex omnibus viis abominationem scripti¹⁴ in tabulis caeli inimici (Dei) erunt et delebuntur de libro vitae et scribentur in libro *perditienum

¹ Eth. = conniverit. ³ MS. pollucrit. * MS. faciens. 4 MS, odoravitur MS. hominum. odore. * Eth. = cruciatu; see note 23 on Eth. text. 7 Eth. = exsurgunt. ⁸ MS, memorabitur justitia. • MS. faciet. 10 Eth. = generationes. " MS. offeretur. 18 Eth. = generatione. MS, dissipabunt, " MS. quaecumque scripta sunt.

መጽድቀነ B. Lat. adds testamentum. * አይጽስፋ፣ A; B omits እዕርክተ።...
መይጽስፋ፣ through homeoteleuton. * አለ፣ A. ፣ ሕይዋክ B. * Lat. libro
perditionum.

23 ዶሣሪዉ፤ አምውስተ፣ ምድር። ወበዕለተነ¹ ቀተሱ፣ ውሱዶ፤ ደዕቶብ፡ ሰቂማን፣ ዕርን፣ ሱሙ፣ መጽሐፍ፣ ውስተ፣ ሰማዶ፣ ከመ፣ ገብሩ፣ ጽድቀ፣ ወርትዕ፣ ወበቀሰ፣ ⁴ባዕለ፣ ኃጥላት፣ ወተጽሐፊ፣³
24 ሰበረከተ። ወእውፅጾ፣ ዳናን፣ አኅተሙ፣ አምነ፣ ቤተ፣ ሴቴም፣ ወዩወዉ፤ ዙሱ፣ ዘሀሰው፣ ውስተ፣ ሰቂሞን፣ አባንዩሆሙ፤ ወእልህምቲሆሙ፤ ወእአዳደሆሙ፤ ወዙሱ፣ መራዕዮሙ፣ *ወዙሱ፣ 25 ንዋዮሙ፣ 'ወአምጽኡ፣ ዙሱ፣ ጎበ፣ ደዕቀብ፡ አቡሆሙ። ወተናንሪ፣ ምስሌሆሙ፣ በአንተ፣ ዘቀተሱ፣ 26 ሀንሪ፣ አስሙ፣ ፊርሀ፣ አምአለ፣ ይነብሩ፣ ምድሪ፣ አምነ፣ *ከተናደደን፣ ወፊረዘዊደን። ' ወከ፣ ንርማ፣ አንነዚአብሔር፣ ውስተ፣ ትሎን፣ አሀንር፣ ዘአውዳ፣ ሰበቂሞን፣ ወ*ኢተንሥአ፣ ሰበፋደ፤ ውስተድ፣ ደዕቀብ፡ አስሙ፣ ድንጋዬ፣ ወድቀ፣ ሳዕሌሆሙ።

ወዐር7፡ ሕመ፡ ሥርቀ፡ ወር4፡ ሳብዕ፡⁴ ውስተ፡ ቤቴል። ወሐነጸ፡ ምሥዋዐ፡ ውስተ፡ መካዝ፡ ንበ: ኖሙ: ህየ: ወአቀሙ:" ህየ: ሐውልተ: ወለአከ: ንበ: አቡሁ: ይስሓቅ: hሙ: ይምጻእ: ንቤሁ: 4 ውስተ: መሥዋዕፑ: ወንበ: እሙሂ: ርብቃ። ወይቤ: ይስሓቅ፡ ይምጻእ: ወልደና: ደዕቅብ፡ s ወእርአዮ፣ ዘእ**ንበ**ሰ፣ እሙት። ወሎረ፣ ደዕቀብ፣ ንበ፣ አቡሁ፣ ይስሓቅ፣ ወንበ፣ እሙ፣ ርብቃ፣ ውስተ: *ቤተ: ለአቡሁ: * አብርሃም: ወክልኤተ: እምውሱዱ: ነሥአ: ምስሌሁ: ሌዊሃ: ወዶሁዳሃ: *6 ወመጽአ*፣ **ታበ፣ አ**ቡሁ፣ ይስ**ላቅ፣ ወ**ታበ፣ አሙ፣ *C*ብቃ። *ወወፅአት፣ Cብቃ፣ አማኅፌድ፣ *ው*ስተ፣ 7 ሰምዐት:" ናሁ: ያዕቀብ:' ወልድኪ: በጽሐ: ወሰዐመት:: *ወርእየትሙ: ለክልኡት: ውሱዱ:" ወእአመረተም፣ ወትቤት፣ እሱስ፣ ውሴድክኑ፣ ወልድየ፣ ወስቀፈተም፣ ወሰዐመተም፣ ወበረ ከተመ፣ እንዘ፣ ትብል፣ ብክሙ፣ ይክበር፣" ዘርአ፣ አብርሃም፣ ወእንትሙ፣ ትክውኑ፣ ለበረከት፣ × በደበ፣ ምድር። ወቦእ፣ ደዕቀብ፣ ታበ፣ ዶስሓቅ፣ እቡሁ፣ ውስት፣ ጽሮዱ፣ ታበ፣ ዶስክብ፣ ህየ፣ ወክልኢ'፣ ደቂቁ፣**'' ም**ስሌሁ፣ ወእንዘ፣ እደ፣ እቡሁ፣ ወደደና፣ ሰዐም፣ ወተሰቅሲ፣ ደስሓቅ፣ ውስተ፣ 9 'ክሳደ፣ ያዕትብ፣" ወልዱ፣ መበከየ፣ ደበ፣ ክሳዱ፣¹¹ - ወጽሳቤ፣ **ጎ**ሰፈ፣ አምአዕይ<u>ች</u>ተ፣ ይስሓቅ፣ ወርእየ፣ ክልአሆሙ፣ ውሱዶ፣ ሰደዕቀብ፣ ሌዊሃ፣ ወዶሁዳሃ፣ ወዶቤ፣ ውሱድክሁ፣ አሉ፣ ወልድየ፣ 10 አስመ፣ ይመስለከ። ወነገር። ከመ፣ በአማን፣ ውሱዱ፣ አሙነት፣ ወአማን፣ ርኢክ። ከመ፣ ። አማት[።] ውስደና፣ አውንቸ። *ወቀርቡ፣ ንቤሁ:* ወተመዶጠ፣ ወሰባዋው፣ ወሐቀርሙ፣ ፣ ለክልኡሆም፣" ጎቡረ። ወመንፈስ፣ ትንቢት፣ ወረደ፡**"** ውስተ፣ አፋሁ፣ *ወአንዞ፡ ለሴዊ፡ በየማናዊ፡

¹ nont; B. Lat. in ipsis, et scripti sunt. 1 An Una. A. AB trans.

inter eos¹ qui eradicentur a terra. Et in die, qua percusserunt filii Jacob 23
Sycimam, ascendit illis scriptura in caelis, facientes veritatem et judicium
et vindictam *in ipsis, et scripti sunt² in benedictione. Et ejecerunt 24
Dinam sororem suam de domo Sycem et captivaverunt universa quae
erant in Sycimis, oves et boves ipsorum et asinos *et omnem armentam
eorum³, et omnem substantiam eorum, et adtulerunt universa ad Jacob
patrem suum. Et locutus est ad illos, quare exterminaverunt civitatem, 25
timuit enim ab his qui inhabitabant⁴ terram, a Cananeis et Ferezeis.
Et factus est timor Domini super omnes civitates quae erant in circuitu 26
Sycimorum, et *non persecuti sunt post Jacob, ut nocerent eum³, quoniam
timor cecidit super ipsos.

Et in prima die mensis nate, quoniam similes sunt tibi. 1, 9 Et indicavit illi [dicens]: 'In veritate sunt filii mei te verum vidisti 10 (pater), quoniam filii mei sunt.' Et proximaverunt illi, et conversus 11 osculatus eos et amplexus est utrosque simul. Et spiritus profetiae 12 advenit in os Isac , et tenuit Leuui in manu dextera sua et Judam in

¹ Eth.=eorum qui perdentur et cum iis. For eradicentur MS. reads eradicantur.

² Eth. = contra peccatores, et scriptum est.

³ MS. reads et omnem terram eorum,
and trans, after substantiam eorum.

⁴ MS. inhabitant,

⁵ See note 8 on
Eth. text.

⁶ MS. similis.

⁷ Eth.=ipsius,

⁸ Eth.=ejus,

before with ma". A omits. ¹ ከናናዊያዝ *ወ*ፈርዛዊያዝ ለ. ⁷ አየሱ፣ ለ. Lat. non persecuti..., ut nocerent eum; Vulg. Gen. xxxv, g non sunt ausi persegui. These seem to point to a text differing from the Mass. 1077 87 and LXX or maredia far. • Emended with Gen. xxxv. 4 ህምነ from ወምስውዎው፣ A, ወሙስውዎው፣ B, ወሙስጥ 16 Seems a transposition and corruption of Hoult: Levio: Par CD. መዘውስተ፣ አዘይሆም። so Gen. xxxv. 4. " Emended from ACY: OOUNT: of MSS. ። **ወ**ጎበአ፡ B. " *ምድር*: ዘቂማን: A. 14 በሳብዕ: B. ¹⁸ ወአቅሙ: A. ሕ**ር**፡ሁ፡ A. ¹⁷ ጎቢ: እንቀጽ፣ A. **ኔ ወተ**ንቅፎ: A D : ወት ስቅፎ: B. ው ወርእየት፣ ክልኤሆሙ፣ ውሱዳ፡ Β. ወይቤልዋ: " Lhac: A; Lhac: B. * ክሳደ: ወልዱ: A. ^ው ክሳዱ፡ ሲያዕቅብ፡ A. Lat. et indicavit illi dicens. **»** ርኢኩ: ለ. " Is this a corruption of λη; cf. Lat. pater. B gives ΩλοΥ3: B omits. * Emended with Lat ulrosque from Althor: » A adds **10ሴ**ሆ:

13 አዴሁ፣ ወይሁዳን፣ 'በፀጋማዊ፣ አዴሁ።' ወተመይጠ፣ **ኀበ፣ ሴዊ፣ ቀዴ**መ፣' ወእንዘ፣ ይባርኩ፣ 14 ወው ሲደከ: በዙሲ፣ ዓለማት። ወየሀብከ፡ እንዚሕብሔር፡ በከ፡ ወበዘርእከ፡ *ዐባየ፡ ልባዌ፡ በክብሩ፡ የ ወኪያከ: ' ወዘርአከ: ደቅርብ: ' ኀቤሁ: እምዙሴ: ዘሥጋ: ከሙ: ይትለአከ: ውስተ: መቅደቡ: ከሙ: መባእክተነ 7ጽ፣ ወከመ፣ ቅዱሳጌ፣ ከማሆሙ፣ ይከውጌ፣ ዘርአሙ፣ ለውሱድክ፣ ለከብር፣ ወለዕቢይ፣ ሁ ወሰቅዳሴ፣ ወደዕብዮሙነ" ውስተ፣ ዙሲ፣ የሰማት። ወመኳንንተ፣ ወመሳፍንተ፣ ወመሳእክተ፣። ይከውኔ፣ ሲዙሲ፣ ዘርአ፣ ውሲዲ፣ ደዕቅብ፣ *ቃሎ፣ ለ"እንዚሕብሔር፣ በጽድቅ፣ ይነፃሩ፣ ወዙሎ፣ ትነኔሁ: በጽድቅ፡ ይ<u></u>ኔንኔ፡ ወ"ዶ!7ሩ፡ ፍናዊየ፡ ሲደዕቀብ፡ ወአሰርየ፡ ለእስራ<mark>አ</mark>ል፤ በረከቱ፡ ሲእፖዚ 16 አብሔር፣ ይትወሀብ፣ ውስቲ፣ አፋሆሙ፣" ከመ፣ *ይባርኩ፣ ዙስ፣ ዘርሕ፣ ለፍቁር።" ከድክ፣ ጸውዐት፣ አምኩ ስሙኩ ሴዊሃ፣ ወበአማን፣ ጸውዐት፣ ስሙከ ልጹቶ፣" ለእንዚአብሔር፣ ትክውን፣ ወቡታፈ፡ ዙሎም፡ ውሱዴ፡ ደዕቀብ፣ ማእዳ፡ ለከ፡ ትኩን፡ ወለንተ፡ ወውሱድከ፡ ብልዕዋ፡ ወለዙሴ፡ 17 ተውልድ; ተኩን: ማዕድከ: ምልአተ: ወ**ኢ**ዶሕፅፅ:" አክልከ:" ለ**ታ**ሱ: ዓለማት:; ወ**ዙዮ**ም፣ እሰ: ዶጸልኡከ: ቅድሜከ: ዶደቁ:" ወዘተሙ: ዐርከ: ዶሥረዉ:" ወዶትሕጉሱ: ወግዘዶባርከከ: ı× ቡሩክ: ወዘሱ: ሕዝብ: ዘ*ዶረ7መከ: ይኩች: ርጉመ።" ወለይሁዳሂ: ዶቤሎ: የሀብክ: እንዚአ ብሔር: ንደብ: ወጽንዐ: ከመ፡ ተኪዶሙ: ለዘስሙ: አለ፡ ይጸልኡክ፤ ሙኩን፤፡ ኩን፡ አንተ፡ ወስሐዱ፣ እምክ ውሱደክ፣ ለውሱደ፣ ደዕቅብ፣ ስምክ፣ ወስመ፣ ውሱደክ፣ ይኩን፣ *ዘየሐውር፣ ወዘደንሶሱ:" ውስት፣ ዙሱ: ምድር: ወአህጉር፣ አሜሃ:" ይፈርሁ: አስዛብ: እምቅድመ: 7ጽክ፡ iy ወይትሀወኩ፣ ዙሎሙ;" አሕዛብ፣ ወዙሱ:* ሕዝብ፣ ይትሀወኩ። ብከ፡ ይኩች፡ ሬድኤቹ፣ ለደዕ 20 ቀብ፣ ውብክ፣ ትተረከብ፣⁹ መድንደተ፣ አስራኤል። ወ'አመ፣ ዕለተ፣⁸ ትነብር፣ ውስተ፣ መንበረ፣ *ከብር፣ ጽድቅከ፣ ትክውን፣* *ዐባይ፣ ሰባም፣* ለዙሱ፣ ዘርእ፣ ውሱዱ፣" ለፍቁር፣ ዘይባርክከ፣ ቡሩክ: " ወዘተሙ: አለ: ይጻልኡክ: ወይሣቅዩክ: ወአለሂ: ይረ7ሙክ: " ይሠረዉ: " ወይት ሐጉሱ: 21 አምድር: ወይኩት: ርጉማት: ወተመይጦነ[።] ሰዐም: ዳንመ: ወሰቀፍ: ወተፈሥሰ: ዐቢና: አስመ: 22 ርእየ: *ውብዶ: ለ"ደዕቀብ: ወልዱ፣ ዘበጽድቅ። ወወፅአ: አማአከለ: አ7ሪሁ: ወወድቀ: ወሰ7ይ። ስተ፣ ወባረኮም፣ ወእዕረፈ፣ ህየ፣ ቅሩበ፣ ዶስ/**ስቅ፣ አ**ቡሁ፣ በዶእቲ፣ ቤሲት፣ ወበልው፣ ወስትዩ፣ 23 በፍሥሓ። ወስኖመ፡ ክልኡሆሙ፡ ውሲይ፡* ሰደዕቀብ፡ አሐይ፡፣ በየማኑ፡* ወስሐይ፡፣ በፀጋሙ፡*

¹ ወእንዘ: እደሁ: ዘየማን: ለሴዎ: A. ² በፀጋሙ; A. **ቅድ**ሙ: B. ¹ እንዚአብሔር; A; እንዚአ: ዙሱ፣ B; እንዚአብሔር፣ et benedixit Leuui dicens. አምባከ: ከሴ: D: Deus cunctorum, Lat.; C omits. Lat. omits. 7 Emended from One: One: Ahad: A, One: 908: Ahad: B. Cf. Lat, intelligentiam gloriae " PORTO: A; (MS. intellegere gloriam) ejus. ⁶ Lat. omits. • **ድቅም**፡ B. 8908 00 B; Lat, sanctificabit illos. 11 Lat. omits: we should read RAGT: as in " **ቃ**ሲ: A. 18 B omits. Test. Levi 8 degrepeis και κριταί και γραμματείς. semini ejus, but cf. Ecclus. l. 20 δοῦναι εὐλογίαν Κυρίφ ἐκ χειλέων αὐτοῦ. " ይትባረኩ: **ሰፍቀር**፣ ለ. ¹⁴ Lat, ad decorem; hence some corruption here. ¹⁷ @LP188; A. .

sinistra. Et conversus est ad Leuui in primis et coepit benedicere eum 13 in¹ primis, et [benedixit Leuui] dicens²: 'Benedicat te Deus cunctorum [et] ipse Dominus saeculorum (te) et filios tuos in omnia saecula. Et 14 det Dominus tibi et semini tuo magnam⁸ *intelligentiam gloriae⁴ ejus, et (te et) semen tuum adplicabit ad se ex omni carne, ut serviatis illi in sanctificationibus ipsius secundum angelos vultus et secundum sanctos, [et] secundum ipsos erit (et) semen filiorum tuorum in gloriam et magnitudinem et sanctificationem, et sanctificabite illos in omnia saecula. Et 15 principes et judices (et duces) erunt omni semini Jacob: sermonis Dei in veritatem indicabunt et omnia judicia ejus in justitia examinabunt et indicabunt vias meas huic Jacob et semitas meas huic Istrael. Benedictio Dei dabitur *in os eorum7 ut benedicant omne semen dilecti8. Vocavit 16 mater tua nomen tuum Leuui, et in veritate vocavit nomen tuum: *ad decorem Dei⁹ eris et socius omnium filiorum Jacob: mensa sua¹⁰ tibi erit, et tu et filii tui manducabitis eam, et in omnia saecula mensa tua erit plena, et non deficiet esca tua in omnia saecula. Et omnes odientes 17 te in conspectu tuo cadent et omnes inimici¹¹ tui exterminabuntur et perient: *et qui 18 benedixit te, erit benedictus, et si gens erit aliqua quae maledixerit te, maledicta erit.' Et Judae dixit: 'Dabit tibi Deus 18 fortitudinem et virtutem, ut (tu) conculces omnes odientes te: princeps eris tu et unus filiorum tuorum (filiis Jacob: nomen tuum et nomen filiorum tuorum) erit abiens et optinens 18 universam terram et regiones : tunc timebunt populi a facie tua et conturbabuntur universae gentes et

MS. et.
 Eth.=dixit ei.
 Eth. servient.
 MS. sanctificavit.
 Eth.=adjictet.
 MS. sanctificavit.
 Eth.=magnificet.
 MS. dilectum.
 Eth.=addictus Deo.
 MS. tua.
 MS. inimi.
 MS. quia ut ille.
 Sce note 23 on Eth. text.

[።] እክባከ: A. " **ይወድቁ**: D. **» ይሤረዉ**; D. ^{\$1} A omits. # HEL700h: ይኩኔ: አትሎም: *ርጉማ*ኔ: B. . " ዘደንሰቡ: ወዘየሓውር: A. For ወዘደንሰቡ: Lat. gives optinens, which may be due to a corruption of περιερχόμενον into περιεχόμενον (Rönsch). * **!t**ft: A. **™** ወዘተውው; A. ካ ይትረካብ: A. ***** ወእምዕለተ: A. " ጽድቅከ፡ ወከብር፡ ይከውዝ፡ A : ክብረ፡ ጽድቅከ፡ ትብውዝ፡ D. **»** ዐቢየ: ሰሳሙ: A. ²¹ ው**ስ**ድ: **ያዕ**ቅብ: ወ A. ³³ ደሣረዉ; B. B omits. " otopen; A B. 33 00. A. L. A. » ወልዱ A. » 10700: B. ³⁷ አለአዱ: A.

¹⁴ መፐትብቂ፣' ሎፑ፣ ጽድቀ። ወነፖሪ፣ ደዕቀብ፣ ዙስ፣ ብሕቤሁ፣ በቤሲተ፣ ዘከመ፣ ፕብሪ፣ አፖዚል ብሔር፣ ምስሴሁ፣ ማሀብ፣ ዐቢና፣' ወዘከመ፣' ሥርሐ፣ ዙስ፣ ፍናዊሁ፣ ወተማኅፀና፣ አምዙብ፣ ²⁵ አኩይ። ወባሪከ፣ ይስሐቅ፣ አምባክ፣ አቤሁ፣ ሕብርሃም፣ ዘኢንደግ፣ ምሕረት፣ ወጽድቅ፣ አምወልደ፣ ፕብሩ፣ ይስሐቅ።

ወበነ7ህ: ነ7ረ: **ያዕቀ**ብ፣ ለሕውሁ፣ ዶስሎት፣ ጸሎተ፣ ዘጸለና፣ ለእንዚቆብሔር፣ ወራትና፣ ዘርትና፣ 26 ወከሙ: ኀያጸ:¹ ምሥዋዐ: ወያተለ፣ ድልው: ለመሥዋዕት: ለፖቢር: ቅድሙ: እንዚሕብሔር: በከመ: 27 ጸሰየ: ወከመ፣ መጽሕ: ይጽዐኖ፣ ዲበ: ሕድ7:: ወይቤሎ: ይስሓቅ: ሲደዕቅብ: ወልዱ: ሕይክል: አስመ፡ ወልደ፡ ፤ወ፰ወ፮¹ዓመት፡ ሕi፡ ዮም፡ አይክል፡ እንከ፡ iZደ፡ ጸፀና፡ በአምከ፡ ወትሎር፡ ²⁸ ምስሴከ። ወሕትምር፣ ትዘ ወልድና፡ ከመሰ፡ " በእንቲስና፡ መጻእከ፡ ወዛቲ፡ ዕሰት፡ ትኩት፡ ውርክቲ፡ 29 አንተ፡ ባቲ፡ ርኢክኒ፡ ሕይውየ፡ ወርኢኩክ፡ ሕ፤ሂ፡ ወልድየ። ተሰራሕ፡ ወንበር፡ ጸሎተ፡ እንተ፡ 3º ወይሥመር፣ ዘንብረ፣ ዘተና፣ ለዘጸለይክ። ጸሎተ። ወይቤሳ፣ ለርብቃ፣ ሎሪ፣ ምስሳ፣ ደዕቀብ። ወልድክ: ወሖረት፡ ርብቃ፡ ምስለ፡ ደዕቀብ፡ ወልጻ፡ ወደቦራ፡' ምስሊሃ፡ ወበጽሑ፡ ውስተ፡ 3፣ ቤተል። ወተዘከረ፡ ደዕቀብ፡" ጸሎተ፡^ከ አገተ፡ ባረካ፡ⁿ አቡሁ፣ ወክልልተ፣ ውስዶ፡ ሴዊሃ፡ⁿ 3፣ ወይሁዳሃ: ወተፈሥሐ፣ ወባረት: ለአምባት: አበዊሁ: አብርሃም: ወይስሓቅ። ወይቤ፣ ይእዜ፣ ስእመርኩ: ከመ: ብየ: ተስፋ: ዘሰዓሰም: ወሰው-ሱ-ድየሂ:™ በቅድመ: **አም**ባከ: ዙ∕৫:™ ወከመዝ: ሥሩ0: በእገተ: ክልኤሆሙ፣ ወ*ደዐርጉ፡ ሎሙ፣[»] በስም0: ዘ[»]ሰዓሰም፣ ውስተ፡ ጽኅተ፡ ሰማይ፡ በከሙ; ባረኮሙ፣ ደስሐቅ።

3 ወበውአተን፡ መዋዕል፡ ፀንስት፡ ዶአቲ፡ ራሑል፡ ብንደምሃ፡ ወልጻ፡ ወንብቁ፡ አምኔሁ፡ ደዕተብ፡ ውስዶ፡ ወዐር7፡ ወወረደ፡[®] ሴዊ፡[®] በመክፈልተ፡ አንዚአብሔር፡ ወአልበስ፡ አቡሁ፡ 4 አልባሰ፡[®] ክሀነት፡ ወመልአ፡ አደዊሁ፡፡ ወአመ፡ *ዐሡሩ፡ ወንሙስ፡[®] በዝ፡ ወርኅ፡ አብስ፡ ውስተ፡ ምሥዋዕ፡ አስዋረ፡ አም[®]አልህምት፡ *ዓሥርተ፡ ወአርባዕተ፡[®] ወሕብሓኩ፡ *ዐሥራ፡ ወሰማ፤ተ፡[®] ወአባንዐ፡ አርብን፡ ወ'ተስንተ፡[®] ወመሓስዐ፡ ሰብዐተ፡[®] ወመሓስዐ፡ ጠሲ፡ ዕሥራ፡[©] ወለብደ፡[®]

omnes creans cuncta, cui *orasti orationem¹.' Et dixit ²⁹ Rebeccae: 'Vade cum filio tuo.' Et ivit² Rebecca cum filio suo Jacob ³⁰ et Debborra [nutrix sua] cum ea, et advenerunt in Bethel. Et memor ³¹ fuit benedictionis³, qua benedixit eum pater suus et duos filios ejus Leuui et Judam, et gavisus est et benedixit Deum patrum suorum Abraham et Isac. (Et dixit): 'Nunc cognovi quoniam spes mihi est eterna et ³² filiis meis in conspectu Dei omnipotentis⁴, et sic erat deputatum super duos, et *portio ipsorum⁵ in testimoniis saeculi in tabulis caeli, quemadmodum benedixit eos Isac.

Et dormierunt in nocte illa in Bethel, et somniavit Leuui quasi XXXII. ordinatus sit in sacerdotem Dei excelsi (ipse et filii ipsius) usque in saecula et expergefactus a somno suo benedixit Deum. Et exurgens a Jacob diluculo in quartadecima die mensis hujus decimavit universa quaecumque venerunt cum eo, ab homine usque ad (omnem) animam⁶ ab auro⁶ usque ad omne vas et vestimentum decimavit universa. Et 3 in illo tempore Rachel in utero habente⁷ Beniamin filium suum, enumeravit Jacob ab ipso filios suos et ascendit, et cecidit Leuui in sortem Dei, et induit eum pater suus vestimenta sacerdotalia et implevit manus ejus. Et⁸ in die quintodecima mensis hujus obtulit [in ipso]⁹ ad altare 4 vitulos de bubus quattuordecim, et arietis viginti et octo, et oves quadraginta et novem, et hedos septem (et) hircos caprarum viginti et unum,

See note 14 on Eth. text.
 MS. ibit.
 Eth.=orationis.
 MS. adds et.
 MS. habentem.
 MS. trans. after hujus.
 May be right; cf. Test. Levi q ἀπεδεκάτωσε πάστα δί ἐμοῦ.

Lat. omits. 14 Lat. adds nutrix sua. 17 We should A gives H7-02: RMT: 13 Och: A. 19 **ሴዊ:** A. » ወሰው ሲዲቲ A. n Lat. expect Acht: as in Lat. omnipolentis; this implies AYA; HA: or ARL; with change of preceding constr. state. n Lat. portio ipsorum. 35 A omits. M Lat. dormierunt. ለአምሳክ: B. » σαζηι A. 17 TOU A. MSS. add 1000 which I have " ሰሴዊ: A. **ልብሰ:** A. I TOE A. **ቖ አም**ውስተ: Β. omitted with Lat. M Emended with Lat. septem M 景の気 A. " # A: thyt: B. from Ma B, Z A C D, corruption due possibly to confusion of & and C (Rönsch). Emended with Lat. unum from # A, 49Fi B, corruption due possibly to confusion of devia and dea (Rönsch).

ና ጽንሓሴ፣ ውስተ፣ *ምሥዋዕ፣ ቍርባን፣' ሥሙረ፣ ለመዐዛ፣ ሥናይ፣ ቅድመ፣ ኢምሳክ።' ዝውእተ፣ 6 መባሕ፣ እምጻሎት፣ እንተ፣ ጸለየ፣ ከመ፣ የዐሥር፣ ምስለ፣ መሥተዕተሙ፣ ውሞጓሕተሙ። ወሰቤ፣ በልፆ፣ አሳት፣ የዐጥጌ፣ ስቲ፤፣ ዴቤሁ፣ ለአሳት፣ መልዕልት፣ ወለመሥዋዕት፣ መድንደት፣ አስዋሪ፣ ክልኡተ፣ ወሕብሓኩ፣ እርባዕተ፣ ወእባ70፣ አርባዐተ፣ *ደቤሳተ፣ አርባዕተ፣ ወአባ70፣ ዘዘ፣ ዓመት፣ 7 ክልኡተ፣ ወሙሳስሕ ጠሲ፣ ክልኡተ፣ ከሙዝ፣ ይገብር፣ እንተ፣ ጸብሎት፣ ሰቡዐ፣ መ**ዋዕ**ሲ። *ወ*ሀሎ፣ አንዘ: ደበልዕ: ውእተ: ወዘሎሙ፣ ውሱዱ፣ ወሰብሉ: በፍሥሓ፡ በህየ: ስቡዐ: መዋዕለ: *ወደባርክ፡ ዙሎ: እንስሳ። ንጹሐ። ወንብረ። ጽንሓሐ። ወእንስሳ። ርኩብ: (ጲ)ወሀቦ። ለሌዊ፣ ወልዱ፣ ወ∫ፍሳተ፣ ወሀስ: ሀየ: ካህነ: ወደዕቅብ: ወሀበ:" ጸሎት፣ ከመዝ: ዐሥረ: ዳ7መ: ዐሥራተ: ለእንዚአብሔር: ፣፡ ወሳደሱ:" ወኮኖ:" ቅዱስ:: ወግበአንተዝ: ሥሩዕ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: ሕ7: ሰዐሥር: ዓሥራት: ካዕበ፡ ለበሲዎቸ፡ ቅድመ፡ እንዚሕብሔር፡ በመካን፡ በኀበ፡ ተኀርየ፡ ዶጎድር፡ ስሙ፡ ሳዕሲሁ፡ ዓም፡ ። እምንም: ወሕልቦ: ሰዝ: ሕ7: ዐቅሙ; መዋዕል: ሰዓሰም:: ውእተ: *ሥርዓት: ጽሑፍ:" ሰ7ቢሮቱ: ዓመት:" አምዓመት: ለበሲያተ:" ዓሥራት:" ዳንመ: ቅድመ:" እንዚ**ሕብ**ሔር: በመካ**ገ: በ**ኃበ: 12 ተንርየ: ወአልቦ: ለአተርፎ: አምኔሁ:** አምዝ:" ዓመት: ለዓመት: ለዘይመጽሕ። አስመ፡ በዓመቲሁ: ደተበባዕ: ዘርλ: እስከ: አመ: መዋዕበ: ሐፊፈ። ዘርሕ: ዓመት: ወወደ3: እስከ: አመ: 13 መዋዕለ: ወይን: ወግዘይት: እስከ: አመ:' *መዋዕለ: 2ዜሁ::" ወዙሱ: ዘይተርፍ: አምኔሁ፣ 14 ወዘዶበሲ: ይኩን: ስሉበ፣ በአሳት:" የዐዶ: አስሙ: ኮi: Cኩስ:: ወ°`ከማሁ: ይብልዐቃ:" ታቡረ: 15 *በቤት: ቅዱስ:" ወኢያብልይዎ።" ወዙሱ: ዓሥራተ: ሳህም: ወአባንዕ: ቅዱስ: ለእንዚሕብሔር፣ ው'ለካሀናቲሁ: ይኩዝ: ዘደበልው: በቅድሜሁ: ዓመት: አምዓመት: አስመ: ከማሁ: ሥሩዕ:

*ወበሌሲት፣ ካልአት፣ አሙ፣ ዕሥራ፣ ወሰነና፣ መዋዕለ፣ ዝወርጎ፣ መከረ፣ ደዕቅብ፣ ከመ፣ ይጎንጽ፣ ውእት፣ መካክ ወከመ፣ *ይጥቅም፣ ዐጸደ፣ ወይቀድለ፣ ወከመ፣ ይንበር፣ ቅዱብ፣ ፣ ዝበንብም፣ ሎቹ፣ ወለውሱዱ፣ * አምድኅሬሁ። ወአስተርአዮ፣ አንዚአብሔር፣ በሌሲት፣ ወባሪክ፣ ፣ ወይቤለ፣ አይጸዋዕ፣ ስምክ፣ ደዕቅብን፣ ባሕቸ፣ አስራኡልን፣ *ይስምዩ፣ ስመከ። ወይቤለ፣ ካዕበ፣ አክ፣ ውእቸ፣ እንዚአብሔር፣ ከፈጠርኩ፣ ሰማየ፣ ወምድረ፣ ወአልሀቀክ፣ ወአበዝሐክ፣ *ፌድፋደ፣ ጥቀ፣ ወነገሥት፣ አምኔክ፣ ይከውኔ፣ ወይኴንኔ፣ በዙለያ፣ ወአደ፣ *ኬዴ፣ አስረ፣ ነ) ውሱደ፣ ሰብአ። ወንአሁብ፣ ለዘርአክ፣ ዙሳ፣ ምድረ፣ "ዘመተሕተ፣" ሰማይ፣ ወይኴንኔ፣ ውስተ፣ ዙሰ፣ አሕዛብ፣ በከመ፣ ፈቀዱ፣ ወአምድኅረዝ፣ ደስተጋብኤ፣ ከሳ፣ *ምድረ፣ ወይውርስቱ፣ ፣ ሰንብም። ወፈጸመ፣ ተናፖር፣ ምስሌሁ፣ ወዐርን፣ አምንቤሁ፣ ወይሬኤ፣ ደዕቀብ፣ አስከ፣ ሰበ፣ ፣ ዐርን፣ ውስተ፣ ሰማይ። ወይሬኤ፣ በራአየ፣ ሴሊት፣ ወናሁ፣ መልአክ። ይወርድ፣ አምሰማይ፣

¹ Em. with Lat. altarium fructuum from ምሥዋዕ: ቍርብ፥ A, ምሥዋዕ: ወቀ-ርብ፥ B.

haec olocaustomata in altarium fructuum, acceptabile in odorem suavitatis in conspectu Dei. Hoc erat munus ejus a voto, quo voverat decimare, s cum sacrificiis et cum vino ipsorum. Et quando consumpsit ignis (ea 6 incendebat) libanum super ignem desuper, et (in) sacrificium salutare vitulos duos, arietes quattuor, (oves quattuor, hircos quattuor,) agnos anniculos duos, hircos caprarum duos: [et] secundum¹ haec faciebat cottidie in septem diebus. (Et manducavit ipse et omnes filii sui et homines sui 7 in lactitia ibi septem diebus), et benedicebat et hymnum dicebat Deo, qui liberavit eum de omnibus tribulationibus ejus et quoniam reddidit votum suum. Et decimavit univer ubicunque *fecerint vestigium 8, 18 pedum suorum adversus filios hominum². Et dabo semini tuo universas 19 benedictiones a quaecunque sunt sub caelo, [et dominabuntur] et potestatem exercebunt4 in omnibus gentibus secundum volumtatem suam et post haec optinebunt universam terram et hereditabunt eam in saecula. Et ut consummavit loquens cum eo, ascendit ab eo, et erat Jacob con- 20 siderans usquequo ascendit [ab eo] in caelo. Et vidit in visione noctis, 21 et ecce angelus [Dei] descendebat de caelo, et septem tabulae [buxeae]

[11, 8.]

¹ Emended with Eth. from semel.

⁸ Eth. = calcaverit vestigium filiorum hominis.

⁸ Eth. = terram.

⁴ MS. exercent.

^{*} AOA1 A. " on B. ⁴ Lat. omits. ⁵ A omits A; B omits @ 7 K A. ' ΦυΛΦ: B. * 1981 A. before preceding A070: " oench: ¹¹ ወ7ብር: B. ` ወያአዝትም A. ¹¹ በልሐ፣ B. " A adds 1481 0. " mun: B. 16 OHU7: A. 16 В trans, before £0Ф-0: 17 @UC: C D. 1 ወቀደብ: A. 19 mhi: A. B omits. 91 A trans. # በዓመት: A. 27 A90 A. 15 AP £ 00: B. B trans. after 19001: * Emended from ሐልፍ፣ B; A omits; C gives ቀዳሚ፣ D ጎለፊ። 29 **Φ**Λ B. » 2ዜ: መዋዕሊሁ፣ B. ³¹ ወበአስት፣ A. ²³ ይበልዕም: A. **። መ**ኢ**.ዮብኢዕ**ዎ: B. * ወበውእቸ፡ መዋዕለ፡ አመ፡ ዐሡር፡ ወስෑይ፡ መዋዕል፡ ዘወርታ፡ A. *** LT4T: 08F:** A. ΦΛΦልዱ: A: after ΦΛΦΛዱ: B adds λλη: Λ9Λም:
Π Λπ+: A: Λπ++: λΛ: » ደሰምት: ስምከ፡ B : ደሰመደ፡ ስምከ፡ C D. » C adds B C : ባሕቲቱ D. *እምባ*ክክ: " ዘፈጠረ፡ A. 41 B trans. 4 Lho.3: A. 44 Lat. fecerint vestigium pedum suorum adversus filios hominum, seems corrupt. " Lat. benedictiones, may be right. 4 HA: A. **" እም**ታሕተ፡ A. adds ab eo. **" ወርአየ:** Β. Lat. adds Dei.

ወሰብው ሰሌናት፣ ውስተ፣ አደዊው ወወሀር፣ ሲደዕቶብ፣ ወአንበርኝ፣ ወአአመሪ፣ ' ' ዙስ፣ ዘጵሎፍ፣' 22 ውስቲትን፣ ዘይክውን፣ ሎቹ፣ ወለውሱዱ፣ በ**ከ**ሱ፣ ዓለማት። ወእር**ለ**ሮ፣ ከሎ፣ ዝጽሎፍ፣ ውስተ፣ ሰሴብ ት: ወደቤሎ፣ ኢትሕንጽ፣ ዘንተ፣ መካ፤፣ ወኢትንበር፣ መቅደሰ፣ ዘገለዓለም፣ ወኢትላድር፣ ዝየነ' አስመነ *አኮ፣ ዝመካን፣ ሎር፣ ቤተ፣ ሕብርሃም፣ አዑከ፣ ወጎድር፣ ኃበ፣ ይስሓቅ፣ አዑከ፣ 23 አስከ፡ አመ፣ ዕለተ፣ ሞተ፡ ለአውከ። አስመ፡ በንብጽ፣ ተመውት፣ በሰላም፣ ወበዛ፡ ምድር፣ 24 ተትቀበር፣ በክብር፣ ውስተ፣ መቃብረ፣ አበዊክ፣ ምስለ፣ አብርሃም፣ ወዶስሓቅ። ኢትፍራህ፡ አስመ። ባከመ፣ ርእክ፣ ወእገበብከ፣ *ከማሁ፣ ይከውን፣ ዙሴ፣ ወእንተሂ፣ ጸሐፍ፣ ዙሴ፣ ዘከመ፣ 25 ርኢክ: ወእገባብክ። ወደሴ: ደዕቅብ: እንዚኔ፣ እፎ: እዜክር: ዘ"አገባብኩ: ወርኢኩ: ከለግ 26 *ወደቤት። እነ፡ እዜከረከ፡ ዙት። ወርርን፡ እምንቤሁ፡ ወነቅሀ፡ እምንዋው፡ ወተዘከረ፡ ዙት፡ ሕብተ: ወ™ሃ0: ባቲ፡ በከመ፡ ዙሴ፡ ዘይሠውዕ፡" *በመዋዕሰ፡ ቀዳሚደት:[™] ወጸውዐ፡ ስማ፡ 28 ተውሳከ። አስመ፡ ተወሰከት። ይእቲ፡ ዕለት፡ ወለቀዳሚደት፡ ጸውዖን፡ በዓለ። ወከመዝ፡²¹ ያስተርኢ: ውእተ: ከመ፡ ተኩን: ወጽሑፍ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: በእንተዘ:[»] ተከሥተ: ሎ**ተ**፡ 20 ከመ፣ ይንበራ:" ወከመ፣ ይወስካ፣ ዴበ፡ ሰብው፣ መዋዕለ፡ በዓል፡ ኬደሃ። ወተጸሙዐ፡ ስማ፡ ተውሳከ። አስመ፣ አንተ፣ "የዐርን፣ ይእቲ፣ በዕባተ፣" መዋዕለ፣ በንል፣ በከመ፣ ጐልቈ፣" መዋዕል፣ 30 ዘዓመት። ወበቤሲት፣ አመ፣ ዕሥራ፣ *ወሠድሱ፣ ለዝወርላ፣* ሞተት፣ ዴቦራ፣ *ንዓኒታ፣ ለግርብቃ፣ ወቅበርዊ፣ መትሕተ፣ ሆነር፣ ታሕተ፣ ባሳን፣ ዘፈለን፣ ወጸው0፡¹¹ ስም፣ *ለውእቸ፣ መካን፡² 31 *ፌሲን: ዴቦራ፣" ወ*በልኖንሃ፣ በሳኖኔ፣" ሳሐ፣ ዴቦራ። ወሎረት፣ ርብቃ፣ *ወንብአት፣ ውስተ፣ ቤታ፣' ኀበ፡ ሕቡሁ፡ ዶስሓቅ፡ ወሬ፤ወ፡ ደዕቅብ፡ በአዴሃ፡" ሕብሓኩ፡ *ወአባ70፡ ወደቤባተ፡⁸ ከመ፡

¹ Emended with Lat, et cognovit from whinn; of B C D; A omits. ¹ **አ**ተሱ: Lat. in hunc locum. ዘጸ*ሐ*ፌ: A. ⁸ A omits. ' አኮዝ: መካንከ: A. 4 Lat. adds sed before AC: B adds US: • Lat. adds e/ before ውስተ: 7 At: B. 10 Lat. adds poneris. 11 B omits. 13 B adds Lhosh: through homeoteleuton; A omits HA: after Lho-1: For oditie... odinah: Lat. reads quae scripta sunt omnia, which is corrupt, as Jacob's question shows. B omits through homeoteleuton. 16 Lat. et celavit, corruption due to Lat. translator reading Typave as Trouve (Rönsch). 17 Lat, omits wrongly. " በዓለ: ሕሐቲ: A. ¹⁹ ዘይሠው**ው**፡ A : ዘይሠዋ**ዕ**፡ B. » በመዋዕል: ቀዳሚ: A. יי tih: B; Heb. word is אַנֶרָת Num. xxix. 35; Lat, retentatio seems corrupt and due to consusion of duioxeous and duideous (Rönsch). 22 Lat. retentus est ibi is corrupt, ¹³ A adds **ደዐርጉ: ውእ**ች: ወ. see verses 28, 20 (Lat.) 34 Em, with Lat, propler quod from wante H A, ante H B. M Lat. facere ipsam diem. Lat. addita est in dies from LOCT, LAT, and Po. (ango, D) A B D, LOCT, በሰሳም፣ C. ማ **ተ**ሮልቁ፣ A B. **™** ወሰኑየ₁ A. " 3911: B. **™ ወቀበረታ**፣ A D. a A omits; BC read ሰው እቸ፣ ፈለን፣ see note 11 on Lat. text. Gen. 31 መጸመ-9ት፣ B.

nomen ejus Aser in secundo mensis1 (un)decimi2 in quinto anno *septimanae quartae3. (Et) introivit (Jacob) ad Liam4, et concepit et peperit 22 filium et vocavit nomen ejus Isachar⁸ in quarto mensis⁶ quinti anni *quarti septimanae quartae⁷, (et) dedit illum nutrici. Et introivit adhuc ²³ Jacob ad illam⁸, et concepit et peperit duos, masculum et feminam, et vocavit nomen masculi Zabylon et nomen faeminae Dinam⁹ (in septimo¹⁰) mensis septimi anni sexti *septimanae quartae11. (Et) misertus est Deus 24 Rachel et aperuit matricem ejus, et concepit et peperit filium et vocavit nomen ejus Joseph in primo die mensis quarti *anni sexti septimanae quartae¹⁹ hujus. (Et) in tempore, quo natus est Joseph, dixit Jacob ad 3 Laban: 'Da mihi mulicres meas et filios meos, et abibo ad patrem meum Isac et faciam mihi domum, quoniam conplevi 13 annos, quibus servivi tibi pro duabus filiabus tuis, et ibo in domum patris mei.' Et dixit Laban 26 ad Jacob: 'Expecta me in mercedele et pasce iterum oves meas, et *dabo tibi15 mercedem. Et placuerunt de mercede ut det illi ...' 27

P

[11. 8.]

MS. mense. ⁸ MS. adds diei. ⁸ MS. septimanarum quarto. 4 MS. ⁵ MS, isacahar et. ⁶ MS, anno mense. illam. ⁷ MS, die septimanarum • MS. adds et. MS. septimi. Emended from liam. quarto. ¹¹ MS. septimanarum quarti. 18 MS. in sexto septimanarum quarto. " MS. HE Eth.= mane apud me in mercede tua. conplebi. 15 Eth. = accipe.

^{3079;} B; Gen. xxx. 30, which is here partly reproduced, supports C D. with Gen. xxx. 30 kal moinida from offer Hids ofth that Ha: Ha: Ha: A. Ha: **ዘተአምርተ፣** ኩሳኩስ፡ ዘቦ፡ ዙሱ፡ B, ዙሱ፡ ዘተአምርተ፡ ኩሳዙስ፡ ዘቦ፡ ዙሱ፡ C, ወዙሎ፡ ዘቦ፡ Emended with LXX Gen. xxx. 39 καὶ σπυδονιδή ραντά **ትአምርት፣ ወ**ኩስተስ: D. from ሰመዳ፣ ክቦ፣ ወኩስዘስ፣ A, ወሰመዶ፣ ክቦ፣ ዘስኩስ፣ B, ወሰመዶ፣ 7ቦ፣ ኩሳዘስ፣ C: D omits. Corresponding to nal σποδοειδή βαντά, Vulg. gives et diverso colore respersa; thus by the Mass, reading cannot be the original text. (Quaest. Hebr. in loc.), who frequently quotes the Book of Jubilees, seems to have this verse in mind in the following words: Si quid igitur ex albis et nigris, quae unius coloris sunt, varium natum erit, meum erit; si quid vero unius coloris, tuum. ወእስህምተ: A; Mass., Sam., Syr., Vulg. Gen. xxx. 43 omit ውስባ70; but LXX supports ¹¹ ወደቂቀ: B. **።** ወደስተኃይሄ፡ B. B. O B. ሥ ልያ: ደብኮርሃ: A D. * B trans. after ዕለት: For አምኔሁ: A reads አምካቤሁ: **™** ΛΛ.δ: Α. ₩ Over an erasure in B. ቖ B adds በስልም:

ከመ፣ ዶንባእ፣ ቤተ፣ አቡሁ፣ ወደቤብ፣ ነሐውር፣ ውስተ፣ ዙሱ፣ መካገ፣ ውእዴ፣ ተሐውር፣ 4 ምስሌከ። ወባረከ፣ ደዕቀብ፣ አምሳክ፣ *ዶስሐቅ፣ አቡሁ፣ ወአምሳክ፣ ሕብርሃም፣ *ሕቢ፣ አቡሁ፣ ወተገሥክ ወደ0ክ እንስቲያሁ፣ ወው**ሱዶ፣ ወ**ዙስ፣ ጥሪተ፣ ነሥክነ ወዐደው፣ ፈለግ፣ ወበጽሰ፣ s ምድሬነ¹ ፖለአድነ¹ ወንብሕነ¹ ደዕቀብ፣ ልቦነ¹ ሰባባ፣ ወኢነገር። ወበሳብዕ፣ ንምነ ዘሰብ፯፣ ራብዕ: ተመደጠ፣ ደዕቀብ፣ ንለኣድሃ፣" በቀዳሚ፣ ወርጎ፣ አመ፣ ዕሥራሁ፣ ወአሚሩ፣ ወደንኛ፣ ሳባ: ድኅሬሁ፣ ወረከቦ፣ ሰደዕቀብ፣ በደብረ፣ 7ሳአድ፣ በወርጎ፣ **ግ**ልስ፣ አመ፣ *ዐሡሩ፣ ወሠ<u></u>ስርት። ^ከ ፍወλ ኃደን፣ እንዚሕብሔር፣ ከመ፣ ድሕስም፣ ሳዕለ፣ ደዕቀብ፣ አስመ፣" አስተርጸሮ፣ በሕልም፣ ፣ ሌሊት፣" ወነፖር፣ ሳባ፣" ሲደዕቀብ። ወአመ፣ *ዐሡሩ፣ ወታሙቡ፣" ለውእቸ፣ መዋዐል፣ ፖብሪ፣ ደዕቀብ: ፖዝስ: ሰባባ: ወሰዙዮሙ፣ አለ: መጽሕ: ምስሌሁ: ወመሐሲ: ደዕቀብ: ሰባባ: በዛቲ: ዕለት፣ ወባባሂ፡ ሰያዕቀብ፡ ከመ፡ ኢይትዐደዉ፡ ሕሐዱ፡ ኀበ፡ ካልሕ፡ በአኩይ፡ *በደብሪ፡ 8 ገለሕድ።^ካ ወገብረ፡ ህየ፡ ፍሥሐተ፡ ለስምዕ፣ በአንተዝ፡ ተጸውዐ፡ ስሙ፡ ሰውአቸ፡ መካን፡ 9 ፍሥሐተ፡ ስምዕ፡ ከመዝ፡ ፍሥሐት። ወቀደሙስ፡ ይጼውዕዎ፡ ስምድረ፡ ገለአድ፡' ምድረ፡ ራፋአል። አስመ፡ ምድረ፡ ረፋኤም፡ ይእቲ፡ ወተወልዳ፡" ራፋኤም፡" ረዕይት: አለ፡ ዕሥር፡ በአመት: ወተሰዕ: በአመት: ወስምን: በአመት: ወአስከ: ስብዕ: በአመት: ውእት: 10 ትኖም። ወመኃድሪሆም: እምነ፡ ምድረ፡**"** ውስደ፡ አዋገ፡ እስከ፡^{፡፡} ደብረ፡ ኤርሞዝ፡ ወቤተ፡ ነ፣ መንግሥተሙ: ቀራናኢም!" ወስስጠርስ!" ወ**አ.ድራ**ስ!" ወሚቡር!" ወቤዎ<u>ት።</u>" ወስስጉ<u>ለሙ</u>: ւչ *እ]ከ: ኑን፡ ሕይወት: ውስተ:* ምድር። ወሬነው: ደዕቀብ: ሳባሃ:[»] ወሱረ፡ ውስቲ:* ሚስጵ u ጦሚያ፣ ምድረ፣ ጽባሕ፣ ወደዕቅብሂ፣ ተመይጠ፣ ምድረ፣ ገለሕድ።⁷ ወተፀደው፣ ኢደቦክሃ፣ በታስዕ፣ ወርጎ፣ *ሕመ፣ ዐሙሩ፣ ወሕሚሩ፣ ወበዝ፣ ዕለት፣ * በጽብ፣ ኀቤሁ፣ ፯ሳው፣ እጉሁ፣ ወትኳ፤ና፣ ፡፡ 14 ወሎረ፡ አም**ተቤሁ**፡ ምድረ፡ ሲአር፡ ወደዕቀብስ፡ ጎደረ፡ በምጽሳሳት። ወበዓመት፡ ቀጸሚ፡ ሀ"ኃምስ፣ ሱባኔ፣ በዝ**፣" አዮቤሲዉ፣ ዐደወ፣ ዮርዳኖስ፣" "ወ**ንደረ፣ ማዕደቲ፣ ዮርዳኖስ:" ወዶሬዒ፡ አባንዒሁ፣ 'እምባሕረ፣ ፈሐሐት:" እስከ፡ *ቤተሰን፡ ወእስከ፡ ዶታኤም፣ ወእስከ፡ " 15 አመ፡" አቅራቤት::" ወይፈኑ: ለአቡሁ: ይስሓቅ: አምዙሱ: ጥሪፑ: ልብሰ: ወቢሲተ: ወሥጋ፡

^{* *}n: A. ³ A trans. • አውሁ: ለ B. **' ወ**ነሥ**ሕ**: B. ⁷ 7ሳ**ኣ**ድ፡ A. 6 Gen. xxxi. 21 τη, δρος. * So LXX Gen. xxxi. 20 expute and Onk. 'הַשָּׁן'; we should have expected זּגּגנע בּ אַ Mass., Sam., Syr. and Onk. Gen. xxxi. 20 omit. " 7ሳ**ኢ**ድ; A. 11 TOF A. ¹³ በሌሊት; A. ¹⁴ ሰባ: A; ሰበ፡ B. 16 IOE A. ¹⁶ Em. from ሕሐይ፡ ካልሕ: A. ሕሐዴ፡ ከልለ: B. ፮ አምካልሉ: C. ፮ ካልለ: D. ¹⁷ ወደብር: ሲገባአድ: Α. 10 ይጼውዕዋ: A. " ራፍጹል: B. » ረፋኤል: A. ¹¹ ትውልደ: ለ. " ራፋኤል: ለ. " ወታስዕ: A. ²⁶ B omits. **∞** oo B. ⁸⁷ አስም: B. ***** ተራታኤም: ለ.

... (propter) quod vocatum est nomen loci illius 'Congeries testis' XXIX. secundum collem istum. Antea enim vocabatur terra Galaad *terra 9 Rafain, quoniam terra Rafain est, et illic nati sunt Rafain, [id est] gigantes, decem cubitorum et novem et octo cubitorum⁸, etiam et septem cubitorum erat altitudo ipsorum. Et erat habitatio ipsorum a terra 10 filiorum Ammon usque in montem Hermon³, et domus regni ipsorum Carnain et Hastaroth⁴ et Draa *et Misor et Beon ⁵. Et perdidit illos 11 Dominus de malitia studiorum, quoniam maligni erant valde, et habitare fecit pro illis Amorreos, malignos et peccatores sicut non est gens *hodie, qui conpleverunt omnia peccata sua, et non est illis amplius longitudo vitae super terram. Et emisit Jacob Laban et abiit in 12 Mesopotamiam in terram orientis, et Jacob convertit se a(d) terram Galaad. Et in mense nono transivit Jaboc 7 *die undecimo 8 ipsius, et 13 in (hoc) die advenit ad illum Esau frater suus et propitiatus (ei) et abiit ab ipso in terram Seir, et Jacob inhabitavit in tabernaculis. Et in anno 14 primo jubelei hujus *septimanae quintae transivit10 Jordanen et inhabitavit trans Jordanen et erat pascens oves suas a mare salso usque (Bethasan et usque Dothaim et usque) arborem¹¹ Acrabin. Et tradidit 15 patri suo Isac ex omnibus substantiis suis, vestes et escas et carnes et

MS. terrafain.
 MS. cublits.
 MS. heremoth.
 MS. mastoroth.
 MS. et . . . msum . . . et seo.
 MS. odio quia.
 MS. jacob.
 Emended with Eth. from undecim fili.
 MS. fraters.
 MS. septimanarum quinti transibit.

ያ መአስጣሮስ: A. ³⁰ ወአድራሕ: B. **» ወቤዖ**ን: D. ³⁸ በአክየ: A. Em. with Lat. fecil habitare . . . Amorreos from @1,22; AT&P1; A B. Fm. from እኩይ: ወኃፕλ: of MSS. ⁸⁶ ኔታ፡ እንከ፡ ንብረተ፡ በደበ፡ A. ₩ 007: B. * A adds ምድረ: » ኢ.ዮብክሃ: A. Lat. et undecim filii ipsius et in die seems due to LXX or Vulg. Gen. xxxii. 23. " Em. with Lat. propiliatus ei from This: of MSS. 42 A B. 43 O A. **" የ**'ርዳንስ: B. 4 A omits through bmt. *** አምብሔረ: ፍሥስት:** A D; Lat. a mare salso. ⁴⁷ Lat. omits. For **647**3: 46 አመ፡ B C D; Lat. aggruum, where gg are uncertain in MS.,. should be emended into arborem; cf. Num. xxxiv. 4, Jos. xv. 3, where our text would imply לאלה instead of Mass, למעלה " እቅቤት: A.

16 ወስቲ፣ ውሐሲብ፣ ወቅብለ፣ ወጎብስቲ፣ ሐሲብ፣ 'ወአምክ ተመርቲ፣ 'ቁሳ። "ወለአምሂ፣ ሰ'ርብቃ፣ ርብዕ፣ ሰዓመት፣ "ማአከብ፣ շዜድቲሆሙ፣ 'ስአውራሳ፣ ውማአከብ፣ ሐልበ፣ 'ወሰ/ዐዲድ፣ ውማአከብ፣ ፣ ጸዳይ፣ ወዝናም፣ ወማአከብ፣ ከሬምት፣ ወሐንይ፣ ውስቲ፣ "ማኅፊዱ፣ ሰ'ለብርንም። አስሙ፣ ተመይጠ፣ ይስሎት፣ አምዐዘቅቲ፣ መሐሳ፣ ወዐርገ፣ ውስቲ፣ ማኅፊዱ፣ "እስሁ፣ ሕብርንም፣ 18 ወንደረ፣ ህና፣ አምኒሳው፣ ወልዱ። አስሙ፣ በመዋዐብ፣ ሎረ፣ ደዐቅብ፣ መስጽመምደ፣ ነምሕ፣ ሰርአቡ፣ ኒሳው፣ "ብአሲቲ፣ ማኤሴትን፣" ወሰቲ፣ ይስማኒል፣ ወአስቲንብል፣ ዙስ፣ መርኒቲ፣ አስሁ፣ ወ"አገስቲያሁ፣ ወዐርን፣ ወንደረ፣ ውስቲ፣ "ዶብረ፣ ሲር፣" ወንደን፣ ይስሓትን፣ እስሁ፣ "ውስቲ፣ 19 ዐዘቅቲ፣ መሐሳ፣ "ብአቲቲ፣" ወዐርን፣ ይስሓቅ፣ አምዐዝቅቲ፣ መሐሳ፣ ወንደረ። ማኅፊዴ፣ ውስርንም፣ አቡሁ፣ ውስቲ፣ ደብረ፣ ከብርን። ወ"ህና፣" ይፈኑ፣ ደዐቅብ፣ በዙሱ፣ ዘደፌኔ፣ ለአቡሁ፣ ወ'ስአሙ፣ አምጊዜ፣ በበ፣ ጊዜ፣ ዙስ፣ ትካዛሙ፣ ወይብርክዎ፣ ሰደዐቅብ፣ በዙሱ፣ ልቦሙ፣ ወበዙሱ፣ ነፍስሙ።

ሻ ወበቀዳሚ፣ ዓመት፣ ዘግቡብ፤፣ ሳድስ፣ ዐርፖ፣ ሰሌማን፣ "ዘመንፖለ፣ ጽባሔሁ፣ ለሰቂማ፣ግ
፣ በሰባም፣ግ በራብዕ፣ ወርጎ፣ ወበህየ፣ መስጥተ፣ ሰዲና፣ ወሰት፣ ደዕቀብ፣ ውስት፣ ቤት፣ ሴኬም፣ግ
ወልደ፣ ኡሞር፣ ኡዋዊ፣ መኩንነ፣ግ ምድር፣ ወስከበ፣ ምስሴን፣ ወአርኩሳ፣ግ ወይአቲስ፣ግ ንስቲት፣ግ
3 ወሰት፣ ፲ወጀግመት፣፣ ወአስተናበቀተ፣ግ አምንበ፣ አቡሁ፣ ትትወሀብ፣ግ የሎቹ፣ ብእሲተ፣ግ ወአምንበ፣
አንቲሃ፣ወተምዕዕ፣ግ ደዕቀብ፣ ወውሱዱ፣ በአንት፣ ዕደወ፣ ሰቂማ፣ አስመ፣ አርኩስዋ፣ ሰዲና፣ አኅተሙ፣
4 ወተናንሩ፣ ምስሴሆሙ፣ በአኩይ፣ ወንብሰዶምሙ፣ግ "ወአስፈጥምሙ፣፣ ወቦሕ፣ግ ስምንን፣ ወሉዊ፣
ግስቂማ፣ ግብተ፣ግ ወንብሩ፣ ዘነኔ፣ ሳዕሰ፣ ዙስሙ፣ግ ዕደወ፣ ሰቂማ፣ ወቀትሱ፣ ዙስ፣ ብእሴ፣
ዘረክቤ፣ ውስቴታ፣ ወአደትረፉ፣ግ ውስቴታ፣ ወአልሐደነግ ዙስ፣ ቀትሴ፣ በላዕር፣ግ አስሙ፣ ግሙኑ፣

¹ A omits. ³ ትአምርተ፣ A: Lat. trans. አምት and ተመርተ፣ ³ ወበአም። A. ¹ ማእከባቲሆሙ፣ ወ2ዜያቲሆሙ፣ A. B omits. • ሓፊስ: A B. 7 O A. * 9746.C: H A. • A trans. 10 ወስሙ: B. 11 A trans. before ሰርአበ። ^μ ወአስቲጋብአ: Α. " ማእከሌትሃ: A. ¹⁴ ደብር፡ ሲእር፡ A. ν ማቴΛ: B. 17 Lat. omits. Emended from A9" W: with Lat. illic. " HH A. **» ሰ**ላ*ም*ሃ፡ B. ²¹ Here the writer of Jubilees has deliberately altered the text שנה into שנה שנה on dogmatic grounds. " Observe that in חתריידים on dogmatic grounds. and AAAP; our text combines two different renderings of Div in Gen. xxxiii. 18 and thus deviates from all the versions. **፡፡** ሲኪ*ም*፡ ለ. MA adds U7C: 0. **"** ወይእቲ፣ Λ. . ማ · B adds ውስት፣ *** ዐ**ሥርቲ፣ ወክልኤቲ፣ B. **" ወ**አስተብቀ-ዕ፣ B. ™ Lat. omits; A B add ሎች፣ ብአቤተ፣ " C D trans. after ATTY * †9"0: A. M Lat. et posucrunt in corde suo. " Cf. Test. Levi 7 /xheingauer. This seems better than our text, which we might emend into whincom: Anon Both texts are probably corrupt. For መስሲፈዋምው፣ D reads መስጥፍትዎው፣ Lat. exterminare cos; Baffixes Y to 1497: " Lat. omits. " መኢአትረፉ: B. **ቖ ወኢ**ሕ/አዱ: ለ : ወኢአደ፡ B. ** Corrupt, possibly for app Cot: cf. Lat. in judicio.

potum, lac, botyrum¹ et caseum et dactilos de *convalle. Et matri² suae 16 Rebeccae per singulos annos quater, în medio temporum mensuum et în medio arationis² usque ad messem autumnum et în medio autumni pluviarum⁴ et în medio pluviarum veris⁵ (în) barin hujus Abrahae. Quoniam 17 reversus est Isac a puteo jurationis et ascendit în barin patris sui Abraham et înhabitavit îbi *in terra sua et filii sui⁴. Propter quod în 18 tempore, quo abiit Jacob în Mesopotamiam, accepit sibi Esau mulierem Maellet filiam Ismael et (ad se recepit) *uxores suas¹ (et) universos greges patris sui et ascendens înhabitavit în monte Seir, et derelinquit 8 Isac patrem suum ad puteum jurationis (solitarium). Ascendit ergo Isac 19 de puteo jurationis (et înhabitabat) în barin Abraham patris sui în monte Cebron. Illic erat Jacob transmittens quaecumque transmittebat³ patri 30 suo sive matri suae per singula tempora, universa quae erant illis necessaria în omni usu suo, et erant benedicentes Jacob în omni corde îpsorum et în tota anima sua.

Et in anno primo *septimanae sextae¹º ascendit in Salem secundum XXX. orientem Sicimae¹¹ in pace quarto mense. Et illic rapuerunt Dinam a filiam Jacob in dom(um) Sychem filii Emmor Euuei, principis terrae, et *polluit eam, quia dormivit cum ea¹³, et ipsa adulescens erat filia duodecim annorum. Et petierat illam [postea] a patre suo et [omnibus] 3 fratribus suis in mulierem. Et indignatus est Jacob et filii sui ad viros Sychemorum, quia polluerant Dinam sororem suam, et locuti sunt ad eos in simulationem et in dolo deriserunt eos [Symeon et Leuui] *et posuerunt in corde suo¹³ Symeon et Leuui *exterminare eos¹⁴, et fecerunt 4 judicium in viros Sychemorum (et interfecerunt omnem virum) quem invenerunt in ea, et non relinquerunt in ea usque unum: universos (enim) occiderunt in judicio¹⁵, propter quod polluerant Dinam sororem suam.

¹ MS. botyterum. * MS, convallae et matris. MS, area. 4 MS, pluvias, MS. ejus. MS. uxor * Corrupt, read with Eth. absque Esau filio suo. MS. dereliquid. " Emended with Eth. from erant. MS. septieius. 11 sicimam. 12 These words should be transposed and read Bth. : et decepeas in Eth. and Gen. xxxiv. 2 dormivit cum ea et polluit eam. runt eos et intraverunt; see note 34 on Eth. text. " Eth. = sagimam de improviso. Bth. Ecruciatu; see note 39 on Eth. text.

\$ **ዳናሃ**፣ አኅተሙ። ወከመዝ፣ እንከ፣ አዶተንበር፣ አምዶአዜ፣ ለአርዙሲ፣ ወለተ፣ አስራጹል፣ አስሙ፣ በሰማይ፣ ተሠርዐ፣ ሳዕሴሆሙ፣ ዝነኔ፣ ከመ፣ ደጥፍአዎሙ፣ በሰይፍ፣ ለዝሎሙ፣ ዕደው፣ ስቂማ፣ 6 አስመ፡ 7ብሩ፡ ታፍረተ፣ ውስተ፡ አስራኤል። ወመጠቃሙ፣ እንዚአብሔር፡ ውስተ፡ አደ፡ ውስደ፡ ያዕቀብ: ከመ፣ ያሠርውዎሙ፣ በሰደፍ፣ ወከሙ፣ ደንበሩ፣ ሳዕሊሆሙ፣ ዙ፤፤፡ ወከሙ፡ ኢይኩን፡ 7 እንከ; ከመዝ; በውስተ; እስራኤል; ለአርዙሱ; ድን**?ል**; እስራኤሳዊት;; ውብአሲ: እመቦ: ዘፈቀደ; በውስተ፣ አስራኤል፣ የሀብ፣ ወሰተ፣ ወእመኔ፣ እኅተ፣ በዙሱ፣ ብእሲ፣ ዘአምዘርክ፣ አስዛብ፣ ሞተ፣ ሰዶሙት፣ ወ'በአብን፣ ዶውንርም፣ አስመ፣ 'ሃብረ፣' ተፍረተ፣ በውስተ፣ አስራኤል፣ ወሰብአቤትሂ፣ 8 ኗውዕደዋ፣ በእሳት፣ አስመ፣ አርኩስት፣ ስመ፣ ሴት፣ አቡሃ፣ ወትખረው፣ አምእስራኤል። ወኢይት ረከብ፣ ዘማ፣ ወርኩስ፣ በውስተ፣ አስራኤል፣ ዘሎ፣ መዋዕሲ፣ ትውልዴ፣ ምድር፣ አስመ፣ ቅዱስ፣ እስራኤል፣ ሰእንዚአብሔር፣ ወዘ**ሱ፣ ሰብ**አ፣ ዘአርኩስ፣ ምተ፣ ሰይሙት፣ በአብጓ፣[®] ይው*ንር*ዎ። 9 አስመ፡ ከመዝ፡ *ተሠርዐ፡ ወተጽሕፈ፡" ውስተ፡ ጽሳተ፡ ሰማይ፡ በአንተ፡ ዙሱ፡ ዘርሕ፡ አስራኤል፤ 10 ዘደረዠስ: ^{ነነ} ምተ፡ ለ^{ነነ}ዶሙተ፡ ወበአብን፡ ዶተወ7ር። ^{ነነ} ወአልቦ፡ ለዝ፡ ሕን፡ ዐቅመ፡ ^{ነነ} መዋዕል፡ ^{ነነ} በማእከሰ:" ዙሱ: አስራኤል: አስመ: እምውስተ:" ዘርኩ: ወሀቦ:" ለሞስቱ:" ወአበስ: ለአርዙ 11 ሶቹ። ወአንተኒ፡ ሙሴ፡ አዝዛው፡ ሲደቂቀ፡ አስራኤል፡ ወአስምዕ፡ ሳዕሌሆው፡ ከመ፡ ኢየሀር፡ እም!፡ አዋልዴሆሙ፣ በአሕዛብ፡ ወከመ፡ ኢይገሥሉ፡ ሰውሱይሙ፡²² እምአዋልደ፡ አሕዛብ፡ 12 አስመ፡ ምኑገ፡ ውእተ፡ በቅድመ፡ እ**ንዚ**ሕብሔር። በእንተዝ፡ ጸሐፍኩ፡ ለከ፡ ውስተ፡ ቃለ፡ ሕን፡ **ት**ሎ: 7ብርሙ: ለስቂማ: ዘ7ብሩ: ሳዕለ: ዴና: ወዘከሙ: ተና7ሩ: ደቀ:* ደዕቀብ: እ3ዘ: ይብለ: 13 ኢገሁብ: ወሰተነ፡⁸ ሰብአሲ፡⁹ ዘቦ፡ ቍልፈተ፡ አስመ፡ ጽአለት: ውእቸ፡ *ሰነ። ወጽአለት:⁸ ውእተ: ሰእስራኤል: ሰእሲ፡ ይሆው: ወሰእሲ፡ ይ!ሥሉ፡ እምአዋል ደ፡ አሕዛብ፡ እስመ፡ ርኩስ፡ ውእተ፡ 14 ወምኑች: ውእቸ: ሰ[™]እስራኤል: ወኢይነጽሕ: አስራኤል: አምዝ: ርነተስ: " ዘቦ: ብእሲተ: **አም**ነ: ፲፮ አዋልደነ አሕዛብ፣ *ወእመቦ፣ ኢምእዋልዴሁ፣ ዘወሀቦ፣ ለብእሲ፣ ዘእምዙሲ፣ አሕዛብ፣¹¹ እስመ፣

¹ ደጥፍአሙ፣ A. B trans. after hery: • ሰዙ**ሲ**፣ B. * ウティナ: B: • ደሰርዎም: B. Lat. ex filis; should we read Ago A.C. 7 A omits. " B adds 3mAt: w. Lat. omits. ι φηληλι Β. 11 Lat. trans. Tw" and TR': A omits of Rale 12 HRZH (1: A. 18 A omits. 14 LO.7CP: A. 16 በመዋዕሲ: A. 15 A trans, before AH: ካ አልቦ: A B: አተሱ: C D. " ባውስተ: B. noth: A; Lat. ab omni, but cf. Lev. xviii. 21, 18 **ደ**ሠረው፣ B. 11 ወወሀቦ: A. 25 Certainly a corruption owing to Lev. xviii. 21, xx. 2: read In Ct or an equivalent with Lat. alienigenae. Emended with Lat. filiis suis from AALPor: A. BCD omit AALPor: # ደ**ው**: Λ A. *** ጸሐፍ: A.** a Gen. xxxiv. 14 ህ끼ክዚ. ማ ለሰብእ፣ A B. MA B omit through homeoteleuton; A omits ወጽአለት: ውእች፣ n A omits: B reads አም፣ ™ CH1: B. et si dabimus de filiabus nostris omnibus gentibus; A omits Ha:

(Et ita) non erit amplius ut polluantur filiae Istrahel, propter quod in 5 caelo sit judicatum¹ super ipsos, ut pugnent² in gladio adversus Sychem (univers)um, propter quod secerunt ignominiam in Istrahel. Et tradidit 6 eos Dominus in manibus filiorum Jacob, ut eradicent eos in gladio et fiat in ipsis judicium, et non amplius erit *in Istrahel3 ut polluatur virgo Istrahel. Et homo quicumque [est] ex (filis) Istrahel [et] placuerit 7 el dare filiam suam aut sororem suam omni viro ex semine gentium. periet et lapidabitur lapidibus, propter quod fecerit ignominiam in Istrahel, et mulier conburctur igni, propter quod contaminaverit domum patris sui, (et) eradicabitur ex Istrahel. Et non erit fornicaria et abom-8 inatio in Istrahel omnibus diebus generationis terrae, propter quod sanctus est Istrahel Domino, et omnis homo quicumque polluerit (eum) *morietur in lapidibus4. Propter quod sic scriptum est et decretum est 9 in tabulis caeli de omni semine Istrahel quoniam qui polluerit mortem morietur et lapidibus lapidabitur. Et non erit huic legi finis temporis 10 et non erit illi remissio et omnis propitiatio: sed ut exterminetur homo quicumque pollucrit filiam ipsius in medio omnis⁵ Istrahel, quoniam ab [omni] semine ejus dedit alienigenae6 et Impie egit7 intaminare illud. Et tu Monses manda filiis Istrahel et testificare super eos, ut non dent 11 ex filiabus suis gentibus et ut non accipiant filiis suis de filiabus eorum, quoniam abominatio est coram Domino. Propter hoc scripsi tibi in 12 sermonibus legis omnis sermones operum[®] Sychimorum quae fecerunt Dinaco, et quemadmodum locuti sunt filii Jacob dicentes: 'Non dabimus filiam nostram homini qui habet praeputium; obprobrium enim est nobis. Et obprobrium Istrahel qui dant sive accipiunt a filiabus gentium, propter 13 quod abominatio est et immunditia in (omni) Istrahel. Et non mun-14 dabitur Istrahel ab abominatione ista, si fuerit illi mulier de gentibus 10, et *si dabimus 11 de filiabus nostris omnibus gentibus.' Quoniam plaga 15

¹ MS. judicum. ² Eth. better=delerent. ³ MS. in . . . istrahel. ⁴ Eth. = mortem moriatur, lapident eum; this is correct, see ver. 9. ³ MS. hominis. ⁴ MS. allenigena; see note 22 on Eth. text. ⁷ MS. egerunt. ³ Eth. = omnia opera. ³ MS. dine. ³ Eth. = filiabus gentium. ³ Emended from non mundabimus, Eth. = si dedit.

መቅሥፍት፣ ሳዕሰ፣ መቅሥፍት፣ ውእቸ፣ ውመርንም፣ ሳዕሰ፣ መርንም፣ ወዙሰ፣ ከነኔ 'ወመቅ ሥፍት' ውመርንም፣ ይመጽእነ' ወሰለሙ፣ ንብሬ፣ ዘቃስ፣ 'ወሰለሙ፣ ተዕወሬ፣' አዕዶንቲሁ፣ አምአስተ ነለ፣ ደንብሩ፣ ርዘሰ፣ 'ወአም፣አስ፣ ደረዘሰ፣ መቅደሶ፣' በአንዚሕብሔር፣ ወ' አምነአስ፣ ደረዘሰ፣ መቅደሶ፣ ስአንዚሕብሔር፣ ወ' አምነአስ፣ ደረዘሰ፣ መቅደሶ፣ ስአንዚሕብሔር፣ ወ' አምነአስ፣ ደንምኔ፣ ስሞ፣ ቅዱስ፣ ደትጌነን፣ ከተ፣ ሕዝብ፣ ኅድሬ፣ በአትተ ዘብ፣ 'ርዘስ፣ ወ"ማምኔዝ።" ወለልቦ፣ ነሚሕ፣ 'የአን ይሆ፣ ፍሬ፣ ወ"መሥዋዕተ፣ ወጽንሓሕ፣ ወስብሔ፣" ወተምዕዛ፣" መዐዛ፣ ሥናይ፣ ከመ፣ ደትወክር፣ ወይኩት፣ ነ ዙሰ፣" ብአሲ፣ ወብአሲት፣ በውስተ፣ አስራኤል፣ ዘደረዘስ፣ መቅደሶ። በአትተዝ፣" አዘዝኩክ፣ አነዝ፣ አብል፣ አስምዕ፣ ዛተ፣ ስምዕ፣ ሳዕሰ፣ አስራኤል፣ ርል፣ የዘከመ፣ ኮኔ፣ በሰቂሞን፣ ወሰውሱዳ፣ ዘከመ፣ ተውሀበት፣ ውስተ፣ አደ፣ ክልኤሆሙ፣ ደቂቀ፣ ደዕቀብ፣ ወቀተልዎሙ፣ በላዕር፣ ወኮነተሙ፣ ጽድቀ፣ መተጽሕፍሙ። በጽድቅ።

18 ወተታርና: ዘርአ: ሴዊ: ለክህተ: ወሰሌዋውያ፤ " ከመ: ዶተለአኩ: ቅድመ: " እንዚአብሔር: "
ከመ: ንሕነ: በዙሱ: መዋዕል: ወዶተባረክ: ሴዊ: ወውሱዱ: ለተለም: እስመ: ቀትአ: ከመ: ዶተበር:
19 ጽድቀ: ወዘነኔ: ወበቀለ: " እምዙተመ: እለ: ዶተነሥሉ: ሳዕለ: እስራሉል። ወከመዝ: ደዕርጉ:
ሎፑ: በስምዕ: " ውስተ: ጽላተ: ሰማዶ፡ በረከተ: " ወጽድቀ፡ ቅድሜሁ፣ ለአምላክ፡ ዙሱ።
20 ወን!!!ክር፣ ንሕነ: ጽድቀ፡ ዘገብረ፣ ሰብአ፣ በሕዶወፑ፣ በዙሱ፣ ሂ!ៃድጉ: ዘንመት፣ እስከ፣ ዐውርፑ፡
ምእት፣ ትውልድ፡ ደዕርጉ፣ ወግዶመጽአ፣ ሎፑ፡ ወለትውልዱ፡ " እምድተሬሁ፣ ወተጽሕፈ፣ ዕርክ፡
21 ወጻድቅ፡ " ውስተ: ጽላተ: ሰማዶ። ዙሎ: ዘንተ: ነ7ረ፡ ጸሐፍኩ፡ ለከ፡ ወአዘዝኩክ፡ ከመ፡ ትገንር፡
በውሱድ፡ አስራሉል፡ ከመ፡ ኡዶፖበሩ፡ አበሳ፡ ወኢዶትዐድዉ: ሥርዐተ፡ ወኢዶንሥፑ፡ ኪዳ፡፡ ኢንተ፡
22 ተህርዐት፡ ሱሙ፣ ከመ፡ ዶፖበርተ፣ ወዶጸሐፉ፡ አዕርክተ። ወእመስ፡ ተዐደዉ፡ " ወገብሩ፡
ኢምዙሱ፡ ፍናዊሃ፣ ለርዙስ፡ ዶጸሐፉ፡ " ውስተ፡ ጽላተ፡ ሰማዶ፡ "ጸላአተ፣ መግዶደመበሱ፡
አመጽሐፈ፡ ሕይወተ፡ " ወዶጸሐፉ፡ ውስተ፡ "መጽሐፈ፡ አለ፡ ዶትሐጉሱ፣ ወግምስለ፡ አለ፡

Lat. plagarum et maledictio maledictionum; A omits. 1 Lat. adds super illum. 3 mhm: A. • ወአመበ: Htool: A. For tool: አዕይንቲሁ: Lat. reads practerierit * መቅደቡ: A B. 7 ap B. • እም**ዝ** ተ: A. • **CHAt:** B. et despexeril. 11 Lat. omits. 13 Emended with Lat. A omits. " ይተኬሁ: A : ይትኬነን: B. 13 Lat. omits, bracketed as a gloss. abominationibus hujus from @7091: Ht; of MSS. 14 A thans, after አምአዴሁ፣ Lat. omits: B omits &: ¹⁶ ወስብላ: B : ா மார்வு B; மார்க்கி A C D; Lat. odorabitur odorem Lat. omits. suavitatis; hence Eth. rendering is bad. Better emended with Lat. into of 277: The phrase is that of Gen. viii. 21 הַּיִּחֹת הַנְּיחֹת הַנְיחֹת הַיְיחֹת הַנְיחֹת הַיְיחֹת הַיְּיחֹת הַיְיחֹת הַיְּיחֹת הַיְּיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחִית הַיְּיחֹת הַיְּיחֹת הַיְּיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיִּיחִת הְיִית הְיִּיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיחֹת הַיְיְיחֹת הַיְיְיתְית הַיְּית הַיְּית הַיְיתְית הַיְּית הַיְיתְית הַנְיתְית הַיְּית הַיְיתְית הַיְּית הַיְיתְית הַיְיתְית הַיְיתְית הַיְּית הְיתְית הַיְיתְית הַיְּית הְיתְית הַיְית הַיּת הִיתְּית הַיְית הַיּית הַיּית הַיּית הַיּית הַיּית הַיּית הַית הַיּית הַית הַיּית הַיּית הַיּית הַיּית הַית הַיתְית הַיְית הַיְיתְית הַית הִיתְית הְיתִּית הְיתִּית הְיתִּית הְיתִּית הְיתִּית הְיתְית ה ¹⁶ ለዠሴ: A. " ወበአንተዝ: Β. A omits; Lat. el vide. ¹¹ ወሰው**ሱዱ** ለ. * A omits. ⁵⁵ Corrupt, possibly ^ከ ወተጽሕፈተሙ፣ ለ. M A adds A. for OPCOTI cf. Lat. in judicio. * ስቂ.ሮሙ! A. » A adds አስመ፣ * A trans, after 10921 " A adds ABFs " ΦΛ1 Φ. A.C. A : Lat. semini ejus. ™ Anchiti A. n HB.

super plagam est et maledictum super maledictum et omnia judicia plagarum et maledictio [maledictionum] advenient super illum (si) faciet sermonem istum, et si *praeterierit et despexerit1 facientes2 abominationis et (qui) polluunt⁸ sanctificationem Dei et qui polluunt nomen sanctum ejus judicabitur tota plebs simul de omnibus abominationibus (et contaminatione) hujus. Et non erit ut accipiat personam, et non 16 accipiet sacrificium et olocaustomata neque *odorabitur odorem 4 suavitatis, suscipere ipsud: et erit in Istrahel omnis homo sive mulier polluens sanctificationes. Propter quod mandavi tibi dicens: 'Testare testificatione 17 ista in Istrahel [et] vide quid factum sit Sychimis et filiis ipsius, quomodo traditi sunt in manu duorum⁶ filiorum Jacob, et occiderunt illos in judicio⁶, et conputatum est illis in veritate et conscriptum est illis in justitia.' Et adscriptum est semen Leuui (in) sacerdotium et Levitas, ut deserviant 18 in conspectu Domini, sicuti [ct] nos, omnibus diebus, et benedicitur Leuul et filii ejus in saecula, quoniam aemulatus est veritatem, ut faceret judicium et desensionem ab omnibus qui *positi sunt super Istrahel. Et sic refertur illi in testimonium in tabulis caeli benedictio et justitia 19 in conspectu Dei omnium. Et *memoramur justitiam* quam fecit' homo 20 in vita sua, in omnibus temporibus anni, usque ad mille annos 10 referetur 11 et veniet illi et semini 18 ejus post eum, et scriptus est amicus (et) justus in tabulis caeli. Scribsi tibi omnes sermones istos et mandavi, ut adnun-21 ties filiis Istrahel ut non faciant malignum et non praetereant praecepta, et non dissipent¹⁸ testamentum dispositum super ipsos, et facient ea, et adscribentur amici (Dei). Si autem transgressi fuerint [testamentum] 22 et secerint ex omnibus viis abominationem scripti¹⁴ in tabulis caeli inimici (Dei) erunt et delebuntur de libro vitae et scribentur in libro *perditienum

¹ Eth. = conniverit. ⁹ MS, faciens, ⁸ MS. polluerit. 4 MS. odoravitur odore. MS. hominum. 7 Eth. = Eth. = cruciatu; see note 23 on Eth. text. ⁸ MS. memorabitur justitia. exsurgunt. MS. faciet. 10 Eth.=generationes. 11 MS, offeretur. 12 Eth. = generatione. ¹³ MS, dissipabunt, " MS. quaecumque scripta sunt.

መጽድቀነ B. A Lat. adds testamentum. ALRANA A; B omits ACCutis...
መይጸለት is through homeoteleuton. Ala A. Arth B. Lat. libro
perditionum.

- 23 ዶሜሪዉ፤ አምውስተ፣ ምድር። ወበዕለተነ' ቀተሰ። ውስዶ፤ ደዕቀብ። ሰቂማን፣ ዕርን፣ ሰሙ። መጽስፍ፣ ውስተ፣ ሰማዶ፣ ከመ፣ ገብሩ፣ ጽድቀ፣ ወርተዕ፣ ወበቀለ፣ *ሳዕለ፣ ኃጥቶን፣ ወተጽሕሬ፣
 24 ሰበረከተ። ወለውዕሉ፣ ዲናን፣ አኅተሙ፣ አምነ፣ ቤተ፣ ሴኬም፣ ወዩወዉ፤ ዙሰ። ዘሀሰው፣ ውስተ፣ ሰቂሞን፣ አባንዩሆሙ፣ ወለልህምቲሆሙ፣ ወለአዱ ጀመው፣ ወዙሎ፣ መራዕዮሙ፣ *ወዙሱ፣
 25 ንዋዮሙ፣ 'ወለምጽሉ፣ ዙሰ። ታብ፣ ደዕቀብ፣ አቡሆሙ። ወተናገረ፣ ምስሌሆሙ። በአንተ፣ ዘቀተሰ።
 26 ሀገረ፣ አስሙ፣ ፈርሀ፣ አምአለ፣ ዶነብሩ፣ ምድሬ፣ አምነ፥ *ከነናዊድን፣ ወፈረዘዊድን። ወከ፣
 ጋርማ፣ አንዚአብሔር፣ ውስተ፣ ክተለን፣ አሀጉር፣ ዘአውዳ፣ ሰበቂሞን፣ ወ*ኢተንሥሉ፣ ሰበፋዲ፤
 ውስድ፣ ደዕቀብ፣ አስሙ፣ ድንጋዬ፣ ወድቀ፣ ሳዕሌሆሙ።
- Øß ወበጦርቀ፣ ወርጎ፣ ነ7ረ፣ ደዕቀብ፡ ለዙሉ፣ ሰብሕ፡ ቤተ፣ እንዝ፡ ይብል፡ ንጽሎ፡ ወወልጠ፡ አልባሲከሙ፡ ወተንሚሕ፡ ንዕርን፡ ቤተል፡ በታበ፡ ጸለይኩ፡ ሎተ፡ ጸሎተ፡ አመ፡ ዕሰተ፡ ጉየይኩ፡ አም'/ጸ፡ ጓሳው፡ አኍየ፡ ዝውእተ፡ ምስለየ፡ ወሜጠኔ፡ ውስተ፡ ዛቲ፡ ምድር፡ በሰላም፤ ወሕበስሉ፡ › አማልከተ፡ ነኬር፡ አለ፡ ማእከሌከሙ። ወመጠውዎሙ፡ ስአማልከተ፡ ነኬር፡ *ወዘውስተ፡ አዘይሆሙ፡ ወዘውስተ፡ ከሳውዲሆሙ፡ ወጣዖተ፡ ዘበረቀት፡ ራሑል፡ አምታበ፡ ሳባ፡ * *ኡሩ/፡ ወሀበት፡ " ዙሉ፡ ሲደዕቀብ፡ ወሕውዕዮ፡ ወፀተጥ፡ ወአማስኖ፡ ወታብል፡ ታሕተ፡ ድርዮስ፡ ዘሀሎ፡ ውስተ፡ *ምድረ፡ ሰቂሞን።"
 - ንበ: ኖሙ: ህየ: ወአቀሙ:" ህየ: ሐውልተ: ወለአከ: **ንበ: አቡሁ: ይስ**ሓቅ: ከሙ: **ይም**ጻአ: ንቤሁ: 4 ውስተ: መሥዋዕቸ: ወንበ: እሙሂ: ርብቃ:: ወይቤ: ይስሓቅ: ይምጻኢ: ወልደዊ: ደዕቅብ: s ወእርአየ፣ ዘእንበበ፣ እሙት። ወሎረ፣ ደዕቂብ፣ ኃበ፣ አውሁ፣ ይስሓቅ፣ ወኃበ፣ እሙ፣ ርብቃ፣ ውስተ: *ቤተ: ለአቡሁ:* አብርሃም፡ ወክልኡተ: አምውሱዴ: ነሥአ: ምስሌሁ: ሴዊሃ: ወይሁዳሃ፡ 6 ወመጽአ: ጎበ: እቡሁ፣ ዶስሓቅ፡ ወጎበ፡ እሙ፡ ርብቃ:· ወወፅአት፡ ርብቃ: አማኅሬ-ድ: *ውስተ፡ እንቀጸ፡ ማኅፈድ፣¹⁷ ከመ፡ ተስዐም፡ ሲደዕቅብ፡ ወትሕቀፎ፡¹⁸ እስመ፡ ሒዶወ፡ መንፈሳ፡ በΖዜ፡ 7 ሰምዐት:" ናሁ: ደዕቀብ:' ወልደኪ: በጽሐ: ወሰዐመተ:: *ወርእየተሙ: ለክልኢቱ: ውሱዴ:» ወእስመረተም፣ ወገቤት፣ እሱስ፣ ውሴድክኑ፣ ወልድየ፣ ወስቀፈተም፣ ወሰዐመተም፣ ወባረ ከተመነ እንዘ፤ ትብል፤ ብክሙነ ይክበር፤" ዘርእ፤ አብርሃም፤ ወእንትሙ፤ ትክውኔ፤ ለበረክት፤ × በደብ፣ ም.ሮር። ወርሕ፣ ደዕቀብ፣ ታብ፣ ዶስሓቅ፣ ሕቡሁ፣ ውስተ፣ ጽሮፉ፣ ታብ፣ ዶስክብ፣ ህየ፣ መከልኢት፣ ደቂቁ። ምስሌሁ፣ ወእንዘ፣ አደ፣ አቡሁ፣ ወደ፤ም፣ ሰዐም፣ መተስቅሲ፣ ይስሓቅ፣ ሙስተ፣ 9 'ክሳይ፣ ደዕቅብ፣¹⁰ ወልዱ፣ ወበክየ፣ ደብ፣ ክሳዱ፣¹⁴ - ወጽሳሴ፣ ንሰፈ፣ እምአዕይንተ፣ ይስሓቅ፣ ወርእየ፣ ክልኢሆው፣ ውሱዶ፣ ለደዕቀብ፣ ሲዊሃ፣ ወዶሁዳሃ፣ ወዶቤ፣ ውሱድክሁ፣ እሱ፣ ወልድየ፣ 10 እስሙ ይመስዮከ። ወነፖር። ከመ፡ በአማዝ ውሱዱ እሙንቸ፣ ወአማዝ ርእከ። ከመ፡ ። እማገ፡ግ ውሲድና፣ እሙንቸ። *ወቀርር። ኃቤሁ። ወተመዶጠ፣ ወሰፀምው። ወስቀደሙ። u ለክልአሆም፣" ኅቡረ። ወምንፈስ: ትንቤት: ወረደ። ውስተ: አፉሁ: *ወአንዘ: ለሴዊ: በየማናዊ:

¹ nont: B. 2 Lat. in ipsis, et scripti sunt. 2 An Una. A. 4 A B trans.

inter eos¹ qui eradicentur a terra. Et in die, qua percusserunt filii Jacob 23
Sycimam, ascendit illis scriptura in caelis, facientes veritatem et judicium
et vindictam *in ipsis, et scripti sunt² in benedictione. Et ejecerunt 24
Dinam sororem suam de domo Sycem et captivaverunt universa quae
erant in Sycimis, oves et boves ipsorum et asinos *et omnem armentam
eorum³, et omnem substantiam eorum, et adtulerunt universa ad Jacob
patrem suum. Et locutus est ad illos, quare exterminaverunt civitatem, 25
timuit enim ab his qui inhabitabant⁴ terram, a Cananeis et Ferezeis.
Et factus est timor Domini super omnes civitates quae erant in circuitu 26
Sycimorum, et *non persecuti sunt post Jacob, ut nocerent eum³, quoniam
timor cecidit super ipsos.

Et in prima die mensis nate, quoniam similes sunt tibi. 1, 9 Et indicavit illi [dicens]: 'In veritate sunt filii mei te verum vidisti 10 (pater), quoniam filii mei sunt.' Et proximaverunt illi, et conversus 11 osculatus eos et amplexus est utrosque simul. Et spiritus profetiae 12 advenit in os Isac⁸, et tenuit Leuui in manu dextera sua et Judam in

¹ Eth.=eorum qui perdentur et cum iis. For eradicentur MS. reads eradicantur.

⁸ Eth. = contra peccatores, et scriptum est.

⁸ MS. reads et omnem terram eorum,
and trans, after substantiam eorum.

⁴ MS. inhabitant,

⁸ See note 8 on
Eth. text.

⁹ MS. similis.

⁷ Eth.=ipsius,

⁸ Eth.=ejus,

before with ore". A omita. ¹ ከናናዊያን፣ ወፌር፣(ዊያን፣ ለ. Lat. non perseculi..., ut nocerent eum; Vulg. Gen. xxxv. g non sunt ausi persequi. These seem to point to a text differing from the Mass. IDT Ro and LXX of marediafar, * Emended with Gen. xxxv. 4 ህጧነ from ወምስውዎው፣ A, ወመስውዎው፣ B, ወመስጥ Pary CD. 10 Seems a transposition and corruption of Hours Leven: WHO At λΗΕυσο so Gen. xxxv. 4. " Emended from ACY: @@UQT: of MSS. 18 ወንበአ: B. ¹³ ምድር: ዘቂማን: A. **¹⁴ በሳብዕ:** B. ¹⁶ ወስቅሙ: A. ¹⁶ ሴተ: " ወተንቅፎ: A D ; ወትሕቅፎ: B. አቡሁ: A. ¹⁷ **ጎ**ቢ፡ ሕገቀጽ፣ A. **» ወርአየት፣ ክል**ኡሆሙ፣ ውሱዳ፡ B. ወይቤልዋ፣ " **ይከብር:** A ; **ይከብር**: B. **። ደቀ**፡ B. ^ው ክሳዱ፣ ሲያዕቅብ: A. ***** ክሳደ፡ ወልዱ፡ ለ. Lat. et indicavit illi dicens. » Cእኩ: A. Is this a corruption of M: cf. Lat. pater. B gives and ?: ⁹⁸ B omits. * Emended with Lat utrosque from Althor: * A adds 1000:

13 አዴሁ፣ ወደሁናን፣ 'በፀጋማዊ፣ አዴሁ።' ወተመዶጠ፣ ኀበ፣ **ሴዊ፣ ቀ**ዴሙ፣ ወእንዘ፣ ደባርኩ፣ መቅድመ፣ ወይቤት፣ ይባርክ፣ *አምባክ፣ ዙሲ፣ ውእተ፣ እንዚህ ዙሲ፣ ዓለማት፣ ኪደክ፣ ወከደከ: ' ወዘርለከ፣ ደቅርብ: ' ንቤሁ: አምክተር: ዘሥጋ: ከመ፡ ይተለለከ፡ ውስተ፣ መቅደብ፣ ከመ፡ መሳእከተ፣ 7ጽ፣ ወከመ፣ ቅዱሳን፣ ከማሆሙ፣ ዶከውን፣ ዘርኔሙ፣ ለውብ፡ድክ፣ ለክብር፣ ወለዕበይ፣ ፣ ወበቅዳሴ፣ ወደዕብሮሙ፣ ውስቲ፣ ዙሲ፣ የለማት። ወመኳንንቲ፣ ወመሳፍንቲ፣ ወመሳእክቲ፣" ይከውኔ፣ ሲዙሲ፣ ዘርሕ፣ ውሲዴ፣ ደዕቅብ፣ *ቃሲ፣ ሲ"እንዚሕብሔር፣ በጽድቅ፣ ይነፖሩ፣ ወዘረ። ዝንኔሁ: በጽድቅ: ይኬንኔ: ወ"ይነፖሩ፣ ፍናዊየ፣ ሲያዕቅብ: ወአስርየ: ለእስራኤል፣ በሪክቱ፣ ለእፖዚ 16 ሕብሔር: ይትወሀብ: ውስተ፣ አፋሆው።⁶ ከው፡ *ይባርኩ፡ አለ። ዘርል: ለፍቁር።⁶ ካደክ፡ ጸውዐት፣ አምኩ ስሙክ፡ ሴዊሃ፡ ወበአማዝ፡ ጸውዐት፣ ስሙከ፣ ልጹቂ፡ ' ለእንዚአብሔር፡ ትከውዝ፡ እለ; ይጸልኡክ: ቅድሜክ: ይደቁ:" ወዘተው። ፀርከ: ይሠረዉ:" ወይተሐጉሱ: ወ"ዘይባርክክ: is ቡሩክ: ወዙሱ: ሕዝብ: H•ይረንመከ: ይኩን: ርጉሙ። ወለይሁዳሂ: ይቤሎ: የሀብከ: እንዚአ ብሔር፡ *ጎይ*ብ፡ ወጽ**፡**30፡ ከመ፡ ትኬይሙ፡ ለ<u>የ</u>ተለም፡ እሲ፡ ይጸልኡክ፤ መኩዝ፡ ኩዝ፡ አገተ፡ ወስሐዱ፣ እምክ ውሱድክ፣ ለውሱድ፣ ደዕቀብ፣ ስምክ፣ ወስመ፣ ውሱድክ፣ ዶኩጌ፣ *ዘየሐውር፣ ወዘደንሶሱ: ⁹ ውስተ፣ ዙሱ፣ ምድር፣ ወአህጉር፣ አሜን: ⁴ ዶፌርሁ: አሕዛብ: አምቅድው: 7ጽክ፣ 10 ወይትሀወኩ፣ ዙሎሙ፣" እሕዛብ: ወዙሱ:* ሕዝብ: ይትሀወኩ: ብከ: ይኩች: ሬድኤቸ: ሲደዕ 20 ቀብ፣ ውብክ፣ ትትረክብ፣⁹ መድንደተ፣ እስራኤል። ወ'አመ፣ ዕለተ፣" ተነብር፣ ውብተ፣ መንበረ፣ *ከብር፣ ጽድቅከ፣ ትከውን፣" *ዐባይ፣ ሰባም፣" ለዙሲ፣ ዘርአ፣ ውሲዱ፣" ለፍቁር፣ ዘይባርከከ፣ ቡሩክ:" ወዘስም: እለ: ይጸልፉክ: ወይሣቅዩክ: ወእለሂ: ይረንሙክ:" ይሠረዉ:" ወይት ሐንሱ: 21 አምድር: ወይኩት: ርጉማi:: ወተመይጦi³⁴ ሰዐም: ዳንመ: ወሰቀፍ: ወተፈሥሰ: ዐቢና: አስመ: 2፤ ርእየ: *ውሱዶ: ለ"ደዕቅብ: ወልዱ: ዘበጽድቅ:: ወወፅአ: አማአከለ: አ7ፊሁ: ወወድቀ: ወሰ7ድ፡ ሎቸ፡ ወባረኮሙ፣ ወእዕረፈ፡ ህየ፡ ቅሩበ፡ ይስለነቅ፡ አቡሁ፡ በይእቲ፡ ሌሊት፡ ወበልው፡ ወበትዩ፡

¹ ወአንዘ: እዴሁ: ዘናማን: ሰሌዊ: A. ¹ በፀጋመ። A. **ቅድ**ሙ: B. et benedixit Leuui dicens. • እንዚአብሔር; A; እንዚአ: ⊭ሴ፡ B; እንዚአብሔር፡ ሕምባት: ከሴ: D; Deus cunctorum, Lat.; C omits. Lat. omits. from One: One: Anna: A, One: 3ne: Anna: B. Cf. Lat, intelligentiam gloriae (MS. intellegere gloriam) ejus. Lat. omits. ያ **ያቅም**፡ B. 1901 apr B; Lat, sanctificabil illos. " Lat. omits; we should read RAGT; as in ¹³ **ቃ**ሲ: A. Test. Levi 8 duriepeis kal koital kal ypauuateis. ¹⁸ B omits. semini ejus, but cf. Ecclus. l. 20 δούναι εὐλογίαν Κυρίφ ἐκ χειλέων αὐτοῦ. " ይትባረኩ: 14 Lat. ad decorem; hence some corruption here. 17 Oh. P. 188; A. . ለፍቀር፣ A.

sinistra. Et conversus est ad Leuui in primis et coepit benedicere eum 13 in1 primis, et [benedixit Leuui] dicens2: 'Benedicat te Deus cunctorum [et] ipse Dominus saeculorum (te) et filios tuos in omnia saecula. Et 14 det Dominus tibi et semini tuo magnam⁸ *intelligentiam gloriae⁴ ejus, et (te et) semen tuum adplicabit ad se ex omni carne, ut serviatis⁵ illi in sanctificationibus ipsius secundum angelos vultus et secundum sanctos, [et] secundum ipsos erit (et) semen filiorum tuorum in gloriam et magnitudinem et sanctificationem, et sanctificabite illos in omnia saecula. Et 15 principes et judices (et duces) erunt omni semini Jacob: sermonis Dei in veritatem indicabunt et omnia judicia ejus in justitia examinabunt et indicabunt vias meas huic Jacob et semitas meas huic Istrael. Benedictio Dei dabitur *in os eorum7 ut benedicant omne semen dilecti⁸. Vocavit 16 mater tua nomen tuum Leuui, et in veritate vocavit nomen tuum: *ad decorem Dei⁹ eris et socius omnium filiorum Jacob: mensa sua¹⁰ tibi erit, et tu et filii tui manducabitis eam, et in omnia saecula mensa tua erit plena, et non deficiet esca tua in omnia saecula. Et omnes odientes 17 te in conspectu tuo cadent et omnes inimici¹¹ tui exterminabuntur et perient: *et qui 12 benedixit te, erit benedictus, et si gens erit aliqua quae maledixerit te, maledicta erit.' Et Judae dixit: 'Dabit tibi Deus 18 fortitudinem et virtutem, ut (tu) conculces omnes odientes te: princeps eris tu et unus filiorum tuorum (filiis Jacob: nomen tuum et nomen filiorum tuorum) erit abiens et optinens 18 universam terram et regiones : tunc timebunt populi a facie tua et conturbabuntur universae gentes et

MS. et.
 Eth.=dixit ei.
 Eth. with Eth. from magno.
 MS. intellegere gloriam.
 Eth.=servient.
 MS. sanctificavit.
 Eth.=magnificet.
 MS. dilectum.
 Eth.=addictus Deo.
 MS. tua.
 MS. inimi.
 MS. quia ut ille.
 Sce note 23 on Eth. text.

[።] እከሳከ: A. " **ይወድቁ**: D. **» ይሤረዉ:** D. ³¹ A omits. = HELZonn: ይኩኔ: ከተውሙ: ርጉማኔ: B. . " ዝደንሰቡ: ውዘየሓውር: A. For ውዘደንሰቡ: Lat. gives optinens, which may be due to a corruption of περιερχόμενον into περιεχόμενον (Rönsch). **3 ያተ**ለት: A. * ወዝተው። A. " ይተረካብ: A. ***** ወእምዕለተ: A. " ጽድቅክ: ወክብር: ዶክውዝ: A ; ክብረ: ጽድቅክ: ተብውዝ: D. **»** ዐቢየ: ሰሳሙ: A. ³¹ ውሴደ: **ደዕ**ቅብ: ወ A. B omits. ። **ድ**ሤረዉ: B. " ortonem: A B. » ወልዱ: A. 35 @ A.C: A. 34 O.C.9"1: B. » 00700: B. 37 AAS; A.

24 መተጉለቁ፣' ሎፑ፣ ጽድቀ። መነገሪ፣ ደዕቀብ፣ ዙስ፣ ለእቡሁ፣ በቤሲት፣ ዘከመ፣ ገብረ፣ እንዚል ብሎር፣ ምስሌሁ፣ ግሀሲ፣ ዐቢቲ፣' መዘከመ፣' ሡርሐ፣ ዙስ፣ ፍናዊሁ፣ መተማኅፀና፣ እምዙሲ፣ 25 አኩይ። መባረከ፣ ዶስሐቅ፣ እምሳክ፣ አቤሆ፣ ሕብርሃም፣ ዘኢንደገ፣ ምሕረት፣ ወጽድቀ፣ አምመልደ፣ ገብሩ፣ ዶስሐቅ።

ወበነንህ: ነ7ረ: ደዕቀብ፡ ለሕቡህ፡ ዶስሎት፡ ጸሎተ፡ ዘጸለና፡ ለእንዚሕብሔር፡ ወራእና፡ ዘርአና፡ ወከመ፡ ኀነጸ፡ የምሥዋዐ፡ ወተለ፡ ድልው፡ ለመሥዋዐት፡ ለንቢር፡ ቅድመ፡ እንዚሕብሔር፡ በከመ፡ 27 ጸለና፡ ወከመ፡ መጽሕ፡ ዶጽዐኖ፡ ዲበ፡ ሕድ?። ወይቤሎ፡ ዶስ-ት፡ ሲደዕቀብ፡ ወልዱ፡ ሕይክል፡ መጹሕ፡ ምስሌክ፡ አስመ፡ ልግእኩ፡ ወኢይክል፡ ተዐንሥ፡ በፍኖት፣ ሎር፡ ወልድና፡ በሰላም፡ አስመ፡ ወልደ፡ ሂወ፰ወ፮፡ንመት፡ ሕነ፡ ዮም፡ የ ሕይክል፡ አንክ፡ ነշደ፡ ጸፀና፡ ለእምክ፡ ወትሎር፡ ዶ ምስሌክ። ወሕአምር፡ ሕነ፡ ወልደና፡ ከመሰ፡ በእንተለና፡ መጻአክ፡ ወዛቲ፡ ዐለት፡ ትኩ፡፡ ቡርክተ፡ 29 እንተ፡ ባቲ፡ ርሕክኒ፡ ሕይውና፡ ወርሕኩክ፡ ሕነሂ፡ ወልድና። ተሰራሕ፡ ወንበር፡ ጸሎተ፡ አንተ፡ ጸሰደክ፡ ወኢታጉንዴ፡ ጸሎተክ፡ አስመ፡ "ትጉነሠሥ፡ ጸሎተ፣" ወይእነይኒ፡ ጉጉእ፡ " ተንበራ፡ ከ ወይ መድመር፡ ዘነባብሬ፡ ከተ፡ ለዘጸብይክ፡ " ጻሎተ፡። ወይቤሳ፡ ለርብቃ፡ ሎሬ፡ ምስለ፡ ይዕቀብ፡ " ወልድስ፡ ወለድስ፡ ወተረት፡ ርብቃ፡ ምስለ፡ ደዕቀብ፡ " ወደቤሳ፡ ለርብቃ፡ ሎሬ፡ ምስለ፡ ይዕቀብ፡ ወልድስ፡ ወለድስ፡ ወተረት፡ ርብቃ፡ ምስለ፡ ደዕቀብ፡ ከተ፡ እንተ፡ ለይስ፡ መተዘከሬ፡ ደዕቀብ፡ የለተ፡ አንተ፡ እንተ፡ በረክ፡ ሕበህ፡ ወክልሕተ፡ ውለድ፡ ሴዊሃ፡ መይሁ፡ጻሃ፡ መተፈሥሐ፡ ወባረኮ፡ ለአምባክ፡ ሕበዊሁ፡ ሕብርሃም፡ ወይስ፡ት፡፡ ወይቤ፡ ይእነኔ፡ አስመርኩ፡ ከመ፡ ብና፡ ተስፋ፡ ዘብንለም፡ ወለውስድደሂ፡ በቅድመ፡ አምባክ፡ ዙሴ፡ ወክወዝ፡ ሥና፡ በአንተ፡ ክልኔሆሙ፡ ወ*ደዐርጉ፡ ሎሙ፡። በስምዐ፡ ዘግለንለም፡ ውስተ፡ ጽላተ፡ ሰማይ፡ በከሙ፡ ባረኩሙ፡ ይስ፡ስት።

ጀጀ ወንደረ፡ ባይእቲ፡ ሴሴት፡ ውስተ፡ ቤቴል፡ ውስሰሙ፡ ሴዊ፡ ከመ፡ *ሢምዎ፡ ወ"ረሰይዎ፡ *ሰካህ፡ አምሳክ፡* ልዑል፡ *ኬደሁ፡ ወውሱይ፡ " እስከ፡ ለዓለም፡ ወነቅስ፡ አምገዋሙ፡ ወባረኮ፡ ፡ ሰእን!Lሕብሔር። ወገሰ፡ ደዕቀብ፡ በነንህ፡ አመ፡ *ዐሡሩ፡ ወረቡዑ፡ግ ለዝ፡ ወርኅ፡ ወዐሡሬ፡ አምዠሉ፡ ዘመጽሕ፡ ምስሴሁ፡ አምሰብአ፡ እስከ፡ እንስሳ፤ አምወርቅ፡ እስከ፡ ዠሱ፡ግ ገዋይ፡ ወልብስ፡ ወዐሡሬ፡ አምዠሉ።

3 ወበውአተገ፡ መዋዕል፡ ፀገስት፡ ዶአቲ፡ ራሑል፡ ብገደምሃ፡ ወልዳ፤ ወጉብቁ፡ አምኔሁ፡ ደዕተብ፡ ውሱዶ፡ ወዕር7፡ ወወረደ፡* ሴዊ፡* በመክፈልተ፡ እንዚሕብሔር፡ ወሕልበሶ፡ ሕቡሁ፡ 4 ሕልባሰ፡* ክሀነት፡ ወመልሕ፡ አደዊሁ፡፡ ወሕመ፡ *ዕሡሩ፡ ወንሙበ፡፡ በዝ፡ ወርኅ፡ ሕብሕ፡ ውስተ፡ ምሥተዕ፡ ሕስተረ፡ አም።አልህምት፡ *ዓሡርት፡ ወሕርባዕተ፡* ወሕብሓኩ፡ *ዕሥራ፡ ወሰማደተ፡* ወሕባ70፡ ሕርብን፡ ወ*ተስንተ፡* ወመሓስዐ፡ ሰብዐተ፡* ወመሓስዐ፡ ጠሲ፡ ዐሥራ፡ ወሕሐይ፡*

י ውስተናባቀ: A B; A omits ሎቸ፣ የ ዐባና: A. የመከሙ፣ A B. ተስነው: A. የወይቤ፡ A. የፈሳዕኩ፣ B. የምስ፣ B. የየምስ፣ B. የምስ፣ B. የየምስ፣ B. የምስ፣ B. የየምስ፣ B. የየመስ፣ B. የመስ፣ B. የየመስ፣ B. የመስ፣ B. የመስ

omnes creans cuncta, cui *orasti orationem¹.' Et dixit ²⁹ Rebeccae: 'Vade cum filio tuo.' Et ivit² Rebecca cum filio suo Jacob ³⁰ et Debborra [nutrix sua] cum ea, et advenerunt in Bethel. Et memor ³¹ fuit benedictionis³, qua benedixit eum pater suus et duos filios ejus Leuui et Judam, et gavisus est et benedixit Deum patrum suorum Abraham et Isac. (Et dixit): 'Nunc cognovi quoniam spes mihi est eterna et ³² filiis meis in conspectu Dei omnipotentis⁴, et sic erat deputatum super duos, et *portio ipsorum⁵ in testimoniis saeculi in tabulis caeli, quemadmodum benedixit eos Isac.

Et dormierunt in nocte illa in Bethel, et somniavit Leuui quasi XXXII. ordinatus sit in sacerdotem Dei excelsi (ipse et filii ipsius) usque in saecula et expergesactus a somno suo benedixit Deum. Et exurgens a Jacob diluculo in quartadecima die mensis hujus decimavit universa quaecumque venerunt cum eo, ab homine usque ad (omnem) animam ab auro usque ad omne vas et vestimentum decimavit universa. Et in illo tempore Rachel in utero habente Beniamin filium suum, enumeravit Jacob ab ipso filios suos et ascendit, et cecidit Leuui in sortem Dei, et induit eum pater suus vestimenta sacerdotalia et implevit manus ejus. Et in die quintodecima mensis hujus obtulit [in ipso] ad altare 4 vitulos de bubus quattuordecim, et arietis viginti et octo, et oves quadraginta et novem, et hedos septem (et) hircos caprarum viginti et unum,

See note 14 on Eth. text.
 MS. ibit.
 Eth.=orationis.
 MS. adds et.
 MS. habentem.
 MS. trans. after hujus.
 May be right; cf. Test. Levi g ἀπεδεκάτωσε πάρτα δι ἐμοῦ.

Lat. omits. 16 Lat. adds nutrix sua. 17 We should A gives H7-02: RATE 18 OZh: A. 19 ሴዊ: A. » ወሰው ሲደየ: Α. expect Acht; as in Lat. omnipotentis; this implies AYA; ItA; or ASE; with change of preceding constr. state. n Lat. porlio ipsorum. A omits. A Lat. dormierunt. ለአምባክ: B. ₩ ØΩZh: A. 17 TOQ A. " MSS, add 1000; which I have 1 TOE A. omitted with Lat. " ሰሴዊ: A. ™ ልብስ: ለ. **» አ**ምውስተ: B. M 智の営 A、 ። ዟ A : ተስዓቱ፡ B. * Emended with Lat. septem 30 TOB A. from Mi B, \$ A C D, corruption due possibly to confusion of \$\xi\$ and \$\xi\$ (Rönsch). * Emended with Lat. unum from # A, 19Fi B, corruption due possibly to confusion of durin and dua (Rönsch).

ና ጽንሓሴ፣ ውስተ፣ *ምሥተዐ፣ ቍርባን፣' ሥሙረ፣ ሰሙዐዛ፣ ሥናይ፣ ቅድመ፣ አምሳክ።' ዝውእቱ፣ 6 መባሕ፣ እምጸሎት፣ እንተ፣ ደለና፣ ከመ፣ የዐሥር፣ ምስሰ፣ መሥዋዕተው፣ ው'ምዴሕትሙ። - ወሰበ፣ በልፆ፡ አሳት፡ የዐጥን፡ ስቲክ ዴቤሁ፣ ለኢሳት፡ መልዕልተ፡ ወለመሥዋዕት፡ መድን፤ት፣ አስዋረ፡ 7 ክልኡተ፣ ወሙሳስአ፣ ጠሲ፣ ክልኡተ፣ ከሙዝ፣ ይገብር፣ እንተ፣ ጸብሐት፣ ሰቡዐ፣ መዋዕሲ። ወሀሎ፣ እንዝ: ደበልዕ: ውእቸ: ወዙሎሙ፣ ውሎዱ፣ ወስብሔ: በፍሥሓ፣ ቢህኒ፣ ሰቡዐ; መዋዕለ: •ወደብርክ፣ 8 ወደአዙተ:™ ለእፖዚአብሔር፣ ለዘ፡ ባልሎ፣¹¹ እምዙሱ፣ ምንዳቤሁ፣ ወሰዘወሀቦ፣ ጸሎተ። ወዐሠሪ፣ ቸት: እንስሳ። ንጹሐ፣ ወ7ብረ። ጽንሓሐ፣ ወእንስሳ፣ ርኩሰ፣ (ኢ)ወሀቦ። ለሴዊ፣ ወልዱ፣ ወ<u>ነፍ</u>ሳተ፣ መሀስ: ህየ: ካህነ: ወደዕቅብ: ወሀበ: የ ጸሎተ፣ ከመዝ: ዐሠረ: ዳንመ: ዐሥራተ: ለእንዚአብሔር: 10 ወቀደሰ:" ወኮኖ:" ቅዱስ:: ወግበአንተዝ: ሥፋዕ: ውስተ: ጽሳተ: ሰማይ: ሕ7: ለዐሥር: ዓሥራት: ካዕበ፡ ለበሊዎቹ፡ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ በመካን፡ በጎበ፡ ተጎርየ፡ ይጎድር፡ ስሙ፡ ሳዕሌሁ፡ ዓም፡ 11 አምዓም: ወአልቦ: ለዝ: ሕ7: ዐቅመ: መዋዕል: ሰዓለም:; ውእቸ: *ሥርዓት: ጽሑፍ:² ሰፖቢሮቹ: የመተ: " እምየመተ: ለበሲያተ: " የሥራት: " *የየ*መ: ቅድመ: " እየዚሕብሔር: በመካን: በኃበ: 12 ተንርየ፡ ወእስቦ፡ ለአተርፎ፡ አምኔሁ፡" አምዝ፡" ዓመት፡ ሰዓመት፡ ለዘይመጽአ። አስመ፡ በዓመቲሁ: ይትበሳዕ: ዘርλ: እስከ: አመ: መዋዕለ: ሐፊፈ። ዘርአ: ዓመት: ወወይን: እስከ: አመ: 13 መዋዕለ: ወይን: ወ[™]ዘይት: እስከ: አመ:՝ *መዋዕለ: 2ዜሁ::[™] ወዠሉ: ዘይተርፍ: አምኔሁ: 14 ወዘዶበሲ: ዶኩን; ስኡበ፤ በአሳት;" የዐዶ: አስሙ: ከj: Cኩስ;; ወ°ከማሁ: ዶብልዕቃ:" ተቡረ: 15 *በቤተ: ቅዱስ:" ወኢደብልደቃ::" ወቨሱ: ዓሥራተ: ሳህም: ወአባ7ዕ: ቅዱስ: ለእንዚአብሔር: ው'ለካህናቲሁ: ይኩን: ዘይበልው: በቅ**ደሜ**ሁ: ዓመት: አምንመት: አስመ: ከማሁ: ሥሩዕ: ወቅሩጽ: በእንተ፣ የሥራት፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ።

"ወበሌሲት፣ ካልእት፣ አሙ፣ ዕሥራ፣ ወሰነና፣ መዋዕሰ፣ ዝወርጎ፣" መከረ፣ ደዕቅብ፣ ከመ፣ ደጎገጽ፣ ውእት፣ መካከ ወከመ፣ *ዶጥቅም፣ ዐጸደ፡" ወዶቀድስ፣ ወከመ፣ ደንበር፣ ቅዱሰ፣ ነ በሰንሰም፣ ሎቹ፣ ወሰውሱዱ፣" እምድኅሬሁ። ወአስተርአዮ፣ እንዚአብሔር፣ በሌሲት፣ ወባረኮ፣ ነ ወደቡስ፣ አደጻፕዕ፣ ስምከ፣ ደዕቅብሃ፣ ባሕፑ፣" አስራአልሃ፣ *ደስምዩ፣ ስመከ።" ወደቡስ፣ ካዕበ፣ አከ፣ ውእት፣ እንዚአብሔር፣" ዘፈጠርኩ፣" ሰማየ፣ ወምድረ፣ ወአልህቀከ፣ ወአበዝስከ፣ *ፌድፋዴ፣ ጥቀ።" ወነንሥት፣ አምኔክ፣ ዶክውኑ፣" ወዶሁን፤፣ በዙሲኔ፣" ወአደ፡ *ኬደ፡ አሰረ፣ ነ ውሱድ፣ ሰብአ።" ወ'አሁብ፣ በዘርአከ፣ ዙሳ፣ ምድረ። ዘመትሕት፣" ሰማይ፣ ወይሁን፤፣ ውስተ፣ ዙሳ፣ አሕዝብ፣ በከመ፣ ፈቀዱ፣ ወአምድኅረዝ፣ ደስተጋብኡ፣ ዙሳ፣" *ምድረ፣ ወ'ደወርስቱ፣ ዕሳንሰም። ወሬጸመ፣ ተናፖር፣ ምስሌሁ፣ ወዐር፣፣ አምንቤሁ፣ ወይይኤ፤ ደዕቅብ፣ አስከ፣ ሶብ፣ ነ ዐርፖ፣" ውስተ፣ ሰማይ። ወደራኤ፤" በራአየ፣ ሴሊት፣ ወናሁ፣ መልአክ። ይወርድ፣ አምስማይ፣

¹ Em, with Lat. altarium fructuum from ምሥዋዕ: ቀ-ርብi: A, ምሥዋዕ: ወቀ-ርብi: B.

haec olocaustomata in altarium fructuum, acceptabile in odorem suavitatis in conspectu Dei. Hoc erat munus eius a voto, quo voverat decimare, s cum sacrificiis et cum vino ipsorum. Et quando consumpsit ignis (ea 6 incendebat) libanum super ignem desuper, et (in) sacrificium salutare vitulos duos, arietes quattuor, (oves quattuor, hircos quattuor,) agnos anniculos duos, hircos caprarum duos: [et] secundum¹ haec faciebat cottidie in septem diebus. (Et manducavit ipse et omnes filii sui et homines sui 7 in laetitia ibi septem diebus), et benedicebat et hymnum dicebat Deo, qui liberavit eum de omnibus tribulationibus ejus et quoniam reddidit votum suum. Et decimavit univer ubicunque *fecerint vestigium 8, 18 pedum suorum adversus filios hominum². Et dabo semini tuo universas 19 benedictiones a quaecunque sunt sub caelo, [et dominabuntur] et potestatem exercebunt4 in omnibus gentibus secundum volumtatem suam et post haec optinebunt universam terram et hereditabunt eam in saecula. Et ut consummavit loquens cum eo, ascendit ab eo, et erat Jacob con-20 siderans usquequo ascendit [ab eo] in caelo. Et vidit in visione noctis, 21 et ecce angelus [Dei] descendebat de caelo, et septem tabulae [buxcae]

. [11, 8.]

¹ Emended with Eth. from semel.

² Eth. = calcaverit vestigium filiorum hominis.

³ Eth. = terram.

⁴ MS. exercent.

¹ ልውል፣ A. ⁴ Lat. omits. ⁵ A omits " MY A: B omits @ " wench: before preceding \$170: 7 ¥ A. • **σ**υΛ**σ**ι Β. • 17t: A. " **Φ7·ΩC**: Β. ` መደአዙትም! A. ¹¹ በልሐ፣ B. 18 A adds 149; 0. " **@UO:** B. " ወካህን: A. 16 B trans, before LOP-П: " OUN: C D. 19 ወቀደብ: A. 19 aphl: A. B omits. 21 A trans. # በዓመት: A. # ሰበሲወ: A B. 26 በቅድመ፡ B. 34 B trans. after 19007; 27 A 90 A. * Emended from ሐራፍ፣ B; A omits; C gives ቀዳሚ: D ንሰራ፣ " **ΦΛ** Β. » շեւ መዋዕሊነት Β. ³¹ ወበአሳት: Α. ³² ይበልዕዎ: A. ²³ መኢ-ይብኢዕዎ: B. ³⁴ ወበውእቹ፣ መዋዕሰ፡ አመ፣ ዐሡር፡ ወስෑይ፡ መዋዕል፡ ዘወር**ጎ**፡ A. **ዶ ይጥቀም**፡ 08ይ፡ A. **ወሰወልዱ:** A : after ወሰው ሱዱ፣ B adds **አስከ**፡ ሰዓለም፡ " ባሕተ፣ A ፣ ባሕቲት፣ አባ፣ **ዶ ደሰም**ዩ፡ ስምከ፡ B ; ደሰመደ፡ ስምከ፡ C D. B C: ባሕቲቱ D. * C adds 41 B trans. 49 £ho-7: A. **" ዝፌጠረ**; A. 44 Lat. fecerint vestigium pedum suorum adversus filios hominum, seems corrupt. 4 Lat. benedictiones, may be right. " እምታሕተ፡ A. 47 Hrft: A. adds ab eo. **" ወ**ርእየ: Β. Lat. adds Dei.

መሰብበቱ ሰሌዎት፣ ውስተ፣ አደዊው፣ ወወሀቦ፣ ሲደዕቅብ፣ ወአገበቦች፣ ወኢትመሪ፣¹ * ከሎ። ዘጵሎፍ፣ * » ውስቱትን ዘይክውን ሎቹ ወለውሱዱ በዙሱ የለማት። ወእርእየ ዙሎ ዘጽሎፍ ውስተ ስሌኖነት፣ ወደቤሎ፣ ኢትሕንጽ፣ ዘንተ፣ መህ፣ ወኢትንበር፣ መቅደሰ፣ ዙስዓለም፣ ወኢትዓድር፣ ዝየ: ' አስመ፣ *አኮ፣ ዝመካን፣' ሎር፣' ቤተ፣ ሕብርሃም፣ አዑከ፣ ወኅድር፣ ንበ፣' ዶስሓቅ፣ አዑከ፣ 23 አስከ፣ አመ፣ ዕለተ፣ ሞቴ፣ ለአውከ። አስመ፣ በ7ብጽ፣ ተመውቲ፣ በሰባም፣ ወበዛ፣ ምድር፣ 24 **ት** ትቀበር: በከብር፣ ውስተ;' መቃብረ፣ አበዊክ: '' ምስለ: '' አብርሃም፣ ወዶስሓቅ። ኢትፍራህ: እስመ: ¹¹ በከመ: ርሕክ: ወአገበብከ: *ከማሁ: ዶከውገ: ዙሲ፣ ወአገተሂ: ጸሐፍ: ዙሲ: ዘከመ: 25 ርኢክ: ወስገበብከ። ወይቤ: ደዕቀብ: እንዚኔ። እፎ: እሁከር: ዘ"አገበብኩ: ወርኢኩ: ዙሎ 26 *ወዶቤሎ: አ፤; አ፤ቴክረክ: ዙሎ::" ወዐር7: አምንቤሁ: ወነቅሀ: አምንዋው: ወተዘከረ: ዙሎ: ሕሐተ: ወ™ሦዐ: ባቲ: በከመ: ዙሲ: ዘይሠውዕ:" *በመዋዕሲ: ቀዳሚደት:[™] ወጸውዐ: ሰማ: 28 ተውሳከ። አስመ፡ ተወሰከት: " ይአቲ፡ ዕለት፡ ወለቀዳሚደት፡ ጸውፆች፡ በዓለ። ወከመዝ፡ " ደስተርኢ፣ ውእቱ፣ ከመ፣ ተኩን፣ ወጽሑፍ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ በእንተዘ፡ግ ተከሥተ፣ ሎፑ፣ 20 ከመ፣ ደንበራ:* ወከመ፣ ደወሰካ፣ ደበ፣ ሰብው፣ መዋዕስ፣ በዓል፣ ኪደሃ። ወተጸሙፀ፣ ስማ፣ ተውሳክ:" አስመ፣ አንተ፣ "የዐርን፣ ይእቲ፣ በዐሳተ፣" መዋዕለ፣ በዓል፣ በከሙ፣ "ኦልዪ፣" መዋዕል፣ 30 ዘዓመት። ወበሴሲት፣ አመ፣ ዕሥራ፣ *ወሦሴሱ፣ ለዝወርሩ፣* ምትት፣ ዳቦራ፣ *ንዓኒታ፣ ለግርብቃ፣ ወቅበርዋ፣[™] መትሕተ፣ ሀገር፣ ታሕተ፣ ባሳች፣ ዘፈለን፣ ወጸው0;[™] ስም፣ *ለውእቸ፣ መካች፣ 31 *ፌሰን፣ ዳቦራ፣" መ*በልኖንን፣ በሳኖነ፣" ሳሎ፣ ዳቦራ። መሎረት፣ ርብቃ፣ *መንብአት፣ ሙስት፣ ቤታ፣' ጎበ: አቡሁ፣ ዶስሓቅ፣ ወፈነው፣ ደዕቅብ፣ በአዲሃ፣" አብሓኩ፣ *ወአባ70፣ ወደቤሳተ፣* ከመ፣

¹ Emended with Lat. et cognovit from whing of B C D; A omits. A omits. Lat. in hunc locum. ' አካዝ: መካንከ: A. ዝጹሐፌ ለ. • Lat. Lat. adds et before co-lit: adds sed before &C: 7 6th B. B adds US: 10 Lat. adds poneris. 11 B omits. 12 B adds Lho-ih: B omits through homeoteleuton; A omits HA: after Lho. 7: For odity: ... odinah: Lat. reads quae scripta sunt omnia, which is corrupt, as Jacob's question shows. B omits through homeoteleuton. 14 Hhop: A. 16 Lat. et celavit, corruption due to Lat. translator reading Typave as Trouve (Rönsch). 17 Lat. omits wrongly. 18 በዓለ: አሐቲ: A. " **ዘደ**ሠው **0** : Λ ; **ዘ**ደሠ**ተ0** : Β. » በመዋዕል: ቀዳሚ: A. 11 thh; B; Heb. word is naw Num. xxix. 35; Lat. retentatio seems corrupt and due to consusion of inioxeous and inibeous (Rönsch). " Lat. retentus est ibi is corrupt, see verses 28, 29 (Lat.) ⁿ A adds **ደዐርጉ፣ ውእቸ፣ ወ**. M Em. with Lat. probler quod from want H A, anth B. " Lat. facere ipsam diem. Lat. addita est in dies from LOCT: LATI ango: (ango: D) A B D, LOCT: በሰሳም፣ C. ማ **- ኖል**ቁ፣ A B. **™** ወሰኑየα Α. 10 1411 B. » ወቀበረታ: A D. 22 A omits; BC read A . AT: see note II on Lat. text. Gen. " ወጸው 9ት፣ B.

in manu ejus, et dedit illas Jacob, et legit et cognovit quae scripta sunt in eis [et] quae erunt super ipsum et filios ejus in omnia saecula. Et monstravit illi quaecumque erant scripta in tabulis1 et dixit illi: 22 'Non aedificabis hunc locum et non facias eum in sanctificationem aeternam, et *noli habitare2 in hunc locum, quia8 (non) erit locus iste. [Sed] vade in *locum barin4 Abraham patris tui et inhabita ad Isac patrem tuum usque ad diem mortis patris tui. Quoniam in Aegyptum 23 morieris in pace et in terra hac sepellieris in gloria [et] in monumento patrum tuorum [poneris] cum Abraham et Isac. Noli timere: quoniam 24 quemadmodum vidisti et legisti, sic erunt universa *quae scripta sunt omnia⁶.' Et dixit Jacob: 'Domine, quomodo memor ero universa quae 25 legi et vidi?' Et dixit illi: 'Ego commemorabo te universa.' Et ascendit 26 ab eo et expergefactus a somno suo memor fuit omnium quaecumque legit et vidit, et celavit universos sermones quoscumque legit et vidit. Et secit ibi (adhuc) diem unam et sacrificavit in ea, quanta erat sacrificans 27 in diebus prioribus, et vocavit nomen ejus retentatio⁷, quoniam retentus⁸ est [ibi] una die, et priores dies vocavit dies festos. Et sic manisestum 28 erat ut fieret, et erat scriptum in tabulis caeli, propter quod revelatum est illi facere *ipsam diem 10 et adicere super septem dies festos. Et 29 vocatum est nomen ejus retentatio⁷, propter quod addita est in dies dierum festorum secundum numerum dierum anni. Et vigensimo (tertio) 30 die mensis hujus in nocte tertia mortua est Deborra nutrix Rebeccae; et sepellierunt eam inferius civitate sub glande in torrentem, et vocaverunt nomen loci11 illius 'Torrens Debborrae' (et quercum 'Quercum luctus Deborrae'). Et abiit *Rebecca et reversa¹² est in barin ad patrem suum 31 Isac, et misit Jacob in manu ejus arietes et oves et hircos, facere patri

¹ MS, adds bulis buxeis.

² MS, nolo habitari.

³ MS, adds hic.

⁴ Eth.=
domum.

⁵ Lat. corrupt and defective; Eth.= et tu quidem scribe omnia,
quemadmodum vidisti et legisti.

⁶ Corrupt; Eth. right=scripsit; see note 16 on
Eth. text.

⁷ Eth.= adjectamentum; see note 21 on Eth. text.

⁸ MS, fierent.

¹⁰ Eth.=eam.

¹¹ So D and Vulg. Gen. xxxv. 8.

¹² MS, lacob et reversus.

xxxv. 8 omits ሰውአቸ፡... ወበልኖንሃ; and ፈቦራ; ³² ፈብን; ዘፈቦራ፣ A. ³⁴ በባኖን: A. ³⁴ A B trans., but Lat. supports C D.

ኔ፣ ትንበር፣ ለእቡሁ፣ መብልዕ፣ Hhመ፣ ይፈቅድ። ^ነ ወሖሪ፣ እምድኅሪሃ፣ ለእመ፣ እስከ፣ ቀርበ፣ 33 ምድረ፣ ከብራታች፣ ወንደረ፣ ሀና። ወወሰደት፣ ራሑል፣ በሌሲት፣ ወልደ፣ ወጸውዐት፣ ነስም፣ ወልደነ ሕማምየ፣ አስመ፣ ዐጸበት፣ ሶበ፣ ተወልዶ፣ ወአቡሁስ፣ ጸውዐ፣ ስም፣ ብንደም፣ አመ፣ *ዐሥሩ፣ ወአሚሩ፣* ለወርጎ፣ ሳምዝ፣ በዓመት፣ *አሕዱ፣ ዘ'ሱባኒ፣ ሳድስ፣ ዘዝዝቱ፣ ኢዮቤልው። * 3፥ ወ"ሞተት: በሀየ: ራሑል: ወተቀብረት: ውስተ: ምድረ:" ኡፍራታ: እንተ: ይእቲ: ቤተ: ልሔም፡ ወንነጸ፡ ደዕቅብ፡ ውስተ፡ መቃብረ፡ ራሑል፡ ሐውልተ፡ ውስተ፡ ፍኖት፡ ሳዕለ፡ መቃብሪሃ። ወሎረ፡ ደዕቅብ፡ ወንደረ፡ መንፖለ፡ ደቡብ፡" መንደባድራኤፍ።" ወሎረ፡ ንበ፡ አቡሆ፡ Иľ 2 ዶስሓቅ: ውእቸ፣ ወልደ፣ ብእሲቸ፣ ሕመ፣ **ሥርቁ**፣ ለወርሳ: ፃሥር;; ወርእየ፣" ሮቤን:" ባላንሃ፣^ነ 3 ለአኪተ፣" ራሑል፣" ዕቅብተ፣ አቡሁ፣ እንዘ፣ ት*ትሐ*ፀብ፣ በማይ፣ በኃቡእ፣ ወግለፍቀራ። ወ*ተቻቢ**አ**፣ በሴሲት፣ ቦሕ ቤተ፣ ባሳገ፣" [ሴሲተ፣] ወረክባ፣" እንዘ፣ ትነውም፣" ውስተ፣ ዐራታ፣ ባሕቲታ፣" 4 ውስተ: ቤታ:፡ ወስከበ: ምስሌሃ: ወነቅሀት:* ወርእየት:* ወናሁ: ሮቤን:" ይስከብ: ምስሌሃ: ውስተ: ምስካብ: ወከሥተት: ክንፋ:ካ ወእንዘት: ወእውየወት: ወእአመረት: ከመ: ሮቤል: ውእች:፡ 5,6 *ወተንፍረት: አምኔሁ:" ወንደንት: አዴሃ: አምሳዕሴሁ: ወጉና።" ወትሳሎ: በእንተዝ: ነገር፤ 7 ፌድፋደ፡ ወኢነገረት፡ ወኢሰመኑሂ፡ ሰብእ።[™] ወሶበ፡ መጽሕ፡ ደዕቅብ፡ *ወንሠማ፡ ትቤሎ፡[™] ሕኮንኩ: ንጽሕተ: ለh: አስመ: ተ7መንኩ: እምኔክ: አስመ: አርኩሰኒ: ሮቤል: ወስከበ: ምስሌየ: ሲሲተ: ወሕገብ: እነውም: ወኢደእመርኩ: እስከ: ሶበ: ከቍተ: ከነፍና: ወስከብ: ምስሌና። 8 ውትም0: ደዕቅብ: ጥቀ: ሳዕለ: ሮቤል: አስሙ: ስከበ: ምስለ: ባሳን: አስሙ: ከሡተ: ክድነተ:" አቡሁ::

9 ወእቀረባ።" እንከ: ደዕቀብ: እስሙ: ኦርኩሳ: ሮቤል: ወዙሱ: ሰብእ: ዘዶኮሥት:" ካድተት። 10 ለቡሁ:" እኩዶ: ነ7ሩ;" ጥቀ: እስሙ: " ምኑን: ውእቱ: በቅድሙ: እንዚአብሔር:: በእንተዝ:

¹ **ያፈቅር**፡ B. 2 Lat. omits; we should read had the PLC: cf. Gen. xxxv. 16 ³ ክብታራን: A : cf. LXX ורַכְּבְּרַתְּדְבָּאָרָץ, of the first part of which h" is a transliteration. XXXV. 16 ήνίκα ήγγισεν χαβραθά els γην έλθειν Έφράθα. Old Lat. Vers. (in Jerome's Quaest. 4 Lat. adds illa. • ስሙ: ወልዳ: A : Lat. · Hebr.) dum appropinguaret Chabrata. omits 117 . . . Rad through hmt. 1 000 Ja A. ⁷ ብን*ደም*ሃ፣ B. · Owen * XH A. መስአጣሩ፣ A: YON B: Lat. decimo die. time, but Gen. xxxv. 10 supports text, " Gen. xxxv. 10 77777; LXX & 18 584. יי Implies און קרלאָם, Gen. xxxv. 21 has אַרָּלְאָם. " So A. A compression of \$7.20: O.C. AGA'11 cf. Test. Ruben y', where same scene is recounted in Γαδίρ πλησίου Εφράθα, and Lat. Magdale (der) Efratam. First two elements of the word are a transliteration of THE THE Gen. XXXV. 21. Breads @741. C@7. C. A.C. A.C. D 97. CALAGI " OCATI A B. 17 043: B. " ለአኪታ፣ A : ልአክተ፣ B. " COA: A. " &hA: B, and so generally. * A B omit. 21 Em. with Lat. introivit nocte occulte ad Ballan from ተንብሕ: በሴሲት: ውቦች: ቤተ: ባሳን: " ወረከበ: A. 🧎 " ትስኩብ: A B C. MSS. add offo. 9: which I have omitted but Lat. dormientem supports text. » ውነቅሱ: A B, but Lat. et expergesacia est supports text. with Lat.

suo cibos secundum volumtatem ejus. Et abiit post matrem suam, 32 quousque advenit in Cabrata¹ et remansit ibi. Et peperit Rachel in 33 nocte [illa] puerum et vocavit (nomen ejus filium doloris mei, quia doloribus laboravit quum eum pareret, pater autem ejus vocavit) nomen ejus Beniamin in (un)decimo die mensis octavi primo anno *septimanae sextae² *jubelei hujus³. Tunc mortua est illic Rachel et sepulta est in 34 terra Eufrata, haec est Bethlem, et aedificavit Jacob super sepulcrum Rachel titulum secus⁴ (viam) sepulcri ejus.

Et abiit Jacob et requievit ad austrum *Magdale (der) Efratam⁵, et XXXIII. abiit ad patrem suum Isac ipse et uxor sua Lia in prima die mensis decimi. Et vidit Ruben Ballam ancillam Rachel, concubinam patris a sui, lavantem⁶ se in aqua in loco occulto et dilexit eam. Et introivit 3 nocte occulte ad (domum) Ballan et invenit eam dormientem in lectulum suum solam in tabernaculo suo. Et dormivit cum ea, et expergefacta est, 4 et ecce erat Ruben cum ipsa super lectum, et levans sagum tenuit illum et vociserata est et cognovit quoniam Ruben est. Et *consusa est ab 5 eo⁸ et dimisit illa manus sua(s) ab illo, et fugit. Et lugebat pro hoc 6 valde et omni homini (non) indicavit [quemadmodum veniret]. Et cum 7 venit Jacob, *indicavit illi et dixit ad Jacob9: 'Non sum tibi munda, quoniam polluta sum abs te, quoniam polluit me Ruben et dormivit mecum nocte, et ego eram obdormiens et nescivi, quousque decooperuit coopertorium meum et dormivit mecum.' Et iratus est Jacob adversus 8 Ruben valde, quoniam dormivit cum Balla (quoniam revelavit tegumentum patris sui). Et non cognovit . . . 9

¹ MS. dabrata. ² MS. septimanarum sexti. ³ MS. et jubeleo hujus, which it trans. before in decimo. ⁴ MS. ejus. ⁵ See note 14 on Eth. text. ⁶ MS. labantem. ⁷ MS. occultae. ⁶ MS. confusus est ab ea. ⁶ Eth.=et quaesivit eam dixit ei.

omits. " hidy; A; cf. Deut. xxiii. 1. " Lat. et confusus est ab ea. " ΦΤΤ: B.
" Lat. omits negative in this clause, and adds quemadmodum veniret.
" Lat. indicavit illi et dixit ad Jacob. " hist; A. " ΦλΦΔΩ: A B, but Test. Ruben γ΄ μηδὶ ἀψάμενος αὐτῆς supports C D; Lat. non cognovit is a free rendering. " Hhrv-T: B.
" MSS. add λλίσο; which I have omitted as corrupt. " 977/Δυσο; C D.
" Φλλίσο; B.

'ጽሑፍ፣ ወ'ሥራዕ፣ ውስተ፣ ጽሳተ፣ ሰማይ፣ ከመ፣ **ኢይስከብ፣ ብእሲ፣ ምስ**ሲ፣ ብእሲተ፣ አቡሁ፣ ወከመ፣ አይክሥት፣ ክድነተ፣ አቡሆ፣ አስመ፣ ርኩስ፣ ውእቸ፣ ምተ፣ ለ'ደሙት፣ ጎቡሪ፣ ብእሲ፣ ዘደሰከብ፣ ምስለ፣ ብእሲቲ፣ አቡሁ፣ ውብእሲቲ፤ አስሙ፣ ርኩብ፣ ንብሩ፣ ውስቲ፣ ምድር። ጽሑፍ፣ ዳንመ፣ ርጉመ፣ ለ'ይኩን፣ ዘይስክብ፣ ምስለ፣ ብእሲቲ፣ አቡሁ፣ አስመ፣ ከሆቲ፣ ታፍረቲ፣ ¹³ አቡሁ፣ ወደቤ**ሱ፣ 'ዙሱሙ፣ ቅዱሳ**፤ሁ፣ ለእን!**.አብሔር**፣' ሰዶኩን፣ ሰዶኩን። ወልንተኔ፣ ሙሴ፣ ስዝዛሙ፣ ሰውሱደነ አስራኤል፣ ወይዐቀበ፣ ዘገተ፣ ቃሰ፣ አስሙ፣ ዘነኔ፣ ምት፣ ውእቸ፣ ወርዙስ፣ ውእተ፡ ወአልቦ፡ ስርየተ፡ ለአስተስርዮ፡ በእንተ፡ ብእሲ፡ ዘንብረ፡ ዘንተ፡ ሰዓለም፡" ዘእንበሲ፡ ለአምተቱ። ወለቀተሎቱ: ወለወንሮቱ። በአብዝ ወለሠርዎቱ። አማአክለ፣ ሕዝበ፣ አምሳክ። 15 በውስተ፣ አስራኤል፣ አስመ፣ *ምኑዝ፣ ወርኩስ፣* ውእቸ። ወኢደበሱ፣ ሰርቤል፣ *ኮi፣ ሐዩው፣¹⁷ ወስርየት:" አምዘ: ስከበ: ምስለ: ዕቅብተ:" አቡሁ: ወይእቲ፤: እዝ:" ባቲ:" ምቲ:" ወ'አዝ: 16 ምታ: ሕደው፣ ደዕቀብ፡ አቡሁ። አስመ፡ ኢተኪሥተ፡ ሥርዐት፡ ወዘ፡ኔ፡ ወሕ7፡ አስከ፡ አሜሃ፡ ፍጹም፣²² ለ**ት**ሱ፣ አስመ፡ በመዋዕሊከ፡ ከመ፡ ሕ7፡²⁴ ZIb፡ ወ²መዋዕል፡²⁶ ወሕ**7**፡ ዘለዓለም፡ ፣፣ ሰትውልድ: ዘሰዓለም። ወአልቦ: ሰዝ: ሕ7: ተወድ*ት*:፣ መዋዕል: ወኢ™ምንተኒ: ስርየተ: ሎፑ፡ ዘእንበለ: ከመ: ይሠረዉ: ክልኤሆሙ: በማእከለ: ሕዝብ፤ በዕለት: እንተ: ባቲ: ንብርዊ: 18 ይቅትልዎም። ወአንተኒ፡ ሙሴ፡ ጸሐፍ፡ ሲኣስራኡል፡ ወይዕቀብዋ፡ ወኡይንበሩ፡ በከመ፡ ዝንተ፡ ነ'/ር፡ ወኢዶስሐቲ፡™ ለእበሳ፡ ምት፣ አስሙ፡ ሙኩ'/ን፡ አንዚአብሔር፡ አምላክi፡¹¹ ዘውአቲ፡ 19 አደነሥነ፣ 78፣ ወኢደነሥነ፣ ሕልደነ፣ ወንግርሙ፣ "ዘንተ፣ ነፖሪ፣ ሥርዐት፣" ሱሙ፣ ደስምው፣ ወይትንቀቡ፣" ወይትናጸሩ፣ አምኔሆሙ፣" ወ<u>አይት</u>ሐንሱ፣ ወአይሠረዉ፣ አምድር፣ አስመ፣ ርኩስ: ወስቶራር፣ ወንክፈት፣ " ወንማኔ፣ ዙዮሙ፣ " እስ፣ ደገብርዋ፣ በምድር፣ በቅድሙ፣ እምሳክ፣፣ 20 ወስልቦ፤ "ታጤትተ፣ ዐባየ፤" እምዝሙና፣" ዘይቤምዉ፣" ዴበ፣" ምድር፣ እስሙ፣ ሕዝብ፣ ቅዱስ፣ እስራኤል፡ ለእን!Լሕብሔር፡ *እምሳኩ*፡" ውስዝበ፡ ርስት፡" ውእተ፡^{፡፡} ውስዝበ፡ ክህነት፡ ውእቲ፡ ወ°ስዝበ፡ መንግሥት፡" ውእቱ፡ °ወጥሪት፡ ውእቱ፡" ወእኮ፡ ዘደስተርሊ፡" ዘከመዝ፡" ርኩስ፡ 21 በማእከሰ፡ ሕዝብ፡ ቅዱስ። ወበማልስ፡ ዓመት፡ ዘዝ"ሱባኔ፡ ሳድስ፡ ሀሎ፡ እንዘ፡ የሐውር፡ ደዕቀብ፡¹ 22 ወዠሱ: ውሱዱ: ወንደሩ፡ ቤተ፡ አብርሃም፡ ቅሩበ: ይስሓቅ፡ አቡሁ፡ ወ*ርብቃ፡ አሙ። ወዝንተ፡ ውእቸ:" አስማቲሆሙ፣ ሰውሱዴ፡ ደዕቀብ፡ በዠሩ፡ ርቤል፤ ውስምዎዝ ወሴዊ! ወግደሁዳ፤ **ወ**"ደሳኮር፣ ወ"ዛብሎ**ገ**።" ውሉዳ፡ ሰልደ፣ ወውሉዳ፡ ሰራሔል፡ ዮሴፍ፡ ውብገደም፣ ወውሉ ደ፡ ባሳገ፡ ዳ**ገ**፡ ወገፍታሌምነ^ω ወው ሱ ደ፡ ዛሳፋገ፡[፡] ጋድ፡ ወ**ለ**ሴርነ[፡] ወዲና፡ ወሰተ፡ ልደ፡ ባሕቲታ፡ ወሰተ፡ *3 ያዕቅብ። ወሐዊሮም፡ ስንዱ፡ ለደስሐቅ፡ ወሰርብቃ፡ ወሰበ፡ ርአይዎም፡ ባረክዎ፡ ሲያዕቅብ፡

^{&#}x27; A omits. ' Ciffi: A. ' B omits. ' Ciffit: A. We should expect Ciffi: in the next line. ' ሰመምልክቱ A; ሰምልካ፣ B; text of C followed. ' ከድተ፣ A. ' ቅዱሳ፣ ተስሙ፣ A. ' ሲደቂቀ A. ' ስለስተርለዮ: A C D.

...(perso)nam accipere et munera. Et indica illis sermones testamenti 18, 19 hujus, ut audiant et adtendant ab ipsis ut non percant, et non eradicabuntur de terra, propter quod immunditia et abominatio et odium¹ et pollutio omnes^a qui faciunt ea super terra in conspectu Dei nostri. Et (non) est 20 peccatum majus 8 (quam fornicatio quam fornicantur) super terram, quoniam populus sanctus est Istrahel Domino Deo suo et plebs sortis est et populus sacerdotalis est et regalis et sanctificationis, et non est (quod videatur talis) immunditia in medio populi sancti. Et in anno tertio *septimanae hujus 21 sextae⁵ erat iens Jacob et omnes filii sui, et inhabitaverunt in barin Abraham juxta Isac patrem suum et Rebeccam matrem suam. Haec sunt 22 autem nomina filiorum Jacob; primogenitus Ruben, Symeon, Leuui, Judas, Isachar, Zabylon, filii Liae. Et filii Rachel Joseph et Beniamin. Et filii Ballae Dan et Neptalim. Et filii Zelfae Gad et Aser: et Dina filia Liae, singularis filia Jacob. Et advenientes hii adoraverunt Isac 23 et Rebeccam. Et videntes eos benedixerunt Jacob et omnes filios ejus. Et gavisus est Isac valde, quoniam vidit filios Jacob filii sui junioris, et benedixit eos.

¹ Eth. = labes; cf. xxiii. 17. ² MS. omni. ² MS. magnum. ⁴ See note 45 on Eth. text. ⁴ MS. septimanarum hujus sexti.

¹¹ አመተመነ C; ለአምተቱ D. " Em. from watw7CF; of MSS. ^ው ወሰተሥርዎቹ፣ B C. ¹⁴ **ሐዩ**ወ፡ B. 16 An B. 14 97171 B. ¹⁷ ክኖ፣ ሓይወ፣ A. ™ መስርዮተ፣ A B D. ነነ ብእሲተ፣ A; B in later hand and D add ብእሲተ፣ **»** እንተ፡ ለ. ** です。A. For アナ in next line B reads アナ " OF: B. 2 C200: B. ¥ ሕ7: A. Em. from 0. **ኦ መዋዕለ**ት B C D. ¤ ተውዳአ: B. **»** በዕለተ: A B. ™ ወኢይስሕቲ: A B. ³⁾ አምሳክ: A. " Hit: PCT: A: Lat. sermones huius testamenti. B Lat. omits. **።** አምኔሆን: B. So B; usual form is ንቅሬት: A gives ወወንከፊት: C ወንከፋት: D ወንከብት: * aphiran: A. » አምዝሙት: B C; Lat. omits. ¹⁷ ዘየዐቢ: ንጤአተ: A. " Helbor: A D: **"** በደበ: A. ብ አምሳክክ: B; the suffix is possibly due to Rev. **нењуса:** С. v. 10, 'unto our God a kingdom of priests.' Akgo Ah; C D, which they trans. after 4 Cht: B. 4 CD omit. " on 37 mt: hust: B-this reading is ርስት: possibly due to I Pet. ii. 9; an 37 mt: C D. 4 A omits; Lat. et sanctificationis is corrupt, as this idea is already expressed; corruption probably due to confusion of ovoias and oows; cf. xvi. 18, xix. 18, above. 44 H A B. 47 B trans. omit. 49 HO-A-3: B. ∞ ወ3ፍታለም፣ Β. ы вых 43: В. ¹² ወአሱር: B.

ውሲዘስም፣ ውስዱ፣ ወተራሥሐ፣ ይስሐቅ፣ ፌድፋዶ፣ አስመ፣ ርሕየ፣ ውስዱ፣ ደዕቀብ፣ ወልዱ፣ ዘይንአስ፣ ወብረኮም፣፣

መበሳድስ፣ ዓምቱ፣ ለዝ፣ ሱባኒ፣ አምዝንቱ፣ ዘ*አርብዓ፣ ወረባዕቱ፣ ኢዮቤልው፣ ፈነዎሙ፣ ደዕቶብ፣ ሰውሰዱ፣ ይርዐየ፣ አባንኒሆሙ፣ ወእንብርቲሆሙኒ፣ ምስሌሆሙ፣ ውስተ፣ ዲቆተ፣ ሰቂሞን። ፡ ወተጋብሎ፣ ሳዕሴሆሙ፣ ሱብዓቲሆሙ፣ ነገሥተ፣ አሞሬዎን፣ ከመ፣ ይቅተልቃሙ፣ ተ**ሃ**ቢ*አ*ሙ፣⁷ 3 ታሕተ፣ አም፣ ው'ከሙ፣ ይማህርኩ፣ እንስሳሆሙ። ወደዕትብ፣ ወሴዊ፣ ወይሁዳ፣ ወሮሴፍ፣ ሀሰዉ። ውስተ: ቤተ፣ ኀበ፡ ይስሓቅ፡ አቡሆሙ፣ አስሙ፡ የንዝኖ፡" መንፈሱ፣ ወስአኔ፡ ንዴንተ፣ 4 ውብንደም፣ ውእቸ፣ ዘይንአስ፣ ወ¹¹በእንተዝ፣ ነበረ፣¹² *ነበ፣ አቡሁ። ¹² ወመጽጹ፣ ነገሥተ፣ ታፋ፣ ¹⁴ ወነገሥተ፣ አሬሰ፣ ወነገሥተ፣ ሴራጋዝ" ወነገሥተ፣ ሴሎ፣ ወነገሥተ፣ ጋለስ፣ ወንጉው፣ ቤተሮዝ ወንጉሥ፡ መሕ፤ሳክር፣⁷ ወዙሎሙ፣ እለ፡ ይነብሩ፡ ውስተ*ዝ፡" ደብር፡⁸ እለ፡ ይነብሩ፡ ውስተ 5 ጾም፣" ምድረ፣ ከናፃን። ወዜነውም፣ ሰደዕቅብ፣ *እንዚ፣ ይብሲ፣" ከመ፣ የሆ፣ ነገሥተ፣ እሞሬዎን፣ 6 07ትምሙ፣ ሰውሱድክ፣ ወመራዕዮሙ•ሂ፣» ተማሠጡ። ወተንሥሕ አምክ ቤቱ፣ ውእቱ፣ መሥለስቲሆም፣ ውስዱ፣ ወዙሎም፣ ደቀ፣ አቡሁ፣ ወደቁ፣ ወሎረ፣ ሳዕሌሆም፣ በ•ስሳ፣ շ ምእት:" ዕድ፣ እሲ፣ ይጸውሩ፣ አስይፍተ። ወቀተሎሙ፣" በውስተ፣ ዴኦት፣ ዘሰቂሞጌ፣" ወደ7፤፣" እብ: ጉዩ: ወቀተስም፣" በሕፈ፣ ሰይፍ፣ ወቀተስም፣" ለሕሬስ፣ ወሰ*ታፉ:" ወሰሰሬጋን፣" 8 ወሰሴት:" ወሰአማኒስኬርነ" ወሰጋጋአስ። ወአስተጋብአ፡ መራዕደሁ፡" ወዐብና፣ ሳዕሌሆሙ፣ ወሥርዐ፡ ፀባሕተ፣ ሳዕሌሆሙ፣ ከመ፣ የሀብዎ፣ ጸባሕተ፣ **ጎ**ምስተ፣ ፍሬ፣ *ምድር*ሙ፣ ወሐነጸ፣ o 'Cቤአሃ፡ ወተምናታሬስሃ።" ወተመዶጠ፡ በሰላም፡ ወገብረ፡ ምስሌሆሙ፡ ሰሳመ፡ ወኮንዎ፡ 10 አንብርቲ፣ እስከ፣ አመ፡ ዕሰቲ፣ ወረዱ፣ ውእቸ፣ ወውሱዱ፣ ውስቲ፣ ንብጽ። ወበሳብዕ፣ ዓመቲ፣ ዘዝ፡ ሱባዔ፡ ሬነወ፡፣ ዮሴፍሃ፡ ከመ፡ ደእምር፡ ሰሳሞሙ፡ ለአንዊሁ፡ እምቤተ፡ ውስተ፡ ምድረ፡* ትልዎ: ወተመደጣሙ፣ " ሤ**ጕም: ለ**ነጋዴተ፣" አስማ<u>ያሳዊደን</u>: ወአውፈድም: **ግብጸ**:" ወአዘበደም:"

¹ **ነተ**ስተመግ A : ወሰ B. 1 400 A. B adds how: ⁴ አባ**ን**ዒሁ፣ C D. ' ወአ**ንብርቲሁኒ**: Β C D. • ሰቂማን፣ A. Lat. et sederunt. Is Thaton a corruption of incom A omits. 10 Lat. pusillanimis. Is B omits. PINT: a corruption for 101-AH; = pusillanimis erat? 11 Lat. omits. 12 104: A. " ታ41 A; ታ61 D. " ሰራጋን፣ C; ሴንን፣ D. ¹³ **ታሴ**ሁ: B D. 14 777H: A. " ማስቴስኬር፣ A. 14 Lat. adds ef. · 10 A D omit. ™ Ł A. " or A. F. B. ^{ሃ፤} መስዲ፣ ለ. * ፕቤሆሙነ A. * SX A D; SX C. " oftapor (CI). ™ 110ቂማን፣ A. ™ መቀተስ ለ C : መቀተልዎሙነ D. ማ ወደንክ ለ. 😬 ወሰሳሬካን፣ Λ : ወሰሴሬጋን፣ C : ወሰሴሬ?ን፣ D. " **ወሰሴ**ስ ለ. **»** ወሰአማኒስኬር፣ Λ. 13 መራዕዩሁነ B. " Better read AFIPON " ሮቤል፣ ተአምታራስሃ፣ **ለ**. add go.C.C. 17 @&.lou B. M C D omit. **™ በቂማ**ን፣ ለ. # *እዶታኤም*፣ ለ. " A omits; " or open o B. " AITE A. " 7-08: A B. C D give WYTP:

Et quadragensimo quarto jubeleo in anno sexto septimanae¹ hujus XXXIV. misit Jacob filios suos ut pascerent oves suas, et pueros suos cum ipsis (in) campum Sycimae. Et convenerunt *in eos² septem reges Amorreorum et a sederunt² in lucum, ut interficerent eos et ut praedarentur oves ipsorum. Jacob autem et Leuui et Judas et Joseph erant in bari secus Isac patrem a suum, quoniam pusillanimis⁴ erat spiritus ejus, et non poterant eum derelinquere: et Beniamin erat junior, (et) propter hoc remanserat cum patre suo. Et advenerunt reges Taffo⁵ et rex Arco et rex Saragan et 4 rex Silo et rex Gaas et rex Betoron et rex Manesacer et universi qui inhabitant montana [et] qui inhabitant in lucis in terra Canaan. Et 5 indicatum est Jacob quoniam ecce reges Amor...

ሰጲጥፋራ፣ ሕፅወ፣ ፈርዖ፣ ሲቀ፣ ዕቀብት፣ ማውዕ፣ ዘሀገሪ፣ አሌው። ወውሉይ፣ ደዕቀብ፣ ፡፡
ዘብሎ፣ ጻቤላ፣ ጠሲ፣ ወ*ጸንዪቁ፣ ኤብሶ፣ ለዮሴፍ፣ በደም፣ ወፈነዉ፣ ነብ፣ ደዕቀብ፣ አቡሆም፣
አመ፣ ዐሙሩ፣ ሰብርተ፣ ሳብዕ። ወሰሐወ፣ ዙሳ፣ ይአት፣ ሴሴት፣ አስመ፣ ሰርከ። አምጽኡ፣ ፡፡
የቸ፣ ኪደሁ፣ ወፈጸ፣ በባህ፣ ምቸ፣ ወደቤ፣ ከመ፣ አርዩ፣ ጸዋን። በልዖ፣ ሰኖሴፍ፣ ወሳሐዉ፣
ምስሌሁ፣ ዙሳ፣ ሰብአ፣ ቤቱ፣ በዛቲ፣ ዕለት፣ *ወሀለዉ፣ እንዘ፣ የሐምሙ፣ ወይላሕዉ፣ ምስሌሁ፣
ነላ፣ ይአት፣ ዕለት። ወተንሥኡ፣ ውሱዱ፣ ወወለቱ፣ ከመ፣ ይናዝዝዎ፣ ወኢተናዝዝ፣ በአንተ፣ ፡፡
ወዶአቲ፣ ወበውአቱ፣ ዕለት፣ ሰምዐት፣ በባን፣ ከመ፣ ተሐጉብ፣ ዮሴፍ፣ ወአንዘ፣ ተሰሕዎ፣ ምተት፣ ፡፡
ወይአቲ። ሀሰወት፣ ትነብር፣ ውስተ፣ ቀፍራቴፍ፣ ወደና ነ። ወለቱ፣ ምነት፣ አምድታሪ፣
ተሐጉብ፣ ዮሴፍ። ወበጽሐ፣ ስአስራኔል፣ ዝንቱ፣ መለስቱ፣ ሳህ፣ በወርታ፣ አሕዴ። ወቀበርዋ፣ ፡፡
ለባላን፣ አንጻረ፣ *መቃብረ፣ ራሑል። ወዲናሃኒ፣ ወለት፣ ቀባሩ፣ ህየ። ወህሎ፣ አንዘ፣ ይላሑ፣ ፣ን

[II. 8.]

¹ MS. septimanarum.

² MS. eos.

³ Eth.=occulti; see note 7 on Eth. text.

⁴ MS. pusillianimis. Eth. = contristatus erat; see note 10 on Eth. text.

⁵ MS. saffo.

⁶ MS. boton.

⁷ MS. locis.

^{*} Em. with Gen. xxxix. 1 ¹ ሰፋጥፋራን፣ ለ : ሰፋጡፋራን፣ B. 1 648 m B. from mandalbi A: mandali B. See note 31, p. 144. ¹ ሰመዕ፣ ለ : ሣመዕ፣ B. * መሀሰዉ፤ C; መስሐዉ፤ D. • **ኢሲ**ው፣ B. * 83drdn 13. 1 a.Com B. 10 Afthi B C D. Onth A C D. ¹¹ ሰርክ A C D. 11 ወአምጽሕ: C D. ¹⁴ በባላቱ A B. 18 B omits. 16 8003: A. 16 A omits. " ት**ሳ**ሎ: A. ¹⁸ B adds እንዘ። " ቀፍራቲも ለ : ቀራፍቲも C : ቅፍታሬቴፍ D. ₽ ወበጽሎሙ፣ B. " መቃብረ፣ ሰራሴል፣ ለ : መቃብረሃ፣ ሰራሴል፣ B. " ወዓመቲ፣ B.

18 አሳሎ፣ በእንተ፣ ወልድና። በእንተዝ፡ ተሥርዕ፣ ዴበ፡ ውሑድ፡ አስራሉል፡ ከመ፡ ይሕመመ፡ 'በዐሥሬ፡ ወርሳ፣ ዘሰቡዕ፣ አመ'ዕለተ፣ በጽሐ፡ ዘደበኪ፡ ዮሴፍኝ፣ ጎበ፡ ደዕቀብ፡ አቡሆ፣ ከመ፡ ደስተስርዩ፡ ባቲ፡ ስሙ፡ በእንተስ፡ ጠሲ፡ አመ፡ አሥሩ፡ በወርሳ፡ ሳብዕ፡ ምዕሬ፡ ለዓመት፣ በእንተ፣ ነጣሕተመ፡ አስመ፡ አሳዘኡ፡ ምሕሬተ፡ አቡሆሙ፡ በእንተ፣ ዮሴፍ፡ ወልዱ። ወተሥርዕት፡ ዘቲ፡ ዕለት፣ ከመ፡ ይሕዝኡ፡ ባቲ፡ በእንተ፣ ነጣሕተመ፡ ወበእንተ፣ ዙሲ፡ አበሳሆሙ፡ ወበእንተ፡ ዙሲ፡ ስሕተተመ፡ ከመ፡ ደንጽሐ፡ ' ርእሶሙ፡ በዛቲ፡ ዐለት፣ ምዕሬ፡ ለዓመት። ወአምድኅሬ፡ ተሐጉሳ፡ ዮሴፍ፡ ነሥሕ፡ 'ሳርአሶሙ፡ ውሑድ፡ ደዕቀብ፡ አንስትድ፡ ነመ፡ ለብአሲተ፡ ሮሴል፡ አዳነ" ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ስምፆ፡ አደባል፡" ከነናዊት፣ ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ሴዊ፡ ሜልካ፡" አምአዋልድ፡ አራም፡ አምዘርል፡ ውሑድ፡ ታራን፤ ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ይሁዳ፡ ቤተሱሉል፡" ከነናዊት፣ ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ይሳኮር፡" ሔዘቃ፤" ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ዛሴሎን፡" ኒልማን፤" ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ዳን፡ አንባ፡ ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ገፍታሴም፡ ረሱሉ፡ አንተ፡ 'ሚስጳጦምደ!" ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ጋድ፡ ማከ፤ ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ ሕዮር፡" ልድና፤" ወስማ፡ ሰብአሲተ፡ የሴፍ፡ አስኔት፡" ንብጻዊት፣ ወስማ፡

ØB ወበቀናሚ: *ንመት: ዘሱባኒ: ቀናሚ:** በዘ'አርብን: *ወንምስቸ:" ኢዮቤ*ልው: ጸውዐት: ርብቀ: ለደሰቆብ: ወልዳ: ወእዘዘት: በእንተ: አቡሁ: ወበእንተ: እሤሁ: ከመ: ደክብርሙ: ዘሎ፡ ₂ መዋዕለ: ሕይወቹ፡ ሲያዕቀብ:: ወይቤ፡ ያዕቀብ:≥ አንብር፡ ዙሎ፡ ዘከመ፡ አዘዝክ፤:> አስመ፡ ክብር: ወዕበ ይ:[»] ሲተ፡ ዝንፑ፡ ሃ7ር፡ ወጽድቅ: ሲተ፡ በቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ ከመ፡ አክብርሙ።^{ነነ} 3 ወእንቲ፤: እም:² ታአምሬ: እምዕለቲ: ተወሊድኩ: እስከ: ዛቲ: ዕለት: ዙሎ: ም**7**ባርየ: ወዙሎ: 4 ዘውስን፣ ልብና፣ ከመ፣ ዙስ፣ መዋዕለ፣ *እሑሲ፣ ሥናና፣³³ ለዙሱ። ወአፎ፡ ኢይንብር፣ ዘንተ፣³⁴ ነንሪ፣ 5 HåHiHbL:" ከመ: እኩብር:" አባና: ወእጎዋና:: "ንፖርኒ:" እም: ምንተ ርኢኪ: በሳዕሴና: ጥውናተ፣ 6 ወ"ኢትግሐስ: አምኔዙ: ወይከውች: ሳዕሌና: ሣህላ::** ወትቤሎ:** ወልድና: ዙሎች: መዋዕልና: አልቦ: ዘርኢኩ፣ በሳዕሴክ፣ ምንተኔ፣ ንብረ፣ ጠዋየ፣ አላ፣ ሮቸ0። ወባሕቸ፣" ጽድቀ፣ እነንረከ፣ ወልድና: እነ: በዛቲ:" የመት: እመውት: ወልደትዐደው:" ዛተ: የመተ: በሕይወትና:" *እስመ፡ ርኢኩ፡ በሕልም፣ ዕለተ፣ ምትፕ፡ ከመ፡" እየሐዩ፡ ፌድፋደ፡ *ኢምእት፡ ወኃምሳ፡ ወንምስ፡" 7 ዓመት፣ ወናሁ፣ *እነ፣ ሬዴምኩ፣⁴ ክሎ፣ መዋዕለ፣ ሕይወትፕ፣ ዘሀሎኩ፣ ኢሕናው። • ወስሕቀ፣ • ደዕቀብ: በአንተ፡ ነ7ረ፡ አሙ፡ አስሙ፡ ትቤሎ፡ አሙ፡ ከሙ፡ ትመውት፡™ ወይአቲ*ሰ፡' ትነብር፡ ሕገጻሬሁ: *ወንደሳ: ሳዕሴሃ:" ወኢደክመት: አምንደሳ: አስመ: ተበውእ: ወትወፅእ: ወትሬኢ:**"**

*... usque in diem hunc [et] universa opera mea et omnia quae sunt in XXXV.; corde meo, quoniam omnibus diebus ego... bona facio¹ omnibus. Et quo-4 modo non faciam sermonem hunc, quem² tu mandas mihi ut faciam³ patri meo et fratri meo ⁴? [Sed rogo], indica mihi mater, quod vidisti in me per-5 versum ut avertar ab eo et sit super me misericordia [Domini]?' Et dixit 6 illi [Rebecca]: 'Nate, omnibus (diebus) meis non vidi in te omne opus sed rectum. Et tamen [omnem] veritatem indicabo tibi, nate, ego in anno isto moriar⁵ et non transeam annum istum [adhuc] in vita mea, (nam vidi in somnio diem) *mortis meae ° et non vivam amplius (quam centum et) quinquaginta annos¹: (et ecce ego) sum conplens (omnes dies) in vita mea (quos mihi vivendum erat).' Et risit Jacob de sermonibus matris 7 suae, qu(ia dixit illi se mo)ri(tu)ram: et ipsa sedebat in conspectu ejus et erat valida et non infirmis viribus suis, erat enim exiens et intrans et dentes sui fortes, et infirmitas non contrectavit³ eam omnibus diebus suis. Et dixit ad eam Jacob: 'Beatus sum, si adproximaverint dies 8

MS. facere.
 MS. quae.
 Eth. = honorem.
 Emended with Eth. from ego moriar.
 MS. morior.
 Emended with Eth. from ego moriar.
 Emended with Eth. from contristavit.

¹⁷ This is corrupt, as A B 16 H-0A-3: A. ። ማስጳጦምያ: B. omit and Syr. Frag. reads w?/. We should read ALL **» አዮና:** B; Syr, Frag. La. ¹¹ አስኒት፣ B. ። ኢድስክ: B : " **አ**ሴር: C D. እያስካ: C; ኢድስካ: D; Syr. Frag. Luons. " ortogen: B. **።** ስምዎን: B. ም B adds እነ። " መስጀጠሚያ: ¥ A. *A omits through homeoteleuton. # 90 A. a hor A. 20 φ90. L: B. Lat. bona facio (MS. faciam). Hence hours which is weak, seems an addition; A B omit wrongly against Lat. and CD. we should perhaps read AUL: = Lat. » ዘሕዝዝክఓ B. * Ah-nG: C D; Lat. faciam. Is Ah-nG: a corruption of A7nG: **» ወ174ም: ወ:** B. Before 37CL: Lat. adds sed rogo. = Lat. faciam? Lat. adds Domini. 40 Lat. adds Rebecca. 41 Lat. adds omnem. **፡፡** ወኢይትዐይ: A. " በሕይወት: B. " Lat. ego in anno isto moriar et. Lat. defective in this and the following line. " አምየወዛወይ A. Lat. and C omit ወንምስ: but Lat. leaves an empty line before ゆうምሳ: 47 B trans. ⁶ እስየ: A. # ወስሐቅ: Α. * ትሙውት: A ካ ወኃይስ: ሳዕሌን: B; Lat. et erat valida. Lat. omits. 44 A omits. **፡፡ ወም** የተኔ: ስማም: A B. **።** አልቦ: H A. H Lat. non 47 Lat. diebus suiscontristavit, where we should emend into contrectavit,

ደዕቆብ፣ ብፁዕ፣ አነ፣ አሞ፣ አመ፣ ቀርበ፣ መተዕልየ፣ ለመተዕለ፣ ሕይወትኒ፣ "ወይሂሱ፣ ንይልየነ" ሳዕሌና፣ ከሙዝ፣ በከሙ፣ ኃይልኪ፣ ወኢት፣ውውቲ፣ አስሙ፣ በከ፣ በደው፣ ትትና7ል፣ ምስሌና፣ በአንተ፣ o ምትኪ። ወቦአት፣ ንበ፣ ዶስሐቅ፣ ወትቤሎ፣ አሐት፣ ስእለተ፣ አስተበቍዕ፣ በኃቤክ፣ አምሕሎ፣ ሰ፯ሳው፣ ከመ፣ ኢድሕስም፣ ሳዕሰ፣ ደዕቅብ፣ ወኢዶስድዶ፣ በጸልእ፣ እስመ፣ *አንተ፣ ታአምር፣ ስሲናሁ፣ ለ<u>ዓሳው፣ ከመ፣ ጸዋ</u>ን፣ ውእቸ፣ እምንአሱ፣ ወእልቦ፣ ሳዕሌሁ፣ ኋሩት፣ አስመ፣ ይፈቅድ፣ 10 ውእቸ።' አምድኅረ፣ ምትክ፣ ይቅትሉ። ወአንተ፣ ታአምር፣ ዙሎ፣ መጠ፥ 7ብረ፣ አምዕለተ፣ 11 ምስሌ)፣ አኩና፤ መራዕዩክ፣⁰ አስተጋብአ፣ ወዙሎ፣ ጥሬተክ፣¹¹ ሂደ፣¹² ኢምቅድመ፣ 7ጽክ። ወእንዘ፣ ናስተበቀ•ዕ። ወ¹ናስአሎ: ዘእምዜአ፥ ውእቸ። ይሬሲ፣ •ከመ፡ ዝ¹4ባአሲ፣ ዘይምሕረ**፥**። 12 ወ*ደመርር፣ ሳዕሴክ፡¹⁷ በእንተ፣ ዘባረክ፡¹⁰ ደዕቅብሃ፣ ወልደክ፡ ፍጹማዊ፡¹¹ ወራቸዐ፡ አስመ፡ አልቦ፣ እኩየ፡™ ዘእንበሰ፣ ኋሩትነ™ ወእምአመ፣ መጽሕ፣ እምካራን፣ እስከ፣ ዛቲ፣ ዕለት፣ *ኢይሕፀፀ፣ ለ<u>ት</u>፡¤ መλምንተ፤ አስሙ ዙሎ: ደመጽእ: ለ፤: በበ2ዜሁ: ዙሎ: ዕለተ: ወይትፌሣስ: በዙሱ: ልቡ: ሰበ: ንነሥእ: እምእዴሁ: ወደባርከነ: ወኢተፈልጠ: እምኔነ: እምአመ:² መጽሕ: እምካራን: አስከ: ዛቲ: ዕለት:" ወውአቸ: ይነብር: ምስሌነ: ዘልፈ: ውስቲ: ቤቲ:" እንዘ: ደኩብረነ። 13 ወደቤሳ: ይስሓቅ፣ እነኒ፣ ኣአምር፣ ወእሬሊ፣ ንብረ፣ ደዕቅብ፣ ዘምስሌት፣ ከመ፣ በዙሲ፣ ልቤ፣ ውእች፣ **ያከብረክ ወ**ልፍቀርክም ሲኒሳው፣ ቀደሙ፣" እምት ያዕቀብ፣ እምትተወልደ፣ ቀደሙ፣" ወደእዜ⁴ነ፣" አፈቅር፣" ደዕቅብሃ፣ አምክ ያሳው፣" አከመ፣ ሕብዝን፣ አአክዮ፣™ ምንባሪሁ፣ መእልቦ: ጽድቀ: ሎቹ: እስሙ ዙሴ: ፍኖቹ: ዐመባ: ወ7ፍዕ: ወእልቦ: ጽድቀ: ሎቹ:" አውድ። 14 ወይእዜ*L:" ልብና: ይትህወክ: በእንተ: ዙሱ:" ምንባራቲሁ: ወ*ኢ"ኮ!፡ ውእቸ: ወዘርኡ: ሲድኋን፡ እስሙ እለ: ይቸሐንሱ: እሙገቱ: እም!: ምድር: ወእለ: ይሤረዉ: እሙገቱ: እምታሕቱ: ሰማይ: አስመ: *አምሳኮ: 'ለአብርሃም:" ጎደገ:" ወሖረ: ድኅረ: አገስቲያሁ:" ወ''ድኅረ: 15 C#ሶን:" ወድኅረ: ስውተቶን: ውእተ: ወውሱዱ። ወአንቲ*٤፡³¹ ትብል፤:* ከም: አምስሉ።

¹ መየሀሲቱ ታለየ፣ A. B reads 020; and trans. after 77576; 090; D: C omits. Dillmann's Lex. vocalises this word 1904 ³ አስተበቀ-ዕ፣ C D. Lat. adds fratrem suum. Lat. et non inimicitias exerceat adversus eum. A trans. A adds hop: Lat. of this clause defective. B trans. after 7-02: ' እምስሙ: B. տ գ օ բ և հ ։ ա գ օ բ և ը և ը . ¹¹ ጥሪተከሃ: B. 12 Y.Ch: A. ¹⁴ A B omit. ¹¹ ወውስቱ: A B. 16 hoo'H: A. 17 LODCC: » HOCh: A. ሳዕሴያ: A. 19 ፍጹማዊ: A. » አከየ: B. ²¹ 'ኡራት': A. ²³ ኢሐጲት A. **» አምዕለተ**፣ A. **»** B omits. **» ቤት** i: D. Should probably be trans, after hyphtroall where it is needed, and where I have followed C, probably wrongly. **። አፈቅር:** CD. **» ኒሴው:** B. ABD omit. " ንደን: A. " እንስቲያው። A. 31 A omits. ≈ አምሳኩ፣ ለሕብርንም፣ A. **" ር**ዙስ: B C D. * ትቤል፤: D.

mei in diebus vitae tuae, (mater, et fuerint sic) in me (vires mea) simil(iter tuis, et non morieris, nam frustra nugas) locuta es mecum de morte tua.' Et introivit ad Isac et dixit illi: 'Petitionem unam peto a te ut adjures 9 Esau ut non adfligat Jacob [fratrem suum] et non persequatur eum et non inimicitias exerceat adversus eum: tu enim noscis sensum Esau quia malignus est a pueritia sua et non est cum eo quicquam rectum, *namque ille¹ (vult post morte)m tu²a(m occidere) fratrem suum. (Et 10 tu scis) omnia quaecumque fecit (a) die (illo quo abivit Jacob frater ejus in Charran) u(sque) in diem hunc, quo(niam in toto corde suo dereliquit nos et fecit malum nobiscum: oves tuas ad se collegit et omnem substantiam tuam) rapuit(e conspectu tuo. Et precantes et) 11 petentes eramus (ab) eo (quod) de nostris, (et ille) quasi misericordiam faciebat nobiscum. Et amaricabatur tibi, propter quod benedixeras 12 Jacob filium tuum perfectum et veracem, quia non est cum illo malignitas...'

¹ Emended with Eth. from nequa et. ² MS. meo.

»፣ ወይቤ፣ አi፣ አ7ብር፣ ዙሎ፣ ዘትቤል፤፣ ወእቀብረኪ፣ አመ፣ ዕለተ፣ ምትኪ፣ ቅሩብ፣ ሳራ፣ አሙ፣ ለአበና፣ 22 በከም፣ አፍቀርክ፣ አዕድምቲሃ፣ ከም፣ የሀሰቱ¹ ቅሩብ፣ አዕድምትኩ። ወደዕቅብ ሃኒ፣ አኅዋኒ፣ *ሕክ*፡ አፈቅር፡ እምዙሱ፡ ዘሥጋ፡ ወአልቦ፡ *እጎወ፡ ሲተ፡ *በውስተ፡ ዙሱ፡⁷ ምድር፡ ዘአገበሰ፡ ውእተ: በሕተተ፡ ወለከ፡ ዐቢይ፡ ዝንተ፡ ሲተ፡ አም፡ አፍቀርክም፡ አስመ፡ አታና፡ ውእተ፡ ወኅቡረ፡ ் ተዛራእ፥ በማእከሰ፣ ከርሥኪ፣ ወኅቡረ፣ ወፃእነ፣ እምኅንብርትኬ፣! ወእሙ፣ ኢደፍቀርኩ፣! እኅዋና። 23 መነ: ላፊቅር:: ወ'ሕነ: ከመ:" አስተበቍዐኪ። ከመ: ት7ሥጽዮ: ሲደዕቅብ: በእንቲአየ: ወበእንተ፣ ውሱድና: አስመ፣ አለምር: ከመ: ነረ። ይነፖሥ: ሳዕሌና: ወሳዕለ: ውሱድና: አስመ: አመ:՝ ዕለተ፣ 24 በረከ፣ አቡና፣ ከደሁ፣ ረሰና፣ ልዕለ፣ ወኪናና፣ ተሑተ። ወእነ፣ አምሕል፣ ለከ፣ ከሙ፣ አፈቅር፣ ወከመ፣ ኢይት"ነሠሥ፣" ሎቹ፣ እኩየ፣ ዙሎ፣ መዋዕሲ፣ ሕይወትየ፣ ዘእንበሲ፣ ሥናይ፣ ከመ። " \$5 ወመሐሲ፣ ሳቲ፣ በእንተዝ፣ ዙሲ፣ ነፖር። ወጸሙዐተ፣ ለደዕቅብ፣ በቅድመ፣ አዕይንቲሁ፣ ለኒሳው፣ a6 ወእዘሀት፣ በከመ፡ ያፖር፣ ዘተናግረት፣ ምስለ፣ <u>እሳሙ።</u> ወደቤ፡ እኔ፡ እግብር፣ ሥምረተኪ፡ ተለበደ**ይ**፣ ከመ፡ ኢይወፅአ፣ አም፤የ፣ ወአምውሱድየ፣ አኩይ። ባዕለ፣ ያሳው፣ ወኢይቀድም፣ ምንተኔ፣ *ሥለስቸ፡ እኖቤአዉ።²⁰ ወሱባዒ፡ አስዱ።¹¹ ወንመት፡ አስዱ።¹¹ በዘተ፡ ሌሊት፡ ወቀበርዋ፡ ክልኢሆሙ፣ ውሱዳ፣ ዒሳው፣ ወደዕቅብ፣ ውስተ፣ ባዐት፣ አንተ፣" ክልኢ፣" ቅሩብ፣" ሳራ፣ አመ፣ አቡሆም።

¹ A adda **አዕጽ ምቲሃ**፣ ¹ አዕድምቲኪ፣ B. * Z B. ¹ እነትየ፣ A. B omits. A trans. ¹ አምነተሱ፣ ለ. እ ጎዋየ፣ B. ' እምሕረትቤ: B C; A omits. " ATA A B. " Emended by Dillmann from how of MSS. 10 ኢ<u>ኖ</u>ፌቀርኩ፣ ለ. " ወኪደየስ: A. ¹⁶ ኢይዓሥሥ_፡ ለ. " አኩየ፣ A B: D adds ትሬኢ፣ A trans. before Lati For Hti B reads Lati " A adds @ft 51 % A. " HA71: A B D. » ትሬኢነ D: C omits. **» ቅ**ሬብ: ለ. B trans. before LATI » አበዊየ: B. ማ በዕት: B. ***** አፍርም: A. **" ኩጣዊ**: B. ው መቀብር: A B. ³¹ ይምጻአ: A. " ወሰው ሴዱ: A. A trans. after (18-0CY97) MA omits.

ለእችሁ፣ በዘ፡ ይሤኒ፣ ሎቹ፡ ወሰ7ቢር፣ ኅቡረ፡ በደብ፡ ምድር፡ ወይተፋቀሩ፡ በቢይናቷሆሙ:¹ ከመ፡ ነፍለው። ወበአንተ፡ ነገረ፡ ጣያት፡ አ፤፡ አኤዝዘክሙ። ወአጌሥጻክሙ። ከመ፡ ትመንንቃሙ። ‹ ‹ መትጸረርያው፣ ወከው፣ ኢታፍቅርያው፣ አስው፣ ስሕተተ፣ ምስፋች፣ አሙችቸ፣ ለአለ፣ ያመልክ ዎም፣ ወሰእስ፣ ይስፃዱ፣ ሎም። ተዝከርቃ፣ ውሱድና፣ ለእንዚአብሔር፣ ለ'አምሳክ፣ አብርሃም፣ 6 ስርክሙ: ወእምዝ። እዚኔ አምለክዎ፣ ወተቀነዶኩ፡ ስተ፣ ዘበጽድቅ፡ ወበፍሥሓ። ከመ፡ ያብዝናከሙ፣ ወደልሀቅ: ዘርአከሙ፣¹¹ ከሙ፡ ከዋክብተ፡ ሰማዶ፡ ሰብዝና፡¹² ወይተክልከሙ፡ ውስተ፣ ምድር፣ ተክሲ፣ ጽድቅ፣ ዘኢይሜረው፣ ስዙሲ፣ ትውልድ፣ ዘለዓለም። ወይእዜ፤: አነ፣ 7 እምሕ**ለክም፣ በመሐሳ፣ ዐቢይ፣ አስ**መ፣ አልቦ፣ መሐሳ፣ ዘእምኔሁ፣ የዐቢ፣ በስም፣ ስቡሕ፣ ወክቡር: ወዐቢይ: ወስሩሕ። ወመንክር። ወንደል። ዘንብረ: ስመደት: ወምድረ: ወክሎ: ጎቡሬ፡ ከመ፡ ትኩት፡ አለ፡ ትፌርህዎ፡ ወእለ፡ ታመልክዎ። ወእዝ፡ ደፊቅር፡ *አስዱ፡ አለ፡ዱ፡ 8 እኅዋሁ፣^{ነነ} በምሕረት፣ ወበጽድቅ፣ ወኢይፈቅድ፣^ነ ብእቤ: እኩየ፣ ለእችሁ፣ እምይእዜ: ወእስከ፡ ለዓለም፣ ዘሎ፣ መዋዕለ፣ ሕይወትከሙ። ከሙ፣ ትሥርሉ። ባዝሉ፣ ምንባሪክሙ። ወኢትትሐን ሱ። ወእሙቦ: ዘንሡሁ: እምኑከሙ: አኩየ: ለእኙሁ: እእምሩ: እምይአዜ: ከሙ: ዙሱ: ዘናንሥሥ: 9 እኩና: ለእኍሁ: ውስተ: አዴሁ: ይወድቅ: ወይሜር: እምድረ: ሕያዋን: ወዘርኡሂ: ይተሐጉል: እምታስተ: ሰማይ። ወእሙ: ዕለተ: *ሀከክ: ወመርገም:[∞] ወቀ-ጥን: ወመ**ነ**ት: ወበእሳት: 10 ዘይ!ድድ: በሳዒ: በከመ: እውዕየ; ስዶምሃ: ከማሁ: ደውዒ: ምድር: ወሀገር: ወዘለ: ዘዶክውን: ዜአሁ: ወይደመሰስ: እመጽሐፈ: *ተማያዩ: ው**ሱ**ደ: ሰብእ:¹¹ ወአያዐርን:²² ውስተ: መጽሐፈ: ሕይወት:³ አስሙ: ውስተ: ዘይት*ስጉ*ል: ወየ**ነ**ልፍ: ለ³መርገም: ዘለዓለም: ከሙ: ለዙሱ: **መዋዕ**ል: ይኩን: ደይኖሙ: እንዘ: ትትሔደስ: በጽአለት: ወበ⁴መር7ም: ወበመዐት: ወበዓዕር: ወበቍጥዓ፡³² ወበመቅሥፍት: ወበደዩ: ዘለዓለም። እነ: እነፖር: ወእስምዕ: ሳዕሌክሙ: ው**ሉ**ድየ: 11 በከመ፡ ከተኔ:* ዘይመጽእ፡ ደበ፡ ብእሲ፡ *ዘይፈቅድ፡ ይንበር፡ ሕውመ፡" ሳዕሰ፡ አኙሁ። ቀደሙ: ተወልዶ: ወማኅፌደ: ው'ኵኵ: ዘአውዳ: ውኵኵ: ዘአጥረየ: አብርሃም: በኀበ: ዐዘቅተ: መስባ። ወይቤ: *ዘንተ: አሁብ: ዕበየ:[»] ለብእስ: ዘ*ውእቸ፣ ቅደሙ: ተወልደ። ወይቤ: <u>ዓ</u>ሳው:[፣] 13.14

B omits. ነ በበይናቲከሙ፣ ለ. CD omit: ¹ C D add መታስቁርርም: • **መትባሪር**ዎሙ፣ C D. ΦHηCP: A. 7 A omits. • H B. Better emend into who := el quomodo. ™ ወበስፋሕ፡ B C : ከማ፡ በፍሥሓ፡ D. 11 HChhap: A B. " HLEVC: A. ¹⁴ A C omit. " on In C: D: C omits. **ወ** ልደፍቅድ፡ A B. 16 A B add @On. E: C omits @7.PA: 17 35349 Ut A. " ትስርሎ፣ A B. D C trans. U" and op". 11 1778; A. ። ወኢየዕረግ: A : መኢደንር7: B. 2 0 A. ₩ Ø B. » ወበቀ∿ጥዐ: ወመዐት: Α. " Hist: C D. ማ ዘይንበር: እክየ: A. ***** ወከፌቤ: B. " ዘቲ፡ አዓቢ፡ ዕበና፡ A : አዓቢ፡ ዕበና፡ ዛቲ፡ B : thus \$90.: is emended into \$0.0: but I am doubtful.

ሚጥኩ፣ ሎቸ፣ ሲደዕቀብ፣ *ወወሀብኩ፣ ልህቃዝ፣ ሲደዕቀብ፣ ወይትወሀብ፣ ሎቸ፣ ወሕልብየ፣* ፲፱ ዘአብል፤ በአንቲአን፣ ምንተኒ፣ ቃለ፣ አስመ፣ ኃቤሆ፣ ሀለወተ። ወዶቤ፣ ዶስሓቅ፣ ታዕርፍ፣ ደቤከሙ፣ *በረክት፣ አውሱድና፣ ወሳዕለ፣ ዘርአከሙ፣ በዛቲ፣ ዕለት፣ አስሙ፣ አዕረፍከሙ*!፣ 16 ወኢስዚክ ልብና፣ በእንተ፣ ልህቃን፣ ከመ፣ ኢትፖበር፣ በእንቲሕሃ፣ ውን፣ *- ይ*ባርክ፣ እ**ፖዚ**ሕብሔር፣ ነን ልዑል፣ ለነብእሲ፣ ዘድንብር፣ ጽድቀ፣ ኬያሁ፣ ወዘርት፣" እስከ፣ ለዓለም። ወሬጸመ፣ እንዘ፣ ይእዝዛሙ፣ መ*እንዘ፣ ይበርኮሙ፣ ወበልው፣ ወስትዩ፣ በቅድሜሁ፣ ኅቡረ፣ ወተፈሥሐ፣ አስመ፣ 18 hi: ዐርዮ፣ በማእከሱሙ፣ ወወፀሉ፣ እምነቤሁ፣¹¹ ወእዕረፉ፣ ይእተ፣ ዕለተ፣ ወናሙ። ወናሙ ይስሓቅ: ውስቲ፣ ፃራቲ፣³ •በዛቲ፣ ዕለቲ፣ እንዘ; ይትፌግሕ: ወኖመ: ንዋመ፡ ዘለዓለም፣ ወምተ፣ ወእ ይ፣ *፤ወቹንመት፣ ^እ *ቹወንምስ፣ ^እ ሱባዬ፣ ፊጸም፣ ወቼንመት፣ ^እ ወቀበርም፣ ክልኢሆም። ውሴዱ፣ 10 ዓሳው: ወደዕቀብ። ወሎረ: ዓሳው: ውስተ: ምድረ: ኡዶም: ውስተ: ደብረ: ሲር: ወነበረ: ህየ። 20 ወደዕቅብ:17 ንደረ፡ ውስተ፡ ደብረ፡ ኩብሮዝ፡ ውስተ፡ ማኅፌድ፡ ዘምድረ፡ ፍልሰተ፡ አቡሁ፡ 21 ፈሰጠ: ዘ"መዋዕሲ: ልደቸ። ወምተት: ልደ: ብእሲቸ:** በዓመት: ራብዕ: ዘቡባዒ: ካልእ: ዘ*አርብን: ወጎምስ:" ኢዮቤልዉ: ወቀበራ: ውስተ: በዓት:' ዘአንተ: ክልኤ: ቅሩብ: ርብቃ: አሙ። 22 *በፀጋሙ: ለመቃብረ: ሳራ፡ እሙ: እቡሁ። ወመጽሉ: ከተሙ: *ው ሲዳ: ወ።ው ሲዱ: ከሙ: *ይብክይዊ: ልደሃ: ብእሲት:* ምስሌሁ: ወከሙ: ይናዝዝዎ: በእንቲአሃ: እስሙ: ሀሎ: ይሳስዋ:: 23 አስመ: ደፊቅራ፡ ፌድፋደ፡ ጥቂ፡ እምአመ፡ ሞተት፡ ራሑል፡ አኅታ፡ አስመ፡ ፍጽምት፡ ወራትዕት፡ ይ**እቲ:' *በ**ዙሱ: ፍናዊሃ:' ወታከብሮ:" ለደዕቅብ: *ወበ**ዙሱ: መዋዕል:**" ዘ*ሐይወ*ት: *ም*ስሌሁ: ኢሰምዐ፡ አምአፋሃ፡ ቃሰ፡ ድሩክ፡ አስመ፡ የውሀተ፡^{፡፡} ወሰባመ፡^{፡፡} ወርትዐ፡^{፡፡} ወከብረ፡ ባቲ፡፡ a. ወደዜክርነ" ከተነግ ምንባራቲሃነ" ዘገብረት፣ በሕይወታ፣ ወደላሕዋ፣" ጥቀ፣ እስሙ፣ ያፈቅራ፣" በነተሱ፣ ልቡ፣ ወበነተሱ፣ ነፍሱ።

¹ A omits through homeoteleuton. ² ወሕልቦ: A. ³ ሀሎት: B. 4 OZhta A B; Ochtf: D. • OALES: B, which it trans, before acht; A omits. ⁷ **ልህቃ**ንየ: B C : **ልህቅና**: D. ' Lach: A. B omits. » OHCA: A B. " ዕራት: A. ¹¹ አምኔሁ: B. B trans. before @-fit: 14 (0 ... 900t; A: " ጀወኃምስ: A; ዕስራ: ወኃምስ: B; ጀወ돌 C D. ምእቲ: ወስማንድ: ዓመት: B. ¹⁷ **ወደዕት**ብስ: Α. " ወኃምስቲ፡ የመቲ፡ B. " ትእዛዛቲ: A.

137

secundum praecepta visibilia *secundum divisionem¹ temporum generationum ejus. Et quadragesimo quinto jubeleo in anno quarto *septimanae 11 secundae² mortua est Lia uxor Jacob³ et sepellierunt eam in spelunca duplici secus Rebeccam matrem ejus (in sinistra sepulcri Sarae matris patris sui). Et adfuerunt omnes filii ejus et pueri ejus, ut flerent cum 12 eo Liam mulierem ejus et ut consolarentur eum de illa, quia erat lugens eam. Quoniam diligebat eam valde ex die, qua mortua est Rachel 23 soror ejus, quia perfecta et recta erat in omnibus viis suis et honorificans Jacob, (et) omnibus diebus, quibus vixit cum eo⁴ non audivit omnem sermonem nequam ex ore ejus, quoniam quieta et pacifica erat et (recta et) hono(rifica erat). Et erat memor omnium operum ejus quae 24 fecit in vita sua, et [ideo] (lugebat eam, quia) diligebat eam valde in toto corde suo et in anima sua.

Et in die qua mortuus est Isac pater Jacob et Esau, audierunt filii XXXVII. Esau quoniam dedit Isac *majorem . . . honorif . . . portionem Jacob filio suo juniori, et indignati sunt valde. Et litigabant cum Esau dicentes: 'Quare *praepositus est tibi Jacob, cum sit junior⁷, et dedit illi pater tuus majorem portionem et te inferiorem fecit?' Et dixit ad illos Esau: 'Quia ego dederam Jacob primitiva propter modicam cocturum lentis, et in die in qua misit me pater meus venare illi venationem ut manducans benediceret me, veniens ille cum dolo intulit patri meo

³ See note 19 on Eth. text. ³ MS. septimanarum secundi. ³ Eth. = cjus. ⁴ MS. ea et. ⁵ Eth. = senioris portionem. ⁶ Eth. = patre suo. ⁷ Eth. = cum sis tu senior et Jacob sit junior, is superior to Lat.

Ohov: C; Hhove &Am: H D; Lat. secundum divisionem, this implies Ohov: his. " Lat. omits. " " O-A-C: A. 20 Lat. uxor Jacob. 31 900 A. (or **FA**mt:) " ይብኪይዋ፣ ለልይ፣ ብእሲቸ፣ A. **» ወተፈቅር:** B. * ወዘዝሉ መዋዕብ: A; Lat. 27 A puts in nom.; Lat. partly defective. omnibus diebus. * 111112: A. ³¹ ሰሐዋ: A; Lat. defective. » ምንባሪሃ: A. * D adds & L. 4. 2: **። አ**ቡሆሙ; C D. » ልህቅና: C D; A omits, see Lat. " **Φ**υΩ: Α. praepositus est tibi Jacob, cum sit junior. A adds H before LIAn: H Lat. illi. » ልህቅና: D. **» ቅ**ድመት: B. Lat. venare illi venalionem. 41 Lat. omits. ⁴ በተጠብቦቸ: ለ.

4 ወስብስ፡ ሰስበና፡ መብልዕ፡ ወመስቲ፡ ወባረኩ፡ ስበና፡ ወኪያ፣ ረሰየይ ታሕተ፡ አደው። ወደአሁይ አምሐሰ*ክ፣ አቡ*ክ ከደና፣ ወከደሁ፣ ከመ፣ ኢንትኃውሥ፣ በአኩይ፣ *አሐዱ፣ ሳዕሲ፣ እንሁ፣ 5 ወከም: ዘሀሲ፣ በተፋቅሮ፣ ወበሰባም፣ ብእሲ፣ ምስሲ፣ እንታሁ፣ ወኢ፣ የናሚስን፣ ፍናዊ፤። ወይቤልዎ፣ 6 ምስሌ፤፡ ሰከሂ፡ ናሐስም። ወይእነሁኔ። ስምዐ፤፡ ወንፈት፡ ውስቲ፡ አራም፡ ወውስቲ፡ ፈልስ ጥኤም፣" ወውስቲ፣ ሞሕብ፣ ወውስቲ፣ አሞን፣ ወንኅረይ፣ ሰርእስ፤፣ ኅሩደ፤፣" ሰብጹ እለ፣ ዶዳለጉ፣" ውስተ: ቀትል፡ " ወንሎር: ሳዕሴሁ: ወንትቃተል: ምስሴሁ: ወንሥርዎ: እምድር: እንበሰ: የለታዝ:" ን ንዶለ። ወዶቤተሙ፣ አቡሆሙ፣ ኢትሎሩ፣ ወኢትፖበሩ፣ ምስሌሁ፣ ፀብአ፣ ከሙ፡ ኢትደቁ፣ 8 ቅድሜሁ። ወይቤልም፡ ዝይ^ው *ከመ፡ 7ብርከ፡²¹ ዘአምውርዙትከ፡ እስከ፡ ዛቲ፡ ዕለት፡ ወአንተ፡ 9.ታበውእ፡ ክሳደክ፡ ታስቲ፡ አርዑቸነ^ው *ኢንሰም**ዕ**፡ ንሕነስ፡^ው *ዘንቲ፡ ነ7ረ።^{*} ወሬነዉ፡ ውስቲ፡ አራም:" ወንበ; አዱራም:" ንበ; ዐርከ: አቡሆሙ: ወተዐሰቡ:" ምስሌሆሙ: II" መስተባእሳ!: 10 ዕደው: መስተቃትሳዜ፣ ኅሩያ፤። ወመጽሉ፣ ኃቤሆሙ፣ እም፤፣ ሞለብ፣ ወእም**ጎ**በ፣ ውሲደ፣ አምን፣ እሲ፣ ተዐሰው፣[#] ፲፻[#] ኅሩደን፣[#] ወእም!፣ ፍልስጥኤም፣ ፲፻[#] ኅሩደን፣[#] መስተቃትሳን፣ ወእምኡይም፣ ወእምነ፣ ከሬዎስ፣³ ፣ኛ³ ኅሩደን፣³ መስተባእሳን፣ ወእምነ፣ ኬጤዎን፣ ዕደው፣***** ፲፤ ጽኑዓዝ" መስተቃትላዝ ወይቤልዎ፤ ለአቡሆሙ፤ ባእ፣ *ምስሌሆሙ፤ ወሣምርሎሙ፤ ወእመ፤ ፣ እክ፣ ንቀት በከ። ወመልት፣ መፀተ፣ ወቅ ጥን፣ በ2ነዜ፣ ርእየ፣ ውሱዶ፣ "ከመ፣ ይትኤ?ልቃ፣" ከመ፣ ሀሰውነ፣⁷ ውስተ፣ ልቤ፣ ኅብአተ፣*** ሳዕሰ**፣ ደዕቀብ፣ እችሁ፣ ወ**גተዘከረ፣ መ**ሐሳ፣***** ዘመሐሰ፣ ሰአቡሁ: ወሰአሙ: ከመ፣ <u>ሕይትግ</u>ሥሥ፣ *ዝሎ*፣ እክየ፣ *ዝሎ: * መዋዕሲሁ: *ሳዕሌሁ: ⁴ ሲደዕቶብ፣ 14 እኙሁ። ወበዝ፣ ዙሲ፣ ኢደአመረ፣ ደዕቀብ፣ ከሙ፣ አሙንቸ፣" ይመጽጹ። ኀቤሁ፣ ሰቀትል፣ ወውአቸስ፣ ይባሎ፣ ልደሃ፣ ብእሲት፣ እስከ፣ ሶበ፣ ቀርብ፣ ጥታ፣ ማኅፌድ፣ በ፵፻ግስእሲ፣

¹ በአክድ፡ B. ' wit: D. 1 L A. 3 C. A. • ኔሳዕለ: ኔ ሕ. Lat. malitiam exerceamus ad invicem seems corrupt, **ሳ በተፈቅር**፡ A. 1 00 B. as this idea is already expressed. **ነ** ሰሳም፡ ል. " አምንደብ: ዘአሁ: A. " **ወናሐጉል**: B C D. " Emended from ውስዱ A. ውስዶ B C D. over erasure. " ፈለስጥ*ኤም*፣ A. 16 A omits. " **Р.С.Т.** А.; **Р.С.Т.** С.; 16 C D add PCO: 00. C.CA7: D. ¹⁷ **ቀ**ት**ሱ**፣ ለ. " **ኢ**ትሎር፣ ለ. " hopi 70Chi A D. " አርውት፣ A. B trans. ABC. * 172h: ^ከ ሕዳፊ*ም*፣ ለ. Hitr B. " B adds 969" ማ ተ**ተ**ሳሰው B. ש סשכלו » የሥርተ፣ ምእተ፣ B. " 14. Ph A B. ምእተ፣ B. **" ወ**መስተቃትላክ C D. BCI) omit. B repeats. ³³ A puts in acc. " ካሬውስ: A. " እንዘ: ሀሎት፣ B. ™ ተብእት፣ B. **»** መሐባሁ፣ C D. *** ት**ሳ፡ ቢ አ. " ሳዕብ፣ C; በ D; B omits. " ይመጽእ፣ A. " B C add ነቤሆ፣ 4 0XC-031 ምእት፣ B.

escam et potum, et benedixit eum pater meus et me dedit sub manu ejus. Et nunc adjuravit nos pater noster me et illum, ut non exquiramus a nobis mala singuli fratri suo et ut simus in dilectione¹ et in pace, homo cum fratre suo, ut non *malitiam exerceamus ad invicem².¹ Et dixerunt sad eum: 'Non audiemus te ut faciamus cum illo pacem, quoniam virtus nostra potens super virtutem ejus et nos viri fortes super illum: ibimus adversus eum et occidemus eum et perdemus³ illum et filios...'

መስተቃትላጊ፣ ወ'ሙስተባእሳጊ፣ ጎሩያ፤። ወሰለኩ፣ ነውሆ፣ ሰብአ፣ ኩብሮ፣ አንዘ፣ ይብሮ፣ 15 ናሁ፣ አትክሕ፣ መጽአሕ፣ ሳዕሌክሕ፣ ይተቃተልክሕ፣ በ፱፫ ብእሲ፣ ቅኦታ፣ ሰይፍ፡ ወይጽውሩ። ወልታ፣ ወንዋየ፣ ሐቅል፣ አስመ፣ ደራቅርም፣ ለደዕቀብ፣ አምባሳው፣ ወሃየርም፣ አስመ፣ ደዕቀብ፣ ብእሲ፣ የጋዩ፣ ወውጥል፣ ውእት፣ አምነ፣ ነሳው። ወኢአምነ፣ ደዕቀብ፣ አስከ፣ ሶብ፣ ቀርቡ፣ ጥቃ፣ 16 ማኅፌድ። ወዕጽወ፣ አናቅዪ፣ ማኅፌድ፣ ወቅመ፣ ውስተ፣ ተድባብ፣ ወተናፖሪ፣ ምስለ፣ አትሁ፣ 17 ነሳው፣ ወይቤ፣ ሠናይ፣ ኦዛዜ፣ "ዘመጻአክ፣ ትናዝዘ፤፣ (በአንተ፣ ብአሲትፕ፣ አንተ፣ ሞተትፕ ዝኑ፣ ውእት፣ መሰብ፣ ዘመሐልክ፣ ለአበት፣ ወሰአምክ፣ ካዕብ፣ ዘአገበብ፣ ይሙተ፣ " አበስከ፣ አመሐሳ። "ወበሰዕተ፣ "መስልከ፣ ለአበት፣ ነት፣ነት። ወ'ውእተ፣ ሂዜ፣ አውሥል፣ ነሳው፣ ወይቤት፣ " አልቦ፣ 18 ሰሙቡድ፣ ሰብአ፣ "ወሰአራዊተ፣ " ምድር፣ መሐሳ፣ ጽድቅ፣ ዘመሐሰ፣ ምሔለሙ፣ አስከ፣ ሰንባም፣ ወአንተ፣ ጸብሐት፣ የነሥው፣ ዝንተ፣ ሰዝንተ፣ አኩየ፣ ወነሙ፣ ይቅትል፣ ፲ጲባራሁ፣ " ወፀር። " ወትጽልሕ፤፣ ሕንተ፣ ከደየ፣ ወው ተድየ፣ አስከ፣ ሰንባም፣ ወአልቦ፣ ፖርሪ፣ ምስለክ፣ ተአጋ። 19 ስማዕ፣ ዘንተ፣ ነፖርና፣ ዘሕነ፣ አነንረክ፣ አመ። ይዩልጥ፣ ሐራውድ፣ "ማስለ፣ ወአምርሂ፣ ከመ፣ 20 ፀምር። ኢድክሙ፣ " ወእው፣ " አወዕኔ። ዲበር ርእሰ፣ አቅርንተ፣ ከመ፣ አቅርንተ፣ ሀየል፣ ወአብፖዕ፣

¹ MS. dilectionem. ³ MS. perdimus.

 $^{^{\}rm s}$ Eth. = perdamus vias nostras, is superior to Lat.

¹ C adds 7.217: B omits. ³ A puts in acc. **' ናሁ** አ፡ B. • በ*አር-*ብዓ፣ ምእት፣ B. A B omit. 7 PCAIC D. · WST BD: WST C. · Julia ትናዝዘሁ መጻእክዜ ጎቤና፣ C: መጻእክ፣ አዛዝና፣ ከመ፣ ትናዝዚህ D. 10 Lord: A B. ካ ወበ**አገ**ተ፣ C ; ወበሰዐት፣ D. ። እመስባከ: A. 18 A omits. " ወለአራዊት፣ እሲ፣ ሀሰዉ፣ Ω A. " ጀጸባሕሁ፣ A ; ሕስዱ፣ ሕስዱ፣ ጸባኤ፣ B ; ጀጸባሕ፣ ሰጸባኢሁ፣ C; ፮ሰጸባኢሁ፣ D. " @84: A; @84: B; C omits. ሥ ታእ**ኃ**: B : ታእኃዝ፣ C; ተአኅዎ፣ D. 19 Aopt B. * 120.8: A. " A adds (A) OP: B C omit. D ለአመሂ፣ » αθλ: B C D.

ሕግን፣ አንብር፣ ምስሴክ፣ ተአታ፣ ወአመለመ፣ ተፈልጠ፣ አትቡዕ፣ አምአዋመ፣ ኢኮንክ፤፣ አትመ፣ ወአመ፣ ንብሩ፣ ተዙባት፣ በባመ፣ ምስብ፣ መሰስአ፣ ከመ፣ ኢኒደብልዕዎሙ፣ መንከመ፣ ይተዕንጻዎሙ፣ ወእመ፣ ከነ፣ አልባቢሆሙ፣ በላዕሴሆሙ፣ በለመነት፣ ሕግን፣ ይከውን፣ በውስትን 22 ልብና፣ ባዕሴክ፣ በባመ። መበአመ፣ ከነ፣ አንብሳ፣ ማታፈር፣ በላህም፣ መሰአመ፣ ካ ተፀምደ፣ ምስሴሁ፣ በ*ሕሕዱ፣ አርዐት፣ መሳረሰ፣ ምስሴሁ፣ *ወንብረ፣ በባመ፣ ምስሴሁ፣ ሕግን፣ አንብር፣ ትምስሌክ፣ በባመ። መአመ፣ የዕደው፣ ቋንት፣ ከመ፣ ሬዛ፣ አግን፣ አአምር፣ ከመ፣ አፍቀርኩክ፣ ወአንብር፣ ምስሌክ፣ በባመ። ተሠረው፣ አንት፣ ከመ፣ ሬዛ፣ አግን፣ አአምር፣ ከመ፣ አፍቀርኩስ፣ ወአንብር፣ ምስሌክ፣ በባመ። ተሠረው፣ አንት፣ መደሠረዉ፣ ውቡድክ፣ ወኢይኩን፣ 4 ብክ፣ በባመ። መበረዜ፣ ርእና፣ ደዕቀብ፣ ከመ፣ አአክና፣ አም፣ልበ፣ ግዕሌሁ፣ ወአምዙጥ፣ ነፍቡ፣ ከመ፣ ይቅትሎ፣ ወመጽሕ፣ አንዘ፣ ደንፈርዕጽ፣ ከመ፣ መፍለስ፣ ዘደመጽአ፣ ውስተ፣ ረምሕ፣ ዘደረንዝ፣ ወይቀትሎ፣ ወኢይሴስል፣ አም፣ሁ። "ውእተ፣ ረዜ፣ ይቤ፣ በአለሕሁ፣ ወሰአንብርቲሁ፣ ከመ፣ ይፋድም፣ ወሰዙተሙ፣ ከአሕዚሁ።

ወእምዝ: ተናገር፣ ይሁዳ፡ ሲደዕቀብ፡ አቡሁ፡ ወይቤሎ: ምስክ፡* አባ፡ ቀስተከ፡ ወፊኔ፡ ሕሕባከ፡ OIX. ወንድፍ፣ ጸባኤ፣፣ ወቅተል፣ ፀራዊ፣* ወይኩን፣ ለከ፣ ታይል፣* አስሙ፣ ሕንቀትል፣ አኅዋከ፣ መታቤክ፣ ፡ ሙእቸ፣ ወመምስልክ፡* ውእተ፣ ንሀር፣" በክብር። ይእተ፣ ሶቤ፣ ወስቀ፡ ደዕቀብ፡ ቀስተ፣ ወሬ፤ወ፣ ። ሰጸ፡ ወ!ደፎ፡ ሰያሳው፣ እንሁ፣ *ጥቦ፡ የማናዊ፡[»] ወ7ደለ። *ወዳ7መ፡[»] ፈ፤ወ፣ ሐጺ፡[»] ወሂጳ፡ 4 አዶራንሃ:* አረማዌ: ጥቦ: ፀጋማዌ: ወስደዶ:" ወቀተሉ። ወእምዝ: ወጽኡ: ውሱደ: ደዕቀብ፡ ፣ አሙንቸ: ወአንብርቲሆሙ: ተናፊቀሙ: ውስተ: መርብዕተ: ማኅፌድ:: ወወፅአ; ይሁዳ: ፍጽሙ መግፍታሌም፣ ወጋድ፣ ምስሌሁ፣ ወነተያግደቅ፣ ምስሌሁ፣ እንተ፡ 7ጸ፡ ደቡብ፡ ሰማኅፌድ፣ 6 ወቀተሱ: ዙሎ: ዘረክቡ: በቅድሚሆሙ: ወአልቦ: ዘአምስጠ: አምኔሆሙ: ወኢስሐዱ;; ወሴዊ: ወዳን: ወእሴር:* ወጽሕ፡ እንተ: 78: ጽባሑ፡ ሰማኅፌድ፡ ወ'*¶*ምስሌሆሙ: ወቀተሱ፡ : መስተቃትሳይሆሙ፣ ሰሞአብ፣ ወሰ**ዕ**ሞን። ወወፅሉ፣ ርቤል፣ ወይሳካር፣° ወዛቡዮን፣⁴ እንተ፣ 7ጸ፡ ስሜኑ፡ ሰማ**ተ**ፌሮ፡ ወ•<u>፻</u>*ምስሌሆሙ፡ ወቀተሉ፡ መስተባአሳኒሆሙ፡ ሰፍልስጥኤም። s መመፅሕ፣ ስምዖን፣ መብንደም፣ ወሕናክ፣ ወልደ፣ ሮቤል፣ አንተ፣ ንጹ፣ ዐረቢሁ፣ ሰማኅፌሮ፣ ወ' ፱ * መስተቃትሳ!። ወ ስድስቸ፣ ምእት፣ ጉየ፣ ወአርባዕቲሆሙ፣ ደቀ፣ ዓሳው፣ ጉዩ፣ ምስሌሆሙ፣ o ወንደጉ፡ አቡሆሙ፣ ቅተለ፡ በከመ፡ ወድቀ፡ ውስተ፡ ወ7ር፡ ዘይእቲ፡" ውስተ፡ አዳራም። ወሰደ ድምሙ፣ ውሱደ።" ያዕቀብ፣ ድኅሬሆሙ፣ እስከ፣ ደብረ፣ ሲኢር።" ወደዐቀብስ፣ ቀበረ፣" አኅዋሁ፣ io ውስተ፡ ወንር፡ እንተ፡ ይእቲ፡ ውስተ፡ አዳራም፡¹⁷ ወንብሕ፡ ውስተ፡ ቤተ፡፡ ወ*መንብቃም፡<mark>፡</mark>

¹ ታእጎ፡ B. [®] Emended from ወአሙ፡ C D, which A B omit. [®] ተፈብጥ፡ A. [®] Emended from ሕዋባተ፣ A, ሕዋባተ፣ B D, አዋባዕተ፡ C. [®] Emended from አምአዋጌ፡ All MSS. add አስሙ፡ [®] ኢይክው-ዘክ፡ D. ⁷ አንው፡ A. [®] ማኅስኢብ፡ A. [®] ለ omits. [®] ሰላም፡ C D. [®] ማስዲር፡ A. [®] ወአሙ፡ A. [®] B omits. [®] መታረሰ፡ B; መስረሰ፡ C; መተሐርሰ፡ D. [®] C D omit. [®] ወአሚን፡ A. [®] A trans.

'... ut demus illi gloriam.' Tunc Jacob extendit arcum suum et trans- 1, 2 misit sagittam et percussit Esau fratrem suum (contra mammillam dextram ipsius) et dejecit illum. Et emisit sagittam secundam et percussit 3 *Adoram Arameum³ juxta mamillam sinistram ipsius et dejecit illum et occidit eum. Et post haec exierunt filii Jacob ipsi et pueri ipsorum 4 divisi in quattuor spiritus bareos. Et exivit Judas primus et Neptalim s et Gad cum eo et quinquaginta pueri cum ipso secundum meridianum baria et interfecerunt quodquod invenerunt in conspectu suo, et non effugiit ex illis neque unus. Et Leuui et Dan et Aser exierunt secun- 6 dum orientem barl et quinquaginta cum insis et interfecerunt bellatores Moab et Ammon. Exierunt Ruben et Issacar et Zabulon (secundum 7 septentrionem bari) et quinquaginta [ipsorum] cum ipsis, et interfecerunt et ipsi bellatores Filistin. Et exivit Symeon et Beniamin et Enoch 8 filius Ruben secundum occasum baris et quinquaginta [ipsorum] cum ipsis, et interfecerunt ex Edom et ex Correo quadringentos viros bellatores, et sescenti (fugerunt) et quattuor filii Esau fugerunt cum ipsis et dereliquerunt corpus patris sui projectum in excelso quod (est) in Adurin. Et persecuti sunt filii Jacob post eos usque ad montem Seir. Et Jacob 9 seppellivit [Esau] fratrem suum in excelso quod est (in) Adurin, et conversus est in barin. Et (cir)cumsederunt filii Jacob filios Esau in monte 10

MS. et per et. MS. adoramarommenon. MS. barin. See note 58 on Eth. text.

¹⁴ ወስም፣ A ; ወበስም፣ C. 10 80 LOL: A. ***** ታሕምር፣ A ; *ኣ*አምር፣ C D. [™] ወኢይስለስልι Α. " twc: A. " An A C D. ሥ ይእተ፡ ሶቤ፡ B. ™ R&&i A. " B adds habu aphhi C D. # **ደ**ባኢክ: A. * 520: A. ™ ምስሌክ፣ B C. " Em. with Lat. demus illi from arah of MSS. ■ ω£λ†: A. Restored from Lat. contra mammillam dextram ipsius and the Midrash Waijissau. ¥ ወዳ7ም; ወ A. ች ለጽ: B C D, but Lat. supports A. * አዱራንሃ: A B. ™ ኃምሳ: B. A Lat. et dejecit illum. » ወአቡር: A. • ወደሳኮር: B. **" ሰፌሰስ**ፕኤም: A. " ወዛብሎን: A. ⁴ ክሬዎዝ A. **4 ይ** A C D ; *ሕርባዕቱ*; B. 47 Lat. omits. **" ምእት**: B : I C D. " O.C.; A; O.C.O.; C D. **" . ደቂቀ**: B. **። አባሆ**ም; C D. ¹¹ ዘያለቱ: A. ¹⁴ አዱሪም; A : ኢዱራሙ; B ; አዱራን: D. **ይቂቀ**፡ A. " ስኤር: A. Lat. adds Esau. * Em. with Lat. (cir)cumsederunt and the Midrash Wajjissau (see Appendix II) from how Lapon of MSS.

ውሉደ፡ የዕቀብ፡ ሰደቂቀ፡ የሳው፡ በደብረ፡ ሲአር፡ ወአት፡ ሕት፡ ክሳዶም፡ ከመ፡ ይከሩ፡ አንብርት፡

11 በደቂቀ፡ ደዕቀብ፡፡ ወሰለኩ፡ ጎብ፡ አቡሆም፡ አመ፡ ይገብሩ፡ ሰላሙ፡ ምስሴሆም፡ ወአመ፡
12 ደቀትልዎም፡፡ ወሰለኩ፡ ደዕቀብ፡ ነበ፡ ውሱዱ፡ ከመ፡ ይገብሩ፡ ሰላሙ፡ ወገብሩ፡ ምስሴሆም፡፡ በሳሙ፡ ወሕብሩ፡ አርዕተብ፡ አስተ፡ አንብሩ፡ አስተ፡ አንብሩ፡ አስተ፡ ነ፡፡ ውቀል፡፡ ሰደዕቀብ፡ ወሰውሱዱ፡ ዙሎ፡
13 መተዕሰ። ወነበሩ፡ አነዝ፡ ይደብሔ፡ ሳደዕቀብ፡ አስከ፡ አመ፡ ዕለተ፡ ወረደ፡⁷ ውስተ፡ ንብጽ፡፡
14 ወኢነተን፡ ውሉደ፡ ኡዶም፡ "አምሕርዕተ፡ ቅኔ፡ ዝሠርዕተ' *ንሠርት፡ ወ'ካልኤት፡ ውሉደ፡
ይዕቀብ፡ ሳዕሌሆሙ፡ አስከ፡ ዛቲ፡ ዕለት፡፡

14 ወእሱ: ነፖሥት: እስ: ነፖሡ: በ"ኡዶም: ዘእንበሰ: ዶንፖሥ: ንጉሥ: ሰውሱዶ: እስራጹል:
16 እስከ: ዘቲ: ዕለት: በምድረ፡ ኡዶም:: ወነፖሡ። በኡዶም:። ባላቅ:" ወልዶ: ቤዖር፡ ወስሙ:
17 ሀፖሩ: ዶናባ።" ወሞት: ባላቅ:" ወነፖሡ። ሀናትቲሁ: ዮባብ።" ወልዶ: ዘራ። ዘአምት: ቦሴር።"
18,19 ወሞት: ዮባብ: ወየፖሡ: ሀናትቲሁ: አሳም። "ዘአምት: ደብረ: ቴማን።" ወሞት: አሳም። ወነፖሡ: ሀናትቲሁ: አላም። "ዘአምት: ደብረ: ቴማን።" ወሞት: እሳም። ወነፖሡ: ሀናትቲሁ: አፋት። ወልደ: በሬድ። ዘቀተለ: ምዕድደምን!" በሐቅለ: ሞአብ: *ወስሙ:
20,21 ሀፖሩ፣ አውሉት:። ወሞት: አዳት: ወነፖሡ: ሀናትቲሁ: ስልማን!። ዘአምት: አማሴቃ።" ወሞት:
21 በአመን!። ወነፖሡ: ሀናትቲሁ: ሳሉል!» ዘአምት: ራአቦት:" ፊለን። ወሞት: ሳሉል!። ወነፖሡ:
23 ሀናንቲሁ: ባሉሱናን!። ወልደ: አክቡር። ወሞት: በኤሱናን! ወልደ: አክቡር: ወነፖሡ! ሀናንቲሁ። አዳትነ። ወስሙ፤ ብእሲቸ: መደጠቢትነ። ወለቲ፣ ማጠረት!" ወለቲ፣ ወለቲ፣ *ማተቤድዛሉብ።"
14 እሱ: ነፖሥት፣ አለ! ነፖሡ፣ በምድረ! ኡዶም።

ለዝ ፡ ወንደረ፣ ደዕቀብ፣ በግምድረ፣ ፍልስተ፣ አቡሁ፣ ምድረ፣ ከናለዝ። አስተ። ተዝምድ፣ ደዕቀብ። ወኖሴፍ፣ ወልደ፣ "፲ወሂ"ዓመት፣ አውረድዎ፣ ውስተ፣ ንብጽ፣ ወተማየጣ፣ ፋጢፋራዝ። ሳፀዉ፣ 3 ሰፈርዎዝ፣ ሲቀ፣ ዐቀብት። ወሤም፣ ለዮሴፍ፣ ዴበ፣ ዙስ፣ ሴቶ፣ ወክት፣ በረክተ፣ እንዚሕብሔር፣ ውስተ፣ ሴተ፣ ንብጻዊ። በአንተ፣ ዮሴፍ፣ ወዙት፣ ዘንብረ፣ አንዚሕብሔር፣ ይሴርሎ። ወንደን፣ ንብጻዊ፣ ዙስ፣ በአደሁ፣ ሰዮሴፍ፣ አስመ፣ ርአየ፣ ከመ፣ አንዚሕብሔር፣ ምስሌሁ፣ ወዙሎ። 5 ዘንብረ። አንዚሕብሔር፣ ይሴርሎ። ወኖሴፍ፣ ሠኖይ፣ *ራአዮ፣ ወሳህይ፣ ራአዮ፣ ጥቀ፣። ወለንሥአት፣ አዕዶንቲን፣ ብአሴተ፣ አንዚሕ፣ ወርአየተ፣ ሰዮሴፍ፣ ወሕፍቀረተ፣ ወአስተብቀ-ዐተ፣ ሰሙ፣ ይስክብ፣ ምስሌሃ። ወኢመጠው፣ ነፍሶ፣ ወተዘከር፣ ለእንዚሕብሔር፣ ወቃላተ፣ ዘደነብብ፣ ደዕቀብ፣ ሕቡሁ፣ ዘአምውስተ፣ ቃላተ፣ አብርሃም፣ *ከመ፣ አልቦ፣ *መ፣ሂ፣ አምስብአ፣ ዘይዜሙ፣ በብአሴት፣ አኒተ፣ ባቲ፣ ምተ፣ ከመ፣ *ቦ፣ ዘተኔ፣ ሞት፣ ዘተሠርዐ፣ ሎተ፣። በሰማደት፣ በቅድመ፣ አንዚሕብሔር፣ ልዕል፣ ወንጠሕት፣ "ተዕርን፣ በእንቷሕሁ፣ ውስተ፣ መጻሕፍት፣ ዘሰንሰም፣" በቅድመ፣ አንዚሕብሔር፣ ልዕል፣ ወንጠሕት፣ "ተዕርን፣ በእንቷሕሁ፣ ውስተ፣ መጻሕፍት፣ ዘሰንሰም፣" በትድ፣

¹ ደቂቀ፡ A. ¹ ስአር: A. ' **ወ**ለአም፡ B. 4 Lat. timoris owing to confusion of doukelas and deiklas (Rönsch), * ERAd: A; Lat. dent honorem wrongly. ' ይ**ጸብ**ሔ: ለ. BCD add LOPA: against A and Lat. A C D omit. 16 IOC; A D omit, ! B omits. " A A. 12 Lat. omits. ¹³ ለኤዶም፣ ለ: በሰዶም: B; .D omits, also Lat. ¹⁴ LXX Βάλακ; Mass. ሃንኳ. " PLC: A:

Seir et subjugaverunt illos, ut sint servientes filis Jacob. Et miserunt 12 ad Jacob patrem suum, si faciant 2 pacem cum ipsis (an interficiant eos. Et misit Jacob ad filios suos ut facerent pacem, et fecerunt pacem cum 12 ipsis) et posuerunt jugum timoris 2 super ipsis, ut *dent honorem Jacob et filis ejus in omnibus diebus. Et erant dantes honorem Jacob usque 13 in diem descensionis 4 ejus in Aegyptum. Et non cessaverunt filii Edom 14 de jugo timoris 3, quem imposuerunt illis filii Jacob, usque in diem istum. Et hi 6 reges qui regnaverunt in Edom, priusquam regnaret rex 6 in filiis 15 Istrahel, usque in diem hunc in terra Edom. (Et regnavit) Balac 6 filius 16 Beor, et nomen civitatis ejus . . .

ርትር: B: LXX xxxvi, 32 Βιώρ: Mass. ግህን. " ACO: A: ACO: C D: LXX Gen. xxxvi. 32 Aerrifa; Mass. 77777. 17 ባለቅ፣ B. 18 PO-O: A. " HG: A. ው ቦሲር፣ B: ባቡራ፣ C: ውሶር፣ D: LXX Gen, xxxvi. 33 Βοσόρρα; Mass, ቫንሂች. 31 λ09°: Α: LXX 'Ασόμ: Mass. ΔΕΙΠ. n A omits: LXX Θεμάνων: Mass. ነውሽ. ። አይት: A; LXX Gen. xxxvi. 35 'Aδάδ; Mass. ግጋቢ. * በራድ፣ A; LXX xxxvi. 35 * መዕድ*ደም*ሃ: B. ² አውሉቱ: B ; Bapáð; Mass. 773. **#** ወአ*ምሀገረ*: Α. LXX Gen. xxxvi. 35 Γεθθάιμ; Mass. Γιν. * ሰሎማሽ: A B; LXX Gen. xxxvi. 36 Σαλαμά; Mass. Τρομ; Vulg. Semla. * አማሴቃ: Β; LXX Gen. xxxvi. 36 Μασέκκα; Mass. משְרֵם; Vulg. Masreca. ካ ርበአት: A; LXX Gen. xxxvi. 37 **» በአል:** A. 'Ροωβώθ; Mass. niaha; Vulg. Rohoboth. ። ሰኤል፡ A. " ብኤሎና ገ: A: LXX Gen. xxxvi. 38 Βαλαεννών; Mass. 127 > γ2. MA omits. * ሕዱት: A; LXX Gen. xxxvi. 30 'Apàt viòs Bapát ; Mass. 777. * ማይጥቢት: A: LXX Gen. xxxvi. 30 MereBena: Mass. מָחֵימֶבָאֵל. ማ B omits; ማዋሪት: C D; LXX Marpacie; Mass. ፕሮጀር. **» ሜተቤ**ድ፡ ዘአብ፡ A. " λΛ: A B probably LXX Gen. xxxvi. 39 vlov; Mass. 72. " **የ**ሦር**ተ**፡ ወሰብፃቹ፡ B. for **\1:** ። ወዮሴፍብ፡ B. ⁴ ትጥፊራ<u>ን</u>: ለ. " Em. from 46 Em. with els መብሰባት A, መበሰባት B. See note 31, p. 144. " 7-03Q£7: A. response and T. Gen. xxxix. 6 from P.C. 20: cf. also ver. 13 below. 47 A adds comfe: with Gen. xxxix. 6 from 6Af 1010L1 Thi 6Af of A B save that A omits 6Af and 1764: A. adds 4.24. L. before The With The cf. LXX ododog, not in Heb. ። ወከሙ፡ አልቦሙ፡ A. " OHIS: Tota twco: Nor: A. " ታጠቭትሙ: A. * ዘለዓለሙ; ዓለም; A.

¹ MS. facient. ² See note 4 on Eth. text. ³ Eth.=pendentes tributum, is better than Lat.; cf. Test. Jud. 9. ⁴ MS. defensionis. ⁵ MS. hii. ⁶ MS. regnum. ⁷ Lat. may be right in omitting this clause; Gen. xxxvi. 32 also omits. ⁸ MS. barad.

7 መዋዕል፣ ቅድመ፣ እንዚአብሔር። • ወተዘከረ፣ ዮሴፍ፣ ዘንተ፣ ንባቤ፣ ወአፈቀይ፣ ይስክብ፣ ወእታዘተ፣ በቤት፣ ከመ፣ ትትበአስ፣ ይስክብ፣ ምስሌሃ፣ 'ወዐጸወት፣ ማኅተ፣" ቤት፣ ወእታዘተ፣ 10 መንደን፣ ልብሲ፣ ውስተ፣ አደሃ፣" ወሰበረ፣" ማዕዩ፣ ወንና፣ አፍሕ፣ አምቅድመ፣ 7ዩ። 🛚 ወርእየት፣ ይእቲ፣ ብእሲት፣ ከመ፣ *ኢይስክብ፣ ምስሌሃ፣" ወጠቀለት፣" ቅድመ፣ እንነLኡ፣ እንዘ፣ ተብል፣ ከደና: ፈቀደ፡ ንብርክ: ዕብራዊ፡ ዘታፊቅር:¹ ይትዐንለ፤:" ከመ: ይስከብ: ምስሌና: መ*ኮi:" ሶብ፡ አልዐልኩ: ቃልና: **ጉና:" ወንደ**7: ልብሶ: ውስተ: አደና: *በ2ib: አንተ: አንዝክዎ: ወሰበረ: ማዕጹ።" ፲፲ ወርእየ፤ 7ብጻዊ፣[∞] •ልብላ፤ ሰ[™]ዮሴፍ፣ ወማዕጽ፡ ስቡረ፣ ወሰም0፣ 17ረ፣ ብእሲቸ፣ ወወደዮ፣ ւյ ሰዮሴፍ። ቤተ፣ ምቅስ፣ ውስተ፣ መካን፣ ኃቢ፣ ዶነብሩ፣ ሙቁሓን፣ እሲ፣ ምቅስ፣ ንጉሥ። ወሀስ፣ ህየ፣ ውስተ፣ ምቅሕ፣ ወወሀቦ፣ እንዚአብሔር፣ ምንስ፣ ለዮሴፍ፣[©] *በቅድሜሁ፣ ለ^ቊሊቀ፣ ዐቀብተ፣ ቤተ፣" ምቅሕ፣ ወምሕረተ፣ በቅድሚሁ፣ አበመ፣ ርአየ፣ ከመ፣ እንነ<u></u> አብሔር፣" ምስሌሁ፣ ወዙሎ፣ 11 H7ብረነ¹¹ እንዚአብሎር፣ ዶሴርሎ።¹⁷ ወንደን፣ ዙሎ፣ በእደሆ፣ ወእልባ፣ ሲቀ፣ ዐቀብቱ፣ ምቅሕ፣ ነነደአምር፣ ምስሌሁ፣" ምንተኒ፣ አስመ፣ ዮሴፍ፣ ዙሎ፣ ደንብር፣ ወእንዚሕብሔር፣ ይፈጽም። 14 ወነበረ፡ ሀየ፡ ክልኤ፡ ንመተ:፡ ወበውእተ፡ መዋዕል፡ ተምዕ0፡ ፊርዖን፡ **ገጉ**ሥ፡ ንብጽ፡ ሳዕለ፡ ክልኡቸ፡ ሕፅዋኒሁ፡ ሳዕለ፡ ሲቀ፡ ሙዘርት፡ ወሳዕለ፡ ሲቀ፡ ሐበዝት፡ ወወደየሙ፡ ውስተ፡ ምቅስ: ውስተ: ሴቱ: ሲሲቀ: ዐቀብት:" ውስተ:" ምቅስ: ነበ: ሀሎ: ዮሴፍ: እኔዝ: ሀየ። ፣ ወሥርያ፣ ለዮሴፍ፣ *ሲቀ፣ ዐቀብተ፣ ምቅሕ፣" ከመ፣ ይተለአከሙ፣ ወይተለአክ። ቅድሜሆሙ። * 16 ወሐለሙ፣ ክልኤሆሙ፣* ሕልሙ፣ ሲቀ፣ መዘርት፣³ ወሲቀ፣ ሐበዝት፣³ ወነገርዎ፣ ለዮሴፍ።

¹ መዋዕሲ: ያሲም፡ A. 1 A adds AOA: • ቃሲ: ወዘንተ: ንባቢ: A. • A adds ዓዴ: ዳንሙ: ውነበረት: እንዚ፡ ታስተበቀ-ፆ: **ነ** አለተ፡ የመተ፡ በስቁ: ከመ፡ 7 A adds H3t: 172: ' ወአጠየቀተ: A D. • B omits. ፍጹሙ: ወውእተስ: ል. 10 ታግብር: ወከሙ: A, ¹¹ መዐጸው**ተ**: እነቅጸ: A. ¹³ ሕ**ደዊሃ:** A. ¹³ ወካዕበ: ሰበረ: A : see note 3 on Lat. text. 14 Lat, contemsit cam; should we emend thus 14 **ይትኤ**ፖለኒ፤ A; B omits, ደሳሰቅ፣ ሳዕሌሃ፣ " omnom: A; Lat. adds viro suo. " A omita. 14 Ø7-81 A. Int. defective and corrupt; with ATHIP: agrees Villg. Gen. xxxix, if tenebam against Mass. Dill, LXX touye. 10 A adds H3 L7: ። ውስቲ፣ A. Lat. omits. * በቅድመ፡ A. " A-qh: B. 1 I.XX (Gen. xxxix. 23) adds de rait xepole abrou against Heb. M A adds UM Emended with Lat. in manus ejus and Gen. xxxix. 22 from and text above. ቅድሚሁኔ this confirms emendation in ver. 4. Lat. corum quae fiebant in carcere is an intrusion from Gen. xxxix. 22; same confused text found in Eth. Vers. of Gen. xxxix, 23 ዘይተገበር፣ በቤተ፣ ሞትስ፣ what does this mean? ምስሌሁ፣ (= penes eum) seems an equivalent for & abron of LXX. Better emend with Lat, dirigebat ea into ይሴርሎ; cf. ver. 12; LXX adds er rais xepole aurou. Emended from @-0017: here both Eth. and Lat. (cocorum) follow an inappropriate rendering of שַׁרְהַטְּּמָהִים

Et adgressa est eum et tenuit eum intra domum ut faceret ei vim, XXXIX.9 ut1 dormiret cum ea, et clusit ostia domus et detinuit eum: et dimisit2 [Joseph] vestimenta sua (in manibus ejus) et frangens³ ostium fugit foris a facie ejus. Et vidit mulier quoniam contemsit eam, (et) mentita est4 10 adversus eum in conspectum domini ejus dicens; 'Servus tuus Hebreus iste vim mihi molitus est facere, quem diligebas, ut dormiret mecum, et factum est cum exaltassem vocem meam, fugiens foras dereliquit⁵ vestimenta sua in manibus meis, qui(bus tenue)ram [ex imo el vestimenta sua], (et fregit ostium).' Et vidit Aegyptius vestimenta Joseph et ostium 11 fractum et audivit sermonem mulieris, suae et posuit Joseph in domum vinculatorum in locum, in quo divincti regis⁶ detinebantur. Et erat 12 illic in vincula, et dedit illi Dominus gratiam in conspectu principis carceris et misericordiam in conspectu ejus, quia vidit quod Dominus erat cum eo et omnia quae faciebat [Joseph], Deus dirigebat. Et [ideo] 13 dedit universa in manus ejus, et non erat sciens princeps carceris quidquam [eorum quae fiebant in carcere]7; quia universa ea faciens erat Joseph, et Dominus dirigebat ea. Et erat illic annis duobus. Et in 14 tempore illo iratus est Farao rex Aegypti super duos eunuchos suos, id est, super (principem) vinifusorum⁸ et super principem pistorum, et posuit eos in carcerem in domum principis cocorum⁹ in vinculatorio, in quo et Joseph tenebatur. Et posuit princeps vinculatorum¹⁰ Joseph ut 15 ministraret eis, et ministrabat in conspectu eorum. Et somniaverunt 16 viri 11 somnia, princeps vinifusorum et princeps pistorum, et indicaverunt

MS. et. MS. demisit. Emended with Eth. from aperiens; cf. ver. 11 ostium fractum. MS. adds viro suo. MS. dereliquid. MS. reges. Observe that Lat. in agreement with Eth. Vers. of Gen. xxxix. 23 differs from all other versions of Gen. xxxix. 23, as well as from Eth. text of Jubilees. For fiebant MS. reads fleban. MS. vinifusores. An inappropriate rendering; see note 31 on Eth. text.

Gen. xl. 3; hence my emendation.

** Gt; A C D; Lat. in.

** Lat. princeps vinculatorum; this agrees with dρχιδισμότης of LXX Gen. xl. 4, but it is a bad rendering of Heb. phrase (see note 31).

** ΦΕΤΛΝΠΟΤ: D.

** ΠΦΕ-ΣΕ: C D.

** ΔΕ: viri, possibly due to a corruption of dμφότεροι into ἄνθρωποι.

** ΦΗΤΙΣ: Α.

** ΦΠΗΤΣ: Α.

17 መበከመ፣ ፌክሬ፣ ስተመተ' ከማው፣ ኮኖሙ፣ ው'ሰሴቀ፣ ሙዘርት፣' እንብሕ፣ ፌርዎቹ፣ ውስቲ፣ ንብሩ፣ 18 መሰሐባዚስ፣' ቀተስ፣ በከመ፣ ፌክሬ፣ ስተመተ' ዮሴፍ። ወረስፆ፣ ሴቀ፣ ሙዘርት፣ ሰዮሴፍ፣ በቤተ፣ ሞቅስ፣ አመ፣' አዶድፆ፣ ዘዶከውዋ፣ ወኢተዘከሬ፣ ከመ፣ ዶዶድዕ፣ ሰፈርዎቹ፣ ዘከመ፣ የፖር፣ ዮሴፍ፣ አስመ፣ ሬስዕ።

ወበውትቸ፣ መዋዕል፣ ሐሰመ፣ ፈርፆች፣ ሕልመ፣ ክልልተ፣ በአሐቲ፣ ሴሲቲ፣ በአትቲ፣ ነፖሬ፣ ዐባር፡ ዘይከውን፡ ደበ፡ ዙሳ፡ ምድር፡ ወነቅስ፡ አምንዋው፣ ወጸውያው፣ ለዝተው፣ መፈክሪክ ሕልም፣" እሰ፡ ውስተ፡ ንብጽ፣" ወረቀይተ፣" ወነገርሙ፣ ክልኢሆሙ፣" ሕልሞ፡ ወኢክሀር፣ ₂ አእምሮ። ወ[™]እምዝ፣ ተዘከሮ፣ ለዮሴፍ፣ ሲቀ፣ መዘርት፣ ወነ7ረ፣ በአንቲአሁ፣ *ታበ፣[™] ንጉሥ፣[™] 3 ወለውፅአ፣¹⁶ አም¹⁷ቤተ፣ **ኖ**ቅሕ፣ ወነ7ረ፣ በቅድሚሁ፣ *ክልአሆሙ፣ ሕበሚሁ።¹⁸ ወደቤ፡¹⁹ በቅድሜሁ፣ ሰፊርፆች ከሙ፣ *ከልኤሆሙ፣ ሕሰሚሁ፣" አሐዱ፣ እሙች፣ ወይቤሎ፣ ሰብዐቸ፣" የመት:" *ይመጽእ፡ ጽጋብ፡" ውስተ፡ ዙሱ፡ ምድረ፡ የብጽ: ወእምድኅረዝ:" በብዐቱ፡" የመተ፡× 4 ዐባር: ዘኢካነ: ከማሁ፣ ወባር: ውስተ: ዙሲ፣ ምድር። ወይአሁኔ: ይስራዕ: ፊርዎን: ውስተ: ዙሱ: ምድረ: ንብጽ: ሙኩዝ:* ወይዝንበ: ሲሲቲ: ሰሀገረ: *ውስቲ: ሀገር:፣ በመዋዕለ:* *ዓመታት: ዘ"ጽጋብ: ወዶከውን:* ሲሲተ: ሰሰብዐ부: *ዓመታተ:" ዐባር: ወኢትትሐጉል:*-ሰዮሴፍ፡ ምንስ፡ ወምሕረተ፡ በቅድመ፡ *አዕዶንቲሁ፡ ሰግፈርፆን፡ ወዶቤ፡ ፈርፆን፡ ሰባአካኒሁ፡ እንሪከብ። ብእሴ። ጠቢብ። ወማእምረ። ዘ"ከመዝ። ብእሲ። እስመ። መንፈስ: እንዚሕብሔር። 7 ወ**አጽዐኖ፣ ደብ፣ ሰረገሳሁ፣" ካዕብ፣" ዘ**ፌርዎዝ፣ ወአልበሶ፣ ልብብ፣ ቢሶስ፣ ወአፅነቀ፣ ባዝንና፣" ወርት፣ *ውስተ፣" ክሳዱ፣ ወሰበኩ፣" በቅድሜሁ፣" *አል፣ አል፣" ወ*አቢርር፣" ወወሀቦ፣

¹ Lat. adda Joseph. ⁹ Lat. omits. * ooHCTY: A. 4 We should read መሰቢቀ፣ ተሰባዝት፣ with Lat. principem pistorum. h A Fi B. Lat. ei, but Gen. xl. 22 Emended with Lat. cum from Allan: supports A C D. ⁷ 2ዜ፡ በሌሊተ፡ A. " I'C: A; Lat. omits. 1 Lat. de somno. 16 B omits. 11 Lat. regno suo, corrupt for Aegypto; cf. Gen. xli. 8. ¹⁹ ረቀይት: A B. 18 Lat. omits. " AAD. Lat. adds Faraoni. 16 ሕውጽአም: A B, but Lat. ejecit supports C D. 17 ኢምክ A. " ክልጹሆኘ: ሕሳሚሁ: A. 10 Lat. interpraetatus est. **»** ሰብዐት፣ A. same indefinite construction as in Gen. xli. 29. Dat. omits wrongly; cf. Gen. xli. 30. **4 ዓ**መት: B. * ዘክማህ B. ■ Emended from h.P.L. A, h.P.L. B, Fh.P.L. C D, in 'accordance with Lat. speculatores, LXX Gen. xli. 34 romapxas, Heb. מַּקְרֵים; aph-31: only can claim to give the right sense. Possibly corruption arose early through confusion of DIPP and fire, or σιτάρχαι and σιταρχίας (Rönsch). Read nonoF; with Lat.? ⁹⁷ A omits. " **የ**መታት: A. » och i A. ³¹ ዓመት: H A. " ወ**ኢይ**ትሐጉል: A. Lat. adds " AOLIT: A. super omnem terram. **"** ብአሲ: ለ. **»** ጠቤብ: A B.

ea Joseph. Et quemadmodum interpraetatus est illis [Joseph], sic est 17 eis et factum: principem vinifusorum Farao restituit in locum suum et *principem pistorum¹ suspendit, sicut ei dixit Joseph. Et non fuit memor 18 princeps vinifusorum Joseph in vinculatorio, cum indicasset illi quaecumque venissent ei, et non fuit memor, ut *internuntiaret Farao ut solvisset² Joseph, quoniam oblitus est.

Et in illo tempore somniavit Farao somnia duo in nocte una propter XL. famem quae futura erat super (omnem) terram. Et expergefactus de somno vocavit universos interpraetes somniorum, qui erant in *regno suo3, et praecantatores et indicavit illis (duo) somnia sua, et non potuerunt illi interpraetare somnia ejus. Tunc memoratus est princeps vinisusorum 2 Joseph et indicavit de illo regi [Faraoni], et ejecit eum de vinculatorio et narravit in conspectu ejus duo somnia (sua. Et) interpraetatus est 3 (coram Faraone quod) duo somnia unum sunt (et dixit ei): 'Septem [autem] anni [continui] erunt in omnem terram Aegypti ubertatis et (postea) septem anni famis, *qualis (non) fuit in omnem terram. Et 4 nunc ordinet Farao speculatores in omnem terram Aegypti, qui congregent escas per singulas civitates (et reponant eas) annis septem ubertatis in escam quae futura est septem annis famis, et non periet terra a facie famis, quoniam vehemens erit valde [super omnem terram].' Et dedit Deus gratiam Joseph et misericordiam in conspectu Faraonis, s et dixit Farao pueris suis: 'Numquid poterimus invenire hominem prudentiorem et sapientiorem quam hic est quoniam spiritus Dei cum ipso est.' Et posuit eum secundum se in omni regno suo et potestatem 6 habentem in omni [terra] Aegypti, et imposuit eum super currum secundum qui erat Faraonis. Et induit eum veste bissina et posuit 7 torquem aurem in colle ejus, et praeconaverunt in conspectu ejus 'Elel'

¹ Eth. = pistorem.
² Eth. = Aegypto.
³ Eth. = Aegypto.
⁴ Emended with Eth. from sic erit.
⁵ See note 26 on Eth. text.
⁶ MS, beste.

ማ ደበ: A. " ዘግ: A; Lat. adds terra. " ሰራገባው: A; ሰሪገባቲው: B. " ከሕት: A. " በዝጋና: A. " በ B. " Em. with Lat. praeconaverunt and Gen. xli. 43 የናም! (LXX, with which Syr. agrees, gives ἐκἡρυξον) from በበከ: " MSS. add ወይው: against Lat. and Gen. xli. 43. " ሕሕ: B. " ሕብርር: A; ሕብርር: C; አባርር: D; Lat. Habirel (= አምርር); Gen. xli. 43 የጋጀት; LXX κήρυξ; Historia Asenath (Fabric. Cod. Pseudepig.) ch. 3 δ δύνατος τοῦ Θεοῦ.

¹ C D omit.

Lat. dixit.

Lat. Ihrono meo; Gen. xli. 40 supports text.

1 A. 1 acto Lat. A. A omits.

¹ ባስነቲተ፣ A B. • በርተ**ዕ**፣ A.

Lat. omits.

[&]quot; ሳፋንጤፋስ: A; Gen. xli. 45 በአካው ከንρχ; LXX

et 'Habirel,' et posuit anulum in manu ejus et praeposuit eum super omnem domum suam et magnificavit eum et dixit: 'Non te praecedam ego nisi throno [meo] tantummodo.' Et accepit potestatem Joseph in 8 totam terram Aegypti, et dilexerunt eum omnes principes Faraonis et servi ejus et omnes facientes opera regis, quoniam in veritate ambulabat et non erat in illum superbia et extol...

... (Ta)mar nurrum suam: 'Sede in domo patris tui vidua, quousque XLI. 6 crescat Selon filius meus, et dabo te illi in uxorem.' Et crevit et non 7 permisit Batsuae uxor Juda Selon filium suum accipere illam. Et mortua *est Bethsua¹ uxor Juda in anno quinto septimanae² hujus. Et in anno 8 sexto hujus ascendit Judas, ut tonderet oves suas, in Tamnatam³, et indicatum est Tamar quia: 'Ecce socer tuus ascendit, ut tondeat oves suas, in Tamnata.' Et abstulit a se vestimenta viduitatis suae et induit 9 se *vestes optimas⁴ et ornavit se et sedit secus portam juxta viam Tamnatae. Et cum advenisset⁵ Judas, invenit cam et aestimavit eam 10

¹ MS. es bethsuae. ² MS. septimanarum. ³ MS. tamnasar. ⁴ Eth. = velum. ⁴ MS. advenissent.

Ψονθομφανήχ. 13 4-m463: A. 14 Emended from mana? see note 31, p. 144. 18 B adds 'Ηλίου πόλεως. 17 ክልኢቶ: A. 16 ሕል*9*0: A. 19 172; B. ሰለተ: ¹⁴ ቅድሙ: A. » ሰብዕተ፣ ክሪምተ፣ A. 11 8:20; A. **" በአ**ሐቲ: C D. " መስፈርቲ: A. * OWCE: B. * Emended from መስመንተ፡ A, መስማኔተ፡ B, መስማኔተ፡ C, መቼ D. **»** ምእት: መስፋረ: B. ⁸⁷ B omits. **᠉ ሠርናደ:** A ; ስርናይ: B C. **" ኢየ'ቤሳዊ**: ለ. ₩ **ሕ**ር: B. ' » hỏn: B. ³¹ ክልኢ: A. » AZC: B. ³² ታዕማር: A. *** LOAT:** Β; **10 ATh:** C; **50 A mT:** D. Cf. Gen. xxxviii. 8 ጦር ከጋር; LXX γίμβρευσαι * ከመ፡ A C : ዘእንበሲ፡ ዳእሙ፡ A. αὐτήν. M A adds hap: " A adds Lh-3: " (ΔΛ" B C; Lat. Selon: LXX Σηλώμ; Heb. 1729. ™ Λ C D. **" ቤድሴኤል:** ለ ; Lat. Balsuae; Gen. xxxviii. 12 yw na; LXX Zavá; Test. Judae 10 Βησσονί. 49 ዓመት: B. של־לווי צאנו ב Gen. xxxviii. על־לווי צאנו קוו. " 6 1907 F. A. Lat. Tamnalam; LXX Oaurá. A C D omit through homeoteleuton; Lat. and Gen. xxxviii. 13 support text. For **?OC7**: B gives **£C7**: 46 A omits. 4711t: A; Lat. * ተሠዘት: C; ሠዘት: D; LXX vestes optimas wrongly; Gen. xxxviii. 14 קיעץ. (Gen. xxxviii. 14) ἐκαλλωπίσατο, Syr., and Onk. support text, but Heb. is Τέγτη = " Cha: A B, but Lat. supports C D. 'covered herself;' Vulg. mutato habitu. 11 H0721: A. 12 Lat. dixit. **☞** ወተሐዘበ: Λ.

ሀበట' ደነሰየ: ወደቤሳ: አልብየ: ውስተ፣ አደየ: ዘአገበበ: ሕልቀት የ፣ ' ዘአጽባፅትፕ: ወድጉልማ የ፣ יי שחדבילוי אשהדי לבלוו שדושה טוני הבעשיי לחה לחו דבלי בוחלו מדי ወደሴሳ፣ እክ አፈኑ: ሰኪ ማሕበλ: ጠሲ፣ ወወሀበ፣ ኪደሆሙ፣' ሳቲ፣ *ወቦእ፣ ታሴሃ፣ ወፀንስት፣ 13:14 ሎች። ወሎረ: ይሁዳ: ውስተ፣ አባንዒሁ፣ *ወይእቲኒ፣ ሎረት፣ ቤተ፣ አበን። ወፈነው: ይሁዳ፣ ማኅስአ፡ ጠሲ፣ ባእደ፡ ኖሳዊሁ። አዶሳማዊ፡ ወንጥአ፡ ነ ወተስአስተው፡ ሰሰብλ፡ ብሔር፡ *አንዘ፡ ደብል!" አይቲ፡ ሀሰውት!" ዘማዊት: *እንተ፡ ዝየ፡" ወይቤልዎ: አልቦ፡ ዝየስ፡" **ታቤ**ት፡ ዘማዊት። 15 ወንብሕ ወሕዶድም *ወደቤ፣ ጎጣእክዋ፣፣ ወ™ተበሕልክ፣" በብሕ ብሔርኒ፣ ወ"ዶቤ**৫ኒ፣ ሕ**ልቦ፣ 16 ዝናስ: ዘማዊተ፣ ወደቤ። ተንማል። ከመ፡ ኢንኩን፣ በስላቅ። ወእንዘ፡ አእክስቲ፣ መበርተ፣ አውራን፣ ተዓውቀ፣ ከመ፣ ፀንስት፣ ይእቲ፣ ወነገርም፣ ሲደሁዳ፣ እንዘ፣ ይብሲ፣ ናሁ፣ ትዕማር፣ 17 መርዓትክ: ፀንበት: በዝሙት። [™] ወሎሬ: ይሁዳ: ቤት: ሕቡሃ: ወይቤሎ ሙ: የ በሕቡሃ: ወበሕ ¹⁸ ንዊሃ፣ አውፅእዋ፣ ወደውዕዶዋ፣ አስመ፣ ንብረት፣ ርዙስ፣ በውስተ፣ አስራአል። ወነት፣ ሰበ፣ አውፅእዋ: ከመ፡ ያውዕይዋ: ፌነወት: ለሐሙሃ: ሕልቀተ: ወድጉልማ: ወበተረ: ወትቤ: አኢምርሕ: 19 ዘመኑት: ዝንተት:* አስመት: ሎተት: ፀነበኩት:: ወለአመረ: ይሁዳ: ወደቤ: ጹድቀት: ትዕማር: 20 እምኔና: ወኢደውዕዶዋ: እንከ:: ወበአንተዝ: ኢተውሀበት: ሰቤስዎም: ወኢደገመ: እንከ: ቀሪቦታ:: 21 ወእምዝ:" ወሰደት: ክልኡተ: ደቀ: ፋሬስሃ: ወዛራሃ: በዓመት: ሰብዕ: ዘዝንቱ: ሱብ**ኒ: ዳንም**!!" ይሁዳ፡ ከመ፡ *እኩይ፡ 7ብር፡⁸ ዘ7ብረ፡ አስመ፡ በከበ፡ ምስበ፡ መርዓቸ፡⁴ ወአስተሐበመ፡ በቅድመ፡ አዕደንቲሁ: ወአእመረ፡ ከመ፡ አበበ፡ ወስሕቲ፡ አስመ፡ ከሡቲ፡ ክድነቲ፡ ወልዱ፡ ወልኝዘ፡ *ደባሉ፡ 24 ወይትመሀሰል:* ቅድሙ: እንዚሕብሔር፣ በእንተ፣ ሕበሳ*ሁ።⁹ ወነፖርናሁ: በሕልም: ከመ: 2፤ ይሥረይ፣፣ ሎቹ፣ አስመ፣ ተማህሰሰ። ጥቀ፣ ወእስመ፣ ሳሐወ፣ ወእ.7ብረ፣ እንከ። ወከ፤፡ ሎቹ፣ ስርየተ፡ *አስመ፡ ተመይጠ፡ እምኀጤስተ፡ ወእምኢያአምሮተ፡ አስመ፡ ዐቢየ፡ አበሰ፡ በቅድመ፡ አምሳክ!፡ ወዙሱ: ዘይንብር፡ ከመዝ: *ዙሱ: ዘ[®]ይስክብ: ምስስ፡ ሐማቱ፡ ደውዕይ<u>ም፡</u> በአሳት፡ ²⁶ ከመ: የዐይ: ⁴ ቦቸ፡ አስመ፡ ርዠስ፡ ወ7ማኔ፡ ኮክ ባዐሊሆሙ፤ በአሳት፡ ደውዕይዎሙ። ወለንተኒ፡ ስዝዛሙ፣ ሰውሱደ፡**" አስራ**ኤል፡ ወኢይኩ]፡ ርዙስ፡" በማእክ**ለ**ሙ፣ አስመ፡ ዙሲ፡ ዘይስኩበ፡ ምስለ፣ መርጓቸ፣ ወምስለ፣ ሐማቸ፣ *ርዝብ፣ ፕብረ፣" በአሳት፣ ያውዕዩ፣ ብእሴ፣ ዘበክበ፣ ምስሌሃ፣

^{*} B omits; so also Lat., but Gen. xxxviii. 18 supports text. ⁸ Lat. omits, but Gen. xxxviii. 18 supports text. her A. A trans, before Lift: Lat. omits. Lat. dixil Judas. 7 Gen. xxxviii. 18 omits. by means of Lat. et coiit cum ea = nai ovenilber airi; cf. Test. Judae 12 ovenilber airi A B omit. " So Lat. and LXX, i.e. = אין, but Mass., Sam., Syr. Gen. xxxviii. 20 MY) 'his friend.' ። መንጥሕ: A B, but Lat. supports C D. 12 Lat. loci illius; Gen. xxxviii. 21 POPO, but LXX rou rómou agrees with text. " UMT: B. 1 B omits. 13 OLAMON B. ¹⁶ MSS. add **ዘማዊት: ወ**እልብክ against Lat. and Gelt. xxxviii. 21. 17 Trans. and emended with Lat. dicens non

* See

fornicariam et dixit ad illam: 'Introlbo ad te.' (Et) illa dixit: 'Intra:' et introivit ad eam. Et dixit illi: 'Da mihi mercedem meam.' Et dixit 11 ille: 'Non est in manu mea nisi anulus quem habeo in digito meo, et munile et baculus qui est in manu mea.' Et dixit ad illum: 'Da mihi :2 ea quousque transmittas mercedam meam.' Et dixit Judas: 'Transmitto tibi edum.' Et dedit ea illi (et coiit' cum ea), et concepit ex eo. Et 13 abiit Judas ad oves (ipsa autem abiit in domum patris sui). Et transmisit 14 (Judas) illi hedum de manu pastoris sui Adollam, et non invenit cam. Et interrogavit viros loci (illius) a dicens: 'Ubi est fornicaria illa quae erat hic?' Et dixerunt illi: 'Non est hic fornicaria nobiscum.' Et 18 ille revertens indicavit Judae dicens: 'Non inveni illam, sed et interrogavi viros loci (illius) et dixerunt non esse in illo loco fornicariam.' Et dixit (Judas): 'Habeat illa, sed ne forte derideat's nos.' Et cum 16 facti fuissent illi menses tres, apparuit quod haberet in utero, et indicaverunt Judae dicentes: 'Ecce Tamar nurus tua in utero habet (fornicatione).' Et advenit Iudas in domum patris ejus et dixit patri suo et 17 fratribus eius: 'Producite illam foras, et conburatur igne, quoniam fecit inmunditiam in Istrahel.' Et factum est cum produceretur ut arderet, 18 transmisit socero suo anulum et munilem et virgam et dixit: 'Cognosce cujus sunt haec, ex ipso ego in utero habeo.' Et... 19

¹ MS. baculum.

[•] Emended from fuit; see note 8 on Eth. text.

invent illam and Gen. xxxviii. בי מיתואים אל השאין from אושין שראו שבתהוי A B. 19 Gen. xxxvili. sa omita. " HOTETI C D. MAdded with Lat. Gen. xxxviii. 23 add Judas. * Emended with Lat. habeat and Gen. xxxviii, 23 " †000+1; A C D, but Lat. apparuit በዚም from ተገሥአ። ⁸ ሕክለት፣ C D. 20 Lat. omits wrongly; Gen. xxxviii. 24 supports text. supports B. **፡፡ ፅ**ንስት፣ A. B trans, before Hookhi 27 A omits. **»** A adds **ፀንስት**: ወ : B **ፀንሳት**: * 0.575 A. ³¹ እምዘ: ፈጸሙ: B. M HP 9°C: B. * አክብ: 7ብረ: B. * ሰማቱ: A. ***** ሰሐቲ፡ A. B trans. £144 and £700". " ence a. * B trans. after መስምኢያስምሮቹ፣ " On P: A B C; D supports text, but trans. 0" and \". • • CD: Bomits. " 1004 A: £9£ B. Dadds orth **። ለደቂቀ**፡ B. 4 CHA: A. " Ch-d: 7-0C: B.

- 27 ውብእሲተኔ!' ወድንድን፣ መዐተ፣ ወመቅሥፍተ፣ እምእስራአል። ወሰዶሁና፤፤ የፖርናሁ፣ ከመ፣ ኢሰከቡ፣ ምስሌሃ፣ ክልኡሆሙ፣ ደቂቁ፣' ው'በእንተዝ፣ ቅመ፣ ዘርሕ፣ በካልእ፣ የንድ፣' ወኢዶሜሪው። 88 አስመ፣ በየውሀተነ' አዕዶንቲሁ፣ ሎሬ፣ ወንሥሥ፣ ዘን፤፣ አስመ፣ እምፍትሐ፣ አብርሃም፣ ዘሕዘዛሙ፣ ሰውሱዴ፣ ፌቀድ፣ ይሁና፣ ይውዕድ፣ በአሳት።
- ቜጀ ወበቀዳሚ፣ ንመት፣ ዘሱባኔ፣ ማልስ፣ ዘ'**ዓወኔ** ' **ኢዮሴ**ልው፣ *ሕንዝ*፣ ዐባር፣ **ዶምጳ**አ፣ ውስተ፣ ምድር፣ ወአበየ፣ ዝናም፣ ተውህቦ፣ ሰምድር፣ አስመ፣ አልቦ፣ ምንተኔ፣ ዘዶወርድ። ወዐብሪት፣ ምድር፣ ወበምድረ፣ ንብጽ፣ ባሕተ፣ ቦት፣ ሲሲተ፣ አስመ፣ አስተጋብአ፣ ዮሴፍ፣ ዛርሕ፣ ሰ'ምድር፣ 3 በ"ሰብንት፣ ንመት፣ ዘሠምር፣ ወዐቀቦ። ወመጽሉ፣ ንብጽ፣ ኀበ፣ **ዮሴፍ**፣ ከመ፣ የሀቦሙ፣ ሲሲተ፣ ወከሡተ፣ መዛንብተ፣ "ንበ፣ ሀስ፣ ስርናይ፣" ዘ"ቀዳሚ፣ ንመት፣ ወግዜጦ፣ ለአሕዛበ። ምድር። በወርቅ።

³ A B omit. ¹ **ይቁ**: A. ¹ **ሰ**ያፖድ፣ ለ. ¹ A B put in nom. • 95 A : ሕርብን: ሕርባዕኝ: B. 7 B C add how turon anti-ነ ምድረ፣ **7ብጽ፣** ለ. · n B. መአስተጋብአ: ዮሴፍ: against A D and Lat. " OPH7-At; 10; UM ACS.E: Lat. horrea in quibus erant frumenta agree with LXX xli. הוצריא דייקהון עבורא and Onk. אוצריא דייקהון עבורא, and thus imply אתרות בר instead of the Mass. אָשֶׁר בָּהָם; Vulg. horrea and Syr. וּ פֿרָם; Vulg. horrea " ወእደ፡ ሀለው፡ B. the same direction. The I is actually found in the Sam. 13 DCSS: A. 15 PAM: A. ¹⁴ ለአሕዛብ: A C D. 17 ምድረ: C D. " 0 D. Restored from Lat. and Gen. xli. 57.
So Mass. xlii. 1, against LXX πρᾶσις, B C add 90,22; with Eth. Vers. of Gen. xlii. 1, and Vulg. alimenta venderentur. ³¹ Lat. omits. # በጽሐ፣ A. against A B, Mass., LXX, and Vulg. from Lat, in Acgypto decem filii Jacob; cf. Gen. xlii, g. * Cf. Gen. xlii. 5 ሻጣች

... in terra autem Aegypti erant panes, quoniam congregaverat Joseph XLII. 2 frumentum terrae septem annorum ubertatis et erat custodiens illud. Et 3 advenerunt Aegypti ad Joseph, ut daret illis escas, et aperiens horrea, in quibus erant frumenta¹ *primi anni², vendebat illis² (auro). (Convaluit 4 autem famis in terra Canaam valde), et audivit Jacob quod esset frumentum in Aegyptum, et misit decem filios suos, ut acciperent sibi escam, et Beniamin non transmisit (cum els). Et advenerunt (in Aegypto decem4 filii Jacob) (cum eo qui profiscebatur). Et cognovit eos Joseph, 5 et ipsi non cognoverunt eum, et appellavit eos dure et dixit eis: 'Explorare terrame venistis, et inclusit eos. Et mittens arcessivit illos et accipiens 6 Symeonem ab ipsis ligavit eum, et novem fratres suos dimisit7. Et 7 implevit vasa corum (frumento) et pecuniam ipsorum reddidit illis (in saccis eorum et nescierunt). Et mandavit illis de fratre suo juniore ut 8 adducerent illum, (nam indicaverant ei quod pater eorum vivus erat et frater corum junior.) Et ascenderunt (filii Jacob) de terra Aegypti 9 et venerunt in terram Canaam et enarraverunt patri suo quaecumque evenerant eis, et quomodo dure locutus est cum eis princeps terrae et detinuit⁸ Symeonem, quousque exhibeamus [illi fratrem nostrum] Beniamin. Et dixit Jacob: 'Sine filiis me fecistis: Joseph non est et Symeon non 10

[II. 8.]

^{*} MS. adds dedit illis ut manducarent, but corruptly; Gen.
with Eth. from in primo anno; after anno MS. adds quia.

* Eth. == gentibus terrae; but this suspiciously resembles Eth. Vers. of Gen. xli. 56 AMA: A-AR:

* Gen. xlii. 5 omits.

* MS. adds joseph.

* Eth. == vestigia terrae; see note 27 on Eth. text.

* MS. demisit.

* MS. detenuit.

A omits. So I have corrected from Lat. dure and Gen. xlii. 7 nieg, LXX oxinod. MSS. read orthinor; see ver. o. where ORARA: is rightly ²⁷ So LXX Gen. xlii. 9 1/21/21, here perhaps = aditus, a loose given by A B. rendering of "ארות הא", or it supposes "אַרְנָת הא"; Lat. omits. arcessivit; ክዕቢ; which B C omit, may be corrupt for በኢኮ;=millens; arcessivit is Lat. varies greatly, et accipiens Symeonem ab ipsis ligavit better than ፊትሎሙን eum. What the true text is, I cannot decide. For Apar: A reads Apar: and C D Opar: * **Ø**&3**Ø**: A. ⁸¹ Lat. omits, but Gen, xlii. 25 supports text. ™ AB. ¹¹ እ'ታሆሙነ A. Lat. adds filii Jacob. * 000 A B. Lat. exhibeamus " አመኮንከሙኒኬ A. illi fratrem nostrum, **»** ወዮሴፍ<u>ሁ</u> B C.

ւլ ኢሀሱ፣ ውብንደምሃኒ፣ ትነሥእዎ፣ ሳዕሉየኬ፣ *ኮi፣ አክዶከሙ፣፣ * ወዶቤ፣ ኢየሐውር፣ ወልድና፣ ምስሌከሙ፣ አመቦ፣ ከመ፣ ደውየ፣ አስሙ፣ ክልኡተ፣ ወለደት፣ አሞሙ፣ ወለሐዱ፣ ተሐጉሲ፣ ወዘንተኒ፣ ትነሥጹ፤፤ 'እመቦ፡ ከመ፡ ሬጸ፤፡' በፍኖት፡ ወታወርዱ፡ ሲተ፡ ርስላ፤ና፡' በሐዘን፡ ውስተ፡ 12 ምት። አስሙ ርእር፣ ከሙ 7ብአ ወርቀሙ ለዙሱ። በዕቈፊሁ። ወ*በዝ። ፌርሀ: ፈንቃት። ካ 13 ወዐባርኒ: በዝን፣ ወንየለ፣ በምድረ፣ ከናአን፣ *ወበዙሲ፣ ምድር፣ ዘእንበለ፣ በምድረ፣ ንብጽ፣ " አስመ: ብዙኃን: እም'ውሱደ፡ 7ብጽ፡ ዘገቡ፡ ዘርጾሙ፡ ለሲሲት፡" እምዘ፡ ርአደቃ፡ ለዮሴፍ፡ 14 hm: ደስተጋብእ: ዘርአ: ወይሠይም:" ውስተ: መዛንብተ: ወየዐቅብ: ለዓመተ: ዐባር:: ወተ 15 ሴሰይዎ: በብለ: **7ብጽ: በ**ቀዳሚ: ዓመት: ዘንባርሙ። ወሶበ: ርእየ: እስራኤል: ከመ: **ታ**የሰ: ጥት: የባር: ውስተ፣ ም.ድር፣ ወለልቦ፣ ድቴ፤፣ ዶቤ።' ለውሱዱ፣ ሎሩ፣ የብሉ፣ ወንሥሉ፣ ለ፤፣ 16 ሲሲተ: ኢንሙት። ወዶቤሲ: ኢነሐሙር፣ አመነ[™] ኢመጽአ: እንት፣ ዘዶንአስ፣ ምስሌ፣ ኢነሐውር። 17 ወርእና: አስራኤል:" እመ: ኢፌ**ነዎ**: ምስሌሆሙ: ይት*ስ*ጉሱ: ዙሎሙ: እምቅድመ: ዐባር:: is ወዶቤ: ሮቤል: ሀበኒዮ:™ ውስተ: አዴየ: ወለእሙ: ኢደንባእክዎ: ለከ: ቅተል:[□] ክልኡተ: ው**ሱ**ድየ: 19 ህየንተ: ነፍስ: ነLአሁ: ወይቤሎ: ኢየሐውር: ምስሌከ።²² ወቀርበ: ይሁዳ: ወይቤ:²² ፈንዎ: ምስለደ፡ የ ወሰአመ፡ ኢደንባአክም፡ ለከ፡ አቡስ፡ አኩን፡ በቅድሜከ፡ ዙስ፡ መዋዕበ፡ ሕይወትየ። 20 ወፈነም: ምስሴሆሙ: በካልእ: ዓመት: ዘዝ: ሱባዔ: በ*ውርቀ: ወርኅ: ወበጽሑ: ብሔረ: ንብጽ: ምስለ: ዘስሙ: እለ: የሰውሩ: ወአምኃሆሙ:* ውስተ: አደዊሆሙ፤ ማየ: ልብን፤ ወክርካዕ፤ 21 ወጤርቤንተስ፣" ወጸቃው**0: መ**ፃር።" ወበጽሑ፡ ወቅሙ፡ ቅድመ፡ ዮሴፍ፡ ወርእየ፡ ብንደምሃ፡ እ'ኑሁ:²⁹ ወ**ለአመር**፡ ወይቤ<mark>ተም፡ ዝ</mark>ኑ፡ እ'ኑከሙ፡ ዘይገእስ፡ ወይቤልዎ፡ ውእተ፡ ወይቤ፡ .. አግኒሕብሔር: ደሣሀልከ: ወልድና:: ወሬነዎ:™ ውስተ: ቤተ: ወስምፆገሃሂ:ግ አውጽኦ: ዮሙ: 🛂 ወገብረ፡³ ዮሙ፣ ምሳሕ፣ ወእቅረቡ፣ ሎፑ፣ *አምሓሁ፣ ዘአምጽኡ፣፡፡ በእደዊሆሙ። 🗷 ወበልው፣ በቅድሚሁ:" ወወሀቦሙ: ክፍለ: ለዙሎሙ: ወበዝን: መክፌልተ: ብንደም: እመክፌልተ: ዙሎሙ፣

^{&#}x27; መብንደምኔ: A. ³ **1ዕ**ሴይኬ: A. 1 B omits. 4 Lat. et impletis malitiam vestram; Vulg. Gen. xlii. 36 haec omnia mala reciderunt, hence Vulg. and Jubilees presuppose II as originally in Gen. xlii. 36; LXX and Mass. (also Sam. and Onk.) agree eyévero raûra márra; Mass. חַלְּבְּ בְּלְנָה * Should be Lock: cf. Lat. et fuerit illi infirmitas aliqua; Gen. ' ΦΉ3'FL A. xlii. אַקראָהוּ אַסוֹן 38. iii. * CAM: BD; Choss: C. So LXX μου το γήρας; Lat. canos meas; either rendering of Gen. xlii. 38 possible. Does this point to influence of Vulg. 10 Lat. dixerunt. " Em. from ha: A B C; D omits; should we read " nonsupar: C D; Lat. cum vasis ipsorum. ሰእበ: with Lat. illis? 13 Lat. omits. " ሰቤሲቲ: A B; Lat. in custodia. 16 ወይ**ሠይም**; A. 14 Lat. adds Jacob. ¹⁷ ወደቤ: Α. " A adds hop: ²¹ ቅተል: A. " **ለ**እሙ: A. " UOL: B. ²² ምስሌክሙ: A; Gen. xlii. 38 ኮጋቱሃ. " ወይቤሎ: C D. **" ምስሌ**ክ A B. *™ ወአምላ*ሆሙኒ A. ፣፣ **ጤሬቤ**ንተስ: A. Possibly a corrupt transliteration of "?" " ስምያንሂኒ: A. **። አሐዋሁ**፡ B. Gen, xliii, 11. ™ @6.19 ap; C. ³³ መ7ብሩ: A. ች አሙኃ: ዘአቅረቡ: B. ። በቅድሜሆሙ: A.

est: Beniamin si acceperitis, *in me et impletis¹ *malitiam vestram².' Et 11 dixit: 'Non ibit filius meus vobiscum, ne quando infirmetur in via: quoniam hos duos peperit mater ipsorum: unus periit, et hunc si acceperitis et fuerit illi infirmitas aliqua in via, deducetis canos³ meos cum tristitia in infernum.' Dixerunt⁴ enim ei quod et pecunia ipsorum 12 reddita esset illis cum vasis ipsorum, et timuit ⟨cum eis⟩ transmittere cum [Jacob]. Famis autem ibat et convalescebat in terra (Canaam et in 13 omni terra praeter terram Aegypti), quoniam multi de filiis Aegyptiorum custodierunt semina sua in custodia⁶, ex quo [tamen] viderunt Joseph congregare frumenta et reponere in horrea, ut custodirentur in annis famis. Et manducaverunt ea Aegypt...

ተስብዕተ።¹ ወበልዕተ² ወሰትዮ፡ ወተንሥሉ፡ ወታደሩ፡ ጎበ፡ አአዱ2ሆሙ። ወሐሰየ፡ ዮሴፍ፡ 24, 25 ሕሴና፡ በዘ፡ ደአምር፡ ሕሴናሆሙ፣¹ *አመ፡ ቦሙ፣⁴ ሕሴና፡ ሰላም፡ በበዶናቲሆሙ፡ ወዶቤሎ፡ ሰብሊስ፡ ዘሳዕለ፡ ቤተ፡ ምሳኢ፡ ሎሙ፡ ዙሎ፣⁴ አሕስሲሆሙ፣⁴ አክብ፡ ወ*ወርቀሙ፤፡ አ7ብኢ፡ ሎሙ፡ ማአክብ፡ መዋደተሙ፣¹ ወኮራየ፡⁴ በዘአስቲ፡ ደዶ፡ ውስተ፡ ሐስብ፡ ዘዶንኢስ፡ ኮራ፡ ዘግብሩር፡ ወሬንዎሙ።

*ወ7ብረ፡ በከመ፡ ዶቤተ፡ ዮሴፍ፡ ወመልስ፡ ተሙ፡ አሕስሲሆሙ፡ ዙተ፡ ሲሲተ፡ ወወርቀሙሷ፡ ዟይ ወደና፡ ውስተ፡ አሕስሲሆሙ፡ ወ*ኮራ፡ ወደና፡ ውስተ፡ ሐስሰ፡ ብንደም። ወ!የህ፡ በጽባሕ፡ ፡ ሎሩ፡ ወኮ፤፡ ሶበ፡ ወፅሉ፡ አምህና፡ ዶቤተ፡ ዮሴፍ፡ ሰብለሴ፡ ቤቼ፡ ዴንኖሙ፡ ሩጽ፡ ወ*ተአንዞሙ፡ ፡ አዝዘ፡ ተብል፡ ህየነተ፡ ሠናዶተ፡ ዐሠዶከሙ፤፡ እከተ፤ ሠረቅከሙ፤፡ ጽዋሀ፡ ብሩር፡ በዘዶስቲ፡ አፖዚአና፤ ወአንብሉ፡ ሲተ፡ ሰ'አንታሆሙ፡ ዘዶንአስ፡ ወፍጡ፥ አምጽአ፡ ዘአንበሰ፡ አባአ፡ ውስተ፡ ምዙናንና። ወርጸ፡ ድኅሬሆሙ፡ ወዶቤተሙ፡ በከሙ፡ ዝንቱ፡ ነሃር። ወዶበልዎ፡ 3, 4 ሐስ፡ ተሙ፡ ለአንብርቲከ፡ አዶንብሩ፡ *ዘንተስ፡ ነሃረ፡ ወአዶበርቀ፡ አምቤተ፡ አንዚአክ፡

A unique and secondary reading; nearest parallel in Syr. Gen. xlii. 36 عُحَمَّتُ See note 4 on Eth. text.

See note 9 on Eth. text.

Eth. = vidit.

[•] Eth. = cibum.

¹ Gen. xliii, 34 ΨΩΠ; LXX πενταπλασίως. ² Gen, xliii. 34 omits. ³ ሐሊናያያው: A. * አመበ: B. Gen. xliv. 1 omits. **' አ**ስሳሲሆሙ: A D ; B omits the rest of this verse. ⁷ Gen. xliv. ז reads שֵׁים בַּפַרְאִישׁ בִּפִּי אָמְתַּחָתוּוֹ. For markton: A reads marketon: 8 ወኮራ: A. A omits. 10 B omits. 12 Em. with Gen. xliv 4 from לבוצל Em. with Gen. xliv 4 from ביים 13 ዓ**ም**ይክሙኒ B : 11 has ee B. C D read corruptly Awi Lhow: ¹⁵ ወአ**ን**ብአ: Α. 16 እባλ: C D. 17 50: C. 18 H3TA: 37C: A.

ምንተህ ገዋና፣ መወርቀህ፣ ዘረኩብ፣ ቀዳሙ፣ ውስተ፣ አናስሲቱ፣ *አስጥክ ደቂቅክ፣ አምድረ፣ ፣ ከናለች። እፎ፣ እንከ፣ ንሰርቅ፣ ምንተኒ፣ 'ንዋየ፣ ናው፣' ንሕነሂ፣ ወለሕስሲያሂ፣ ፍትን፣ ወበታበ፣' 6 ንን ቀነዶ፣ ለእን፣Lእከ። ወዶቤትም፣ እከ፣ ከማሁ፣ በኃቢ፣ ብእሲ፣ ዘረከብክዎ፣ ኪድሁ፣ ባሕቲት፣ շ እነሥእ፣ ንብረ፣ ወእገት ሙስ፣ ተአትዉ፣ በሰሳም፣ ቤተከሙ። ወእንዘ፣ ይፈትን፣ ውስተ፣ ንዋዮሙ፣ እምዝ፡ ይልህቅ፡ ቀደመ፡ ወፈጸመ፡ በ**ነ**በ፡ ዘይንአስ፡ ወተረካበ፡ ውስተ፡ ሐስሰ፡ ብንደም። 8 ወሥጠጠ። አልባሲሆሙ፣ ወደዐኔ፣ ደበ፣ አእዱշሆሙ፣ ወተመይጠ። ሀገረ፣ ወበጽሑ፣ ቤተ፣ ገበርከሙ፣ ወደቤሱ፣ ምንተ፣ ገበል። ወምንተ፣ ንትዋቀስ፣ እንዚእነ፣ ሪከበ፣ አበሳሆሙ፣ 10 በአንብርቲ'ሁ፤ ናሁ፣" ንስክ አንብርት፣" ለእንዚእክ ወአአዱጊነሂ።" ወይቤተው፣ ዮሴፍ፣ እግዚትብሔር: አገስ: እፌርህ: አገተሙስ: ሖሩ፣፣ አብድቲከሙ: ወእንነከሙ*ስ:≅ ከሙ: ይኩን: ቅኑና: አስሙ: አኩና: 7በርክሙ: ኢታአምሩኑ: ከሙ: ደስተቀስም:²² ብእሲ: ጽዋዖ:²4 በከሙ: አነ:²⁵ 11 በዝ፡ ጽዋዕ፡ ወኪደሁ፡ ሰረቅከሙኒ።* ወዶቤ፡ ይሁዳ፡ ሳዕሌየ፡⁷ እፖዚኔ፡ እትናፖር፡ *7ብርከ፡ ቃለ:* ውስተ: እዝነ: እንዚእየ፤ ክልኡተ: *አታው: ወ*ለደት: እሙ: ለፖብርክ: ለአው: ለዘ አ**ሐዱ**: ወፅλ:" ውተገድፈ:" ወለልቦ: Hተረካበ:" ወውአቸ: ባስቲቸ:" ተረፈ: አምኳአሙ: ወ7ብርካሂ: አቡነ፡[∞] ወ*እምከመ፡[∞] ኢሀሱ፡ ምስሌነ፡[፣] ወሬዛ፡ ይመውት: ወንቀጽዕ፡[∞] አባነ፡[∞] በሐዘን፡ እስከ፡ ወሬዛ: ምስለ: አንዊሁ: እስሙ: *ተሀበይክዎ: እምእዴሁ: ለ7ብርክ: አቡነ፡⁰ ለ!። ወለአሙ:

ነ ወርቅኔ፣ ለ. ነ እስነሳሲክ ሊ. ¹ አለጥክ ደቀከ፣ ለ ; **ኢ**ሤጥክ B. ' ንዋይ፣ ነዋየነ፣ ለ. on A.C. B. 4 B'omits. 7 Gen. xliv. 10 omits. • ትላትዉ. B; Gen. xliv. 10 תהיו נקים. • **•** Cap: 13. 10 @ROH B. 14 Gen. xliv. 14 ¹⁸ A D omit, but Gen. xliv. 15 supports B C. 14 Contrast Gen. xliv. 15. " மடிம் A; மடிம் A; மடிம் C D; Gen. xliv. 16 supports A. " h: Mi A D: h: Mi C. " ዘአ**ንዚእ**ክ BC. 19 አ**ንብር**ቱ: A. " C D add An: 21 C D add contr. 22 A omits. Em. with Gen. xliv. 5. 15 from ደስተአድም፡ " C adds እስቲ፣ " በረቅሙ; A. Due to a mistranslation of 'A (=δίομαι), cf. Gen. xliv. 18; hence for 1068; which is here meaningless, read 114-01; = Seount. 38 B trans. » ወፅሉ: A. יש Contrast Gen. xliv. 28 אַרָ מַלף מַלָּף מַיָּרָף מַיָּרָף. ³¹ ዘሪክቦ: A : Gen. xliv. 28 ראיתיו " ባሕቲት: A. " A A B C. Gen. xliv. 30; LXX innpiparat less closely. 30 9010: A. So LXX, Syr., Vulg. against Mass., Sam. Gen. xliv. 30 " So Sam., LXX, Syr., Vulg. against Mass. and Onk. Gen. xliv. 31 which omit. "Stronger than הוֹרָידוֹ Gen. xliv. 31. שוֹלְידֹג C; **» አ**በተ፣ A D. " AINC: A B, but Gen. xliv. 33 supports መነቅጹ: D, both wrong. CD. " A trans. ⁴² Emend with Gen. xliv. 32 ተሀበዮ: 7በርከ: አምአዴሁ: ለአበተ:

ወርእየ፣ ዮሴፍ፣ ከመ፣ ልበ፣ ዘትኛው፣ ዕፋይ፣ ብእሲ፣ ምስለ፣ ክልጹ፣ ለ'ሡናይ፣ መስአነ፣' 14 ተ07ም: ወነገርሙ፣ ከሙ፣ ውእቸ፣ ዮሴፍ። ወተናገረ፣ ምስሌሆሙ፣ በከሙ፣ ልሳ)፣ ዕብራይስፕ፡ ፣5 ወሰቀፈ ከሳውዲሆም፣ ወበከየ፣ ወእሙንተስ፣ ኢደአመርም፣ ወእንዘ፣ ይብከዩ። ፡ ወይቤተም፣ 16 ኢትብክየብ ሳዕሌየ፣ ወ'አፍጥኑ፣ ወአምጽአም፣ በአቡየ፣ **ታ**ቤየ፣ ወትሬአየ፣ ዘ'ዶነብብ፣ አፋየ፣ ወአዕይንቲሁኒ፣ በአንደር፣ ብንደም፣ ይሬአደ። አስመ፣ ናሁ፣ ዝንፑ፣ ካልአ፣ ዓም፣" ዘዐባር፣ 17 መንዲነ ኃምስት፣ ዓመት፣" ሀስ፣ ወስልቦ፣ ማስረር፣ ወስልቦ፣ ፍሬ፣ ዕፅ፣ ወስልቦ፣ ሐሪስ። ፍጡ!። ረዱ: ለንትሙ፣ ወሕብድቲክሙ፣ ከሙ፣" ኢትትሐን-ሲ፣" በዐባር: "ወኢትተክዙ፣ በአንተ: 18 ጥሬትከሙ።" እስሙ: ለሥፊዕ: አቅደሙ: ፌንዎትና: እንዚአብሔር: ቅድሜከሙ: ከሙ: ይሕየዉ: ከሙ: ሥርዐኒ: እንዚሕብሔር: ከሙ: እንተ: እቡሆ: ለፈርዖን: ወከሙ: እሙብል:* ውስተ: ቤተ: ወደበ፡ ዙሱ፡ ምድረ፡ 7ብጽ። ወዜንውም፡²¹ ለስበና፡ ዙሱ፡ ከብርና፡ ወዙሎ፡ ዘመጡ፡ ወሀበኔ፡ 20 ወወሀቦም፡ ሲዘትም፡፡ አልባስ፡ ኅብር፡²² ወብሩረ።²⁴ ወለአቡሆሙ*٤፡⁷ ፊ៛ወ፡ አልባስ፡ ውብሩረ፡ 22 ወዐሥርተ: አስዱ7: ዘይወሰፉ: ስርናየ: ወሬነዎው። ወዐር7: ወዜነዉ: ለአቡሆሙ: ከመ: 23 ዮሴፍ፡ ሕያው፡ ወከመ፡ ውእቱ፡ ይሰፍር፡³ ስርናየ፡ ለዙሲ፡ አሕዛበ፡³ ምድር፡ ወይሜብል፡ **ፈ**በ: ዙሴ: ምድረ: ንብጽ። ወኢአምነ: አቡሆሙ: እስመ: *ደን78: በሕሲናሁ:፣ ወአምዝ: 24 ርእየ: ሰረ7ሳተ: ዘፈነወ: ዮሴፍ: ወተሐደሰት:[»] ሐይወተ:[»] መንፈሱ:[»] ወዶቤ: *ዐቢይ: ውእተ: ሲተ:" አመ:" ዮሴፍ: ስደው፤ እረድ: ወእርአዮ: ዘአ**ን**በሲ: አሙት::

ወተንሥሕ፡ አስራኤል፡ አምካራዝ፡ አምቤቱ፡ በሠርቀ፡ ሣልስ፡ ወርኅ፡ ወሎረ፡ አንተ፡ ፍኖተ፡ ፵፬ ዐዘቅተ፡ መሐሳ፡ ወሥዐ፡ መሥዋዕተ፡ ለአምሳክ፡ አቡሁ፡ ዶስሓቅ፡ አመ፡³ ሰቡዐ፡ ለዝ፡ ወርኅ፡፡ ወተዝከሬ፡ ደዕቀብ፡ ሕልመ፡ ዘርአየ፡⁴ በቤቴል፡ ወሬርሀ፡ ወሬደ፡³ ሙስተ፡ 7ብጵ፡፡ ወእዝ፡፡ ›, ›
ይሔሲ፡ ዶልአክ፡ ሰዮሴፍ፡ ከመ፡ ዶምጻአ፡ ኀቤሁ፡ ወኢዶሬድ፡³ ውእቱ፡ ወነበረ፡ ሆየ፡ ሰውዐ፡

¹ ወስእኑ፡ A. ³ n C D. 4 L-Onf: B. **ነ ኢት በ**ኪዩ: B. **'** A B • ይርአያ: A. From ወተሬአዩ: to ይሬአያ: ⁷ B omits. • **ገ**መነት: B. em. from ወእርአዮ: ዘአንበብ: አሙት: ወእዕድንቲሁኔ: ለእኁየ: ብንደም: እንዘ: ይሬአይ: with Gen. xlv. 12. 10 ካዕብ: B. " Sort: A. 12 9001; A B: 990; C D. 14 A omits. 16 Gen. xlv. 11 ΕΠΡΤΙΒ; LXX ίνα μὴ ἐκτριβῆς; Vulg. ne...pereas. א good rendering of the sense of Gen. xlv. 20 וְעֵינְכֶם אֵל־תָּחֹם עַל־בָּלֵיכֶם. " ተርአዮ: A. ²⁰ አማደብል: A. ²¹ Ibiው ዉ: A. ²² So also Syr. Gen. xlv. 21 ል ነው against all other texts and versions. 23 104; B; cf. Gen. xlv. 22 ກነውን ግ ውብሩር: A B. **ይ ያስፍር:** B D. **ይ አስዛብ:** A. ማ So LXX Gen. xlv. 26 έξέστη ή διάνοια; Heb. בין Bomits V. 28 ተለከየተ: A. 29 መጠይወተ: BCD. 31 So LXX Gen. xlv. 28 μέγα μοί έστιν; Heb. 37; Mass. and Sam. omit At: against LXX, Syr., Vulg., Onk. 32 Ano: B C D, but LXX a supports A. ³⁴ ዘሐሲሙ: C D. ³⁶ ወረድ: B. **። ወ**ኢረድ: B. ። እ*ያ*ግ: A.

4 ዕሰተነ አመቦ፣ ከመ፣ ዶርሕዶ፣ ራእየ፣ አመ፣ ዶነብር፣ ወሰአመ፣ ዶወርድ። ' ወገብረ፣ በኅሰ፣ ማእረር፣ ቀዳሜ፣ ፍሬ፣ አምሥርናዶ፣ ብሰዶ፣ አስመ፣ አልቦ፣ ውስተ፣ ዙሲ፣ ምድረ፣ ከናሕገ፣ ምእሕ፣ አድ፣ ምንተነኔ፣ ዝርሕ፣ ውስተ፣ ምድር፣ አስመ፣ ዐባር፣ ውእተ፣ ኮ፤ ነስዙሴ፣ ሕራዊት፣ ስእንስሳ፣ ወሰአዕዋፍ፣ ወሰሰብአኒ።

ወስም: *ዐሥሩ: ወሰዱሱ:* አስተርአዮ: እንዚአብሔር: ወዶቤሎ: ደዕቅብ: ደዕቅብ: ወዶቤ: 6 7ብጽ: አሰሙ: ውስተ: ዐቢድ: ሕዝብ: አሬስየክ:" በህየ:: ሕነ: አወርድ: ምስሌክ: ወሕነ: እወስደከ፡ ወበዛቲ፡" ምድር፡ ትትቀበር፡ ወዮሴፍ፡ ደነብር፡ አዴሁ፡ ዳበ፡ አዕደንቲከ፣ ኢትፍራህ፡ ን ሬ.ሮ፡ ውስተ፡ ንብጽ። ወተንሥኡ። ውሱዱ፡ ወውሱደ፡ ውሱዱ፡ ወአጽዐኦ፡ አባሆሙ፡ ወንዋዮሙ፡ 8 ዴበ: ስረገባት:: ወተንሥእ: እስራኤል: እምዐዘቅተ፡ መሐባ፡ አመ፡ 'ዐሡሩ፡ ወሰዱሱ፡' ሲዝ፡ y ወርጎ፡ ግልስ፡ ወሎረ፡ ብሔረ፡ <mark>ንብጽ</mark>። ወሬነው፡ እስራኤል፡ ቅ.ድሜሁ፡ <mark>ጎበ፡ ዮ</mark>ሴፍ፡ ወልዱ፡[፡] ደሁዳሃ፣ ከመ፣ ደስተሓደጽ፣" ም.ሮሬ፣ ፕሴም፣" አስመ፣ [ህየ፣] ደቤ<u>ተሙ፣" የሴፍ፣ ሲ</u>ሕንዊሁ፣ 11 ፖብጽ፣ መቅርብት፣ ፕቤሁ፣ ለዙሴ፣ መለአንስሳሂ። " መዝ፣ አስማዊሆሙ፣ ለሙሴ ይ፣ " **ደዕ**ቅብ፣ 1.) መዝነ አስማተደሆሙ፣ ለመ-ሲዳ፣ ኤኖክ፣ መፋሱስ፣ መ^ተአስሮም^{ነ።} መከራሚኒ[‡] ክ፣[‡] ስምዎዝ መሙሴዱ፣ ወዝ፣ አስማቲሀ፣ ሰሙሴዱ፣ ኢደሙአል፣ ወእደሚዝ፣ ወጎአዎት፣ ወኢየኪዎ፣ 15 ሰው**ሱዱ: ጌ.ሮሶ**ዝ[®] ወ*ቀዓት:[®] ወ*ሜራሪ፡[®] ሕርባዕ**ት**::[®] ይሁደ: ወውሱዱ:[®] ወዝ: አስማ 16 ቲሆም፣ ሰውሱዱ፣ ሴሎም፣ ወ*ፋሬስ፣ ወዛራ፣ ፬። ይሳኮር፣ ወውሱዱ፣ ወዝ፣ አስማቲሆም፣

^{1 24.}C: A. ¹ **೧೦೧**: A B. · ³ ማእረረ: A. * Em. from **\$4.09**: of MSS. Bomits; A adds ACTE: 4 Z A. B omits ዙሴ: and trans. ለአራዊት: to end of * Our C: OASA: B. So Gen. xlvi. 3, but LXX ri coru. " AwCOh: A B D; but Gen. xlvi. 3 (Mass., Sam., LXX) support C. 12 OHT: A: መበዘ: B: ንቢ: ዛቲ: C. " ወተንሥለ: C D. C adds ወተንሥሉ: D adds ውስቱ: " אווי פון יו האות in Gen. xlvi. 28; so Onk. לְפָנָאָה Gen. xlvi. 28; ¹⁴ ወልዶ: A. with a different turn; Mass, stands alone in giving החורה; Sam, followed by Sam, Vers., LXX, Syr. gives לְּהָרָאוֹת. 16 7.11.90; A. 17 **LG:** B. ™ C adds AnGAA! 1º A B. " ወአለሂ: እንስሳ: A ; ወሰ፥ሂ: እንስሳ: B ; ወሰእለሂ: እንስሳ: C. B omits through homeoteleuton. ** £&#: 13. " ወክራማ፣ ለ. " 'ኃምስቲ፣ B. ²⁷ B omits. ²⁸ Gen. xlvi. 10 ΤΩΝ: LXX Λωδ. " ወአ.ርኪፕ: B. ²⁰ Gen. xlvl. 10 ካቪኔ; LXX Σմոր. יי Gen. xlvi. ישאיל ני LXX: LXX Σομουήλ. Em. with Gen. xlvi. 10 from Giffer A. A.GSPT: B, ΔΙΔΡΤ: C D. ው **ገዳሰዝ**: ለ ; Gen. xlvi. 11 ነነሪካል. ™ \$9, Li A; \$8, Li B; Gen. xlvi. 11 hnp. " "BGG: A; "LGG: B. " ወው ሲደ ለ. 🦙 " ስሎምዝ A ; ስሎም፤ B. " **ፋራስ**፡ B. " የስክር: A.

ሰውሱዱነ ተብነ ወነፋሕነ ወነ አድቡብ፣ ወነ ሰመርም፣ ቼ። ዛብሎሽ፣ ወውሱዱ ወዝ፡ አስማቲ 17 ሆሙ፣ ሰውሱዱ፣ ስለር፣ ወነ ኤሎሽ፣ ወነ ሕደልሕል፣ የ፤። ወነ አስ፣ ውሱ ደ፡ ደዕቅብ፡ ወውሱ ደሙ። 18 አብ፡ ወሰደት፡ ልደ፡ በደዕቅብ፡ በመስጀመምደ፡ ከድስፑ፡ ወሕሐቲ፡ ዴና፡ አኅተሙ፡ ወዝስ: ነፍብ፡ ዘውሱደ፡ ልደ፡ በደዕቅብ፡ በመስጀመምደ፡ ስለ፡ የዕቅብ፡ አስየውሙ፡ ውስቲ፡ ንብጽ፡ የውራ፡ ወተስያፑ፡ ወውሱደሙ፡ አብ፡ የተ፡ ምስለያሙ፡ ወካቴ፡ ሰላሣ። ወውሱደ፡ ዘብፋ፡ ለሕኪታ፡ 19 ሰነ አደ፡ የብልሴፑ፡ ለወደዕቅብ፡ አስየውሙ፡ ምስለውሙ፡ ወካቴ፡ ሰላሣ። ወውሱደ፡ ዘብፋ፡ ለሕኪታ፡ 19 ሰነ አደ፡ የብልሴፑ፡ ለወደዕቅብ፡ ዘግወለደት፡ ሲደዕቅብ፡ ጋድሃ፡ ወአሴርሃ። ወዝ፡ *አስማተ፡ 20 ውሱደሙ፡ አስ፡ የሕ፡ ምስለሁ፡ ውስተ፡ ንብጽ፣ ውሱደ፡ ጋድ፡ ሴፍዮሽ፡ ወነ ትአታ፡ ወነ ተተ፡ ወቀ ትለር፣ ወነ አስተመ፡ አስ፡ የሕር፡ አስ፡ የምና፡ መንደስ፡ ነ፤ (ወደሱል፡) ወነ በልና፡ ወነ አስተሙ፡ አስተ፡ ፯ ኧ። መውሱደ፡ አስ፡ ደመ፤፡ መኮ፡ ዘሉ፡ ዘልደ፡ 22 ዘመ፤፡ ወውሱደ፡ ራሑል፡ ዘ፣ብአሴተ፡ ደዕቅብ፡ ዮሴፍ፡ መብንደም። ወተወልዱ፡ ለዮሴፍ፡ 23, 24 በንብጽ፡ ዘአገበብ፡ ደባል፡ አስ፡ ሁ፡ ውስተ፡ ንብጽ፡ ዘመለደት፡ ለፑ፡ አስኔት፡ ወለተ፡ ፈጠፋራ፡ የመውስ ዘአለዮጵስስ፡ ምናስ፡ መቅናፊም፣ የአስ፡ አነ፡ መውሱደ፡ ብንደም፡ በባ፡ መነበር፡ መነስ ነል በልነ፡ ጉለድ፡ የአስ፡ ጉለድ፡ የመስ፡ ዘአለዮጵስስ፡ የማናስ፡ መስአና፡ መስተ፡ ነል የለር፡ መነስ ነል በልነ፡ ጉለድ፡ በንደም፡ በባ፡ መነበር፡ መነስ ነል

¹ B omits. **• ተል**ኮ ለ. * 4λ: Λ : Gen. xlvi. 13 110; but Sam. 11818, LXX שמאת, and so Syr., Vulg., Onk. Hence read as in 1 Chron. vii. 1 מואה. **^ ኤየሰብ**: Λ : Mass., Vulg., Onk. Gen. xlvi. 13 אין; but Sam. ישוב; LXX 'Ισσούφ. Hence read as I Chron. vii. ו gives שיליי. • ሰመርሙ፣ A; Gen. xlvi. 13 ነካሮቹ; LXX Zou ዓράμ. ' ኃምስቱ: B. * ሳአር: B. * ሕሎዝ B; Gen. xlvi. 14 ከነር; LXX 'Ασρών; Dail 'Αλλών. 10 **ኤ. የሲኤል:** A; Gen. xlvi. r 4.5 ነርር; LXX 'Aλοήλ. " አርባዕቱ: B. " ሲያ: Α. " በሚሰጸጣሚያ: Λ. ¹⁴ ዘወሲድት: A. " ምድረ: B. 17 Gen. xlvi. 15 gives ØF. 16 875 A. ¹⁶ 1Ь14; В. ^{ነፃ} ልእክታ: ለ. 20 ብእሲተ: B. 11 00H B. " አስማቲሆው። B. **" ም**ስሌሆሙ; C D. 24 Gen. xlvi. 16 30; LXX ²⁸ ለŁi B; Gen. xlvi. 16 שוני LXX Σαυνίς. ²⁰ አሲባን: A; Gen. xlvi, 16 Ayyeis. ማ ሕረቤ፡ A; ሕሲረ፡ B; ሕረቤ፡ C; Gen. xlvi. 16 ; LXX ΙΣΙΝ: LXX Θασοβάν. ²⁸ ሩዲ: Α; ሕሩዲ: Β; Gen. xlvi. 16 אַרוֹד'; LXX 'Αροηδίε. ³⁰ Gen. xlvi. יַמְנָה ן; LXX 'Ιεμνά. ያነ Gen. xlvi. 17 חשורה; LXX 'Ieovai. ወይበትል: restored from Gen. xlvi, 17. * C.P. B; Gen. xlvi, בריעה ; LXX Bapiá. omit. ⁴ ፮ A ; **ኃምስ**ቱ: B ; C omits. ³⁶ ዐሥርተ፡ ወአርባዕተ፡ B. * አርብዓ: ወአር ³⁷ A omits. ³⁸ Gen. xlvi. 20 implies 0.5° LL: 74.C: ባዕቱ: B. 10 **ፉ**ጢፍራ: B. 41 A B add Y. 42 want: B. 43 Anc. B; Gen. xlvi. 21 727; LXX ^ው ዘኤሌዮጵሲስ፣ A. " አሳቤል: A; Gen. xlvi. 21 አጋርነት; LXX 'Ασβήλ. Here LXX adds, against Heb. and Julilees, dyivorro 8d viol Bald. " 71.21 A; Gen. xivi. 21 873; LXX Papi. LXX 'Ayyele. " Gen. xlvi. 21 ይለጉ: LXX 'Pår. " **ያ**ደሚ: C; ስናኢም፣ D; Gen. xlvi. 21 Φ'ΦΩ; LXX Μομφείν. ** λά.λι Β; Gen. xlvi. 21 Φ'ΦΠ; LXX 'Οφιμίν. Here LXX adds, against text and Heb., Input de everynger, ⁵¹ Gen. xlvi. 21 ግጒ; LXX "Aραδ.

¹⁶, ¹⁷ የመርፑ፣ *ወሕሐዱ። ወተነ ዙስ፣ ነፍስ፣ ዘራሑል፣ የመርፑ፣ 'ወሕርባዕፑ። ወውሱይ፣ ባብ፡ ሳእክታ፣
¹⁸ የራሑል፣ ብእሲፑ፣ ሲደዕቀብ፣ ዘወለደት፣ ሲደዕቀብ፣ ዳን፣ ወንፍታሴም። ወዝ፣ *ሕስማተ፣ ውስዶም፣ አለ። የሕ፣ ምስሌሆሙ፣ ውስተ፣ ግብጽ፣ ውውሲደ፣ ዳን፣ ኩሲም፣ ወስሞን፣
¹⁹ ወሕቡዴ፣ ወሕደከ፣ ወሰሎሞን፣ ስድስፑ። ወሞፑ፣ በንመተ፣ የሕ፣ በንብጽ፣ ውተርፎ፣ ሰዳን፣
³⁰ መሕቡዴ፣ ወሕደከ፣ ወሰሎሞን፣ ስድስፑ። ወሞፑ፣ በንመተ፣ የሕ፣ በንብጽ፣ ውተርፎ፣ ሰዳን፣
³¹ መ`ሕስር፣ ወነስተም። ወዝ፣ አስማቲሆሙ፣ ለውሲደ፣ ንፍታሴም፣ ሕደሴሕል። ወ'ጋሃኒ፣
³¹ መ`ሕስር፣ ወ'ስሎም፣ ወ'አው። ወምኮ፣ አው፣ በንብጽ፣ ዘተወልደ፣ አምድኅሬ፣ ንመተ፣
³², ³³ የባር። ወካኑ፣ ዙስሙ፣ ነፍስ፣ ዘራሔል፣ አወ٪። ወትሱ፣ መንፈስ፣ ዘደዕቀብ፣ ዘቦሕ፣ ውስተ፣
⁷ ግብጽ፣ ሰብን፣ መንፈስ፣ እስ፣ እንከ፣ ውሱዱ፣ ወውሱደ፣ ውስዱ፣ ዙስሙ፣ *ሰብን፣ ወ'ታምስተ፣ እስ፣
³⁴ ጥፑ፣ በንብጽ፣ 'ዘአገበለ፣ ዮሴፍ፣ "ወውሱድ፤፣ አልቦሙ። ወበምድረ፣ ከናሕን፣ ሞፑ፣ በይሁዳ፣
ከልኤፑ፣ ይቀ፣ ሄር፣ ወሕውናን፣ ወሕልቦሙ፣ ውስድ፣ ወቀበርዎሙ፣ ደቂቀ፣ አስራኤል፣ ለእስ፣
ተስጉሱ፣ ወተሠዶሙ፣ መስቲ፣ ሰብን፣ ሕዝብ። ²²

መስት: አስራኤል: ውስተ: ብሔረ: የብጽ: ውስተ: ምድረ: ጌሤም:" አሙ: ውርቀ: ወርታ:

2 ራብዕ: በካልአ: ንመት: ዘቡባዓ: ሣልስ: ዘ*፵ወ፮" ኢዮቤልው:: ወሙጽሕ: ዮሴፍ: ይትቀበል:

3 አባሁ;" ደዕቀብኝ: ውስተ: ምድረ: ጌሤም:" ውስቀፈ: ካሳደ: ሕቡሁ: ወበከና:፡ ወይቤት፡
አስራኤል: ሰዮሴፍ: አሙት: ይሕዜስ:" 'እምዘ: ርኢኩክ:" ወይእዜኔ: ይትባረክ: አንዚሕብሔር:
አምሳከ: አስራኤል: አምሳከ: አብርሃም: ወሕምሳከ: ይስሓቅ: ዘኢክልአ: ምሕረተ: ወሣህስ:

4 አምግብሩ: ደዕቀብ:፡ ዐቢድ፡ ሴተ: ዘርኤኩ: ንጽክ: አገዘ: ሕይው: አ፤: አስሙ: አማን: ህልው:
ራአድ: ዘ*ርኤኩ: በቤቴል፤ ይትባረክ: አንዚሕብሔር: አምሳኪየ:" ሰዓሰሙ: ንሰም: ወቡሩክ:
5 ስሙ:፡ ወበልዕ: ዮሴፍ: ወሕንዊሁ: በቅድሙ: ሕቡሆሙ: ኅብስተ: ወሰትዩ: ወይ!: ወተፈሥሐ፤
ይዕቀብ: ፍሥሓ: ዐቢና: ተቀ፡ አስሙ: ርእዮ: ሰዮሴፍ: አገዘ: ይበልዕ: ምስለ: አንዊሁ:
ወይስቲ:" በቅድሚሁ: ወባረክ: ሰፈጣሬ፤ ዙሱ: ዘዐቀቦ: ወዐቀብ: ሎፑ: ፲ወ፪"ውሱይ:
6 ወወሀቦ:" ዮሴፍ: ለሕቡሁ: ወሰአንዊሁ: ሀብተ: ከሙ: ይጓድሩ: ምድረ: ጌሤም: ወውስተ:

A omits through homeoteleuton. ¹ ለእክታ፣ B: ለአኬታ፣ C D. * #37: A B. ' አስማቲሆሙ፣ A B. ' B omits. ' ከሲሙ፣ A; Gen. xlvi. 23 ውሃር; LXX 'Aσόμ. ፣ ውስሙዝ A; Gen, xivi. s3 omits this and three next names. ' ወስሎም'ን A. B trans. before (1900-1) 10 **ወተ**ረፎ፡ A. " እ.የሲአ*ም*፣ ለ. " 77L B: Gen. xlvi. 24 '70; LXX rouni, ¹⁸ ሕስሕር: A ; Gen. xlvi. 24 ግኒኒ ; LXX "Ισσασρ. " ስሎም፣ A; ሰብም፣ C D; Gen. xlvi. 24 ይኒዎ; LXX Συλλήμ; but Sam. mbw and 1 Chron.vii. 13 support text, and Syr. points in same direction. 16 A. B: Gen. xlvi. 24 omits; C adds T. MAB omit. "OPG: odenti B. 18 2 CO E A, " ዘእንበሰ፡ ደ**ው**የበ። ል ; እሰ፡ ኢደውሰበ፡ D. » MSS. ምትዎ: ³⁾ ክልኢተ: ለ. " ወተሰምት ለ. **"** አሕዛብ: ለ. * **ጊ**ሠም፡ B. * አርብን፡ ወኃምስት፡ B. 47 ΕλΙΒ: B; Gen. xlvi. 30 Dyan; LXX ἀπό τοῦ μῦν. s Gen. xlvi. 30 ΜΝη ΜΠΝ ; LXX ἐπεὶ ἐώρακα ; Vulg. quia vidi. **" አ**ንተ፡ B. **» አምሳ**ክየ: B. ። ወሰተና A. ። ተሠርተ: ወክልኤተ: B. » ወወሀበ: A.

ራሜሲና:' ወዙሎ፣ አድያሚያ፣ ሎሙ፣ ዘዶኴንን:' በቅድሜሁ፣ ሰፊርያን:: ወንደረ:՝ አስራኤል: ወውሱዱ ምድረ፣ ጌጜም፣ ምሥናዶሃ፣ ሲምድረ፣ ንብጽ፣ ወእስራሕልሰ፣ ወልደ፡ ምእተ፣ መግሳግ፣ ንመት፣ አመ፣ ቦሕ፣ ውስተ፣ ንብጽ። ወሴስዮሙ፣ ዮሴፍ፣ ለአቡሁ፣ ወ*ለ'አንደሁ፣ ን ወ'ጥሬትሙ'ሂነ' ንባውዝ፣ 'በከመ፣ የአክስሙ፣' ሰሰብዐቸ፣ ንመታቲ፣ ዐባር።' ወስመት፣ ምድረ፣ ዓ ንብጽ፣ *እምቅድመ፣" ገጸ፣ ዐባር፣" ወእስተጋብእ፣" ዮሴፍ፣ ዙሰንታሃ፣" ምድረ፣ ንብጽ፣ ሰፊር*ያ*ን፣ በእክል። ወሰብሕ፤። ወእገስሳሆሙ፤። ወዘት። አጥረየ፣ ለ"ፈርሃን። ወተፈጸመ፣ ዓመታተ፣ 9 ዐባር: ወወሀበ: ዮሴፍ፣ በእስነዛብ፣ ዘውስተ፣ ምድር፣ ዘርሕ፡ ወሲሲተ፣ ከመ: ይዝርሉ: ምድረ፡¹⁷ ኢመልሕ፣[™] ወኢሰቀየ፣¹¹ ዘአንበለ፣ ውሑዳት፣¹¹ መካን፣¹² ታበ፣ .ድንጋ7:²¹ ፈለ7፣ *ወዶአዜለ፣ መልአ፣ ወዘርኡ፣ ንብጽ፣ ምድረ፣ ወ`ለረሩ፣ *ብዙን፣ ሥርናየ፣ በውእተ፣ ንመት። ወውእት፣ ፣፣

(Et labora)vit terra Aegypti a facie famis. Et possedit 1 Joseph totam XLV. 8 terram Aegypti Faraoni in esca, nam homines et jumenta et universa adquisivit Pharaoni. Et consummati sunt [septem] anni famis, et dedit 9 Joseph populo terrae semina et escas, ut seminarent (terram) anno octavo, propter quod fluvius ascenderat in omnem terram Aegypti. In 10 septem enim annis famis (non) ascenderat et non adaquaverant nisi modica loca secus litus fluminis, (nunc autem ascendit) et seminaverunt [in anno octavo] Aegyptii terram suam et collegerunt fructus bonos in anno illo. Hic annus primus *septimanae quartae quinto et quadra- 11

¹ Possedit in late Lat. = acquisivit. ² MS. septimanarum quinti.

ነ ራሜሲኖ፡ B : ራሚሲቲኖ፡ C : ራሚሲኑ፡ D. ¹ неъзы в с. ' ወንደሩ A. * As Gen. xlvii. 12 ሳ *ምሥናዩሃ*፣ B. * አበሁ፣ B. A B omits. TOO CD. has ηψη 'P' and LXX «ατὰ σώμα, the above seems a corruption of them hatters = nard obje abrov. For T' B reads Latherou. ' 90C: B. " Gen. xlvii. 20 1211; LXX darforaro; A reads xivii. 13 '200, but LXX des. ወእስተጋብላ: 12 **ዝ**ሳንተሃ: A. " whaha; A; B omits; Lat. supports C D. 14 Em. from (10) " መእገስሳሁ L: B; Lat. et jumenta. 16 Em. from Ø of B in 17 Restored from Lat. terram and Gen. xlvii, 23. accordance with Lat. Pharaoni. ሥ **ዘኅ**፡ B. " በሰብዓቹ: B. Emended with Lat. non ascenderat from opak: D. A B C omit abruptly, but A B C D prefix ω to following verb. ²¹ ወኢሳቀ**ና**: A : 24 Lat. omits. ወኢሰቀየት: C: ወኢስትየ: D. 22 A puts in acc. ₽ .ድ3ጋጋ; A. * Em. with Lat. collegerunt from & LCT: Lat. adds in anno octavo. should possibly, with Lat. fructus bonos, read & wff: B gives aff : wff: ACD support text. [II. 8.]

12 ንመት፣ ቀዳሚ፣ ዘሰብኒ፣ ራብዕ፣ ዘነግአርብን፣ መኃምስት፣ አድቤሴው። ወነሥሕ፣ ዮሴፍ፣ አምዙሱ። ዘፈርና፣ ኃምስት፣ ሰንጉሥ፣ ወ*ራብዕተ፣ አደ፣ ንደ፣ *ሎሙ፣ ለሲቤት፣ ወለዘርሕ፣ 3 ወረሰተ፣ ዮሴፍ፣ ሥርዐተ፣ ሰምድሬ፣ ንብጽ፣ እስከ፣ ዛቲ፣ ዐሳት። ወሐይወ፣ እስራአል፣ በምድሬ፣ ንብጽ፣ ፲ወጀ"ንመተ፣ ወኮና፣ ዙሎን፣ መተዕል፣ አለ፣ ሐይወ፣ ውለስታ፣ ኢተቤልውስ። *ምአት፣ ወአርብን፣ ወሰብን፣ "ንመት፣ ወትምት፣ በንመት፣ ራብዕ፣ ዘሰብኒ፣ ኃምስ፣ ዘለርብን፣ ወኃምስት፣ 4 ኢተቤልውስ። ወባሪኮሙ፣ እስራአል፣ ሰውሱዱ፣ ዘአንበለ፣ ይመት፣ ወነገሮሙ፣ ዙሎ፣ ዘኮነ። ይረክቦሙ፣ " በ"ምድሬ፣ ንብጽ፣ ወ"በ*ደኃፊ፣ "መዋዕል፣ *ዘከሙ፣ ይመጽእ፣ ሳዕሌሆሙ፣ ይረክቦሙ፣ " ወባሪኮሙ፣ ወንወሀር። ለዮሴፍ፣ ከልአት፣ መክፈልት፣ በደበ፣ ምድር። ወኖሙ፣ ምስለ፣ አስዊሁ፣ ወተቀብረ፣ ውስተ፣ በዐት፣ ዘካዕበት፣ በምድረ፣ ከናአን፣ ቅሩብ፣ ሕብርሃም፣ አቡሁ፣ 16 ውስተ፣ መቃብር፣ ዘከረና፣ ለርእሱ፣ ውስተ፣ በዐት፣ ዝካዕበት፣ በምድረ፣ ኤብርን። ወወሀበ። ከተ፣ መንጠትር፣ ሁንብርን። መመሀበ። ከተ፣ መንጠትር፣ ከተረና፣ ለርእሱ፣ ውስተ፣ በዐት፣ ከካዕበት፣ በምድረ፣ ኤብርን። መመሀበ። ከተ፣ መንጠትር፣ ከተረና፣ ለርእሱ፣ ውስተ፣ በዐት፣ ከካዕበት፣ በምድረ፣ ኤብርን። ወወሀበ። ከተ፣ መንጠትር ከተረና፣ ለርእሱ፣ ውስተ፣ በዐት፣ ከካዕበት፣ በምድረ፣ ኤብርን። ወወሀበ። ከተ፣ መንጠትር ከተነነ። መመለስ የተነነ። ከተነነ ዕለት።

ወከ! አምድላረ፡ ሞተ፣ ያዕቀብ፡ በዝኙ፡ ውሱደ፡ አስራኤል፡ በምድረ፡ 7ብጽ፡ ወኮኑ፡ ሕዝበ፡ 4% ብዙታ: ወኮኑ: ትለሙ፣™ ዕሩያክ በልቦሙ፣ ከሙ፣ ደፍቅር፣ እጎሙ፣ እጎዋሁ፣" ወከሙ፣ ይትራዳእ፣ ብእሲ; ምስለ: እጙሁ፣ ወበዝኡ፣ ፌድፋደ፣™ ወበዝኡ፣ ፣ ጥቀ፡ ዐሠርተ፣" ሱባኒ፣ ዓመታት፣™ ዙሎ፣፣ z መዋዕለ: ሕይወት: ለይሴፍ:৷ ወሕልቦ፡ ሰይጣን፡ ወሕልቦ፡ ምንተኔ: አከና። ከተሉ፡ መዋዕለ፡ ሕይወቸ: ሰዮሴፍ: እሲ; ሐይወ: እምድኅረ: አቡሁ፣ ደዕቀብ: አስመ፣ **ተ**ስሙ፣ **?ብ**ጽ፣ ደክብ *ምእት: ወዓሠርቸ፣* ዓመት፣ *ወዓሠርተ፣ ወሰብዓተ፣* ዓመት፣ ፤በረ፣ ምድረ፣ ከናለች፣ ወ*ዐሠርተ፣* ዓመተ፣ ነበረ፣ እንዚ፣ ዶትቀነይ፣ ወሠሰስተ፣³⁷ ዓመተ፣ ውስተ፣ ቤተ፣ ምቅሕ፣ ወሰማንደነ³⁸ ዓመተ፣ 4 አምታስተ: ገጉሥ፣ እገዘ፣ ይኬንገ፣ ዙሳ፣" ምድረ፣ 7ብጽ። "ወሞተ፣ ወ"ጽሎሙ፣ እንደሁ፣ 5 ውዘብ: ይእቲ፣ ትውልድ። ወእዘዛው፣ ሰውስደ፣ አስራኤል፣ ዘአገበሰ፣ ይሙት፣ ከመ፣ ይበዱ፣" `6 እዕፅምቲሁ: በመዋዕል፣ **አ**መ፡ ዶወፅሉ፣ እምድረ። የብጽ። ወእምስለም። በእንተ፡ አዕፅምቲሁ፣ እስመ: እእመረ: ከመ፣ እ.ዶ.ድንሙ: " ንብጽ: " አውፅኦተ: ወቀቢርተ: " በምድረ: ከናለን: እስመ፣ ማከማርጌ። ንጉሥ፡ ከናለ3፡ እንዘ፡ የኃድር፡ ምድረ፡ አቡር፡ ተቃተሰ፡ ባልሳ፡ ምስለ፡ ንጉሥ፡ շ ፖብጽ፣ ወቀተለ። በህየ፣ *ወዱገነ፡ ድኅሬሆሙ፣* ለፖብጽ፣ እስከ፡ ሕንቀጸ፡ ኤርምን።* ወስእነ፡ በዊክ: አስሙ: ነፃሥ፡ ካልእ፡፡፡ ሐዳስ:ካ ንጉሥ፡፡፡ ለ፡፡ንብጽ፡ ወንየለ፡ አምኔሁ:ካ ወንብክ፡ ምድረ፡ ከናለ]: ወተዐጽወ:" ለንቀጸ:" 7ብጽ: *ወለልቦ: ዘዶወፅል:" ወለልቦ: ዘዶበውእ: ውስተ: 7ብጽ::

TA omits.

* የመቼ ለ.

* Emended with Lat. de omnibus
from አምስክል፣ of MSS.

* Em. with Lat. quidquid natum est from HHCሉ፣ which
gives wrong sense; of Gen. xlvii. 24. Lat. adds in terra Acgypti.

* ይወርተ፣ አድ፣ A.

* B trans. For ሰሴሴት፣ MSS. give ሰሴሰት፣

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

* OPCF: ውስብዎት፣ A.

* AT በብውት፣ A.

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

* OPCF: ውስብዎት፣ A.

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

* OPCF: ውስብዎት፣ A.

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

* OPCF: ውስብዎት፣ A.

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

* OPCF: ውስብዎት፣ A.

* Lat. adds,
ngainst text add Gen. xlvii. 26, omnibus Acgyptiis.

gensimo jubeleo. Et accepit Joseph quintam partem de omnibus quidquid natum est [in terra Aegypti], portionem regalem et quattuor partes
dedit illis in esca et in semine, et proposuit Joseph¹ hoc³ in praecepto
in [tota]³ terra Aegypti usque in diem hunc. Et vixit Istrahel in terra ¹³
Aegypti annis decem et septem, et facti sunt omnes anni vitae ejus,
quos vixit, *in tres jubeleos⁴ centum quadraginta septem anni³, et
[deficiens] mortuus est⁴ quadragensimo quinto jubeleo in anno quarto
*septimanae quintae¹. (Et) benedixit Istrahel filios suos, priusquam ¹⁴
moreretur, et indicavit quaecumque³ ventura essent eis in terra Aegypti
(et) in novissimis diebus (quemadmodum ventura essent super eos nuntiavit)
et benedixit eos et Joseph benedixit dupliciter in terra. Et dormivit cum ¹⁵
patribus suis et sepultus est in spelunca duplici in terra Canaan secus
Abraham patrem suum in sepulcro quem fodit sibi in Chebron. Et.₁6
dedit universos libros suos et libros *patris sui³ Leuni filio suo, ut custodiret eos et ut renovaret¹⁰ cos filiis suis usque in hunc diem.

Et factum est post mortem Jacob multiplicati sunt filii Istrahel in terra XLVI. 1 Aegypti et facti sunt in gentem magnam, et facti sunt unianimes cordibus suis, ut diligerent singuli fratres suos, et adjungebat se frater cum proximo suo . . .

¹ MS. adds omnibus Aegyptiis, against Eth. and Gen. xlvii. 26.

² So Eth. and Mass. Gen. xlvii. 26; LXX and Vulg. omit.

³ So Vulg., but Eth. and all versions, as well as Mass. Gen. xlvii. 26, omit.

⁴ MS. in tertio jubeleo.

⁵ MS. annis.

⁶ MS. adds et.

⁷ MS. septimanarum quinti.

⁸ MS. quaecumquaecumque.

⁹ Eth.=patrum suorum.

¹⁰ MS. renovet.

¹⁷ Enchor: A. 18 A omits. 19 Lat. omits. 14 Hhop: A. ** £76: A : **ዴ**ሐል፡ B. 11 Lat. benedixit. " not: A; not: B. 2 5001: A. 24 @@UO: B. B Lat. patris sui. 26 Lat. omits. ማ አንዊሁ: A. **» ወሬድሬዳ**፡ B C D. ™ 9መታተ; A B. " ወዐሠርቱ: A; ወዐሠርቱ: B; ወ፲ C D. ³¹ ወዘስ: A. * ሂወያ A : ሂወፓ C ; ሂወፅ D. 22 An.E. A. ¹⁰ ሐይወ: ዮሴፍ: ለ. * IO'S A. an の分 A. 20 Hrft: A. . MIA. *7 P A. " B omits; **@7"F**; D. " ይስዱ C: ይውስዱ D. " ምድሪ፣ B. 48 ££27000 B. **" አም**7ብጽ; D. 4 ተቀተለ: B. " A adds nont; BC nont; " መከማሮች B; መምካርች C D. **መደ**ንኖሙነ ቢድታሬሆሙ B. **" ኡሮምን**፤ C : ኤሎምን፤ D. ⁶⁰ ክልል: A. ዛ *ሕዴስ*: ለ. B trans, before hahi M A B. ዛ እምኔሆው። ለ. " **ው**ተዐጽጥ Α. [™] አናቅ**ጸ**: ለ. " B trans. after HCan. : C D omit.

፣ ወምተ፣ ዮሴፍ፣ በተዘለርብን፣ ወስድስቸ፣ ኢዮቤልው፣ በሰብኔ፣ ሳድስ፣ በካልአ፣ ዓመት፣ ወቀበርም፣ ይትቃተል፡ ምስሲ፡ ንጉሥ፡ ክናአን፡ *በዘ፡² *አርብን፡ ወሰብወቸ፡³ ኢዮቤል*ዉ፡' በዳንም፡' ሱባ**ኔ**፡ በካልአ: ዓመቱ: ወለውፀሉ: ውሱደ: እስራኤል: አዕፀምቲሆሙ: ሰውሱደ: ደዕቅብ፣ ዘሎ፡ ነነእንበለ: አዕፅምተ፣ ዮሴፍ፣ ወቀበርዎ መ፣ ውስተ፣ 7ዳም፣ ውስተ፣ በዐት፣ ዘካዕበት፣ ውስተ፣ 10 ደብር። ወገብሉ፣ ብዙኃን፣ ውስተ፣ 7ብጽ፣ ወጎዳጣን፣ ተርፉ። አምኔሆሙ፣ ውስተ፣ ደብረ፣ ւյ ኬብሮን: ወተረፈ፡ አብራም፡" አቡከ፡ ምስሌሆሙ። ወሞሉ: ገጉሥ፡ ከናለን:" ለንጉሥ፡ **?ብ**ጽ፣ ୍ ፡፡ ወዐጻው፣ አንቀጻ፣ ንብጽ። ወሐለየ፣ እኩየ፣ ሕሲና፣ ሳዕለ፣ ውሱደ፣ እስራኤል፣ ከመ፣ 13 .የስምኖሙነ" ወይቤተሙ፣ ለሰብለ፣ ንብጽ። 🛛 ናሁ፣ ሕዝበ፣ ውሱደ፣ አስራኤል፣ ልህቁ፣ ወበዝን፣ እምኑክ ገው፣ ገጥበብ፣" ሳዕሲሆሙ፣ ዘእገበሲ፣ ይብዝኙ፣ ወናሕምምሙ፣" በቅኔ፣ ከእገበሲ፣ *ደም*ጜሽ፣ ቀትል፣ ወእሙንቸኔ፣ *ዘእንበለ፣ ይጽብጹት፣ ወእሙ፣ እኮስ፣ እሙንቸኔ። ይደመሩ፣***** ምስለ: ፀርነ:" ወደወዕሉ: አምድርነ: እስሙ: ልቦሙ: ወ7ጾሙ: ውስቲ: ምድረ: ከናለን::" ፣4 ወ°ሥርዐ፡" ሳዕሲሆሙ፣ ሲቃነ፣ ንብር፣" ከመ፣ ይሕምምምሙ፣ በቅኔ፣" ወሐነጹ፣ አህጉረ፣ ጽኑዓቲነ[®] ለፌርፆ<u>ን</u>: ፟ጲቲሃ፣[#] ወ*ራምሴሃ፣[#] ወሐነጹ፣ ከሎ፣ ጥቅመ፣ ወከሎ፣ ወረፋቲ፣ ከወድቀ፣ 16 ደብዝቱ: ወከማሁ: ይፈደፍዱ። ወደስተራዘስዎም: ሰብለ: 7ብጽ: ለውሱዴ: አስራኢል። መበቡብኒ: ሳብዕ: ዘሳብዕ:" ዓመት: በዘ*አርብን: መሰብንፑ:" እድቤልዉ:" መጽሕ አቡክ: 677 እምድረ: ከናአገ: " መተወሰድከ፡ በራብዕ፡ ቡባፄ፡ በሳድስ፡ ዓመቱ፡ በዘ*አርብዓ፡ ወሰመንቱ፡ " ² ኢኖቤልው:" ዘውእቸ፣ መ**ተዕ**ለ: ምንዳቤ: ሳዕለ: ው**৫**-ደ: አስራኤል:: ወአዘዘ: ንጉ**ሥ: ንብጽ**ን ፈርፆች ትእዛዘ: ሳዕሴሆሙ፣ ከመ፣ ይንድፉ፣ ውስዶሙ፣ ዙሎ፣ ርሰ፣ ዘተወልደ፣" ውስተ፣ ፈለ?። ያ ወነበሩ: እንዘ; ይገድፋ; ስብዐቲ: ወርን; እስከ; አመ; ዕስቲ:* ተወለድከ; ወንብአተከ: ኢምክ:*

^{1 11905} A. ¹ 0H: A. ¹ 9ø3 A. 4 A omits. • ወዳንሙ A. 7 A B omit. ^ **በዓት**: B. ¹⁰ ዐብራም፡ A ; ሕብርሃም፡ C ; ° ተረፉ: A. ¹¹ ከፍልጓ: A. 12 9800 B. ¹³ አናቅጹ: B. 14 Lat. wrongly **እ** ነበረም፡ D. ። *ያስምምም*ም። A. adds rex Chanaam. B omits. ¹⁷ ወንጥበብ: A : In On: CD. Lat. faultily gives adfligamus; cf. Vulg. Exod. i. 10 opprimamus, but Heb. τρορητή and LXX κατασοφισώμεθα support text. or حدال = Syr, Exod. i. 10 18 Lat. humilienus not so good, though we find the same Mass. 19; LXX μήποτε. twofold rendering of this word new in Exod. (LXX) i. 11 κακούν and in i. 12 ταπεινούν. בּסְבְּלְחָם Lat. in operibus ipsorum better; cf. Exod. i. בו בּסְבְּלְחָם. 21 A omits through hmt. The text is corrupt. Cf. Exod. i. 10. 22 LRoof: A B; Lat. omits, but Exod. i. 10 supports text. Emended with Lat. inimicos nostros and Exod. i. to from OC: of MSS. So LXX Exod. i. 11 enformary; Vulg. praeposuit; 25 Em. from 70C: A, 70C: B C D with Lat. operum Mass., Sam., Syr. use plural. 2 **ጽኑዐተ**; A B; Exod. i. 11 gives ከህጋርር = and Exod. i. נו מְפִים.

Et cogitavit¹ cogitationem pessimam (contra filios Israel) ut adfii-12 geret eos. Et [in illo tempore] *dixit Aegyptiis²: 'Ecce populus 13 filiorum Istrahel multiplicatus est [valde] et plurimi facti sunt quam nos. Venite ergo, adfiigamus³ eos priusquam multiplicentur, et humiliemus⁴ eos *in operibus ipsorum³, ne forte occurrat nobis bellum, et tunc belligerabunt et ipsi nos (et conjungentur) super inimicos (nostros), exeuntes de terra nostra propter quod cor ipsorum et vultus corum in terra 6 Canaan est.' Et imposuit super eos rex executores operum, ut adfiigant 14 cos *in operibus ipsorum³. Et acdificaverunt civitates munitas Faraoni Phytom¹ et Rammasse [et Oon] *, et acdificaverunt omnem murum qui erat dirutus in civitatibus Aegypti. Et redigerunt eos in servitutem 15 cum vi, et quantum eos humiliabant⁰, multo plus multiplicabantur. Et abominabantur Aegyptii filios Istrahel.

Et quadragensimo septimo jubeleo in *septimana septima anno¹⁰ XLVII. septimo ejus advenit pater tuus¹¹ de terra Canaan, et *genitus es¹² in *septimana quarta¹³ in anno sexto ipsius quadragensimo octavo jubeleo; hoc est tempus tribulationis super filios Istrahel. Et decrevit Farao rex 2 Aegypti decretum super eos ut proicerent filios ipsorum omnes masculos, qui nascebantur (illis)¹⁴, in flumine. Et erant proicientes¹³ mensibus 3

¹ MS. adds rex chanaam. ² Emended with Eth. from dixerunt Aegyptii. From ver. 14 it is clear that it is the king that is speaking.

* Seems due to Vulg. sapienter opprimamus, whereas Eth. = dolose agamus; and LXX Exod, i. 10 saraσοφισώμεθα; 80 Mass. Eth. = adfligamus; see note 19 on Eth. text. servitute; see note 20 on Eth. text. 6 MS. tera, ⁷ MS, phytoni, Seems due to LXX Exod. i. 11. ⁹ Sò LXX dranelvour; Eth.=malefaciebant. 10 MS. 11 MS. suus. 13 MS. genuit. septimanarum septimi anni. 14 Mass., Syr., and Vulg. Exod, i. 22 omit, but Sam., septimanarum quarto, followed by LXX and Onk., reads לעברים and Arab. =eis. ¹⁸ MS, prospicientes.

granaries, but LXX renders as our text οχυράς. Tat. Phyloni; & TY: A; Exod. i. 11 Dha; LXX Πειθώ. 2 60237: A: 60207: D: Lat. Rammasse: Exod. i. 11 Pppy1; LXX 'Ρομεσσή. After Rammasse Lat. adds et Oon, and LXX Exod. i. 11 καὶ "Ων. 29 Lat. omits. » ሕረፍት: A; Lat. omits. ³¹ በ7ፉ0: A B : 32 Lat. humiliabant; LXX Exod. i. 12 cranelvour,—both less good than our text as rendering ay. 33 40% A. 35 ከፍልን: A. 36 400公 A. ³⁷ ኢዮሴሌዎች B. **™ ዘወልደ:** B. 39 **አንተ**: B. 10 እመከ: A.

₄ 'ሥለስተ፣ ወርን፣' ወነንሩ፣ በእንቲእሃ። ወንብረት፣ ለከ፣ ነ**ና-ት**፣ ወለበጢታ፣' ፑሳ፣' ወ*አስፋ ሰጠነ ወለገበረት፣ 'ውስተ፣ ሣዕር፣' ኀበ፣ ድንጋን፣' ፌሲን፣ ወለንበረተከ፣ ውስቱታ፣ ሰውዕ፣ መዋዕለ፣ ወእምክ፣ 'ተመጽእ፣ በሌሊት፣' ወታጡብወክ፣ ወ'መንልተ፣' ተዐቅበክ፣ ማርድ፣ s አኅተከነ" እምክ አዕዋፍ። ወበ•ውእተገ፣ መዋዕል፣" ወጽአት፣ ታርሙት፣" ወሰተ፣ ፌርዖን፣ ከመ፣ ትት/ከፀብ፣" በ"ውስተ፣ ፈለግ፣ ወሰምዐት፣ ቃለክ፣" እንዘ፣ ትበኪ፣ ወትቤ፣ ሰዕብራዊድቲሃ፣" እኅትከ: " አሎርෑ: ወእጸውዕ:" ሰኪ: ሕሐተ: እም!: ዕብራዊደት: *እንተ: ተሐፅኖ:" ወታጠብዎ:" 8 ለኪ: ለዝሕባን: *ወትቤሳ: ሑሪ።** ወሎረት:* ወጸውዐታ: ለእምከ: ለ*ኢዮክቤት:* ወወሀበታ: ງ ዐስበ: ወሐፀነተከ:: ወእምዝ: ልሂቀከ:™ ወሰዱከ: ለወሰተ:፣፣ ፌርፆች: ወኮችከ: ውሱዳ:™ ወመሀረከ: ዕብራን: አቡክ: መጽስፈ: ወእምዝ: ፈጸምክ: **ሠ**ላስተ: ቡባኔ: አብራክ:[»] ውስተ: ዐጸደ:[»] 10 መገንሥት:: ወ*ሀለቲከ;" ውስቲ: ዐጹድ:" ሠለስቲ:" ሱባዔ; ዓመቲ:" አስከ: መዋዕል:" አመ: ወባእከ; አምዐጸደ; መገንሥት; ወርኢኮ: ለንብጻዊ: እ**ገ**ዘ: *ዶዘብጦ: ለካልእከ:* *ዘእምነ: ፤፤ ውስደ፡ አስራሉል፡³ ወ*ቀተልከ፡³ ወታባእኮ፡ ውስተ፡ ማባ።³ ወበባይታ፡ ዕለት:⁶ ረክብከ፡ <u>ዝ"እገዘ: ይትበአሱ: እምውሱደ: እስራኤል: ወትቤሎ: ለዝ: ዘይትአ7ል:" ለምንት: ትዘብጥ:</u> 12 እጎዋከ:: ወተምዕ0: ወተቁጥ0: ወደቤ: መኑ: ሤመከ: መል**ለከ: ወመኩ** ን}: ሳዕሌ}: ⁴³ ወሚመ: ⁴⁴ ተቅተለ<u>ነ</u>። ተፈቅድ: በከመ፡ ቀተልኮ: ተማልም: º ለ7ብጻዊ:: ወፊራሀከ: ወጉየዶከ: አምቅድመ፡ **H3:F: 57C::**

፵፡፡ ወበሳድስ: ንመት: ዘቡባኔ: ሣልስ: ዘ*ሕርብን: ወተስንቸ: " ልዮቤልውሳት፣ ባ ሎርከ: ወነበርከ: 'ውስተ: ምድረ፣ ምድደም፣ እግሱባኔ፣ ወንመተ፣ ሕስዴ፡፡" ወገባአከ: ውስተ፣ 7ብጽ፣ በሱባኔ፡

¹ ያአውራኝ: A. * Em. from @AAAD; A B; C D read @7AAAD; ¹ **ፔሳ**: B. ¹ አስፍልጦ: A. Lat. omits, but Exod. ii. 3 supports text. • ድንጋጋ: A. B trans. ⁷ ወእሙከ: A. ' ማወልተ: A B. 10 እኅተከ: A. ¹¹ ውእተ: መዋል: B. 1: †Cop: A. " ትትኃፀብ: B. ¹⁴ A omits. 16 A mistranslation of äβραις; so Syr. Exod. ii. 5; but Mass., Sam., LXX, and Lat. imply äβρφ. ነ**፣ አምጻአከ**: A : *አምጽአ*ከ: B. " ምስሪተከ: B. Λ: **. ናው ፀአከ**: Β. 20 Lat. adds si vis; so LXX θέλεις and Vulg. vis, against Heb. Exod. ii. 7. 21 Lat. owing to Vulg. omits, but Exod. ii. 7 Mass. מַנְפָּרָ Sam., LXX, Syr. support text. ²² ወተጠብዎ: A. ²² A B C omit, but Lat. and Exod. ii. 8 support D. For **†6:** of D, I have read ትቤባ: with Lat. and Exod. ii. 8. 24 Lat. omits, but Exod. ii. 8 supports text. ። እየክቤት: A. *** ልሃቅከ**: A. Emended with Exod. ii. 10 from 154: the instead of בתי which the context requires. **፡፡ ወልደ**: C: » አበ**ስ**ከ: B. * A adds &t: "Unon: B. ወልዱ: D. ≈ 90.£: B. * ዓመተ: A B. · * መዋዕስ: A. **»** ይዘብጥ: * Lat. omits, but Exod. ii. 11 supports text. ™ RALh: A. 42 AULTAIA: B; Lat. percuticbat proximum suum, " B omits. " ክልኤቲ: B.

septem usque in tempus quo tu natus es. Et celavit te mater tua mensibus tribus, et indicaverunt de ea. Et illa [timens] fecit tibin 1 et 4 linivit eam bitumine² et pice et posuit eam (in gramine) secus litus fluminis et posuit te in eam septem dies, et mater tua veniebat per noctem et porrigebat tibl lactem, per diem soror tua Maria custodiebat te ab avibus. Et in tempore illo exivit Termot filia Faraonis, lavari in 5 flumine, et audivit vocem tuam flentis et dixit puellae suae ut adferret sibi [infantem], et adtulerunt te. Et tollens te de tibin pepercit super 6 te. Et dixit illi soror tua: 'Ibo et vocabo' tibi [si vis] mulierem 7 Hebream quae nutriat illum tibi.' Et dixit ei: 'Vade.' Et illa (abiit 8 et) vocavit matrem [suam 6 et] tuam Jocabet, et dedit illi mulieri mercedem (cduc)ar(e te. Et postquam adolevisti abduxerunt te in filiam 6 9 Faraonis, et factus es filius ejus), et docuit (te Ebran pater tuus litteras): et quando comple(visti tres) septimana(s, introdux)erunt te in atrium regale. Et eras ex... trium septimanarum annorum usque in tempus 10 quo existi de atrio regali et vidisti Aegyptium ferientem fratrem tuum (qui est e filiis Istrahel), et percussisti eum et fodisti in terram et cooperuisti eum in harenam. Et secunda die invenisti duos litigantes ex filiis Istrahel 11 et dixisti ad cum qui *percutiebat proximum suum 7: 'Quare percutis fratrem tuum?' Et iratus est in indignatione . . . dixit : 'Quis te con- 12 stituit principem aut judicem super nos? numquid occidere me vis, quemadmodum occidisti hesterna die Acgyptium?' (Et timuisti et fugisti propter sermonem hunc)8.

Et quadragensimo nono jubeleo in anno sexto *septimanae tertiae o XLVIII. abisti et inhabitasti in terram Mad(iam) septimanas 10 quinque et annum

¹ Mass. Exod. ii. 3 adds κτρί, φιτηρ αὐτοῦ.
2 MS. vitumine.
3 MS. vocavo.
4 As Eth. and Mass. omit si vis, it seems due to LXX Exod. ii. 7 θίλεις καλέσω, or rather to Vulg. vis ut vadam et vocem.
5 So Vulg. Exod. ii. 8, Mass. and LXX τις μητέρα τοῦ παιδίου.
5 Emended from domum; see note 27 on Eth. text.
7 Corrupt. Eth.= faciebat injuriam; so Exod. ii. 13.
8 MS. ... u.. tia propter... o... huiu.
9 MS. septimanarum tertii.
9 MS. septimanarum.

but Exod. ii. 13 supports text.

4 A B omit.

4 A B omit.

4 Tተተነሊ፤ B.

4 A trans. after መልክ: B trans. before it.

4 A B omit.

5 A Restored from Lat. in terram Mad(iam) and Exod. ii. 15; A reads በህና: B C D

14 ይመት እ

5 A Restored from Lat. in terram Mad(iam) and Exod. ii. 15; A reads በህና: B C D

15 A Restored from Lat. in terram Mad(iam) and Exod. ii. 15; A reads በህና: B C D

16 A Restored from Lat. in terram Mad(iam) and Exod. ii. 15; A reads በህና: B C D

- 5 ወንብረ፡ አን!Lሕብሔር፡ ሳዕሌሆሙ፡ በቀሳ፡ ዐቢና፡ በአንተ፡ አስራኤል፡ ወሙሐጽሙ፡ በደም!
 ወበ 'ቁር ነፃት ነ " ወበ 'ትኔንደ ነ " ወበጽንጽደ፡ ከልብ፤ ወ 'በ 'እኩይ፡ " ቀ ስል፡ ዘው አተ፡ ይደልሕ፤
 ዐንጰዐንጲ፡ " ወ 'እንስሳሆሙ፡ በምት፣ " ወበ 'እብ፡ " በረ፡ ር፡ በንነን ፣ " አጥፍል፡ ከተ፡ ዘይ ሥር ፅ፡
 ሰጥ፡ በ ወ 'በአንበጣ፡ እንተ፡ " በልባት ነ ተረፈ፡ ዘተረፎሙ፡ አምበረ፡ ር፡ ወበጽልሙት ነ " ወ " ባ
 ጥተ፡ " በነርሙ፡ ሀሰብአ፡ መዘአንስሳ፤ ወበ "ከተ፡ አጣልከቱ ሆሙ፡ ንብረ፡ አን!Lሕብሔር፡ በቀሳ፡
 6 መለመው የነው፡ በአሳት፡፡ መዘተ፡ ተፈመ፡ በአደክ፡ ከሙ፡ ትንበር፡ ዘአንበሳ፡ ይትንበር፡ መሀለውከ፡
 ን ትንናንር፡ ለንጉሙ፡ ንብድ፡ በቅርመ፣ ከተመ፡ ላለክሁ፡ መበትርመ፡ ሕዝቡ፡፡ መከተ፡ ከ፤
 በቃልክ፤ ዐሥሩ፣ ከነኔ፡ ዐበይት፣ " ወጽዋጋት " መጽሕ፡ ውስት ምር፡ ንብድ፡ ከሙ፡ ትንበር፡
 ዶ ቦቴ፡ " በቀሳ፡ ለ "አስራኤል። መከተ፡ ንብረ፡ አን!Lሕብሔር፡ በአንተ፡ አስራኤል፡ ወበ ከመ፡
 ሥርዐቴ፡ ዘነት ተደደ ምስሳ፡ አብርሃም፡ ከሙ፡ ይት በቀል፡ ሳዕለሆሙ፡ በከሙ፡ ቀነይዎሙ፡ በንፍዕ፡፡
 ን ወ 'ሙከን፤ " መስቴማ፡ " ይት ቃወሙከ " ቅድማከ፡ ወይ ፈቅድ፡ ያውድ ቀ፡ " ውስት፣ አደ፡

¹ በው**እ**ቱ: A B. ¹ Hンかれ: A: ウかれ: B: Lat. quinquagensimo. ' **ኤዮ'ቤሴው**: A. • ዘተናገረከ: A ; ዘተነ**ን**ረ: B. • ተአምር: A. ⁶ B omits. ⁷ **ፍኖት**፡ B C D. " Emended provisionally from hopelessly corrupt text በአለተ: A, በአባቲ: B, በዓለ; C, חס ביי D: Lat, in qua practeristi eum. The incident is built on Exod. iv. 24 מיי וְיִפְנִשְהוּ ; hence my emendation. ¹ መጸልል: A. " ሕይድግናው። A. ' 11 Cእየከ: A. 12 A omits. ¹³ ΛH: A: B omits. 14 Lat. omits. but Exod. viii. 11, 21 support text. " MSS. add wothou: which I have omitted as a gloss with Lat. " \$C5591: A. " 1934: B: 1734: CD: Heb. DYF; LXX ourifes. 18 Exod. ix. 9 omits. " 03ጰ03ጲ: B; with ליחרין פרח אַבעבעת Exod, ix. ס אָרָע שָרָין פּרָח אָבעבער ; cf. the less good LXX אָרָאָר אָריין פּרָח אָבעבער Lat, in morte animalium ipsorum. φλυκτίδες άναζίουσαι. " እአባኔ: B. omits: 22 Lat. lucusta. " በልዐታ፣ A. " ወበጽልመተ: A. I have added A7°t; partly because of sense, and partly because Lat., though it omits in morte, yet reads the genitive primitivorum, which implies a governing noun. Possibly, however, for A7-1; it would be enough to read A. **" ወበቅ**ድሙ; B C D. * **Φ**Λ Λ. ሥ ዓስፋ፣ B. " **ዐ**ቢይቲ፣ A : **ዐቢ**ድቲ፣ B. **∞ ø** B. ³² ወጸዋጋቲ፣ A B. " በዝንቱ: A. **።** በአንተ፣ D. ™ aph-38: A B. 37 9911±09: A. **፦ ይ**ትቀወሙከ: B. *** ያውድቃ**: A : **ያው**ደቀከ: B.

Et quinquagensimo jubeleo in *septimana secunda¹ in anno secundo ipsius conversus es in Aegyptum. Et tu scis ipse quid² locutus ² est tecum sub monte Sina et quid voluit facere tecum princeps Mastima, cum revertereris in Aegyptum, in via in qua praeteristi eum in refectione. Nonne in omni virtute sua quaesivit interficere te, ut erueret³ Aegyptios 3 de manu tua, quia vidit quoniam missus es facere judicium et vindicare vindictam in Aegyptis? Et erui te de manu ejus et fecisti signa et 4 prodigia quaecumque missus es facere in Aegyptum et in Faraonem et in omnem domum ejus (et in servos ejus) et in omni populo ejus. Et 5 fecit Deus in cos4 desensionem magnam super Istrahel et percus(sit) cos in sanguine⁸ et in ranis et scynifis et *muscis caninis⁶ et in vulnere pessimo quod erant *(vesicae efflorescentes)⁷ et in morte animalium ipsorum, et lapidibus grandinis perdidit universa nascentia corum, et lucusta comedit quae derelicta erant de grandine, et in tenebris (et in morte)^a primitivorum ipsorum hominum et animalium, et in omnibus diis Aegyptiorum fecit Dominus vindictam ...

*LCP*ዝ ወይረድእ፡ ሥራያቲሆሙ። ለንብጽ፡ ወይትቃወሙ። ወይንብሩ፡ በቅድሚከ። *እ*ክናስኪ። 10 ጸም: እንዚአብሔር: በቍስል: እኩዶ: ወስእኑ:' ተቃውሞ: እስመ: አሕጉልናሆም: እምገቢር:' ምንተሂ። አሐደ። ትአምርተ። ወበዙሱ: ተአምር። ወመንክር። ኀፈረ። መኩንን። መስቴማ። 📭 እስከ፡ ሶበ፡ ኀየሰ፡" ወጸርሐ፡ **ለ**ም፡ ሰንብጽ፡ ከም፡ ይደንፉ፡ ድኅሬክ፡ በዙሱ፡ *ኀይለም፡ ስ^ካንብጽ: በስረ7ሳቲሆሙ: ወ^ካ*በ^ነአፍራሲሆሙ: ወበዙሱ: ብዝ·ኖሙ: ለአሕዛበ: ንብጽ:: ወቅምኩ:" ማእከድሙ: ለንብጽ: ወማእከድሙ: ለእስራኤል: ወባባሕናሆሙ: ለእስራኤል: 13

¹ MS. septimanarum secundo. ² MS. qui. 3 MS, eruerent. * MS. pa ... MS. sanguinem. MS. muscas caninas. ⁷ MS.... a ..., fe ... vento.

Context seems to require this addition; see note 27 on Eth. text.

³ አክዶስኬ: A ; እክየሰ: B. 1 PLStrom B. ¹ ወይትቃወምም: B. 4 ፈውስስ: A. ' ከመ: ኢክሀሲ_፡ B. [፣] እም7ቢረ: A. B omits. * **ም**ንትሂ: B. • ሕሐዱ: A: B adds **7ብረ**፣ 10 A puts in acc. " **ኢ**ተፍሬ፡ A ; **ኢ**ተፌሬ፡ B C D. 18 A B put in acc. I have omitted the negative as it conflicts with the sense. 13 30% A. 14 32 M: B. 14 A omits. " A B add "Ahhhh; but C D add it, with o prefixed, after 67-68: [II. 8.]

እምእደው፣ ወእምእደ፣ ሕዝር፣ ወስውፀኦም፣ እግዚትብሔር፣ እንተ፣ ማእክሲ፣ ባሕር፣ ከመ፣ 14 እንተ፣ የብስ። ወዙዮሙ፣ ሕዝብ፣ ከአውፅክ ይደንኑ ድናራሆሙ፣ ለአስራኤል፣ ወረምሙ፣ እንዚአብሔር፣ አምሳክክ ማእክለ፣ ባሕር፣ ውስቲ፣ መንምቃቲሃ፣ ለቀሳይ፣ በታሕቱሆሙ፣ ሰሙሴር፣ አስራኤል፣ በከመ፣ ወረዉ፣ ሙሴዶሙ፣ ሰብል፣ ንብጽ፣ ውስቲ፣ ፈለን፣ *ምእቲ፣ አልፌ፣ ተበቀሎሙ፣ መነወቀርቸ፣ ምእት፣፣ ዕደው፣ ንደባን፣ መእለሂ፣ ይዳለጉ፣፣ ጠፍጹ፣ በእንተ፣ *ሕሕዱ፣ is ጠባዊት፣" ዘንደፋ፣" ማእክሲ፣ ፈለግ፣ እምውሱዶ፣ ሕዝብክ፣ *ወ*አመ፣ ፀውር፣ ወረቡፅ፣ ዕለት፣ ^ແ መስመ፣ ዐነ<u>ታር፣ መ</u>ታሙስ፣ ወስመ፣ ዐነታር፣ ወስዳብ፣ ወስመ፣ ዐነታር፣ ወስ**በ**ፅ፣ ወስመ፣ ዐነታር፣ መስሙዝ፣ ሀሎ፣ ሙኩዝነ፣ ማስቴማ፣" አሱረ፣" ወ*ዕዕው፣" አምድኅሬሆሙ፣ ለሙሉደ፣" 16 እስራኤል፣ ከመ፣ ኢያስተዋድዋሙ። ወእመ፣ ዕለቲ፣ ዐውር፣ ወተሱዕ፣ ፌታሕናሆሙ፣ ከመ፣ 17 ይርድእዎም፣ ለንብጽ፣ ወከም፣ ይደንኑ፣ ድኅሬሆም፣ ለውሉደ፣ አስራኢል። ወ*አጽንፀ፡ች አልበሲሆሙ: ወአንየስሙ፣ ወ*ተንሰየ: ² አምንበ፣ እንዚአብሔር: *አም*ሳክ፣ ከሙ፣ ይምሐጸሙ፣ 18 ሰንብጽ: 'ወ' ይወርዎም: ^ከ ማእከሰ: ባሕር። ወእም: ዐሥር፣ ወ'ሰቡዕ:^ቱ ዕለት: አሰርናሁ፣ ከሙ: ኢድስተዋድኖሙ:" ለደቂቀ: እስራኤል: በዕለት:" አሙ: ሀለዉ: ይስአሉ: ንዋና: ወአልባሰ: እም*ኀብ:™ሰብአ: ንብጽ: ነዋየ: ብፋር: ወንዋየ: ወርቅ: ወንዋየ: ብርት: ወከሙ: ይማህርክዎሙ: ¹⁹ ለፖብጽ: ሀየንተ: ተቀንዮ:¹¹ እንተ: ቀነዶዎሙ: በ**ፖ**ፍዕ:: ወኢደውባእናሆሙ:¹² ለውሱዴ: እስራኤል: እ*ም*ንብጽ: ዕራቅሙ።

፵፱ ተዘከር፣" ተእዛዘ፡ ዘሕዘዘከ፡ እንዚሕብሔር፡ በእንተ፡ ፋሲካ። ከመ፡ ተንበር፡" በΖዜሁ፡ አመ፡ *ዐሥሩ፡ ወረቡዑ፡" ለወርኅ፡ ቀዳማዊ፡ ከመ፡ ተጥብና፡" ዘእንበለ፡ ዶምሰዶ፡" ወከመ፡ ዶብልዕዎ፡ 2 በሌሲት፡ *አመ፡ ምሴት፡" ዘዐሥር፡ ወሐሙስ፡ እምΖዜ፡ ዐርበተ፡ ፀሓዶ፡፡ አስመ፡ *በዛቲ፡ ሌሊት፡" ቀዳሚ፡" ባንል፡ *ዶእቲ፡ ወቀዳሚ፡" ፍሥሓ፡" ዶእቲ፡ ሕንተመ፡" ትነብሩ፡ ትበልዑ፡" ጵስካ፡" በንባጽ፡ ወትነኛነ፣ ጎደባቲሁ፡" ለመስቴማ፡ ተፈነወ፡" ከመ፡ ዶቅትል፡ ከሉ፡ በታረ፡

ን ሕዝብ፡ B. ' መወረዎም፣ ለ. · **' • መዐምቅቲሃ**፣ A. ፣ ፈሳን፣ A : ፈሰን፣ B. ¹ ሰብላ፣ B. * XY A. " An A; B adds ' ምእት፣ አልፈ፣ B; ተምለተ፣ የየ A : የየ–የ C D. " \$417; A. " \$mnet: A. ¹⁴ ዕለቲ፡ A. " ዘ7*ደ*ፈ፡ B. " oph-3h A B. " **መስቲማ**: B. ¹⁷ አሱር፣ B. 10 ORP; A : 0000: B. " ሰ A. " **አ**ደስተዋድድቃው። C D. 21 A omits. ። ፈተሕናሆም: A. **» ይውር**ያም፡ C. **» ተ**ሐለዮ: B. ማ ረቡዕ: B ; ንሙስ: C. ** ኢያስተዋፈዮሙ: A B ; ያስተዋድዶዎሙ: D. ** በዕለተ: A B. ³¹ B omits. ³¹ **Hተቀንዮ: ወህየንተ:** B. ³² ወአው ባእናሆው: A B D. ¹³ ተዛከረ: A. ³⁴ 4ሲክ; B; ጳሲክ; C D. ³⁶ ትፖበር፣ B C D. ³⁶ ዐሥር፣ ወረቡ**ዕ**፣ B. " ትጥባሕ: A. " ዶምሲ: A ; ዶምሳይ: B. **» አ**ምሴት: B. **" ዛቲ: ዕለት:** C. ። ቀዳሚ; C D. 🤚 የ ፍሥለ: B; ፍሥለ: C. 😬 ወአንተሙ፣ C D. **" ትብልው:** B. " ጸሲክ: ለ : ፋሲካ: C D. " ኃይሳቲሁ: B. " ተፈ*ነ*ዋ: A.

በምድሬ፡ 7ብጽ፡ አምባዙሩ፡ ለፈርዎ፤፡ አስክ፡ "በዙሬ፡ ለሕኬት፡ \$ዋዊት፡ ነ አትቱ ውስተ፡ ማኅረጽተ መሳዕለ፡ አንስሳ ሂ፡፡ ውዛቲ፡ ተአምርት፡ ነ ዘወሀበ፡ አንዚሕብሔር፡ ለመተ ውስተ፡ ዙሴ፡ ቤት፡ 3 ዘርአዩ፡ ውስተ፡ ሕንቀጹ፡ ይመ፡ በ7ዕ፡ ዘዓመት፡ አይባሉ፡ ውስተ፡ ቤት፡ ለቀተል፡ አላ፡" ይትዕይዉ፡ ከመ፡ ይድታል፡ ዙሴሙ፡ አለ፡ ውስተ፡ ቤት፡ አስመ፡ ትአምርት፡ ይም፡ ውስተ፡ አንቀጹ፡፡ ወነብሩ፡ ታይባቲሁ፡ ለነአንዚሕብሔር፡ ዙሴ፡ ዘመጠ!፡ አዘዘ፡ሙ፡ አንዚሕብሔር፡ ፋ መተዕደዉ፡ አምነሱ፡ ይቂቀ፡ አስራሉል፡ ወልብል፡ ባዕለውሙ፡ መቅሙፍት፡ ለለማስዋ፡ አምኔሆሙ፡ "ዙሴ፡ ነፍብ፡ " አምአነበሳ፡ አስከ፡ ሰብአ፡ ወአስከ፡ ከልብ፡፡ ወከ፡ መቅሙፍት፡ "በንብጽ፡ ጥቀ፡ ይ ዐቢ፣ " ወልልቦ፡ ይከ፡ በንብጽ፡ በአለቦ፡ ቢሮ፡፡ ውስቲታ፡" "ወብካ፣ ወወውድተ፡፡" ወክሴ፡ 6 አስራሉል፡ ይ፥በር፡ አንዘ፡ ይበልዕ፡ ሥጋ፡ አስከ፡" ወአንዘ፡ ይሰቲ፡ ወይ!፡ ወይሴብስ፡፡ ወይባርክ፡ ወይሕዙት፡ አን!ዜብሔር፡ አምሳከ፡ አበዊሁ፡ ወይልወ፡ ይክው፡፡ ለወደአ፡ አምአርውተ፡ ንብጽ፡ ወአምቅኔ፡ አኬት፡፡ ወአነተኔ፡ ተዘከር፡ *ዛተ፡ ዕለተ፡ ዙሎ፡ መዋዕለ፡ ሕይወትከ፡፡ ወንበራ፡ " ን "አምንም፡ ሰዓም፡" ዙሎ፡ *መዋዕለ፡ ሕይወትከ፡፡ ምዕረ፡ በንመት፡ በዕለቹ፡ " በከመ፡ *ነተሴ፡ ሕጉ፡፡ ወአ*ታስተሐልፍ፡ * ሳለተ፡ አምዕለት፡፡ መአምወር ፡ ለወርሩ፡፡ አስው፡፡ ሥርዕት፡ የዘብዓለም፡ ውእት፡፡ መቅሩጽ፡ ውስተ፡ ጽባተ፡ ስማይ፡ ለዘተ፡፡ ውሉድ፡ አስራሉል፡ ከመ፡ ይንበርም፡ በዙሴ፡ ሙሉት፡፡ መቅሩጽ፡ ውስተ፡ ጽባተ፡ ስማይ፡ ለዘተ፡፡ ውሉድ፡ አስራሉል፡ ከመ፡ ይንበርም፡ በዙሴ፡ ሙሉት፡፡ መቅሩም፡ መስተ፡ የሳለተ፡

XLIX.

... diebus vitae tuae, ut facias per singulos annos semel in anno in 7 diebus suis secundum (omnem) legem ipsius, et non *erit ut praetereat¹ *illud a diebus suis² et de mense in mensem. Quoniam prae-8 ceptum aeternum est et scriptum in tabulis caeli super omnes filios Istrahel, ut faciant ea per singulos annos in die ejus semel in anno in generationibus ipsorum, et non est illi finis temporum, quoniam in

Z 2

¹ MS, praeteribit et erit; Eth.=commutabis.

* Eth.=diem cum die.

¹ በ*ዝር፣* ሰእኪት፣ ዌዋዌት፣ B. * A B C omit; Exod. xi. 5 TON; LXX mapá. ³ ማሕረጸ: A. 4 We should, with Exod. xi. 5, emend into off a: aff &: • ተአምርተ: B: A D omit. 7 B omits. • ዘ**አ**ፋይ; C : ዘወደዩ: D. • **አ**ንቀጽ፡ B. " **አለ**: C D. 12 £49.201; B. 10 ኢይበውሉ: A. cf. Exod. xii. 23; £70000.; C. 13 Hapons: B. " OOLE: B. " በውስቴታ: A. 18 A puts in nom. ^ኔ መቅሠፍቲ፡ A. 19 \$0.h: A: 40.h: C D. 20 C D omit: Lat. ut facias. ¹¹ እ*ም*ንሰ*ም*፡ ሰዓሰ*ም*፡ A : 22 With: B: Lat. and C D omit. C D omit; Lat. per singulos annos. 25 **ያተለ**ተ: ሕ7: A. * ታስተሓለፍ: A : ። በአሳንተ፡ A. Lat. praeteribit et erit, which I have emended as above. Lat. illud a diebus suis. 20 Lat. omits. Em. with Lat, super omnes. * በዕበት; A; Lat. in die ejus.

o ወሰነ፣ መዋዕል፣ አስመ፣ ሰንለም፣ ውእቸ፣' ሥሩዕ። ውብአሲ፣ አንዝ፣ ንዴሕ፣ ውእቸ፣' ወልመጽአ፣' ደንበሮ፣ በ**շ**ዜ፣ ዕለቸ፣ ለሕብል፣ ቍርባን፣ ዘይ**ሥምር፣ ቅድ**ሙ፣ እንዚሕብሔር፣ ወለበሊዕ፣ ወለሰ ቲይ፡ ቅድመ፣ እንዚአብሔር፣ በዕለተ፣ በ<u>ዓ</u>ሱ፣ ወይሥረው፣ ውእቸ፡ ብእሲ፣ ዘንጹሕ፣ ወቅራብ፣ አስመ፡ ቍርባ፤፡ እንዚአብሔር፡ ኢያብሕ፡ በΖιሁሁ፡ ንጤትቲ፡ ይነሥል፡ ውእቱ፡ ብእሲ፡ ሰ'ርእሱ። 10 ከመ፡ ይኩኑ፡ ውሱደ፡ አስራኤል፡ አለ፡ ይመጽኡ፡ ወይ7ብሩ፡ ጳስክ፡⁷ በዕለተ፡ 2ዜሁ፡ አመ፡ ዐሡሩ፡ ወረቡው: ለወርሳ: ቀዳማዊ: በማእክለ: ምስደታት፣ አም"ማልስታ: የ ሰዕለት: እስከ: ማልስታ: የ ሰ ሲሲት: አስመ። ክልኡ: መክሬልታ፣ ለዕለት: ተውሀበ: ለብርሃን: ወማልስታ። ለምሴት። ፲ኒ. ፲ ዝውእቸ፣ ዘለዘዘክ፣ እንዚሕብሔር፣ ከመ፣ ተፖበር፣ በ'ማእከሲ፣ ምሴት።" ወኢይከውች፣ ጠቢ ሎት: " በዙሱ: 2ዜ: ብርሃን: ዘእንበሰ: በ²2ዜ: ወሰነ: ምሴት: " ወዶብልዕዎ: በ2ዜ: ምስየት: " 13 በአሳት: ያውዕዶዎ። ወአደከው<u>ን</u>: ደብስልዎ: በማዶ: ወኢደብልዕዎ:¹¹ ጥራየ:²² አሳ: ጥቡስ:²² በአሳት: ደብልዕቃ: በአስተሐምም: ርእሶ: ምስለ: ንዋና ውስጡ: ወምስለ: እገሬሁ: ዶጥብስዎ:* በእሳት: ወአልቦ: ዕቢረ: ዐጽም:" እምውስቴቹ: ምንተ*ኒ:» እስሙ: ኢይትቀጠቀጥ:" 14 አም"ው ሱደ: እስራኤል: "ምንተሂ: ዐጽም።" በእንተዝ: ለዘዛሙ: እንቤአብሔር: ሰው ሱደ፡ እስራኤል: ከ፟መ: ዶንበሩ፣ ጳስካ: ¹ በዕለተ፣ ZILሁ: ወኢዶከው ን: ሰቢረ፡ ዐጽም፡ ምንትሂ፡ ፟ እምኔሁ፡ እስመ፡ ዕለተ፡ በዓል፡ ይእቲ፡ ወዕሰቸ፡ እዝዝት፡ ይእቲ፡ ወእልቦ፡ ተዐድዎ፡[™] አምውስቴቹ፡ ዕለተ፡[™] ış አምዕለት: ወአምወርሳ! ወርጎ:[™] አስው: በ[™]•ዕለተ: በዓሉ: ይት7በር::[₡] ወ*ት*}ተኒ: አዝዛው: *ሰውሱደ፡ እስራኤል፡" ከመ፡ ደንበሩ፡ ጳስካ፡" በመዋዕሊሆሙ፡" በዙሱ፡ ዓመት:" ምዕረ፡ ሰንመት: በዕለተ፣ **շ**ዜሁ፣ ወዶመጽእ፡⁵ ተዝካረ፡" አምቅድመ፣ እንዚአብሔር፡ ዘ^ባዶ**ພ**ምር፡

^{&#}x27; HIT' A; Lat. omits. ² B omits. * oragera; B; Lat, et non sciel. * So Syr. Num. ix. 13 against Mass., Sam., LXX, Vulg., Onk., which 4 በቅድመ: B. ⁷ ፌሲክ: ለ ; ጳሲካ: C D. A. • *ም*ቤት: A. በማእከሰ: would require 3mh+1 ° አመ፡ Λ. ¹⁰ ሣልስ: Β. ። እስከ: B. " ወሣልስት: B. ። ምስደት፣ B : ምሴታት፣ D. " ጠቢሎቹ: A B. • " ምስደቹ: B ; ምስደታት: D. " ምሴት: A. ¹⁷ Em. from **ማልስት**: B C D, whit: A. " ማልስት; A. 18 **ተረፈ**: A. » ወክሐ: B D : ካዕብ: C. ²² ጥበ፡ A ; ጥብሶ፡ C ; ጥቡሶ፡ D. 21 ወኢይብልዕዎ: B. **። ብፐራየ**፡ B : **ፐራየ**፡ C. 24 Emended with Lat. comedens illud from AAA: A B. A C D add AAAT: against B * Lat. diligenter from Exod. xii. 11 pipna; LXX and Lat.: cf. Exod. xii. 11: 77 So LXX Exod. xii. 9 mooi and Vulg. μετά σπουδής, SCE VCF. 23. *** ር**አሰ፡ B. pedibus, but Mass. "YTP would require \$7801 🍟 ይጠብስዎ: Α : ወይጠብስዎ: Β : Lat. assabilis. " 0ጽም፣ A. » Y A. 31 To be rendered as in Lat. non crit tribulatio, for which the Greek probably was οδ γάρ έσται συντριβή. Seems to be an early Eth. corruption, and we should probably read ALAT: 011: as in I.at. in die hac. If we retain text, 90777; should be taken adverbially = ullo

saecula est decretum. Et homo qui fuerit mundus et non ierit1 facere 9 illud in die temporis ejus ut adferat oblationem acceptabilem in conspectu Domini, ut manducet et ut bibat in conspectu Domini in die festo ejus, *exterminabitur ille² homo (qui) mundus³ et qui proximus est: quoniam oblationem Domino⁴ non optulit in tempore ipsius, peccatum suum sumet homo ille. Et erunt venientes filii Istrahel et 10 facientes pascha in tempore suo, in quartadecima die mensis primi ad vesperas⁵, a tertia autem ejus usque in tertiam noctis, quoniam duae⁶ partes diei (datae sunt) in lumine et *tertia pars⁷ in vespere. Hoc est 11 quod mandavit Dominus tibi ut facias illud in vespertino. Et non est 12 ut quis sacrificet in omni hora luminis nisi in vespertina, et ut manducent8 illud horis vespertinis tertia noctis, et quod derelictum fuerit ex omnibus carnibus a tertia noctis, hoc in igne comburetur. Et non coquetur⁹ in 13 aqua aut manducabitur 10 crudum, sed in igne assum: comedetis illud diligenter: caput ipsius cum interancis et cum pedibus¹¹ ipsius assabitis¹² igne, et non erit quod frangatur ex omnibus ossibus ejus: et non erit tribulatio in filiis Istrahel in die hac. Propter quod mandavit Dominus 14 filiis Istrahel facere pascha in die temporis ejus, et non erit confringere in eo 13 omne os illius, quoniam dies festus est et dies praecepti: non est ut praetcreatur de die in diem, de mense et mense, sed in tempore suo (perficiatur). Et tu manda filiis Istrahel ut faciant pascha in genera-15 tionibus suis per singulos annos semel in anno in die temporis sui, et erit in testimonium in conspectu Dei acceptabile, et non *eveniet ab illo 14

¹ Emended with Eth. from sciet. * MS. exterminavitur et. 4 Eth.=Domini, and so Num. ix. 13. Text due to Vulg., and likewise inmundus. suum in next line. ⁴ Emended with Eth. from vesperam, 6 MS, duas. MS. tiam partem. * MS. manducet. • MS. coquitur, 10 MS. manducavitur. 12 MS. assavitis. 11 See note 27 on Eth. text. 13 MS, ea. 14 Eth. = superveniet illis.

modo, or else emended שול nullum. Has היום הוא anything to do with the 36 Emended from 90717; A B. explanation? **። ፋቤ**ክ፡ A. * ተዐድዎተ: B. ²⁷ **ዕ**ለት፣ ለ. **™** ለወርኅ: ለ. B omits; how; C D. " Lat. lempore suo. For nin A reads nia: 4 ሰውሲርቲ A. " **ፋ**ሲክ ለ. 43 Lat. in generationibus suis. " 3001: A. *ው ወደም* የአት ለ. " THIC; A B C; Lat. in testimonium supports D. 47 A omits.

ወኢይመጽአሙ፣ መቅሥፍት፣ ስቀቲል፣ ወሰ ምሕፀት፣ በውእት፣ ዓመት፣ አመ፣ ንብሩ፣ ጳስክ፣ 16 በշዜሁ፣ *በዙሲ፣ በከመ፣ ተእዛዘ። ወኢዶከውዝ፣ ለበሲዎቹ፣ በ'አፍሕ አምቤተ፣ መቅደሱ፣ ስእንዚአብሔር፣ ወበአገጻረ፣ ቤተ፣ •መቅዶሱ፣ በእንዚአብሔር፣¹⁰ ወ**ተ**ነሱ፣ ከዝበ፣ ማኅበ 17 Cመ። በአስራኤል: ደንበርዎ፣ በΖዜሁ። ወ[™]ተለ። ሰብλ፡ *Hመጽሕ፡ በዕለቱ፡ ይብልዖ፡¹⁷ በቤተ: መቅደቡ: ለአምባክክሙ: በቅድሙ: እንዚሕብሔር:" ዘእም*፳"ዓመት: ወሳዕለ: እስሙ: ፣8 ከመዝ: ተጽሕፌ፡ ወተሠርዐ፡ ከመ፡ ዶብልዐዎ፡ በቤተ: መቅደቡ፡ በእ**ን**ዚሕብሔር። ወ*አምከመ፡**»** ባሉ: ውስደ፣ አስራትል፣ ውስተ፣ ም.ድር፣ አንተ፣ ይእኅዙ: ውስተ: ም.ድረ፣ ክናአን፣ ወ*ይተ ኒነሲ። ደብተራ: እን፤Լሕብሔር፣ ማእከሰ፣ ምድር፣ ውስተ፣ ሕሐዱ፣ እምነ፣ ሠራዊተሙ፣ እስከ፣ ስመ፣ ይትግዝጽ፣ መቅደቡ፣ በእን፣**Լ**ሕብሔር፣ በደበ፣ ምድር፣ ወ*ይኩኑ፡ እንዘ። ይመጽሉ፣ መደረገብሩ፣ ጳስክ፣ ነበማእክሰ፣ ዶብተራሁ፣ ሰእግዚአብሔር፣ ነወዶጠብጎዎ፣ በቅድሙ፣ እግዚአብ ig ለኩር፣™ አምዓመት፣ በማመት፣ መበመዋዕል፣ አመ፣ ተለነጸ፣ ቤት፣™ በስመ፣ እንዚሕብሔር፣ በምድረ፤" ርስተሙ፣ ህዩ፣ የሎሩ፣" ወዶጥብሎ፣ ጳስክ፣' ምቤተ።" እንዘ፣ የዐርብ። ፀሐይ፣ 20 በሣልስታነ™ ለዕለት። ወደዐርጉ፣ ደሞ፣" ውስተ፣ ምክደዳ፣" ለምሥዋዕ፣ ወሥብሎ፣ ደንብሩ፣ ደበ; አሳት; ዘሳዕለ፣ ምሥዋዕ፣ *ወይብልው፣ ሥጋሁ፣[™] ጥቡስ፣ በእሳት፣ በሙስተ፣ ዐጸ*ዴ*፣ ቤት፣ 21 ዘተቀደስ; 4 በስመ: እንዚአብሔር። ወእ.ይክሱ: 7ቢረ: ጳስካ: በአሀጉሪሆም: ወ"በዙሱ: በሓው ርት:" ዘእገበለ: በ'ቅድመ: ደብተራ: እንዚሕብሔር: ወእሙ: እኮ: በቅድሙ: ሴቱ:" ንበ: ንደረ: 22 ሰመ፣ ዜአሁ፣ ውስተቸ፣ ወ*ኢይስሕተ፣ ደኅረ፣ እንዚአብሔር።** ወአንተኒ፣ ሙሴ፣ አዝዛሙ፣ ሰውሱደ፡ አስራኤል፡ ይዕቀቡ፡" ሥርዐተ፡ ጳስከ፡" በከመ፡ ተአዘዘ፡ በከ፡ ትገንሮሙ፡" ዓመት፡" ለሰዓመት: ወዕለተ: ሰዕለታት: ወበዓለ: ናእት: ከመ፡ ይብልዑ፡ ናእተ፡ ሰቡዐ፡ ዕለተ፡ ከመ፡ ይፃለሩ፡ በዓለ። ወኘነው። ደብጹ፥ ቍርባኖ፥ ዕለተ፥ አምዕለት፥ በአባ። ሰቡዕ። መዋዕለ። ፍሥሓ። 23 ቅድመ፣ እንዚሕብሔር፣ ዴበ፡ ምሥዋዐ፡ አምባክከሙ። እስመ፡ *ዛተ፡ በዓሰ፡ባ በውልዋሴ፡ ገበርካምዋ፡ አመ፡ ተወፅኡ፡ አም**?**ብጽ፡ *እስከ፡ አመ፡ ተበውሉ፡* ውስተ፡ 7ዳመ፡ ሱር፡ አስመ፡ በታከ: ድንጋን: ባሕር: ሰለጥክምሞ።

^{*} ሕመ፣ A. • 07401: B; Lat. adds cos. ' መቅሥፍትነ ለ. • ትአባዛ፡ A ; ተአዘዘ፡ B. Better read Ohav: HA: with Lat. secundum universa. • ወበአንቀጹ: A; ወበአንጻረ: ቅድሙ: ቤተ: B; B omits. 1 A B D add A3h: " with A. 12 ሕዝቦ: B. CD omit; Lat. sed secus. ¹⁰ C D omit. 16 Cf. 2 Chron. xxxv. 17. Lat. ¹⁶ A omits. ካ ብልዕዎ: A : ይበልዖ: B. quicumque practermiserit in visitatione corrupt. 20 Lat. quemadmodum. 21 A adds Eno. . o. ! ዕሥራ: B. = I.at. inhabitabunt in is corrupt, possibly owing to confusing στήσωσι and οἰκήσωσι. 2 09 &C: B. 26 Lat. offerent. 24 At: A B. 22 Lat. omits. ≈ £0Cብ: A : £9Cብ: B. 29 ፀሐየ: A. ። ምስያቲ፣ B : በምሴት፣ C D. 32 መካየብ: B. ሥ በተሥልስታ፣ A ; በስልስታ፣ B ; በትሥልስታ፣ C. 31 £90; A.

plaga ut perdat et ut exterminet [eos] in anno illo, in quo facient pascha in tempore suo *secundum universa1 praecepta ejus. Et non mandu-16 cabitur² foris a sanctificatione Domini sed secus tabernaculum Domini, et omnis multitudo filiorum⁸ Istrahel facient illud in tempore suo. Et 17 oninis homo quicumque *praetermiserit in visitatione manducare illud in sanctificatione Dei nostri in conspectu Domini a vicensimo anno et supra, quoniam sic praeceptum est et scribtum ut manducetur in sanctificatione eius. Et quando venient filii Istrahel in terra possessionis 18 ipsorum, in terra Chanaam, et *inhabitabunt in tabernaculo 6 Dei in medio terrae in una tribu ipsorum usque in diem qua aedificabitur sanctificatio Del in terra rerunt venientes et facientes pascha in conspectu a tabernaculi Dei (et mactantes illud coram Domino) per singulos annos. Et in tempore 19 quo aedificabitur domus in nomine Domini in terra possessionis ipsorum, illic offerent et mactabunt pascha ad vespera circa occasum solis in tertia diei 10. Et offerent sanguinem eius super basem altaris, et adipem offerent 20 super ignem altaris, et carnes manducabunt assas igne in atrium domus sanctificatae in nomine Domini. Et non poterunt facere pascha in civi- 21 tatibus ipsorum in omni loco nisi in conspectum tabernaculi Domini et in conspectu domus, ubi habitabit 11 nomen ejus super ipsam, et non exerrabunt de post Dominum. Et tu Monse manda filiis Istrahel ut 22 custodiant praeceptum paschae, [et] quemadmodum mandatum est tibi indica illis, per singulos [enim] annos in tempore dierum suorum et per diem festum azymorum, ut manducent azyma septem dies [et] ut faciant diem festum ejus et ut offerant oblationem per singulos dies in septem diebus laetitiae in cons . . .

¹ Eth.=in omnibus secundum.
² MS. manducavitur.
³ Eth.=congregationis,
⁴ Corrupt; Eth.=venerit in die ejus manducet.
⁵ MS. quemadmodum.
⁶ Corrupt; see note 22 on Eth. text.
⁷ MS, adds et.
⁸ Eth.=medio.

MS. offerentes; Eth.=ibunt. Is offerent due to confusion of dislars and dissipation of il.
 MS. die.
 MS. habitavit.

[።] ወሥጋሁ: ይብልዕዎ: A. ⁸⁴ መቅደስ: R. 36 Lat. omits. ***** በሐውርቲ: A : በሐውርት: B. ³⁷ ቤተ፡ እንዚሕብሔር፡ A : ቤተ፡ B. יב Cf. Zeph. i. 6 מַאָחַרָי 4 hop; 170C; A; **** ወደዕቀ**በ። A B. **** ጳሲክ**: A ; Lat. adds *et*. hop: †704: C; †70C: D; but Lat. indica illis supports B. 42 900t: D. **ማ መዋዕል:** B. 4 ሰብወ: A. **"** ፍስሐ: A B. " Ht: 10A: A. " ወሖሩ: A ; እስከ: አመ: ተዐድዉ: ባሕረ: C D.

- g ወአምድኅረዝ ሕግ፣ አይዳዕኩክ መዋዕለ፣ ስገስታት፣ ባገዳመ፣ ሲና፣ አገተ፣ ይአቲ፣ ምእክሰ፤

 ኔ ሉዮም፣ ወሲና። ወሰገስታት፣ ምድርኔ፣ የሃርኩክ፣ በደብረ፣ ሲና፣ ወንመታት፣ ኢተሴሌዎኔ፣

 የሃርኩክ፣ ውስተ፣ ሰገስታት፣ የመታት፣ ወንመትስ፣ ኢየርኩክ፣ እስከ፣ አመ፣ ትበውል፣ ውስተ፣

 3 ምድር፣ አገተ፣ ትአጎዘ። ወታስዘብት፣ ምድር'ኔ፣ ሰገስታቲሃ፣ በነቢሮትሙ፣ ዲቤሃ፣ ወንመታት

 4 ለኢኖሴል፣ ደአምሩ። በአገተዝ፣ ሠራዕኩ፣ ለከ፣ ሱባኔ፣ ዓመታት፣ ወንመታተ፣ ወኢዮሴ

 ለምታት፣ አርብዓ፣ ወተስንፑ፣ ኢዮሴሌዎታት፣ "አም፤፣ መዋዕሊሁ፣ ለአዳም፣ እስከ፣ ዘቲ፣ ዕለት፣

 ወሱባኔ፣ አሐዱ፣ ወክልል፣ ዓመታት፣ ወንዴ፣ አርብዓ፣ ዓመት፣ ርሑት፣ በአኢምሮ፣ ተአዛዛት፣

 አግኒአብሔር፣ እስከ፣ አመ፣ የዕድዉ፣ ማዕዶተ፣ ምድረ፣ ከናአን፣ ዐዴዎሙ፣ ዮርዳኖስ፣ ገጻ፣

 5 ዕረቢሁ። ወ'ኢዮሴሊዎታት፣ የንልፉ፣ እስከ፣ አመ፣ ይነጽሕ፣ አስራልል፣ አምዙሱ፣ አበባ፣

 ዘሙት፣ ወርዘስ፣ ወንጣኔ፣ ወንጣኔት ነጋንይ፣ ወ'የታድር። ውስተ፣ ዙሱ፣ ምድር፣ አገዘ፣
 ይትአመን፣ ወአልቦ፣ አገከ፣ ሎፑ፣ መነሂ፣ ሰይጣኔ፣ ወአልቦ፣ መነሂ፣ አኩብ፣ ወትነጽሕ፣ ምድር፣

 አምውአተ፣ շኒቴ፣ እስከ፣ ዙሱ፣ መዋዕል።
- 6.7 ወናሁ; ትአዛዘ; ሰገብታትኒ። ጸሑፍኩ; ሰክ፡ ወሸሱ; ፍትሓተ። ሕ72ሁ። ሰዱሰ: ዕለተ፡ ትግብር; ንብረ፡ ወሕመ; ሳብዕት; ዕለት፣ ሰገበት፣" ዘግእንዚሕብሔር: ሕምሳክክሙ; ኢት ንበሩ፡ ባቲ፡ ሸሎ፡ ንብረ፡ ሕንትሙ። ወውሱዶክሙ። ወአንብርቲክሙ። ወአእማቲክሙ። ወሸሱ። 8 ሕንስሳክሙ። ወክርኔ፡ ዘንቤክሙ።" ወሰብአ፡ ዘይንብር፡ ምንተኒ፡ ንብረ፡ ባቲ፡ "ይሙት፡ ዙሱ፡ግ ብአሲ፡ ዘይጌምና፣ ሰሀ፡ ዕለት፣ ዘይስክብ፡ ምስለ፡ ብአሴት፣ ወዘሂ፡ ይትናግር፡ የነረ፡ "ይንበር፡ ባቲ፡ 'ከመ፡ ይንበር፡ ባቲ፡ "ንይሰ፡ግ በአንተ፡ግ ዙሱ፡ግ ሠይጥ፡ግ ወነተሃይጠ፡ግ ወዘሂ፡ ማየ፤ ይቀድሕ፣ ባቲ፡ ዘሕደስተዳለው፡ባ ሎፑ፡ግ በነዕለት፡ "ሳድስት፣ ወዘሃኔ፡ አንሥል፡" ዘይጸሙር፡ ን ሸሎ፡ ከመ፡ ድውፅአ፣ አምደብተራሁ፣ ወአመኔ፡ አምቤቱ፡ ይሙት። ኢትንበሩ፡ በዕለተ፣ ስገበት፣ ምንተ*ኔ፡ግ ንብረ፡ ዘአንበለ፡" ዘሕስተዳለውክም»፡ "ስክሙ፡ግ በነዕለት፣ ባድስት፣ ለበለዕ፡

¹ A puts in acc. ¹ **ኢሲ**ም፡ B. 4 B C D omit. ³ አ.ዮቤሌውዚ A. ¹ ስንበተ፡ A. ' ዓመታተ: A : ዓመታትఓ ዓመት: C : ዓመታትఓ D. ⁷ ኢያፖርናክ: BCD. **' ትበው** እ; B C D. B omits. " MACOP: C: willcom D. 18 A B put in acc. 18 A C D omit. " ወእዮቤሌውታት: A; ወእዮቤልውሳታት: C D. **" ለ**7ዳ**ም**: Β. ¹⁷ ወክልኤተ: B. " FORM: A B; B adds Ont: ^ው ከፍ**አ**ን፡ A. and so generally. * 92909: B. " **ኢዮቤውታት**: A. " ዝሙት: ወአበሳ: C D. 24 OPFZ: A. * ሰንበታቲ: A B. * ፍትሐ: B. ማ ሰንበተ፣ A ; ሰንበታተ: B. 28 A omits. » øtte: B. » ዘንቤከ: A C. al A C omit. A D omit. **።** ወዝሴ D. × 5°70C: B. 34 A C omit. ³⁶ 7**ዩ**ብ፡ Β; **7ደ**ብ፡ C; A omits. " **ወበአ**ንተ፣ A B C D. * ሰዬብ: A B. ማ ሰዴስ: A. 42 Zi B. 44 B adds Har * B C D omit. " ዘኢ-የስተዳሎክምም A.

መሰስተይ፣ መሰአዕርፍ፣ መሰአስጉባት፣ 'እምዙሱ፣ ንብር፣' በዛቲ፣ ዕለት፣ መሰባርክ፣ እንዚአብሔር፣ *ሕም*ባክክሙ፣ ዘወሀበክሙ፣ ዕለተ፣ በ**ን**ል፣ ወ°ዕለተ፣ ቅ.ሮስተ፣ ወዕለተ፣ መገግሥት፣ ቅ.ድስት፣ የ ሰዙሱ፣ አስራኤል፣ ዛቲ፣ ዕለት፣ በመዋዕሲሆው፣ በዙሱ፣ መዋዕል። አስመ፣ ዐባይ፣ ኩብር፣ 10 እንተ፣ ወሀበ፣ እንኪአብሔር፣ ለእስራኡል፣ ለበሊዕ፣ ወለስቲይ፣ ወለጸረብ፣ በዛቲ፣ ዕለቲ፣ በዓል፣ ወ*ሰ"አዕርፎ፣ ባቲ፣ እምዙሱ፣ ንብር፣ ዘእምንብረ፣ አスሲ፣ አመሕደው፣ ዘአንበሲ፣ ዐጢና። ዕጣ]:' ወለሕብጾ፡ ቍርባነ፡' ወመሥዋዕተ፡ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ ለመዋዕል፡ ወለሰ3በታት:፡ *ዝ**ንብር፣ ባሕ**ቲቸ፣ ይት7በር፣" በመዋዕለ፣" ስ3በታት፣ በቤተ፣ መቅደሱ፣ ለእንዚአብሔር፣ ፣፣ ሕምባክክሙ፡ ከመ፡¹¹ ደስተስርዩ፡ ዴበ፣ አስራኤል፡ መባሕ፡ ወትረ፡ ዕለተ፡ አምዕለት፡ ለ*ተዝክር፡***** ዘይሠጡው፡ ቅድመ፡ እንዚአብሔር፡ ወይትወክፎው፡ ለዓለም፡ ዕለተ፡ አምዕለት፡ በከው፡ ተአዘዝከ። ፣ ወዙሱ: ሰብλ: ዘይ7ብር: ባቲ: የ ንብረ: ወዘረ: የሐውር: መንፖደ: ወዘረ: ይትቀ!ይ: 12 ወፍሬ: ወእመሂ: በቤቸ: ወእመሂ: በዘሴ: መካጓ፣ ወዘሂ: ደነድድ: እሳተ: ወዘሂ: ይጹአን: " ደበ: **ት** ለጉስሳ፡ ወዘሂ፡ ይነንድ፡ በሐመር፡ ባሕረ፡ ወክሱ፡ በብእ፡ ዘይዘብፕ፡ ወ⁺ይቀትል:™ ምንተሂ: ወዘሂ: የሐርድ:" እንስሳ: ወፆፈ:" ወዘሂ: አስ′/ረ፣ አመሂ: አርዊ: ወፆፈ: ወእሙሂ: በዕለተ፣ ሰንበተ፣ ዶሙተ፣ ከሙ፣ ዶኩት፣ ውሱደ፣ አስራኤል፣ አንዝ፣ ደሰነብተ፣ በከሙ፣ ትአዛዛተ፣ ሰገብታተ: ምድር: በ"ከመ፡ ተጽሕፈ:" አምውስተ: ጽሳት:" Hወሀብ: ውስተ፡ አደዋና ከው፡ እጽሐፍ:¹² ለከ: ሕ77: 2ዜ፣ ወ2ዜ: በበ: ኩፋሲ፣¹⁸ መዋዕሊሁ።

ተፈጸመ፣ በዝየ፣ ነፖር፣፣ ዘኩፋሴ፣ መዋዕል።

¹ ወሰስቲይ: B. *ያ*ማባር: B. ² በ**ያ**ሰ፣ A. 4 00 h; C D. • ቅድስት: B C D. A puts in acc. ⁷ በመዋዕሊክሙ፣ A. * ወሀቦው። A. • ዕለት: B. ¹⁰ B omits. ' ' **• ' ርባ**ን: B. 11 A omits. 13 H7-02: A. 14 በመዋዕል: A. 16 hav: A. 16 Ont: A. " ተአዛዘክ: A; ተአዛዝክ: B; አዘዝኩክ: D. ¹⁸ A B omit. 19 **£2.93**; A B. 20 **ይቅትል**: A. = m2G: A. **ግ ትጽሐፍ**፡ B. ⁸ ጽባቲ: ሰማይ፣ C. * እጸሐፍ፡ B. » አተፋሌ: B. 27 Emended from 172: This ending is not in B; C D give AH: TLRO: ortha: n44: ortha: ሕኩተት: ይደሱ፣ ለእንዚሕ: ዘሱ: ፍጥረት፣ ለ37_ሥ: የ7ሥት፣ ለዓለም: ወለዓለው: ዓለም:: እሜን: *ወእሜ*ን።

APPENDIX I.

THE Hebrew Book of Noah, published in Jellinek's Bet ha-Midrasch iii. pp. 155-156, is based partly on the Book of Jubilees. The verbal coincidences and parallels are frequent—I have drawn attention to these in the margin—and in one instance (x. 1) I have by its means been able to restore the original text. Of this Hebrew Book of Noah, I have reproduced only half, as the remaining half has no connection with the Book of Jubilees. I should perhaps remark that the writer has been influenced by the Book of Enoch: this is clear from his references to Raphaei's functions in regard to the evil spirits, as well as from the phrase number of the phrase number of

ספר נח

זה ספר הרפואות אשר העתיקו חבמים הראשונים מספר שם בן נח אשר נמסר לנח בלובר ב. 14. החל מהררי ארום אחרי המבול. כי בימים החמה ובעת החיא החלו רוחות הממורים להתגרות vii. i. בבני נח להשמות ולחמעות ולחבל ולהכות בחלאים ובמכאובים ובכל מיני מדוה הממיתים א באם לנח אביהם וינידו לו בי ניס ובניהם יחדו ויספרו את נשיהם לנח אביהם וינידו לו ב. 2. על אודות הטכאובים הנראים בבניהם. ויבעת נח וידע כי טעון האדם ומדרך פשעיהם יתענו בכל מיני תחלואים וטדוים. אז קידש נח את בניו ואת בני ביתו וביתו יחדו ויגש אל המובח ויעל עולות ויתפלל אל האלחים ויעתר לו. וישלח מלאך אחד ממלאכי הפנים מן הקרושים ושמו יעש חמלאך בבני האדם, ויעש חמלאך ב. ס. ב. בני האדם, ויעש חמלאך ב. ס. ב. ב. בני האדם, ויעש חמלאך בס מכן ויבלאם אל בית המשפט אד אחד מעשרה הניח להתחלך בארץ לפני שר המשפטה לרדות בם ב. 8, 9. במרשיעים לנגע ולענות בחם בכל מיני מדוח ותחלואים ולנגע מכאובים. ואת רפואות נגעי בני אדם וכל מיני רפואות הגיד הטלאך לרפא בעצי הארץ וצמחי האדמה ועיקריה. וישלח את שרי ב. בס בל דשאיהם וירסיהם x. 10, 12. בתב א ועשביהם ועיקריהם הירועיהם למה נבראו וללמרו כל רברי רפואתם למרפא ולחיים. ויכתב x. 13. נח את הרברים האלה על ספר ויתנהו לשם בנו הגדול ומן הספר חזה העתיקו חכמי הראשונים x. 14. ויכתבו ספרים הרבה איש ואיש כלשונו.... וחכמי מסרון החלו ראשונה לרפא בארץ וחכמי מצרים החלו לחבר ולנחש במזרות ובככבים ללמד את ספר מדרש הכשרים אשר העתיק קננר בן אור גן בשד לכל מששה החרמומים.

APPENDIX II.

THE following Midrash, which I have reprinted from Jellinek's Bet ha-Midrasch iii. pp. 3-5, and which constitutes the latter half of the Midrash Wajjissau, deals with the war between Jacob and Esau, of which an account is given in the Book of Jubilees xxxvii-xxxviii. The Midrash follows the text of the latter in its main outlines, and frequently reproduces it word for word in the order in which it is found in the Ethiopic text. Its writer, however, has in some respects dealt freely with his materials, and imparted a far darker colouring to the character of Esau than is to be found in Jubilees. He was, moreover, acquainted with other forms of the tradition than that which he found in Jubilees, his main authority. To this latter fact he calls attention in three instances.

As in the former Midrash, I have added in the margin the parallels in Jubilees.

This Midrash is valuable, both as testifying to the Hebraic original of Jubilees, and as a help towards the criticism and emendation of the Ethiopic text; cf. for instance xxxviii. 2. Again, in xxxviii. 10 it confirms an emendation which I had already made on the strength of the Latin, i.e. 671961 by means of Lat. (cir)cumsederunt, from happens of MSS.; while in xxxviii. 12 it shows that the Latin Version has failed, while the Ethiopic Version has succeeded in giving the right rendering.

מדרש ויסעו

כתוב וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו מפני שמר חוב ויש אומרים מפני חבושה שאמרו רבותינו

שבוראי לפי שפנה עשו כליו מפני יעקב והלך. לא שהסיר הקנאה מלבו אלא וימרף לעד אפו
ועברתו שמרה נצח. אף על פי שהלך לו באותו זמן לאחר זמן בא עליו למלחמה. היא השנה
שמחה לאה והיו יעקב ובניו יושבין באבילו' וקצת בניו היו מתנחמין להם. בא עליהם בחיל גרול
עורכי מלחמה לובשי שריון של ברזל ונחשת והיו מזויינין כולן מגינים וקשתות וכידונים והיו ארבע 15 ililicax.
אלף גבורי' והקיפו לבירה אחת שהיו חונים שם יעקב ובניו הם ועבדיהם ובניהם וכל אשר להם 14. ilivxxx
כי נתקבצו כולם לשם לנחם יעקב על אבילות לאה והם יושבים בשלוח ולא עלה על לבם שיבא
עליהם ארם להלחם עמם. ולא ידעו עד שרבקו כל החיל לאותה בירה לבד יעקב ובניו היו שם
ומאתים עבדים שלהם. כיון שראה יעקב לאשו שהחציף פניו לבא עליהם למלחמה להרג אותם

Jubilces בתוך תבירה, וחיח סורה עליהם חצים. באותה שעה עסר יעקב על חוטת הבירה הייח סדבר עם xxxvii. 17. עישו אחיו רברי שלום ריעות ואחוח ולא קבל ממנו עשו. מיד ענה יחורה ליעקב אביו ער מתי בא מאריד עמו דברי שלומים ואחבה והוא בא עלינו כאייב לבושי שריונים להורגנו, כיח ששמע xxxviii. 3. ימנית ואו בכסא ימנית ואו ארורם האדומי ועוד משר שחתו וחכה לעשו בכסא ימנית ואו xxxviii. 2. אינא אינא מת שם, וו"א לא מת שם, ואו יצא יוול מת שם בארוריו, ור"א לא מת שם, ואו יצא יווו. בגא יווו אינא יביחם. ולוי ודז עמו לררום הבירה וחמשי' עבדי' עמהם מעבדי יעקב אביהם. ולוי ודז xxxviii. 6. ל אינו אישר הצאו למזרח הבירה ונ' עבדים עמהם. ויצאו ראובו ויששכר וובולוו לצפון הבירה ת' עבדים ע א חיה שם עמהם. ויצאו שמעון ובניטין וחנוך בן ראובן למערב הבירה ונ' עבדים עמהם. ויוסף לא חיה שם xxxviii. 8. כי כבר היה נמכר. באותה שנה החוים יהודה למלחמ', נכנס החיל הוא ונפחלי וגד ולכדוהו לאותו מנדל של ברזל וקבלו במנינם חלוקי אבנים שהיו מקלעים עליהם וחשמש חשד עליהם מפני קליעת אבנים ויורית חצים ובלסטריאות שהין משליבים עליהם, ויהודה נכנס ראשון לתוך החיל והרג מהן ששה גבורים ונפתלי וגד הלכו עמן אחר מימין ואחד משמאל והם היו משמרים אותו שלא יהרעהו החיל. וגם הם הרע בחיל ד' גבורים כל אחד חרג ב' וגם ג' עבדים שהיו עטתם עזרום וקרבו עמהם להלחם בם והרנו איש את אישו נ' הגבורים. ובכל זאת לא יכלו יהודח ונפתלי וגד לטרוד החיל מדרום הבירה ולא הסיעום ממקומם. ואז נתחזקו למלחמה ויאספו כולם רלחמו בם ויהרע מהם איש אישו. ובכל זאת לא הבריחום ממקומם אלא עמרו החיל לקראתם שרובים למלחמה ברגליהם. ואז נתחזמו יהודה ואחיו ועבריהם ונאספו יחדיו ונלחמו בם והרט מהם כל איט שנים מן החיל. וכיון שראח יהודה שחין אומרים החיל על עמדם לא יכלו להפיעם אזרו חיל תצת נבורה לבשתו ויחודה ונפחלי וגד נתחברו יחד ונכנסו תור אנשי המלחמה והרג בהם י נבורים ונפחלי וגד הרנו בחם ח' נבורים, נכיון שראו עבדיהם שנתחוקו יהודה ואחיו ונכנסן לתוך עומק המלחמה נתחוקו גם הם לעמוד עמהם להלחם בם והיה יהודה מכח בחיל מז ימיט ומו שמאלו מאה גבורים ונפתלי ונד היו הורניז אותם אחריו עד שמרדו כל החיל מדרום הבירה מדת רים. כיח שראו החיל שהיו לפראת יהודה שנשתברו לפני יהודה ואחיו או חרדו ונאספו כולם למלחמה וערכו מלחמה עם יהודה ואחיו ועמרו על עמדם להלחם בם בורוע חיל וכן לוי ואותם שהיו עמו וכן ראובן ואותם שהיו עמו ושמעון ואותם שהיו עמו וכן עמדו שכנגדם למלחמה ומסרו נפשם להלחם בם בחוקה. כיון שראח יהורה שנתחוקו ונתקבצו כל החיל למלחמה תיטן בדרד אחד להלחם עמם תמדו על עמדם לערוד עמהם מלחמה. חלח עיניו להקב"ה לעזור להם לפי שינעים היו מכובד המלחמה ולא היו יכולים להלחם בם. באוחה שעה קבל הב"ח תפלתם וראה בצרתם ועזרם וחוציא רוח סערה מאוצרותיו ונשבח נגד פניהם ומלאה כל עיניהם חשר ואפילה לא ראו להלחם. ועיני יתודת ואחיו היו מנהירות כי הרוח באתה להם מאחריהם והתחילו יהודה ואחיו להרוג בהם ויפלו ההרוגים ארצה כאשר יפיל הקוצר קצירו ועומרי אלומותיו. ועשה אותם נדישים שהרנו כל החיל שבא לפניהם לדרום הבירה. וראובן שמעון ולוי עמהם עמדו למלחמה לקראת החיל שהיו לפניהם. ואחר שהרנו יהודה ואחיו כל אנשי החיל שהיו לקראתם הלבו אצל אחיהם לעזור להם ורוח סערה ממלאח עיני שונאיהם חושר וראובו ושמעוו ולוי כל

שעטהם נפלו בהם וחרנו בהם הפילום ארצה נדישים נדישים עד שהרנו כל החיילי שהיו לקראת האודה. וראובן ולוי שהיו נגד שטען נפלו ארבע מאות נבורים עושים מלחמה וברחו שש מאות פלינוג . אוויצצי העותרים נבורים הם וד' בני עשו רעואל יעוש יעלם קרה. ואליפו לא רצה לילך עמהם כי היה יעקב אבינו רבו. ורדפו בני יעקב אחריהם עד ארוד"ץ חעיר והניחו לאביהם עשו מת מומל בארוד"ץ והם ברחו להר שעיר למעלה עקרבים. ובני יעקב נכנסו ונחו שם בלילה ההוא ומצאו לעשו מת מומל וקברוהו מפני כבוד אביהם. ויש אומרים לא מת שם אלא יצא מארוד"ץ חולה וברח עם בניו להר שעיר. למחר חלצו עצמם בני יעקב ורדפו אחריהם וחלכו ונירו אותם בהר .ו. בני יעקב ונשתמחו .ו. בני יעקב ונשתמחו .ו. בני יעקב ונשתמחו .ו. באצאוו ובל אותם אנשים שברחו ומכלו לפני בני יעקב ונשתמחו .ו. בציצווו .ו. יצאו בני שעשו עמם שלום ונתנום למם עובד:

תם מדרש מסעו

APPENDIX III.

SYRIAC FRAGMENT.

THE following Syriac Fragment, entitled 'Names of the Wives of the Patriarchs according to the Hebrew Book called Jubilees,' is derived from a British Museum MS., Add. 12,154, fol. 180. It was first published by Ceriani in his *Monumenta sacra et profana*, Tom. ii. Fasc. 1, pp. 9-10. The following text is reprinted from Ceriani.

مقدوا وبما ووسم أحقومال مرقدار أس ملاحا وكما لحديثا فه ومعلمها محمدا ag fullo sirg wol. osludio saly fool + oag fullo saud froil who + والماله والمو موله ووميع ويمود وومو ماله والماوه وده والله هوما هذا وده ووستور أوس هوا ووه وضلومك أولا هوا ووه وهوه exact alpiles sail for feet and alpi bos sail for many maple الماسعة، واسع سخصسهم + واسطر السائم المام المعمر المام المعمر المام حبا موموه واصلع حيرة فدجما حيا فدرسه وامكس حيرة، فتحما حيا وارهه وراسلاه وخدور اروزا ديا بدروه ووفح صدا ديا صديه حتوس فني الإدس صيبال ١٠٥٥هم ماكي. إقدا شهاءه ٠ ممم اسله وادحه (١٥١ حما ١٥١٠ ٠ ەرسىنى مجما حيا محم روه وسود درو. حصما ديا بسطى محربا والس الالا حدا الله الحدود والما حدا معده المدود المحدد المدود ەبالىسىم ەرىخمەم. سرىخى (ىدى مقدول بىمىي، بحقومى بى بىخمەم، بادخىگ الاله ومصدم ماحجا منجنباله وحمة مجمل مع حقظ الوه وموووا حنا معمد مدخسطاه والمعمر حامله واحمده ووسه وور لموم سيلاه ووسطحي ادما مع منظ بدوره و و محمد و المن بدياء ويوسع استاء ومنسب حصصداه ومع حداه وعدمه في واحده خصمها الصماد، أب استدا وبع فحوصا ه ه

ADDENDA ET CORRIGENDA.

On page v, line 9, for 'Fürst' read 'Treuensels in Fürst's Literaturblatt des Orients' Aster 'Here' in note 15, p. 9, add 'Sam.'

After note 15, p. 11, add 'Sam., LXX, and Onk. support the text in reading አምብአሲኒያ፣ and thus imply መታካር in Gen. ii. 23.'

In note 21, p. 11, for 'So LXX, Syr., and Vulg.' read 'Mass. and Onk. support text by omitting (?) שניחם after זיחו against Sam. (משניחם), LXX, Vulg., Ps.-Jon.'

To note 8, p. 13, add 'This implies ημισμό. So LXX ή ἀποστροφή σου; Itala conversio tua; Syr. Δ. against Mass. and Sam. ημουή; Symm. ή όρμή σου. Aq. reads ή συμμαχία σου, which implies ημυγ.'

On p. 22, line 12, emend CCUThorn into CCUThorn and change of Schoon with A into of Schoon

To note 41, p. 26, add 'Text may be due to Eth. Vers.'

ולהטעות read ולטעות read ולהטעות read ולהטעות

To note 36, p. 42, add 'Sam., Syr., Vulg.' after 'Mass.'

In note 7, p. 50, for 'Mass. omits' read 'other authorities omit: text possibly due to Eth. Vers., which follows LXX.'

In note 19, p. 52, for 'and Sam. make' read 'makes,' and add at end, 'Sam. supports text save that for openon; it would require or non; and hours,' for hour!

In note 2, p. 62, add 'and Eth. Vers.' after 'LXX,' 'Syr.' after 'Sam.,' and 'Onk. and Arab.' after 'Vulg.' Text is probably due to Eth. Vers.

In note 6, p. 62, for 'omits' read 'Syr., Vulg. omit.'
In note 9, p. 64, expunge 'Onk.' and add at end, 'Onk. combines both readings.'

In note 13, p. 72, for mpOA: read mTOA:

To note 12, p. 86, add 'The two next words agree with LXX and Eth. Vers. Gen. xxv. 11 against Mass., Sam., Syr., Vulg. This is probably due to Eth. Vers.'

In note 5, p. 87, add 'Eth. Vers.' after 'LXX,' and at end, 'This is prob. due to Eth. Vers.' In note 10, p. 88, after 'Mass.' add 'Sam. and Syr.'; for 'supports' read 'Eth. Vers. support'; and at end of note add 'This is probably due to Eth. Vers.'

On p. 95 add note 40° on 0"1 h"1, 'Text=nudas cervices; so LXX and Vulg., which presuppose not instead of nepn.' In line 9, p. 95, for 'branchia' read 'brachia'

To notes 20 and 39, p. 97, add 'This is probably due to Eth. Vers.'

On p. 97 add on Anch: in xxvi. 34, note 47", 'So A D with Mass. xxvii: 40 אַרִּידְּיָּה but B gives anch: for and 0 are constantly confounded in the MSS.; D corruptly reads אַרָּיּסׁת בּאַרָּה Syr. strangely gives oll = penitentiam egeris; LXX καθίλης = אַרִּיִּה ; Vulg. excutias.'

In note 30, p. 105, for 'omit white' read 'omit whate' and for 'supports' read 'and Eth. Vers. support'

To note 42, p. 156, add 'Syr. supports Afth but Mass. and Onk. give אבי, Sam. אבי, LXX omits.'

On p. 159 add note 23* on ACT: 'So Mass., Syr., Vulg., Onk.; but Sam., followed by LXX, gives pay, and so Num. xxvi. 15.'

On p. 166 add note 22° on AHAH: Syr. only supports the H against Mass., Sam., LXX, Vulg., Onk.

.

DATE DUE

MAR 3	1 1993		
	1000		_
		 	
			
DEMCO 38-2	l 97	<u> </u>	l

Digitized by Google

THE BURKE LIBRARY
UNION THEOLOGICAL SEMINARY

DATE DUE

				
MAR 3	1 1993			
			-	
251400 00 007				

DEMCO 38-297

THE BURKE LIBRARY UNION THEOLOGICAL SEMINARY 50051305

